

МОНГОЛ УЛСЫН
ҮНДЭСНИЙ СТАТИСТИКИЙН ХОРОО
NATIONAL STATISTICAL OFFICE OF MONGOLIA

**МОНГОЛ УЛСЫН
СТАТИСТИКИЙН ЭМХЭТГЭЛ**

MONGOLIAN STATISTICAL YEARBOOK

2013

**DDC
310
C-666**

Эмхэтгэлийг хянасан:

С.Мэндсайхан
Б.Бадамцэцэг
Б.Эрдэнэсүрэн
Т.Гантөмөр
А.Дэмбэрэл
Х.Бажийхүү

Edited by:

*S.Mendsaikhan
B.Badamtsetseg
B.Erdenesuren
T.Gantumur
A.Demberel
Kh.Bajikhuu*

Эмхэтгэлийг нэгтгэсэн:

Я.Цэрэндэжид
Т.Нарангуа

Printing design by:

*Ya.Tserendejid
T.Narangua*

Холбоо барих

14200 Улаанбаатар, Монгол улс
Засгийн газрын III байр, 114 тоот
Вэб: www.nso.mn

Contact us:

14200 Ulaanbaatar, Mongolia
Government Building III, room-114
Web: www.nso.mn

Мэдээллийн үйлчилгээ

Утас: 1900-1212
Факс: (976-11)-329271
И-мэйл: information@nso.mn
Вэб: www.1212.mn

Information service:

*Phone: 1900-1212
Fax: (976-11)-329271
E-mail: information@nso.mn
Web: www.1212.mn*

ISBN 978 - 99973 - 842 - 1 - 8

Эмхэтгэлийг зөвшөөрөлгүйгээр олшруулах,
дахин хэвлэхийг хориглоно

All rights reserved

Өмнөх үг

Монгол Улсын нийгэм, эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлтийг өмнөх онуудынхтай зэрэгцүүлэн харуулсан статистикийн жилийн эмхэтгэлийг Үндэсний статистикийн хороо /ҮСХ/ 1960 оноос хойш жил бүр гаргаж байгаа билээ. Улс орон зах зээлийн харилцаанд шилжиж, эдийн засаг, нийгмийн хөгжилтэй уялдсан шинэ шинэ үзүүлэлтийг тооцох, статистикийн үзүүлэлт, аргачлалыг олон улсын нийтлэг стандарт, хэм хэмжээнд нийцүүлэх, эмхэтгэлийн үзүүлэлтийн хүрээг жил тутам өргөжүүлэх ажлыг хийж байна.

Статистикийн эмхэтгэлийг хэрэглэгчдэд ойлгомжтой, хүртээмжтэй болгох зорилгоор үндсэн үзүүлэлтийг тооцох аргачлал, нэр томъёоны тайлбарыг тухайн бүлэг бүрийн өмнө оруулж, тодотгол, тайлбарыг хийсэн болно. Мөн эмхэтгэлийн ерөнхий загварыг шинэчлэн, нийгэм, эдийн засгийн салбаруудад нэгдсэн таних тэмдэг /лого/ бий болгож, олон улсын баримталдаг зарчмын дагуу зарим бүлгийг нэгтгэлээ.

Жил бүрийн статистикийн эмхэтгэлээс гадна хэрэглэгчдэд зориулан “Монгол Улс зах зээлд 1998-2002 он”, “Монгол Улсын хүн ам XX зуунд”, “Монгол Улс 100 жил”, “Гадаад худалдааны статистик” Монгол Улсын улс ардын аж ахуйн балансын болон үндэсний тооцооны системийн үзүүлэлтүүд зэрэг тусгайлсан эмхэтгэл, Эдийн засгийн бүх төрлийн үйл ажиллагааны салбарын ангилал, Бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний нэгдсэн ангилал номуудыг гаргав. “Статистикийн тухай” Монгол Улсын хуульд заасан тодорхой давтамжтайгаар хийгддэг тооллох, түүвэр судалгааны үр дүнгийн тайланг нийтийн хүртээл болгоход анхааран ажиллаж байна. Ажиллах хүчин судалгааны нэгдсэн тайлан /2002/2003, 2006/2007, 2007/2008, 2008/2009, 2010, 2011, 2012 он/, Хүүхдийн хөдөлмөр эрхлэлтийн судалгааны нэгдсэн тайлан /2002-2003, 2006-2007, 2011-2012 он/, Өрхийн нийгэм, эдийн засгийн түүвэр судалгааны нэгдсэн тайлан /1995, 1998, 2002/2003, 2007/2008, 2009-2012 он/, Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн нэг удаагийн бүртгэл, түүвэр судалгаа /2004 он/, Нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн судалгаа /2003, 2008 он/, Оролцооны аргаар ядуурлын байдалд хийсэн дүн шинжилгээ, Аж ахуйн нэгж, байгууллагын тооллогын тайлан /2006, 2012 он/, Хүүхэд хөгжил судалгааны тайлан /2005, 2010, 2012 он/, Монгол Улсын хүн амын дотоод шилжих хөдөлгөөний тайлан /2007 он/, Цаг ашиглалтын судалгааны тайлан /2007, 2012 он/, Хүн амын тооллогын тоо мэдээлэлд суурилсан ядуурлын зураглал /2007, он/, Монгол улс дахь ядуурлын дүр төрх /2007/2008, 2012 он/, Хувиараа хөдөлмөр эрхлэлтийн судалгаа /2007/2008 он/, Цалингийн бүтцийн судалгаа /2010 он/, Далд эдийн засгийг тооцох судалгааны нэгдсэн тайлан 2010 он, Байгаль орчин, байгалийн нөөцийн менежментийн судалгаа /2010/, зэрэг төрөлжсөн судалгааны тайлан, Хөдөө аж ахуйн анхны тооллогын дүнг эмхэтгэн гаргав.

Preface

The National Statistical Office of Mongolia (NSO) has been producing a Statistical Yearbook, presenting social and economic key indicators of Mongolia, along with their respective time series, since 1960. Due to the socio-economic development of the country, we are making every effort to compile new and emerging statistical indicators, to ensure that our statistical indicators and methodologies conform to internationally common standards, and to expand the framework of indicators for the Yearbook from year to year.

To make the Statistical Yearbook accessible and available to users, each section of the Yearbook has an introduction to methodologies and technical terms on key indicators and variables concerned and additional notes and footnotes. Also, the general design of the Yearbook is updated. Accordingly, icons for social and economic sectors are created and some of the sections are combined according to international principles.

Apart from the Statistical Yearbook, we have published the specialized digests, such as “Mongolia in the Market 1998-2002”, “Population of Mongolia in 20th century”, “Mongolia in its centenary year”, “Foreign Trade Statistics”, and “Indicators for the Material Product System and the System of National Accounts for Mongolia, and the books on the Industrial Classification of All Economic Activities and the Central Product System. In addition, we are focusing on making the reports of the censuses and surveys, conducted periodically as specified in the Statistics Law of Mongolia, available to users. Specifically, the reports of Labour Force Survey /2002-2003, 2006-2007, 2007-2008, 2008-2009, 2010, 2011, 2012/; Child Labour Survey /2002-2003, 2006-2007, 2011-2012/; Household Income and Expenditure Survey and Living Standard Measurement Survey /1995, 1998, 2002-2003, 2007-2008, 2009-2012/; Disability Registration – a sample survey /2004/; Reproductive Health Survey /2003, 2008/; Participatory Poverty Assessment in Mongolia and Establishment Census /2006, 2012/; Multiple Indicator Cluster Survey /2005, 2010, 2012/; Internal Migration of Mongolia /2007/; Time Use Survey /2007, 2012/; Mongolia Census-based Poverty Map /2007/; Poverty Profile in Mongolia /2007-2008, 2012/; Survey of Household Unincorporated Enterprises Producing for the Market /2007-2008/; Wage Structure Survey /2010/; Non-observed Economy Survey /2010/; Environment and Natural Resource Management Survey /2010/; and the first ever Agriculture Census. We welcome any comments and feedback regarding the Statistical Yearbook, produced by the NSO, and statistical surveys and data at our address.

Хүн ам, орон сууцны улсын тооллогын дүнг улс, аймгаар бүрээр хийж, Боловсрол, бичиг үсгийн мэдлэг, Шилжих хөдөлгөөн, суурьшил, Өндөр настан, Өрх, гэр бүлийн байдал, гэрлэлт, Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэд, Жендерийн тэгш байдал, Хүүхэд, залуучууд, Эдийн засгийн идэвхи, Орон сууцны ахуйн нөхцөл, Мянганы хөгжлийн зорилтын зарим үзүүлэлтүүд, Гадаадад оршин суугаа Монгол Улсын иргэд гэсэн сэдэвчилсэн 13 төрлийн тайланг боловсруулж хэвлэн нийтийн хүртээл болгов.

2012 онд хүн амын 2040 он хүртэлх хэтийн тооцоог шинэчлэн боловсруулж, ажил хэрэгч хүмүүст зориулан нийгэм, эдийн засгийн үндсэн үзүүлэлтийг багтаасан өврийн дэвтрийг жил бүр гаргадаг боллоо. Статистикийн мэдээллийн нэгдсэн сан болон вэб хуудсыг бүрэн шинэчиллээ. Хэрэглэгчдэд ашиглахад таатай нөхцөл бүрдүүлэх зорилгоор www.1212.mn вэб хуудсыг бий болгож, түүнд нийгэм, эдийн засгийн 430 гаруй үзүүлэлтээр 1921 оноос хойшхи олон жилийн болон сар бүрийн бүхий л мэдээллийг улс, аймаг, зарим үзүүлэлтийг сум, баг, хороогоор, хүн ам, орон сууцны тооллогын мэдээллийг оруулж, тухай бүр баяжуулж байна. Статистик мэдээллийн нэгдсэн сангаас мэдээллийг инфографик, газрын зураг, график, хүснэгтээр ухаалаг гар утас, таблет ашиглан ezStat аппликейшин, статистикийн хэвлэмэл бүтээгдэхүүнийг Монстат аппликейшнээр орж авах боломжийг бүрдүүлэв. Түүнчлэн facebook, [twitter www.facebook.com/pages/Статистик-мэдээлэл](https://twitter.com/statistic_mn), www.twitter.com/statistic_mn ашиглан мэдээлэл авч болохын зэрэгцээ www.nso.mn сайтад бүртгүүлснээр цахим шуудан, 1900-1212 дугаартай шуурхай лавлах үйлчилгээний утсанд хандаж хэрэглэгчид мэдээлэл авч байна. 2013 онд хэрэглэгчдэд илүү шуурхай үйлчлэх зорилтыг тавьж, “Мэдээлэл, сургалт, сурталчилгааны төв”-ийг бие даалган байгуулж, хэрэглэгчдийг бүртгэж, тэдэнд цахимаар шуурхай мэдээллийг гарсан тухай бүрт хүргэж эхэллээ.

Монгол Улсын Үндэсний статистикийн хорооноос эрхлэн гаргадаг статистикийн жилийн эмхэтгэлийн талаар болон статистикийн үзүүлэлт, судалгааны тухай мэдээллийн талаар өөрийн санал хүсэлтээ манай хаягаар ирүүлбэл бид дуртайяа хүлээн авч хамтран ажиллах болно.

МОНГОЛ УЛСЫН
ҮНДЭСНИЙ СТАТИСТИКИЙН ХОРООНЫ ДАРГА

С.МЭНДСАЙХАН

Based on the findings of the 2010 Population and Housing Census, national and aimag level reports and 13 monographs, namely Education and Literacy, Migration and Settlements, the Elderly, Households and Marital Status, Disabled Citizens, Gender Equality, Child and Youth, Economically Active Population, Housing Conditions, Some MDG indicators, and Mongolian Citizens Living Abroad, have been published.

In 2012, we produced the population projections for 2040. A Statistical Pocketbook containing the recent key social and economic indicators for the country has regularly been published in order to meet the need of business people. We have fully updated our integrated statistical database and website. Also, we have created a user interface website – www.1212.mn displaying all the time series and monthly data for over 430 types of social and economic indicators for the country at the regional and national levels as well as at bag, khoroo and soum levels, when available, since 1921. The website, containing also the findings of the censuses, is updated on a timely basis. Our Ezstat application allows users to access our statistical data in infographic, chart, table, and map formats using smart phones and tablet PCs while our Monstat application enables users to obtain our statistical publications online. Also, users can access our statistical information on facebook (www.facebook.com/pages/Статистик-мэдээлэл) and twitter (www.twitter.com/statistic_mn). In addition, users obtain our statistics by having registered with our website (www.nso.mn) and call the hotline number of the NSO - 1900-1212 for inquiries. Established in 2013, our Statistical Information, Training and Advocacy Centre has commenced registering users of statistics and providing them with the statistical information by email on a timely basis.

We welcome any comments and feedback regarding the Statistical Yearbook, produced by the NSO, and statistical surveys and data at our address.

S. MENDSAUKHAN

CHAIRMAN
THE NATIONAL STATISTICAL OFFICE OF MONGOLIA

Нийгмийн үзүүлэлт		Social indicators	
1	Нутаг дэвсгэр, засаг захиргааны нэгж	<i>Territorial and administrative units</i>	9
2	Сонгууль	<i>Election</i>	17
3	Хүн ам	<i>Population</i>	25
4	Хөдөлмөр	<i>Labour</i>	49
5	Хүн амын амьжиргаа	<i>Population subsistence</i>	69
6	Нийгмийн даатгал, халамж	<i>Social insurance and welfare</i>	77
7	Боловсрол, шинжлэх ухаан	<i>Education and science</i>	85
8	Эрүүл мэнд	<i>Health</i>	109
9	Хүний хөгжил	<i>Human development</i>	127
10	Соёл, аялал жуулчлал, биеийн тамир, спорт	<i>Culture, tourism, physical culture and sport</i>	143
11	Байгаль орчин	<i>Environment</i>	165
12	Гэмт хэрэг	<i>Crime</i>	179
Эдийн засгийн үзүүлэлт		Economic indicators	
13	Үндэсний тооцоо	<i>National accounts</i>	199
14	Мөнгө, банк, даатгал	<i>Money, banks and insurance</i>	235
15	Төрийн санхүү	<i>Public finance</i>	251
16	Төлбөрийн тэнцэл, гадаад худалдаа	<i>External trade and balance of payments</i>	267
17	Үнэ	<i>Price</i>	283
18	Хөдөө аж ахуй	<i>Agriculture</i>	309
19	Аж үйлдвэр	<i>Industry</i>	337
20	Тээвэр, харилцаа холбоо	<i>Transport and telecommunication</i>	351
21	Худалдаа, үйлчилгээ	<i>Trade and service</i>	361
22	Барилга, орон сууц, нийтийн аж ахуй	<i>Construction, housing and public services</i>	367
23	Бизнес регистр	<i>Business register</i>	375
Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлт		World development indicators	
24	Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлтүүд	<i>World economic indicators</i>	385

Тэмдэглээний тайлбар

Үндсэн үзүүлэлт (хуудас 67)-д *-оор тэмдэглэсэн үзүүлэлтүүд хойших бүлгүүдэд урьдчилсан гүйцэтгэлээр байгаа болно.

Зарим үзүүлэлтийн нийлбэр орон дэвшүүлэлтээс хамааран нийт дүнтэйгээ, бүтцийг хувиар илэрхийлэхэд 100 хувиас бага зэрэг зөрүүтэй тохиолдол байж болно.

... мэдээлэл байхгүй

0.0 маш бага тоо

- гүйцэтгэл байхгүй

ДАФ экспортлогч орны хил хүртэлх гарсан зардлыг багтаасан экспортлогч орны "франко" - хуурай замын нөхцөл

СИФ импортлогч орны хил хүртэлх тээвэр, даатгалын зардлыг багтаасан "импортлогч орны "франко" хуурай зам" нөхцөл

БЗДХ, ХДХВ/ДОХ бэлгийн замаар дамжих халдвар, хүний дархлал хомсдолын вирус, дархлалын олдмол хомсдолын хам шинж

Explanation of symbols

Indicators marked with * in the main indicators at page 67 are preliminary results in the succeeding chapters.

Due to the rounding the figures (composition) may not add up to the total and 100 percentage.

... data are not available

0.0 the amount is nil or negligible

- no execution

D.A.F. Delivered at frontier

C.I.P. Carriage and insurance paid to...

STI Sexually transmitted infections, Human
HIV/AIDS Immunodeficiency Virus, Acquired Immune Deficiency Syndrome

ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ
MAIN INDICATORS

Үзүүлэлт	Indicators	2010	2011	2012	2013
Монгол Улсын хүн ам, оны эцэст, мян.хүн	Population of Mongolia, at the end of the year, thous.persons	2 761.0	2 811.6	2 867.7	2 930.3
Хүн амын ердийн цэвэр өсөлт, 1000 хүнд ногдохоор	Natural increase of population, per 1000 population	16.4	18.2	19.7	21.6
Өрхийн тоо, оны эцэст, мян.өрх	Households, at the end of the year, thous.household	742.3	759.9	768.3	794.1
Бүх шатны боловсролын сургалтын байгууллагад суралцагчид, хичээлийн жилийн эхний байдлаар, мян.хүн	Pupils and students in all levels of educational institutions, as of the beginning of academic year, thous.persons	732.0	729.6	719.6	716.3
Эдийн засгийн идэвхтэй хүн ам, мян.хүн	Economically active population, thous.persons	1 147.1	1 124.7	1 151.1	1 198.3
Ажиллагчид	Employed	1 033.7	1 037.7	1 056.4	1 103.6
Ажилгүй иргэд, мян.хүн	Unemployed, thous.persons	113.4	87.0	94.7	94.7
Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд, мян.хүн	Registered unemployed, thous.persons	38.3	57.2	35.8	42.8
Ажилгүйдлийн түвшин, хувиар	Unemployment rate, percent	9.9	7.7	8.2	7.9
ДНБ, оны үнээр, тэрбум төг	GDP, at current prices, bln.tog	8 414.5	11 087.7	14 012.9	17 550.2 *
ДНБ, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр, тэрбум төг	GDP, at 2005 constant prices, bln.tog	4 162.8	4 891.8	5 498.5	6 144.2 *
ҮНО, оны үнээр, тэрбум төг	GNI, at current prices, bln.tog	7 654.4	10 020.5	12 724.1	16 384.4 *
ҮНО, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр, тэрбум төг	GNI, at 2005 constant prices, bln.tog	3 786.8	4 421.0	4 992.8	5 736.1 *
1 хүнд ногдох ДНБ, оны үнээр, мян.төг	GDP per capita, at current prices, thous.tog	3 072.5	3 979.3	4 934.7	6 053.8 *
1 хүнд ногдох ДНБ, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр, мян.төг	GDP per capita, at 2005 constant prices, thous.tog	1 520.0	1 755.7	1 936.3	2 119.4 *
1 хүнд ногдох ҮНО, оны үнээр, мян.төг	GNI per capita, at current prices, thous.tog	2 795.0	3 596.3	4 480.9	5 651.7 *
1 хүнд ногдох ҮНО, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр, мян.төг	GNI per capita, at 2005 constant prices, thous.tog	1 382.7	1 586.7	1 758.2	1 978.6 *
Хэрэглээний үнийн улсын индексийн жилийн өөрчлөлт, хувиар	Annual changes of national consumer price index, percent	13.0	8.9	14.0	12.5
Мөнгө M2, тэрбум төг	Money M2, bln.tog	4 680.0	6 412.3	7 617.3	9 451.0
Төгрөгийн ам.доллартай харьцах жилийн дундаж ханш	Annual average exchange rate, 1 USD = togrog	1 355.9	1 265.5	1 359.4	1 525.7
Улсын нэгдсэн төсөв, тэрбум төг	General Government Budget, bln.tog				
Нийт тэнцвэржүүлсэн орлого, тусламж	Total equilibrated revenue and grants	3 122.5	4 227.2	4 863.1	5 880.7 *
Нийт зарлага, цэвэр эзэл	Total expenditure and net lending	3 080.7	4 997.0	5 993.8	6 178.0 *
Төсвийн нийт тэнцвэржүүлсэн тэнцэл, тэрбум төг	Budget overall equilibrated balance, bln.tog	41.8	-769.8	-1 130.7	-297.3 *
Улсын нэгдсэн төсвийн орлогын ДНБ-д эзлэх хувь	Share of Revenue of General Government Budget to GDP	37.1	38.1	34.7	33.5 *
Улсын нэгдсэн төсвийн зарлагын ДНБ-д эзлэх хувь	Share of Expenditure of General Government Budget to GDP	36.6	45.1	42.8	35.2 *
Төсвийн нийт тэнцвэржүүлсэн тэнцлийн ДНБ-д эзлэх хувь	Budget overall equilibrated balance to GDP	0.5	-6.9	-8.1	-1.7 *
Хөрөнгө оруулалт, тэрбум төг	Investment, bln.tog	3 845.8	8 387.9	9 395.8	6 285.6 *
Гадаад худалдаа, сая ам.долл	Foreign trade, mln.USD				
Экспорт	Exports	2 908.5	4 817.5	4 384.7	4 269.1
Импорт	Imports	3 200.1	6 598.4	6 738.4	6 357.8
Гадаад худалдааны тэнцэл, сая ам.долл	Foreign trade balance, mln.USD	-291.6	-1 780.9	-2 353.7	-2 088.7
Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр, тэрбум төг	Gross industrial output, at 2005 constant prices, bln.tog	1 937.5	2 126.8	2 285.1	2 653.8
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	Mining and quarrying	1 166.1	1 277.0	1 380.2	1 682.6
Боловсруулах аж үйлдвэр	Manufacturing	543.0	608.1	653.1	707.6
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч, усан хангамж	Electricity, thermal energy and water supply	228.4	241.6	251.9	263.6
Нэг өрхийн сарын дундаж орлого, мян.төг	Monthly average income per household, thous.tog	448.0	573.5	820.0	959.2
Нэг өрхийн сарын дундаж зарлага, мян.төг	Monthly average expenditure per household, thous.tog	450.2	577.4	820.3	961.7
Мал, мян.толгой	Livestock, thous.heads	32 729.5	36 355.8	40 920.9	45 144.3
Хураасан ургац, мян.т	Gross harvested, thous.tons				
Үр тариа	Grains	355.1	446.1	479.3	387.0
Төмс	Potatoes	168.0	201.6	245.9	191.6
Хүнсний ногоо	Vegetables	82.3	99.0	98.9	101.8
Барилга угсралт, их засварын ажил, тэрбум төг	Total amount of construction and capital repairs, bln.tog	463.0	745.0	1 034.1	1 845.9
Бүх төрлийн тээврээр тээсэн ачаа, сая т	Carried freight, mln.t	29.4	44.1	53.3	49.8
Бүх төрлийн тээврээр зорчсон зорчигчид, давхардсан тоогоор, сая хүн	Carried passengers, double counted, mln.persons	250.6	296.2	318.7	308.7
Бөөний худалдаа, тэрбум төг	Wholesale trade, bln.tog	944.3	1 212.2	1 397.1	1 803.3
Жижиглэн худалдаа, тэрбум төг	Retail trade, bln.tog	569.7	803.0	1 335.1	1 763.9

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: * Preliminary results

1 Нутаг дэвсгэр, засаг захиргааны НЭГЖ

Монгол Улс **1564.1 мян.км²** нутаг дэвсгэртэй | 2013 онд 1 км² нутагт **1.8 хүн** ногдож байна | Улаанбаатар хотоос **Өлгий хот** хамгийн хол буюу **1709 км** алслагджээ | Монгол Улсын **хамгийн өндөр цэг** Монгол Алтайн нурууны “Хүйтэн”-ий оргил **далайн түвшнээс дээш 4374 метрт** оршдог.

Territorial and Administrative units 1

*Mongolia has a territory of **1564.1 thous.km²** | According to population density, there are **1.8 persons** per square km as of 2013*

*| The most remote territorial unit is **Ulgii city**, **1709 km** away from Ulaanbaatar | **The highest point** is the peak Khuiten in the Mongol Altai Mountains, which **reaches 4374 meters**.*

-
- 14 Монгол Улсын нутаг дэвсгэр, засаг захиргааны нэгж** *Territorial and Administrative units*
Нутаг дэвсгэрийн хэмжээ | Хүн амын нягтрал | Сум, дүүрэг | Баг, хороо | Газар зүйн байрлал *Territory | Population density | Soums and districts | Bags and khoroots | Geographical locations*
- 15 Хот хоорондын замын урт** *Distance between the cities*
- 16 Томоохон уулс, гол, нуур** *Major mountains, Major rivers, Major lakes*

Аргачлалын тайлбар**Methodological notes****Нутаг дэвсгэр, засаг захиргааны нэгж**

Монгол Улс Ази тивийн төв, хойд өргөргийн 41° 35" – 52° 06", зүүн уртрагийн 87° 47" – 119° 57"-ийн хооронд байрладаг.

Монгол Улсын хилийн нийт урт 8252.7 км /хуурай газраар 7351.6 км, усаар 901.1 км/, хойд талаараа Оросын Холбооны Улстай 3543 км /хуурай газраар 2863 км, усаар 680 км/, өмнө талаараа Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улстай 4709.7 км /хуурай газраар 4488.6 км, усаар 221.1 км/ хиллэдэг. Нутгийн баруун цэгээс зүүн цэг хүртэл 2392 км, хойд цэгээс өмнө цэг хүртэл 1259 км, нийт 1564.1 мян.км² газар нутагтай.

Монгол Улсын нутаг дэвсгэр нь далайн түвшнээс дээш дунджаар 1580 м өргөгдсөн, хамгийн өндөр цэг нь "Хүйтэн" оргил 4374 м, хамгийн нам цэг нь Хөх нуурын хотгор 532 м болно. Нийслэл Улаанбаатар хот далайн түвшнээс дээш 1350 м-т оршдог.

Монгол Улс дэлхийд нутаг дэвсгэрийн хэмжээгээрээ 18 дугаар байр, хүн амын тоогоороо 139 дүгээр /2012 оны байдлаар/ байранд ордог.

Монгол орон дөрвөн улиралтай, эх газрын эрс тэс уур амьсгалтай. Хамгийн их салхи, шуургатай үе дөрөв, тавдугаар сард тохиодог. Нэгдүгээр сард хамгийн хүйтэн, долоодугаар сард хамгийн халуун байдаг.

Territorial and Administrative units

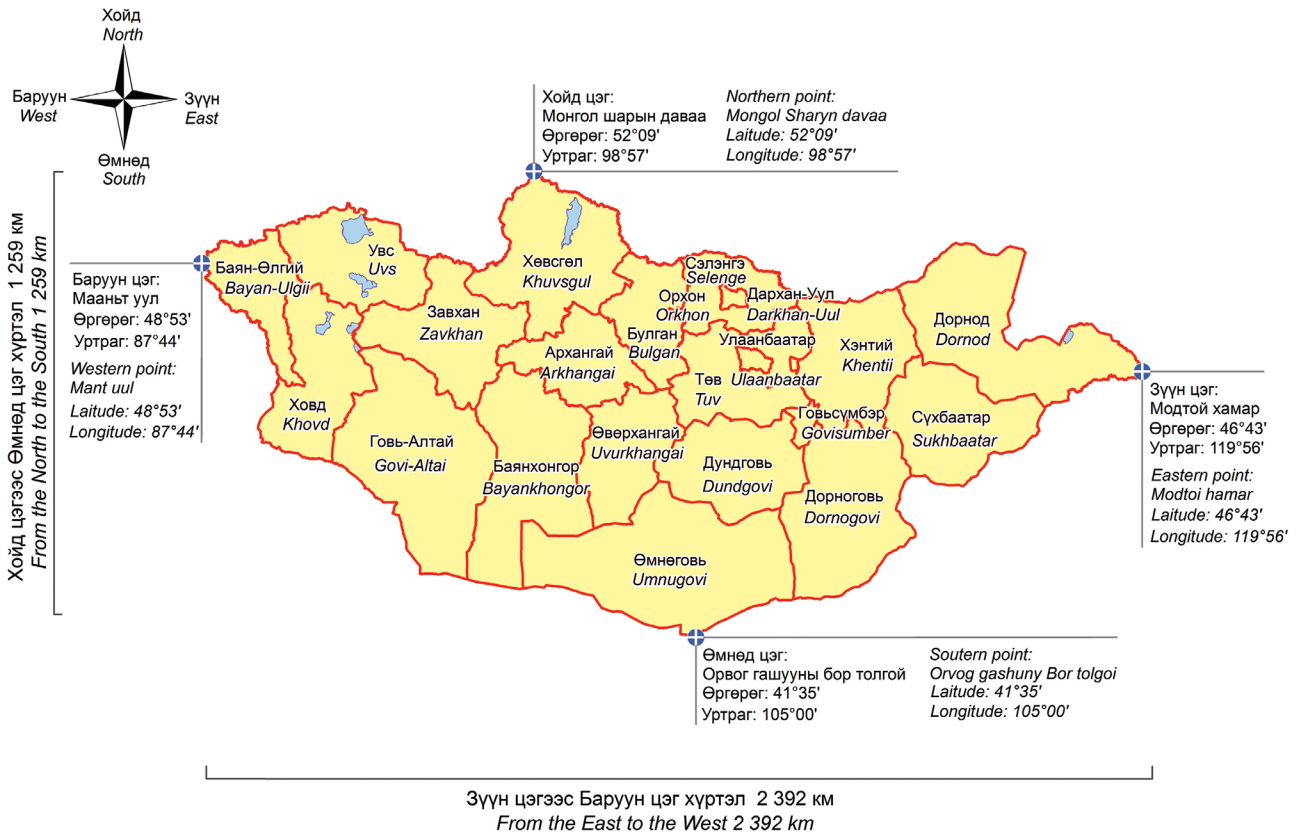
Mongolia is situated in the center of Asia at 41° 35" N – 52° 06" N and at 87° 47" E – 119° 57" E.

The total length of the Mongolian border is 8252.7 km /dry land 7351.6 km and water 901.1 km/, of which Mongolia shares a 3543 km border /dry land 2863 km and water 680 km/ with the Russian Federation to the north and a 4709.7 km border /dry land 4488.6 km and water 221.1 km/ with the People's Republic of China to the south. It has a territory of 1564.1 thous.square km. It extends for 2392 km from west to east and 1259 km from north to south.

Mongolia is elevated on average at 1580 m above sea level. The highest point is the peak Khuiten (4374m) to the west and the lowest one is the basin of Khokh Nuur Lake to the east which lies at an altitude of 532 m above sea level. The capital city, Ulaanbaatar, is at 1350 m above sea level.

Mongolia ranked 18th by the size of its territory and 139th by its population in the world as of 2012.

Mongolia has an extreme continental climate and four seasons. Strong storms blow during spring (April to May). January is the coldest month when temperature drops to the lowest point and July is the hottest month of the year.

1 Нутаг дэвсгэр, засаг захиргааны нэгж

1.1 МОНГОЛ УЛСЫН НУТАГ ДЭВСГЭР, ЗАСАГ ЗАХИРГААНЫ НЭГЖ, бүс, аймаг, нийслэлээр
 TERRITORIAL AND ADMINISTRATIVE UNITS, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the capital</i>	Нутаг дэвсгэрийн хэмжээ*, мян.км ² <i>Territory*, thous.km²</i>	Хүн амын нягтрал (1км ² -д ногдох хүн) <i>Population density (people per km²)</i>	Сүм, дүүрэг <i>Number of soums and districts</i>	Баг, хороо <i>Number of bags and khoroots</i>
Бүгд	Total	1 564.1	1.87	-	-
Аймгийн дүн	Aimags total	1 559.4	1.00	330	1 592
Баруун бүс	Western region	415.3	0.87	91	466
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	45.7	2.02	13	86
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	141.4	0.38	18	83
Завхан	<i>Zavkhan</i>	82.5	0.78	24	114
Увс	<i>Uvs</i>	69.6	1.06	19	92
Ховд	<i>Khovd</i>	76.1	1.04	17	91
Хангайн бүс	Khangai region	384.3	1.39	99	533
Архангай	<i>Arkhangai</i>	55.3	1.55	19	99
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	116.0	0.68	20	104
Булган	<i>Bulgan</i>	48.7	1.12	16	75
Орхон	<i>Orkhon</i>	0.8	117.43	2	22
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	62.9	1.62	19	108
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	100.6	1.18	23	125
Төвийн бүс	Central region	473.6	0.99	95	373
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	5.5	2.69	3	10
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	3.3	29.99	4	26
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	109.5	0.57	14	60
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	74.7	0.50	15	66
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	165.4	0.41	15	58
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	41.2	2.50	17	56
Төв	<i>Tov</i>	74.0	1.16	27	97
Зүүн бүс	Eastern region	286.2	0.67	45	220
Дорнод	<i>Dornod</i>	123.6	0.58	14	65
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	82.3	0.65	13	67
Хэнтий	<i>Khentii</i>	80.3	0.84	18	88
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	4.7	291.90	9	152

Эх үүсвэр: Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг Газрын харилцаа, геодези, зураг зүйн газар
 Source: Administration of Land Affairs, Geodesy and Cartography of the Government of Mongolia

1 Territorial and administrative units

1.2 ХОТ ХООРОНДЫН ЗАМЫН УРТ, км DISTANCE BETWEEN THE CITIES, km

Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>																						
Цэцэрлэг	<i>Tsetserleg</i>	477																					
Өлгий	<i>Olgii</i>	1 709	1 085																				
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	639	191	1 070																			
Булган	<i>Bulgan</i>	336	282	1 367	473																		
Алтай	<i>Altai</i>	1 037	589	672	398	871																	
Сайншанд	<i>Sainshand</i>	450	927	2 159	853	776	1 286																
Чойбалсан	<i>Choibalsan</i>	661	1 138	2 370	1 300	997	1 698	520															
Мандалговь	<i>Mandalgovi</i>	275	752	1 579	509	611	907	344	736														
Улиастай	<i>Uliastai</i>	1 023	546	725	470	828	195	1 423	1 684	979													
Арвайхээр	<i>Arvaikheer</i>	431	255	1 278	208	364	606	645	1 092	301	678												
Даланзадгад	<i>Dalanzadgad</i>	575	634	1 657	500	743	898	499	1 031	300	970	379											
Баруун-Урт	<i>Baruun-Urt</i>	565	1 042	2 274	1 204	901	1 602	334	193	664	1 588	996	839										
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	321	617	1 702	808	335	1 358	771	982	596	1 163	752	896	886									
Ховд	<i>Khovd</i>	1 487	1 039	222	848	1 321	450	1 937	2 148	1 357	503	1 056	1 348	2 052	1 808								
Мөрөн	<i>Moron</i>	779	379	928	570	348	585	1 229	1 440	1 054	390	634	1 354	1 344	683	893							
Өндөрхаан	<i>Ondorkhaan</i>	338	815	2 047	977	674	1 375	302	323	417	1 361	769	717	227	659	1 825	1 117						
Зуунмод	<i>Zuunmod</i>	43	520	1 752	682	379	1 080	430	704	232	1 066	474	717	566	407	1 530	822	313					
Улаангом	<i>Ulaangom</i>	1 417	940	291	1 131	1 026	693	1 867	2 078	1 692	529	1 195	1 992	1 982	1 361	243	678	1 755	1 460				
Дархан	<i>Darkhan</i>	223	519	1 604	862	240	1 260	673	884	498	1 065	654	798	788	98	1 710	588	561	266	1 266			
Эрдэнэт	<i>Erdenet</i>	373	338	1 423	529	59	927	823	1 034	648	884	635	948	938	279	1 380	407	711	416	1 085	180		
Чойр	<i>Choir</i>	223	700	1 766	696	559	1 094	226	439	187	1 246	664	480	477	544	1 710	1 002	235	204	1 640	446	596	
Аймгийн төв, нийслэл		<i>Ulaanbaatar</i>	<i>Tsetserleg</i>	<i>Olgii</i>	<i>Bayankhongor</i>	<i>Bulgan</i>	<i>Altai</i>	<i>Sainshand</i>	<i>Choibalsan</i>	<i>Mandalgovi</i>	<i>Uliastai</i>	<i>Arvaikheer</i>	<i>Dalanzadgad</i>	<i>Baruun-Urt</i>	<i>Sukhbaatar</i>	<i>Khovd</i>	<i>Moron</i>	<i>Ondorkhaan</i>	<i>Zuunmod</i>	<i>Ulaangom</i>	<i>Darkhan</i>	<i>Erdenet</i>	<i>Choir</i>
<i>Aimags center and the capital</i>		Улаанбаатар	Цэцэрлэг	Өлгий	Баянхонгор	Булган	Алтай	Сайншанд	Чойбалсан	Мандалговь	Улиастай	Арвайхээр	Даланзадгад	Баруун-Урт	Сүхбаатар	Ховд	Мөрөн	Өндөрхаан	Зуунмод	Улаангом	Дархан	Эрдэнэт	Чойр

Эх үүсвэр: Авто замын хяналт, эрдэм шинжилгээ, судалгааны төв
Source: Road Monitoring, Survey and Research Center

1 Нутаг дэвсгэр, засаг захиргааны нэгж

1.3 ТОМООХОН УУЛС MAJOR MOUNTAINS

Газар зүйн муж ба нэр	Geographical region and name	Өндөр, м Height, m
Монгол Алтайн нуруу	Range of Mongolian Altai	
Хүйтэн	<i>Khuiten</i>	4 374
Мөнххайрхан	<i>Munkhkhairkhan</i>	4 204
Цамбагарав	<i>Tsambagarav</i>	4 195
Сутай	<i>Sutai</i>	4 090
Хархираа	<i>Kharkhiraа</i>	4 037
Түргэн	<i>Turgen</i>	3 965
Говь Алтайн нуруу	Range of Govi Altai	
Их богд	<i>Ikhbogd</i>	3 957
Аж богд	<i>Ajbogd</i>	3 802
Гурвансайхан	<i>Gurvansaikhan</i>	2 825
Хэнтийн нуруу	Range of Khentii	
Асралтхайрхан	<i>Asraltkhairkhan</i>	2 800
Богд хан	<i>Bogd khan</i>	2 256
Хангайн нуруу	Range of Khangai	
Отгонтэнгэр	<i>Otgontenger</i>	4 021
Соёоны нуруу	Range of Soyon	
Мөнхсарьдаг	<i>Munkhsaridag</i>	3 491

Эх үүсвэр: Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг Газрын харилцаа, геодези, зураг зүйн газар
Source: Administration of Land Affairs, Geodesy and Cartography of the Government of Mongolia

1.5 ТОМООХОН НУУР MAJOR LAKES

Нэр	Name	Талбай, км ² Area, km ²
Увс	<i>Uvs</i>	3 376
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	2 738
Хяргас	<i>Khyargas</i>	1 403
Хар ус	<i>Khar us</i>	1 093
Буйр	<i>Buir</i>	634
Хар	<i>Khar</i>	588

Эх үүсвэр: Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн яам
Source: Ministry of Environment and Green Development

1.4 ТОМООХОН ГОЛ MAJOR RIVERS

Нэр	Name	Үрт, м Length of river, km
Хэрлэн	<i>Kherlen</i>	1 213
Орхон	<i>Orkhon</i>	1 124
Туул	<i>Tuul</i>	898
Завхан	<i>Zavkhan</i>	808
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	615
Ховд	<i>Khovd</i>	596
Эг	<i>Eg</i>	509
Идэр	<i>Ider</i>	465
Дэлгэр	<i>Delger</i>	445
Онги	<i>Ongi</i>	435
Тэс	<i>Tes</i>	426
Хануй	<i>Khanui</i>	421
Чулуут	<i>Chuluut</i>	415
Ерөө	<i>Yeroo</i>	323
Онон	<i>Onon</i>	296
Хараа	<i>Kharaа</i>	291

Эх үүсвэр: Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн яам
Source: Ministry of Environment and Green Development

2 Сонгууль

Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн 2013 оны сонгуульд сонгогчдын нэрсийн жагсаалтанд 1864.3 хүн бүртгэгдсэнээс **66.5 хувь** нь саналаа өгчээ.

Election 2

*Of **1864,3 thous.persons** registered on the electoral roll
for the 2013 Presidential Election of Mongolia,
voter turnout was **66.5 percent** voted.*

21 Ерөнхийлөгчийн сонгууль

Санал өгсөн сонгогчид | Сонгогчдын оролцооны хувь

Presidential elections

Voter turnout | Voter turnout percentage

22 УИХ-ын сонгууль

Сонгогдсон гишүүд | Сонгогчдын оролцоо | УИХ-ын гишүүд

Parliamentary elections

Elected members | Voter turnout | Members of the Parliament

22 Орон нутгийн иргэдийн хурлын сонгууль

Сонгогдсон гишүүд | Сонгогчдын оролцоо

Election of Local Citizens Khural

Elected members | Voter turnout

Сонгууль

Энэ бүлэгт Сонгуулийн ерөнхий хорооноос гаргасан Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн болон Улсын Их Хурал, орон нутгийн сонгуулийн дүнгийн мэдээллийг авч нэгтгэв.

Монгол Улсын 1992 онд баталсан ардчилсан үндсэн хуулиар Монгол Улс парламентын засаглалтай орон болж, Улсын Их Хурлын сонгуулийг 4 жил тутам явуулж, 76 гишүүнийг сонгодог. Орон нутгийн сонгуулийг мөн 4 жил тутам явуулж аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн иргэдийн хурлыг байгуулдаг.

Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийг нийт ард түмний сонгуулиар 4 жил тутам сонгодог.

Election

The section provides statistics on presidential and parliamentary elections of Mongolia and their results. The data is compiled by the General Election Commission, which is the electoral central body to provide with joint managements of professional and methodology for elections of the State Great Khural (Parliament) and the President of Mongolia.

The constitution was adopted in 1992, which established a parliamentary democracy in Mongolia, according to the constitution the parliamentary elections of Mongolia are organized once in four years to elect 76 members by plurality vote in multi-member constituencies to serve 4-year terms.

The elections of the Local Citizens Khural are organized also once in four years, the President is elected by absolute majority vote through system to serve a 4-year term.

2.1 МОНГОЛ УЛСЫН ЕРӨНХИЙЛӨГЧИЙН СОНГУУЛИЙН ДҮН
ELECTION RESULTS OF THE PRESIDENT OF MONGOLIA

Нэр дэвшигчид <i>Name of candidate</i>		Нэр дэвшүүлсэн нам <i>Nominating parties</i>		Санал өгсөн сонгогчид <i>Voter turnout</i>	
				тоо <i>number</i>	хувь <i>percent</i>
1993					
Дүн	<i>Total</i>			1 025 970	92.7*
Л. Түдэв	<i>L. Tudev</i>	МАХН	<i>MPRP</i>	397 061	38.7
П. Очирбат	<i>P. Ochirbat</i>	МҮАН, МСДН	<i>MNDP, MSDP</i>	592 836	57.8
1997					
Дүн	<i>Total</i>			982 640	85.1*
Н. Багабанди	<i>N. Bagabandi</i>	МАХН	<i>MPRP</i>	597 573	60.8
П. Очирбат	<i>P. Ochirbat</i>	МҮАН, МСДН-ын "Ардчилсан холбоо"	<i>MDU of MNDP and MSDP</i>	292 896	29.8
Ж. Гомбожав	<i>J. Gombojav</i>	МУНН	<i>MUTP</i>	65 201	6.6
2001					
Дүн	<i>Total</i>			1 000 110	82.9*
Н. Багабанди	<i>N. Bagabandi</i>	МАХН	<i>MPRP</i>	581 381	58.1
Р. Гончигдорж	<i>R. Gonchigdorj</i>	АН	<i>DP</i>	365 383	36.5
Л. Дашням	<i>L. Dashnyam</i>	ИЗН	<i>CWP</i>	35 425	3.5
2005					
Дүн	<i>Total</i>			930 976	75.0*
Н. Энхбаяр	<i>N. Enkhbayar</i>	МАХН	<i>MPRP</i>	497 491	53.4
М. Энхсайхан	<i>M. Enkhsaikhan</i>	"Эх орон-Ардчилал" эвсэл	<i>"Motherland- Democratic" coalition</i>	186 646	20.1
Б. Эрдэнэбат	<i>B. Erdenebat</i>	Эх Орон Нам	<i>Motherland party</i>	105 497	11.3
Б. Жаргалсайхан	<i>B. Jargalsaikhan</i>	БНН	<i>RP</i>	128 784	13.8
2009					
Дүн	<i>Total</i>			1 098 875	73.6*
Н. Энхбаяр	<i>N. Enkhbayar</i>	МАХН	<i>MPRP</i>	520 948	47.4
Ц. Элбэгдорж	<i>Ts. Elbegdorj</i>	АН	<i>DP</i>	562 718	51.2
2013					
Дүн	<i>Total</i>			1 223 737	66.5*
Б. Бат-Эрдэнэ	<i>B. Bat-Erdene</i>	МАН	<i>MPP</i>	520 380	41.9
Ц. Элбэгдорж	<i>Ts. Elbegdorj</i>	АН	<i>DP</i>	622 794	50.2
Н. Удвал	<i>N. Udval</i>	МАХН	<i>MPRP</i>	80 563	6.5

Эх үүсвэр: Монгол Улсын Сонгуулийн ерөнхий хороо

Source: General Election Commission of Mongolia

* Сонгогчдын оролцооны хувь

* Voter turnout percentage (%)

Тайлбар

МАН	Монгол Ардын Нам (2012 он хүртэл МАХН гэж нэрлэгдэж байсан)
МАХН	Монгол Ардын Хувьсгалт Нам
АН	Ардчилсан Нам
МСДН	Монголын Социал Демократ Нам
МҮАН	Монголын Үндэсний Ардчилсан Нам
МУНН	Монголын Уламжлалын Нэгдсэн Нам
ИЗН	Иргэний Зориг Нам
БНН	Бүгд Найрамдах Нам

Note

<i>MPP</i>	<i>Mongolian People's Party (Until 2012, it had been named as the Mongolian People's Revolutionary Party)</i>
<i>MPRP</i>	<i>Mongolian People's Revolutionary Party</i>
<i>DP</i>	<i>Democratic Party</i>
<i>MSDP</i>	<i>Mongolian Social Democratic Party</i>
<i>MNDP</i>	<i>The Mongolian National Democratic Party</i>
<i>MUTP</i>	<i>Mongolian United Traditional Party</i>
<i>CWP</i>	<i>Citizens Will Party</i>
<i>RP</i>	<i>Republican Party</i>
<i>DC</i>	<i>Democratic Coalition</i>

2 Сонгууль

2.2 УЛСЫН ИХ ХУРАЛ, ОРОН НУТГИЙН ИРГЭДИЙН ХУРЛЫН СОНГУУЛЬ STATE GREAT KHURAL AND LOCAL CITIZENS KHURAL ELECTION

Улс төрийн намын нэр	Name of political party	Сонгогдсон гишүүд Number of elected members										
		Улсын Их Хурал State Great Khural						Орон нутгийн хурал Local Citizens Khural				
		1992	1996	2000	2004	2008	2012	1996	2000	2004	2008	2012
МАН	MPP	70	25	72	37	47	26	358	569	439	434	452
АН	DP					26	34				242	546
Иргэний зориг, Ногоо нам	Citizens Will, Green Party						2					1
МАХН-МҮАН-ын "Шударга ёс" эвсэл	MPPR MNDP Justice Coalition						11					6
МАХН	MPPR											27
МАХН-ИЗНН-ын "Иргэний шударга ёс" эвсэл	MPPR CWGP Justice Citizens Coalition											2
МСДН	MSDP	1										
АН, МҮДН, НН-ын эвсэл	Coalition of MDP MNPP MGP	4										
Иргэний Эвсэл	Citizens Coalition					1						
Иргэний Зориг Нам	Citizens Will Party					1						
Эх Орон Нам	Motherland Party										3	
АН, Эх орон МАШСН, ИЗ-БНН -ын "Эх орон Ардчилал" эвсэл	MDC MDP MDNSP MCWRP				35					238		
Бүгд Найрамдах Нам	Republican Party				1					1	2	
МҮАН, МСДН-ын "Ардчилсан холбоо" эвсэл	DC of MNDP and MSDP		50					324	94			
МҮНН	MUTP		1									
МАШСН	MDNSP			1					15			
ИЗН, НН-ын эвсэл	Coalition of MCWP and MGP			1								
МҮАН, МШАН-ын "Ардчилсан холбоо" эвсэл	MDC of MNDP and MRDP			1								
Бие даан нэр дэвшигч	Independent candidate	1		1	3	1	3		15	12	17	6
Бүгд	Total	76	76	76	76	76	76	682	693	690	698	1 040

Эх үүсвэр: Монгол Улсын Сонгуулийн ерөнхий хороо
Source: General Election Commission of Mongolia

Тайлбар

Note

МАН	Монгол Ардын Нам (2012 он хүртэл МАХН гэж нэрлэгдэж байсан)	MPP	Mongolian People's Party (Until 2012, it had been named as the Mongolian People's Revolutionary Party)
МАХН	Монгол Ардын Хувьсгалт Нам	MPPR	Mongolian People's Revolutionary Party
АН	Ардчилсан Нам	DP	Democratic Party
БНН	Бүгд Найрамдах Нам	RP	Republican Party
МҮАН	Монголын Үндэсний Ардчилсан Нам	MNDP	Mongolian National Democratic Party
МСДН	Монголын Социал Демократ Нам	MSDP	Mongolian Social Democratic Party
МҮДН	Монголын Үндэсний Дэвшлийн Нам	MNPP	Mongolian National Progressive Party
НН	Ногоон Нам	MGP	Mongolian Green Party
МАШСН	Монголын Ардчилсан Шинэ Социалист Нам	MDNSP	Mongolian Democratic New Socialist Party
МҮНН	Монголын Уламжлалын Нэгдсэн Нам	MUTR	Mongolian United Traditional Party
МШАН	Монголын Шашинтны Ардчилсан Нам	MRDP	Mongolian Religious Democratic Party
		DC	Democratic Coalition

2 Election

2.3 СОНГОГЧДЫН ОРОЛЦОО VOTER TURNOUT

	Нэрсийн жагсаалтад бүртгэгдсэн хүн <i>Persons registration</i>	Сонгуульд санал өгсөн хүн <i>Voter turnout</i>	Сонгогчдын оролцооны хувь <i>Voter turnout percentage</i>
мян.хүн / <i>thous.persons</i>			
Улсын Их Хурал / State Great Khural			
1992	1 085.2	1 037.4	95.6
1996	1 147.3	1 057.2	92.1
2000	1 247.0	1 028.0	82.4
2004	1 329.8	1 088.3	81.8
2008	1 542.6	1 179.5	76.5
2012	1 840.8	1 238.5	67.3
Орон нутгийн хурал / Local Citizens Khural			
1996	1 061.8	765.4	72.1
2000	1 105.4	728.8	65.9
2004	1 089.3	732.2	67.2
2008	1 265.5	830.6	65.6
2012	1 852.2	979.8	52.9

Эх үүсвэр: Монгол Улсын Сонгуулийн ерөнхий хороо
Source: General Election Commission of Mongolia

2.4 УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ГИШҮҮД, насны бүлгээр MEMBERS OF STATE GREAT KHURAL, by age group

	Бүгд <i>Total</i>	25-35		36-45		46+	
		эмэгтэй <i>female</i>	эмэгтэй <i>female</i>	эмэгтэй <i>female</i>	эмэгтэй <i>female</i>		
1992	76	4	8	-	46	3	22
1996	76	7	21	2	39	5	16
2000	76	9	3	-	26	8	47
2004	76	5	5	-	32	3	39
2008	76	3	1	-	17	-	58
2012	76	11	1	-	21	3	54

Эх үүсвэр: Улсын Их Хурлын Тамгын газар
Source: The Parliament Secretariat

2.5 УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН ГИШҮҮД, мэргэжлээр, дүнд эзлэх хувь MEMBERS OF STATE GREAT KHURAL, by professions, percentage share to total

Мэргэжил	<i>Profession</i>	1992	1996	2000	2004	2008	2012
Бүгд	Total	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Хуульч	<i>Lawyer</i>	14.5	11.8	14.4	13.2	14.5	14.5
Эдийн засагч, Нягтлан бодогч	<i>Economist, Accountant</i>	25.0	32.9	14.4	36.8	18.4	22.4
Инженер	<i>Engineer</i>	13.1	14.4	32.8	25.0	38.2	34.2
Багш	<i>Teacher</i>	14.5	19.7	22.3	6.6	13.2	6.6
Эмч	<i>Physician</i>	7.9	2.6	3.9	2.6	3.9	1.3
Зохиолч, сэтгүүлч	<i>Writer, journalist</i>	6.6	3.9	1.3	1.3	1.3	3.9
Түүхч, философич	<i>Historian, philosopher</i>	1.3	7.8	-	1.3	1.3	6.6
Бусад	<i>Other</i>	17.1	6.9	10.9	13.2	9.2	10.5

Эх үүсвэр: Улсын Их Хурлын Тамгын газар
Source: The Parliament Secretariat

3 Хүн ам

Хүн амын тоо 2013 онд **2930.3 мянга** болж, өмнөх оныхоос **2.2 хувиар өслөө** | Хүн амын 48.7 хувь нь эрэгтэйчүүд, **51.3 хувь нь эмэгтэйчүүд** | Төрсөн хүүхдийн тоо 2013 онд анх удаа **79780**-д хүрлээ | Хүн амын **дундаж наслалт** 2013 онд **69.1 жил**, эмэгтэйчүүдийнх **75.0 жил**, эрэгтэйчүүдийнх **65.4 жил** боллоо.

Population 3

*The total population of Mongolia in 2013 was **2930.3 thousand**, up **2.2 percent** compared with previous year | Of the total population, 48.7 percent were males and **51.3 percent** females | The number of live births reached **79.8 thousand** for the first time in 2013 | The life expectancy at birth reached 69.11 years, 75.01 years for women, and **65.42 years for men** in 2013.*

- 32 Монгол Улсын хүн ам**
хүйс | хот, хөдөө | насны бүлэг | бүс, аймаг, нийслэлээр
- 33 Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт оршин суугаа хүн амд хот, хөдөөгийн хүн амын эзлэх хувь**
бүс, аймаг, нийслэлээр
- 34 Өрх**
бүс, аймаг, нийслэл | хот, хөдөөгөөр
- 35 Өнчин хүүхэд**
бүтэн өнчин | хагас өнчин | бүс, аймаг, нийслэлээр
- 36 18 хүртэлх насны 4, түүнээс дээш хүүхэдтэй өрх**
бүс, аймаг, нийслэлээр
- 37 Өрх толгойлсон эх**
бүс, аймаг, нийслэлээр
- 38 18 хүртэлх насны хүүхэдтэй, өрх толгойлсон эх**
бүс, аймаг, нийслэлээр
- 38 Төрөлт, нас баралт, гэрлэлт, цуцлалт, үрчлэлт**
1000 хүнд ногдох | бүс, аймаг, нийслэлээр
- 39 Төрөлтийн коэффициент**
- 42 Хүн амын дундаж наслалт**
хүйс | бүс, аймаг, нийслэлээр
- 42 Төрсөн хүүхэд**
хүйс | хот, хөдөө, бүс, аймаг, нийслэл | эхийн насны бүлгээр
- 43 Төрсөн эхчүүд**
бүс, аймаг, нийслэл | боловсролын түвшнээр | хот, хөдөө | гэрлэлтийн байдлаар
- 44 Нас баралт**
боловсролын түвшнээр | хүйс, насны бүлгээр | хот, хөдөөгөөр | бүс, аймаг, нийслэлээр | 1000 хүнд ногдохоор
- 46 Насны бүлэг дэх нас баралтын коэффициент**
- 47 Гэрлэлтээ бүртгүүлсэн хүн**
хүйсээр | насны бүлгээр
- 47 Гэр бүл цуцлалт**
гэр бүл байсан хугацаагаар
- 47 Үрчлүүлсэн хүүхэд**
насны бүлгээр
- Population of Mongolia**
by sex | urban and rural | by age groups | by regions, aimags and the capital
- Proportion of urban and rural population in resident population in Mongolia**
by regions, aimags and the capital
- Household**
by regions, aimags, and the capital | urban and rural
- Orphan children**
double | half | by regions, aimags and the capital
- Households with 4 and more children aged below 18 years old**
by region, aimags and the capital
- Mother who head household**
by region, aimags and the capital
- Mothers who head household with children aged below 18 years old**
by region, aimags and the capital
- Births, deaths, marriages and divorces and adoptions**
per 1000 population
- Birth rates**
- Life expectancy at the birth**
by sex | by regions, aimags and the capital
- Births**
by sex | urban and rural | regions, aimags and the capital | by mother's age group
- Women who gave births**
by regions, aimags and the capital | by educational level | by urban, rural and marital status
- Deaths**
by educational level | by sex and age group | urban and rural | regions, aimags and the capital | by per 1000 population
- Age-specific death rate**
- Registered marriages**
by sex and age group
- Divorces**
by duration of marriage
- Adopted children**
by age group

Хүн ам

Энэ бүлэгт Монгол Улсын хүн амын өсөлт, нас, хүйсийн бүтэц, төрөлт, нас баралт, гэрлэлт, цуцлалт, үрчлэлт зэрэг хүн амын ердийн хөдөлгөөний статистикийн үзүүлэлтийг тусгав.

Хүн амын статистикийн мэдээллийн үндсэн эх үүсвэр нь 10 жил тутамд явуулдаг хүн ам, орон сууцны тооллого, хүн амын ердийн болон шилжих хөдөлгөөний жил бүрийн мэдээ, тайлан болно.

Монгол Улсын хүн амд Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт оршин суугаа болон гадаадад 6, түүнээс дээш сарын хугацаагаар оршин суугаа Монгол Улсын харьяат хүн амыг хамруулна.

Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт оршин суугаа хүн ам гэж Монгол Улсын засаг захиргааны нэгжид 183 хоног буюу 6 сараас дээш хугацаагаар оршин сууж байгаа хүн амыг ойлгоно.

Хүн амын жилийн дундаж тоог жилийн эхний болон эцсийн хүн амын тооны нийлбэрийг 2-т хувааж тооцно.

Өрх гэж нэг орон байранд хамт амьдардаг, нэгдмэл төсөвтэй, хүнс, амьдралын наад захын хэрэгцээгээ хамтран хангадаг нэг буюу хэсэг бүлэг хүмүүсийг ойлгоно. Өрхийн гишүүд нь хоорондоо ураг төрлийн болон гэр бүлийн хамааралтай эсвэл хамааралгүй байж болно.

Өрх толгойлсон эмэгтэйчүүдэд өрх толгойлон амьдарч байгаа эмэгтэйчүүдийг хүүхэдтэй эсэхийг харгалзахгүйгээр хамруулна.

Хотын хүн амд Улаанбаатар хот, аймгийн төв, тосгонд оршин суугаа хүн амыг хамруулна.

Хөдөөгийн хүн амд сумын төв, хөдөө амьдарч байгаа хүн амыг хамруулна.

Бүтэн ба хагас өнчин хүүхдэд эцэг, эх нь хоёулаа нас барсан хүүхдийг бүтэн өнчинд, эцэг, эх хоёрын аль нэг нь нас барсан хүүхдийг хагас өнчинд тооцно.

Төрөлтийн хүйсийн харьцаа нь төрсөн эрэгтэй хүүхдийн тоог төрсөн эмэгтэй хүүхдийн тоонд харьцуулсан харьцаа юм.

Төрөлтийн ерөнхий коэффициент нь 1000 хүнд ногдох тухайн жилд амьд төрсөн хүүхдийн тоог илэрхийлдэг бөгөөд түүнийг тооцоходоо амьд төрсөн хүүхдийн тоог хүн амын жилийн дундаж тоонд харьцуулж, промиллээр илэрхийлнэ.

Төрөлтийн тусгай коэффициент нь нөхөн үржихүйн нас (15-49 нас)-ны 1000 эмэгтэйд ногдох тухайн жилд амьд төрсөн хүүхдийн тоог илэрхийлэх бөгөөд амьд төрсөн хүүхдийн тоог тухайн жилийн төрөх насны буюу 15-49 насны эмэгтэйчүүдийн тоонд харьцуулж, промиллээр илэрхийлнэ.

Population

This section presents indicators of vital statistics on the growth, age and sex distribution and births, deaths, marriages, divorces and adoptions

The main sources of population statistics are population and housing census conducted every 10 years and annual vital and migration statistics.

Population of Mongolia includes resident population in Mongolia and Mongolian citizens who reside abroad for 6 months and above.

Resident population in Mongolia includes population who reside for 6 months or 183 days and above in administrative units of Mongolia.

Mid-year population refers a quotient of sum of population in beginning and end of the year divided by two.

The household is the group of people who live together in one house, with a joint budget and jointly provide their food and other basic needs. Members of the household may be family or relatives; there can be some members in the household with no relation to the other members.

A female headed household refers to a woman, who is heading household regardless whether she has child(ren).

The urban population includes population reside in Ulaanbaatar city, aimag centers and towns.

The rural population includes population reside in soum centers and rural areas.

A double orphan is a child who has lost both parents and a half orphan is a child who has lost one parent.

The sex ratio at birth refers to the number of boys born alive per 100 girls born alive.

The crude birth rate is the number of live births occurring among the population of a given geographical area in a given year, per 1000 mid-year population of the given geographical area during the same year.

The general fertility rate is annual number of live births per 1000 women of childbearing age (15-49 years) in a given year.

Аргачлалын тайлбар

Methodological notes

Насны бүлэг дэх төрөлтийн коэффициент нь тухайн насны бүлгийн 1000 эмэгтэйд ногдох амьд төрсөн хүүхдийн тоог илэрхийлэх бөгөөд тухайн насны бүлэг дэх эмэгтэйчүүдийн амьд төрүүлсэн хүүхдийн тоог мөн насны бүлгийн эмэгтэйчүүдийн тоонд харьцуулж, промиллээр илэрхийлнэ.

Төрөлтийн нийлбэр коэффициент нь нэг эмэгтэйн нөхөн үржихүйн нас (15-49 нас)-ныхаа туршид төрүүлэх нийт хүүхдийн тоог илэрхийлэх бөгөөд насны бүлэг дэх төрөлтийн коэффициентүүдийн нийлбэрийг насны бүлгийн интервалын уртаар үржүүлж, 1000-д хувааж тодорхойлно.

Нас баралтын хүйсийн харьцааг нас барсан эрэгтэй хүний тоог нас барсан эмэгтэй хүний тоонд харьцуулж тодорхойлно.

Нас баралтын ерөнхий коэффициент нь 1000 хүнд ногдох тухайн жилд нас барсан хүний тоог илэрхийлэх бөгөөд тухайн жилд нас барсан хүний тоог хүн амын тухайн жилийн дундаж тоонд харьцуулж, промиллээр илэрхийлнэ.

Насны бүлэг дэх нас баралтын коэффициент нь тухайн насны бүлгийн 1000 хүнд ногдох тухайн насны бүлгийн нас барсан хүний тоо бөгөөд тухайн насны бүлэгт нас барсан хүний тоог мөн насны бүлгийн хүн амын тоонд харьцуулж, промиллээр илэрхийлнэ.

Гэрлэлтэд тухайн засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгжид гэр бүл болсноо бүртгүүлсэн хүмүүсийг хамааруулна.

Цуцлалт нь зохих шатны шүүхээр гэрлэлтээ цуцлуулсныг илэрхийлнэ.

Үрчлэлтэд үрчлэн авагч нь хүүхэд үрчлэн авсан тухайгаа иргэний гэр бүлийн асуудал эрхэлсэн тухайн шатны албанд бүртгүүлж, гэрчилгээ авсан тохиолдлыг ойлгоно.

Ердийн хөдөлгөөнд төрөлт, нас баралт, гэрлэлт, цуцлалт үрчлэлт багтах бөгөөд түүний тохиолдол бүрийг сум, дүүргийн иргэний бүртгэлийн ажилтнууд бүртгэж, тэдгээрийг аймаг, нийслэлийн статистикийн хэлтэс, газар хянан нэгтгэж, Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлнэ. Монгол Улсад 1951 оноос иргэний бүртгэлийн тогтолцоо бүрэлдсэн.

Ердийн цэвэр өсөлтийг төрөлт, нас баралтын абсолют зөрүүгээр тодорхойлно.

The age specific fertility rate is the number of live births to women in specific age group, divided by the total population of women in same age group and expressed as a promille.

The total fertility rate refers the average number of children that would be born to a woman over her lifetime.

The sex ratio at death is calculated as the number of male deaths divided by the number of female deaths.

The crude death rate is the number of deaths occurring among the population of a given geographical area during a given year, per 1000 mid-year population of the given geographical area during the same year age and expressed as a promille.

The age specific death rate the total number of deaths to resident of a specified age group by the population (in thousands) of the same age and expressed as a promille.

Marriages refer to individuals, who have registered their marriage in the administrative units of a given geographical area in accordance with the Law on Marriage of Mongolia.

Divorces express that number of divorced individuals by a judicial decision.

Child adoption consider as a case that any person registered a process of legitimating in respective administration and obtained a certificate of child adoption.

The vital statistics are vital event records such as births, deaths, marriages, divorces and adoptions. Civil registration officer registers every vital event in a given soum and district, then statistics division/department of aimags and the capital city checks and compiles them. Then they submit to the NSO. Civil registration system has been introduced in Mongolia since 1951.

The natural increase of a population is a situation when births exceed deaths.

3.1 МОНГОЛ УЛСЫН ХҮН АМ, хүйс, хот, хөдөөгөөр
POPULATION OF MONGOLIA, by sex, urban and rural

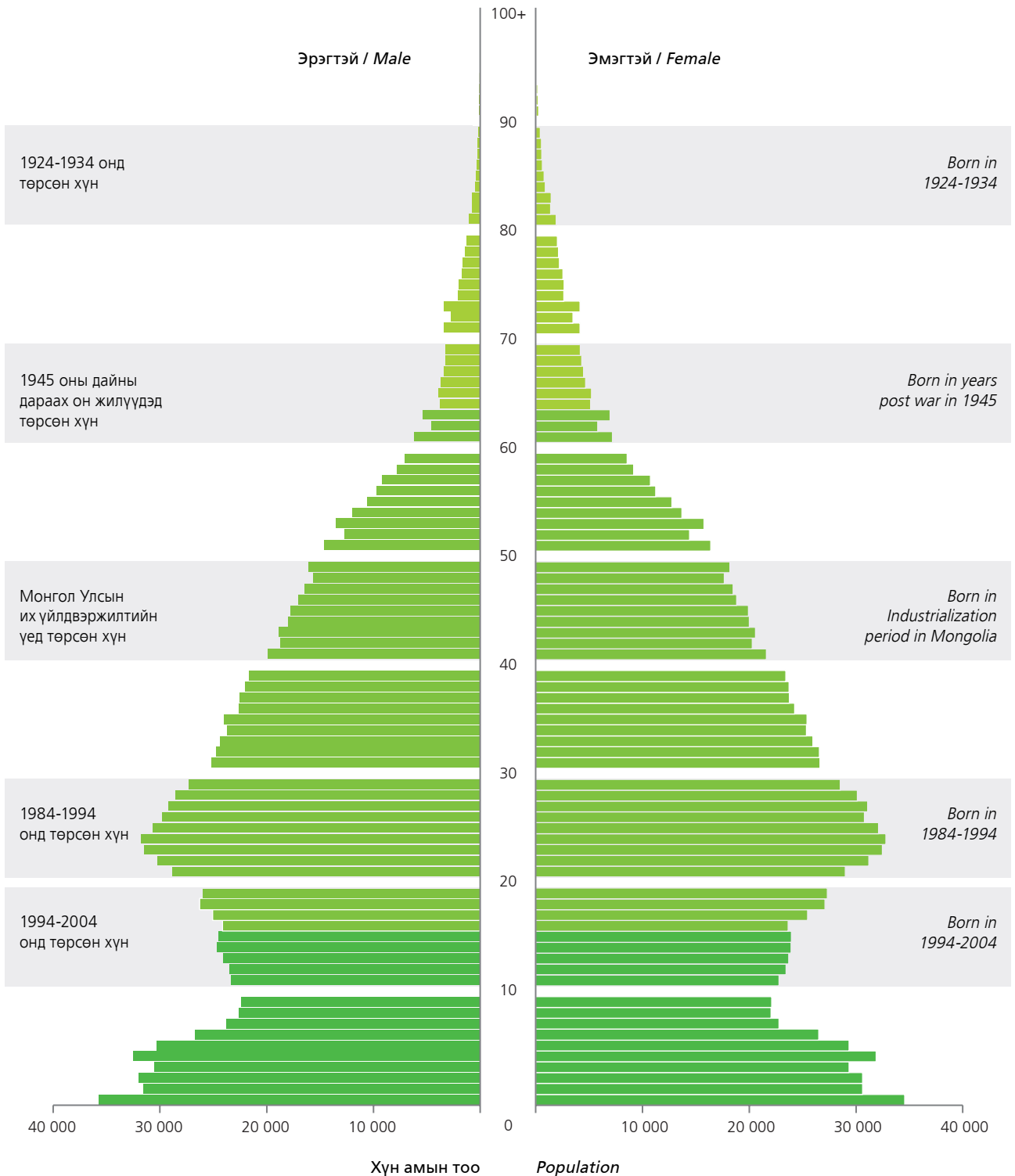
Үзүүлэлт Indicator	2010			2011			2012			2013		
	Монгол Улсын хүн ам Population of Mongolia	Монгол Улсад оршин суугаа Residents in Mongolia	Гадаад* in abroad*	Монгол Улсын хүн ам Population of Mongolia	Монгол Улсад оршин суугаа Residents in Mongolia	Гадаад* in abroad*	Монгол Улсын хүн ам Population of Mongolia	Монгол Улсад оршин суугаа Residents in Mongolia	Гадаад* in abroad*	Монгол Улсын хүн ам Population of Mongolia	Монгол Улсад оршин суугаа Residents in Mongolia	Гадаад* in abroad*
	мян.хүн / thous.persons											
а. Хүн ам, хүйсээр / Population, by sex												
Бүгд Total	2 761.0	2 653.9	107.1	2 811.6	2 704.5	107.1	2 867.7	2 760.6	107.1	2 930.3	2 823.1	107.1
Үүнээс: Of which:												
Эрэгтэй Male	1 367.0	1 317.1	49.9	1 364.7	1 314.8	49.9	1 393.5	1 343.5	49.9	1 425.8	1 375.9	49.9
Эмэгтэй Female	1 394.0	1 336.8	57.2	1 446.9	1 389.7	57.2	1 474.3	1 417.1	57.2	1 504.5	1 447.2	57.2
б. Хот, хөдөөгийн хүн ам / Urban and rural population												
Хотын Urban	1 910.8	1 803.7	107.1	1 896.2	1 789.1	107.1	1 926.6	1 819.5	107.1	1 995.7	1 888.5	107.1
Үүнээс: Of which:												
Улаанбаатар Ulaanbaatar	1 244.5	1 158.7	85.8	1 287.1	1 201.3	85.8	1 318.1	1 232.3	85.8	1 372.1	1 286.3	85.8
Хөдөөгийн Rural	850.2	850.2	-	915.4	915.4	-	941.1	941.1	-	934.6	934.6	-
в. Хүн амын жилийн дундаж тоо / Mid-year population												
Бүгд Total	2 738.6	-	-	2 786.3	2 679.2	-	2 839.7	2 732.6	-	2 899.0	2 791.9	-
Үүнээс: Of which:												
Эрэгтэй Male	1 347.6	-	-	1 365.8	1 315.9	-	1 379.1	1 329.1	-	1 409.6	1 359.7	-
Эмэгтэй Female	1 391.0	-	-	1 420.5	1 363.3	-	1 460.6	1 403.4	-	1 489.4	1 432.2	-

Тайлбар * Хүн ам, орон сууцны 2010 оны тооллогын дүнгээр авав.
Note * Took by results of Population and Housing census 2010.

3.2 МОНГОЛ УЛСЫН ХҮН АМ, насны бүлэг, хүйсээр
POPULATION OF MONGOLIA, by age group and sex

	2010		2011		2012		2013	
	Монгол Улсын хүн ам Population of Mongolia	Монгол Улсад оршин суугаа Residents in Mongolia	Монгол Улсын хүн ам Population of Mongolia	Монгол Улсад оршин суугаа Residents in Mongolia	Монгол Улсын хүн ам Population of Mongolia	Монгол Улсад оршин суугаа Residents in Mongolia	Монгол Улсын хүн ам Population of Mongolia	Монгол Улсад оршин суугаа Residents in Mongolia
Бүгд Total	2 761.0	2 653.9	2 811.6	2 704.5	2 867.7	2 760.6	2 930.3	2 823.1
Эмэгтэй Female	1 394.0	1 336.8	1 446.9	1 389.7	1 474.3	1 417.1	1 504.5	1 447.2
мян.хүн / thous.persons								
Бүгд Total	2 761.0	1 394.0	2 653.9	1 336.8	2 811.6	1 446.9	2 704.5	1 389.7
1 хүртэлх under 1 years old	64.2	31.7	63.69	31.4	63.0	30.7	62.5	30.5
1-4	229.6	113.0	225.5	110.9	225.1	111.1	221.0	109.1
5-9	219.9	107.9	216.7	106.4	222.2	109.6	219.1	108.1
10-14	241.0	118.8	237.4	117.1	237.7	117.6	234.2	115.9
15-19	267.5	132.1	258.3	127.4	261.0	131.0	251.8	126.2
20-24	313.3	155.3	292.9	145.1	315.5	161.0	295.2	150.8
25-29	269.3	134.4	248.6	123.8	280.5	144.7	259.7	134.1
30-34	239.9	120.2	223.0	110.8	248.4	128.8	231.5	119.4
35-39	216.2	109.4	202.9	101.8	225.4	117.7	212.1	110.2
40-44	187.6	95.8	179.7	91.2	192.6	101.1	184.6	96.6
45-49	163.3	84.0	159.1	81.5	168.9	89.2	164.7	86.6
50-54	124.2	65.4	122.4	64.2	128.8	68.5	127.0	67.3
55-59	72.9	39.1	72.2	38.7	82.4	44.5	81.7	44.0
60-64	49.9	27.6	49.6	27.4	52.4	29.2	52.1	29.0
65-69	38.5	21.1	38.3	21.0	40.0	22.1	39.8	21.9
70+	63.8	38.2	63.6	38.1	67.7	40.1	67.5	40.0

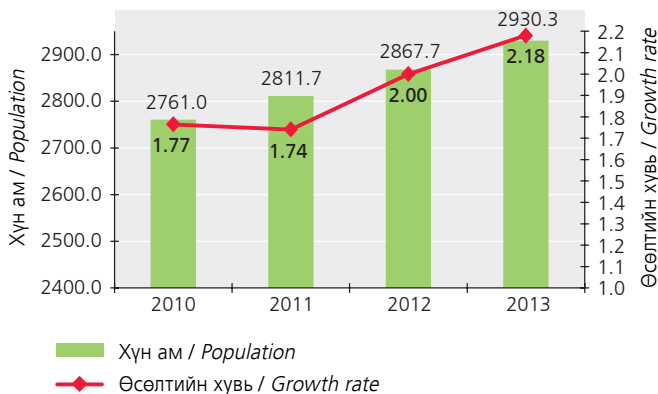
Монгол Улсын хүн амын нас, хүйсийн суварга
Population pyramid of Mongolia

3.3 МОНГОЛ УЛСЫН ХҮН АМ, бүс, аймаг, нийслэлээр
POPULATION OF MONGOLIA, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010		2011		2012		2013	
		Монгол Улсын хүн ам Population of Mongolia	Монгол Улсад оршин суугаа Residents in Mongolia	Монгол Улсын хүн ам Population of Mongolia	Монгол Улсад оршин суугаа Residents in Mongolia	Монгол Улсын хүн ам Population of Mongolia	Монгол Улсад оршин суугаа Residents in Mongolia	Монгол Улсын хүн ам Population of Mongolia	Монгол Улсад оршин суугаа Residents in Mongolia
		мян.хүн / thous.persons							
Бүгд	Total	2 761.0	2 653.8	2 811.6	2 704.5	2 867.7	2 760.6	2 930.3	2 823.1
Баруун бүс	Western region	357.1	352.4	356.2	351.4	361.0	356.2	363.3	358.5
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	88.2	85.4	88.8	85.9	90.5	87.7	92.4	89.6
Говь-Алтай	Govi-Altai	53.5	53.2	53.0	52.6	53.7	53.3	53.3	52.9
Завхан	Zavkhan	65.4	64.8	64.2	63.7	64.6	64.1	64.6	64.0
Увс	Uvs	73.2	72.8	73.0	72.6	73.8	73.4	74.0	73.6
Ховд	Khovd	76.8	76.2	77.2	76.6	78.3	77.7	79.0	78.4
Хангайн бүс	Khangai region	521.7	515.2	523.7	517.2	530.2	523.7	532.9	526.3
Архангай	Arkhangai	84.6	84.1	84.3	83.9	85.2	84.7	85.7	85.1
Баянхонгор	Bayankhongor	76.2	75.8	76.7	76.3	77.8	77.5	78.4	78.0
Булган	Bulgan	53.7	53.1	54.1	53.5	54.5	54.0	54.5	53.9
Орхон	Orkhon	90.9	87.4	91.5	87.9	92.8	89.2	93.9	90.4
Өвөрхангай	Ovorkhangai	101.4	100.5	101.2	100.3	102.1	101.3	101.6	100.8
Хөвсгөл	Khovsgol	114.9	114.3	115.9	115.3	117.6	117.1	118.8	118.1
Төвийн бүс	Central region	450.7	442.0	456.2	447.6	467.0	458.4	469.9	461.2
Говьсүмбэр	Govisumber	13.3	13.2	13.9	13.7	14.3	14.2	14.8	14.6
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	94.9	90.9	96.0	92.1	97.9	93.9	99.0	94.9
Дорноговь	Dornogovi	58.9	58.2	60.2	59.5	61.3	60.6	62.5	61.9
Дундговь	Dundgovi	38.7	38.4	37.7	37.4	37.8	37.5	37.4	37.1
Өмнөговь	Omnogovi	61.6	61.1	63.4	63.0	65.4	64.9	67.1	66.7
Сэлэнгэ	Selenge	97.9	96.1	99.2	97.5	103.5	101.8	103.2	101.4
Төв	Tov	85.4	84.1	85.7	84.4	86.8	85.5	85.9	84.6
Зүүн бүс	Eastern region	186.9	185.5	188.4	187.0	191.4	190.0	192.2	190.8
Дорнод	Dornod	69.6	68.9	70.2	69.5	71.3	70.6	71.5	70.9
Сүхбаатар	Sukhbaatar	51.4	51.2	51.8	51.5	52.6	52.4	53.1	52.9
Хэнтий	Khentii	65.9	65.4	66.4	66.0	67.5	67.0	67.6	67.0
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	1 244.4	1 158.7	1 287.1	1 201.3	1 318.1	1 232.4	1 372.0	1 286.3

Монгол Улсын хүн ам, жилийн өсөлтийн хувь
Number and annual growth rate of population in Mongolia

3.4 МОНГОЛ УЛСЫН НУТАГ ДЭВСГЭРТ ОРШИН СУУГАА ХҮН АМД ХОТ ХӨДӨӨГИЙН ХҮН АМЫН ЭЗЛЭХ ХУВЬ, бүс, аймаг, нийслэлээр
PROPORTION OF URBAN AND RURAL POPULATION IN RESIDENT POPULATION IN MONGOLIA, by regions, aimags and the capital

		2010		2011		2012		2013	
		Хот <i>Urban</i>	Хөдөө <i>Rural</i>	Хот <i>Urban</i>	Хөдөө <i>Rural</i>	Хот <i>Urban</i>	Хөдөө <i>Rural</i>	Хот <i>Urban</i>	Хөдөө <i>Rural</i>
		<i>хувь / percentage</i>							
Бүгд	<i>Total</i>	68.0	32.0	66.2	33.8	65.9	34.1	66.9	33.1
Баруун бүс	<i>Western region</i>	34.7	65.3	31.1	68.9	31.5	68.5	31.9	68.1
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	36.0	64.0	35.3	64.7	34.8	65.2	35.0	65.0
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	33.7	66.3	33.0	67.0	32.9	67.1	34.4	65.6
Завхан	<i>Zavkhan</i>	26.9	73.1	22.1	77.9	22.2	77.8	22.3	77.7
Увс	<i>Uvs</i>	37.3	62.7	30.7	69.3	33.8	66.2	33.9	66.1
Ховд	<i>Khovd</i>	38.1	61.9	33.2	66.8	32.2	67.8	32.8	67.2
Хангайн бүс	<i>Khangaï region</i>	43.8	56.2	39.0	61.0	39.2	60.8	39.7	60.3
Архангай	<i>Arkhangai</i>	24.5	75.5	22.2	77.8	22.4	77.6	22.4	77.6
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	39.4	60.6	33.6	66.4	34.9	65.1	34.6	65.4
Булган	<i>Bulgan</i>	26.6	73.4	26.3	73.7	26.7	73.3	25.7	74.3
Орхон	<i>Orkhon</i>	96.6	3.4	94.1	5.9	93.9	6.1	93.6	6.4
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	37.9	62.1	23.9	76.1	24.1	75.9	25.5	74.5
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	33.6	66.4	32.0	68.0	31.3	68.7	32.7	67.3
Төвийн бүс	<i>Central region</i>	48.0	52.0	43.5	56.5	42.8	57.2	44.0	56.0
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	74.5	25.5	62.1	37.9	62.5	37.5	61.8	38.2
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	82.7	17.3	80.7	19.3	78.9	21.1	79.5	20.5
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	58.6	41.4	59.0	41.0	59.2	40.8	60.6	39.4
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	35.5	64.5	22.9	77.1	23.8	76.2	24.4	75.6
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	30.9	69.1	36.0	64.0	36.0	64.0	36.9	63.1
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	49.1	50.9	29.6	70.4	29.5	70.5	32.0	68.0
Төв	<i>Tov</i>	15.9	84.1	19.7	80.3	17.5	82.5	17.4	82.6
Зүүн бүс	<i>Eastern region</i>	45.9	54.1	43.8	56.2	38.7	61.3	39.9	60.1
Дорнод	<i>Dornod</i>	56.1	43.9	54.6	45.4	55.4	44.6	55.2	44.8
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	31.6	68.4	26.8	73.2	26.8	73.2	27.3	72.7
Хэнтий	<i>Khentii</i>	46.4	53.6	45.7	54.3	30.3	69.7	33.5	66.5
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	100.0	-	100.0	-	100.0	-	100.0	-

3.5 ӨРХ, бүс, аймаг, нийслэлээр
HOUSEHOLD, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010	2011	2012	2013
		мян.өрх / thous.household			
Бүгд	Total	742.3	759.9	768.3	794.1
Баруун бүс	Western region	96.5	96.8	95.6	97.8
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	20.7	21.0	20.7	21.2
Говь-Алтай	Govi-Altai	15.7	15.5	15.2	15.6
Завхан	Zavkhan	20.1	20.0	19.9	20.2
Увс	Uvs	19.7	19.8	19.8	20.2
Ховд	Khovd	20.3	20.5	20.0	20.6
Хангайн бүс	Khangai region	158.6	160.1	159.9	162.3
Архангай	Arkhangai	26.5	26.4	26.5	26.6
Баянхонгор	Bayankhongor	23.2	23.3	23.7	23.8
Булган	Bulgan	16.8	17.1	17.2	17.5
Орхон	Orkhon	24.4	24.7	24.9	25.3
Өвөрхангай	Ovorkhangai	32.6	32.9	32.1	32.4
Хөвсгөл	Khovsgol	35.1	35.7	35.5	36.7
Төвийн бүс	Central region	134.6	137.1	136.0	140.2
Говьсүмбэр	Govisumber	4.3	4.5	4.6	4.7
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	28.3	28.0	26.3	27.9
Дорноговь	Dornogovi	17.8	18.4	17.9	18.5
Дундговь	Dundgovi	13.1	13.2	13.2	13.3
Өмнөговь	Omnogovi	16.1	17.1	17.8	18.8
Сэлэнгэ	Selenge	28.4	29.0	29.4	29.7
Төв	Tov	26.6	26.9	26.8	27.3
Зүүн бүс	Eastern region	58.2	59.1	59.7	60.4
Дорнод	Dornod	21.6	21.9	21.9	22.1
Сүхбаатар	Sukhbaatar	15.5	15.8	16.0	16.4
Хэнтий	Khentii	21.1	21.4	21.8	21.9
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	294.4	306.8	317.1	333.4
Нэг өрхөд ногдох хүн	Persons per household	3.6	3.7	3.7	3.7

2013 оны байдлаар 794.1 мянган өрх, түүний 64.4 хувь нь хотод, 35.6 хувь нь хөдөөд байгаа бөгөөд улсын дунджаар нэг өрхөд 3.7 хүн ногдож байна.

Mongolia has 794.1 thousand households, from which 64.4 percent out live in urban area's and 35.6 percent reside in rural area's. The average family size is 3.7 person.

3.6 ӨРХ, бүс, аймаг, нийслэл, хот, хөдөөгөөр
HOUSEHOLDS, by regions, aimags and the capital, urban and rural

	Total	2010		2011		2012		2013	
		Хот	Хөдөө	Хот	Хөдөө	Хот	Хөдөө	Хот	Хөдөө
		Urban	Rural	Urban	Rural	Urban	Rural	Urban	Rural
мян.өрх / thous.household									
Бүгд	Total	463.7	278.6	483.6	276.3	489.4	278.9	511.7	282.3
Баруун бүс	Western region	29.6	66.9	30.8	66.0	30.5	65.1	31.4	66.4
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	7.0	13.7	7.5	13.5	7.3	13.4	7.3	13.8
Говь-Алтай	Govi-Altai	5.0	10.7	5.1	10.4	4.9	10.3	5.1	10.4
Завхан	Zavkhan	4.3	15.8	4.6	15.4	4.5	15.4	4.6	15.5
Увс	Uvs	6.2	13.5	6.4	13.4	7.0	12.8	7.1	13.2
Ховд	Khovd	7.1	13.2	7.2	13.3	6.8	13.2	7.2	13.5
Хангайн бүс	Khangai region	58.9	99.7	60.5	99.6	61.6	98.3	62.4	99.9
Архангай	Arkhangai	5.5	21.0	5.5	20.9	5.6	20.9	5.6	21.0
Баянхонгор	Bayankhongor	7.8	15.4	8.0	15.3	8.4	15.3	8.3	15.5
Булган	Bulgan	4.0	12.8	4.1	13.0	4.3	12.9	4.4	13.2
Орхон	Orkhon	23.0	1.4	23.3	1.4	23.5	1.4	23.5	1.7
Өвөрхангай	Ovorkhangai	7.3	25.3	7.9	25.0	8.3	23.8	8.2	24.2
Хөвсгөл	Khovsgol	11.3	23.8	11.7	24.0	11.5	24.0	12.4	24.3
Төвийн бүс	Central region	57.9	76.7	59.5	77.6	56.6	79.4	60.3	79.9
Говьсүмбэр	Govisumber	2.6	1.7	2.7	1.8	2.7	1.9	2.8	1.9
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	23.4	4.9	23.1	4.9	21.0	5.3	22.6	5.3
Дорноговь	Dornogovi	10.7	7.1	10.7	7.7	10.4	7.5	11.0	7.5
Дундговь	Dundgovi	2.9	10.2	3.1	10.1	3.2	10.0	3.3	10.0
Өмнөговь	Omnogovi	5.6	10.5	6.3	10.8	6.4	11.4	6.9	11.9
Сэлэнгэ	Selenge	8.2	20.2	8.3	20.7	8.4	21.0	9.1	20.5
Төв	Tov	4.5	22.1	5.3	21.6	4.5	22.3	4.6	22.7
Зүүн бүс	Eastern region	22.9	35.3	26.0	33.1	23.6	36.1	24.2	36.1
Дорнод	Dornod	11.7	9.9	11.9	10.0	12.0	9.9	11.9	10.2
Сүхбаатар	Sukhbaatar	4.3	11.2	4.5	11.3	4.6	11.4	4.7	11.7
Хэнтий	Khentii	6.9	14.2	9.6	11.8	7.0	14.8	7.6	14.3
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	294.4	-	306.8	-	317.1	-	333.4	-

3.7 БҮТЭН ӨНЧИН ХҮҮХЭД, бүс, аймаг, нийслэлээр
DOUBLE ORPHAN CHILDREN, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	4 666	4 311	4 288	4 096
Баруун бүс	Western region	853	763	713	670
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	355	346	319	270
Говь-Алтай	Govi-Altai	136	97	84	61
Завхан	Zavkhan	67	93	95	97
Увс	Uvs	110	113	115	116
Ховд	Khovd	185	114	100	126
Хангайн бүс	Khangaï region	1 045	919	915	872
Архангай	Arkhangai	171	161	165	167
Баянхонгор	Bayankhongor	167	154	152	136
Булган	Bulgan	47	47	55	53
Орхон	Orkhon	202	164	171	157
Өвөрхангай	Ovorkhangai	194	161	141	122
Хөвсгөл	Khovsgol	264	232	231	237
Төвийн бүс	Central region	696	641	585	553
Говьсүмбэр	Govisumber	17	14	24	25
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	195	166	129	127
Дорноговь	Dornogovi	51	62	54	58
Дундговь	Dundgovi	58	58	37	47
Өмнөговь	Omnogovi	49	51	48	41
Сэлэнгэ	Selenge	183	163	170	146
Төв	Tov	143	127	123	109
Зүүн бүс	Eastern region	331	326	282	261
Дорнод	Dornod	162	146	122	107
Сүхбаатар	Sukhbaatar	52	53	44	40
Хэнтий	Khentii	117	127	116	114
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	1 741	1 662	1 793	1 740

Өнчин хүүхдийн тоо 2013 онд 39.6 мянга болж, өмнөх оньхоос 2.2 хувиар буурлаа.

Нийт өнчин хүүхдийн 4.1 мянга нь бүтэн өнчин, 35.5 мянга нь хагас өнчин хүүхдүүд байна.

In 2013, number of orphan children has reached 39.6 thousand, indicating a decrease by 2.2 percent compared to 2012.

Out of all orphan children, 4.1 thousand double orphans or children who have lost both parents and 35.5 thousands half orphans.

3.8 ХАГАС ӨНЧИН ХҮҮХЭД, бүс, аймаг, нийслэлээр
HALF ORPHAN CHILDREN, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	38 248	36 545	36 143	35 461
Баруун бүс	Western region	8 288	7 975	7 378	7 279
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	2 518	2 390	2 313	2 097
Говь-Алтай	Govi-Altai	1 106	1 072	1 098	963
Завхан	Zavkhan	1 221	1 208	1 131	1 056
Увс	Uvs	2 118	1 959	1 659	1 587
Ховд	Khovd	1 325	1 346	1 177	1 576
Хангайн бүс	Khangaï region	9 777	9 357	9 541	8 920
Архангай	Arkhangai	1 977	1 980	1 905	1 847
Баянхонгор	Bayankhongor	1 571	1 614	1 754	1 608
Булган	Bulgan	884	855	835	701
Орхон	Orkhon	1 505	1 308	1 294	952
Өвөрхангай	Ovorkhangai	1 642	1 608	1 708	1 692
Хөвсгөл	Khovsgol	2 198	1 992	2 045	2 120
Төвийн бүс	Central region	5 969	5 804	5 518	5 263
Говьсүмбэр	Govisumber	155	176	170	191
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	1 138	1 200	1 097	1 007
Дорноговь	Dornogovi	736	725	710	668
Дундговь	Dundgovi	581	603	561	494
Өмнөговь	Omnogovi	614	531	505	489
Сэлэнгэ	Selenge	1 490	1 506	1 433	1 396
Төв	Tov	1 255	1 063	1 042	1 018
Зүүн бүс	Eastern region	2 921	2 725	2 680	2 464
Дорнод	Dornod	1 012	1 012	1 055	934
Сүхбаатар	Sukhbaatar	775	683	696	652
Хэнтий	Khentii	1 134	1 030	929	878
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	11 293	10 684	11 026	11 535

3.9 18 ХҮРТЭЛХ НАСНЫ 4, ТҮҮНЭЭС ДЭЭШ ХҮҮХЭДТЭЙ ӨРХ, бүс, аймаг, нийслэлээр
HOUSEHOLDS WITH 4 AND MORE CHILDREN AGED BELOW 18 YEARS OLD, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the capital</i>	2010*	2011*	2012*	2013
Бүгд	Total	24 146	24 142	23 502	37 413
Баруун бүс	Western region	8 347	7 616	7 756	7 762
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	3 186	3 047	2 655	2 985
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	565	358	475	551
Завхан	<i>Zavkhan</i>	924	926	982	734
Увс	<i>Uvs</i>	1 728	1 749	1 836	2 195
Ховд	<i>Khovd</i>	1 944	1 536	1 808	1 297
Хангайн бүс	Khangaï region	5 285	5 599	5 637	10 538
Архангай	<i>Arkhangai</i>	1 102	1 065	1 143	2 096
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	782	789	818	2 107
Булган	<i>Bulgan</i>	295	315	355	522
Орхон	<i>Orkhon</i>	769	755	722	567
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	1 202	1 552	1 579	2 376
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	1 135	1 123	1 020	2 870
Төвийн бүс	Central region	2 516	2 661	2 672	6 750
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	101	64	98	107
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	238	296	324	1 182
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	274	234	392	1 295
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	329	264	288	1 132
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	432	254	367	723
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	486	875	584	1 269
Төв	<i>Tov</i>	656	674	619	1 042
Зүүн бүс	Eastern region	1 604	1 307	1 389	2 584
Дорнод	<i>Dornod</i>	570	332	255	779
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	207	125	251	404
Хэнтий	<i>Khentii</i>	827	850	883	1 401
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	6 394	6 959	6 048	9 779

Тайлбар * 16 хүртэлх насны 4, түүнээс дээш хүүхэдтэй өрх

Note * Households with 4 and more children aged below 16 years old

3.10 ӨРХ ТОЛГОЙЛСОН ЭХ*, бүс, аймаг, нийслэлээр
MOTHERS WHO HEAD HOUSEHOLDS*, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	81 013	81 534	81 557	81 741
Баруун бүс	Western region	11 947	11 795	12 262	12 792
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	2 000	1 823	1 971	1 818
Говь-Алтай	Govi-Altai	2 114	2 046	2 033	2 154
Завхан	Zavkhan	2 688	3 190	3 179	2 882
Увс	Uvs	2 670	2 415	2 712	3 157
Ховд	Khovd	2 475	2 321	2 367	2 781
Хангайн бүс	Khangaï region	19 381	19 506	19 810	21 362
Архангай	Arkhangai	2 701	2 776	2 787	2 811
Баянхонгор	Bayankhongor	3 318	3 452	3 795	3 840
Булган	Bulgan	1 773	1 768	1 866	1 961
Орхон	Orkhon	2 749	2 705	2 749	2 873
Өвөрхангай	Ovorkhangai	2 856	2 829	2 930	3 081
Хөвсгөл	Khovsgol	5 984	5 976	5 683	6 796
Төвийн бүс	Central region	16 489	17 226	17 033	15 574
Говьсүмбэр	Govisumber	569	652	586	643
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	4 256	4 136	3 913	3 811
Дорноговь	Dornogovi	2 377	2 413	2 543	2 674
Дундговь	Dundgovi	1 820	1 888	1 986	1 879
Өмнөговь	Omnogovi	2 380	2 665	2 566	2 244
Сэлэнгэ	Selenge	2 364	2 709	2 807	1 975
Төв	Tov	2 723	2 763	2 632	2 348
Зүүн бүс	Eastern region	7 639	8 639	8 626	8 411
Дорнод	Dornod	3 001	3 491	3 629	3 660
Сүхбаатар	Sukhbaatar	1 845	2 118	2 216	2 206
Хэнтий	Khentii	2 793	3 030	2 781	2 545
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	25 557	24 368	23 826	23 602

Тайлбар * Өрх толгойлсон эх гэж нөхөр нь нас барсан, эсвэл сураггүй алга болсон нь шүүхээр тогтоогдсон, гэрлэлтээ цуцлуулсан, эцэг, эх байх эрхээ шүүхийн шийдвэрээр хязгаарлуулсан, хасуулсан бол тухайн шийдвэр хүчин төгөлдөр байх хугацаанд, гэрлэж байгаагүй боловч төрүүлсэн болон үрчлэн авсан хүүхэдтэй ганц бие эхийг хамааруулна.

Note * A mother heads a household means a single mother who with legitimated children biological or adopted in and out marriage whereas other parent is not determined legally or was died or missed, or has no legal capacity, or whose parental rights are limited under a court decision.

3 Хүн ам

3.11 18 ХҮРТЭЛХ НАСНЫ ХҮҮХЭДТЭЙ, ӨРХ ТОЛГОЙЛСОН ЭХ, бүс, аймаг, нийслэлээр MOTHERS WHO HEAD HOUSEHOLD WITH CHILDREN AGED BELOW 18 YEARS OLD, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the capital</i>	2010*	2011*	2012*	2013
Бүгд	Total	39 937	38 677	38 559	39 904
Баруун бүс	Western region	4 112	3 954	3 954	4 797
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	859	1 170	1 290	1 297
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	891	654	704	763
Завхан	<i>Zavkhan</i>	1 055	879	839	820
Увс	<i>Uvs</i>	680	707	546	796
Ховд	<i>Khovd</i>	627	544	575	1 121
Хангайн бүс	Khangaï region	9 233	9 146	9 251	10 179
Архангай	<i>Arkhangai</i>	903	962	963	1 076
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	1 926	1 809	1 805	2 119
Булган	<i>Bulgan</i>	781	856	824	656
Орхон	<i>Orkhon</i>	1 398	1 349	1 374	1 458
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	1 672	1 808	1 840	1 752
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	2 553	2 362	2 445	3 118
Төвийн бүс	Central region	8 058	7 890	8 263	7 979
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	327	254	291	309
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	1 766	1 605	1 764	1 860
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	1 146	1 138	1 290	1 406
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	862	906	871	881
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	1 173	1 286	1 232	714
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1 540	1 527	1 560	1 699
Төв	<i>Tov</i>	1 244	1 174	1 255	1 110
Зүүн бүс	Eastern region	3 993	3 693	3 589	3 924
Дорнод	<i>Dornod</i>	1 630	1 500	1 369	1 506
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	666	587	652	965
Хэнтий	<i>Khentii</i>	1 697	1 606	1 568	1 453
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	14 541	13 994	13 502	13 025

Тайлбар * 16 хүртэлх насны хүүхэдтэй гэр бүлгүй эмэгтэйчүүд
Note * Single women with children aged below 16 years old

3.12 ТӨРӨЛТ, НАС БАРАЛТ, ГЭРЛЭЛТ, ЦУЦЛАЛТ BIRTHS, DEATHS, MARRIAGES AND DIVORCES

Он Year	Төрөлт Births	Нас баралт Deaths		Гэрлэлт Marriages	Цуцлалт Divorces
		Бүгд Total	нялхас infants		
2010	63 270	18 293	1 275	9 349	3 054
2011	69 853	19 155	1 152	11 869	3 222
2012	73 839	17 761	1 143	12 822	2 467
2013	79 780*	17 247	1 166	15 785	3 522

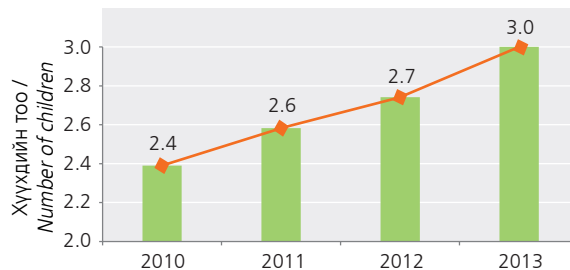
Тайлбар: * Эрүүл Мэндийн Яамны төрөлтийн тоо
Note: * Data on birth produced by the Ministry of health

3.13 1000 ХҮНД НОГДОХ ТӨРӨЛТ, НАС БАРАЛТ, ГЭРЛЭЛТ, ЦУЦЛАЛТ BIRTHS, DEATHS, MARRIAGES AND DIVORCES PER 1000 POPULATION

Он Year	Төрөлт Births	Нас баралт Deaths		1000 хүнд ногдох Per 1000 population	
		Бүгд Total	Амьд төрсөн 1000 хүүхдэд ногдох нялхсын эндэгдэл Infant mortality per 1000 live births	Гэрлэлт Marriages	Цуцлалт Divorces
2010	23.1	6.7	20.2	3.4	1.1
2011	25.1	6.9	16.5	4.3	1.2
2012	26.0	6.3	15.5	4.5	0.9
2013	27.5	5.9	14.6	5.4	1.2

3.14 ТӨРӨЛТИЙН КОЭФФИЦИЕНТ
BIRTH RATES

Коэффициент Rate	2010	2011	2012	2013
НБТК ¹ / ASFR ¹				
15-19	18.9	20.2	32.9	28.8
20-24	129.2	142.0	157.2	160.1
25-29	147.1	160.6	157.5	176.3
30-34	105.5	108.8	115.5	125.8
35-39	63.9	67.8	68.9	83.3
40-44	19.0	18.9	15.6	23.2
45-49	2.6	3.4	0.6	3.6
ТЕК ² / CBR ²	23.1	25.1	26.0	27.5
ТТК ³ / GFR ³	76.0	82.3	87.2	94.7
ТНК ⁴ / TFR ⁴	2.4	2.6	2.7	3.0

Төрөлтийн нийлбэр коэффициент
Total fertility rateТайлбар ¹ НБТК Насны бүлэг дэх төрөлтийн коэффициент² ТЕК Төрөлтийн ерөнхий коэффициент³ ТТК Төрөлтийн тусгай коэффициент⁴ ТНК Төрөлтийн нийлбэр коэффициент

Note ASFR Age-specific fertility rate

CBR Crude birth rate

GFR General fertility rate

TFR Total fertility rate

3.15 ТӨРӨЛТ, 1000 хүнд ногдохоор, бүс, аймаг, нийслэлээр
CRUDE BIRTH RATE, per 1000 population, by regions, aimags and the capital

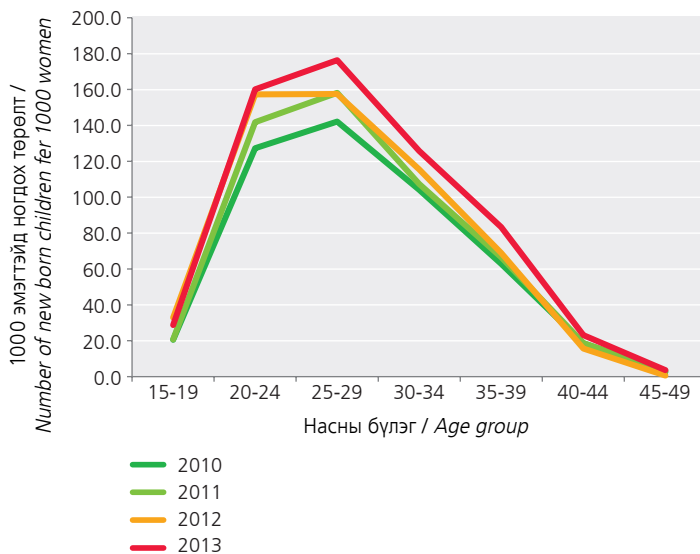
Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	23.1	25.1	26.0	27.5
Баруун бүс	Western region	24.8	26.9	26.1	27.7
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	24.9	27.6	24.3	30.2
Говь-Алтай	Govi-Altai	22.3	24.7	25.5	25.9
Завхан	Zavkhan	23.6	23.4	24.8	23.4
Увс	Uvs	26.2	27.7	28.0	27.1
Ховд	Khovd	26.0	30.0	28.0	30.2
Хангайн бүс	Khangai region	24.2	26.4	26.2	27.2
Архангай	Arkhangai	23.8	26.1	25.9	24.8
Баянхонгор	Bayankhongor	23.0	28.0	28.0	29.6
Булган	Bulgan	23.4	24.8	23.2	18.8
Орхон	Orkhon	23.5	25.8	25.7	31.2
Өвөрхангай	Ovorkhangai	25.5	25.7	25.9	27.3
Хөвсгөл	Khovsgol	25.0	27.5	27.1	27.9
Төвийн бүс	Central region	22.9	24.7	24.8	22.0
Говьсүмбэр	Govisumber	26.5	28.6	30.5	32.9
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	21.9	24.1	25.0	27.4
Дорноговь	Dornogovi	23.1	25.6	26.3	24.4
Дундговь	Dundgovi	24.5	23.8	25.2	23.7
Өмнөговь	Omnogovi	19.2	21.7	23.0	23.3
Сэлэнгэ	Selenge	24.3	25.5	23.0	18.7
Төв	Tov	23.6	25.6	25.9	14.4
Зүүн бүс	Eastern region	24.6	26.7	25.8	25.1
Дорнод	Dornod	25.9	26.1	27.5	27.8
Сүхбаатар	Sukhbaatar	23.6	29.0	26.3	23.1
Хэнтий	Khentii	23.9	25.7	23.7	23.9
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	22.0	23.9	26.4	29.9

3.16 ТӨРӨЛТ, НАС БАРАЛТ, ГЭРЛЭЛТ, ЦУЦЛАЛТЫН ТОО БОЛОН ҮРЧЛЭГДСЭН ХҮҮХЭД, бүс, аймаг, нийслэлээр
BIRTHS, DEATHS, MARRIAGES, DIVORCES AND ADOPTIONS, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	Төрөлт* Births*	Нас баралт Deaths	Ердийн цэвэр өсөлт Natural increase	Гэрлэлт Marriages	Цуцлалт Divorces	Үрчлэгдсэн хүүхэд Adoptions
Бүгд	Total	79 780	17 247	62 533	15 785	3 522	1 845
Баруун бүс	Western region	10 032	2 175	7 857	3 047	187	336
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	2 762	437	2 325	974	56	148
Говь-Алтай	Govi-Altai	1 387	312	1 075	249	19	21
Завхан	Zavkhan	1 512	452	1 060	424	24	38
Увс	Uvs	1 999	456	1 543	691	33	60
Ховд	Khovd	2 372	518	1 854	709	55	69
Хангайн бүс	Khangaï region	14 444	3 725	10 719	2 683	608	561
Архангай	Arkhangai	2 115	567	1 548	391	33	100
Баянхонгор	Bayankhongor	2 316	526	1 790	371	47	45
Булган	Bulgan	1 024	370	654	269	51	55
Орхон	Orkhon	2 911	594	2 317	469	197	64
Өвөрхангай	Ovorkhangai	2 783	725	2 058	334	99	142
Хөвсгөл	Khovsgol	3 295	943	2 352	849	181	155
Төвийн бүс	Central region	10 294	2 872	7 422	2 271	516	294
Говьсүмбэр	Govisumber	479	88	391	69	27	7
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	2 698	548	2 150	471	124	28
Дорноговь	Dornogovi	1 509	393	1 116	323	42	17
Дундговь	Dundgovi	890	288	602	150	41	23
Өмнөговь	Omnogovi	1 544	331	1 213	209	71	45
Сэлэнгэ	Selenge	1 934	657	1 277	583	126	117
Төв	Tov	1 240	567	673	466	85	57
Зүүн бүс	Eastern region	4 823	1 407	3 416	1 048	157	153
Дорнод	Dornod	1 984	545	1 439	357	73	52
Сүхбаатар	Sukhbaatar	1 224	388	836	434	36	46
Хэнтий	Khentii	1 615	474	1 141	257	48	55
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	40 187	7 068	33 119	6 736	2 054	501

Тайлбар: * Эрүүл Мэндийн Яамны төрөлтийн тоо

Note: * Data on birth produced by the Ministry of health

Насны бүлэг дэх төрөлтийн коэффициент
Age-specific fertility rates

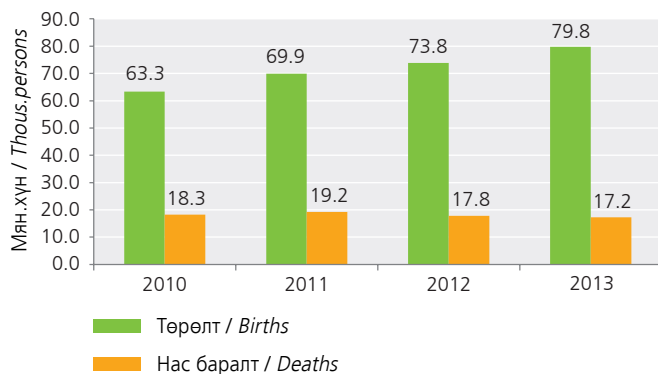
3.17 ТӨРӨЛТ, НАС БАРАЛТ, ГЭРЛЭЛТ, ЦУЦЛАЛТ БОЛОН ҮРЧЛЭЛТ, 1000 хүнд ногдохоор, бүс, аймаг, нийслэлээр
 BIRTHS, DEATHS, MARRIAGES, DIVORCES AND ADOPTIONS, per 1000 population, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	Төрөлт Births	Нас баралт Deaths	Цэвэр өсөлт Natural increase	Гэрлэлт ¹ Marriages ¹	Цуцлалт ¹ Divorces ¹	Үрчлэлт Adoptions
Бүгд	Total	27.5	5.9	21.6	5.4	1.2	0.6
Баруун бүс	Western region	27.7	6.0	21.7	13.4	0.8	0.9
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	30.2	4.8	25.4	18.1	1.0	1.6
Говь-Алтай	Govi-Altai	25.9	5.8	20.1	7.0	0.5	0.4
Завхан	Zavkhan	23.4	7.0	16.4	9.4	0.5	0.6
Увс	Uvs	27.1	6.2	20.9	15.5	0.7	0.8
Ховд	Khovd	30.2	6.6	23.6	14.6	1.1	0.9
Хангайн бүс	Khangaï region	27.2	7.0	20.2	7.3	1.6	1.1
Архангай	Arkhangai	24.8	6.6	18.1	6.5	0.5	1.2
Баянхонгор	Bayankhongor	29.6	6.7	22.9	7.1	0.9	0.6
Булган	Bulgan	18.8	6.8	12.0	6.8	1.3	1.0
Орхон	Orkhon	31.2	6.4	24.8	7.6	3.2	0.7
Өвөрхангай	Ovorkhangai	27.3	7.1	20.2	4.6	1.4	1.4
Хөвсгөл	Khovsgol	27.9	8.0	19.9	10.3	2.2	1.3
Төвийн бүс	Central region	22.0	6.1	15.8	7.3	1.7	0.6
Говьсүмбэр	Govisumber	32.9	6.0	26.9	6.9	2.7	0.5
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	27.4	5.6	21.8	7.5	2.0	0.3
Дорноговь	Dornogovi	24.4	6.3	18.0	8.0	1.0	0.3
Дундговь	Dundgovi	23.7	7.7	16.0	5.1	1.4	0.6
Өмнөговь	Omnogovi	23.3	5.0	18.3	5.6	1.9	0.7
Сэлэнгэ	Selenge	18.7	6.4	12.4	8.2	1.8	1.1
Төв	Tov	14.4	6.6	7.8	7.9	1.4	0.7
Зүүн бүс	Eastern region	25.1	7.3	17.8	7.9	1.2	0.8
Дорнод	Dornod	27.8	7.6	20.2	7.1	1.4	0.7
Сүхбаатар	Sukhbaatar	23.1	7.3	15.8	11.7	1.0	0.9
Хэнтий	Khentii	23.9	7.0	16.9	5.7	1.1	0.8
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	29.9	5.3	24.6	7.8	2.4	0.4

Тайлбар ¹ 18, түүнээс дээш насны 1000 хүн ногдохоор

Note ¹ per 1000 population aged 18 and above

Төрөлт, нас баралт, мян.хүн
Births and deaths, thous.persons

3.18 ХҮН АМЫН ДУНДАЖ НАСЛАЛТ, хүйсээр
 LIFE EXPECTANCY AT BIRTH, by sex

Хүн амын дундаж наслалт	Life expectancy at birth	2007	2009	2011	2013
Бүгд	Total	66.54	67.96	68.32	69.11
Эрэгтэй	Male	63.13	64.33	64.68	65.42
Эмэгтэй	Female	70.23	71.79	73.76	75.01

3.19 ХҮН АМЫН ДУНДАЖ НАСЛАЛТ, бүс, аймаг, нийслэлээр
LIFE EXPECTANCY AT BIRTH, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2007	2009	2011	2013
Бүгд	Total	66.54	67.96	68.32	69.11
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	68.23	69.73	70.97	72.16
Говь-Алтай	Govi-Altai	64.55	65.97	67.14	68.27
Завхан	Zavkhan	64.88	66.31	67.48	68.62
Увс	Uvs	64.03	65.44	66.60	67.72
Ховд	Khovd	67.24	68.72	69.94	71.12
Архангай	Arkhangai	66.14	67.60	68.79	69.95
Баянхонгор	Bayankhongor	64.60	66.02	67.19	68.32
Булган	Bulgan	67.80	69.29	70.51	71.70
Орхон	Orkhon	66.42	67.88	69.08	70.25
Өвөрхангай	Ovorkhangai	66.35	67.81	67.61	68.75
Хөвсгөл	Khovsgol	62.20	63.57	63.38	65.25
Говьсүмбэр	Govisumber	68.32	69.83	71.06	72.26
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	64.24	65.65	66.82	67.94
Дорноговь	Dornogovi	65.80	67.25	68.44	69.59
Дундговь	Dundgovi	68.66	70.17	71.41	72.61
Өмнөговь	Omnogovi	67.00	68.47	69.68	70.85
Сэлэнгэ	Selenge	67.39	68.87	70.09	71.27
Төв	Tov	68.26	69.76	70.28	71.46
Дорнод	Dornod	62.54	63.91	65.05	67.84
Сүхбаатар	Sukhbaatar	67.31	68.79	70.01	71.19
Хэнтий	Khentii	66.52	67.98	69.18	70.35
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	66.80	68.27	69.48	70.65

3.20 ТӨРСӨН ХҮҮХЭД, хүйсээр, хот хөдөөгөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр
BIRTH, by sex, urban and rural, regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	Төрөлт Births				Төрөлтийн хүйсийн харьцаа Sex ratio at birth
		Хүйсээр By sex		Байршлаар By location		
		Бүгд Total	Эмэгтэй Female	Хот Urban	Хөдөө Rural	
Бүгд	Total	79 780	38 714	57 069	22 711	106.1
Баруун бүс	Western region	10 032	4 837	3 234	6 798	107.4
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	2 762	1 324	877	1 885	108.6
Говь-Алтай	Govi-Altai	1 387	661	422	965	109.8
Завхан	Zavkhan	1 512	733	376	1 136	106.3
Увс	Uvs	1 999	963	726	1 273	107.6
Ховд	Khovd	2 372	1 156	833	1 539	105.2
Хангайн бүс	Khangai region	14 444	7 101	6 124	8 320	103.4
Архангай	Arkhangai	2 115	1 024	360	1 755	106.5
Баянхонгор	Bayankhongor	2 316	1 143	890	1 426	102.6
Булган	Bulgan	1 024	529	241	783	93.6
Орхон	Orkhon	2 911	1 450	2 813	98	100.8
Өвөрхангай	Ovorkhangai	2 783	1 350	757	2 026	106.1
Хөвсгөл	Khovsgol	3 295	1 605	1 063	2 232	105.3
Төвийн бүс	Central region	10 294	4 907	5 504	4 790	109.8
Говьсүмбэр	Govisumber	479	231	352	127	107.4
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	2 698	1 274	2 043	655	111.8
Дорноговь	Dornogovi	1 509	705	969	540	114.0
Дундговь	Dundgovi	890	424	280	610	109.9
Өмнөговь	Omnogovi	1 544	736	553	991	109.8
Сэлэнгэ	Selenge	1 934	928	1 068	866	108.4
Төв	Tov	1 240	609	239	1 001	103.6
Зүүн бүс	Eastern region	4 823	2 365	2 020	2 803	103.9
Дорнод	Dornod	1 984	993	1 084	900	99.8
Сүхбаатар	Sukhbaatar	1 224	582	463	761	110.3
Хэнтий	Khentii	1 615	790	473	1 142	104.4
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	40 187	19 504	40 187	-	106.0

Төрөх үеийн хүйсийн харьцаа
100 охинд 106 хөвгүүн ногдож
байна.

The sex ratio at birth is 106 boys
per 100 girls.

3 Population

3.21 ТӨРСӨН ХҮҮХЭД, эхийн насны бүлгээр BIRTH, by mother's age group

Насны бүлэг Age group	2010	2011	2012	2013
Бүгд / Total	63 270	69 853	73839	79 780
15-19	2 638	2 712	4 198	3 589
20-24	19 864	22 153	24 059	23 471
25-29	19 286	21 959	21 886	24 990
30-34	12 522	13 269	14 247	15 562
35-39	6 908	7 592	7 829	9 500
40-44	1 828	1 873	1 564	2 343
45-49	224	295	56	327

3.22 ТӨРСӨН ЭХЧҮҮД, бүс, аймаг, нийслэлээр WOMEN WHO GAVE BIRTHS, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл Aimags and the capital		2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	62 942	69 155	72 568	78 784
Баруун бүс	Western region	8 954	9 575	8 987	10 454
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	2 207	2 440	2 061	2 892
Говь-Алтай	Govi-Altai	1 204	1 310	1 276	1 425
Завхан	Zavkhan	1 610	1 500	1 511	1 682
Увс	Uvs	1 921	2 016	1 998	2 056
Ховд	Khovd	2 012	2 309	2 141	2 399
Хангайн бүс	Khangai region	12 589	13 748	13 483	14 866
Архангай	Arkhangai	2 029	2 206	2 128	2 152
Баянхонгор	Bayankhongor	1 747	2 120	2 124	2 379
Булган	Bulgan	1 261	1 336	1 246	1 426
Орхон	Orkhon	2 080	2 324	2 307	2 554
Өвөрхангай	Ovorkhangai	2 599	2 596	2 534	2 891
Хөвсгөл	Khovsgol	2 873	3 166	3 144	3 464
Төвийн бүс	Central region	10 170	11 038	11 194	11 990
Говьсүмбэр	Govisumber	346	387	429	498
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	2 049	2 291	2 419	2 130
Дорноговь	Dornogovi	1 338	1 523	1 558	1 572
Дундговь	Dundgovi	970	906	946	1 033
Өмнөговь	Omnogovi	1 154	1 256	1 474	1 796
Сэлэнгэ	Selenge	2 329	2 504	2 242	2 609
Төв	Tov	1 984	2 171	2 126	2 352
Зүүн бүс	Eastern region	4 536	4 842	4 782	5 351
Дорнод	Dornod	1 799	1 819	1 902	2 016
Сүхбаатар	Sukhbaatar	1 198	1 484	1 301	1 467
Хэнтий	Khentii	1 539	1 539	1 579	1 868
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	26 693	29 952	34 122	36 123

3.23 ТӨРСӨН ЭХЧҮҮД, боловсролын түвшнээр WOMEN WHO GAVE BIRTHS, by educational level

Боловсролын түвшин Educational level		2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	62 942	69 155	72 568	78 784
Дээд	Tertiary	18 900	21 572	29 994	28 185
ТМС/МСҮТ*	Technical and vocational schools	3 510	4 016	2 092	4 049
Бүрэн дунд	Completed secondary	25 026	28 088	30 235	29 957
Бүрэн бус дунд	Basic	11 285	11 433	5 622	10 596
Бага	Primary	3 766	3 501	3 245	4 331
Боловсролгүй	Uneducated	455	545	1 380	1 666

Тайлбар: * ТМС / МСҮТ - Техник мэргэжлийн сургууль / Мэргэжлийн сургалт, үйлдвэрлэлийн төв
Note: * Technical and vocational schools

3.24 ТӨРСӨН ЭХЧҮҮД, хот, хөдөө, гэрлэлтийн байдлаар, бүс, аймаг, нийслэлээр
 WOMEN WHO GAVE BIRTHS, by urban, rural and marital status, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	Төрсөн эх Women given birth			Гэрлэлтийн байдлаар By marital status		
		Бүгд Total	Хот Urban	Хөдөө Rural	Гэр бүлтэй Married	Баталгаатай Registered	Гэр бүлгүй* Single*
Бүгд	Total	78 784	53 529	25 255	67 606	45 370	11 178
Баруун бүс	Western region	10 454	3 356	7 098	9 497	8 663	957
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	2 892	918	1 974	2 815	2 763	77
Говь-Алтай	Govi-Altai	1 425	433	992	1 215	858	210
Завхан	Zavkhan	1 682	419	1 263	1 504	1 283	178
Увс	Uvs	2 056	742	1 314	1 904	1 856	152
Ховд	Khovd	2 399	844	1 555	2 059	1 903	340
Хангайн бүс	Khangai region	14 866	5 998	8 868	12 778	8 730	2 088
Архангай	Arkhangai	2 152	367	1 785	1 891	1 446	261
Баянхонгор	Bayankhongor	2 379	920	1 459	1 880	1 208	499
Булган	Bulgan	1 426	335	1 091	1 197	905	229
Орхон	Orkhon	2 554	2 467	87	2 326	1 357	228
Өвөрхангай	Ovorkhangai	2 891	787	2 104	2 439	1 424	452
Хөвсгөл	Khovsgol	3 464	1 122	2 342	3 045	2 390	419
Төвийн бүс	Central region	11 990	5 849	6 141	10 197	6 430	1 793
Говьсүмбэр	Govisumber	498	366	132	430	283	68
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	2 130	1 617	513	1 867	1 139	263
Дорноговь	Dornogovi	1 572	1 008	564	1 330	945	242
Дундговь	Dundgovi	1 033	325	708	791	508	242
Өмнөговь	Omnogovi	1 796	643	1 153	1 471	821	325
Сэлэнгэ	Selenge	2 609	1 436	1 173	2 336	1 395	273
Төв	Tov	2 352	454	1 898	1 972	1 339	380
Зүүн бүс	Eastern region	5 351	2 203	3 148	3 994	3 110	1 357
Дорнод	Dornod	2 016	1 100	916	1 329	1 128	687
Сүхбаатар	Sukhbaatar	1 467	556	911	1 285	1 009	182
Хэнтий	Khentii	1 868	547	1 321	1 380	973	488
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	36 123	36 123	-	31 140	18 437	4 983

Тайлбар: * Гэр бүлээ цуцалсан болон тусгаарласан эмэгтэйчүүдийг оруулав

Note: * Here included divorced and separated women

3.25 НАС БАРАЛТ, боловсролын түвшнээр
 DEATHS, by educational level

Боловсролын түвшин	Educational level	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	18 293	19 155	17 761	17 247
Дээд	Tertiary	2 223	2 231	2 513	2 224
ТМС/МСҮТ*	Technical and vocational schools*	1 863	2 060	1 398	1 699
Бүрэн дунд	Completed secondary	4 051	4 744	4 508	5 013
Бүрэн бус дунд	Basic	3 253	3 475	2 846	2 706
Бага	Primary	4 004	3 851	3 832	3 148
Боловсролгүй	Uneducated	2 899	2 794	2 664	2 457

Тайлбар: * ТМС / МСҮТ - Техник мэргэжлийн сургууль / Мэргэжлийн сургалт, үйлдвэрлэлийн төв

Note: * Technical and vocational schools

3.26 НАС БАРАЛТ, хүйсээр, насны бүлгээр
DEATHS, by sex and age group

Насны бүлэг Age group	2010		2011		2012		2013	
	Бүгд Total	Эмэгтэй Female	Бүгд Total	Эмэгтэй Female	Бүгд Total	Эмэгтэй Female	Бүгд Total	Эмэгтэй Female
Бүгд / Total	18 293	7 512	19 155	7 446	17 761	6 819	17 247	6 968
1 хүртэл under 1 years old	1 275	554	1 152	518	1 143	492	1 166	508
1-4	446	213	614	261	463	207	389	166
5-9	124	50	196	98	147	54	114	46
10-14	122	51	195	58	134	47	102	37
15-19	219	67	319	100	248	79	165	58
20-24	424	130	537	157	451	104	333	98
25-29	493	158	566	162	493	121	449	119
30-34	703	198	667	173	681	178	576	146
35-39	843	208	945	238	849	221	756	210
40-44	1073	333	1174	324	1075	276	987	288
45-49	1 455	458	1 519	418	1 545	422	1 284	418
50-54	1 623	534	1 799	572	1 665	470	1 623	527
55-59	1 364	499	1 514	478	1 458	449	1 554	496
60-64	1 361	521	1 365	505	1 284	499	1 368	535
65-69	1437	610	1386	588	1267	539	1233	517
70+	5 331	2 928	5 207	2 796	4 858	2 661	5 148	2 799

3.27 НАС БАРАЛТ, хүйсээр, хот, хөдөөгөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр
DEATHS, by sex, urban and rural, regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл Aimags and the capital	Нас баралт Deaths	Хүйсээр By sex				Нас баралтын хүйсийн харьцаа Sex ratio at death
		Байршлаар By location		Байршлаар By location		
		Бүгд Total	Эмэгтэй Female	Бүгд Total	Эмэгтэй Female	
Бүгд	Total	17 247	6 968	11 182	6 065	147.5
Баруун бүс	Western region	2 175	903	649	1 526	140.9
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	437	186	137	300	134.9
Говь-Алтай	Govi-Altai	312	117	109	203	166.7
Завхан	Zavkhan	452	186	95	357	143.0
Увс	Uvs	456	191	131	325	138.7
Ховд	Khovd	518	223	177	341	132.3
Хангайн бүс	Khangai region	3 725	1 465	1 485	2 240	154.3
Архангай	Arkhangai	567	219	116	451	158.9
Баянхонгор	Bayankhongor	526	214	191	335	145.8
Булган	Bulgan	370	149	103	267	148.3
Орхон	Orkhon	594	233	571	23	154.9
Өвөрхангай	Ovorkhangai	725	274	196	529	164.6
Хөвсгөл	Khovsgol	943	376	308	635	150.8
Төвийн бүс	Central region	2 872	1 150	1 442	1 430	149.7
Говьсүмбэр	Govisumber	88	36	51	38	144.4
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	548	227	438	110	141.4
Дорноговь	Dornogovi	393	154	232	162	155.2
Дундговь	Dundgovi	288	103	103	185	179.6
Өмнөговь	Omnogovi	331	137	125	206	141.6
Сэлэнгэ	Selenge	657	284	377	280	131.3
Төв	Tov	567	209	116	451	171.3
Зүүн бүс	Eastern region	1 407	571	571	836	146.4
Дорнод	Dornod	545	215	322	223	153.5
Сүхбаатар	Sukhbaatar	388	168	119	269	131.0
Хэнтий	Khentii	474	188	130	344	152.1
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	7 068	2 879	7 068	-	145.5

3.28 НАС БАРАЛТ, 1000 хүнд ногдохоор, бүс, аймаг, нийслэлээр
CRUDE DEATH RATE, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the capital</i>	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	6.7	6.9	6.3	5.9
Баруун бүс	Western region	7.0	7.1	4.0	6.0
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	6.6	6.2	2.8	4.8
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	6.4	6.9	4.1	5.8
Завхан	<i>Zavkhan</i>	7.5	8.3	5.2	7.0
Увс	<i>Uvs</i>	7.7	7.1	4.5	6.2
Ховд	<i>Khovd</i>	6.7	7.2	3.9	6.6
Хангайн бүс	Khangai region	8.0	7.8	5.2	7.0
Архангай	<i>Arkhangai</i>	8.3	8.2	5.6	6.6
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	8.2	8.1	4.9	6.7
Булган	<i>Bulgan</i>	7.9	7.3	4.7	6.8
Орхон	<i>Orkhon</i>	7.4	7.1	4.3	6.4
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	8.0	7.8	5.7	7.1
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	8.3	8.3	5.4	8.0
Төвийн бүс	Central region	7.0	7.2	4.6	6.1
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	6.4	7.2	4.6	6.0
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	7.2	7.4	4.3	5.6
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	6.5	7.3	4.3	6.3
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	7.9	8.0	5.4	7.7
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	5.6	5.9	3.7	5.0
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	7.2	6.7	4.5	6.4
Төв	<i>Tov</i>	7.6	8.0	5.8	6.6
Зүүн бүс	Eastern region	7.4	8.0	5.2	7.3
Дорнод	<i>Dornod</i>	7.6	7.7	5.2	7.6
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	7.1	9.6	5.4	7.3
Хэнтий	<i>Khentii</i>	7.4	7.1	5.0	7.0
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	5.8	6.1	8.0	5.3

1000 хүнд ногдох нас баралт 2013 онд 5.9 болж, өмнөх оныхоос 0.4 пунктээр буурчээ. Нялхсын эндэгдлийн түвшин 2013 онд 14.6 болж, өмнөх оныхоос 0.9 пунктээр буурав.

The death rate per 1000 population are is recorded to be 5.9. It is a declined 0.4 percentage points from the previous year. Infant mortality rate was 14.6 in 2013, declined by 0.9 percentage points compared to the previous year.

3.29 НАСНЫ БҮЛЭГ ДЭХ НАС БАРАЛТЫН КОЭФФИЦИЕНТ
AGE-SPECIFIC DEATH RATE

Насны бүлэг <i>Age group</i>	2010	2011	2012	2013
0-4	6.4	6.2	5.4	5.0
5-9	0.5	0.9	0.6	0.5
10-14	0.5	0.8	0.6	0.4
15-19	0.8	1.2	1.0	0.7
20-24	1.4	1.8	1.5	1.2
25-29	1.9	2.1	1.8	1.6
30-34	3.1	2.8	2.8	2.4
35-39	4.0	4.4	3.9	3.4
40-44	5.8	6.2	5.6	5.1
45-49	9.0	9.1	9.1	7.4
50-54	13.4	14.0	12.4	11.5
55-59	17.9	18.7	16.6	16.5
60-64	26.6	25.7	23.2	23.6
65-69	33.9	33.7	31.2	30.5
70+	80.2	75.8	68.4	71.4

3.30 ГЭРЛЭЛТЭЭ БҮРТГҮҮЛСЭН ХҮН, хүйсээр, насны бүлгээр
REGISTERED MARRIAGES, by sex and age group

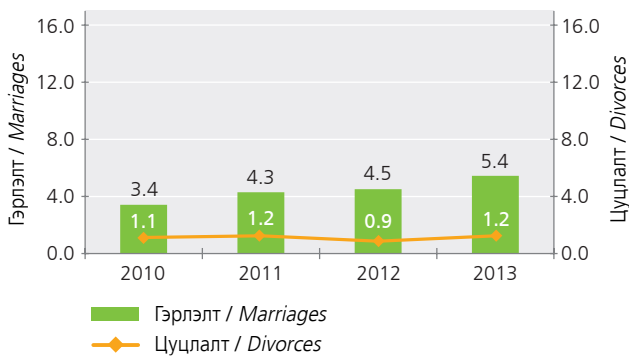
Насны бүлэг Age group	2010		2011		2012		2013	
	Эрэгтэй Male	Эмэгтэй Female	Эрэгтэй Male	Эмэгтэй Female	Эрэгтэй Male	Эмэгтэй Female	Эрэгтэй Male	Эмэгтэй Female
Бүгд / Total	9 349	9 349	11 869	11 869	12 822	12 822	15 785	15 785
18-19	254	563	215	517	237	735	525	929
20-24	3 453	3 955	4293	5 236	5 204	6 206	5,523	6 646
25-29	2 661	2 271	4012	3 352	4 277	3 344	5,529	4 676
30-34	1 204	1 104	1573	1 363	1 459	1 199	2,051	1 723
35-39	781	771	883	765	750	721	1,032	978
40-44	552	405	488	384	475	366	604	493
45-49	267	190	251	171	256	161	311	215
50+	177	90	154	81	164	90	210	125

3.31 ГЭР БҮЛ ЦУЦЛАЛТ, гэр бүл байсан хугацаагаар
DIVORCES, by duration of marriage

Хугацаа, жил Duration, year		2010	2011	2012	2013
Бүгд Total		3 054	3 222	2 467	3 522
1 жил хүртэл Less than 1 year		101	83	4	97
1-3 1-3		576	611	368	249
4-6 4-6		601	777	833	1 001
7-9 7-9		395	349	280	661
10 ба дээш 10 and over		1 381	1 402	982	1 514

Нийт 15.8 мянган хос 2013 онд гэрлэлтээ бүртгүүлж, 3.5 мянган гэр бүл цуцлуулж, 1.8 мянган хүүхдийг үрчилж авчээ. Гэрлэлт өмнөх оныхоос 23.1 хувь, гэр бүл цуцлалт 42.8 хувь, хүүхэд үрчлэлт 8.5 хувиар өссөн байна.

Total 15.8 thousand couples have registered their marriage, where as 3.5 thousand couples have divorced and 1.8 thousand children were adopted during 2013. Marriage number has increased by 23.1 percent and while number of recorded divorces has decreased by 42.8 percent and child adoption by 8.5 percent respectively, from the previous year.

Гэрлэлт, цуцлалт, 1000 хүнд ногдохоор
Marriages and divorces, per 1000 population3.32 ҮРЧЛҮҮЛСЭН ХҮҮХЭД, насны бүлгээр
ADOPTED CHILDREN, by age group

Насны бүлэг Age group		2010	2011	2012	2013
Бүгд Total		2 487	2 093	1 701	1 845
3 нас хүртэлх before 3 years old		915	1 102	984	990
3-6 3-6		596	443	269	338
7-9 7-9		357	229	147	152
10 ба дээш 10 and over		619	319	301	365

4 Хөдөлмөр

Эдийн засгийн идэвхтэй хүн ам 2013 онд 1198.3 мянга байгаагаас **92.1 хувь нь ажиллагчид**, 7.9 хувь нь ажилгүй иргэд байна | Төрийн албанд 2013 оны эцэст 169.4 мянган албан хаагч ажиллаж байна | Аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажиллагчдын **сарын дундаж цалин** 2013 онд 100 хүртэл ажиллагчидтайнх **627.2 мян. төг**, 100, түүнээс дээш ажиллагчидтайнх **813.5 мян.төг** байна.

Labour 4

The economically active population was 1198.3 thousand, of which **92.1 percent were employed** and 7.9 percent were unemployed in 2013 | *At the end of the 2013, the number of **government employees** working in the civil service of Mongolia reached **169.4 thousand** persons* | *Monthly average wages and salaries of employees working in the establishments with less than 100 staff reached **627.2 thous.tog** while in the establishments with 100 and more staff were **813.5 thous.tog***

57	Хүн амын хөдөлмөр эрхлэлтийн үзүүлэлт	Employment indicators
57	Эдийн засгийн идэвхтэй хүн ам бүс, аймаг, нийслэлээр	Economically active population by regions, aimags and the capital
58	Ажиллагчид Ажиллагчид, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар I бүс, аймаг, нийслэлээр	Employed by classification of economic activities I by regions, aimags and the capital
59	Ажилгүй иргэд хүйс, бүс, аймаг, нийслэлээр	Unemployed by sex, regions, aimags and the capital
59	Ажилгүйдлийн түвшин бүс, аймаг, нийслэлээр	Unemployment rate by regions, aimags and the capital
60	Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд хүйс, бүс, аймаг, нийслэлээр	Registered unemployed by sex, regions, aimags and the capital
60	Эдийн засгийн идэвхгүй хүн ам бүс, аймаг, нийслэлээр	Economically inactive population by regions, aimags and capital
61	Монгол улсын төрийн албан хаагчид бүс, аймаг, нийслэлээр	Government employees of Mongolia by classification of the civil service
62	Монгол улсын төрийн албан хаагчид төрийн албаны ангиллаар	Government employees of Mongolia by regions, aimags and the capital
62	Монгол улсын төрийн захиргааны албан хаагчид албан тушаалын ангиллаар	Public administrative employees of Mongolia by classification of positions
63	Аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажиллагчдын сарын дундаж цалин аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажиллагчдын тоогоор	Monthly average wages and salaries of employees in establishments by size classes
63	Бодит цалингийн индекс аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажиллагчдын тоогоор	Real wage index by size classes
63	100 хүртэл ажиллагчидтай аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажиллагчдын сарын дундаж цалин эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар I ажил мэргэжлийн ангиллаар I байгууллагын хариуцлагын хэлбэрээр	Monthly average wage and salaries of employees in establishments with employees less than 100 by divisions, occupations I by legal status of establishments
64	100, түүнээс дээш ажиллагчидтай аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажиллагчдын сарын дундаж цалин эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар I ажил мэргэжлийн ангиллаар I байгууллагын хариуцлагын хэлбэрээр	Monthly average wage and salaries of employees in establishments with 100 or more employees, by divisions by divisions, occupations I by legal status of establishments

66 Нийт бүтээмж

эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар, оны үнээр

67 Үндсэн хүчин зүйлсийн бүтээмж

эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар, оны үнээр

67 Хөдөлмөрийн бүтээмж

эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр

67 Үндсэн капиталын бүтээмж

эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар, оны үнээр

68 Үндсэн түүхий эд, материалын бүтээмж

эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар, оны үнээр

68 Эрчим хүчний бүтээмж

эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар, оны үнээр

Total productivity

by divisions of economic activities, at current prices

Total factor productivity

by divisions of economic activities, at current prices

Labor productivity

by divisions of economic activities, at 2005 constant prices

Fixed capital productivity

by divisions of economic activities, at current prices

Main raw material productivity

by divisions of economic activities, at current prices

Electricity productivity

by divisions of economic activities, at current prices

Ажиллах хүч

Энэ бүлэгт хөдөлмөрийн насны хүн ам, ажиллах хүч, ажиллагчид, ажилгүй иргэд болон ажиллагчдын сарын дундаж цалинтай холбоотой мэдээллийг тусгалаа. Эдгээр үзүүлэлтийг тооцохдоо Үндэсний статистикийн хорооноос жил, улирал, сар тутам гаргадаг “Ажиллах хүчний судалгаа”, “Аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажиллагчдын цалингийн мэдээ”, “Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн сарын мэдээ”, “Төрийн албан хаагчийн бүрэлдэхүүн, хөдөлгөөний талаарх статистикийн тойм” зэрэг хөдөлмөрийн статистикийн түүвэр судалгаа, мэдээ тайлангийн үр дүнг ашигласан болно.

Монгол Улсад Ажиллах хүчний судалгаа (АХС)–г анх удаа 2002-2003 онд олон улсын нийтлэг аргачлалын дагуу улирлаар явуулсан нь хөдөлмөрийн зах зээл дэх улирлын нөлөөллийг тусгасан хүн амын хөдөлмөр эрхлэлтийн үндэсний хэмжээний суурь судалгаа болсон юм. Монгол Улсын Статистикийн тухай хуулинд 2004 онд оруулсан нэмэлт өөрчлөлт ёсоор 2006 оноос эхлэн жил бүр АХС-ны үр дүнг нэгтгэн улирлын давтамжтайгаар тархааж байна.

Ажиллах хүчний судалгаанд сонгогдсон өрхөөс мэдээллийг сар бүр цуглуулж, улирлаар нэгтгэж, үр дүнг гаргадаг.

Улсын хэмжээнд хүн амын хөдөлмөр эрхлэлт, ажиллах хүчний мэдээ, тайлан гаргах, судалгаа явуулахад ҮСХ-ны дарга, Нийгмийн хамгаалал, хөдөлмөрийн сайд (хуучнаар)-ын 2009 оны 01/68/94 тоот хамтарсан тушаалаар батлагдсан “Хөдөлмөр эрхлэлт, ажиллах хүчний статистикийн үзүүлэлтийг тооцох аргачлал”-ыг мөрдөж байна.

Эдийн засгийн үйл ажиллагаанд зах зээлд болон хувийн хэрэглээнд зориулж үйлдвэрлэсэн бараа, үйлчилгээг хамруулна. Үндэсний тооцооны системийн хүрээнд бараа, үйлчилгээг худалдах, солилцох, өөрийн аж ахуйд хэрэглэх зорилгоор боловсруулсан түүхий эд материал, зах зээлд нийлүүлж байгаа бүхий л бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ, зах зээлд худалдах, өөртөө хэрэглэх зорилгоор өрхөд үйлдвэрлэж байгаа бараа, үйлчилгээг хамруулна.

Эдийн засгийн бус үйл ажиллагаанд хүүхэд, өндөр настан асрах, гэр цэвэрлэх, хоол унд бэлтгэх зэрэг цалин хөлс, орлого олохгүй үйл ажиллагааг хамруулна.

Эдийн засгийн идэвхтэй хүн ам (ажиллах хүч)-д Үндэсний тооцооны системийн хүрээнд, тухайн цаг хугацаанд бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх, үйлчилгээ үзүүлэхэд ажиллах хүчээ нийлүүлж байгаа ажиллагч, нийлүүлэхэд бэлэн байгаа ажилгүй иргэдийг хамруулна. Эдийн засгийн идэвхтэй хүн амыг эдийн засгийн байнгын идэвхтэй хүн ам, эдийн засгийн тухайн үеийн идэвхтэй хүн ам гэж хоёр ангилна. Статистикийн эмхэтгэлд мэдээллийг эдийн засгийн тухайн үеийн идэвхтэй хүн амаар гаргасан болно.

Эдийн засгийн идэвхгүй хүн амд эдийн засгийн идэвхтэй хүн амд хамаарагдахгүй хөдөлмөрийн насны нийт хүн ам

Labour force

This section provides data on working age population, labour force, employed, unemployed and monthly average wage of the employed. Basic data sources for estimates of these indicators are sample surveys and statistical reports relevant to labour statistics produced by the National Statistical Office such as reports on “Labour Force Survey (LFS)”, “Survey on Wages and Salaries”, “Monthly report of the registered unemployed”, and “Statistical Overview of Civil Servant Structure and Movement” on an annual, quarterly and monthly basis.

Mongolia conducted “Labour Force Survey” in 2002-2003 at first time on a quarterly basis in accordance with internationally common methodologies. It was a national employment baseline survey that captured seasonal variations in the labour market. According to amendments to the Law on Statistics of Mongolia in 2004, the NSO is conducting LFS on a quarterly basis and publishing its results since 2006.

The Labour Force Survey data are collected every month from selected households and compiled and disseminated on a quarterly basis.

“Methodology for Estimation of Employment and Labour Force Statistics Indicators”, approved by a Joint Resolution 01/68/94 of 2009 by the Chairman of the NSO and the Minister for Social Welfare and Labour (former), is used to produce employment and labour force statistics and to conduct sample surveys at the national level.

Economic activity means a process, i.e. the combination of actions that result in a certain set of products and services produced for the market or for personal use. National Account System comprises all goods and services, raw materials produced or processed for sell or exchange in the market or domestically produced ones for personal use or for market supply.

Non-economic activity means activities, which are carried out not for profit and wages, such as looking after children and errands, cooking, etc.

Economically active population (labour force) comprises all persons of either sex unemployed for the moment, who are ready to furnish or employed ones who furnish the supply of labour for the production of economic goods and services as defined by the United Nations System of National Accounts during a specified time-reference period. Economically active population is divided into “usually active” or “currently active” during a specified time-reference period. The economically currently active population in the statistical yearbook estimates the results.

Economically inactive population is working age population, who are who are under or over the work ages that are not

Аргачлалын тайлбар

Methodological notes

болон хөдөлмөрийн насанд хүрээгүй хүн ам, хөдөлмөрийн наснаас дээш насны хүн амыг хамруулна. Эдийн засгийн идэвхгүй хүн амд хөдөлмөрийн нөхцөл, онцлогоос шалтгаалан тэтгэврийн наснаас өмнө тэтгэвэр, тэтгэмж тогтоолгосон хүн ам, хөдөлмөрийн чадвараа 6 сараас дээш хугацаагаар түр болон бүрэн алдсан иргэн, хөдөлмөрийн насны өдрөөр суралцагч, хүндэтгэх ба хүндэтгэх бус шалтгаанаар хөдөлмөр эрхлээгүй болон хөдөлмөрийн насанд хүрээгүй хүн амыг хамруулна. Эдийн засгийн идэвхгүй хүн амыг эдийн засгийн байнгын идэвхгүй хүн ам, эдийн засгийн тухайн үеийн идэвхгүй хүн ам гэж хоёр ангилна.

Ажиллагч гэж цалин хөлс, орлого олох зорилгоор эдийн засгийн үйл ажиллагаанд оролцож, хөдөлмөр эрхлэлтийн аль нэг статуст хамрагдаж буй иргэнийг ойлгоно. Цалин хөлс, орлого олох зорилгоор эдийн засгийн үйл ажиллагаанд сүүлийн 7 хоногт нэгээс дээш цагаар оролцсон бол ажиллагч гэж үзнэ.

Ажилгүй иргэн гэж тухайн хугацаанд ажилгүй байсан, ажил хийхэд бэлэн, ажил идэвхтэй хайж байгаа хөдөлмөрийн насны, хөдөлмөрийн чадвартай иргэнийг хэлнэ.

Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд Монгол Улсын хуулиар зөвшөөрөгдсөн хөдөлмөрлөх насны, хөдөлмөр эрхлэх чадвартай, цалин хөлстэй ажил болон хувиараа хөдөлмөр эрхэлдэггүй, тухайн үед ажиллахад бэлэн, цалин хөлстэй ажил идэвхтэй хайж байгаа хөдөлмөр эрхлэлтийн хэлтэс болон хөдөлмөрийн биржид бүртгүүлсэн иргэдийг бүртгэлтэй ажилгүй иргэдэд хамруулав.

Ажил хайгч гэж ажилгүй эсхүл ажилтай боловч ажлын нөхцлөө сайжруулах, нэмэлт орлого олох зорилгоор ажил хайж байгаа иргэнийг хэлнэ.

Төрийн албан хаагч гэж төрийн албан тушаалыг эрхэлж, бүрэн эрхээ хэрэгжүүлсний төлөө төрөөс цалин хөлс авч, ажиллах нөхцөл, баталгаагаар хангагдан ажиллаж байгаа этгээдийг хэлнэ.

Ажиллах хүчний оролцооны түвшин: Эдийн засгийн идэвхтэй хүн амын тоог хөдөлмөрийн насны хүн амын тоонд харьцуулж тооцно.

$$\text{Ажиллах хүчний оролцооны түвшин} = \frac{\text{Эдийн засгийн идэвхтэй хүн амын тоо}}{\text{Хөдөлмөрийн насны хүн амын тоо}} \times 100$$

Хөдөлмөр эрхлэлтийн түвшин: Ажиллагчдын тоог хөдөлмөрийн насны хүн амын тоонд харьцуулна.

$$\text{Хөдөлмөр эрхлэлтийн түвшин} = \frac{\text{Ажиллагчдын тоо}}{\text{Хөдөлмөрийн насны хүн амын тоо}} \times 100$$

Ажилгүйдлийн түвшин: Ажилгүй иргэдийн тоог эдийн засгийн идэвхтэй хүн амын тоонд харьцуулна.

$$\text{Ажилгүйдлийн түвшин} = \frac{\text{Ажилгүй иргэдийн тоо}}{\text{Эдийн засгийн идэвхтэй хүн амын тоо}} \times 100$$

part of economically active population. Economically inactive population is comprised from the persons retired before officially recognized retirement age due to professional specifics and working conditions, receiving pensions and retirement benefits, as well as those who partially or completely lost their working capabilities for a period of more than six months, full-time attendants of educational institutions and work age population who are unemployed with valid or non valid reason, plus those who have not reached work age yet. Economically inactive population splits into economically "usually inactive" and "currently inactive" population.

Employed means all citizens engaged in economic activity for pay (wages or salary) and have an employment status. A person who is engaged in economic activity for pay for a period of more than one week can be regarded as employed.

Unemployed are working age citizens with work capabilities who have been unemployed during the reference period, available for work and actively looking for a job.

Registered unemployed are those segments of the population in the working age who are currently not involved in a paid or self-employed job and actively seeking work and registered at the labour divisions and labour exchange office according to the Law of Mongolia.

Job seekers are unemployed or employed citizens who seek a job to improve their working conditions and supplement their income.

Government employee or civil servants shall be the persons who are paid and provided working conditions and guarantees by the state for holding a civil position and for exercising their powers.

Labour force participation rate: is defined as the ratio of the economically active population to the working age population, expressed in percentage.

$$\text{Labour force participation rate} = \frac{\text{Economically active population}}{\text{Working age population}} \times 100$$

Employment rate: is the number of employed persons expressed as the percentage of the population of working age.

$$\text{Employment rate} = \frac{\text{Number of employed}}{\text{Working age population}} \times 100$$

Unemployment rate: is the number of unemployed persons expressed as the percentage of the economically active population.

$$\text{Unemployment rate} = \frac{\text{Number of unemployed}}{\text{Economically active population}} \times 100$$

Дундаж цалин

Дундаж цалин - Тайлант хугацаанд ажиллагчдад олгосон нийт цалин хөлс болон тайлант хугацаанд цалин хөлс олгогдсон ажиллагчдын тооны харьцаа байна. Цалин хөлс нь үндсэн цалин, нэмэгдэл хөлс, нэмэгдэл, шагнал урамшуулал, ажиллаагүй цагийн олговор болон бусад олговроос бүрдэнэ.

$$\text{Дундаж цалин} = \frac{\text{Ажиллагчдын цалин хөлс}}{\text{Ажиллагчдын тоо}}$$

Нэрлэсэн цалин - Тайлант хугацаанд татвар, суутгал хасагдсан, хэрэглээний үнийн индексээр засварлагдаагүй, худалдан авах чадварын өөрчлөлтийг илэрхийлдэггүй цалин, хөлс байна.

Нэрлэсэн цалингийн индекс - Тайлант хугацааны болон суурь хугацаа (жил, улирал)-ны нэрлэсэн дундаж цалингийн хувиар (процентоор) илэрхийлэгдсэн харьцаа байна.

$$\text{Нэрлэсэн цалингийн индекс} = \frac{\text{Тайлант оны нэрлэсэн дундаж цалин}}{\text{Суурь оны нэрлэсэн дундаж цалин}} \times 100$$

Бодит цалин нь нэрлэсэн цалингийн хэрэглээний үнийн индексээр засварлагдсан, худалдан авах чадварын өөрчлөлтийг илэрхийлсэн үзүүлэлт юм.

Бодит цалингийн индекс - Нэрлэсэн цалингийн индекс, тайлант оны хэрэглээний үнийн индексийн хувиар илэрхийлэгдсэн харьцаа байна

$$\text{Бодит цалингийн индекс} = \frac{\text{Нэрлэсэн цалингийн индекс}}{\text{Хэрэглээний үнийн индекс}} \times 100$$

Бүтээмж

Бүтээмж нь улс оронд бий болсон үйлдвэрлэл, үйлчилгээний үр ашгийн үзүүлэлт бөгөөд нэгж зардал ногдох бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг тодорхойлох хэмжигдэхүүн юм. Бүтээмжийг үйлдвэрлэл, үйлчилгээ явуулахад зарцуулсан зардлын 1000 төгрөгт ногдох шинээр бий болсон бүтээгдэхүүн буюу нэмэгдэл өртгийн хэмжээгээр тодорхойлно. Улсын түвшинд бүтээмжийг ДНБ-ээр, салбарын түвшинд нэмэгдэл өртгөөр тооцно.

Нийт бүтээмжийг 1000 төгрөгт ногдох нэмэгдэл өртгийг завсрын хэрэглээ, хөдөлмөрийн зардал (цалин), үндсэн капитал (үндсэн хөрөнгийн элэгдэл)-ын нийлбэрт харьцуулж тооцно.

Үндсэн хүчин зүйлсийн бүтээмжийг 1000 төгрөгт ногдох нэмэгдэл өртгийн хэмжээг хөдөлмөр, капиталд зарцуулсан зардлын нийлбэр буюу ажиллагчдын цалин, үндсэн хөрөнгийн элэгдлийн нийлбэр дүнд харьцуулна.

Average wages and salaries

Average wages and salaries is the proportion of the total amount wages and salaries granted for employees and number of employees. Wage and salary consists of basic pay, bonuses, compensation for hours of not working and other payment.

$$\text{Average wage and salary} = \frac{\text{Wages and salaries of employees}}{\text{Number of employees}}$$

Nominal wage is wages measured in terms of money paid of employees after deduction for taxes and contributions, not adjusted by consumer price index and not in terms of purchasing power.

A nominal wage index (NWI) is proportion of nominal wage of current period (annual or quarterly) and nominal wage of base period as expressed percentage.

$$\text{Nominal wage index} = \frac{\text{Nominal wage for year of current}}{\text{Nominal wage for the base year}} \times 100$$

The real wages refer to wages that have been adjusted for inflation and measured changes of purchasing power.

A real wage index is the proportion of nominal wage index and consumer price index of corresponding year.

$$\text{Real wage index} = \frac{\text{Nominal wage index}}{\text{Consumer price index}} \times 100$$

Productivity

The productivity is an indicator of production and service efficiency of the country. It is a measure of output of production and services per unit of input. The productivity is measured by the value added per 1000 togrog and expenditures spent on production and services. At the national level productivity is defined by the GDP and at sector level by the value added.

The total productivity is calculated by the ratio of the value added and the sum of the intermediate consumption, labor (payment) and fixed capital (consumption of fixed capital), multiplied by 1000.

The total factor productivity determines the efficiency of the labor and capital utilization in production process. The main factor productivity is calculated by the ratio of value added and the sum of the labor and capital expenditure or the payment and consumption of fixed capital, multiplied by 1000.

Аргачлалын тайлбар**Methodological notes**

Хөдөлмөрийн бүтээмжийг нэмэгдэл өртгийн хэмжээ, ажиллагчдын жилийн дундаж тооны харьцаагаар тодорхойлно.

Үндсэн капиталын бүтээмжийг 1000 төгрөгт ногдох үйлдвэрлэлд ашигласан нэгж капиталаар бүтээгдсэн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний хэмжээ буюу үндсэн хөрөнгийн ашиглалтын түвшинг илэрхийлэх ба нэмэгдэл өртгийн хэмжээ, үндсэн хөрөнгийн элэгдлийн харьцаа байна.

Үндсэн түүхий эд, материалын бүтээмжийг 1000 төгрөгт ногдох нэмэгдэл өртөг, үйлдвэрлэлд зарцуулсан үндсэн түүхий эд, материалын зардлын харьцаагаар тодорхойлно.

Эрчим хүчний бүтээмжийг 1000 төгрөгт ногдох нэмэгдэл өртгийн хэмжээг эрчим хүчний зардалд харьцуулж тооцно.

The labor productivity determines the labor efficiency which is one of the total factors of production. The labor productivity is calculated by the ratio of value added and annual average of employees.

The fixed capital productivity determines the amount of production and services created by the capital unit in the production or fixed capital utilization rate. It is defined by the ratio of value added and consumption of fixed capital.

The main raw material productivity is determined by the ratio of value added and the main raw material expenditure for the production, multiplied by 1000.

The electricity productivity is determined by the ratio of value added and the electricity costs, multiplied by 1000.

4.1 ХҮН АМЫН ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ
EMPLOYMENT INDICATORS

Үзүүлэлт	Indicators	2010	2011	2012	2013
		мян.хүн / thous.persons			
Бүгд	Total				
15 ба түүнээс дээш насны хүн ам	Population aged 15 and over	1 863.3	1 798.4	1 812.1	1 937.1
Эдийн засгийн идэвхтэй хүн ам	Economically active population	1 147.1	1 124.7	1 151.1	1 198.3
Ажиллагчид	Employed	1 033.7	1 037.7	1 056.4	1 103.6
Ажилгүй иргэд	Unemployed	113.4	87.0	94.7	94.7
Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд*	Registered unemployed*	38.3	57.2	35.8	42.8
Эдийн засгийн идэвхгүй хүн ам	Economically inactive population	716.2	673.7	661.0	738.8
Ажиллах хүчний оролцооны түвшин, %	Labour force participation rate, %	61.6	62.5	63.5	61.9
Хөдөлмөр эрхлэлтийн түвшин, %	Employment rate, %	55.5	57.7	58.3	57.0
Ажилгүйдлийн түвшин, %	Unemployment rate, %	9.9	7.7	8.2	7.9
Үүнээс: Эмэгтэй	Of which: Female				
15 ба түүнээс дээш насны хүн ам	Population aged 15 and over	960.9	932.0	942.2	1016.3
Эдийн засгийн идэвхтэй хүн ам	Economically active population	540.3	529.2	550.5	571.7
Ажиллагчид	Employed	490.6	490.2	506.1	524.4
Ажилгүй иргэд	Unemployed	49.7	39.0	44.4	47.3
Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд*	Registered unemployed*	20.1	26.0	18.8	23.5
Эдийн засгийн идэвхгүй хүн ам	Economically inactive population	420.6	402.8	391.7	444.6
Ажиллах хүчний оролцооны түвшин, %	Labour force participation rate, %	56.2	56.8	58.4	56.3
Хөдөлмөр эрхлэлтийн түвшин, %	Employment rate, %	51.1	52.6	53.7	51.6
Ажилгүйдлийн түвшин, %	Unemployment rate, %	9.2	7.4	8.1	8.3

* Эх үүсвэр: Хөдөлмөрийн яамны мэдээ

* Source: Report of the Ministry of Labour

4.2 ЭДИЙН ЗАСГИЙН ИДЭВХТЭЙ ХҮН АМ, бүс, аймаг, нийслэлээр
ECONOMICALLY ACTIVE POPULATION, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010	2011	2012	2013
		мян.хүн / thous.persons			
Бүгд	Total	1 147.1	1 124.7	1 151.1	1 198.3
Баруун бүс	Western region	187.9	188.2	196.9	179.7
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	43.3	45.2	51.4	44.8
Говь-Алтай	Govi-Altai	31.0	27.4	30.4	26.8
Завхан	Zavkhan	39.0	36.8	40.0	37.4
Увс	Uvs	38.7	40.8	37.9	37.3
Ховд	Khovd	35.9	38.0	37.2	33.4
Хангайн бүс	Khangai region	268.3	253.4	273.7	276.4
Архангай	Arkhangai	49.4	49.2	49.6	48.3
Баянхонгор	Bayankhongor	37.6	36.3	38.6	39.1
Булган	Bulgan	30.7	28.7	29.6	28.9
Орхон	Orkhon	37.7	37.2	41.7	39.4
Өвөрхангай	Ovorkhangai	54.5	48.0	54.3	57.7
Хөвсгөл	Khovsgol	58.4	54.0	59.9	63.0
Төвийн бүс	Central region	215.4	214.1	197.4	206.1
Говьсүмбэр	Govisumber	5.8	5.6	3.4	5.6
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	39.0	40.2	37.5	37.0
Дорноговь	Domogovi	29.2	21.4	23.6	28.5
Дундговь	Dundgovi	24.2	24.4	23.4	21.6
Өмнөговь	Omnogovi	27.7	28.9	21.5	25.5
Сэлэнгэ	Selenge	47.1	45.7	41.1	42.8
Төв	Tov	42.4	47.9	46.9	45.1
Зүүн бүс	Eastern region	80.4	86.2	89.8	88.8
Дорнод	Dornod	26.2	28.9	27.6	29.0
Сүхбаатар	Sukhbaatar	30.5	28.6	30.0	26.4
Хэнтий	Khentii	23.7	28.7	32.2	33.4
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	395.1	382.8	393.3	447.3

4 Хөдөлмөр

4.3 АЖИЛЛАГЧИД, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар
EMPLOYED, by classification of economic activities

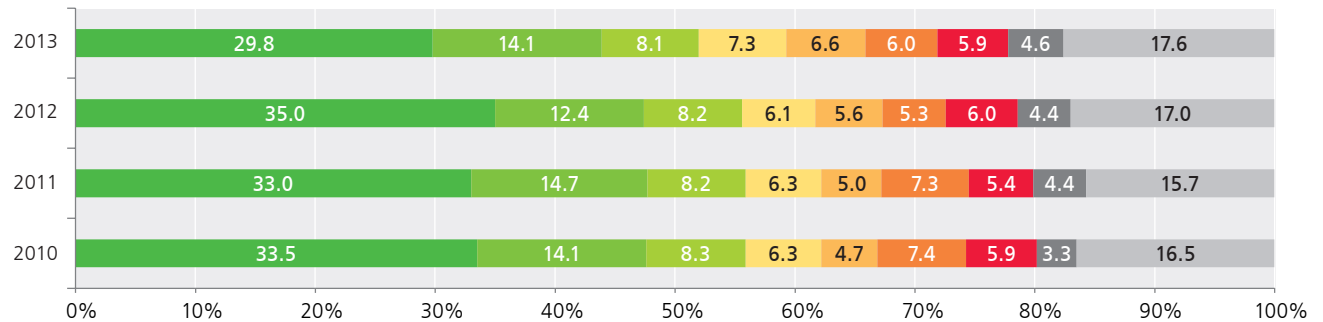
Салбар	Divitions	2010	2011	2012	2013
		мян.хүн / thous.persons			
Бүгд	Total	1 033.7	1 037.7	1 056.4	1 103.6
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	Agriculture, forestry, fishing and hunting	346.6	342.8	370.0	329.1
Уул уурхай, олборлолт	Mining and quarrying	34.1	45.1	46.7	50.3
Боловсруулах үйлдвэрлэл	Manufacturing	64.8	65.8	64.9	81.0
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	Electricity, gas, steam and air conditioning supply	12.4	11.9	14.5	13.8
Усан хангамж; бохир ус зайлуулах систем, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	7.8	5.1	6.7	7.9
Барилга	Construction	48.8	52.0	59.2	72.4
Бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles and motorcycles	146.2	152.5	131.3	156.0
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	Transportation and storage	76.5	75.8	56.1	65.9
Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ	Accommodation and food service activities	27.7	26.4	30.2	31.7
Мэдээлэл, холбоо	Information and communication	14.5	11.5	14.7	16.7
Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	Financial and insurance activities	15.2	16.6	17.4	20.9
Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	Real estate activities	0.5	0.3	1.2	0.8
Мэргэжлийн шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	Professional, scientific and technical activities	9.5	11.4	11.3	13.6
Удирдлагын болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	Administrative and support service activities	9.4	9.2	13.3	15.0
Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал	Public administration and defence; compulsory social security	61.0	55.6	62.9	65.3
Боловсрол	Education	85.3	85.5	86.3	89.8
Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	Human health and social work activities	40.3	36.4	37.5	40.4
Урлаг, үзвэр, тоглоом наадам	Arts, entertainment and recreation	8.5	7.8	7.4	9.2
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	Other service activities	21.4	21.8	19.8	20.2
Хүн хөлслөн ажиллуулдаг өрхийн үйл ажиллагаа	Activities of households as employers	0.9	1.8	1.3	1.4
Олон улсын байгууллага, суурин төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа	Activities of extraterritorial organizations and bodies	2.3	2.4	3.7	2.2

4.4 АЖИЛЛАГЧИД, бүс, аймаг, нийслэлээр
EMPLOYED, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010	2011	2012	2013
		мян.хүн / thous.persons			
Бүгд	Total	1 033.7	1 037.7	1 056.4	1 103.6
Баруун бүс	Western region	169.0	167.8	177.6	158.4
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	42.1	42.0	45.1	34.3
Говь-Алтай	Govi-Altai	28.2	24.4	26.3	23.9
Завхан	Zavkhan	33.2	30.1	37.3	35.3
Увс	Uvs	32.9	36.6	34.7	33.6
Ховд	Khovd	32.6	34.7	34.2	31.3
Хангайн бүс	Khangai region	236.4	232.3	251.1	249.4
Архангай	Arkhangai	46.0	47.0	48.0	46.2
Баянхонгор	Bayankhongor	36.3	34.5	37.3	36.3
Булган	Bulgan	26.1	24.9	26.9	27.5
Орхон	Orkhon	28.0	32.8	35.7	31.1
Өвөрхангай	Ovorkhangai	51.7	44.0	52.4	54.8
Хөвсгөл	Khovsgol	48.3	49.1	50.8	53.5
Төвийн бүс	Central region	195.4	199.5	182.2	190.2
Говьсүмбэр	Govisumber	5.0	5.3	3.2	5.2
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	34.7	36.8	32.1	34.0
Дорноговь	Dornogovi	24.6	20.2	22.7	26.3
Дундговь	Dundgovi	21.8	22.3	21.4	20.2
Өмнөговь	Omnogovi	23.4	24.5	20.0	24.2
Сэлэнгэ	Selenge	46.1	45.1	38.6	39.0
Төв	Tov	39.8	45.3	44.2	41.3
Зүүн бүс	Eastern region	72.0	76.7	80.2	78.9
Дорнод	Dornod	23.0	25.8	25.4	26.8
Сүхбаатар	Sukhbaatar	26.3	24.7	26.8	24.5
Хэнтий	Khentii	22.7	26.2	28.0	27.6
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	360.9	361.4	365.3	426.7

Ажиллагчид, салбараар, нийт дүнд эзлэх хувиар
Employed, by industries, percentage share to total

Он / Year

Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур
Agriculture, forestry, fishing and hunting

Бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ
Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles and motorcycles

Боловсрол
Education

Боловсруулах үйлдвэрлэл
Manufacturing

Барилга
Construction

Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа
Transportation and storage

Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал
Public administration and defence; compulsory social security

Уул уурхай, олборлолт
Mining and quarrying

Бусад
Other

4.9 МОНГОЛ УЛСЫН ТӨРИЙН АЛБАН ХААГЧИД*, бүс, аймаг, нийслэлээр
GOVERNMENT EMPLOYEES OF MONGOLIA*, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	155 679	161 612	162 769	169 448
Баруун бүс	Western region	20 994	22 169	22 900	23 614
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	4 771	5 168	5 376	5 579
Говь-Алтай	Govi-Altai	3 427	3 627	3 716	3 724
Завхан	Zavkhan	4 307	4 402	4 575	4 722
Увс	Uvs	4 146	4 293	4 297	4 505
Ховд	Khovd	4 343	4 679	4 936	5 084
Хангайн бүс	Khangaï region	24 721	25 742	26 291	27 274
Архангай	Arkhangai	3 904	3 802	3 877	4 359
Баянхонгор	Bayankhongor	3 982	4 345	4 412	4 478
Булган	Bulgan	3 338	3 409	3 526	3 434
Орхон	Orkhon	3 399	3 566	3 630	3 751
Өвөрхангай	Ovorkhangai	4 406	4 743	4 745	4 948
Хөвсгөл	Khovsgol	5 692	5 877	6 101	6 304
Төвийн бүс	Central region	21 637	24 053	24 188	24 960
Говьсүмбэр	Govisumber	955	1 095	1 134	1 218
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	3 994	4 525	4 152	4 320
Дорноговь	Dornogovi	2 848	3 082	3 343	3 542
Дундговь	Dundgovi	2 869	2 947	2 989	3 113
Өмнөговь	Omnogovi	2 480	2 731	2 806	2 822
Сэлэнгэ	Selenge	4 371	5 038	5 074	5 248
Төв	Tov	4 120	4 635	4 690	4 697
Зүүн бүс	Eastern region	10 549	11 077	11 279	11 952
Дорнод	Dornod	3 863	4 135	4 172	4 422
Сүхбаатар	Sukhbaatar	2 775	2 782	2 789	3 066
Хэнтий	Khentii	3 911	4 160	4 318	4 464
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	77 778	78 571	78 111	81 648

Эх үүсвэр: * Монгол Улсын төрийн албан хаагчийн бүрэлдэхүүн, хөдөлгөөний талаарх статистикийн тойм, Төрийн албаны зөвлөл
Source: * Statistical overview of structure and movement of government employees, the Civil Service Council

4 Хөдөлмөр

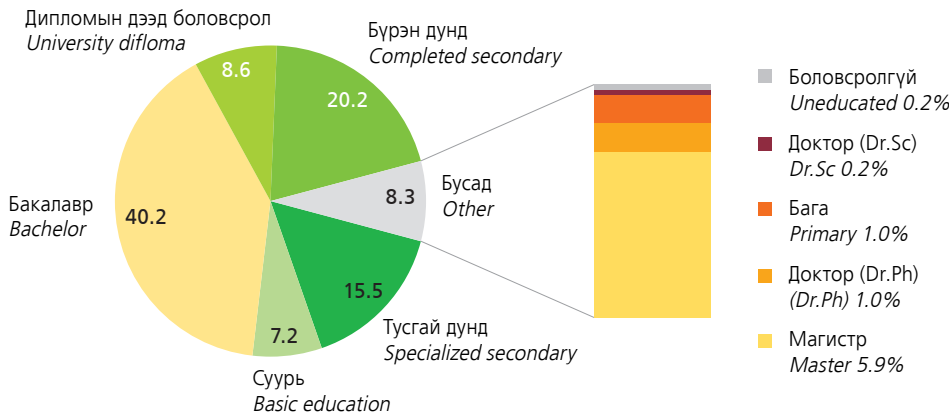
4.10 МОНГОЛ УЛСЫН ТӨРИЙН АЛБАН ХААГЧДЫН ТОО*, төрийн албаны ангиллаар
 GOVERNMENT EMPLOYEES OF MONGOLIA*, by classification of the civil service

Төрийн албаны ангилал	Classification of the civil service	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	155 679	161 612	162 769	169 448
Төрийн улс төрийн алба	Political positions	2 907	2 987	2 798	2 984
Төрийн захиргааны алба	Public administrative positions	15 280	16 190	16 179	17 988
Төрийн тусгай алба	Special service positions	28 010	29 892	28 773	32 454
Төрийн үйлчилгээний алба	Support service positions	109 482	112 543	115 019	116 022

4.11 МОНГОЛ УЛСЫН ТӨРИЙН ЗАХИРГААНЫ АЛБАН ХААГЧДЫН ТОО*, албан тушаалын ангиллаар
 PUBLIC ADMINISTRATIVE GOVERNMENT EMPLOYEES OF MONGOLIA*, by classification of positions

Албан тушаалын ангилал	By classification of officers	2010		2011		2012		2013	
		Бүгд Total	Эмэгтэй Female	Бүгд Total	Эмэгтэй Female	Бүгд Total	Эмэгтэй Female	Бүгд Total	Эмэгтэй Female
Бүгд	Total	15 280	8 461	16 190	9 072	16 179	9 067	17 988	10 333
Тэргүүн түшмэл	Leading officers	103	8	82	10	82	10	105	29
Эрхэлсэн түшмэл	Principal officers	623	167	587	170	587	170	257	209
Ахлах түшмэл	Senior officers	1 905	912	1 348	512	1 348	512	1 920	618
Дэс түшмэл	Executive officers	9 275	5 546	10 520	6 492	10 511	6 487	11 966	7 465
Туслах түшмэл	Assistant officers	3 374	1 828	3 653	1 888	3 651	1 888	3 740	2 012

Монгол Улсын төрийн албан хаагчдын боловсролын түвшний бүтэц*, 2013 оны жилийн эцсийн байдлаар, хувиар
 Composition of the educational level of government employees of Mongolia*, at the end of the 2013, by percentage

Эх үүсвэр: * Монгол Улсын төрийн албан хаагчийн бүрэлдэхүүн, хөдөлгөөний талаарх статистикийн тойм, Төрийн албаны зөвлөл
 Source: * Statistical overview of structure and movement of government employees, the Civil Service Council

4.12 АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН АЖИЛЛАГЧДЫН САРЫН ДУНДАЖ ЦАЛИН, аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажиллагчдын тоогоор
MONTHLY AVERAGE WAGES AND SALARIES OF EMPLOYEES IN ESTABLISHMENTS, by size classes

Аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажиллагчдын тоо	Size classes	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй
		Total	Male	Female
		мян.төг / thous.tog		
100 хүртэл	Less than 100	627.2	650.8	604.6
100, түүнээс дээш	100 or more	813.5	913.7	711.1

4.13 БОДИТ ЦАЛИНГИЙН ИНДЕКС, 2010=100%, аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажиллагчдын тоогоор
REAL WAGE INDEX, 2010=100%, by size classes

Аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажиллагчдын тоо	Size classes	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй
		Total	Male	Female
		хувь / percentage		
100 хүртэл	Less than 100	131.5	125.8	137.6
100, түүнээс дээш	100 or more	170.5	176.6	161.8

4.14 100 ХҮРТЭЛ АЖИЛЛАГЧИДАЙ АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН АЖИЛЛАГЧДЫН САРЫН ДУНДАЖ ЦАЛИН, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар
MONTHLY AVERAGE WAGE AND SALARIES OF EMPLOYEES IN ESTABLISHMENTS WITH EMPLOYEES LESS THAN 100, by divisions

Эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбар	Divisions of economic activities	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй
		Total	Male	Female
		мян.төг / thous.tog		
Бүгд	Total	627.2	650.8	604.6
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	Agriculture, forestry, fishing and hunting	302.6	298.3	311.2
Уул уурхай, олборлолт	Mining & quarrying	1 022.8	1 051.3	937.6
Боловсруулах үйлдвэрлэл	Manufacturing	509.4	491.2	530.8
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	Electricity, gas, steam and air conditioning supply	461.8	459.5	493.7
Ус хангамж; бохир ус зайлуулах систем, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	454.4	455.8	451.9
Барилга	Construction	569.2	582.9	531.7
Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	Wholesale & retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	691.9	727.9	645.5
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	Transportation and storage	633.9	645.2	593.9
Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ	Accommodation and food service activities	508.8	557.1	488.9
Мэдээлэл, холбоо	Information and communication	637.8	665.7	596.0
Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	Financial and insurance activities	927.3	1 043.0	848.6
Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	Real estate activities	713.6	837.8	571.7
Мэргэжлийн, шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	Professional, scientific and technical activities	719.4	757.0	686.4
Удирдлагын болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	Administrative and support service activities	550.6	512.1	665.7
Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал	Public administration and defence; compulsory social security	688.2	721.5	628.0
Боловсрол	Education	618.1	662.3	603.6
Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	Human health and social work activities	627.7	686.3	610.9
Урлаг, үзвэр, тоглоом наадам	Arts, entertainment and recreation	538.0	535.4	540.8
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	Other service activities	537.9	582.2	489.3
Олон улсын байгууллага, суурин төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа	Activities of extraterritorial organizations and bodies	1 139.1	983.0	1 232.9

Аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажиллагчдын сарын дундаж цалингийн улирлын мэдээний түүврийн дизайны загварыг 2013 онд шинэчлэн, 100 хүртэл ажиллагчидтай 664 аж ахуйн нэгж, байгууллагыг түүвэр ажиглалтаар; 100, түүнээс дээш ажиллагчидтай 545 аж ахуйн нэгж, байгууллагыг нэлэнхүй ажиглалтаар, нийт 1209 аж ахуйн нэгж, байгууллагыг хамруулав.

The NSO revised the sampling design of quarterly survey of average wages and salaries of employees of establishments in 2013. Accordingly, the survey covered a total of 1209 establishments, out of which 664 establishments with less than 100 staff were surveyed through a sample observation and 545 establishments with 100 and more staff through an exhaustive observation.

4 Хөдөлмөр

4.15 100, ТҮҮНЭЭС ДЭЭШ АЖИЛЛАГЧИДТАЙ АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН АЖИЛЛАГЧДЫН САРЫН ДУНДАЖ ЦАЛИН, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар
MONTHLY AVERAGE WAGE AND SALARIES OF EMPLOYEES IN ESTABLISHMENTS WITH 100 OR MORE EMPLOYEES by divisions

Эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбар	Divisions of economic activities	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй
		Total	Male	Female
		мян.төг / thous.tog		
Бүгд	Total	813.5	913.7	711.1
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	Agriculture, forestry, fishing and hunting	360.4	368.2	346.9
Уул уурхай, олборлолт	Mining & quarrying	1 443.8	1 462.4	1 378.8
Боловсруулах үйлдвэрлэл	Manufacturing	633.1	678.2	583.6
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	Electricity, gas, steam and air conditioning supply	945.2	942.3	952.3
Ус хангамж; бохир ус зайлуулах систем, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	578.9	603.5	551.2
Барилга	Construction	813.7	826.9	767.4
Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	Wholesale & retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	761.2	854.2	670.0
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	Transportation and storage	843.5	946.4	636.1
Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ	Accommodation and food service activities	634.4	724.7	589.5
Мэдээлэл, холбоо	Information and communication	882.6	1 040.7	736.3
Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	Financial and insurance activities	1 239.7	1 420.3	1 091.2
Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	Real estate activities	462.7	467.6	456.6
Мэргэжлийн, шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	Professional, scientific and technical activities	749.9	835.7	693.7
Удирдлагын болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	Administrative and support service activities	611.0	605.6	638.0
Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал	Public administration and defence; compulsory social security	724.5	744.2	688.6
Боловсрол	Education	682.5	765.4	653.0
Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	Human health and social work activities	716.4	888.1	680.6
Урлаг, үзвэр, тоглоом наадам	Arts, entertainment and recreation	571.9	625.8	512.9
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	Other service activities	307.5	224.1	607.4
Олон улсын байгууллага, суурин төлөөлөгчийн үйл ажиллагаа	Activities of extraterritorial organizations and bodies	-	-	-

4.16 100 ХҮРТЭЛ АЖИЛЛАГЧИДТАЙ АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН АЖИЛЛАГЧДЫН САРЫН ДУНДАЖ ЦАЛИН, ажил мэргэжлийн ангиллаар
MONTHLY AVERAGE WAGE AND SALARIES OF EMPLOYEES IN ESTABLISHMENTS WITH EMPLOYEES LESS THAN 100, by occupations

Ажил, мэргэжлийн ангилал	Classification of occupations	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй
		Total	Male	Female
		мян.төг / thous.tog		
Бүгд	Total	627.2	650.8	604.6
Менежер	Managers	1 156.5	1 225.8	1 079.9
Мэргэжилтэн	Professionals	715.6	739.1	704.6
Техникч болон туслах/ дэд мэргэжилтэн	Technicians and associate professionals	644.1	680.1	613.3
Контор, үйлчилгээний ажилтан	Clerical support workers	600.2	607.9	595.2
Худалдаа, үйлчилгээний ажилтан	Services and sales workers	464.5	502.3	417.1
Хөдөө аж ахуй, ой, загас агнуурын ажилтан	Skilled agricultural, forestry and fishery workers	321.5	308.8	354.8
Үйлдвэрлэл, барилга, гар урлал, холбогдох ажил, үйлчилгээний ажилтан	Craft and related trades workers	536.3	545.2	512.2
Суурин төхөөрөмж, машин механизмын операторч, угсрагч	Plant and machine operators, and assemblers	542.4	550.9	390.7
Энгийн ажил, мэргэжил	Elementary occupations	438.2	464.7	415.8
Зэвсэгт хүчний ажил, мэргэжил	Armed forces occupations	714.0	720.6	636.2

4.17 100, ТҮҮНЭЭС ДЭЭШ АЖИЛЛАГЧИДТАЙ АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН АЖИЛЛАГЧДЫН САРЫН ДУНДАЖ ЦАЛИН, ажил мэргэжлийн ангиллаар
MONTHLY AVERAGE WAGE AND SALARIES OF EMPLOYEES IN ESTABLISHMENTS WITH 100 OR MORE EMPLOYEES, by occupations

Ажил, мэргэжлийн ангилал	Classification of occupations	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй
		Total	Male	Female
		мян.төг / thous.tog		
Бүгд	Total	813.5	913.7	711.1
Менежер	Managers	1 456.8	1 628.3	1 266.3
Мэргэжилтэн	Professionals	872.8	984.7	809.5
Техникч болон туслах/ дэд мэргэжилтэн	Technicians and associate professionals	743.6	860.8	657.4
Конттор, үйлчилгээний ажилтан	Clerical support workers	795.5	887.1	744.5
Худалдаа, үйлчилгээний ажилтан	Services and sales workers	597.7	635.3	541.9
Хөдөө аж ахуй, ой, загас агнуурын ажилтан	Skilled agricultural, forestry and fishery workers	601.0	663.7	531.7
Үйлдвэрлэл, барилга, гар урлал, холбогдох ажил, үйлчилгээний ажилтан	Craft and related trades workers	865.7	943.5	679.8
Суурин төхөөрөмж, машин механизмын операторч, угсрагч	Plant and machine operators, and assemblers	925.1	964.1	636.4
Энгийн ажил, мэргэжил	Elementary occupations	594.7	714.7	518.9
Зэвсэгт хүчний ажил, мэргэжил	Armed forces occupations	612.8	718.0	527.1

4.18 100 ХҮРТЭЛХ АЖИЛЛАГЧИДТАЙ АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН АЖИЛЛАГЧДЫН САРЫН ДУНДАЖ ЦАЛИН, байгууллагын хариуцлагын хэлбэрээр
MONTHLY AVERAGE WAGE AND SALARIES OF EMPLOYEES IN ESTABLISHMENTS WITH EMPLOYEES LESS THAN 100, by legal status of establishments

Хариуцлагын хэлбэр	Type of legal status	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй
		Total	Male	Female
		мян.төг / thous.tog		
Бүгд	Total	627.2	650.8	604.6
Хувьцаат компани	Shareholding companies	445.5	483.7	387.8
Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани	Limited liability companies	652.5	675.2	620.3
Төрийн өмчит үйлдвэрийн газар	State owned enterprises	713.7	598.0	789.8
Орон нутгийн өмчит үйлдвэрийн газар	Local government owned enterprises	586.7	565.5	640.5
Төсөвт байгууллага	Budget organization	629.3	663.2	610.3
Төрийн бус байгууллага	Non governmental organizations	555.1	544.7	565.3
Нөхөрлөл	Partnerships	296.6	240.8	322.4
Хоршоо	Cooperatives	159.4	122.8	211.2
Бусад*	Other*	554.0	666.3	497.2

Тайлбар: * Хувийн өмчийн их, дээд сургууль, коллеж

Note: * University, institute and college of private property

4 Хөдөлмөр

4.19 100, ТҮҮНЭЭС ДЭЭШ АЖИЛЛАГЧИДТАЙ АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГЫН АЖИЛЛАГЧДЫН САРЫН ДУНДАЖ ЦАЛИН, байгууллагын хариуцлагын хэлбэрээр MONTHLY AVERAGE WAGE AND SALARIES OF EMPLOYEES IN ESTABLISHMENTS WITH 100 OR MORE EMPLOYEES, by legal status of establishments

Хариуцлагын хэлбэр	Type of legal status	Бүгд	Эрэгтэй	Эмэгтэй
		Total	Male	Female
		мян.төг / thous.tog		
Бүгд	Total	813.5	913.7	711.1
Хувьцаат компани	Shareholding companies	863.1	898.3	792.8
Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани	Limited liability companies	938.4	1 059.3	776.2
Төрийн өмчит үйлдвэрийн газар	State owned enterprises	868.1	1 003.7	702.2
Орон нутгийн өмчит үйлдвэрийн газар	Local government owned enterprises	600.5	638.4	539.8
Төсөвт байгууллага	Budget organization	688.5	742.0	657.5
Төрийн бус байгууллага	Non governmental organizations	-	-	-
Нөхөрлөл	Partnerships	-	-	-
Хоршоо	Cooperatives	-	-	-
Бусад*	Other*	731.2	522.0	1107.2

Тайлбар: * Хувийн өмчийн их, дээд сургууль, коллеж

Note: * University, institute and college of private property

4.20 НИЙТ БҮТЭЭМЖ, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар, оны үнээр TOTAL PRODUCTIVITY, by divisions of economic activities, at current prices

Салбар	Divisions	2010	2011	2012	2013*
		төг / tog			
Улсын түвшинд	National level	696	646	676	666
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	Agriculture, forestry and fishing	677	678	695	708
Уул уурхай, олборлолт	Mining and quarrying	1 254	855	717	820
Боловсруулах үйлдвэрлэл	Manufacturing	435	368	431	470
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	Electricity, gas, steam and air conditioning supply	543	448	405	406
Усан хангамж; бохир ус, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	446	434	576	464
Барилга	Construction	185	158	150	128
Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	1 203	1 467	1 384	1 312
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	Transportation and storage	564	501	535	541
Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ	Accommodation and food service activities	413	449	529	525
Мэдээлэл, холбоо	Information and communication	785	1 076	785	745
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	Other service activities	556	603	678	692

4.21 ҮНДСЭН ХҮЧИН ЗҮЙЛСИЙН БҮТЭЭМЖ, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар, оны үнээр
TOTAL FACTOR PRODUCTIVITY, by divisions of economic activities, at current prices

Салбар	Divisions	2010	2011	2012	2013*
		төг / tog			
Улсын түвшинд	National level	2 094	2 273	2 142	2 144
Уул уурхай, олборлолт	Mining and quarrying	5 357	5 486	3 924	4 002
Боловсруулах үйлдвэрлэл	Manufacturing	2 713	2 919	2 835	2 874
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	Electricity, gas, steam and air conditioning supply	1 206	1 050	946	910
Усан хангамж; бохир ус, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	1 147	1 134	1 317	1 076
Барилга	Construction	2 186	2 891	2 895	2 469
Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	4 820	5 833	4 732	4 475
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	Transportation and storage	2 816	2 705	2 267	2 314
Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ	Accommodation and food service activities	1 826	2 142	2 573	2 541
Мэдээлэл, холбоо	Information and communication	2 705	3 455	2 936	2 886
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	Other service activities	1 269	1 345	1 376	1 406

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: * Preliminary results

4.22 ХӨДӨЛМӨРИЙН БҮТЭЭМЖ, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр
LABOR PRODUCTIVITY, by divisions of economic activities, at 2005 constant prices

Салбар	Divisions	2010	2011	2012	2013*
		мян.төг / thous.tog			
Улсын түвшинд	National level	3 867.1	4 567.5	5 100.2	5 539.2
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	Agriculture, forestry and fishing	1 916.3	1 916.8	2 253.7	2 607.1
Уул уурхай, олборлолт	Mining and quarrying	21 600.5	19 966.9	18 613.9	21 261.8
Боловсруулах үйлдвэрлэл	Manufacturing	3 837.7	4 123.5	4 507.7	4 312.3
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалтын хангамж	Electricity, gas, steam and air conditioning supply	7 756.7	8 531.6	8 241.2	8 072.6
Усан хангамж; бохир ус, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	2 136.1	2 867.6	2 986.7	2 684.4
Барилга	Construction	1 235.2	1 622.2	2 042.1	2 871.9
Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	2 651.1	3 588.4	4 704.7	5 438.1
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	Transportation and storage	6 421.2	7 040.0	8 867.7	9 437.9
Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ	Accommodation and food service activities	840.3	1 534.5	1 844.9	1 738.2
Мэдээлэл, холбоо	Information and communication	12 437.1	14 577.0	15 428.5	13 952.1
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	Other service activities	2 036.9	2 360.9	2 848.7	3 107.8

4.23 ҮНДСЭН КАПИТАЛЫН БҮТЭЭМЖ, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар, оны үнээр
FIXED CAPITAL PRODUCTIVITY, by divisions of economic activities, at current prices

Салбар	Divisions	2010	2011	2012	2013*
		төг / tog			
Улсын түвшинд	National level	16 113	18 178	17 447	16 753
Уул уурхай, олборлолт	Mining and quarrying	14 084	14 986	13 019	12 390
Боловсруулах үйлдвэрлэл	Manufacturing	11 854	12 462	10 077	8 895
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	Electricity, gas, steam and air conditioning supply	2 946	3 009	2 339	2 266
Усан хангамж; бохир ус, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	3 454	4 257	4 787	4 096
Барилга	Construction	10 479	13 946	13 673	11 631
Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	23 126	31 694	27 344	25 853
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	Transportation and storage	15 555	14 543	10 529	10 282
Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ	Accommodation and food service activities	8 374	15 034	12 614	12 176
Мэдээлэл, холбоо	Information and communication	6 895	9 942	7 241	7 253
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	Other service activities	25 153	28 193	28 928	27 422

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: * Preliminary results

4 Хөдөлмөр

4.24 ҮНДСЭН ТҮҮХИЙ ЭД, МАТЕРИАЛЫН БҮТЭЭМЖ, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар, оны үнээр MAIN RAW MATERIAL PRODUCTIVITY, by divisions of economic activities, at current prices

Салбар	Divisions	2010	2011	2012	2013*
		төг / tog			
Улсын түвшинд	National level	2 356	2 186	2 285	2 143
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>	7 420	7 384	7 646	8 501
Уул уурхай, олборлолт	<i>Mining and quarrying</i>	3 394	3 023	1 845	2 077
Боловсруулах үйлдвэрлэл	<i>Manufacturing</i>	672	574	687	784
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	4 434	3 824	2 681	2 786
Усан хангамж; бохир ус, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	3 640	4 044	4 083	3 347
Барилга	<i>Construction</i>	243	231	255	218
Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>	16 442	19 603	17 160	16 283
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	<i>Transportation and storage</i>	2 764	2 125	4 496	4 776
Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ	<i>Accommodation and food service activities</i>	764	709	886	883
Мэдээлэл, холбоо	<i>Information and communication</i>	2 663	4 642	2 123	1 899
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	<i>Other service activities</i>	3 349	5 631	6 325	6 324

4.25 ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ БҮТЭЭМЖ, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар, оны үнээр ELECTRICITY PRODUCTIVITY, by divisions of economic activities, at current prices

Салбар	Divisions	2010	2011	2012	2013*
		төг / tog			
Улсын түвшинд	National level	23 545	25 525	28 001	26 076
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>	82 457	83 684	89 585	96 406
Уул уурхай, олборлолт	<i>Mining and quarrying</i>	23 500	24 763	21 926	17 961
Боловсруулах үйлдвэрлэл	<i>Manufacturing</i>	15 317	16 610	14 959	13 381
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	22 856	27 014	24 202	25 150
Усан хангамж; бохир ус, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	3 149	3 906	5 740	5 464
Барилга	<i>Construction</i>	37 140	41 481	43 780	37 414
Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>	65 321	74 031	61 545	58 401
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	<i>Transportation and storage</i>	71 727	71 772	66 694	69 572
Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ	<i>Accommodation and food service activities</i>	8 114	11 796	13 725	13 405
Мэдээлэл, холбоо	<i>Information and communication</i>	55 899	67 612	69 002	67 975
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	<i>Other service activities</i>	10 536	11 574	14 918	15 419

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: * Preliminary results

5 Хүн амын амьжиргаа

Нэг өрхийн сарын дундаж **мөнгөн орлого** 2013 онд **862.5 мян. төг, мөнгөн зарлага 864.9 мян.төг** болов | Өрхийн нийт орлогын **45.8 хувийг цалин хөлс**, 15.8 хувийг тэтгэвэр, тэтгэмж бүрдүүлж, өрх нийт зарлагынхаа **64.4 хувийг хүнсний бус бараа үйлчилгээнд**, 23.5 хувийг хүнсний бараанд зарцуулж байна.

Population **5** subsistence

In 2013, the average monthly **monetary income** per household reached **862.5 thous.tog** while the average monthly monetary expenditure per household was **864.9 thous.tog** | Of the total income of a household, **45.8 percent** was made up by wages and salaries and **15.8 percent** by pensions and allowances | A household spent **64.4 percent** of its total expenditure on **non food items and services** and 23.5 percent on food items.

73	<p>Нэг өрхийн сарын дундаж орлого хот, хөдөөгөөр оны үнээр</p>	<p>Monthly average income per household <i>by urban and rural at current prices</i></p>
73	<p>Нэг өрхийн сарын дундаж орлогын бүтэц хот, хөдөөгөөр</p>	<p>Composition of monthly average income per household <i>by urban and rural</i></p>
74	<p>Нэг өрхийн сарын дундаж зарлага хот, хөдөөгөөр, оны үнээр</p>	<p>Monthly average expenditure per household <i>by urban and rural at current prices</i></p>
74	<p>Нэг өрхийн сарын дундаж зарлагын бүтэц хот, хөдөөгөөр</p>	<p>Composition of monthly average expenditure per household <i>by urban and rural</i></p>
75	<p>Нэг хүнд сард ногдох хүнсний зарим бүтээгдэхүүний улсын дундаж хэрэглээ жишсэн хүнээр хот, хөдөөгөөр</p>	<p>Monthly average per capita consumption of some foodstuff <i>by adult equivalent urban and rural</i></p>
76	<p>Нэг хүний хоногт хэрэглэсэн хүнсний бүтээгдэхүүний илчлэг, найрлага жишсэн хүнээр, хот хөдөөгөөр</p>	<p>Composition of daily foodstuff consumption and calories per person <i>by adult equivalent, urban and rural</i></p>
76	<p>Ядуурлын үндсэн үзүүлэлт хот, хөдөө бүс, суурьшлаар</p>	<p>Poverty measures <i>by urban and rural region and location</i></p>
76	<p>Хүн амын амьжиргааны доод түвшин нэг хүнд сард ногдохоор бүсээр</p>	<p>Minimum subsistence level of population <i>per capita per month by region</i></p>

Өрхийн орлого, зарлага, хүн амын амьжиргааны доод түвшин, ядуурал

Үндэсний статистикийн хороо өрхийн орлого, зарлагын судалгааг 1966 оноос эхлэн явуулж ирсэн бөгөөд өрхийн орлого, зарлагын судалгаа, амьжиргааны түвшний түүвэр судалгааг нэгтгэн 2007 оны 7 дугаар сарын 1-нээс “Өрхийн нийгэм, эдийн засгийн судалгаа”-г зохион байгуулан явуулж байна. Судалгаанд жил бүр Монгол Улсын 11232 өрхийг түүвэрлэн авч, өрхийн гишүүдийн нас, хүйс, боловсрол, ажил эрхлэлтийн байдал, өрхийн орлого, зарлага, хэрэглээтэй холбоотой үзүүлэлтүүдийг цуглуулан судалж байна.

Өрхийн нийт орлого (зарлага) нь өрхийн мөнгөн орлого (зарлага) дээр өрхийн өөрийн аж ахуйгаас бэлтгэж хэрэглэсэн болон бусдаас үнэгүй авч хэрэглэсэн зүйлсийн мөнгөн дүнг нэмснээр тодорхойлогдох бөгөөд нэг өрхөд ногдох дундаж үзүүлэлтийг жилийн турш уг судалгаанд хамрагдсан 11232 өрхийн сарын дунджаар тооцсон. Хүн амын хүнсний бүтээгдэхүүний хэрэглээг тооцохдоо тухайн өрх худалдаж авсан, хувийн аж ахуйгаасаа болон бусад хүмүүсээс үнэ төлбөргүй авч хэрэглэсэн хүнсний бүтээгдэхүүнийг оруулдаг.

Хүн амын амьжиргааны доод түвшинг 1998 оноос эхлэн бүс нутгаар тодорхойлж байна. Хүн амын амьжиргааны доод түвшин гэж хэрэглээний доод хэмжээг мөнгөн хэлбэрээр илэрхийлснийг, хэрэглээний доод хэмжээ гэж хүний нэн тэргүүний зайлшгүй хэрэгцээг хангах хүнсний болон хүнсний бус хэрэглээний шинжлэх ухааны үндэслэлтэй тогтоосон тоо, хэмжээг ойлгоно.

Ядуурлын хамралтын хүрээний индекс буюу ядуурлын түвшин нь нийт хүн амд ядуурлын шугамаас доогуур хэрэглээтэй хүн амын эзлэх хувийг харуулна. Ядуурлын хамралтын хүрээний индекс нь ядуурлыг хэмжих хамгийн энгийн, өргөн хэрэглэгддэг үзүүлэлт юм. Гэвч ядуурлын дүр төрхийг илүү тодорхой болгох зорилгоор ядуурлын гүнзгийрэлтийн индекс, ядуурлын мэдрэмжийн индекс гэсэн хоёр үзүүлэлтийг нэмж тооцдог.

Ядуурлын гүнзгийрэлтийн индекс нь ядуу хүн амын хэрэглээний дундаж түвшин ядуурлын шугамаас хэдэн хувиар доогуур байгааг илэрхийлнэ.

Ядуурлын мэдрэмжийн индекс нь ядуу хүн амын дундах хэрэглээний тархалтыг харуулна. Тухайн өрхийн хэрэглээ нэмэгдсэн ч хэмжээ нь ядуурлын шугамаас доогуур байвал ядуурлын хамрах хүрээ, гүнзгийрэлт өөрчлөгдөхгүй харин ядуурлын мэдрэмж нь нэмэгдэнэ.

Household income, expenditure, minimum subsistence level and poverty

The National Statistical Office has been conducting a Household Income and Expenditure Survey (HIES) since 1966. It is carrying out a Household Socio-economic Survey starting from 1 July 2007 by combining the HIES and Living Standards Measurement Survey. The survey sampled 11232 households in Mongolia in every year to compile data on age, sex, education and employment of the selected household members as well as on household income, expenditure, and consumption.

The total income (expenditure) of a household is defined by the sum of the household's monetary income (expenditure) and the value of consumed commodities from own farming and received from others free of charge. The average income/expenditure per household is calculated by the monthly average value of the 11232 households, surveyed for the year. Estimation of food consumption includes foodstuffs purchased, received from others free of charge, and consumed from own farming.

The National Statistical Office has been determining “the minimum subsistence level of population” at the regional level since 1998. The minimum subsistence level refers to a minimum consumption level expressed in monetary value. The minimum consumption level refers to a scientifically set quantity of consumption to meet basic needs as defined in the food and non-food consumption baskets”.

The poverty head count index is the share of the population whose consumption is below the poverty line. This is the most widely used poverty index that is comparably easy to interpret and understand, while other two indices - poverty gap and severity of poverty are used in order to get a more comprehensive picture of poverty.

The poverty gap is the average distance below the poverty line as a proportion of the poverty line where the mean is taken over the whole population, counting the non-poor as having zero poverty gaps.

The severity of poverty is the distribution of the consumption among the poor population. However, household consumption has increased, its amount is below the poverty line, and poverty headcount and gap do not change, while poverty severity increases.

5 Population subsistence

5.1 НЭГ ӨРХИЙН САРЫН ДУНДАЖ ОРЛОГО, хот, хөдөөгөөр, оны үнээр
MONTHLY AVERAGE INCOME PER HOUSEHOLD, by urban and rural, at current prices

Орлогын төрөл	Type of income	Улсын дундаж National average				Хот Urban				Хөдөө Rural			
		2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
		төг / tog											
Нийт орлого-Бүгд	Total income	448 027	573 541	819 996	959 247	498 172	649 248	909 361	1 044 640	386 605	488 984	649 239	814 129
Мөнгөн орлого-Бүгд	Monetary income - Total	387 099	503 936	741 917	862 511	476 690	623 269	871 277	1 001 768	277 354	370 655	494 738	625 859
Цалин, хөлс	Wages and salaries	200 167	248 385	372 114	439 289	286 554	366 480	478 210	578 401	94 345	116 487	169 386	202 883
Тэтгэвэр, тэтгэмж	Pensions and allowances	67 131	114 368	155 686	151 841	71 830	120 021	166 909	165 141	61 376	108 054	134 242	129 240
Өрхийн үйлдвэрлэл, үйлчилгээний орлого	Income from household businesses	82 855	98 627	145 740	179 938	70 030	75 684	140 290	143 679	98 566	124 252	156 154	241 555
Бусад	Other	36 946	42 556	68 377	91 443	48 276	61 084	85 868	114 547	23 067	21 862	34 956	52 181
Бусдаас үнэгүй авсан	Received from others free of charge	19 356	22 626	31 967	37 285	16 032	21 144	29 727	34 403	23 429	24 281	36 249	42 181
Хувийн аж ахуйгаас хэрэглэсэн хүнсний бүтээгдэхүүн	Foodstuff, consumed from private farm or enterprise	41 572	46 979	46 112	59 451	5 450	4 835	8 357	8 469	85 822	94 048	118 252	146 089

5.2 НЭГ ӨРХИЙН САРЫН ДУНДАЖ ОРЛОГЫН БҮТЭЦ, хот, хөдөөгөөр
COMPOSITION OF MONTHLY AVERAGE INCOME PER HOUSEHOLD, by urban and rural

Орлогын төрөл	Type of income	Улсын дундаж National average				Хот Urban				Хөдөө Rural			
		2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
		дүнд харьцуулсан хувь / percentage											
Нийт орлого-Бүгд	Total income	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Мөнгөн орлого	Monetary income - Total	86.4	87.9	90.5	89.9	95.7	96.0	95.8	95.9	71.8	75.8	76.2	76.9
Цалин, хөлс	Wages and salaries	44.7	43.3	45.4	45.8	57.5	56.4	52.6	55.4	24.4	23.8	26.1	24.9
Тэтгэвэр, тэтгэмж	Pensions and allowances	15.0	20.0	19.0	15.8	14.4	18.5	18.4	15.8	15.9	22.1	20.7	15.9
Өрхийн үйлдвэрлэл, үйлчилгээний орлого	Income from household businesses	18.5	17.2	17.8	18.8	14.1	11.7	15.4	13.7	25.5	25.4	24.0	29.7
Бусад	Other	8.2	7.4	8.3	9.5	9.7	9.4	9.4	11.0	6.0	4.5	5.4	6.4
Бусдаас үнэгүй авсан	Received from others free of charge	4.3	3.9	3.9	3.9	3.2	3.3	3.3	3.3	6.0	5.0	5.6	5.2
Хувийн аж ахуйгаас хэрэглэсэн хүнсний бүтээгдэхүүн	Foodstuff, consumed from private farm or enterprise	9.3	8.2	5.6	6.2	1.1	0.7	0.9	0.8	22.2	19.2	18.2	17.9

5 Хүн амын амьжиргаа

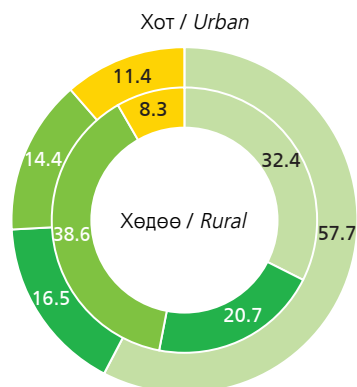
5.3 НЭГ ӨРХИЙН САРЫН ДУНДАЖ ЗАРЛАГА, хот, хөдөөгөөр, оны үнээр
MONTHLY AVERAGE EXPENDITURE PER HOUSEHOLD, by urban and rural, at current prices

Зарлагын төрөл	Type of expenditure	Улсын дундаж National average				Хот Urban				Хөдөө Rural			
		2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
		төг / tog											
Өрхийн зарлага-Бүгд	Total expenditure	450 206	577 406	820 263	961 677	501 042	648 829	905 269	1 036 809	387 937	497 633	657 836	833 997
Мөнгөн зарлага	Monetary expenditure	389 278	507 801	742 184	864 941	479 560	622 850	867 185	993 937	278 686	379 304	503 335	645 727
Хүнсний зүйлийн зарлага	Food expenses	131 940	155 482	207 858	226 031	166 614	207 886	250 977	283 062	89 466	96 952	125 468	129 113
Хүнсний бус бараа, үйлчилгээний зарлага	Non-food expenses and services	244 404	335 304	518 750	619 329	301 709	396 627	601 495	692 630	174 206	266 813	360 644	494 762
Бусдад өгсөн бэлэг, тусламж	Gifts and benefits gave for others	12 934	17 015	15 576	19 581	11 237	18 337	14 713	18 245	15 014	15 539	17 223	21 852
Бусдаас үнэгүй авсан	Received from other free of charge	19 356	22 626	31 967	37 285	16 032	21 144	29 727	34 403	23 429	24 281	36 249	42 181
Хүнсний зүйлийн зарлага	Food expenses	9 265	10 662	12 880	13 934	4 273	5 786	7 543	8 742	15 381	16 108	23 079	22 757
Хүнсний бус бараа, үйлчилгээний зарлага	Non-food expenses and services	10 091	11 964	19 087	23 351	11 759	15 358	22 184	25 661	8 048	8 173	13 170	19 424
Хувийн аж ахуйгаас хэрэглэсэн хүнсний бүтээгдэхүүн	Foodstuff, consumed from private farm or enterprise	41 572	46 979	46 112	59 451	5 450	4 835	8 357	8 469	85 822	94 048	118 252	146 089

5.4 НЭГ ӨРХИЙН САРЫН ДУНДАЖ ЗАРЛАГЫН БҮТЭЦ, хот, хөдөөгөөр
COMPOSITION MONTHLY AVERAGE EXPENDITURE PER HOUSEHOLD, by urban and rural

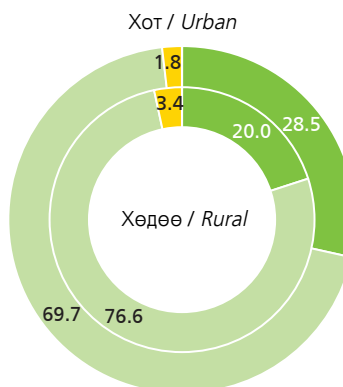
Зарлагын төрөл	Type of expenditure	Улсын дундаж National average				Хот Urban				Хөдөө Rural			
		2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
		дүнд харьцуулсан хувь / percentage											
Өрхийн зарлага-Бүгд	Total expenditure	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Мөнгөн зарлага	Monetary expenditure	86.5	88.0	90.5	89.9	95.7	96.0	95.8	95.9	71.8	76.2	76.5	77.4
Хүнсний зүйлийн зарлага	Food expenses	29.3	26.9	25.3	23.5	33.3	32.1	27.7	27.3	23.0	19.5	19.1	15.5
Хүнсний бус бараа, үйлчилгээний зарлага	Non-food expenses and services	54.3	58.1	63.3	64.4	60.2	61.1	66.5	66.8	44.9	53.6	54.8	59.3
Бусдад өгсөн бэлэг, тусламж	Gifts and benefits gave for others	2.9	3.0	1.9	2.0	2.2	2.8	1.6	1.8	3.9	3.1	2.6	2.6
Бусдаас үнэгүй авсан	Received from others free of charge	4.3	3.9	3.9	3.9	3.2	3.3	3.3	3.3	6.1	4.9	5.5	5.1
Хүнсний зүйлийн зарлага	Food expenses	2.1	1.8	1.6	1.5	0.9	0.9	0.8	0.8	4.0	3.2	3.5	2.7
Хүнсний бус бараа, үйлчилгээний зарлага	Non-food expenses and services	2.2	2.1	2.3	2.4	2.3	2.4	2.5	2.5	2.1	1.7	2.0	2.4
Хувийн аж ахуйгаас хэрэглэсэн хүнсний бүтээгдэхүүн	Foodstuff, consumed from private farm or enterprise	9.2	8.1	5.6	6.2	1.1	0.7	0.9	0.8	22.1	18.9	18.0	17.5

Өрхийн мөнгөн орлогын бүтэц, 2013
Composition of household monetary income, 2013

- Цалин хөлс / Wages and salaries
- Тэтгэвэр, тэтгэмж / Pensions and allowances
- Өрхийн үйлдвэрлэл, үйлчилгээний орлого / Income from household businesses
- Бусад / Other

Өрхийн мөнгөн зарлагын бүтэц, 2013
Composition of household monetary expenditure, 2013

- Хүнний бараа / Food expenses
- Хүнний бус бараа үйлчилгээ / Non-food expenses and services
- Бусад өгсөн бэлэг, тусламж / Gifts and benefits

5.5 НЭГ ХҮНД САРД НОГДОХ ХҮНСНИЙ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ УЛСЫН ДУНДАЖ ХЭРЭГЛЭЭ, жишсэн хүнээр, хот, хөдөөгөөр
MONTHLY AVERAGE PER CAPITA CONSUMPTION OF SOME FOODSTUFF, by adult equivalent, urban and rural

Хүнсний бүтээгдэхүүн	Foodstuff	Улсын дундаж National average				Хот Urban				Хөдөө Rural			
		2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Мах, махан бүтээгдэхүүн, маханд шилжүүлснээр	Meat and meat products, in terms of meat	8.4	8.2	8.2	8.1	6.6	6.8	6.7	6.9	10.6	10.1	9.9	9.7
Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн, сүүнд шилжүүлснээр	Milk and milk products, in terms of milk	10.5	12.1	13.4	13.4	6.3	7.7	8.1	8.0	15.9	17.6	19.8	20.2
Цөцгийн тос	Butter	0.3	0.3	0.3	0.3	0.5	0.4	0.4	0.4	0.2	0.2	0.2	0.2
Гурил, гурилан бүтээгдэхүүн, гурилд шилжүүлснээр	Flour and bakery products, in terms of flour	10.7	10.8	10.5	10.1	10.5	10.7	9.8	9.7	10.9	10.9	11.3	10.6
Будаа	Rice	1.7	1.7	1.8	1.8	1.7	1.7	1.7	1.8	1.8	1.8	1.8	1.8
Чихэр, сахарын зүйл, сахарт шилжүүлснээр	Sugar and sugar products, in terms of sugar	1.4	1.4	1.4	1.4	1.4	1.5	1.4	1.4	1.3	1.3	1.5	1.4
Өндөг, ширхэг	Egg, piece	2.7	3.1	3.2	3.6	4.1	4.9	5.1	5.8	0.8	0.9	0.9	1.0
Төмс	Potatoes	3.3	3.4	3.2	3.2	4.0	4.1	3.4	3.6	2.4	2.4	3.0	2.6
Хүнсний ногоо	Vegetables	1.8	1.9	2.0	2.0	2.3	2.5	2.4	2.6	1.1	1.2	1.4	1.3
Жимс, жимсгэнэ	Fruits	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.8	0.7	0.8	0.6	0.6	0.7	0.7
Ургамлын болон өөхөн тос	Vegetable oil	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.6	0.6

5 Хүн амын амьжиргаа

5.6 НЭГ ХҮНИЙ ХОНОГТ ХЭРЭГЛЭСЭН ХҮНСНИЙ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ИЛЧЛЭГ, НАЙРЛАГА, жишсэн хүнээр, хот, хөдөөгөөр COMPOSITION OF DIALY FOODSTUFF CONSUMPTION AND CALORIES PER PERSON, by adult equivalent, urban and rural

		Улсын дундаж National average				Хот Urban				Хөдөө Rural			
		2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Илчлэг, ккал	Calorie, kkal	2 798.3	2 845.9	2 848.8	2 795.1	2 603.6	2 673.5	2 549.8	2 549.5	3 040.7	3 060.8	3 214.6	3 101.9
Уураг, гр	Protein, gram	105.4	106.8	107.2	105.8	90.1	93.6	91.1	91.9	124.4	123.3	127.0	123.1
Өөх тос, гр	Fat, gram	90.6	92.1	94.2	93.5	77.9	80.1	79.1	79.2	106.4	107.2	112.6	111.4
Нүүрс ус, гр	Carbohydrate, gram	371.5	378.1	373.9	363.6	368.1	376.7	351.3	350.1	375.8	379.9	401.4	380.6

5.7 ЯДУУРЛЫН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ*, хот, хөдөөгөөр, бүс, суурьшлаар POERTY MEASURES*, by urban and rural, region and location

		Ядуурлын хамралтын хүрээ Poverty Headcount			Ядуурлын гүнзгийрэлт Poverty Gap			Ядуурлын мэдрэмж Poverty Severity		
		2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
		хувь / percentage								
Улсын дундаж	National average	38.7	33.7	27.4	11.5	9.2	7.1	4.7	3.5	2.7
Хот	Urban	33.1	28.6	23.2	9.4	7.7	6.2	3.7	3.0	2.4
Хөдөө	Rural	49.0	43.4	35.5	15.2	11.8	8.8	6.4	4.5	3.2
Бүс	Region									
Баруун	Western	52.6	40.3	32.5	16.9	11.2	7.7	7.2	4.4	2.6
Хангай	Khangai	52.0	49.1	38.6	16.1	13.6	10.1	6.8	5.2	3.8
Төв	Central	29.8	28.2	28.1	8.3	7.5	7.2	3.2	2.8	2.7
Зүүн	Eastern	42.4	40.1	33.3	13.2	12.1	9.9	5.6	5.0	4.0
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	31.0	25.7	19.8	8.5	6.6	5.2	3.2	2.5	2.0
Суурьшил	Location									
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	31.0	25.7	19.8	8.5	6.6	5.2	3.2	2.5	2.0
Аймгийн төв	Aimag centers	37.4	34.4	30.4	11.2	9.9	8.5	4.6	4.0	3.3
Сумын төв	Soum centers	39.5	35.9	27.5	11.9	10.0	7.3	4.9	3.9	2.8
Хөдөө нутаг	Countyside	56.1	47.4	39.8	17.8	12.9	9.6	7.6	4.8	3.3

Тайлбар: * Цаг хугацааны хувьд харьцуулагдах боломжийг ханган нэг суурьтай болгож тооцооллыг шинэчлэв.

Note: * To ensure comparability over time, estimation revised using the base year.

5.8 ХҮН АМЫН АМЬЖИРГААНЫ ДООД ТҮВШИН, нэг хүнд сард ногдохоор, бүсээр MINIMUM SUBSISTENCE LEVEL OF POPULATION, per capita per month, by region

Бүс	Region	2007	2008 II	2008 X	2009	2010	2011	2012	2013	2014	
		төг / tog									
Баруун	Western	54 700	70 700	94 300	96 100	97 000	104 300	115 600	132 000	146 600	
Хангай	Khangai	54 600	70 600	89 000	90 600	91 500	105 100	116 800	130 900	149 600	
Төв	Central	56 700	73 100	90 800	91 200	91 700	106 600	117 500	132 400	149 700	
Зүүн	Eastern	51 800	65 600	85 100	86 300	90 900	103 500	113 000	130 500	144 500	
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	60 100	73 300	94 800	101 100	101 600	118 100	126 500	149 900	169 000	

6 Нийгмийн даатгал, халамж

Хүний хөгжил сангаас 2013 онд **229.0 тэрбум** төгрөгийг **хүүхдийн мөнгөнд**, 23.8 тэрбум төгрөгийг **21.0 мянган төгрөгийн хишиг хувьд**, 4.3 тэрбум төгрөгийг ахмад настан, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд **1 сая төгрөгийн хишиг хувьд** зориулан олгожээ.

Social insurance and welfare 6

*In 2013, the Human Development Fund allocated **229.0 billion togrog** for child money, 23.8 billion togrogs for **21.0 togrog grant** and 4.3 billion togrogs for the **one million togrog grant** of to elderly and disabled persons.*

81 Нийгмийн халамжийн үйлчилгээний орлого, зарлага халамжийн төрлөөр	Revenue and expenditure of social welfare services <i>by types of welfare</i>
82 Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж, тусламж, хөнгөлөлт авсан иргэд тэтгэмжийн төрлөөр	Beneficiaries of social welfare pensions, allowances, benefits and concessions <i>by types of beneficiaries</i>
83 Нийгмийн даатгалын сангаас тэтгэвэр авагчид тэтгэврийн төрлөөр	Number of pensionaries <i>by type of pensions</i>
83 Нийгмийн даатгалын сангийн орлого, даатгуулагчид сан даатгалын төрлөөр	Revenue of social insurance fund and number of insurers <i>by funds type by type of insurance</i>

Аргачлалын тайлбар**Methodological notes****Нийгмийн даатгал, халамж**

Нийгмийн даатгал нь иргэн, төр, аж ахуйн нэгж, байгууллагаас зохих журмын дагуу шимтгэл төлж, нийгмийн даатгалын санг бүрдүүлэн, даатгуулагч иргэн өндөр наслах, хөгжлийн бэрхшээлтэй буюу хөдөлмөрийн чадваргүй болох, өвчлөх, ажилгүй болох үед өөрт нь, тэрчлэн нас барахад түүний асрамжид байсан хүмүүст хууль тогтоомжинд заасан тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр олгох зориулалттай нийгэм эдийн засгийн арга хэмжээ юм.

Нийгмийн даатгалын сан нь ажил олгогч, даатгуулагчийн хөдөлмөрийн хөлс, түүнтэй адилтгах орлогоос тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр, үйлчилгээнд зарцуулах, нийгмийн даатгалын үйл ажиллагааны зардлыг нөхөх зорилгоор төлсөн шимтгэлийн орлого, бусад эх үүсвэрээс бүрдэнэ.

Нийгмийн даатгалын хууль болон гэрээний үндсэн дээр нийгмийн даатгалын санд шимтгэл төлж даатгуулсан, нийгмийн даатгалын сангаас тэтгэвэр, тэтгэмж, төлбөр авах эрх бүхий этгээдийг даатгуулагчаар тооцно.

Тэтгэвэр нь даатгуулагчийг өндөр наслахад насан туршид нь, тахир дутуу болоход хөдөлмөрийн чадвар нь сэргээгдэх хүртэл, эсхүл өндөр насны тэтгэвэр авах насанд хүртэл, нас барахад нь түүний гэр бүлийн хөдөлмөрийн чадваргүй гишүүд /хүүхэд 16 нас, сургуульд суралцаж байгаа бол 19 нас хүртэл /-ийн нийгмийн баталгааг хангах зорилгоор нийгмийн даатгалын сангаас сар бүр олгох мөнгөн хөрөнгө байна.

Тэтгэмж нь хөдөлмөрийн чадвараа түр алдах, жирэмслэх, амаржих, нас барах тохиолдолд даатгуулагчид нийгмийн даатгалын сангаас нэг удаа олгох мөнгөн хөрөнгө байна.

Нийгмийн халамжийн дэмжлэг, туслалцаа шаардлагатай хүнд тэтгэвэр, нөхцөлт мөнгөн тэтгэмж олгох, олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн халамжийн болон төрөлжсөн асрамжийн үйлчилгээ үзүүлэх үйл ажиллагааг нийгмийн халамж гэнэ.

Social insurance and welfare

The social insurance is a socioeconomic program aimed at providing pensions, benefits or payments prescribed in the legislation to the insured person in the contingencies of retirement, disability, sickness and unemployment, as well as his/or her dependents in case of the insured person's death by establishing a Social Insurance Fund through contributions payable by individuals, government institutions, business entities and organizations according to the applicable procedures.

The Social Insurance Fund comprised of contribution revenue collected from employers, insured's salary and other equivalent income, and other sources with the purpose of financing payment of pensions, benefits, and services, and operational expenses of the social insurance organization.

An insurer refers to a person who has insured and settled a fee for the Social Insurance Fund based on the Law on Social Insurance and contracts and is eligible to receive pension, allowances and benefits from the social insurance fund.

The pension is monthly payment from the Social Insurance Fund with the purpose of providing social security for elderly persons during their pension age, disabled persons until their recovery or up to their pensionable age and deceased insured's survivors (child aged up to 16, if he or she studies up to 19 years old).

The benefit is one-off payment of a lump sum made by the Social Insurance Fund to insured persons in a form of a benefit for loss of working ability, maternity and child care benefit and funeral grant.

Social welfare means actions aimed at providing pensions, conditional cash benefits and community based welfare services to persons in need of social welfare and assistance.

6.1 НИЙГМИЙН ХАЛАМЖИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, төрлөөр
REVENUE AND EXPENDITURE OF SOCIAL WELFARE SERVICES, by types

Үзүүлэлтүүд	Indicators	2010	2011	2012	2013
		ая төг / mln.tog			
Нийгмийн халамжийн орлого-бүгд	Total-revenue of social welfare	135 977.2	134 789.9	188 074.0	243 540.2
Улсын төсөв	State budget	104 118.9	133 855.6	187 439.8	37 512.3
Орон нутгийн төсөв	Local government budget	-	6.2	0.0	205 236.7
Зарлага	Expenditure	99 312.7	131 874.7	181 444.8	233 243.6
Тэтгэвэр	Pensions	27 641.1	35 650.0	65 615.8	79 470.3
Тэтгэмж, тусламж	Allowances and benefits	42 888.6	60 974.0	125 162.8	87 743.2
Үйлчилгээ болон хөнгөлөлт	Services and concessions	15 043.6	18 394.2	20 108.3	26 907.7
Нөхцөлт мөнгөн тэтгэмж*	Conditional cash benefits*	24 328.9	32 170.0	46 326.0	57 763.5
Жирэмсэн болон хөхүүл хүүхэдтэй эхчүүдийн*	Allowance to pregnant and lactating mothers*	16 112.7	20 870.8	32 087.1	38 043.1
Ахмад настныг асарч буй иргэний	Allowances for people caring elderly	3 827.9	5 296.2	6 626.0	9 136.9
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэнийг асарч буй иргэний	Allowance for persons caring of disabled ones	4 033.0	5 278.0	6 462.6	9 213.0
Бусад	Other	355.3	725.0	1 150.3	1 370.4
Нийгмийн халамжийн хөнгөлөлт, Нөхцөлт мөнгөн тэтгэмж**	Social welfare concession, conditional Cash benefits**	4 315.0	4 712.6	5 767.8	16 640.0
Гурав хүртэлх насны ихэр хүүхдэд жилд нэг удаа олгох мөнгөн тусламж	Cash benefits for twins age below 3 years old once a year	258.2	186.7	185.1	58.7
Бусад**	Other**	4 056.8	4 525.9	5 582.7	16 581.3
Улсын төсвөөс олгосон тэтгэмж, тусламж	Allowances and benefits allocated from state budget	996.6	4.3	11.7	-
Шинэ гэр бүлд олгосон тусламж	Benefits for new married couples	764.6	3.0	0.0	-
Шинэ төрсөн хүүхдэд олгосон тусламж	Allowances for newborns	202.9	0.4	0.0	-
Хүүхдийн мөнгөн тэтгэмж	Cash benefits for children	29.1	0.9	11.7	-
Нийгмийн халамжийн үйлчилгээ болон хөнгөлөлт*	Social welfare service and concession*	36 454.8	53 827.5	53 758.1	60 067.8
Нийгмийн халамжийн үйлчилгээ	Social welfare services	1 336.3	3 388.7	3 508.2	5 187.7
Ахмад настуудад үзүүлсэн хөнгөлөлт	Concessions for the elders	8 401.1	9 576.5	11 262.9	14 252.7
Алдарт эхийн одонтой ахмадуудад үзүүлсэн тусламж*	Allowances for elders with "Medal of Glorious mother"	15 707.7	29 894.9	28 486.2	28 098.5
Алдар цолтой ахмадуудад үзүүлсэн тусламж*	Benefits for honored elders*	5 703.5	5 490.3	5 106.0	4 961.6
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд үзүүлсэн хөнгөлөлт	Concessions for disabled people	5 306.2	5 477.1	5 394.8	7 567.3
Хүний Хөгжлийн сангаас 0-18 хүртэлх насны хүүхэд бүрт олгох хүүхдийн мөнгө**	Cash benefits for children aged below 18 granted from Human Development Fund**	53.2	1.1	53 264.1	228 994.5
Хүний Хөгжил сангийн хишиг	Human Development fund allowances	277 106.2	733 058.2	693 745.9	28 070.8

Тайлбар: * Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн талаарх холбогдох хуульд оруулсан өөрчлөлтийн дагуу 2010 оны 1-р сарын 1-нээс хүүхдийн мөнгөн тэтгэмж, шинэ төрсөн хүүхдэд олгох мөнгөн тусламж, шинэ гэр бүлд олгосон мөнгөн тусламжуудыг зогсоож, алдар цолтой ахмадууд, алдарт эхийн одонтой ахмадуудад үзүүлэх тусламжийг нийгмийн халамжийн үйлчилгээ, хөнгөлөлтийн зардлаас, жирэмсэн болон нярай, хөхүүл хүүхэдтэй эхчүүдийн тэтгэмжийг нөхцөлт мөнгөн тэтгэмжийн зардлаас олгох болсон.

** Засгийн газрын 2012 оны 9-р сарын 22-ны өдрийн 49 дүгээр тогтоолоор "Хүний хөгжил сан"-гийн хуульд оруулсан өөрчлөлтийн дагуу 2012 оны 10-р сарын 1-ний өдрөөс 0-18 хүртэлх насны хүүхэд бүрт сар бүр 20.0 мянган төгрөг олгох болсон.

Note: * According to amendments to related laws on social welfare pensions and allowances, some allowances such as allowances for children, newborn child and new couples were withheld since 1st January 2010, while the allowances for the honored elderly and for the elders with „the medal of Glorious Mother“ have been granted from the social welfare service and concession expenses and those for pregnant and lactating mothers has been allocated from the conditional cash benefits expenses, respectively.

** On the revisions to the Law on Human Development Fund, made pursuant to the Government Resolution No.49 of 22 September, 2012, the regular payment of 20.0 thousand togrogs shall be awarded to the children aged 0-18 every month starting from October, 2012.

6 Нийгмийн даатгал, халамж

6.2 НИЙГМИЙН ХАЛАМЖИЙН ТЭТГЭВЭР, ТЭТГЭМЖ, ТУСЛАМЖ, ХӨНГӨЛӨЛТ АВСАН ХҮН, тэтгэмжийн төрлөөр
BENEFICIARIES OF SOCIAL WELFARE PENSIONS, ALLOWANCES, BENEFITS AND CONCESSIONS, by types

		2010	2011	2012	2013
		мян.хүн / thous.persons			
Бүгд	<i>Total</i>	508.4	619.6	1478.4	1 587.8
Халамжийн тэтгэвэр	<i>Welfare pensions</i>	56.7	57.9	60.7	63.4
Нөхцөлт мөнгөн тэтгэмж*	<i>Conditional cash benefit*</i>	120.3	119.0	123.3	131.6
Жирэмсэн болон хөхүүл хүүхэдтэй эхчүүдийн*	<i>Allowances to pregnant and lactating mothers*</i>	87.2	87.2	91.4	94.9
Ахмад настныг асарч буй иргэний	<i>Allowances for people caring elderly</i>	16.2	15.1	14.8	16.7
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэнийг асарч буй иргэний	<i>Allowance for persons caring of disabled ones</i>	14.9	14.8	15.1	17.7
Бусад	<i>Others</i>	2.0	1.9	2.0	2.3
Нийгмийн халамжийн хөнгөлөлт, нөхцөлт мөнгөн тусламж	<i>Social welfare concession and conditional cash benefits</i>	33.9	35.3	25.3	36.4
Гурав хүртэлх насны ихэр хүүхдэд жилд 1 удаа олгох мөнгөн тусламж	<i>Cash benefits for twins aged below 3 years old one a year</i>	2.1	1.8	1.3	0.3
Бусад	<i>Others</i>	31.8	33.5	24.0	36.1
Улсын төсвөөс олгосон тэтгэмж, тусламж	<i>Allowances and benefits granted from the state budget</i>	4.5	0.0	0.0	-
Шинэ гэр бүлд олгосон тусламж	<i>Benefits for new married couples</i>	1.5	0.0	0.0	-
Шинэ төрсөн хүүхдэд олгосон тусламж	<i>Allowances for newborns</i>	2.0	0.0	0.0	-
Хүүхдийн мөнгөн тэтгэмж	<i>Cash benefit for children</i>	1.0	0.0	0.0	-
Нийгмийн халамжийн үйлчилгээ болон хөнгөлөлт*	<i>Social welfare services and concession*</i>	292.5	407.4	372.9	396.1
Нийгмийн халамжийн үйлчилгээ	<i>Social welfare services</i>	17.6	42.9	21.9	24.1
Ахмад настуудад үзүүлсэн хөнгөлөлт	<i>Concessions for the elders</i>	108.2	118.7	112.1	126.0
Алдарт эхийн одонтой ахмадуудад үзүүлсэн тусламж*	<i>Allowances for elders with "Medal of Glorious mother"</i>	125.6	204.3	205.0	202.5
Алдар цолтой ахмадуудад үзүүлсэн тусламж*	<i>Benefits for honored elders*</i>	5.2	5.0	4.1	4.8
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд үзүүлсэн хөнгөлөлт	<i>Concessions for disabled people</i>	35.9	36.5	29.8	38.7
Хүний Хөгжлийн сангаас 0-18 хүртэлх насны хүүхэд бүрт олгох хүүхдийн мөнгө**	<i>Cash benefits for children aged below 18 granted from Human Development Fund**</i>	0.5	-	896.2	960.3
Хүний Хөгжлийн сангийн хишиг	<i>Human Development fund allowances</i>	2 618.0	2 841.2	2823.9	270.3

Тайлбар: * Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмжийн талаарх холбогдох хуульд оруулсан өөрчлөлтийн дагуу 2010 оны 1-р сарын 1-нээс хүүхдийн мөнгөн тэтгэмж, шинэ төрсөн хүүхдэд олгох мөнгөн тусламж, шинэ гэр бүлд олгосон мөнгөн тусламжуудыг зогсоож, алдар цолтой ахмадууд, алдарт эхийн одонтой ахмадуудад үзүүлэх тусламжийг нийгмийн халамжийн үйлчилгээ, хөнгөлөлтийн зардлаас, жирэмсэн болон нярай, хөхүүл хүүхэдтэй эхчүүдийн тэтгэмжийг нөхцөлт мөнгөн тэтгэмжийн зардлаас олгох болсон.

** Засгийн газрын 2012 оны 9-р сарын 22-ны өдрийн 49 дүгээр тогтоолоор "Хүний хөгжил сан"-гийн хуульд оруулсан өөрчлөлтийн дагуу 2012 оны 10-р сарын 1-ний өдрөөс 0-18 хүртэлх насны хүүхэд бүрт сар бүр 20.0 мянган төгрөг олгох болсон.

Note: * According to amendments to related laws on social welfare pensions and allowances, some allowances such as allowances for children, newborn child and new couples were withheld since 1st January 2010, while the allowances for the honored elderly and for the elders with „the medal of Glorious Mother“ have been granted from the social welfare service and concession expenses and those for pregnant and lactating mothers has been allocated from the conditional cash benefits expenses, respectively.

** On the revisions to the Law on Human Development Fund, made pursuant to the Government Resolution No.49 of 22 September, 2012, the regular payment of 20.0 thousand togrogs shall be awarded to the children aged 0-18 every month starting from October, 2012.

6 Social insurance and welfare

6.3 НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГААС ТЭТГЭВЭР АВАГЧИД, төрлөөр PENSIONARIES, WHO GOT PENSION FROM THE SOCIAL INSURANCE FUND, by type of pensions

		2010	2011	2012	2013
Тэтгэвэр авагчдын тоо, мян.х үн	<i>Pensionaries, thous. persons</i>	337.5	332.3	334.6	336.9
Өндөр насны	<i>Retirement</i>	218.8	219.6	224.7	230.3
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн	<i>Disabled</i>	70.0	67.0	65.8	64.5
Тэжээгчээ алдсаны	<i>Breadwinner loss pension</i>	35.1	32.1	29.9	27.4
Цэргийн тэтгэвэр	<i>Military</i>	13.6	13.6	14.2	14.7
Олгосон тэтгэврийн хэмжээ, сая т өг	<i>Amount of granted pensions, mln.tog</i>	375 032.7	458 206.0	734 130.6	837 486.3
Өндөр насны	<i>Retirement</i>	265 643.3	328 724.0	516 542.0	593 268.5
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн	<i>Disabled persons</i>	59 255.6	70 211.0	111 798.7	124 946.0
Тэжээгчээ алдсаны	<i>Breadwinner loss pension</i>	27 378.6	30 677.6	47 147.6	50 364.2
Цэргийн тэтгэвэр	<i>Military</i>	22 755.2	28 593.4	58 642.3	68 907.6

6.4 НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ОРЛОГО, ДААТГУУЛАГЧИД REVENUE OF SOCIAL INSURANCE FUND AND INSURERS

		2010	2011	2012	2013
Нийгмийн даатгалын сангийн орлого, сая төг	<i>Revenue of social insurance fund, mln.tog</i>	622 718.7	755 496.4	799 217.0	1 018 823.3
Тэтгэврийн даатгалын сангийн	<i>Retirement insurance fund</i>	462 795.1	532 823.6	491 924.4	635 012.0
Тэтгэмжийн даатгалын сангийн	<i>Benefit insurance fund</i>	17 996.2	25 115.0	35 450.1	67 283.0
Эрүүл мэндийн даатгалын сангийн	<i>Health insurance fund</i>	91 257.5	121 492.2	166 612.8	204 087.2
ҮОМШӨ*-ний даатгалын сангийн	<i>IAOD* insurance fund</i>	31 556.6	49 062.5	67 942.8	86 676.0
Ажилгүйдлийн даатгалын сангийн	<i>Unemployment insurance fund</i>	19 113.3	27 003.1	37 286.9	25 765.1
Нийгмийн даатгалд даатгуулагчдын тоо, мян.хүн	<i>The number of insurers thous.persons</i>	658.0	757.2	863.2	978.3
Заавал даатгуулагчдын тоо	<i>Compulsory insurers</i>	594.3	675.6	761.9	830.2
Сайн дураар даатгуулагчдын тоо	<i>Voluntary insurers</i>	63.7	81.6	101.3	148.1

Тайлбар: * ҮОМШӨ- үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалах өвчин

Note: * *Industrial Accident and Occupational Disease*

7 Боловсрол, шинжлэх ухаан

Бүх шатны сургуульд **суралцагчдын тоо** 2013-2014 оны хичээлийн жилд **716.3 мянгад хүрлээ** | Дээд боловсрол эзэмшиж байгаа суралцагчдын **хүйсийн харьцаа 104** байна | Шинжлэх ухааны салбарын **нийт зардал** 41.5 тэрбум төгрөг болж, **ДНБ-ий 0.2 хувийг эзэлж байна.**

Education and 7 *sceince*

*The number of **pupils and students** at educational institutions of all levels **reached 716.3 thousand** in the academic year of 2013-2014*

The sex ratio in tertiary education was 104 | ***The total expenditure** on the science sector amounted to **41.5 billion togrogs** and **share in GDP 0.2 percent** in 2013.*

89 Бүх шатны боловсрол

Байгууллага | Суралцагчид | Төгсөгчид | Багш | 1000 хүнд ногдох суралцагчид

91 Сургуулийн өмнөх боловсрол

Үндсэн үзүүлэлт | Байгууллага, бүс, аймаг, нийслэлээр | Багш, бүс, аймаг, нийслэлээр | Бүлэг, хамрагдсан хүүхэд насны бүлгээр | Ажиллагчид | Хамрагдсан хүүхэд, бүс, аймаг, нийслэлээр

96 Ерөнхий боловсрол

Зарим үзүүлэлт | Сургууль, бүс, аймаг, нийслэлээр | Нэгдүгээр ангид элсэгчид | Өдрөөр суралцагчид | Хамран сургалтын бохир жин | Дотуур байрны хүүхэд | Суралцаж байгаа болон дотуур байранд амьдарч буй малчин өрхийн хүүхэд | Өдрөөр суралцан төгсөгчид | Сурагч, багшийн харьцаа | Багш

105 Техникийн болон мэргэжлийн боловсрол

Суралцагчид | Үндсэн багш | Ажиллагчид

106 Дээд боловсрол

Суралцагчид | Төгсөгчид

107 Боловсролын салбарын зардал**108 Шинжлэх ухаан**

Үндсэн үзүүлэлт | Эрдмийн зэрэг, цолтой үндсэн ажиллагчид | Улсын төсвөөс санхүүжүүлсэн эрдэм шинжилгээний ажил

Education for all levels

Institutions | Pupils and students | Graduates | Teachers | Pupils and student, per 1000 in habitants

Pre-school education

Main indicators | Institutions, by regions, aimags and the capital | Teachers, by regions, aimags and the capital | Classes, by age groups of children | Employees | Children, by regions, aimags and the capital

General education

Some indicators | Schools, by regions, aimags and the capital | Pupils enrolled in 1st grade | Full-time pupils | Gross enrolment ratio | Pupils live in dormitories | Herder's children studying and living in school dormitories | Full-time graduates | Pupil-teacher ratio | Teachers

Vocational and technical education

Students | Full-time teachers | Employees

Tertiary education

Students | Graduates

Expenditure on education sector**Science**

Main indicators | Full-time employees with scientific degrees and titles | Research work funded by the general government budget

Аргачлалын тайлбар**Methodological notes****Боловсрол**

Ерөнхий боловсрол болон дээд боловсролын мэдээллийг Боловсрол, шинжлэх ухааны яам, мэргэжлийн боловсролын мэдээллийг Хөдөлмөрийн яам нэгтгэн Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлдэг.

Хамран сургалтын бохир жинг тооцохдоо нас харгалзалгүйгээр боловсролын тухайн түвшинд суралцагчдын тоог энэ түвшний боловсрол эзэмших насны нийт хүүхдийн тоонд харьцуулж, хувиар илэрхийлнэ.

Сурагч-багшийн харьцааг боловсролын тухайн түвшний боловсролын байгууллагад суралцагчдын тоог энэ түвшний багш нарын тоонд харьцуулж тодорхойлно.

Сургууль завсардалтын хувийг сургуулиас завсардсан 6-14 насны хүүхдийн тоог нийт суралцагчдын тоонд харьцуулж тодорхойлно.

Шинжлэх ухаан

Шинжлэх ухааны салбарын статистикийн мэдээллийг холбогдох эрдэм шинжилгээний байгууллагууд гаргаж, Боловсрол, шинжлэх ухааны яам нэгтгэн Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлдэг.

Эрдэм шинжилгээний байгууллагад эрдэм шинжилгээ, туршилт, зохион бүтээх ажил эрхэлдэг байгууллага, аж ахуйн нэгжүүд хамрагддаг бөгөөд тэдгээрийн тоо, ажиллагчид болон зардлын мэдээллийг салбараар харуулав.

Education

The Ministry of Education and Science produces the data on the general education and tertiary education while the Ministry of Labour compiles the data on technical and vocational education. The two ministries provide the education data to the National Statistical Office.

Gross enrolment ratio refers to the number of pupils (or students) enrolled in a given level of education regardless of age divided by the population of the age group which officially corresponds to the given level of education expressed as a percentage.

Pupil-teacher ratio refers to the total number of pupils enrolled at the specified level of education divided by the number of teachers at the same level.

Drop-out rate is the proportion of the number of children 6-14 aged who dropped out school and the total pupils in a given school year expressed as a percentage.

Science

The relevant scientific and research institutions produce data on the science sector. The Ministry of Education and Science compiles the science data and sends aggregated data to the National Statistical Office.

The scientific and research institutions comprise institutions and entities engaged in scientific and research experiments and inventions. This section presents the number of scientific and research institutions, their employees and total expenditures by sectors.

7.1 БҮХ ШАТНЫ БОЛОВСРОЛЫН СУРГАЛТЫН БАЙГУУЛЛАГА, хичээлийн жилийн эхэнд
EDUCATIONAL INSTITUTIONS FOR ALL LEVELS, at the beginning of academic year

Сургалтын байгууллагын ангилал	Classification of educational institutions	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Ерөнхий боловсролын сургууль-Бүгд	General educational schools- Total	751	752	755	756
Бага	Primary	65	62	55	61
Суурь	Basic	147	144	138	130
Ахлах	High	539	546	562	565
Орой, эчнээ ангитай ерөнхий боловсролын сургууль	General educational schools with evening and externate classes	97	74	68	54
Их, дээд сургууль, коллеж, мэргэжлийн сургалт	Universities, institutes colleges, technical and vocational schools-Total	176	172	174	179
Төрийн өмчийн:	Public:	60	64	64	69
Мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төв	Technical and vocational schools	44	49	49	53
Дээд сургууль, коллеж	Institutes and colleges	7	5	5	6
Их сургууль	Universities	9	10	10	10
Төрийн өмчийн бус:	Private:	111	103	105	110
Мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төв	Technical and vocational schools	19	22	26	26
Дээд сургууль, коллеж	Institutes and colleges	88	77	72	71
Их сургууль	Universities	4	4	7	8
Монголд үйл ажиллагаа явуулж буй гадаадын сургууль	Foreign affiliated schools which perform operations in Mongolia	5	5	5	5

7.2 БҮХ ШАТНЫ БОЛОВСРОЛЫН СУРГАЛТЫН БАЙГУУЛЛАГАД СУРАЛЦАГЧИД, хичээлийн жилийн эхэнд
PUPILS AND STUDENTS IN FOR ALL LEVELS EDUCATIONAL INSTITUTIONS, at the beginning of academic year

Сургалтын байгууллагын ангилал	Classification of educational institutions	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
		мян.хүн / thous.persons			
Бүгд	Total	732.0	729.6	719.6	716.3
Ерөнхий боловсролын сургуульд өдрөөр суралцагчид-Бүгд	Pupils studying in general educational schools full-time- Total	512.2	505.4	496.1	497.0
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	257.3	253.5	249.0	249.0
Бага	Primary	265.6	256.6	245.4	239.3
Дунд	Basic	172.9	169.2	155.3	164.6
Ахлах	High	73.7	79.6	95.4	93.1
Ерөнхий боловсролын сургуульд орой, эчнээгээр суралцагчид	Pupils studying in general educational schools in evening classes and externates	2.9	2.4	1.9	1.6
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	1.3	1.0	0.8	0.6
Их, дээд сургууль, коллеж, мэргэжлийн сургалт, үйлдвэрлэлийн төв-Бүгд	Students studying in universities, institutes, colleges, technical and vocational schools-Total	216.9	221.8	221.6	217.7
Төрийн өмчийн:	Public:	139.1	141.3	141.0	135.4
Мэргэжлийн сургалт, үйлдвэрлэлийн төв	Technical and vocational schools	34.7	37.2	35.3	33.5
Дээд сургууль, коллеж	Institutes and colleges	6.0	15.3	15.1	13.7
Их сургууль	Universities	98.4	88.8	90.6	88.2
Төрийн өмчийн бус:	Private:	76.7	79.2	79.3	81.0
Мэргэжлийн сургалт, үйлдвэрлэлийн төв	Technical and vocational schools	11.4	10.9	10.0	9.3
Дээд сургууль, коллеж	Institutes and colleges	49.2	51.2	43.1	44.5
Их сургууль	Universities	16.1	17.1	26.2	27.2
Монголд үйл ажиллагаа явуулж буй гадаадын сургууль	Foreign affiliated schools which perform operations in Mongolia	0.4	0.4	0.5	0.5
Гадаадад суралцагчид*	Students studying abroad*	0.7	0.9	0.8	0.8

Тайлбар: * Засгийн газар хоорондын хэлэлцээр, Төрийн сангийн эзэлээр гадаадын их, дээд сургуульд элссэн оюутны тоо.

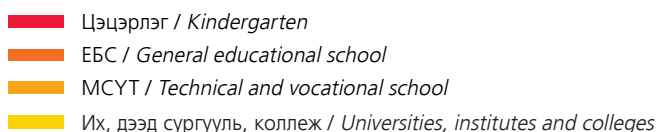
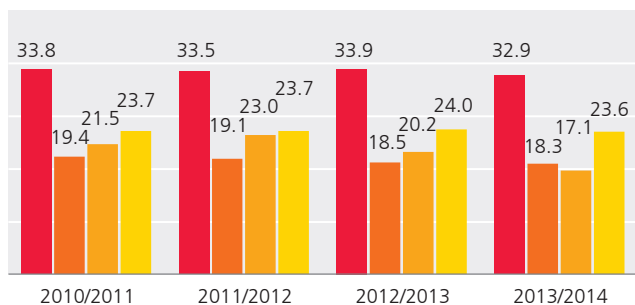
Note: * Number of students enrolled in foreign universities under the Intergovernmental Agreements and the State Concessional Loan.

7.3 БҮХ ШАТНЫ СУРГАЛТЫН БАЙГУУЛЛАГЫГ ТӨГСӨГЧИД, хичээлийн жилийн эхэнд
GRADUATES OF EDUCATIONAL INSTITUTIONS FOR ALL LEVELS, at the beginning of academic year

Сургалтын байгууллагын ангилал	Classification of educational institutions	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
		мян.хүн / thous.persons			
Бүгд	Total	139.5	133.7	167.8	150.6
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	76.3	73.7	90.9	81.3
Ерөнхий боловсролын сургуулийг төгсөгчид	General educational schools	90.2	86.7	107.0	90.0
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	46.9	45.5	55.2	47.0
Мэргэжлийн сургалт үйлдвэрлэлийн төвийг төгсөгчид	Technical and vocational schools	15.1	11.2	23.1	23.4
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	7.3	5.3	11.4	10.4
Их, дээд сургууль, коллежийг төгсөгчид	Universities, Institutes, colleges	34.2	35.8	37.7	37.2
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	22.1	22.9	24.3	23.9

7.4 БҮХ ШАТНЫ СУРГАЛТЫН БАЙГУУЛЛАГЫН БАГШ, хичээлийн жилийн эхэнд
TEACHERS OF EDUCATIONAL INSTITUTIONS FOR ALL LEVELS, at the beginning of academic year

Сургалтын байгууллагын ангилал	Classification of educational institutions	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
		мян.хүн / thous.persons			
Бүгд	Total	40.4	40.8	41.8	43.0
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	31.7	32.1	33.0	34.0
Цэцэрлэгийн	Kindergartens	4.7	4.9	5.3	5.9
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	4.6	4.8	5.2	5.8
Ерөнхий боловсролын сургуулийн	General educational schools	26.4	26.5	26.9	27.2
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	21.6	21.7	21.9	22.1
Мэргэжлийн сургалт, үйлдвэрлэлийн төвийн	Technical and vocational schools				
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	1.3	1.3	1.5	1.6
Их, дээд сургууль, коллежийн	Universities, Institutes, colleges				
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	4.2	4.3	4.4	4.5

Сурагч-багшийн харьцаа, хичээлийн жилийн эхэнд
Pupil-teacher ratio, at the beginning of academic years

7 Education

7.5 БҮХ ШАТНЫ БОЛОВСРОЛЫН СУРГАЛТЫН БАЙГУУЛЛАГАД СУРАЛЦАГЧИД, 1000 хүнд ногдохоор PUPILS AND STUDENTS OF EDUCATIONAL INSTITUTIONS FOR ALL LEVELS, per 1000 in habitants

Үзүүлэлт	Indicator	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Бүгд	Total	266.3	260.1	255.8	249.2
Ерөнхий боловсролын сургуульд	General educational schools	186.5	180.4	176.6	173.1
Орой, эчнээ ангид	In evening and externate classes	1.0	0.8	0.7	0.5
Мэргэжлийн анхан, дунд шатны сургуульд	Technical and vocational schools	16.8	17.2	16.1	14.9
Их, дээд сургууль, коллежид	Universities, institutes, colleges	61.9	61.7	62.5	60.6

7.6 СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ MAIN INDICATORS OF PRE-SCHOOL INSTITUTIONS

Үзүүлэлт	Indicator	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Цэцэрлэгийн тоо	Number of kindergartens	879	945	1 067
Өмчийн хэлбэр	Type of ownership			
төрийн	public	734	750	764
хувийн	private	145	195	303
Бүлгийн тоо	Number of section	5 253	5 630	6 086
Сургуулийн өмнөх боловсролд хамрагдагчид-Бүгд, мян.хүүхэд	Total enrollment in pre-school programs-Total, thous.children	164 263	180 969	193 672
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	81 670	89 963	95 547
Үндсэн сургалт	Basic training	133 351	150 183	167 878
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	66 247	74 886	83 036
Хувилбарт сургалт	Alternative pre-school	30 912	30 786	25 794
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	15 423	15 077	12 511
Нийт ажиллагчид	Pre-school staff	17 626	19 495	21 019
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	14 715	16 347	17 716
Үндсэн багш	Full-time teacher	4 907	5 332	5 895
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	4 813	5 238	5 773
Туслах багш	Teaching assistants	4 326	4 769	5 249
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	4 321	4 767	5 240
Бусад ажиллагчид	Other staff	8 393	9 394	9 875
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	5 581	6 342	6 703

7.7 СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ НАСНЫ ХҮҮХДИЙН БАЙГУУЛЛАГА, БАГШ, бүс, аймаг, нийслэлээр, хичээлийн жилийн эхэнд
PRE-SCHOOL INSTITUTIONS AND TEACHERS, by regions, aimags and the capital, at the beginning of academic year

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	Цэцэрлэг* Kindergartens*				Багш Teachers			
		2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Бүгд	Total	839	879	945	1067	4 651	4 907	5 332	5 895
Баруун бүс	Western region	144	143	145	152	691	722	763	809
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	29	30	31	31	188	199	195	208
Говь-Алтай	Govi-Altai	28	27	27	27	102	100	109	115
Завхан	Zavkhan	34	33	33	36	142	147	153	160
Увс	Uvs	26	26	26	28	109	119	139	145
Ховд	Khovd	27	27	28	30	150	157	167	181
Хангайн бүс	Khangaï region	173	175	182	190	858	871	933	1 040
Архангай	Arkhangai	29	29	29	29	138	146	152	161
Баянхонгор	Bayankhongor	28	30	31	32	118	121	127	144
Булган	Bulgan	24	24	24	24	99	99	106	107
Орхон	Orkhon	24	24	28	34	183	185	210	251
Өвөрхангай	Ovorkhangai	31	31	33	33	132	133	147	161
Хөвсгөл	Khovsgol	37	37	37	38	188	187	191	216
Төвийн бүс	Central region	176	179	188	207	865	899	1 012	1 101
Говьсүмбэр	Govisumber	8	7	8	10	41	35	40	43
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	21	22	25	39	168	183	192	230
Дорноговь	Dornogovi	30	30	31	32	116	115	126	138
Дундговь	Dundgovi	20	20	20	20	94	94	98	101
Өмнөговь	Omnogovi	18	19	24	25	75	81	128	152
Сэлэнгэ	Selenge	36	37	36	37	201	214	234	245
Төв	Tov	43	44	44	44	170	177	194	192
Зүүн бүс	Eastern region	71	74	79	81	355	390	447	495
Дорнод	Dornod	23	25	26	27	124	135	158	172
Сүхбаатар	Sukhbaatar	20	20	21	21	102	109	126	141
Хэнтий	Khentii	28	29	32	33	129	146	163	182
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	275	308	351	437	1 882	2 025	2 177	2 450

Тайлбар: Орхон, Говьсүмбэр, Дархан-Уул, Дорноговь, Сэлэнгэ, Төв, Улаанбаатарт төмөр замын харьяа цэцэрлэг орсон.

* Яслийг оруулснаар

Note: Included affiliate kindergartens of the Railway joint stock company in Orkhon, Govisumber, Darkhan-Uul, Dornogobi, Selenge and Ulaanbaatar

* Included the number of nurseries

7 Education

7.8 СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГЫН БҮЛЭГ, хамрагдсан хүүхэд, насны бүлгээр CLASSES OF PRE-SCHOOL INSTITUTIONS, by age group of children

Үзүүлэлт	Indicator	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Цэцэрлэгийн бүлгийн тоо-бүгд	<i>Number of kindergarten's classes-total</i>	5 198	5 253	5 630	6 086
Цэцэрлэг	<i>Kindergartens</i>	3 972	4 223	4 598	5 110
Ясли	<i>Nursery section</i>	162	163	147	150
Бага	<i>Lower</i>	938	959	1 007	1 129
Дунд	<i>Middle</i>	908	983	1 079	1 104
Ахлах	<i>Upper</i>	851	970	1 105	1 238
Бэлтгэл	<i>School preparatory</i>	886	935	1 058	1 234
Холимог	<i>Mixed</i>	227	213	202	255
Хувилбарт сургалт	<i>Alternative pre-school</i>	1 226	1 030	1 032	976
Ээлжийн	<i>Shift classes</i>	473	322	302	288
Нүүдлийн	<i>Mobile group</i>	711	666	708	677
Явуулын	<i>Mobile teachers classes</i>	42	42	22	11
СӨБ-д хамрагдсан хүүхэд-бүгд	<i>Number of children in pre-school institutions-total</i>	157 181	164 263	180 969	193 672
2 нас хүртэл	<i>Below 2 age</i>	7 010	5 383	5 920	6560
2 нас	<i>2 age</i>	27 551	30 937	30 672	35587
3-5 нас	<i>3-5 age</i>	119 614	124 442	142 126	149932
6 нас	<i>6 age</i>	3 006	3 501	2 251	1593
Үүнээс: малчдын хүүхдийн тоо	<i>Number of herder's children in pre-school institutions</i>	22 277	26 062	30 561	29 806
2 нас хүртэл	<i>Below 2 age</i>	419	285	335	304
2 нас	<i>2 age</i>	2 445	3 069	3 800	3881
3-5 нас	<i>3-5 age</i>	18 467	21 259	25 610	24 892
6 нас	<i>6 age</i>	946	1 449	816	729

7.9 СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГЫН АЖИЛЛАГЧИД, төрлөөр EMPLOYEES OF PRE-SCHOOL INSTITUTIONS, by types

Үзүүлэлт	Indicator	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Бүгд	<i>Total</i>	16 659	17 626	19 495	21 019
Эрхлэгч	<i>Headmaster</i>	816	851	923	1 015
Арга зүйч	<i>Methodologist</i>	325	373	393	419
Үндсэн багш	<i>Full-time teachers</i>	4 651	4 905	5 332	5 895
Туслах багш	<i>Teaching assistants</i>	4 082	4 324	4 769	5 249
Бусад ажиллагчид	<i>Other employees</i>	6 785	7 173	8 078	8 441

7.10 СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГА, бүс, аймаг, нийслэлээр
PRE-SCHOOL INSTITUTIONS, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	Бүгд Total		Аймгийн төв Aimag centers		Сумын төв Soum centers		Багийн төв Bags	
		2012/2013	2013/2014	2012/2013	2013/2014	2012/2013	2013/2014	2012/2013	2013/2014
Бүгд	Total	945	1067	567	685	358	362	20	20
Баруун бүс	Western region	145	152	50	54	92	95	3	3
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	31	31	14	14	16	16	1	1
Говь-Алтай	Govi-Altai	27	27	8	8	17	17	2	2
Завхан	Zavkhan	33	36	9	9	24	27	-	-
Увс	Uvs	26	28	8	10	18	18	-	-
Ховд	Khovd	28	30	11	13	17	17	-	-
Хангайн бүс	Khangai region	182	189	75	82	104	104	3	3
Архангай	Arkhangai	29	29	10	10	19	19	-	-
Баянхонгор	Bayankhongor	31	32	11	12	19	19	1	1
Булган	Bulgan	24	24	7	7	17	17	-	-
Орхон	Orkhon	28	33	27	32	1	1	-	-
Өвөрхангай	Ovorkhangai	33	33	9	9	22	22	2	2
Хөвсгөл	Khovsgol	37	38	11	12	26	26	-	-
Төвийн бүс	Central region	171	191	64	83	99	100	8	8
Говьсүмбэр	Govisumber	7	9	3	3	4	6	-	-
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	22	36	17	31	5	5	-	-
Дорноговь	Dornogovi	24	26	9	9	15	17	-	-
Дундговь	Dundgovi	20	20	6	6	14	14	-	-
Өмнөговь	Omnogovi	24	25	5	9	19	16	-	-
Сэлэнгэ	Selenge	33	34	18	19	11	11	4	4
Төв	Tov	41	41	6	6	31	31	4	4
Зүүн бүс	Eastern region	79	81	31	33	42	42	6	6
Дорнод	Dornod	26	27	13	14	13	13	-	-
Сүхбаатар	Sukhbaatar	21	21	8	8	13	13	-	-
Хэнтий	Khentii	32	33	10	11	16	16	6	6
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	342	428	342	428	-	-	-	-
Бусад*	Other*	26	26	5	5	21	21	-	-

Тайлбар: * Төмөр замын харьяа цэцэрлэгүүд

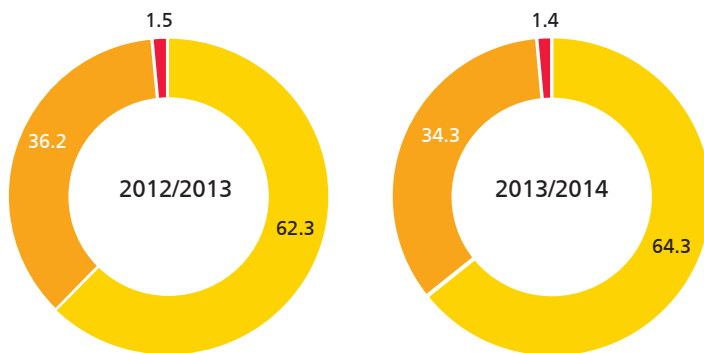
Note: * Kindergartens under the jurisdiction of Mongolian Railway Authority

7.11 СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГАД ХАМРАГДСАН ХҮҮХЭД, бүс, аймаг, нийслэлээр
CHILDREN IN PRE-SCHOOL INSTITUTIONS, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	Бүгд Total		Аймгийн төв Aimag centers		Сумын төв Soum centers		Багийн төв Bags	
		2012/2013	2013/2014	2012/2013	2013/2014	2012/2013	2013/2014	2012/2013	2013/2014
Бүгд	Total	180 969	193 672	112 749	124 463	65 530	66 415	2 690	2 794
Баруун бүс	Western region	28 261	27 920	10 344	10 483	17 702	17 173	215	264
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	6 311	6 001	2 459	2 301	3 798	3 629	54	71
Говь-Алтай	Govi-Altai	4 304	4 086	1 645	1 604	2 498	2 289	161	193
Завхан	Zavkhan	5 569	5 413	1 981	1 888	3 588	3 525	-	-
Увс	Uvs	6 079	6 580	1 860	2 233	4 219	4 347	-	-
Ховд	Khovd	5 998	5 840	2 399	2 457	3 599	3 383	-	-
Хангайн бүс	Khangai region	37 633	38 961	15 895	16 568	21 477	22 149	261	244
Архангай	Arkhangai	5 725	5 720	1 521	1 530	4 204	4 190	-	-
Баянхонгор	Bayankhongor	5 367	5 540	1 992	2 040	3 320	3 465	55	35
Булган	Bulgan	3 694	4 073	895	965	2 799	3 108	-	-
Орхон	Orkhon	5 926	6 768	5 765	6 582	161	186	-	-
Өвөрхангай	Ovorkhangai	7 531	7 802	2 255	2 070	5 070	5 523	206	209
Хөвсгөл	Khovsgol	9 390	9 058	3 467	3 381	5 923	5 677	-	-
Төвийн бүс	Central region	31 086	32 559	14 390	15 414	15 632	15 990	1 064	1 155
Говьсүмбэр	Govisumber	1 224	1 358	627	581	597	777	-	-
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	4 823	6 027	3 995	5 154	828	873	-	-
Дорноговь	Dornogovi	3 639	3 965	1 546	1 678	2 093	2 287	-	-
Дундговь	Dundgovi	3 465	3 118	1 337	1 170	2 128	1 948	-	-
Өмнөговь	Omnogovi	4 262	4 339	1 521	1 678	2 741	2 661	-	-
Сэлэнгэ	Selenge	7 297	7 028	4 214	3 871	2 448	2 457	635	700
Төв	Tov	6 376	6 724	1 150	1 282	4 797	4 987	429	455
Зүүн бүс	Eastern region	14 172	15 111	5 476	6 075	7 546	7 905	1 150	1 131
Дорнод	Dornod	4 488	5 075	2 452	2 961	2 036	2 114	-	-
Сүхбаатар	Sukhbaatar	3 808	4 267	1 336	1 386	2 472	2 881	-	-
Хэнтий	Khentii	5 876	5 769	1 688	1 728	3 038	2 910	1 150	1 131
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	65 665	74 957	65 665	74 957	-	-	-	-
Бусад*	Other*	4 152	4 164	979	966	3 173	3 198	-	-

Тайлбар: * Төмөр замын харьяа цэцэрлэгүүд

Note: * Kindergartens under the jurisdiction of Mongolian Railway Authority

Сургуулийн өмнөх боловсролын байгууллагад хамрагдсан хүүхэд, байршил, хувиар
Children in pre-school institutions, by location and percentage

- Аймгийн төв / Aimag centers
- Сумын төв / Soum centers
- Багийн төв / Bags

7.12 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ
SOME INDICATORS OF GENERAL EDUCATIONAL SCHOOLS

Үзүүлэлт	Indicator	2012/2013	2013/2014	2012/2013	2013/2014
Анги улиран суралцагчид	<i>Pupils studing in repeaters</i>	195	316	193	246
Бага	<i>Primary</i>	159	224	154	196
Дунд	<i>Secondary</i>	23	52	28	34
Ахлах	<i>High</i>	13	40	11	16
Хөгжлийн бэрхшээлтэй суралцагчид, мян.хүүхэд	<i>Pupils studing in disabilities, thous.children</i>	18.3	18.0	16.4	16.2
Бага	<i>Primary</i>	9.3	8.7	7.9	7.2
Дунд	<i>Secondary</i>	7.0	6.8	5.7	6.1
Ахлах	<i>High</i>	2.1	2.5	2.8	2.9
Хамран сургалтын бохир жин	<i>Gross enrolment ratio (GER)</i>				
Бага /1-5-р анги/	<i>Primary /1-5th grade/</i>	98.6	98.1	97.9	102.7
Дунд /6-9-р анги/	<i>Secondary /6-9th grade/</i>	94.7	97.0	100.5	98.0
Суурь /1-9-р анги/	<i>Basic /1-9th grade/</i>	94.8	94.7	94.3	97.4
Сургуулиас завсардсан 6-14 насны хүүхэд, мян.хүүхэд	<i>Pupils dropped-out of schools aged 6-14, thous.children</i>	3.2	2.7	2.3	1.8
Үүнээс: эмэгтэй	<i>Of which: female</i>	1.2	1.0	0.9	0.7
Сургууль завсардалтын хувь	<i>Drop-out rate</i>	0.8	0.5	0.5	0.4
Багш, мян.хүн	<i>Teachers, thous.persons</i>	26.4	26.5	26.9	27.2
Үүнээс: эмэгтэй	<i>Of which: female</i>	21.6	21.7	21.9	22.1
Бага ангийн	<i>for primary class</i>	9.1	8.9	8.9	8.8
Дунд ангийн	<i>for secondary class</i>	11.1	11.2	10.9	11.2
Ахлах ангийн	<i>for senior class</i>	6.2	6.4	7.1	7.2
1-р ангид шинээр элсэгчид, мян.хүүхэд	<i>New entrants in 1st grade, thous.children</i>	46.6	46.7	47.6	55.9
Үүнээс: эмэгтэй	<i>Of which: female</i>	22.7	22.7	23.2	27.4
Дотуур байранд амьдардаг суралцагчид, мян.хүүхэд	<i>Pupils live in dormitory thous.children</i>	40.5	38.1	36.1	34.7
Үүнээс: эмэгтэй	<i>Of which: female</i>	21.6	19.9	18.9	18.0
ЕБС-ийг төгсөгчид, мян.хүн	<i>Graduates of general educational schools, thous. persons</i>	86.7	107.0	90.0	-
Үүнээс: өдрөөр эмэгтэй	<i>Of which: full-time class female</i>	85.0	105.4	87.5	-
9-р анги	<i>9th grade</i>	52.2	54.5	45.8	-
11-р анги	<i>11th grade</i>	51.9	66.8	48.3	-
		33.1	38.6	39.2	-

7.13 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬ, бүс, аймаг, нийслэлээр, хичээлийн жилийн эхэнд
GENERAL EDUCATIONAL SCHOOLS, by regions, aimags and the capital, at the beginning of academic year

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the capital</i>	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Бүгд	Total	751	752	755	756
Баруун бүс	Western region	152	154	155	155
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	43	42	42	42
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	28	28	28	28
Завхан	<i>Zavkhan</i>	30	30	30	30
Увс	<i>Uvs</i>	28	30	31	31
Ховд	<i>Khovd</i>	23	24	24	24
Хангайн бүс	Khangaï region	170	166	167	167
Архангай	<i>Arkhangai</i>	35	33	32	32
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	29	29	29	29
Булган	<i>Bulgan</i>	24	22	22	22
Орхон	<i>Orkhon</i>	18	18	20	20
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	30	29	29	29
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	34	35	35	35
Төвийн бүс	Central region	155	156	156	158
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	4	5	5	5
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	28	28	27	28
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	20	20	21	22
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	18	18	18	18
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	18	19	19	19
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	35	35	35	35
Төв	<i>Tov</i>	32	31	31	31
Зүүн бүс	Eastern region	67	66	66	68
Дорнод	<i>Dornod</i>	26	25	25	25
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	15	15	15	17
Хэнтий	<i>Khentii</i>	26	26	26	26
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	206	206	207	203
Бусад*	<i>Other*</i>	1	4	4	5

Тайлбар: * Бусад гэдэгт БНСУ дахь Монгол сургууль, Англи сургууль болон Кембрижийн хөтөлбөрөөр хичээллэж байгаа сургууль орсон.

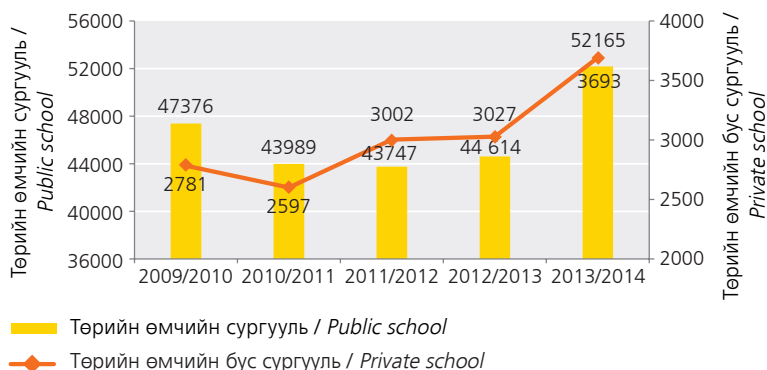
Note: * Other included Mongolian school in the Republic of Korea, British school and schools organized by Cambridge program.

7.14 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН 1-Р АНГИД ЭЛСЭГЧИД, бүс, аймаг, нийслэлээр, хичээлийн жилийн эхэнд
PUPILS ENROLLED IN 1ST GRADE OF GENERAL EDUCATIONAL SCHOOLS, by regions, aimags and the capital, at the beginning of academic year

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	Нийт элсэгчид Total enrolled		Төрийн өмчийн сургуульд Public school		Төрийн бус өмчийн сургуульд Private school	
		2012/2013	2013/2014	2012/2013	2013/2014	2012/2013	2013/2014
Бүгд	Total	47 641	55 858	44 614	52 165	3 027	3 693
Баруун бүс	Western region	7 874	8 200	7 777	8 092	97	108
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	2 193	2 280	2 155	2 219	38	61
Говь-Алтай	Govi-Altai	1 039	1 092	1 023	1 065	16	27
Завхан	Zavkhan	1 360	1 432	1 360	1 432	-	-
Увс	Uvs	1 682	1 710	1 639	1 690	43	20
Ховд	Khovd	1 600	1 686	1 600	1 686	-	-
Хангайн бүс	Khangaï region	9 605	10 865	9 432	10 681	173	184
Архангай	Arkhangai	1 647	1 784	1 596	1 726	51	58
Баянхонгор	Bayankhongor	1 447	1 559	1 447	1 559	-	-
Булган	Bulgan	844	1 032	844	1 032	-	-
Орхон	Orkhon	1 489	1 859	1 445	1 807	44	52
Өвөрхангай	Ovorkhangai	1 887	2 067	1 834	2 025	53	42
Хөвсгөл	Khovsgol	2 291	2 564	2 266	2 532	25	32
Төвийн бүс	Central region	7 723	8 944	7 468	8 622	255	322
Говьсүмбэр	Govisumber	307	325	307	325	-	-
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	1 713	2 029	1 553	1 813	160	216
Дорноговь	Dornogovi	1 157	1 296	1 129	1 266	28	30
Дундговь	Dundgovi	653	820	653	820	-	-
Өмнөговь	Omnogovi	886	1 104	886	1 104	-	-
Сэлэнгэ	Selenge	1 689	1 842	1 629	1 776	60	66
Төв	Tov	1 318	1 528	1 311	1 518	7	10
Зүүн бүс	Eastern region	3 379	3 880	3 302	3 811	77	69
Дорнод	Dornod	1 282	1 375	1 245	1 332	37	43
Сүхбаатар	Sukhbaatar	917	1 010	917	1 010	-	-
Хэнтий	Khentii	1 180	1 495	1 140	1 469	40	26
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	19 049	23 895	16 635	20 959	2 414	2 936
Бусад*	Other*	11	74	-	-	11	74

Тайлбар: * Бусад гэдэгт БНСУ дахь Монгол сургууль, Англи сургууль болон Кембрижийн хөтөлбөрөөр хичээллэж байгаа сургууль орсон.
 Note: * Other included Mongolian school in the Republic of Korea, British school and schools organized by Cambridge program.

Ерөнхий боловсролын сургуулийн 1-р ангид элсэгчид, хичээлийн жилийн эхэнд
Pupils enrolled in 1st grade of general educational schools, at the beginning of academic year

7.15 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД ӨДРӨӨР СУРАЛЦАГЧИД, бүс, аймаг, нийслэлээр, хичээлийн жилийн эхэнд
FULL-TIME PUPILS OF GENERAL EDUCATIONAL SCHOOLS, by regions, aimags and the capital, at the beginning of academic year

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
		мян.хүн / thous.persons			
Бүгд	Total	512.2	505.4	496.1	497.0
Баруун бүс	Western region	90.3	87.9	85.0	83.0
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	23.2	23.1	22.6	22.3
Говь-Алтай	Govi-Altai	12.3	12.0	11.5	11.3
Завхан	Zavkhan	15.6	15.0	14.6	14.2
Увс	Uvs	19.6	18.7	17.9	17.4
Ховд	Khovd	19.6	19.1	18.3	17.9
Хангайн бүс	Khangaï region	114.0	109.9	106.0	103.9
Архангай	Arkhangai	19.6	18.8	17.9	17.5
Баянхонгор	Bayankhongor	17.2	16.5	15.9	15.2
Булган	Bulgan	10.4	9.9	9.4	9.2
Орхон	Orkhon	18.1	17.6	16.9	16.7
Өвөрхангай	Ovorkhangai	22.8	22.0	21.2	20.8
Хөвсгөл	Khovsgol	25.9	25.1	24.7	24.4
Төвийн бүс	Central region	84.6	83.0	81.2	80.6
Говьсүмбэр	Govisumber	3.0	2.9	3.0	3.0
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	18.5	18.3	17.9	17.7
Дорноговь	Dornogovi	11.0	10.9	10.9	11.1
Дундговь	Dundgovi	8.4	8.1	7.7	7.6
Өмнөговь	Omnogovi	10.5	10.5	10.4	10.4
Сэлэнгэ	Selenge	18.9	18.5	17.8	17.5
Төв	Tov	14.3	13.8	13.5	13.3
Зүүн бүс	Eastern region	38.6	37.8	36.6	36.2
Дорнод	Dornod	14.0	13.6	13.3	13.1
Сүхбаатар	Sukhbaatar	10.4	10.3	10.0	9.8
Хэнтий	Khentii	14.2	13.9	13.3	13.3
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	184.6	186.7	186.8	192.3
Бусад*	Other*	0.1	0.1	0.5	1.0

Тайлбар: * Бусад гэдэгт БНСУ дахь Монгол сургууль, Англи сургууль болон Кембрижийн хөтөлбөрөөр хичээллэж байгаа сургууль орсон.

Note: * Other included Mongolian school in the Republic of Korea, British school and schools organized by Cambridge program.

7.16 ХАМРАН СУРГАЛТЫН БОХИР ЖИН*, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2013/2014 оны хичээлийн жилд
GROSS ENROLMENT RATIO* (GER), by regions, aimags and the capital, at the academic year 2013/2014

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	Бага (1-5-р анги) Primary (1-5th grade)			Дунд (6-9-р анги) Secondary (6-9th grade)			Суурь (1-9-р анги) Basic (1-9h grade)		
		Бүгд Total	Эрэгтэй Male	Эмэгтэй Female	Бүгд Total	Эрэгтэй Male	Эмэгтэй Female	Бүгд Total	Эрэгтэй Male	Эмэгтэй Female
Бүгд	Total	102.7	103.6	101.9	98.0	97.5	98.5	97.4	97.5	97.3
Баруун бүс	Western region	107.6	107.3	108.0	103.5	102.1	104.9	100.5	99.4	101.6
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	110.7	109.9	111.5	111.3	110.0	112.6	102.0	100.6	103.5
Говь-Алтай	Govi-Altai	103.2	103.6	102.9	95.3	94.6	95.9	96.6	96.5	96.6
Завхан	Zavkhan	107.5	105.9	109.2	101.2	99.6	102.9	101.6	99.9	103.4
Увс	Uvs	109.4	110.1	108.6	101.9	100.1	103.8	100.6	99.4	102.0
Ховд	Khovd	104.9	104.6	105.3	103.0	101.6	104.5	100.2	99.5	100.9
Хангайн бүс	Khongai region	104.7	105.2	104.1	98.7	97.1	100.3	98.8	98.1	99.6
Архангай	Arkhangai	107.0	108.3	105.7	99.0	99.3	98.7	99.4	100.1	98.8
Баянхонгор	Bayankhongor	104.5	103.9	105.2	97.4	93.7	101.1	99.1	96.9	101.2
Булган	Bulgan	94.4	94.3	94.5	88.1	88.4	87.7	89.1	88.9	89.3
Орхон	Orkhon	113.2	117.3	109.0	111.9	111.6	112.2	109.0	110.7	107.3
Өвөрхангай	Ovorkhangai	101.8	101.3	102.3	96.3	93.0	99.9	96.2	94.2	98.3
Хөвсгөл	Khovsgol	104.7	104.6	104.8	97.8	96.2	99.4	98.3	97.1	99.5
Төвийн бүс	Central region	103.8	103.5	104.0	97.0	96.4	97.6	98.1	97.6	98.5
Говьсүмбэр	Govisumber	105.8	104.7	106.9	103.5	102.4	104.6	102.5	101.1	103.9
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	119.3	119.2	119.4	112.3	110.7	114.0	113.3	112.3	114.4
Дорноговь	Dornogovi	102.9	102.9	102.9	95.4	92.9	98.0	97.5	96.5	98.6
Дундговь	Dundgovi	95.9	94.9	97.0	88.6	86.0	91.2	90.1	88.6	91.8
Өмнөговь	Omnogovi	105.1	103.9	106.5	97.3	96.7	97.9	99.1	98.4	99.7
Сэлэнгэ	Selenge	99.8	100.4	99.0	94.3	95.3	93.2	94.7	95.3	94.0
Төв	Tov	96.2	96.2	96.3	89.2	90.3	88.0	89.8	90.1	89.5
Зүүн бүс	Eastern region	105.3	105.8	104.7	99.5	99.5	99.5	100.3	100.4	100.1
Дорнод	Dornod	106.6	107.4	105.8	104.1	105.1	103.1	103.6	104.4	102.8
Сүхбаатар	Sukhbaatar	104.8	103.9	105.7	97.0	97.0	97.0	97.8	97.3	98.5
Хэнтий	Khentii	104.4	105.7	103.0	97.2	96.4	98.1	99.0	99.1	98.8
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	99.2	101.0	97.4	95.5	96.0	95.1	94.7	95.8	93.6

Тайлбар: * Монгол Улсын "Бага, дунд боловсролын тухай" хуулийн дагуу суралцах хугацаа өөрчлөгдсөн.

Note: * According to the Law on Primary and Secondary Education of Mongolia, the study terms have been changed.

7.17 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН СУРАЛЦАГЧДААС ДОТУУР БАЙРАНД СУУХ ХҮСЭЛТ ГАРГАСАН БОЛОН АМЬДАРЧ БҮЙ ХҮҮХЭД, бүс, аймаг, нийслэлээр
PUPILS OF GENERAL EDUCATIONAL SCHOOL WHO MADE REQUEST TO LIVE IN DORMITORIES AND LIVING IN DORMITORIES, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	Хүсэлт гаргасан хүүхэд Pupils who made request				Амьдарч буй хүүхэд Pupils living in dormitories			
		2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Бүгд	Total	44 971	41 542	39 460	36 583	40 449	38 065	36 130	34 704
Баруун бүс	Western region	16 682	15 633	14 594	13 457	14 326	13 785	12 896	12 583
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	5 445	5 701	5 646	5 145	4 751	4 917	4 514	4 482
Говь-Алтай	Govi-Altai	2 281	1 929	1 740	1 637	2 077	1 874	1 708	1 610
Завхан	Zavkhan	2 053	1 985	1 692	1 580	1 774	1 682	1 530	1 553
Увс	Uvs	3 895	3 480	3 242	3 168	3 429	3 252	3 197	3 092
Ховд	Khovd	3 008	2 538	2 274	1 927	2 295	2 060	1 947	1 846
Хангайн бүс	Khangaï region	15 223	13 700	13 068	11 800	14 042	12 736	12 115	11 355
Архангай	Arkhangai	2 998	2 877	2 798	2 433	2 817	2 537	2 430	2 258
Баянхонгор	Bayankhongor	1 983	1 978	1 778	1 599	1 976	1 976	1 711	1 599
Булган	Bulgan	1 957	1 778	1 726	1 635	1 873	1 778	1 726	1 635
Орхон	Orkhon	257	273	279	262	225	254	249	256
Өвөрхангай	Ovorkhangai	3 016	2 446	2 370	2 164	2 813	2 257	2 152	2 115
Хөвсгөл	Khovsgol	5 012	4 348	4 117	3 707	4 338	3 934	3 847	3 492
Төвийн бүс	Central region	7 560	7 080	6 867	6 646	7 152	6 828	6 721	6 499
Говьсүмбэр	Govisumber	170	152	160	146	162	152	160	146
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	531	564	565	569	528	564	549	555
Дорноговь	Dornogovi	968	836	843	865	905	828	843	865
Дундговь	Dundgovi	1 009	1 001	982	923	1 009	1 001	982	923
Өмнөговь	Omnogovi	1 190	1 136	1 094	1 014	1 178	1 117	1 094	1 004
Сэлэнгэ	Selenge	1 576	1 313	1 252	1 201	1 434	1 296	1 230	1 131
Төв	Tov	2 116	2 078	1 971	1 928	1 936	1 870	1 863	1 875
Зүүн бүс	Eastern region	4 445	4 050	3 834	3 542	3 876	3 608	3 321	3 228
Дорнод	Dornod	1 414	1 234	1 205	1 153	1 278	1 142	1 086	1 029
Сүхбаатар	Sukhbaatar	1 261	1 247	1 054	952	1 176	1 118	1 033	950
Хэнтий	Khentii	1 770	1 569	1 575	1 437	1 422	1 348	1 202	1 249
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	1 061	1 053	1 077	1 122	1 053	1 082	1 057	1 023
БНСУ дахь Монгол сургууль	Mongolian school in the Republic of Korea	39	26	20	16	39	26	20	16

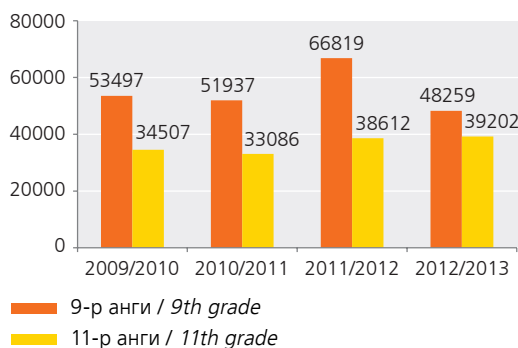
7.18 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН СУРАЛЦАЖ БАЙГАА БОЛОН ДОТУУР БАЙРАНД АМЬДАРЧ БУЙ МАЛЧИН ӨРХИЙН ХҮҮХЭД, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2013/2014 оны хичээлийн жилд
HERDER'S CHILDREN STUDYING IN GENERAL EDUCATIONAL SCHOOLS AND LIVING IN SCHOOL DORMITORIES, by regions, aimags and the capital, at the academic year 2013/2014

Аймаг, нийслэл <i>Aimags and the capital</i>		Малчин өрхийн хүүхэд <i>Herder's children</i>		Дотуур байранд амьдарч буй малчин өрхийн хүүхэд <i>Herder's children living in dormitories</i>	
			ЭМЭГТЭЙ <i>female</i>		ЭМЭГТЭЙ <i>female</i>
Бүгд	Total	112 097	56 326	28 071	14 555
Баруун бүс	Western region	35 313	17 761	11 506	6 015
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	8 873	4 606	3 880	2 028
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	5 296	2 617	1 446	751
Завхан	<i>Zavkhan</i>	5 999	2 907	1 465	719
Увс	<i>Uvs</i>	7 393	3 724	2 970	1 622
Ховд	<i>Khovd</i>	7 752	3 907	1 745	895
Хангайн бүс	Khangai region	43 114	21 807	9 812	5 063
Архангай	<i>Arkhangai</i>	10 021	5 100	2 043	1 099
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	7 619	3 924	1 545	789
Булган	<i>Bulgan</i>	3 683	1 795	1 284	610
Орхон	<i>Orkhon</i>	1 710	874	59	21
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	8 768	4 382	1 891	995
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	11 313	5 732	2 990	1 549
Төвийн бүс	Central region	17 411	8 619	4 473	2 342
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	531	273	63	36
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	1 341	675	282	171
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	2 330	1 247	601	323
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	3 296	1 608	731	349
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	3 331	1 617	746	405
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	2 359	1 126	848	445
Төв	<i>Tov</i>	4 223	2 073	1 202	613
Зүүн бүс	Eastern region	11 502	5 738	2 007	1 022
Дорнод	<i>Dornod</i>	2 527	1 266	288	130
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	4 547	2 293	777	401
Хэнтий	<i>Khentii</i>	4 428	2 179	942	491
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	4 755	2 400	273	113
БНСУ дахь Монгол сургууль	<i>Mongolian school in the Republic of Korea</i>	2	1	-	-

7.19 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙГ ӨДРӨӨР СУРАЛЦАН ТӨГСӨГЧИД, бүс, аймаг, нийслэлээр, хичээлийн жилийн эхэнд
FULL-TIME GRADUATES FROM GENERAL EDUCATIONAL SCHOOLS, by regions, aimags and the capital, at the beginning of academic year

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	9-р анги 9th grade			11-р анги 11th grade		
		2010/2011	2011/2012	2012/2013	2010/2011	2011/2012	2012/2013
Бүгд	Total	51 937	66 819	48 259	33 086	38 612	39 202
Баруун бүс	Western region	8 749	11 820	8 360	5 744	6 636	6 801
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	2 099	2 647	2 124	1 626	1 804	1 777
Говь-Алтай	Govi-Altai	1 171	1 774	1 151	660	737	809
Завхан	Zavkhan	1 642	2 055	1 445	1 154	1 240	1 303
Увс	Uvs	1 877	2 656	1 737	1 065	1 337	1 375
Ховд	Khovd	1 960	2 688	1 903	1 239	1 518	1 537
Хангайн бүс	Khangai region	11 782	15 591	10 773	7 203	8 452	8 580
Архангай	Arkhangai	1 871	2 601	1 884	1 098	1 337	1 416
Баянхонгор	Bayankhongor	1 854	2 196	1 822	855	1 117	1 204
Булган	Bulgan	1 204	1 609	879	710	791	882
Орхон	Orkhon	2 088	2 538	1 658	1 507	1 709	1 600
Өвөрхангай	Ovorkhangai	2 340	3 352	2 171	1 195	1 430	1 476
Хөвсгөл	Khovsgol	2 425	3 295	2 359	1 838	2 068	2 002
Төвийн бүс	Central region	9 215	11 141	8 201	5 060	6 299	6 312
Говьсүмбэр	Govisumber	315	335	311	227	290	270
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	2 021	2 400	1 804	1 313	1 587	1 574
Дорноговь	Dornogovi	1 130	1 510	982	553	734	735
Дундговь	Dundgovi	1 012	1 265	806	359	475	580
Өмнөговь	Omnogovi	1 184	1 580	1 020	471	622	745
Сэлэнгэ	Selenge	1 937	2 230	1 834	1 273	1 602	1 392
Төв	Tov	1 616	1 821	1 444	864	989	1 016
Зүүн бүс	Eastern region	4 144	5 076	3 632	2 139	2 698	2 790
Дорнод	Dornod	1 561	1 676	1 318	905	1 073	1 146
Сүхбаатар	Sukhbaatar	1 041	1 467	1 066	488	662	678
Хэнтий	Khentii	1 542	1 933	1 248	746	963	966
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	17 994	23 114	17 170	12 940	14 527	14 645
БНСУ дахь Монгол сургууль	Mongolian school in the Republic of Korea	53	77	123	-	-	74

Ерөнхий боловсролын сургуулийг өдрөөр суралцан төгсөгчид, хичээлийн жилийн эхэнд
Full-time graduates from general educational schools, at the beginning of academic year

7.22 ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛИЙН ҮНДСЭН БАГШ, боловсролын зэрэг, нас, ажилласан жилээр
 FULL-TIME TEACHERS IN GENERAL EDUCATIONAL SCHOOLS, by educational degree, age group and seniority

Үзүүлэлт	Indicator	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Үндсэн багш	Full-time teachers	26 358	26 492	26 863	27 205
Боловсролын зэргээр	By educational degree				
Доктор	PhD	21	21	28	15
Магистр	Master	2 819	3 013	3 144	3 220
Бакалавр	Bachelor	17 118	17 647	18 354	19 065
Диплом	Diploma	6 134	5 685	5 236	4 732
Бусад	Other	266	126	101	173
Насны бүлгээр	By age group				
30 нас хүртэл	Below 30 age	8 920	8 651	8 444	8 370
30-39 нас	30-39 age	8 728	9 067	9 422	9 686
40-49 нас	40-49 age	5 574	5 505	5 455	5 519
50-59 нас	50-59 age	2 989	3 114	3 353	3 447
60, түүнээс дээш	60, and over	147	155	189	183
Ажилласан жилээр	By seniority				
1 жил хүртэл	Less than 1 year	1 171	1 138	1 205	934
1-5 жил	1-5 years	6 895	6 531	6 116	6 585
6-10 жил	6-10 years	5 703	5 918	6 256	6 554
11-15 жил	11-15 years	3 423	3 666	3 851	4 115
16-20 жил	16-20 years	2 530	2 422	2 455	2 524
21-25 жил	21-25 years	2 823	2 636	2 584	2 312
25, түүнээс дээш	25, and over	3 813	4 181	4 396	4 181

7.23 ТЕХНИКИЙН БОЛОН МЭРГЭЖЛИЙН БОЛОВСРОЛЫН СУРГАЛТЫН БАЙГУУЛЛАГАД СУРАЛЦАГЧИД БОЛОН ҮНДСЭН БАГШ, хүйс, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2013/2014 оны хичээлийн жилд
 STUDENTS AND FULL-TIME TEACHERS IN VOCATIONAL AND TECHNICAL EDUCATION INSTITUTIONS, by sex, regions, aimags and the capital, at the academic year 2013/2014

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	Суралцагчид Students			Үндсэн багш Full-time teacher		
		Бүгд Total	Эрэгтэй Male	Эмэгтэй Female	Бүгд Total	Эрэгтэй Male	Эмэгтэй Female
Бүгд	Total	42 798	23 609	19 189	2 498	890	1 608
Баруун бүс	Western region	5 944	2 988	2 956	383	144	239
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	974	589	385	58	32	26
Говь-Алтай	Govi-Altai	1 282	451	831	105	35	70
Завхан	Zavkhan	1 154	684	470	79	25	54
Увс	Uvs	1 315	634	681	72	28	44
Ховд	Khovd	1 219	630	589	69	24	45
Хангайн бүс	Khangai region	6 642	3 574	3 068	359	148	211
Архангай	Arkhangai	1 289	712	577	82	37	45
Баянхонгор	Bayankhongor	1 514	685	829	62	21	41
Булган	Bulgan	540	285	255	42	20	22
Орхон	Orkhon	1 401	880	521	81	30	51
Өвөрхангай	Ovorkhangai	1 243	653	590	54	22	32
Хөвсгөл	Khovsgol	655	359	296	38	18	20
Төвийн бүс	Central region	9 541	5 188	4 353	596	215	381
Говьсүмбэр	Govisumber	806	591	215	41	21	20
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	3 722	1 715	2 007	192	68	124
Дорноговь	Dornogovi	1 048	431	617	107	25	82
Дундговь	Dundgovi	687	400	287	43	19	24
Өмнөговь	Omnogovi	581	362	219	37	16	21
Сэлэнгэ	Selenge	969	631	338	81	31	50
Төв	Tov	1 728	1 058	670	95	35	60
Зүүн бүс	Eastern region	2 489	1 402	1 087	141	59	82
Дорнод	Dornod	1 060	650	410	75	31	44
Сүхбаатар	Sukhbaatar	413	215	198	17	4	13
Хэнтий	Khentii	1 016	537	479	49	24	25
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	18 182	10 457	7 725	1 019	324	695

7 Боловсрол

7.24 ТЕХНИКИЙН БОЛОН МЭРГЭЖЛИЙН БОЛОВСРОЛЫН СУРГАЛТЫН БАЙГУУЛЛАГЫН АЖИЛЛАГЧИД, бүс, аймаг, нийслэлээр
EMPLOYEES IN VOCATIONAL AND TECHNICAL EDUCATION INSTITUTIONS, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the capital</i>	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Бүгд	Total	3 735	4 004	4 613
Баруун бүс	Western region	545	555	690
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	83	87	100
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	76	78	164
Завхан	<i>Zavkhan</i>	148	147	167
Увс	<i>Uvs</i>	125	127	127
Ховд	<i>Khovd</i>	113	116	132
Хангайн бүс	Khangaï region	608	643	719
Архангай	<i>Arkhangai</i>	100	123	139
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	114	112	109
Булган	<i>Bulgan</i>	95	100	99
Орхон	<i>Orkhon</i>	136	141	154
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	93	97	142
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	70	70	76
Төвийн бүс	Central region	877	993	1 207
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	70	85	85
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	267	351	368
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	76	75	193
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	63	68	74
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	61	68	64
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	203	206	209
Төв	<i>Tov</i>	137	140	214
Зүүн бүс	Eastern region	291	296	299
Дорнод	<i>Dornod</i>	141	143	141
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	51	52	51
Хэнтий	<i>Khentii</i>	99	101	107
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	1 414	1 517	1 698

7.25 ДЭЭД БОЛОВСРОЛЫН СУРГАЛТЫН БАЙГУУЛЛАГАД СУРАЛЦАГЧИД, хүйс, боловсролын зэргээр
STUDENTS IN TERTIARY EDUCATIONAL INSTITUTIONS, by sex and educational degree

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the capital</i>	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Бүх суралцагчид	Total students	170 126	172 798	175 591	174 075
Үүнээс: эмэгтэй	<i>of which: female</i>	101 455	101 557	102 427	101 783
Бакалаврт	Bachelor	151 612	154 876	155 801	152 708
Үүнээс: эмэгтэй	<i>of which: female</i>	88 734	90 227	90 103	88 399
Магистрантурт	Master	12 050	14 873	16 630	18 063
Үүнээс: эмэгтэй	<i>of which: female</i>	7 733	9 505	10 420	11 437
Докторантурт	PhD	2 419	3 049	3 160	3 304
Үүнээс: эмэгтэй	<i>of which: female</i>	1 471	1 825	1 904	1 947

7 Education

7.26 ДОТООДЫН ИХ, ДЭЭД СУРГУУЛЬ, КОЛЛЕЖИД СУРАЛЦАГЧИД, ТӨГСӨГЧИД, мэргэжлийн чиглэлээр STUDENTS AND GRADUATES OF DOMESTIC UNIVERSITIES, INSTITUTES AND COLLEGES, by professional fields

Мэргэжлийн чиглэл	Professional fields	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Суралцагчид*	Students*	170 126	172 798	175 591	174 075
Багш, боловсрол судлал, сурган хүмүүжүүлэх	Education studies and pedagogy	22 471	22 381	22 072	21 853
Хүмүүнлэгийн ухаан	Humanity	11 610	11 176	9 737	8 506
Урлагийн төрөл, урлаг судлал	Fine and applied arts	3 147	3 631	3 694	3 885
Хууль, эрх зүй	Law	8 261	8 331	8 259	7 924
Нийгмийн шинжлэл	Social science	11 864	13 910	12 900	10 830
Худалдаа, бизнесийн удирдлага	Commercial and business management	36 375	36 514	37 688	39 153
Нийтийн мэдээлэл, бичиг хэрэг	Public information and journalism	2 149	2 295	2 330	2 253
Математик, компьютер	Mathematics and computer science	6 722	6 385	5 876	5 522
Үйлчилгээ	Service	8 843	8 045	9 237	8 939
Байгалийн шинжлэл	Natural science	5 210	5 570	5 906	5 903
Анагаах ухаан	Medical science	17 995	15 973	17 575	19 226
Инженер	Engineering	24 274	26 861	28 142	27 429
Архитектур, хот төлөвлөлт	Architecture and urban planning	5 710	5 752	5 558	6 448
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас агнуур	Agriculture, forestry and fishery	4 902	5 286	6 130	5 694
Бусад мэргэжил	Other fields	593	688	487	510
Төгсөгчид*	Graduates*	35 847	37 749	37 243	-
Багш, боловсрол судлал, сурган хүмүүжүүлэх	Education studies and pedagogy	5775	6622	6133	-
Хүмүүнлэгийн ухаан	Humanity	2 565	2 665	2 290	-
Урлагийн төрөл, урлаг судлал	Fine and applied arts	609	639	691	-
Хууль, эрх зүй	Law	2 280	1 999	2 225	-
Нийгмийн шинжлэл	Social science	3 396	2 966	2 432	-
Худалдаа, бизнесийн удирдлага	Commercial and business management	8 383	9 589	9 074	-
Нийтийн мэдээлэл, бичиг хэрэг	Public information and journalism	485	541	555	-
Математик, компьютер	Mathematics and computer science	1 212	1 142	1 211	-
Үйлчилгээ	Service	2 124	2 016	2 136	-
Байгалийн шинжлэл	Natural science	914	890	969	-
Анагаах ухаан	Medical science	3 135	2 981	3 896	-
Инженер	Engineering	3 543	3 497	3 895	-
Архитектур, хот төлөвлөлт	Architecture and urban planning	635	807	846	-
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас агнуур	Agriculture, forestry and fishery	791	835	890	-
Бусад мэргэжил	Other fields	-	560	-	-

Тайлбар: * Мэргэжлийн анхан, дунд шатны сургуульд суралцагчид, төгсөгчид ороогүй.

Note: * Excluded students and graduates of technical and vocational schools.

7.27 БОЛОВСРОЛЫН САЛБАРЫН ЗАРДАЛ, оны үнээр EXPENDITURE ON EDUCATION SECTOR, at current prices

Үзүүлэлт	Indicator	2010	2011	2012	2013**
Улсын нэгдсэн төсвийн нийт зардал, сая төг	Expenditure of General government budget, mln.tog	3 080 685.1	4 997 039.9	5 993 800.5	6 177 978.9
Боловсролын зардал*, сая төг	Expenditure on education*, mln.tog	522 032.6	678 054.2	890 687.2	937 714.0
Улсын нэгдсэн төсвийн нийт зардалд боловсролын зардлын эзлэх хувь	Expenditure on education as percentage to total expenditure of General government budget	16.9	13.6	14.9	15.2
Нэг хүнд ногдох боловсролын зардал, мян.төг	Per capita educational expenditure, thous.tog	190.1	242.1	317.0	326.6

Тайлбар: * Боловсрол, шинжлэх ухааны сайдын багц

** Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: * Budget packet for Minister of Education and Science

** Preliminary estimates

7.28 ШИНЖЛЭХ УХААНЫ САЛБАРЫН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ
MAIN INDICATORS FOR SCIENCE SECTOR

Үзүүлэлт	Indicator	2010	2011	2012	2013
Байгууллагын тоо	Number of institutions	65	70	70	71
Ажиллагчид	Number of employees	4 045	4 120	4 071	4 411
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	2 096	2 171	2 096	2 234
Салбарын нийт зардал, сая төг	Total expenditure, mln. tog	21 642.7	28 730.5	40 272.5	41 479.6
Үүнээс:	Of which:				
Техникийн ШУ	Technical science	5 581.8	7 630.1	9 851.9	7 224.9
Байгалийн ШУ	Natural science	6 171.6	7 914.0	11 349.4	12 265.2
ХАА-н ШУ	Agricultural science	2 930.6	4 112.0	5 616.8	6 415.2
Анагаах ухааны ШУ	Medical science	1 859.7	2 336.6	4 000.5	4 308.3
Нийгмийн ШУ	Social science	4 068.9	4 966.1	7 136.8	8 913.5
Бусад	Other	1 030.1	1 771.7	2 317.1	2 352.5

7.29 ЭРДМИЙН ЗЭРЭГ ЦОЛТОЙ ҮНДСЭН АЖИЛЛАГЧИД, оны эцэст
FULL-TIME EMPLOYEES WITH SCIENTIFIC DEGREES AND TITLES, at the end of the year

Үзүүлэлт	Indicator	2010	2011	2012	2013
Үндсэн ажиллагчид- бүгд	Full-time employees- total	2 517	2 583	2 672	2 694
Үүнээс: эмэгтэй	Of which: female	1 312	1 368	1 409	1 388
Шинжлэх ухааны доктор	Doctor /Sc/	114	127	124	143
Боловсролын доктор	Doctor /Ph/	428	478	487	486
Академич	Academician	36	50	48	48
Профессор	Professor	139	167	157	176
Дэд профессор	Associate professor	106	116	117	116

7.30 УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖҮҮЛСЭН ЭРДЭМ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ АЖИЛ
RESEARCH WORK FUNDED BY THE GENERAL GOVERNMENT BUDGET

Судалгааны ажлын төрөл	Type of research work	2010	2011	2012	2013
Улсын захиалгаар гүйцэтгэсэн эрдэм шинжилгээ туршилт зохион бүтээх ажил- бүгд	Research work, experiments and inventions made according to commissions from the government-total	466	454	453	506
Үүнээс:	Of which:				
Шинжлэх ухаан, технологийн төсөл	Science and technology projects	237	270	271	333
Онолын суурь судалгаа	Basic theoretical research	191	148	145	141
Шинжлэх ухаан, технологийн зэхэц ажил	Ready-to-go work of science and technology	38	36	37	32

8 Эрүүл мэнд

Эмнэлгийн орны тоо 2013 онд 19 860 болж, өмнөх оныхоос **278-**аар нэмэгдсэн байна | 10000 хүнд **32 их эмч, 36 сувилагч**, нэг их эмчид **313** хүн ногдож байна.

Health 8

*The number of **hospital beds** reached 19 860 in 2013, up **278 beds** from the previous year | There were **32 physicians and 36 nurses** per 10000 population, and **313 people per physician**.*

113	Эрүүл мэндийн салбарын хүчин чадал, хүний нөөц
Байгууллагын тоо эмнэлгийн ор эрүүл мэндийн салбарын зардал ажиллагчид	Capacity and human resources of the health sector
<i>Number of health institutions hospital beds expenditure on health sector and employees</i>
117	Төрөлт, нас баралт
Амьд төрсөн хүүхэд нас баралт, шалтгаанаар эх, хүүхдийн эндэгдэл бүс, аймаг, нийслэлээр	Birth and death
<i>Live births, deaths, maternal and child mortality by regions, aimags and the capital</i>
120	Өвчлөл
Эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлэгчид бүс, аймаг, нийслэлээр 10 000 хүнд ногдохоор өвчний шалтгаанаар Халдварт өвчнөөр өвчлөгчид өвчний ангилал бүс, аймаг, нийслэлээр Хорт хавдраар шинээр өвчлөгчид, нас барагчид 10 000 хүнд ногдохоор насны бүлэг хавдрын төрөл бүс, аймаг, нийслэлээр	Diseases
<i>Inpatients by regions, aimags and the capital per 10 000 population 10 leading causes of morbidity Incidence of communicable diseases by type of diseases by regions, aimags and the capital Incidence and deaths of malignant neoplasms per 10 000 population by age group by type of malignant neoplasms by regions, aimags and the capital</i>
123	Жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн эмнэлгийн хяналтад хамрагдалт
бүс, аймаг, нийслэлээр	Pregnant women covered antenatal care
<i>by regions, aimags and the capital</i>
124	Үр хөндөлт
бүс, аймаг, нийслэлээр	Abortions
<i>by regions, aimags and the capital</i>
125	Нэг хүртэлх насны хүүхдийн дархлаажуулалтын хамралт
бүс, аймаг, нийслэлээр	Immunization coverage of infants
<i>by regions, aimags and the capital</i>

Эрүүл мэнд

Эрүүл мэндийн статистикийн мэдээллийг Эрүүл мэндийн яам (ЭМЯ)-ны харьяа байгууллага Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв (ЭМХТ) нэгтгэн гаргаж, сар бүрийн 6-нд, мөн жилийн мэдээг дараа оны 3-р сарын 10-нд Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлдэг.

Энэ тайланд эрүүл мэндийн байгууллагын тоо, эмнэлгийн орны тоо, эрүүл мэндийн байгууллагад ажиллагчдын тоо, их эмчийн тоо, эмнэлгийн дунд мэргэжилтний тоо мэргэжлийн төрлөөр, эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлэгчдийн өвчлөл, нас барсан хүний тоог өвчний ангиллаар тусгаж байна.

Жирэмслэлтийн хугацаанаас хамаарахгүйгээр ердийн төрөлтөөр эсвэл мэс ажилбараар ургийг умайнаас гарган авсны дараа нярай амьсгалж байсан эсвэл амьдын бусад ямар нэгэн шинж тэмдэг, өөрөөр хэлбэл зүрхний цохилт, хүйний судасны лугшилт, булчингийн тодорхой хөдөлгөөн илэрч байвал хүй эсвэл эхсийг нь салгасан эсэхийг нь харгалзахгүйгээр амьд төрөлтөд тооцно.

1 хүртэлх насны 1000 хүүхдэд ногдох нялхсын эндэгдлийг тооцохдоо 1 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулна.

5 хүртэлх насны 1000 хүүхдэд ногдох хүүхдийн эндэгдлийг тооцохдоо тухайн хугацаанд 5 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог амьд төрсөн хүүхдийн тоонд хуваана.

Эндсэн эхийн тоонд жирэмсний хугацаанд болон төрөх үедээ эсвэл төрснөөс хойш 42 хоногийн дотор жирэмслэлтийн байрлал, үргэлжилсэн хугацаанаас үл хамааран жирэмслэлт, төрөлт болон түүнийг удирдахтай холбоо бүхий шалтгаанаар эндсэн эхийг хамааруулна.

Үр хөндөлт гэж жирэмсний 22 долоо хоног хүртэл хугацаанд эмнэлгийн цэвэр, ая тухтай орчинд жирэмслэлтийг эмнэлгийн аргаар таслах мэс ажилбарыг ойлгоно.

Халдварт өвчний өвчлөлийн 10000 хүнд ногдох түвшинг тооцохдоо тайлант хугацаанд амбулаторийн үзлэгээр шинээр бүртгэгдсэн нийт халдварт өвчний тохиолдлын тоог тухайн хугацааны хүн амын тоонд харьцуулна.

Health

The Health Development Center under the Ministry of Health compiles health statistics and sends to the National Statistical Office its monthly report on health statistics on 6th of every month and its annual report on 10th of March every year.

The annual report on activities of the hospitals includes the number of health organizations, hospital beds, staff working in the health sector, doctors, and medical assistants by professional types, inpatient morbidity and number of deaths analysed by the classification of diseases.

Live birth refers to the complete expulsion or extraction from its mother of a product of conception, irrespective of the duration of the pregnancy, which, after such separation, breathes or shows any other evidence of life – e.g. beating of the heart, pulsation of umbilical cord or definite movement of voluntary muscles.

The infant mortality rate is the number of death under one year per 1000 live births and estimated as the ratio of the number of deaths of infants under 1 year old to the number of live births during a particular period of time.

The under 5 mortality rate (5 age years per 1000 live births) is estimated as the ratio of the number of deaths of under 5 years to the number of live births during a particular period time.

Maternal death is defined as the death of a woman while pregnant or within 42 days of termination of pregnancy, irrespective of the duration and site of the pregnancy, from any cause related to or aggravated by the pregnancy or its management but not from accidental or incidental causes.

Abortion is the termination of a pregnancy before 22 weeks by the removal or expulsion of a fetus or embryo from the uterus, resulting in or caused by its death in hospital comport place.

Communicable disease morbidity rate per 10000 is estimated by the ratio of the number of cases of a particular disease occurring in a single year to a specified population unit.

8 Health

8.1 ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БАЙГУУЛЛАГА HEALTH INSTITUTIONS

Үзүүлэлт	Indicators	2010	2011	2012	2013
I. Төрийн өмчийн эрүүл мэндийн байгууллага	I. State health institutions				
Төв эмнэлэг, тусгай мэргэжлийн төв	Central and specialised hospital	16	16	16	16
Бүсийн оношлогоо, эмчилгээний төв	Regional diagnostic and treatment center	4	4	5	5
Аймаг, дүүргийн нэгдсэн эмнэлэг	Aimag and district general hospital	35	35	34	34
Сум дундын эмнэлэг	Intersoum hospital	37	37	39	39
Сумын эрүүл мэндийн төв	Soum health center	274	274	271	271
Тосгоны эрүүл мэндийн төв	Village health center	17	19	19	24
II. Хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллага	II. Private health institutions				
Хувийн эмнэлэг	Private hospital	1 113	1 184	1 030	1 019
Өрхийн эрүүл мэндийн төв	Family health center	218	219	221	223
Хувийн эмийн сан	Private drug store	666	703	855	789

8.2 ЭМНЭЛГИЙН ОР, төрлөөр HOSPITAL BEDS, by type

Төрлөөр	By institution	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	17 821	18 968	19 582	19 860
Дотрын	Internal medicine	5 295	5 855	6 196	6 462
Мэс заслын ба гэмтлийн	Surgery & traumatology	2 044	2 089	2 139	1 986
Нүдний	Ophthalmology	223	220	228	245
Чих, хамар, хоолойн	Otolaryngology	251	245	226	248
Төрөхийн	Obstetrics	1 504	1 541	1 547	1 646
Эмэгтэйчүүдийн	Gyneacology	829	847	856	880
Мэдрэлийн	Neurology	1 021	1 236	1 262	1 249
Сэтгэл мэдрэлийн	Psychiatry & narcology	610	601	609	623
Хүүхдийн	Pediatrics	2 315	2 472	2 540	2 555
1000 хүнд ногдох ор	Beds per 1000 population	6.5	6.8	7.2	7.1

8.3 ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН САЛБАРЫН ЗАРДАЛ EXPENDITURE ON HEALTH SECTOR

		2010	2011	2012	2013**
Улсын нэгдсэн төсвийн нийт зарлага, сая.төг	Total General Government budget expenditure, mln.tog	3 080 685.1	4 997 039.9	5 993 800.5	6 177 978.9
Эрүүл мэндийн нийт зардал*, сая.төг	Health expenditure*, mln.tog	250 264.7	333 559.0	425 016.0	416 300.7
Улсын нэгдсэн төсвийн зарлагад эрүүл мэндийн зардлын эзлэх хувь	Percentage of health expenditure to total General Government budget expenditure	8.1	6.6	7.1	6.7
Нэг хүнд ногдох эрүүл мэндийн зардал, мян. төг	Per capita health expenditure, thous. tog	91.4	124.5	155.5	149.1

Тайлбар: * Эрүүл мэндийн сайдын багц

** Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: * Budget packet for Minister of Health

** Preliminary results

8.4 ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН АЖИЛЛАГЧИД, мэргэжлийн чиглэлээр
EMPLOYEES OF HEALTH ORGANIZATIONS, by specialization categories

Мэргэжил	Specialization	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	39 608	41 124	43 626	45 090
үүнээс: эмэгтэй	<i>of which: female</i>	32 591	33 834	35 609	36 271
Их эмч-Бүгд	<i>Number of physicians-Total</i>	7 497	7 943	8 597	8 926
үүнээс: эмэгтэй	<i>of which: female</i>	5 919	6 284	6 744	6 905
Эмнэлгийн удирдах ажилтан	<i>Health manager</i>	616	717	806	791
Дотрын	<i>Internist</i>	749	811	844	883
Мэс заслын ба гэмтэл, согог заслын	<i>Surgical & traumatologists</i>	491	530	559	575
Эх барих, эмэгтэйчүүд	<i>Obstetrics & gynecologists</i>	608	625	672	682
Хүүхдийн	<i>Pediatrics</i>	494	523	576	597
БЗДХ/ДОХ, гоц халдвартын	<i>Venerologist & extremely contagious diseases</i>	94	92	109	103
Хавдар судлаач	<i>Oncologists</i>	73	70	69	75
Нүдний	<i>Ophthalmologists</i>	139	137	133	150
Чих, хамар, хоолойн	<i>Otorhinolaryngologists</i>	127	120	139	135
Сүрьеэгийн	<i>Tuberculosis</i>	105	100	104	105
Арьс, харшлын	<i>Dermatologist</i>	61	58	56	89
Дүрс оношлогооны	<i>X-ray diagnostic</i>	270	282	304	344
Мэдрэлийн	<i>Neurologists</i>	240	262	270	270
Сэтгэц, эмгэг судлалын	<i>Psychiatrist & neurologists</i>	130	137	136	128
Сэргээн засах эмчилгээний	<i>Physiotherapist</i>	81	95	108	130
Шүд, эрүү, нүүрний	<i>Dentist & stomatologists</i>	588	709	796	800
Эмгэг судлаач, шүүхийн шинжээч	<i>Pathogenist</i>	76	64	94	98
Мэдээгүйжүүлэлт, эрчимт эмчилгээний	<i>Anaesthesiologist</i>	254	265	280	296
Өрх, сумын	<i>Family & sum doctor</i>	1 015	947	965	955
Уламжлалт анагаахын	<i>Traditional medicine doctor</i>	348	411	476	464
Лабораторийн	<i>Specialist laboratory analysis</i>	264	281	308	322
Эрүүл ахуйч	<i>Hygienist</i>	15	32	41	50
Бусад мэргэжлийн	<i>Others</i>	1 275	1 392	1 558	1 675
Эм зүйч	<i>Pharmacist</i>	1 176	1 284	1 475	1 596

8.5 ИХ ЭМЧ, бүс, аймаг, нийслэлээр
PHYSICIANS, by regions, aimags and the capital

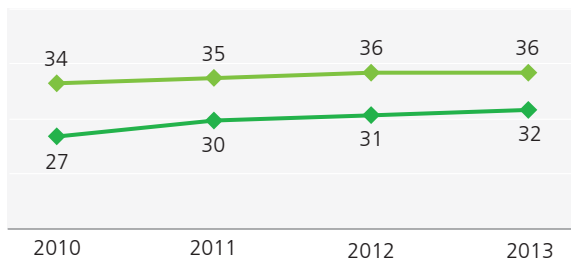
Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	7 497	7 943	8 597	8 926
Баруун бүс	Western region	658	680	742	761
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	144	145	145	149
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	124	138	149	157
Завхан	<i>Zavkhan</i>	120	128	143	150
Увс	<i>Uvs</i>	122	120	136	138
Ховд	<i>Khovd</i>	148	149	169	167
Хангайн бүс	Khangai region	935	973	1 038	1 083
Архангай	<i>Arkhangai</i>	136	143	147	151
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	111	125	134	146
Булган	<i>Bulgan</i>	91	101	108	101
Орхон	<i>Orkhon</i>	246	252	257	268
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	176	180	194	213
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	175	172	198	204
Төвийн бүс	Central region	958	989	1 032	1 126
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	39	45	48	56
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	231	242	248	250
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	184	179	183	205
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	88	84	99	106
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	117	119	135	147
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	161	166	160	182
Төв	<i>Tov</i>	138	154	159	180
Зүүн бүс	Eastern region	381	394	426	446
Дорнод	<i>Dornod</i>	134	138	159	172
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	106	112	115	121
Хэнтий	<i>Khentii</i>	141	144	152	153
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	4 565	4 907	5 359	5 510

8.6 ЭМ ЗҮЙЧ, бүс, аймаг, нийслэлээр
 PHARMACIST, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	1 176	1 284	1 475	1 596
Баруун бүс	Western region	46	58	69	77
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	10	9	10	13
Говь-Алтай	Govi-Altai	10	10	11	15
Завхан	Zavkhan	10	12	13	14
Увс	Uvs	9	9	15	15
Ховд	Khovd	7	18	20	20
Хангайн бүс	Khangai region	103	88	104	108
Архангай	Arkhangai	13	11	11	12
Баянхонгор	Bayankhongor	11	12	13	13
Булган	Bulgan	8	7	6	10
Орхон	Orkhon	46	33	42	42
Өвөрхангай	Ovorkhangai	13	12	16	16
Хөвсгөл	Khovsgol	12	13	16	15
Төвийн бүс	Central region	79	108	123	131
Говьсүмбэр	Govisumber	5	5	7	7
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	22	41	49	50
Дорноговь	Dornogovi	17	20	22	19
Дундговь	Dundgovi	2	4	8	8
Өмнөговь	Omnogovi	15	17	16	17
Сэлэнгэ	Selenge	11	12	12	16
Төв	Tov	7	9	9	14
Зүүн бүс	Eastern region	23	26	26	32
Дорнод	Dornod	6	6	5	10
Сүхбаатар	Sukhbaatar	6	7	9	10
Хэнтий	Khentii	11	13	12	12
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	925	1 004	1 153	1 248

 8.7 ЭМНЭЛГИЙН ТУСГАЙ МЭРГЭЖИЛТЭН, мэргэжлээр
 MID LEVEL MEDICAL PERSONNEL, by professions

Мэргэжил	Profession	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	15 828	16 487	16 871	17 402
бага эмч	feldshers	2 589	2 706	2 242	2 278
лаборант	lab technicians	900	931	960	1 011
эм найруулагч	mid level pharmacists	2 030	2 078	2 270	2 404
сувилагч	nurses	9 179	9 420	9 916	10 150
рентген техникч	X-ray technicians	169	166	184	202
шүдний техникч	dental technicians	180	196	208	186
эх баригч	midwife	697	723	768	814
бусад	other	84	267	323	357
10000 хүнд ногдох эмнэлгийн тусгай мэргэжилтний тоо	Per 10000 population special medical personnel	58	62	62	62

 10 000 хүнд ногдох эмнэлгийн ажилтан
 Health personnel, per 10 000 population

◆ Их эмч / Physician
 ◆ Сувилагч / Nurse

8.8 НЭГ ИХ ЭМЧИД НОГДОХ ХҮН, бүс, аймаг, нийслэлээр
PERSONS PER PHYSICIAN, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the capital</i>	2010	2011	2012	2013
Улсын дундаж	<i>National average</i>	365	337	318	313
Баруун бүс	<i>Western region</i>	549	517	477	470
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	616	591	599	595
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	438	383	355	339
Завхан	<i>Zavkhan</i>	559	502	447	427
Увс	<i>Uvs</i>	604	606	537	532
Ховд	<i>Khovd</i>	522	513	457	467
Хангайн бүс	<i>Khangai region</i>	559	531	501	485
Архангай	<i>Arkhangai</i>	627	587	573	562
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	691	608	574	532
Булган	<i>Bulgan</i>	593	528	498	534
Орхон	<i>Orkhon</i>	363	348	345	335
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	580	558	520	474
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	658	668	587	576
Төвийн бүс	<i>Central region</i>	466	450	439	408
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	336	299	290	257
Дархан - Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	407	378	375	378
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	317	329	328	299
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	452	452	379	352
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	515	521	474	448
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	601	583	623	558
Төв	<i>Tov</i>	614	547	534	472
Зүүн бүс	<i>Eastern region</i>	492	473	443	427
Дорнод	<i>Dornod</i>	520	501	441	411
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	486	459	452	435
Хэнтий	<i>Khentii</i>	468	456	437	438
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	267	240	227	229

8.9 НЭГ СУВИЛАГЧИД НОГДОХ ХҮН, бүс, аймаг, нийслэлээр
PERSONS PER NURSE, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the capital</i>	2010	2011	2012	2013
Улсын дундаж	<i>National average</i>	298	284	276	275
Баруун бүс	<i>Western region</i>	304	301	300	287
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	353	352	354	352
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	243	233	231	223
Завхан	<i>Zavkhan</i>	302	287	264	251
Увс	<i>Uvs</i>	302	302	316	274
Ховд	<i>Khovd</i>	312	328	333	334
Хангайн бүс	<i>Khangai region</i>	319	321	309	310
Архангай	<i>Arkhangai</i>	334	331	322	325
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	309	301	282	275
Булган	<i>Bulgan</i>	290	272	271	280
Орхон	<i>Orkhon</i>	273	278	271	273
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	355	352	345	346
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	345	377	351	352
Төвийн бүс	<i>Central region</i>	332	329	322	309
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	252	253	240	257
Дархан - Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	287	272	262	253
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	315	329	337	312
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	269	275	260	250
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	490	450	407	430
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	349	369	379	335
Төв	<i>Tov</i>	364	347	336	330
Зүүн бүс	<i>Eastern region</i>	306	299	293	285
Дорнод	<i>Dornod</i>	302	287	288	273
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	322	327	313	306
Хэнтий	<i>Khentii</i>	299	292	284	284
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	278	253	243	249

8.11 НАС БАРСАН ХҮН, зонхилох өвчний ангиллаар, хүйсээр
DEATHS, by classification of the leading causes, by sex

Өвчний бүлэг	Diseases group	2010		2011		2012		2013	
		Бүгд Total	Эмэгтэй Female	Бүгд Total	Эмэгтэй Female	Бүгд Total	Эмэгтэй Female	Бүгд Total	Эмэгтэй Female
Бүгд	Total	17 276	6 951	17 127	6 556	16 923	6 471	16 192	6 459
Зүрх судасны тогтолцооны өвчин	Diseases of the cardiovascular system	6 512	2 865	6 291	2 682	5 939	2 489	5 682	2 482
Хавдар	Neoplasms	3 591	1 575	3 536	1 484	3 591	1 558	3 795	1 678
Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаанг бусад тодорхой эмгэг	Injury, poisoning and certain other consequences of external causes	2 788	575	3 128	562	3 195	595	2 788	558
Амьсгалын тогтолцооны өвчин	Diseases of the respiratory system	749	312	665	247	640	256	551	210
Хоол боловруулах тогтолцооны өвчин	Diseases of the digestive system	1 463	671	1 533	652	1 511	657	1 357	615
Халдварт ба шимэгчит зарим өвчин	Certain infectious and parasitic diseases	369	122	300	106	302	101	301	111
Шээс, бэлгийн тогтолцооны эмгэг	Diseases of the genitourinary system	285	124	250	121	207	94	171	78
Перинаталь үед үүсэх зарим эмгэг	Certain conditions originating in the perinatal period	652	273	574	256	626	277	617	263
Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	Diseases of the nervous system and sense organs	318	136	279	126	318	134	288	119
Цус, цус төлжүүлэх эрхтний өвчин ба дархлааны механизм хамарсан зарим эмгэг	Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanisms	28	9	14	8	23	12	19	13

8.12 НЯЛХСЫН ЭНДЭГДЭЛ, амьд төрсөн 1000 хүүхэд тутамд ногдохоор, бүс, аймаг, нийслэлээр
INFANT MORTALITY, PER 1000 LIVE BIRTHS, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010	2011	2012	2013
Улсын дундаж	National average	20.2	16.5	15.5	14.6
Баруун бүс	Western region	26.9	22.5	20.7	17.7
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	24.9	25.8	27.1	17.4
Говь-Алтай	Govi-Altai	22.3	24.4	20.6	25.2
Завхан	Zavkhan	27.7	20.5	20.7	17.9
Увс	Uvs	33.7	22.7	15.1	17.0
Ховд	Khovd	24.9	19.0	19.8	14.3
Хангайн бүс	Khangai region	25.3	20.3	19.4	17.2
Архангай	Arkhangai	25.1	14.9	17.8	18.4
Баянхонгор	Bayankhongor	28.3	19.1	13.9	18.1
Булган	Bulgan	15.8	8.2	14.3	17.6
Орхон	Orkhon	16.2	14.9	16.0	11.3
Өвөрхангай	Ovorkhangai	29.9	26.2	22.8	14.7
Хөвсгөл	Khovsgol	30.2	29.3	26.2	23.1
Төвийн бүс	Central region	13.5	10.1	10.0	11.6
Говьсүмбэр	Govisumber	2.9	7.7	11.7	14.6
Дархан - Уул	Darkhan-Uul	9.7	10.0	8.7	8.2
Дорноговь	Dornogovi	23.8	11.8	14.4	15.2
Дундговь	Dundgovi	19.5	11.0	9.5	10.1
Өмнөговь	Omnogovi	22.4	17.7	14.8	16.8
Сэлэнгэ	Selenge	6.8	4.0	5.6	7.8
Төв	Tov	12.0	11.4	9.8	13.7
Зүүн бүс	Eastern region	19.3	18.3	16.3	15.3
Дорнод	Dornod	20.5	21.9	14.4	13.1
Сүхбаатар	Sukhbaatar	20.5	16.1	20.4	15.5
Хэнтий	Khentii	17.1	16.5	15.1	18.0
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	18.2	14.9	14.2	13.6

8.13 ТАВ ХҮРТЭЛХ НАСНЫ ХҮҮХДИЙН ЭНДЭГДЛИЙН ТҮВШИН, амьд төрсөн 1000 хүүхэд тутамд ногдохоор, бүс, аймаг, нийслэлээр
UNDER-FIVE MORTALITY, per 1000 live births, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the capital</i>	2010	2011	2012	2013
Улсын дундаж	National average	25.6	20.2	18.9	18.0
Баруун бүс	Western region	35.2	26.2	25.2	22.1
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	36.2	30.3	32.7	23.9
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	28.9	25.9	22.8	30.3
Завхан	<i>Zavkhan</i>	34.0	23.8	25.7	21.2
Увс	<i>Uvs</i>	43.5	26.6	19.5	20.0
Ховд	<i>Khovd</i>	30.8	23.4	24.4	17.7
Хангайн бүс	Khangai region	30.9	24.3	22.5	21.1
Архангай	<i>Arkhangai</i>	30.0	19.0	21.4	22.7
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	35.1	25.2	17.6	20.7
Булган	<i>Bulgan</i>	19.0	9.7	15.1	20.5
Орхон	<i>Orkhon</i>	20.0	17.4	18.2	13.4
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	34.9	31.9	26.6	19.4
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	38.6	32.2	29.4	28.8
Төвийн бүс	Central region	17.4	13.3	13.4	14.8
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	5.8	7.7	11.7	14.6
Дархан - Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	14.1	13.9	11.9	10.7
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	27.5	17.0	16.3	21.9
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	26.7	13.2	10.5	14.6
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	26.7	20.6	20.2	19.4
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	10.6	7.2	8.6	11.4
Төв	<i>Tov</i>	14.0	13.7	14.8	14.5
Зүүн бүс	Eastern region	24.6	24.7	20.4	21.1
Дорнод	<i>Dornod</i>	24.4	27.9	16.4	19.2
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	24.6	21.4	24.0	21.2
Хэнтий	<i>Khentii</i>	24.7	24.1	22.0	23.5
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	23.3	18.2	17.4	16.3

8.14 ТӨРӨХИЙН УЛМААС ЭНДСЭН ЭХ, бүс, аймаг, нийслэлээр тутамд
MATERNAL DEATHS, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the capital</i>	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	30	34	38	34
Баруун бүс	Western region	9	6	6	7
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	1	2	3	4
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1	1	-	-
Завхан	<i>Zavkhan</i>	1	1	3	1
Увс	<i>Uvs</i>	4	-	-	-
Ховд	<i>Khovd</i>	2	2	-	2
Хангайн бүс	Khangai region	4	9	8	4
Архангай	<i>Arkhangai</i>	1	1	1	-
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	-	-	4	-
Булган	<i>Bulgan</i>	-	1	-	-
Орхон	<i>Orkhon</i>	2	1	1	-
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	-	4	1	1
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	1	2	1	3
Төвийн бүс	Central region	3	2	4	2
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	-	-	-	-
Дархан - Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	-	-	1	1
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	-	-	-	1
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	-	-	-	-
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	2	-	-	-
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1	2	1	-
Төв	<i>Tov</i>	-	-	2	-
Зүүн бүс	Eastern region	-	2	4	-
Дорнод	<i>Dornod</i>	-	1	1	-
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	-	1	1	-
Хэнтий	<i>Khentii</i>	-	-	2	-
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	14	15	16	21

8.15 ЭМНЭЛЭГТ ХЭВТЭЖ ЭМЧЛҮҮЛСЭН ӨВЧТӨН, бүс, аймаг, нийслэлээр
INPATIENTS, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the capital</i>	2010	2011	2012	2013
		мян.хүн / <i>thous.person</i>			
Бүгд	Total	679.6	694.2	718.6	733.5
Баруун бүс	Western region	97.3	97.1	96.9	99.7
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	23.6	23.6	24.0	25.4
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	13.7	14.7	14.3	14.5
Завхан	<i>Zavkhan</i>	18.3	18.0	17.8	17.2
Увс	<i>Uvs</i>	19.4	19.9	19.2	19.6
Ховд	<i>Khovd</i>	22.3	20.9	21.5	23.0
Хангайн бүс	Khangai region	122.4	119.8	122.0	120.8
Архангай	<i>Arkhangai</i>	23.2	21.8	21.4	20.6
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	19.4	20.1	19.5	19.6
Булган	<i>Bulgan</i>	12.8	12.8	13.2	12.6
Орхон	<i>Orkhon</i>	17.1	17.8	19.1	19.3
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	23.0	21.0	22.2	22.0
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	26.9	26.2	26.7	26.5
Төвийн бүс	Central region	100.8	98.6	99.9	97.9
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	4.6	4.5	4.5	4.4
Дархан - Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	23.0	23.0	23.3	24.3
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	13.8	13.6	13.3	12.8
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	10.7	10.1	10.9	10.3
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	9.7	10.0	10.4	10.7
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	23.3	21.9	22.1	20.3
Төв	<i>Tov</i>	15.7	15.6	15.4	15.1
Зүүн бүс	Eastern region	45.5	46.4	46.4	45.1
Дорнод	<i>Dornod</i>	16.3	17.4	17.5	17.1
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	12.7	12.6	12.3	12.2
Хэнтий	<i>Khentii</i>	16.5	16.4	16.6	15.8
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	313.6	332.3	353.4	369.9

8.16 ЭМНЭЛЭГТ ХЭВТЭН ЭМЧЛҮҮЛЭГЧИД, 10 000 хүн амд ногдохоор, өвчлөлийн зонхилох
10 шалтгаанаар
INPATIENTS, per 10 000 population, 10 leading causes of morbidity

Өвчний ангилал	<i>Classification of disease</i>	10 000 хүн амд ногдох өвчлөл <i>Diseases per 10 000 population</i>			
		2010	2011	2012	2013
Шээс, бэлгийн тогтолцооны эмгэг	<i>Diseases of the genitourinary system</i>	306.3	320.3	315.8	313.5
Жирэмсэн, төрөлт ба төрсний дараах үе	<i>Pregnancy, childbearth and the puerperium</i>	364.4	399.9	410.8	433.3
Амьсгалын тогтолцооны өвчин	<i>Diseases of the respiratory system</i>	406.0	387.7	405.4	365.9
Хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин	<i>Diseases of the digestive system</i>	337.3	334.7	330.7	344.8
Зүрх-судасны тогтолцооны өвчин	<i>Diseases of the cardiovascular system</i>	357.9	381.3	403.1	400.5
Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин	<i>Diseases of the nervous system and sense organs</i>	157.6	167.3	172.6	181.0
Гэмтэл, хордлого ба гадны шалтгаант бусад тодорхой эмгэг	<i>Injury, poisoning and certain other consequences of external causes</i>	99.6	108.2	107.6	111.6
Халдварт ба шимэгчит зарим өвчин	<i>Certain infectious and parasitic diseases</i>	87.9	107.8	93.1	70.7
Яс-булчингийн тогтолцоо ба холбох эдийн өвчин	<i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>	91.0	102.2	105.2	110.3
Арьс ба арьсан доорх эслэгийн өвчин	<i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>	64.9	63.7	64.2	65.1

8.17 ХАЛДВАРТ ӨВЧНӨӨР ӨВЧЛӨГЧИД, өвчний төрөл, бүс, аймаг нийслэлээр
 INCIDENCE OF COMMUNICABLE DISEASES, by type of diseases and regions, aimags and the capital

		2010	2011	2012	2013
Өвчний төрлөөр	By type of diseases				
Бүгд	Total	41 373	42 839	43 305	37 318
Вирус хепатит	<i>Viral hepatitis</i>	9 099	14 672	6 856	2 537
Улаанууд	<i>Measles</i>	11	16	215	15
Гахайн хавдар	<i>Mumps</i>	524	1 016	9 060	5 268
Менингококкт халдвар	<i>Meningococcal infection</i>	28	20	28	40
Салхин цэцэг	<i>Varicella</i>	1 268	3 097	2 806	4 669
Сальмонеллэз	<i>Salmonella infections</i>	146	118	112	83
Цусан суулга	<i>Shigellosis</i>	3 451	2 120	2 051	1 982
Бруцеллэз	<i>Brucellosis</i>	412	384	458	378
Хамуу	<i>Scabies</i>	3 767	2 894	1 034	336
Сүрьеэ	<i>Tuberculosis</i>	4 213	3 985	3 944	4 111
Тэмбүү	<i>Syphilis</i>	3 937	4 268	4 954	6 246
Гонкоккт халдвар	<i>Gonococcal infection</i>	5 741	5 159	5 351	4 842
Трихомониаз	<i>Trichomoniasis</i>	4 623	4 000	4 158	3 793
Мөөгөнцөр	<i>Mycoses</i>	4 425	2 204	1 722	1 138
Бүс, аймаг, нийслэлээр	By regions, aimags and the capital				
Баруун бүс	Western region	3 744	4 128	3 406	2 867
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	718	469	299	458
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	950	662	427	282
Завхан	<i>Zavkhan</i>	757	927	696	811
Увс	<i>Uvs</i>	787	1 195	621	493
Ховд	<i>Khovd</i>	532	875	1 363	823
Хангайн бүс	Khangai region	7 524	7 906	5 812	6 054
Архангай	<i>Arkhantai</i>	568	963	743	744
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	2 153	1 821	1 244	1 074
Булган	<i>Bulgan</i>	780	1 076	802	567
Орхон	<i>Orkhon</i>	805	1 067	813	634
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	1 054	1 306	962	1 228
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	2 164	1 673	1 248	1 807
Төвийн бүс	Central region	4 971	6 589	5 017	4 595
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	279	290	198	195
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	1 050	1 274	1 035	887
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	1 266	1 228	1 014	1 043
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	356	655	438	363
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	287	1 040	536	482
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1 047	1 135	942	897
Төв	<i>Tov</i>	686	967	854	728
Зүүн бүс	Eastern region	3 710	4 261	3 942	5 063
Дорнод	<i>Dornod</i>	1 899	2 326	2 234	3 110
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	623	652	715	1 002
Хэнтий	<i>Khentii</i>	1 188	1 283	993	951
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	21 424	19 955	25 128	18 739

8.18 ХОРТ ХАВДРААР ШИНЭЭР ӨВЧЛӨГЧИД, НАС БАРАГЧИД, 10 000 хүн амд ногдохоор,
 хорт хавдрын төрлөөр
 INCIDENCE AND DEATHS OF MALIGNANT NEOPLASMS, per 10 000 population, by type of malignant neoplasms

Хорт хавдрын төрөл	Type malignant neoplasms	Шинээр өвчлөгчид Incidence of diseases				Нас барагчид Deaths			
		2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	16.3	17.0	16.6	18.8	11.9	12.2	11.2	13.1
Элэг	<i>Liver</i>	6.3	6.6	6.3	7.0	5.1	5.3	4.8	5.7
Умайн хүзүү	<i>Cervix uteri</i>	1.3	1.5	1.3	1.6	0.5	0.4	0.4	0.5
Ходоод	<i>Stomach</i>	2.3	2.5	2.4	2.7	1.9	1.7	1.7	2.0
Уушги	<i>Lung</i>	1.3	1.4	1.2	1.5	1.2	1.2	1.1	1.2
Улаан хоолой	<i>Oesophagus</i>	1.2	1.0	1.2	1.2	1.1	1.0	0.9	1.0
Бусад	<i>Other</i>	3.9	4.1	4.2	4.8	2.2	2.5	2.3	2.7

8.19 ХОРТ ХАВДРААР ШИНЭЭР ӨВЧЛӨГЧИД, 10 000 хүн амд ногдохоор, насны ангиллаар
INCIDENCE OF MALIGNANT NEOPLASMS, per 10000 population, by age groups

Насны бүлэг <i>Age group</i>	2010		2011		2012		2013	
	Шинээр өвчлөгчид <i>Incidence of diseases</i>	10000 хүн амд <i>per 10000 pop</i>	Шинээр өвчлөгчид <i>Incidence of diseases</i>	10000 хүн амд <i>per 10000 pop</i>	Шинээр өвчлөгчид <i>Incidence of diseases</i>	10000 хүн амд <i>per 10000 pop</i>	Шинээр өвчлөгчид <i>Incidence of diseases</i>	10000 хүн амд <i>per 10000 pop</i>
Бүгд Total	4 466	16.3	4 563	17.0	4 544	16.6	5 255	18.8
0-4	11	0.4	14	0.5	22	0.8	34	1.1
5-14	18	0.4	27	0.6	28	0.6	27	0.6
15-19	28	1.0	19	0.7	15	0.6	24	1.0
20-24	43	1.4	40	1.4	41	1.4	35	1.2
25-29	46	1.8	56	2.2	38	1.4	50	1.8
30-34	93	4.0	103	4.5	81	3.5	102	4.3
35-39	152	7.2	171	8.2	157	7.3	189	8.7
40-44	283	15.3	258	14.2	270	14.4	319	16.7
45-49	468	28.7	456	28.2	446	26.8	483	28.5
50-54	536	44.0	615	49.3	575	43.8	657	47.2
55-59	497	64.8	547	71.1	584	68.4	701	75.7
60-64	513	99.5	496	97.6	565	104.9	617	108.1
65+	1 778	162.3	1 761	168.3	1 722	158.5	2 017	182.4

8.20 ХОРТ ХАВДРААР ШИНЭЭР ӨВЧЛӨГЧИД, НАС БАРАГЧИД, 10000 хүн амд ногдохоор, бүс,
аймаг, нийслэлээр
*INCIDENCE AND DEATHS OF MALIGNANT NEOPLASMS, per 10000 population, by regions,
aimags and the capital*

Аймаг, нийслэл <i>Aimags and the capital</i>	<i>10000 хүн амд ногдох Per 10000 population</i>	<i>10000 хүн амд ногдох Per 10000 population</i>	
		Хорт хавдраар шинээр өвчлөгчид <i>Incidence of neoplasms</i>	Хорт хавдраар нас барагчид <i>Deaths caused by neoplasms</i>
Улсын дундаж	National average	18.8	13.1
Баруун бүс	Western region	19.9	15.2
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	12.1	9.2
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	24.5	16.9
Завхан	<i>Zavkhan</i>	24.4	19.8
Увс	<i>Uvs</i>	24.1	18.0
Ховд	<i>Khovd</i>	18.1	14.4
Хангайн бүс	Khangai region	17.6	13.1
Архангай	<i>Arkhangai</i>	18.7	14.0
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	12.0	11.1
Булган	<i>Bulgan</i>	26.9	18.0
Орхон	<i>Orkhon</i>	16.3	10.5
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	14.8	10.2
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	19.7	15.9
Төвийн бүс	Central region	19.6	13.3
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	18.1	6.9
Дархан - Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	23.4	16.5
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	19.6	13.1
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	21.2	19.8
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	11.1	7.3
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	17.5	12.4
Төв	<i>Tov</i>	24.0	13.9
Зүүн бүс	Eastern region	24.5	19.4
Дорнод	<i>Dornod</i>	27.9	22.5
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	25.3	20.7
Хэнтий	<i>Khentii</i>	20.4	15.2
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	17.9	11.5

8.21 ЖИРЭМСЭН ЭМЭГТЭЙЧҮҮДИЙН ЭМНЭЛГИЙН ХЯНАЛТАД* ХАМРАГДСАН ХУВЬ, бүс, аймаг, нийслэлээр
 PERCENTAGE OF PREGNANT WOMEN COVERED ANC* by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	Аймаг, нийслэлийн нэгдсэн эмнэлэгт Aimag and city general hospital	
		Жирэмсний эхний 3 сартайд In the first 3 months of pregnancy	Хяналтад 6, түүнээс дээш удаа хамрагдсан жирэмсэн эмэгтэйчүүд Pregnant women covered ANC for 6 more times
Улсын дундаж	National average	87.8	91.8
Баруун бүс	Western region	92.0	75.8
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	88.7	89.5
Говь-Алтай	Govi-Altai	90.4	58.3
Завхан	Zavkhan	93.4	96.5
Увс	Uvs	93.6	62.7
Ховд	Khovd	94.0	67.6
Хангайн бүс	Khangai region	89.3	92.8
Архангай	Arkhangai	92.9	99.4
Баянхонгор	Bayankhongor	87.0	99.3
Булган	Bulgan	93.5	78.3
Орхон	Orkhon	92.6	99.8
Өвөрхангай	Ovorkhangai	86.5	76.9
Хөвсгөл	Khovsgol	85.7	97.7
Төвийн бүс	Central region	87.4	89.0
Говьсүмбэр	Govisumber	89.5	96.4
Дархан - Уул	Darkhan-Uul	89.6	76.8
Дорноговь	Dornogovi	86.5	99.9
Дундговь	Dundgovi	87.6	99.9
Өмнөговь	Omnogovi	89.2	88.1
Сэлэнгэ	Selenge	84.1	100.0
Төв	Tov	86.9	75.7
Зүүн бүс	Eastern region	87.7	92.4
Дорнод	Dornod	86.6	81.9
Сүхбаатар	Sukhbaatar	87.1	100.0
Хэнтий	Khentii	89.6	99.5
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	86.4	96.5

Тайлбар: * Жирэмсний хяналт
 Note: * Antenatal Care (ANC)

8.22 ҮР ХӨНДӨЛТ, бүс, аймаг, нийслэлээр
ABORTIONS, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the capital</i>	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	12 492	17 504	18 473	15 628
Баруун бүс	Western region	966	701	515	917
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	105	36	34	420
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	96	190	111	101
Завхан	<i>Zavkhan</i>	72	30	22	68
Увс	<i>Uvs</i>	517	290	191	207
Ховд	<i>Khovd</i>	176	155	157	121
Хангайн бүс	Khangai region	1 335	2 460	2 250	2 724
Архангай	<i>Arkhangai</i>	208	99	155	101
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	153	116	176	156
Булган	<i>Bulgan</i>	31	32	26	43
Орхон	<i>Orkhon</i>	558	1 361	1 106	1 495
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	377	835	776	892
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	8	17	11	37
Төвийн бүс	Central region	1 359	1 366	1 255	1 125
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	50	109	116	69
Дархан - Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	293	102	59	65
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	444	471	351	356
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	39	39	41	52
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	119	260	421	334
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	330	279	152	171
Төв	<i>Tov</i>	84	106	115	78
Зүүн бүс	Eastern region	618	639	558	477
Дорнод	<i>Dornod</i>	285	269	173	208
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	56	81	53	53
Хэнтий	<i>Khentii</i>	277	289	332	216
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	8 214	12 338	13 895	10 385

8.23 НЭГ ХҮРТЭЛХ НАСНЫ ХҮҮХДИЙН ӨРГӨН ДАРХЛААЖУУЛАЛТЫН ХАМРАЛТ, дархлаажуулалтын төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр

IMMUNIZATION COVERAGE FOR INFANTS, by types of immunization, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	Хамрагдсан хувь Coverage rate				
		БЦЖ* BCG	Халдварт саа Poliomyelitis	СХТ+Хеп В+Хи В** Diphtheria/Tetanus/ Whooping cough+Hepatitis B+Hemophilus influenzae B	Улаан бурхан+ гахайн хавдар+улаанууд Measles + mumps + rubella	В.Хепатит Hepatitis B
Улсын дундаж	National average	99.1	97.6	98.2	97.0	99.1
Баруун бүс	Western region	99.2	99.0	99.0	99.1	99.2
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	98.7	98.5	98.0	98.5	98.7
Говь-Алтай	Govi-Altai	100.0	98.8	99.2	98.2	100.0
Завхан	Zavkhan	98.9	97.6	97.2	97.8	99.1
Увс	Uvs	99.2	99.8	100.0	100.0	99.0
Ховд	Khovd	99.5	100.0	99.9	100.0	99.5
Хангайн бүс	Khangai region	98.9	99.5	99.3	99.2	99.2
Архангай	Arkhangai	98.9	98.6	98.4	98.5	98.9
Баянхонгор	Bayankhongor	98.7	100.0	100.0	99.2	99.3
Булган	Bulgan	98.9	99.7	100.0	100.0	98.9
Орхон	Orkhon	99.7	99.0	99.0	98.8	100.0
Өвөрхангай	Ovorkhangai	98.8	99.9	99.8	99.7	98.8
Хөвсгөл	Khovsgol	98.7	99.8	99.1	99.2	99.1
Төвийн бүс	Central region	98.1	99.5	99.6	99.5	98.1
Говьсүмбэр	Govisumber	98.7	100.0	100.0	99.8	98.7
Дархан - Уул	Darkhan-Uul	99.1	99.3	99.4	99.4	99.1
Дорноговь	Dornogovi	94.0	99.9	100.0	99.8	94.0
Дундговь	Dundgovi	100.0	99.9	100.0	100.0	100.0
Өмнөговь	Omnogovi	98.4	99.4	100.0	99.5	98.4
Сэлэнгэ	Selenge	98.7	99.5	99.5	99.5	98.7
Төв	Tov	98.1	99.3	99.2	99.2	98.1
Зүүн бүс	Eastern region	98.7	99.7	99.8	99.8	98.7
Дорнод	Dornod	98.5	99.8	100.0	99.8	98.5
Сүхбаатар	Sukhbaatar	98.8	99.1	99.4	99.4	98.8
Хэнтий	Khentii	98.9	100.0	100.0	100.0	98.9
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	99.5	95.7	97.0	94.5	99.4

Тайлбар: * Сүрьеэгийн вакцин

** Сахуу, хөхүүл ханиад, татран + Хепатит В + Хемофилюс инфлюэнз В өвчний эсрэг 5-т вакцин

Note: * Vaccine of tuberculosis

**Diphtheria/Tetanus/Whooping cough+Hepatitis B+Hemophilus influenzae B

9 Хүний хөгжил

Хүний хөгжлийн индекс 2013 онд 0.008 пунктээр нэмэгдэж, **0.787**-д хүрлээ | **Нэг хүнд ногдох ДНБ** (худалдан авах чадварын паритетаар илэрхийлсэн) 2013 онд өмнөх оныхоос **602.4** ам.доллараар өсчээ.

Human development 9

The human development index in 2013 rose by 0.008 and reached 0.787 | GDP per capita (in PPP) increased by USD 602.4 compared with 2012.

133 Хүний хөгжлийн индекс

бүс, аймаг, нийслэлээр | Хүн амын дундаж наслалтын индекс | Хүн амын боловсролын түвшний индекс | Нэг хүнд ногдох ДНБ-ий индекс

Human development index

by regions, aimags and the capital | Life expectancy index | Education index | GDP per capita index

134 Жендэрийн хөгжлийн индекс

бүс, аймаг, нийслэлээр | Дундаж наслалтын хүйсээр тэгшитгэсэн индекс | Боловсролын оролцооны хүйсээр тэгшитгэсэн индекс | Орлогын хүйсээр тэгшитгэсэн индекс

Gender development index

by regions, aimags and the capital | Equally distributed life expectancy index | Equally distributed educational attainment index | Equally distributed income index

135 Жендэрийн эрх мэдлийн хэмжүүр

бүс, аймаг, нийслэлээр | Парламентын төлөөллийн хүйсээр тэгшитгэсэн индекс | Эдийн засгийн оролцооны хүйсээр тэгшитгэсэн индекс | Орлогын хүйсээр тэгшитгэсэн индекс

Gender empowerment measure

by regions, aimags and the capital | Indexed equally distributed equivalent percentage for parliamentary representation | Indexed equally distributed equivalent percentage for economic participation | Indexed equally distributed equivalent percentage for income

137 Мянганы хөгжлийн зорилтын шалгуур үзүүлэлтүүд

Зорилго 1. Ядуурал, өлсгөлөнг бууруулах

Зорилго 2. Бүх нийтээр анхан шатны боловсрол эзэмших

Зорилго 3. Жендэрийн тэгш байдлыг дэмжин хөгжүүлж шийдвэр гаргах түвшинд эмэгтэйчүүдийн оролцоог нэмэгдүүлэх

Зорилго 4. Хүүхдийн эндэгдлийг бууруулах

Зорилго 5. Эхчүүдийн эрүүл мэндийг сайжруулах

Зорилго 6. Бэлгийн замын халдварт өвчин, хүний дархлал хомсдолын вирус /ХДХВ/, дархлалын олдмол хомсдол (ДОХ), сүрьеэтэй тэмцэх, бусад өвчнийг бууруулах

Зорилго 7. Байгаль орчны тогтвортой байдлыг хангах

Зорилго 8. Хөгжлийн төлөө дэлхий нийтийн түншлэлийг хөгжүүлэх

Зорилго 9. Хүний эрхийг баталгаажуулах, ардчилсан засаглалыг хөгжүүлэх

Millennium Development Goal Indicators

Goal 1. Reduce poverty and hunger

Goal 2. Achieve universal primary education

Goal 3. Promote gender equality and empower women

Goal 4. Reduce child mortality

Goal 5. Improve maternal health

Goal 6. Combat STIs /HIV/ AIDS and tuberculosis, reverse other diseases

Goal 7. Ensure environmental sustainability

Goal 8. Develop a global partnership for development

Goal 9. Strengthen human rights and foster democratic governance

Хүний хөгжлийн индекс (ХХИ)

Хүний хөгжлийн индекс нь хүний чадавхийн хөгжлийг харуулах бөгөөд эрүүл саруул байж, урт удаан наслах; эрдэм мэдлэг эзэмших; амьжиргааны зохистой нөхцөлд аж төрөх гэсэн хүний амьдралын үндсэн гурван хэмжигдэхүүнийг илэрхийлнэ. Үүнд:

- Хүний амьдрах (наслах) хугацааг тодорхойлох үзүүлэлтийг төрөлтөөс тооцсон дундаж наслалтаар
- Боловсролын байдлыг насанд хүрэгчдийн бичиг үсэг тайлагдалт болон бүх шатны боловсролд хамрагдалтын түвшнээр
- Амьжиргааны зохистой түвшинг нэг хүнд ногдох ДНБ (худалдан авах чадварын паритетаар илэрхийлсэн доллар)-ээр тооцно.

Хүний хөгжлийн индекс (ХХИ) нь дараах 3 индексийн арифметик дундаж юм.

$$\text{ХХИ} = \frac{\text{ДН} + \text{БИ} + \text{ДНБ}}{3}$$

Энд:

ДН - Дундаж наслалтын индекс

БИ - Боловсролын индекс

ДНБ - ДНБ-ий индекс

ХХИ-ийн үзүүлэлт бүрийн индексийг дараах томъёогоор тооцно:

1. Дундаж наслалтын индекс (ДН):

$$\text{ДН} = \frac{\text{Бодит утга} - \text{Хамгийн доод утга}}{\text{Хамгийн дээд утга} - \text{Хамгийн доод утга}}$$

2. Боловсролын индекс (БИ):

$$\text{БИ} = \frac{2}{3}(\text{БҮ}) + \frac{1}{3}(\text{БҮ})$$

2.1 Насанд хүрэгчдийн бичиг үсэг тайлагдалтын индекс (БҮ)

$$\text{БҮ} = \frac{\text{Бодит утга} - \text{Хамгийн доод утга}}{\text{Хамгийн дээд утга} - \text{Хамгийн доод утга}}$$

2.2 Бүр шатны боловсролд хамрагдалтын индекс (БХ)

$$\text{БХ} = \frac{\text{Бодит утга} - \text{Хамгийн доод утга}}{\text{Хамгийн дээд утга} - \text{Хамгийн доод утга}}$$

3. Дотоодын нийт бүтээгдэхүүний индекс (ДНБ):

$$\text{ДНБ} = \frac{\text{lg (Бодит утга)} - \text{lg (Хамгийн доод утга)}}{\text{lg (Хамгийн дээд утга)} - \text{lg (Хамгийн доод утга)}}$$

НҮБХХ-өөс тогтоосон үзүүлэлт бүрт харгалзах дараах тоон утгуудыг дундаж наслалт, боловсрол, ДНБ-ий индексийг тооцоход дээд болон доод утга болгон ашиглана. Үүнд:

Human development index (HDI)

Human development index is a summary measure of human development capacity. It measures the average achievements in a country in three basic dimensions of human development:

- A long and healthy life, as measured by life expectancy at birth.
- Knowledge, as measured by the adult literacy rate, and the combined primary, secondary and tertiary gross enrolment ratio.
- A decent standard of living, as measured by GDP per capita (\$PPP).

The HDI is then calculated as a simple average of the dimension indices:

$$\text{HDI} = \frac{\text{LEI} + \text{EI} + \text{GDPI}}{3}$$

Include:

LEI – Life expectancy index

EI – Education index

GDPI - GDP index

For any component of the HDI individual indices can be computed according to the following formula:

1. Life expectancy index (LEI):

$$\text{LEI} = \frac{\text{Actual value} - \text{Minimum value}}{\text{Maximum value} - \text{Minimum value}}$$

2. Education index (EI):

$$\text{EI} = \frac{2}{3}(\text{ALRI}) + \frac{1}{3}(\text{GEI})$$

2.1 Adult literacy rate index (ALRI):

$$\text{ALRI} = \frac{\text{Actual value} - \text{Minimum value}}{\text{Maximum value} - \text{Minimum value}}$$

2.2 Combined primary, secondary and tertiary gross enrolment index (GEI):

$$\text{GEI} = \frac{\text{Actual value} - \text{Minimum value}}{\text{Maximum value} - \text{Minimum value}}$$

3. GDP index (GDPI):

$$\text{GDPI} = \frac{\text{lg (Actual value)} - \text{lg (Minimum value)}}{\text{lg (Maximum value)} - \text{lg (Minimum value)}}$$

The following maximum and minimum values, set by the UNDP, are used for the calculation of the life expectancy index, education index and GDP index. They are as follows:

Аргачлалын тайлбар

Methodological notes

Үзүүлэлт	Доод утга	Дээд утга
Дундаж наслалт	25	85
Насанд хүрэгчдийн бичиг үсэг тайлагдалт	0	100
Бүх шатны боловсролд хамрагдалтын түвшин	0	100
Нэг хүнд ногдох ДНБ (худалдан авах чадварын паритетаар илэрхийлсэн доллар)	100	40000

Indicators	Minimum value	Maximum value
Life expectancy	25	85
Adult literacy rate	0	100
Combined primary, secondary and tertiary gross enrollment ratio	0	100
GDP per capita (\$ PPP)	100	40000

Жендерийн хөгжлийн индекс (ЖХИ)

Жендерийн хөгжлийн индекс нь хүн амын дундаж наслалт, боловсролын түвшин, нэг хүнд ногдох орлогын хэмжээ гэсэн 3 үзүүлэлтэд хүйсийн тэгш бус байдлыг тусгасан нийлмэл индекс юм.

Жендерийн хөгжлийн индекс нь дараах 3 индексийн арифметик дундаж юм.

$$\text{ЖХИ} = \frac{\text{ДНТ} + \text{БТИ} + \text{ДНБТ}}{3}$$

Энд
 ДНТ – Дундаж наслалтын тэгшитгэсэн индекс
 БТИ – Боловсролын тэгшитгэсэн индекс
 ДНБТ - ДНБ-ий тэгшитгэсэн индекс

Жендерийн эрх мэдлийн хэмжүүр (ЖЭМХ)

Жендерийн эрх мэдлийн хэмжүүр нь жендерийн оролцооны түвшинг илэрхийлэх бөгөөд дараах гурван үзүүлэлтийг авч үзнэ. Үүнд:

- Улс төрийн оролцоо ба шийдвэр гаргах эрх мэдлийн үзүүлэлтийг үндэсний парламент дахь эмэгтэйчүүд, эрэгтэйчүүдийн эзлэх хувийн жингээр
- Эдийн засгийн оролцоо ба шийдвэр гаргах эрх мэдлийн үзүүлэлтийг хууль тогтоох, удирдах болон менежерийн албан тушаал; мэргэжлийн болон техникийн ажилд эмэгтэйчүүд, эрэгтэйчүүдийн эзлэх хувийн жингээр
- Эдийн засгийн эрх мэдлийн үзүүлэлтийг хөдөө аж ахуйгаас бусад салбарт ажиллаж байгаа эмэгтэйчүүд, эрэгтэйчүүдийн цалингийн хувийн жин, ДНБ (худалдан авах чадварын паритетаар илэрхийлсэн доллар)-ий тооцоог ашиглан хэмжинэ.

Жендерийн эрх мэдлийн хэмжүүр нь дараах 3 индексийн арифметик дундаж юм.

$$\text{ЖЭМХ} = \frac{\text{ПТИ} + \text{ЭО} + \text{ДНБТ}}{3}$$

Энд
 ПТИ – Парламентын төлөөллийн тэгшитгэсэн хувийн жин (индексжүүлсэн)
 ЭО – Эдийн засгийн оролцооны тэгшитгэсэн хувийн жин
 ДНБТ - ДНБ-ий тэгшитгэсэн индекс

Gender development index (GDI)

The gender development index (GDI) uses same variables as the HDI. The difference is that the GDI adjusts achievements of each country by long, healthy life, knowledge and decent standard of living in accordance with the disparity in achievement between women and men.

The GDI is calculated as a simple average of the dimension indices:

$$\text{GDI} = \frac{\text{EDLEI} + \text{EDEI} + \text{EDII}}{3}$$

EDLEI – Equally distributed life expectancy index
 ED EI – Equally distributed educational attainment index
 EDII - Equally distributed income index

Gender empowerment measure (GEM)

Focusing on women's opportunities rather than their capabilities, the GEM captures gender inequality in three key areas:

- Political participation and decision-making power, as measured by women's and men's percentage shares of national parliamentary seats.
- Economic participation and decision-making power, as measured by two indicators-women's and men's percentage shares of positions as legislators, senior officials and managers and women's and men's percentage shares of professional and technical positions.
- Power over economic resources, as measured by women's and men's estimated earned income (\$PPP).

The GEM is then calculated as a simple average of the dimension indices:

$$\text{GEM} = \frac{\text{EDPR} + \text{EDER} + \text{EDI}}{3}$$

Include
 EDPR – Indexed equally distributed equivalent percentage for parliamentary representation
 EDEP – Indexed equally distributed equivalent percentage for economic participation
 EDI - Indexed equally distributed equivalent percentage for income

Мянганы хөгжлийн зорилтын шалгуур үзүүлэлтүүд

Дэлхийн 189 орны төр, засгийн тэргүүн оролцсон НҮБ-ын Мянганы дээд хэмжээний уулзалтаар 2000 оны 9 дүгээр сард “Мянганы тунхаглал” баримт бичгийг баталсан. Энэхүү баримт бичигт 2015 он хүртэлх хугацаанд шийдвэрлэвэл зохих ядуурал, эрүүл мэнд, боловсрол, хүрээлэн буй орчин, хөгжлийн төлөө дэлхий нийтийн түншлэлийн хүрээнд тулгамдаж буй асуудлуудыг багцлан 8 зорилго, 18 зорилтын 48 шалгуур үзүүлэлттэйгээр дэвшүүлэн баталсан билээ.

Дэлхийн улс орнуудын нийгэм, эдийн засгийн нийтлэг болон өвөрмөц онцлогийг харгалзан үзэх шаардлагад нийцүүлэн НҮБ-аас Мянганы хөгжлийн дээрх зорилтуудыг өргөжүүлж, эдүгээ 8 зорилго, 21 зорилт, 60 шалгуур үзүүлэлттэйгээр баталж, 2008 оны 1 дүгээр сарын 15-наас эхлэн мөрдүүлж байна.

Монгол Улсын Их Хурлаас НҮБ-ын дэвшүүлсэн шалгуур үзүүлэлтэд улс орныхоо онцлогийг тусгасан “Хүний эрхийг баталгаажуулах, ардчилсан засаглалыг хөгжүүлэх” зорилгыг нэмж, Монгол Улсын Мянганы хөгжлийн зорилтуудыг тодорхойлон Улсын Их Хурлын 2005 оны 25 дугаар тогтоолоор анхлан баталсан бөгөөд 2008 оны 1 сарын 31-ний өдрийн 13 дугаар тогтоолоор шинэчлэн нийт 9 зорилго, 24 зорилт, 67 шалгуур үзүүлэлттэй байхаар шинэчлэн баталсан.

Өнөөгийн байдлаар тооцож байгаа 63 үзүүлэлтийн 16-г албан ёсны статистикийн мэдээллээс, 47-г захиргааны статистикийн мэдээллээс гаргаж байна.

Мянганы хөгжлийн зорилтын шалгуур үзүүлэлтүүдээс i) Баг, хорооны Засаг даргад нэр дэвшүүлэхэд оролцох иргэдийн ирцийн хувь, ii) Хот, суурингийн нийт хүн амд хаягийн бүртгэлгүй оршин суугчдын эзлэх хувь, iii) Төрийн байгууллагын үйл ажиллагааны талаархи иргэдийн төсөөлөл iv) Төрийн захиргаа болон үйлчилгээний байгууллагын хүрээнд дэх авлигын талаархи иргэдийн төсөөлөл гэсэн 4 үзүүлэлтийг тооцож мэдээлээгүй байна.

Millenium development goal indicators

In September 2000, leaders from 189 nations of the world adopted the Millennium Declaration at the United Nations Millennium Summit. This document provides development framework by 2015 in the form of the Millennium Development Goals (MDGs), which consist of 8 goals, 18 targets and 48 indicators in areas such as poverty, health, education, environment, and partnership for development.

Afterwards, to respond to the socio-economic changes in the nations, the above goals and targets were upgraded into 8 goals, 21 targets and 60 indicators effective 15 January 2008.

In addition to the global 8 MDGs, the Parliament of Mongolia initiated MDG 9 on promoting human rights and democratic governance, and first adopted Mongolia-specific MDGs by its Resolution No.25 of 2005, and upgraded these 9 goals into 24 targets and 67 indicators by its Resolution No.13 of January 31, 2008.

Currently, 63 indicators are estimated out of the total 67 indicators, of which 16 indicators are available from official statistics and 47 indicators from administrative statistics.

Data on the following 4 indicators is not available; namely i) percentage of voters that have participated nominating governors of soums and bags, ii) proportion of population living in urban areas without official registration, iii) Public perception of activities of state organizations and law enforcement institutions, and iv) Perception of corruption in public administration and public services.

9.3 ЖЕНДЭРИЙН ЭРХ МЭДЛИЙН ХЭМЖҮҮР, бүс, аймаг, нийслэлээр
GENDER EMPOWERMENT MEASURE, by region, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the capital</i>	Парламентын төлөөллийн хүйсээр тэгшитгэсэн индекс <i>Indexed equally distributed equivalent percentage for parliamentary representation</i>				Эдийн засгийн оролцооны хүйсээр тэгшитгэсэн индекс <i>Indexed equally distributed equivalent percentage for economic participation</i>			
		2010	2011	2012	2013***	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	0.146	0.146	0.492*	0.486*	0.924	0.938	0.959	0.956
Үүнээс:	<i>Of which:</i>								
Мажоритар системээр	Of majority system			0.438**	0.430**				
Баруун бүс	Western region	0.262	0.262	0.394	0.392	0.780	0.888	0.868	0.841
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	0.000	0.000	0.000	0.000	0.709	0.777	0.662	0.791
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	0.000	0.000	0.000	0.000	0.809	0.817	0.727	0.886
Завхан	<i>Zavkhan</i>	0.884	0.884	1.000	1.000	0.795	0.827	0.917	0.848
Увс	<i>Uvs</i>	0.000	0.000	0.000	0.000	0.845	0.949	0.900	0.861
Ховд	<i>Khovd</i>	0.000	0.000	0.000	0.000	0.685	0.886	0.850	0.828
Хангайн бүс	Khantai region	0.000	0.000	0.000	0.000	0.910	0.918	0.913	0.882
Архангай	<i>Arkhangai</i>	0.000	0.000	0.000	0.000	0.845	0.840	0.250	0.625
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	0.000	0.000	0.000	0.000	0.726	0.919	0.978	0.903
Булган	<i>Bulgan</i>	0.000	0.000	0.000	0.000	0.878	0.868	0.927	0.915
Орхон	<i>Orkhon</i>	0.000	0.000	0.000	0.000	0.920	0.953	0.938	0.881
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	0.000	0.000	0.000	0.000	0.919	0.952	0.927	0.952
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	0.000	0.000	0.000	0.000	0.900	0.797	0.871	0.394
Төвийн бүс	Central region	0.000	0.000	0.000	0.000	0.864	0.883	0.936	0.917
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	0.000	0.000	0.000	0.000	0.990	0.817	0.839	0.788
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	0.000	0.000	0.000	0.000	0.897	0.920	0.963	0.851
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	0.000	0.000	0.000	0.000	0.902	0.876	0.931	0.951
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	0.000	0.000	0.000	0.000	0.805	0.682	0.883	0.779
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	0.000	0.000	0.000	0.000	0.792	0.869	0.786	0.913
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	0.000	0.000	0.000	0.000	0.756	0.886	0.929	0.966
Төв	<i>Tov</i>	0.000	0.000	0.000	0.000	0.749	0.880	0.904	0.813
Зүүн бүс	Eastern region	0.392	0.392	0.000	0.000	0.903	0.927	0.918	0.938
Дорнод	<i>Dornod</i>	0.000	0.000	0.000	0.000	0.477	0.482	0.935	0.972
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	0.000	0.000	0.000	0.000	0.583	0.923	0.904	0.877
Хэнтий	<i>Khentii</i>	0.884	0.884	0.000	0.000	0.842	0.850	0.799	0.889
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	0.182	0.182	0.904	0.906	0.960	0.959	0.977	0.980

Тайлбар: Монгол Улсын Их Хурлын 2012 сонгуулийн систем өөрчлөгдсөнөөс

* Холимог системээр явагдсан сонгуулийн дүнгээр

** Мажоритар системээр явагдсан сонгуулийн дүнгээр, аймаг, нийслэлээр тооцов.

*** УИХ-ын гишүүдийн тоо 2012 онд 75 байснаа 2013 онд 76 болж бүрдсэн.

**** Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: Due to the changes in the Parliamentary election system of Mongolia in 2012

* Estimated based on the results from the election, conducted as per the mixed system.

** Estimated by aimag and the capital based on the results from the election, conducted as per the majority system.

*** Number of the members of the Parliament increased from 75 in 2012 to 76 in 2013.

**** Preliminary results

9.3 ЖЕНДЭРИЙН ЭРХ МЭДЛИЙН ХЭМЖҮҮР, бүс, аймаг, нийслэлээр
GENDER EMPOWERMENT MEASURE, by region, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	Орлогын хүйсээр тэгшитгэсэн индекс Indexed equally distributed equivalent percentage for income				Жендэрийн эрх мэдлийн хэмжүүр (ЖЭМХ) Gender empowerment measure (GEM)			
		2010	2011	2012	2013****	2010	2011	2012	2013****
Бүгд	Total	0.099	0.115	0.131	0.144	0.391	0.400	0.527*	0.529*
Үүнээс:	Of which:								
Мажоритар системээр	Of majority system							0.509**	0.510**
Баруун бүс	Western region	0.033	0.039	0.050	0.062	0.358	0.396	0.437	0.432
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	0.029	0.033	0.040	0.046	0.246	0.270	0.234	0.279
Говь-Алтай	Govi-Altai	0.028	0.032	0.049	0.064	0.279	0.283	0.259	0.317
Завхан	Zavkhan	0.034	0.040	0.057	0.077	0.571	0.585	0.658	0.642
Увс	Uvs	0.036	0.042	0.052	0.065	0.294	0.330	0.317	0.309
Ховд	Khovd	0.039	0.045	0.055	0.065	0.241	0.310	0.302	0.298
Хангайн бүс	Khangaï region	0.101	0.107	0.120	0.125	0.337	0.342	0.344	0.336
Архангай	Arkhangai	0.050	0.059	0.084	0.091	0.298	0.300	0.111	0.239
Баянхонгор	Bayankhongor	0.033	0.043	0.057	0.070	0.253	0.321	0.345	0.324
Булган	Bulgan	0.074	0.081	0.108	0.120	0.317	0.316	0.345	0.345
Орхон	Orkhon	0.372	0.360	0.348	0.315	0.431	0.438	0.429	0.399
Өвөрхангай	Ovorkhangai	0.032	0.035	0.055	0.073	0.317	0.329	0.327	0.342
Хөвсгөл	Khovsgol	0.045	0.055	0.066	0.073	0.315	0.284	0.312	0.156
Төвийн бүс	Central region	0.063	0.073	0.085	0.104	0.308	0.319	0.340	0.340
Говьсүмбэр	Govisumber	0.069	0.056	0.097	0.118	0.353	0.291	0.312	0.302
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	0.056	0.057	0.071	0.092	0.318	0.326	0.345	0.314
Дорноговь	Dornogovi	0.032	0.049	0.055	0.070	0.311	0.308	0.329	0.340
Дундговь	Dundgovi	0.044	0.049	0.072	0.095	0.283	0.244	0.318	0.291
Өмнөговь	Omnogovi	0.118	0.140	0.130	0.180	0.303	0.336	0.305	0.364
Сэлэнгэ	Selenge	0.065	0.076	0.080	0.081	0.274	0.321	0.336	0.349
Төв	Tov	0.060	0.067	0.098	0.107	0.270	0.316	0.334	0.307
Зүүн бүс	Eastern region	0.050	0.058	0.072	0.087	0.448	0.459	0.330	0.342
Дорнод	Dornod	0.033	0.040	0.048	0.064	0.170	0.174	0.328	0.345
Сүхбаатар	Sukhbaatar	0.085	0.092	0.104	0.118	0.223	0.338	0.336	0.332
Хэнтий	Khentii	0.042	0.052	0.071	0.087	0.589	0.595	0.290	0.325
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	0.137	0.162	0.183	0.195	0.426	0.434	0.688	0.694

Тайлбар: Монгол Улсын Их Хурлын 2012 сонгуулийн систем өөрчлөгдсөнөөс

* Холимог системээр явагдсан сонгуулийн дүнгээр

** Мажоритар системээр явагдсан сонгуулийн дүнгээр, аймаг, нийслэлээр тооцов.

*** УИХ-ын гишүүдийн тоо 2012 онд 75 байснаа 2013 онд 76 болж бүрдсэн.

**** Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: Due to the changes in the Parliamentary election system of Mongolia in 2012

* Estimated based on the results from the election, conducted as per the mixed system.

** Estimated by aimag and the capital based on the results from the election, conducted as per the majority system.

*** Number of the members of the Parliament increased from 75 in 2012 to 76 in 2013.

**** Preliminary results

9.4 МЯНГАНЫ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛТЫН ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД
MILLENNIUM DEVELOPMENT GOAL INDICATORS

Зорилт	Targets	Үзүүлэлт	Indicators	2010	2011	2012	2013
Зорилго 1. Ядуурал, өлсгөлөнг бууруулах / Goal 1. Reduce poverty and hunger							
Зорилт 1.	Target 1:	01) Ядуурлын түвшин (хувь) ¹	01) Poverty headcount ratio (percent) ¹	38.7	33.7	27.4	...
Амьжиргааны доод түвшнээс доогуур орлоготой иргэдийн эзлэх хувь хэмжээг 1990 онтой харьцуулахад 2015 он гэхэд 2 дахин бууруулах	Halve, between 1990 and 2015, the proportion of people whose income is below the minimum living standard	02) Ядуурлын гүнзгийрэлт (хувь) ¹	02) Poverty gap ratio (percent) ¹	11.5	9.2	7.1	...
		03) Үндэсний нийт хэрэглээнд хамгийн бага хэрэглээтэй хүн амын хэрэглээний эзлэх хувийн жин ¹	03) Share of poorest quintile in national consumption ¹	7.9	7.8	7.7	...
		04) Нэг хүнд ногдох дотоодын нийт бүтээгдэхүүн (оны үнээр, мян.төг)**	04) Per capita GDP (at current prices, thous. tog)**	3 072.5	3 979.3	4 934.7	6 053.8***
Зорилт 2.	Target 2:	05) 5 хүртэлх насны тураалтай хүүхдийн эзлэх хувь ²	05) Prevalence of underweight children under age five ²	4.7
Хоол, тэжээлийн дуталтай хүн амын тоог 1990 онтой харьцуулахад 2015 он гэхэд 6 дахин бууруулах	Reduce by six times, between 1990 and 2015, the proportion of people who suffer from malnutrition	06) 5 хүртэлх насны өсөлтийн хоцролттой хүүхдийн эзлэх хувь ²	06) Prevalence of stunting (height for age) children under age five ²	15.9
		07) 5 хүртэлх насны туранхай хүүхдийн эзлэх хувь ²	07) Prevalence of wasting /weight for height/ children under age five ²	2.3
Зорилт 3.	Target 3:	08) Ажиллах хүчний оролцооны түвшин (хувь)	08) Labour force participation rate (percent)	61.6 ³	62.5 ³	63.5 ³	61.9 ³
Хүн амын хөдөлмөр эрхлэлтийн түвшинг дээшлүүлж, хөдөлмөрийн зах зээлд шилжиж буй залуучуудын ажилгүйдлийн түвшинг бууруулах	Increase employment rate of population, reduce youth unemployment rate who are newly entering to the labour market	09) 15-24 насны залуучуудын ажилгүйдлийн түвшин (хувь)	09) Unemployment rate of 15-24 year-olds (percent)	19.5 ³	15.6 ³	14.0 ³	16.6 ³
Зорилго 2. Бүх нийтээр анхан шатны боловсрол эзэмших / Goal 2. Achieve universal primary education							
Зорилт 5.	Target 5:	11) Бага боловсролын хамран сургалтын цэвэр жин	11) Net enrolment ratio in primary education	94.7	94.8	95.2	96.0
2015 он гэхэд бүх хүүхдэд бага боловсрол олгох	Provide primary education for all children by 2015	12) Нэгдүгээр ангид элсэн ороод 5 дугаар анги хүртэл суралцагчдын хувь	12) Proportion of pupils starting grade 1 who reach grade 5	92.9	93.2	94.5	94.0
		13) 15-24 насны залуучуудын бичиг үсэг тайлагдалтын түвшин ⁴	13) Literacy rate of 15-24 year-olds ⁴	98.5
Зорилго 3. Жендерийн тэгш байдлыг дэмжин хөгжүүлж шийдвэр гаргах түвшинд эмэгтэйчүүдийн оролцоог нэмэгдүүлэх / Goal 3. Promote gender equality and empower women							
Зорилт 6.	Target 6:	14) Бага боловсрол эзэмшиж байгаа охид, хөвгүүдийн харьцаа	14) Ratio of girls to boys in primary education	0.96	0.95	0.95	0.96
2009 он гэхэд бага болон дунд боловсрол эзэмшигчдийн дунд, 2015 он гэхэд бүх шатны боловсролын байгууллагад суралцагчдын хүйсийн зохистой харьцааг хангах	Achieve appropriate sex ratio in primary and secondary education preferably by 2009, and in all levels of education institutions no later than 2015	15) Ерөнхий боловсрол эзэмшиж байгаа охид, хөвгүүдийн харьцаа	15) Ratio of girls to boys in secondary education	1.07	1.06	1.07	1.05
		16) Дээд боловсрол эзэмшиж байгаа эмэгтэй, эрэгтэйчүүдийн тооны харьцаа	16) Ratio of female to male students in tertiary education	1.48	1.43	1.40	1.41
Зорилт 7.	Target 7:	17) Хөдөө аж ахуйгаас бусад салбарт цалинтай ажил эрхэлж байгаа хүн амын дотор эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь	17) Share of women in wage employment in the non-agricultural sector	47.5 ³	46.5 ³	47.8 ³	47.8 ³
Цалинтай ажил эрхэлж байгаа хүн амын жендерийн тэгш байдлыг хангах	Ensure gender equality in wage employment	18) Улсын Их Хуралд сонгогдсон эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь	18) Proportion of seats held by women in the State Great Hural [Parliament]	3.9	3.9	14.7	14.5
		19) Улсын Их Хуралд нэр дэвшсэн эмэгтэйчүүдийн эзлэх хувь	19) Proportion of women candidates in parliamentary elections	-	-	32.0	-

9.4 МЯНГАНЫ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛТЫН ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД
MILLENNIUM DEVELOPMENT GOAL INDICATORS

Зорилт	Targets	Үзүүлэлт	Indicators	2010	2011	2012	2013
Зорилго 4. Хүүхдийн эндэгдлийг бууруулах / Goal 4. Reduce child mortality							
Зорилт 9. Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийг 1990 онтой харьцуулахад 2015 он гэхэд 4 дахин бууруулах	Target 9: <i>Reduce by 4 times, between 1990 and 2015, the under-five mortality rate</i>	20) Тав хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлт тутамд) 21) Нялхсын эндэгдлийн түвшин (1000 амьд төрөлт тутамд) 22) Улаан бүрхны эсрэг вакцинжуулалтад хамрагдсан хүүхдийн хувь	20) Under-five mortality rate (per 1000 live births) 21) Infant mortality rate (per 1000 live births) 22) Proportion of children immunized against measles	26	20	19	18
				20	16	15	15
				96.9	98.1	98.8	97.0
Зорилго 5. Эхчүүдийн эрүүл мэндийг сайжруулах / Goal 5. Improve maternal health							
Зорилт 10. Нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийн шаардлагатай тусламж үйлчилгээг хүн бүрт хүргэж, эхийн эндэгдлийг 1990 онтой харьцуулахад 2015 он гэхэд 4 дахин бууруулах	Target 10: <i>Provide access to all individuals of appropriate age to required reproductive health services and reduce by 4 times, between 1990 and 2015, the maternal mortality ratio</i>	23) Эхийн эндэгдлийн түвшин (100 000 амьд төрөлт тутамд) 24) Эрүүл мэндийн мэргэжлийн ажилтан эх барьсан төрөлтийн хувь	23) Maternal mortality ratio (per 100 000 live births) 24) Proportion of births attended by skilled health personnel	47	49	51	43
				99.8	99.8	99.7	99.6
Зорилго 6. Бэлгийн замын халдварт өвчин, хүний дархлал хомсдолын вирус /ХДХВ/, дархлалын олдмол хомсдол (ДОХ), сүрьеэтэй тэмцэх, бусад өвчнийг бууруулах / Goal 6. Combat STIs /HIV/ AIDS and tuberculosis, reverse other diseases							
Зорилт 11. 2015 он гэхэд Хүний дархлал хомсдолын вирус /ХДХВ/, Дархлалын олдмол хомсдол /ДОХ/ өвчний халдварыг хязгаарлах, урьдчилан сэргийлэх	Target 11: <i>Limit and prevent the spread of Human Immunodeficiency Virus (HIV) / Acquired Immune Deficiency Syndrome (AIDS) by 2015</i>	25) Жирэмсэн эмэгтэйчүүдийн дундах ХДХВ-ын халдварын тархалт (хувь) 26) 15-24 насны залуучуудын дундах ХДХВ-ын халдварын тархалт (хувь)	25) HIV prevalence among pregnant women (percent) 26) HIV prevalence among population aged 15-24 years (percent)	0.003	0.004	0.002	0.002
				0.0012	0.0005	0.0012	0.0002
Зорилт 12. 2015 он гэхэд сүрьеэ өвчний тархалтыг бууруулах	Target 12: <i>Reverse the spread of tuberculosis by 2015</i>	27) Сүрьеэ өвчний тархалт (100 000 хүн тутамд)** 28) Сүрьеэгийн өвчлөлийн түвшин (100 000 хүн тутамд)** 29) Сүрьеэгээс шалтгаалсан нас баралт (100 000 хүн тутамд)** 30) Оношилгоо, эмчилгээний олон улсын стандартын хүрээнд сүрьеэг илрүүлж, эмчилсэн тохиолдлын хувь	27) Prevalence of tuberculosis (per 100 000 population)** 28) Incidences of tuberculosis (per 100 000 population)** 29) Death rates associated with tuberculosis (per 100 000 population)** 30) Proportion of tuberculosis cases diagnosed and treated with international standard diagnostic and treatment methods (DOTS)	65	60	59	59
				154	143	139	142
				3	2	2	2
				84.5	83.0	82.7	79.8

9.4 МЯНГАНЫ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛТЫН ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД
MILLENNIUM DEVELOPMENT GOAL INDICATORS

Зорилт	Targets	Үзүүлэлт	Indicators	2010	2011	2012	2013
Зорилго 7. Байгаль орчны тогтвортой байдлыг хангах / Goal 7. Ensure environmental sustainability							
Зорилт 14. Тогтвортой хөгжлийн зарчмыг улсын хөгжлийн бодлого, хөтөлбөрт тусган хэрэгжүүлж, хот суурин, ялангуяа Улаанбаатар хотын агаарыг цэвэршүүлэх	Target 14: <i>Integrate and implement the principles of sustainable development into country policies and programmes, reduce air pollution in urban areas, especially in Ulaanbaatar city</i>	32) Ойт нутгийн эзлэх хувь	32) Proportion of forest area	7.7	7.7	7.7	7.8
		33) Тусгай хамгаалалтад авсан газар нутгийн эзлэх хувь	33) Proportion of special protected area	13.4	13.4	13.4	13.4
		34) Нэг хүнд ногдох нүүрсхүчлийн давхар ислийн ялгаралт (тонн/хүн)*****	34) Carbon dioxide emissions per capita (ton/person)*****	4.36	5.73	6.64	7.32
		35) Улаанбаатар хотын агаар дахь азотын давхар ислийн өвлийн хоногийн дундаж агууламж (мкг/м ³)	35) Average daily concentration of nitrogen dioxide in the atmosphere of Ulaanbaatar in winter period (mcg/m ³)	52.0	76.5****	66.8	89.0
		36) Улаанбаатар хотын агаар дахь хүхэрлэг хийн өвлийн дундаж агууламж (мкг/м ³)	36) Average concentration of sulphure dioxide in the atmosphere of Ulaanbaatar in winter period (mcg/m ³)	63.0	78.4****	81.2	62.5
Зорилт 15. Гол, горхины усны эхийг хамгаалж, нөхөн сэргээх замаар ширгэлтийг багасгах	Target 15: <i>Reduce the shrinking process of rivers and streams by protecting and rehabilitating their sources</i>	37) Хамгаалалтад авсан гол мөрний усны урсац бүрэлдэх ундаргын эхийн эзлэх хувь	37) Proportion of protected surface water sources	90.6	92.0	100.0	100.0
		38) Хамгаалалт барьж тохижуулсан усны эх үүсвэр, булаг шандын эхийн тоо*****	38) Number of protected and rehabilitated water source*****	387	211	206	186
		Зорилго 8. Хөгжлийн төлөө дэлхий нийтийн түншлэлийг хөгжүүлэх / Goal 8: Develop a global partnership for development					
Зорилт 18. Худалдааны болон санхүүгийн тогтолцоог хөгжүүлэх замаар Мянганы хөгжлийн зорилтуудыг хангах таатай нөхцөл бүрдүүлэх	Target 18: <i>Create favorable condition for achieving MDGs through developing trade and financial system</i>	42) Үндэсний нийт орлогод худалдааны хүчин чадлыг бий болгоход туслахаар үзүүлсэн хөгжлийн албан ёсны тусламжийн эзлэх хувь*	42) Proportion of Official Development Assistance (ODA) provided to help build trade capacity*	0.0279	0.0125	0.1355	0.0194***
		43) Нийгмийн суурь үйлчилгээнд үзүүлсэн хөгжлийн албан ёсны тусламжийн эзлэх хувь	43) Proportion of ODA to basic social services	19.5	25.9	26.3	31.5***
		44) Дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд экспорт (бараа үйлчилгээний)-ын эзлэх хувь*	44) Percentage of exports of goods and services in Gross domestic product (GDP)*	54.7	62.3	50.6	45.1***
		45) Санхүүгийн гүнзгийрэл: Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн, нийт мөнгөний харьцаа*	45) Financial deepening (ratio of money supply to GDP)*	55.6	57.8	54.4	53.9***
		Зорилт 19. Далайд гарцгүй Монгол Улсын онцгой хэрэгцээ, шаардлагыг харгалзан илүү тааламжтай нөхцлөөр далайд гарцтай болох, гадаадад дамжин өнгөрөх тээврийн үр ашгийг дээшлүүлэх, Монгол Улсын нутаг дэвсгэрээр дамжин өнгөрөх тээврийг өргөжүүлэх	Target 19: <i>Address special needs of Mongolia as a landlocked country through negotiation for favorable terms for access to the sea, improve the efficiency of transit transportation through the territories of foreign countries, and increase transit transportation through the territory of Mongolia</i>	46) Үндэсний нийт орлогод хөгжлийн албан ёсны тусламжийн эзлэх хувь*	46) Proportion of ODA in Gross National Income*	2.7	1.4
47) Төмөр замын ачаа тээвэрлэлтэд дамжин өнгөрөх ачааны эзлэх хувь	47) Proportion of transit freight in railway transportation			13.8	10.2	7.5	8.4

9.4 МЯНГАНЫ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛТЫН ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД
MILLENNIUM DEVELOPMENT GOAL INDICATORS

Зорилт	Targets	Үзүүлэлт	Indicators	2010	2011	2012	2013
Зорилт 20. Үрт хугацаанд гадаад, дотоод өрийн тогтвортой байдлыг хангах үүднээс өрийн стратегийг бий болгох, үндэсний болон олон улсад хэрэглэж байгаа арга хэрэгслийг судалж, Монгол Улсын төсөв, эдийн засагт хүндрэл учруулахгүйгээр өрийг зохицуулан шийдвэрлэж байх	Target 20: <i>Develop a debt strategy to ensure sustainability of external and internal debts for long time, study methods applied nationally and internationally to coordinate and resolve debt issues without negative affects on the state budget and economy of Mongolia</i>	48) Дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд Засгийн газрын гадаад өрийн эзлэх хувь*	48) <i>Proportion of Government external debt in GDP*</i>	26.3	24.1	20.9	34.7***
		49) Экспортод (бараа үйлчилгээний) Засгийн газрын гадаад өрийн эзлэх хувь	49) <i>Proportion of Government external debt in exports of goods and services</i>	48.0	38.6	41.4	77.0***
		50) Улсын төсвийн орлогод гадаад өрийн эзлэх хувь	50) <i>Proportion of external debt in Government revenue</i>	72.9	87.1	91.6	103.6***
		51) Экспортод (бараа үйлчилгээний) Засгийн газрын гадаад өрийн үйлчилгээний эзлэх хувь	51) <i>Government external debt service as a percentage of exports of goods and services</i>	4.0	1.5	1.7	2.9***
		52) Улсын төсвийн орлогод гадаад өрийн үйлчилгээний эзлэх хувь	52) <i>Proportion of external debt service in Government revenue</i>	6.1	3.4	3.7	3.9***
Зорилт 21. Мэдээлэл холбооны шинэ технологийг хөгжүүлэх, "Мэдээлэлжсэн нийгэм" байгуулах	Target 21: <i>Development of new information communication technologies and building of an Information Society</i>	53) Суурин утасны цэгийн тоо (1000 хүн тутамд)**	53) <i>Telephone lines (per 1000 population)**</i>	52	47	54	73
		54) Интернет байнгын хэрэглэгчдийн тоо (1000 хүн тутамд)**	54) <i>Internet users (per 1000 population)**</i>	73	164	245	263
		55) Үүрэн телефон хэрэглэгчдийн тоо (1000 хүн тутамд)**	55) <i>Cellular subscribers (per 1000 population)**</i>	925	1056	1207	1465
Зорилго 9 . Хүний эрхийг баталгаажуулах, ардчилсан засаглалыг хөгжүүлэх / Goal 9. Strengthen human rights and foster democratic governance							
Зорилт 22. Хүний эрхийн түгээмэл тунхаглалыг хүндэтгэн сахиж, хэвлэл мэдээллийн эрх чөлөөг хангаж, олон нийтэд мэдээллийг чөлөөтэй олж авах боломж олгох	Target 22: <i>Fully respect and uphold the Universal Declaration of Human Rights, ensure the freedom of media, and provide the public with free access to information</i>	56) Хүний хөгжлийн индекс*	56) <i>Human Development Index*</i>	0.756	0.768	0.779	0.787***
		58) Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэлийн бодит биелэлт (хувь)	58) <i>Percentage of implementation / enforcement of judicial decisions</i>	51.9	72.3	75.1	77.0
		59) Төлбөрийн чадваргүй иргэдэд үйлчилгээ үзүүлж буй өмгөөлөгчдийн тоо	59) <i>Number of attorneys that provide services to citizens who are not able to pay for such services</i>	471	405	445	499
		61) Төсөв түүний зарцуулалтын тайланг веб хуудсандаа тогтмол байрлуулдаг төрийн байгууллагын тоо	61) <i>Number of state organizations that regularly place reports of their budgets and expenditures on their websites</i>	88	165	345	491

9.4 МЯНГАНЫ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛТЫН ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД
MILLENNIUM DEVELOPMENT GOAL INDICATORS

Зорилт	Targets	Үзүүлэлт	Indicators	2010	2011	2012	2013
Зорилт 23. Ардчиллын үндсэн зарчим, хэв маягийг амьдралд хэвшүүлэх	Target 23: <i>Mainstream democratic principles and practices into life</i>	63) Улсын төсвийн төслийг боловсруулах, батлах үед саналаа албан ёсоор ирүүлсэн иргэний нийгмийн байгууллагын тоо	63) <i>Number of civil society organizations that have officially expressed their views in the process of developing and approving the state budget</i>		1	1	1
Зорилт 24. Авлигыг үл тэвчих уур амьсгалыг нийгмийн бүх хүрээнд бий болгон хэвшүүлэх	Target 24: <i>Develop a zero-tolerance environment to corruption in all spheres of society</i>	65) Авлигын индекс ⁵ 66) Улс төр, хууль хяналтын байгууллагын хүрээнд дэх авлигын талаарх төсөөлөл ⁶	65) <i>Index of corruption</i> ⁵ 66) <i>Perception of corruption in political organizations, judicial and law enforcement institutions</i> ⁶	...	0.63	...	0.65
				4.07	4.07	3.93	3.68

Тайлбар: * ДНБ/ҮНО-ыг тодотгон тооцсон учир өөрчлөгдөв.
 ** Хүн ам, орон сууцны 2010 оны тооллогын дүнд үндэслэн тодотгосон.
 *** Урьдчилсан гүйцэтгэл
 **** 2010 оны 7 дугаар сараас агаарын чанарыг хэмжих харуулын тоо нэмэгдсэн.
 ***** Түлшний шаталтаас үүсэх нүүрсхүчлийн давхар ислийн ялгаралтын хэмжээгээр тооцов.
 ***** ОУ-ын байгууллагын төсөл хөтөлбөрөөр болон хувийн хэвшлийн байгууллагуудын барьж тохижуулсан усны эх үүсвэр, булаг шандын эхийн тоо нэмэгдсэн.
 ... Мэдээлэл байхгүй
 - Гүйцэтгэл байхгүй

Note: * *Changed due to the GDP /GNI revisions*
 ** *Made adjustments based on the results of the Population and Housing Census 2010*
 *** *Preliminary results*
 **** *Since July 2010, the number of air quality monitoring stations increased.*
 ***** *Estimated by the amount of carbon dioxide emissions from fuel combustion per capita.*
 ***** *Number of water sources rehabilitated by international projects and private sectors increased.*
 ... *Not available*
 - *Not applicable*

Эх үүсвэр: 1 Өрхийн нийгэм, эдийн засгийн судалгаа, ҮСХ
 2 Хүүхэд хөгжил судалгаа, ҮСХ
 3 Ажиллах хүчний судалгаа, ҮСХ
 4 Хүн ам, орон сууцны 2010 оны тооллого, ҮСХ
 5 Авлигын индексийн судалгаа, АТГ
 6 Улс төр, хууль хяналтын байгууллагын хүрээнд дэх авлигын талаарх төсөөллийн судалгаа, АТГ

Sources: 1 *Household Socio-economic Survey, NSO*
 2 *Multiple Indicator Cluster survey, NSO*
 3 *Labour Force Survey, NSO*
 4 *Population and Housing Census 2010, NSO*
 5 *Corruption Index Survey, IAAC*
 6 *Public Perception of Corruption in Political and Law Enforcement Organization Survey, IAAC*

10 Соёл, аялал жуулчлал, биеийн тамир, спорт

Соёл, урлагийн байгууллагын ажиллагчдын тоо 2013 онд **7011** болж, өмнөх оныхоос **2.4 хувиар өслөө** | Улсын хэмжээнд 2013 онд 376 номын сангаар **284.9 мянган хүн** үйлчлүүлсэн байна | 10000 хүнд ногдох номын тоо **23.5 мянга** болж, өмнөх оныхоос 0.2 мянгаар буурчээ | Нийт сүм хийдийн **45.3 хувийг будда**, 46.9 хувийг христ, 6.2 хувийг ислам, 1.6 хувийг бусад шашны сүм хийд эзэлж байна.

Culture, tourism, physical culture and sport

10

*The number of employees in culture and arts institutions reached 7011 in 2013, up **2.4 percent** from the previous year | **284.9 thousand readers** were served by 376 libraries in 2013 | The number of books per 10000 population **reached 23.5 thousands** in 2013, down 0.2 thousand over the previous year | Of the total temples and churches, **45.3 percent were Buddhist**, 46.9 percent Christian, 6.2 percent Islamic, and 1.6 percent churches and sanctuaries of other religions.*

147 Нийтийн номын сан

нийтийн номын сангийн үзүүлэлт | нийтийн номын сангийн суудал | нийтийн номын сангийн байнгын уншигчид, бүс, аймаг, нийслэлээр | номын фондын тоо | 10 000 хүнд ногдох номын тоо | байнгын уншигчдын тоо | нийтийн номын сангийн тоо бүс, аймаг, нийслэлээр

147 Соёл, урлагийн байгууллагын ажиллагчид

соёл, урлагийн байгууллагын ажиллагчид, төрлөөр

149 Мэргэжлийн урлагийн байгууллагын тоглолт, үзэгчид

мэргэжлийн урлагийн байгууллагын тоглолт, бүс, аймаг, нийслэлээр | мэргэжлийн урлагийн байгууллагын үзэгчид | мэргэжлийн урлагийн байгууллагын үзэгчид, бүс, аймаг, нийслэлээр

151 Музейн үзмэр, үзэгчид

музейн үзмэр, бүс, аймаг, нийслэлээр | музейн үзэгчид | музейн үзэгчид, бүс, аймаг, нийслэлээр

153 Соёлын төв

соёлын төв, бүс, аймаг, нийслэлээр | соёлын төвийн суудал | соёлын төвийн суудал, бүс, аймаг, нийслэлээр | соёлын зарим үзүүлэлт

154 Соёлын зарим үзүүлэлт**154 Сүм хийд**

сүм хийд, шашны төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр | сүм хийдийн ажиллагчид, шашны төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр | хурлын лам, санваартан, номлогчид, шашны төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр | шашны сургууль, дацанд суралцагчид, шашны төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр | гэрээр шашны ном заалгадаг хүүхэд, шашны төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр | шашны сургууль дацанд суралцагчид болон гэрээр ном заалгадаг хүүхэд, насны бүлгээр

159 Улсын хилээр нэвтэрсэн зорчигчид

улсын хилээр нэвтэрсэн зорчигчид, боомтоор | улсын хилээр орсон нийт зорчигчид, боомт, аяллын зорилгоор | улсын хилээр нэвтэрсэн гадаадын зорчигчид, улсаар | улсын хилээр орсон гадаадын зорчигчид, аяллын зорилго, бүс нутгаар | улсын хилээр орсон жуулчид, улсаар | улсын хилээр гарсан дотоодын зорчигчид, боомт, аяллын зорилгоор

162 Биеийн тамир, спорт

биеийн тамир спортын зарим үзүүлэлт, бүс, аймаг, нийслэлээр | цол, зэрэгтэй тамирчид, дасгалжуулагчид, бүс, аймаг, нийслэлээр

Public libraries

Public libraries / seats of public libraries / permanent readers of public library, by regions, aimags and the capital / library book stock / number of books per 10 000 population / public libraries, by regions, aimags and the capital

Employees of culture and art institutions

Employees of culture and art institutions, by type

Performances and spectators of professional art organizations

performances of professional art organizations, by regions, aimags and the capital / spectators of professional art organizations, by regions, aimags and capital

Museum exhibits and visitors of museum

museum exhibits, by regions, aimags and capital / visitors of museum, by regions, aimags and the capital

Cultural centers

cultural centers, by regions, aimags and the capital / seats of cultural centers, by region, aimags and the capital

Indicators of cultural**Temples and churches**

temples and churches, by religion types, regions, aimags and the capital / employees of temples and churches, by religion typer, regions, aimags and the capital / monks, clergyman and missionaries, by religion typer, regions, aimags and the capital / students studying in religious schools and colleges, by religion typer, regionsaimags and the capital / children studying in religious conceptions at home, by religion typer, regions, aimags and the capital / students studying in religious school and colleges, and childrenstudying at home, by age group

Inbound and outbound passengers

inbound and outbound passengers, by immigration posts / inbound passengers, by immigration posts and purpose of trip / foreign passengers crossed the border of Mongolia, by country / inbound foreign passengers, by purpose of trip and geographical regions / inbound tourists, by country / outbound domestic passengers, by immigration posts and purpose of trip

Physical culture and sports

some indicators of physical culture and sport, by regions, aimags and the capital / athletes, coaches and referees with title, by regions, aimags and the capital

Соёл, урлаг

Соёл, урлагийн салбарын статистикийн мэдээллийг аймгуудын Соёл, спорт, аялал жуулчлалын газар, Нийслэлийн соёл, урлагийн газар цуглуулан боловсруулж, Соёл, спорт, аялал жуулчлалын яам нэгтгэн Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлдэг.

10 000 хүнд ногдох номын тоог гаргахдаа номын фондыг тухайн оны суурин хүн амын дундаж тоонд харьцуулна.

Аялал жуулчлал

Энэ бүлэгт Монгол Улсын хилээр нэвтэрсэн дотоодын болон гадаадын зорчигчдын хөдөлгөөний мэдээллийг тусгав. Мэдээллийн эх үүсвэр нь Хил хамгаалах ерөнхий газрын "Хилээр нэвтэрсэн иргэдийн судалгаа" болно.

Аялал жуулчлал нь байнга оршин суудаг газраас ажил хэргийн болон хувийн зорилгоор өөр газарт аялахтай холбогдон үүсэх нийгэм, эдийн засаг, соёлын ерөнхий үйл ажиллагаа юм.

Жуулчин гэж байнга оршин суудаг газраасаа өөр газарт ажил эрхлэхээс бусад зорилгоор 1 хоногоос 183 хоног хүртэлх хугацаагаар аялж буй хүнийг ойлгоно. Жуулчинд Монгол Улсын хилээр албан, хувийн, жуулчлал, дамжин өнгөрөх, бусад зорилгоор нэвтэрсэн гадаадын иргэдийг хамруулсан болно.

Монгол Улсын хилээр нэвтэрсэн зорчигчдыг зорилгоор нь албан, хувийн, жуулчлал, дамжин өнгөрөх, суралцах, ажиллах, байнга оршин суух, бусад гэж ангилна. Нийт зорчигчдод Монгол Улсын хилээр орсон гадаадын болон дотоодын иргэдийг хамруулав.

Албан болон хувийн ажил, аялал жуулчлал, суралцах, ажиллах, байнга оршин суух, бусад зорилгоор улсын хилээр гарсан Монгол Улсын харьяат иргэдийг дотоодын зорчигчдод хамруулна.

Сүм хийд

Сүсэгтэн олны шашин-номын эрэлт хэрэгцээг хангах зорилгоор шашны зан үйл, хурал ном, шашны боловсролын ажлыг эрхлэн гүйцэтгэж буй хийд, сүм, дацан төв болон тэдгээрийн удирдах байгууллагыг шашны байгууллага гэнэ.

Лам гэж буддын сүм хийдэд санваар хүртсэн хүн.

Хурлын лам гэж тухайн хийдийнхээ хуралд өдөр тутам оролцдог сар бүр зэд (цалин) авдаг лам.

Христийн номлогч (Пастор) гэж христийн сүмийн гишүүн.

Ислам шашны номлогч (Мударрис) гэж Коран судрыг бусдад номлодог санваартан.

Culture and arts

The Culture, Sports and Tourism Departments in aimags and the Culture and Art Department in Ulaanbaatar City collect data on culture and arts. The Ministry of Culture, Sports and Tourism compiles this data and sends the aggregated data to the National Statistical Office.

The number of books per 10 000 population is the proportion of library book stock and the number of mid-year resident population in a given year.

Tourism

This chapter provides the statistics on Mongolian citizens and foreign passengers who have crossed the border of Mongolia. The data source for the statistics comes from "the report on inbound and outbound passengers", by the Border Protection Organization.

Tourism refers to all types of general social, economic and cultural activities related to travelling outside the place of usual residence for recreational, leisure or business purposes.

A tourist refers to a person who travels to and stays in places outside his/her usual environment for not more than 183 days for purposes other than employment. The number of tourists includes inbound foreign citizens travelling for official, personal trips, tourism and transit purposes.

According to purpose of trip, passengers are classified as official, private, tourism, transit, study, work, permanent residence and others. Passengers include all inbound passengers both Mongolian and foreign.

Outbound passengers of Mongolia refer to Mongolian citizens who have travelled overseas for official, private, tourist, transit, work, study, permanent residence and other purposes.

Monasteries, temples and churches

A religious organization refers to monasteries, temples, churches and their authorities which manage religious rituals and education for religious worshippers.

A monk is a male person ordained in a Buddhist monastery.

A monk for religion services refers to a monk who holds religion services everyday in a respective place of worship and get zed (salary) every month.

A Christian pastor is a priest in a Christian church.

A predicator of Islam (Mudarris) refers to a preacher who teaches and explains the Noble Quran.

10 Culture, tourism, physical culture and sports

10.1 НИЙТИЙН НОМЫН САНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ PUBLIC LIBRARIES

Үзүүлэлт	Indicators	2010	2011	2012	2013
Номын сан	libraries	373	373	377	376
Номын фонд, мян.ш	Library book stock, thous. pcs	6 791.9	6 734.6	6 726.5	6 818.9
10 000 хүнд ногдох номын тоо, мян.ш	Number of books per 10 000 population, thous.pcs	24.7	24.2	23.7	23.5
Байнгын уншигчид, мян.хүн	Permanent readers, thous.persons	297.4	289.6	305.9	284.9

10.2 НИЙТИЙН НОМЫН САН, бүс, аймаг, нийслэлээр PUBLIC LIBRARIES, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	373	373	377	376
Баруун бүс	Western region	93	93	94	94
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	14	14	14	14
Говь-Алтай	Govi-Altai	19	19	19	19
Завхан	Zavkhan	24	24	24	24
Увс	Uvs	19	19	20	20
Ховд	Khovd	17	17	17	17
Хангайн бүс	Khangai region	103	103	104	103
Архангай	Arkhangai	19	19	19	19
Баянхонгор	Bayankhongor	20	20	20	20
Булган	Bulgan	16	17	18	18
Орхон	Orkhon	5	4	4	3
Өвөрхангай	Ovorkhangai	19	19	19	19
Хөвсгөл	Khovsgol	24	24	24	24
Төвийн бүс	Central region	99	99	101	101
Говьсүмбэр	Govisumber	1	1	3	3
Дархан - Уул	Darkhan-Uul	5	5	5	5
Дорноговь	Dornogovi	14	14	14	14
Дундговь	Dundgovi	15	15	15	15
Өмнөговь	Omnogovi	15	15	15	15
Сэлэнгэ	Selenge	22	22	22	22
Төв	Tov	27	27	27	27
Зүүн бүс	Eastern region	50	50	50	50
Дорнод	Dornod	14	14	14	14
Сүхбаатар	Sukhbaatar	13	13	13	13
Хэнтий	Khentii	23	23	23	23
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	28	28	28	28

10.3 СОЁЛ, УРЛАГИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН АЖИЛЛАГЧИД, төрлөөр EMPLOYEES OF CULTURE AND ART INSTITUTIONS, by types

Байгууллага	Institutios	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	6 233	6 457	6 845	7 011
Үүнээс: Эмэгтэй	Of which: Female	3 354	3 508	3 699	3 803
Театр, чуулга, цирк	Theatres, circus and ensembles	2 656	2 719	2 800	2 822
Музей	Museum	612	635	646	671
Номын сан	Public libraries	461	478	515	575
Соёлын төв (ордон)	Cultural centres	2 321	2 428	2 602	2 669
Киноны байгууллага	Film organization	183	197	282	274

10.4 НИЙТИЙН НОМЫН САНГИЙН СУУДАЛ, бүс, аймаг, нийслэлээр
SEATS OF PUBLIC LIBRARIES, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	10 480	10 540	10 717	10 643
Баруун бүс	Western region	2 406	2 427	2 368	2 386
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	358	358	358	334
Говь-Алтай	Govi-Altai	429	391	391	435
Завхан	Zavkhan	549	585	538	527
Увс	Uvs	460	474	480	480
Ховд	Khovd	610	619	601	610
Хангайн бүс	Khangai region	2 833	2 911	2 966	2 892
Архангай	Arkhangai	484	484	484	502
Баянхонгор	Bayankhongor	480	510	510	462
Булган	Bulgan	390	400	462	435
Орхон	Orkhon	238	274	288	224
Өвөрхангай	Ovorkhangai	485	485	499	527
Хөвсгөл	Khovsgol	756	758	723	742
Төвийн бүс	Central region	2 415	2 424	2 645	2 627
Говьсүмбэр	Govisumber	20	20	100	100
Дархан - Уул	Darkhan-Uul	262	262	302	306
Дорноговь	Dornogovi	261	247	274	274
Дундговь	Dundgovi	279	320	357	357
Өмнөговь	Omnogovi	375	375	375	373
Сэлэнгэ	Selenge	493	503	540	512
Төв	Tov	725	697	697	705
Зүүн бүс	Eastern region	1 154	1 184	1 216	1 220
Дорнод	Dornod	375	384	400	405
Сүхбаатар	Sukhbaatar	330	336	347	358
Хэнтий	Khentii	449	464	469	457
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	1 672	1 594	1 522	1 518

10.5 НИЙТИЙН НОМЫН САНГИЙН БАЙНГЫН ҮНШИГЧИД, бүс, аймаг, нийслэлээр
PERMANENT READERS OF PUBLIC LIBRARY, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	297 436	289 604	311 515	284 930
Баруун бүс	Western region	53 695	56 305	63 199	76 010
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	8 225	9 011	9 373	14 389
Говь-Алтай	Govi-Altai	6 505	9 441	9 796	20 799
Завхан	Zavkhan	17 175	14 587	16 483	17 221
Увс	Uvs	10 735	13 444	16 666	12 502
Ховд	Khovd	11 055	9 822	10 881	11 099
Хангайн бүс	Khangai region	71 067	72 357	78 480	76 713
Архангай	Arkhangai	16 165	16 356	16 207	14 317
Баянхонгор	Bayankhongor	11 588	10 499	12 742	17 708
Булган	Bulgan	11 234	11 620	9 341	9 811
Орхон	Orkhon	7 323	7 464	8 268	8 042
Өвөрхангай	Ovorkhangai	12 776	13 601	14 695	11 430
Хөвсгөл	Khovsgol	11 981	12 817	17 227	15 405
Төвийн бүс	Central region	71 286	55 718	55 023	58 121
Говьсүмбэр	Govisumber	682	971	1 424	1 925
Дархан - Уул	Darkhan-Uul	6 404	7 451	7 791	7 802
Дорноговь	Dornogovi	3 637	3 459	4 851	5 697
Дундговь	Dundgovi	7 809	9 890	10 820	12 098
Өмнөговь	Omnogovi	28 568	9 905	7 486	6 659
Сэлэнгэ	Selenge	9 949	9 694	8 303	8 861
Төв	Tov	14 237	14 348	14 348	15 079
Зүүн бүс	Eastern region	20 307	22 199	23 150	22 891
Дорнод	Dornod	7 810	5 415	5 781	5 894
Сүхбаатар	Sukhbaatar	5 419	8 819	8 737	8 795
Хэнтий	Khentii	7 078	7 965	8 632	8 202
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	81 081	83 025	91 663	51 195

10.6 МЭРГЭЖЛИЙН УРЛАГИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ТОГЛОЛТ, бүс, аймаг, нийслэлээр
 PERFORMANCES OF PROFESSIONAL ART ORGANIZATIONS, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the capital</i>	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	4 947	5 149	4 697	4 236
Баруун бүс	Western region	983	876	922	685
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	142	98	105	94
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	194	177	165	136
Завхан	<i>Zavkhan</i>	322	157	161	137
Увс	<i>Uvs</i>	200	314	271	247
Ховд	<i>Khovd</i>	125	130	220	71
Хангайн бүс	Khangai region	760	1 146	842	926
Архангай	<i>Arkhangai</i>	56	40	42	42
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	217	295	282	321
Булган	<i>Bulgan</i>	197	205	192	187
Орхон	<i>Orkhon</i>	206	466	217	264
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	49	43	34	35
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	35	97	75	77
Төвийн бүс	Central region	988	995	895	756
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	55	52	30	38
Дархан - Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	128	141	133	122
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	240	254	159	114
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	105	61	81	93
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	35	44	54	54
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	310	369	364	274
Төв	<i>Tov</i>	115	74	74	61
Зүүн бүс	Eastern region	190	157	195	153
Дорнод	<i>Dornod</i>	42	76	61	39
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	86	17	74	46
Хэнтий	<i>Khentii</i>	62	64	60	68
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	2 026	1 975	1 843	1 716
УДБЭТ	<i>NATOB</i>	85	134	106	93
УДЭТ	<i>NADT</i>	214	135	188	149
УХТ	<i>SPT</i>	145	159	82	113
ҮДБЭЧ	<i>NSDAE</i>	201	265	210	190
Улсын филармони	<i>State philarmony</i>	138	80	105	149
АСА цирк	<i>ASA circus</i>	42	82	89	93
ЦДБЭЧ	<i>MSDAE</i>	300	206	234	330
ХЦДБЧ	<i>BTSE</i>	227	218	226	183

Тайлбар: УДБЭТ- Улсын дуурь бүжгийн эрдмийн театр

УДЭТ - Улсын драмын эрдмийн театр

УХТ - Улсын хүүхэлдэйн театр

ҮДБЭЧ - Үндэсний дуу, бүжгийн эрдмийн чуулга

ЦДБЭЧ - Цэргийн дуу, бүжгийн эрдмийн чуулга

ХЦДБЧ - Хилийн цэргийн дуу, бүжгийн чуулга

Note: NATOB - National academic theatre of Opera and balet

NADT - National academic drama theatre

SPT - State puppet theatre

NSDAE - National Song and Dance Academic Ensemble

MSDAE - Military Song and Dancing Academic Ensemble

BTSE - Border Troops Song and Dancing Ensemble

10.7 МЭРГЭЖЛИЙН УРЛАГИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЗЭГЧИД, бүс, аймаг, нийслэлээр
SPECTATORS OF PROFESSIONAL ART ORGANIZATIONS, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the capital</i>	2010	2011	2012	2013
		мян.хүн / <i>thous.persons</i>			
Бүгд	Total	1 936.6	1 974.9	1 669.3	1 962.2
Баруун бүс	Western region	266.7	316.4	236.7	285.4
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	32.2	29.2	31.3	32.3
Говь-Алтай	<i>Govii-Altai</i>	36.6	36.9	33.1	38.8
Завхан	<i>Zavkhan</i>	92.5	142.8	63.0	113.1
Увс	<i>Uvs</i>	91.9	93.1	92.9	93.0
Ховд	<i>Khovd</i>	13.5	14.4	16.4	8.2
Хангайн бүс	Khangaï region	263.0	218.5	233.1	330.8
Архангай	<i>Arkhangai</i>	32.6	17.8	6.0	37.5
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	66.2	84.3	96.3	209.0
Булган	<i>Bulgan</i>	40.1	40.2	32.9	10.8
Орхон	<i>Orkhon</i>	96.9	46.3	58.9	40.1
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	19.6	21.4	25.5	13.7
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	7.5	8.5	13.5	19.7
Төвийн бүс	Central region	415.9	462.6	423.4	371.0
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	35.0	39.3	26.1	25.5
Дархан - Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	199.0	200.0	208.0	111.7
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	43.5	54.5	29.4	55.8
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	27.0	20.9	33.1	35.0
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	16.5	16.2	15.0	20.7
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	74.2	106.7	86.8	102.3
Төв	<i>Tov</i>	20.7	25.0	25.0	20.0
Зүүн бүс	Eastern region	76.1	73.0	99.6	66.7
Дорнод	<i>Dornod</i>	16.8	16.7	19.4	19.2
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	27.0	22.9	58.6	23.1
Хэнтий	<i>Khentii</i>	32.3	33.5	21.6	24.4
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	915.0	904.3	676.5	908.3
УДБЭТ	<i>NATOB</i>	16.0	18.0	18.5	32.6
УДЭТ	<i>NADT</i>	58.1	48.3	59.8	47.7
УХТ	<i>SPT</i>	9.8	11.8	22.8	44.9
ҮДБЭЧ	<i>NSDAE</i>	45.3	57.8	52.8	31.3
Улсын филармони	<i>State philarmony</i>	56.9	60.5	92.5	80.4
АСА цирк	<i>A SA circus</i>	36.0	24.7	110.0	125.0
ЦДБЭЧ	<i>MSDAE</i>	96.3	20.5	16.0	412.8
ХЦДБЧ	<i>BTSE</i>	19.0	19.3	77.8	45.1

Тайлбар: УДБЭТ- Улсын дуурь бүжгийн эрдмийн театр
 УДЭТ - Улсын драмын эрдмийн театр
 УХТ - Улсын хүүхэлдэйн театр
 ҮДБЭЧ - Үндэсний дуу, бүжгийн эрдмийн чуулга
 ЦДБЭЧ - Цэргийн дуу, бүжгийн эрдмийн чуулга
 ХЦДБЧ - Хилийн цэргийн дуу, бүжгийн чуулга

Note: NATOB - National academic theatre of Opera and balet
 NADT - National academic drama theatre
 SPT - State puppet theatre
 NSDAE - National Song and Dance Academic Ensemble
 MSDAE - Military Song and Dancing Academic Ensemble
 BTSE - Border Troops Song and Dancing Ensemble

10.8 МҮЗЕЙН ҮЗМЭР, бүс, аймаг, нийслэлээр
MUSEUM EXHIBITS, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010	2011	2012	2013
		ширхэг / piece			
Бүгд	Total	236 632	244 315	251 687	261 645
Баруун бүс	Western region	27 893	29 443	28 431	33 774
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	5 431	5 531	5 996	5 072
Говь-Алтай	Govi-Altai	4 026	4 085	4 140	2 491
Завхан	Zavkhan	5 079	5 435	5 747	14 791
Увс	Uvs	9 219	10 167	8 130	8 443
Ховд	Khovd	4 138	4 225	4 418	2 977
Хангайн бүс	Khangaï region	35 035	38 820	43 339	44 869
Архангай	Arkhangai	4 885	5 120	4 670	4 684
Баянхонгор	Bayankhongor	9 579	9 752	12 941	13 478
Булган	Bulgan	4 052	4 118	4 419	6 340
Орхон	Orkhon	1 770	1 770	1 782	1 601
Өвөрхангай	Ovorkhangai	10 394	13 639	13 500	12 664
Хөвсгөл	Khovsgol	4 355	4 421	6 027	6 102
Төвийн бүс	Central region	27 856	29 644	31 714	31 324
Говьсүмбэр	Govisumber	669	671	707	721
Дархан - Уул	Darkhan-Uul	1 227	1 228	1 239	1 240
Дорноговь	Dornogovi	6 458	7 522	7 473	8 239
Дундговь	Dundgovi	4 572	4 602	5 443	4 475
Өмнөговь	Omnogovi	3 948	4 084	4 375	4 375
Сэлэнгэ	Selenge	3 285	3 322	4 262	4 293
Төв	Tov	7 697	8 215	8 215	7 981
Зүүн бүс	Eastern region	9 904	10 024	11 383	12 266
Дорнод	Dornod	5 158	5 164	5 396	5 888
Сүхбаатар	Sukhbaatar	2 184	2 206	2 391	2 751
Хэнтий	Khentii	2 562	2 654	3 596	3 627
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	135 944	136 384	136 820	139 412
Байгалийн түүхийн музей	Natural History Museum	14 311	14 311	14 556	7 803
Үндэсний түүхийн музей	National History Museum	50 442	50 442	50 460	50 831
Дүрслэх урлагийн музей	Fine Arts Museum	17 422	17 844	17 844	16 562
Богд хааны ордон музей	Bogdo khan palace museum	8 742	8 742	8 745	8 626
Чойжин ламын сүм музей	Chojjin lama temple museum	6 208	6 208	6 209	6 218
Театрын музей	Theatre Museum	9 338	9 338	9 338	9 494
Уран зургийн галерей	Art Gallery	3 700	3 720	3 730	3 588
Монгол цэргийн музей	Mongol military museum	8 642	8 682	8 682	8 262
Улсын хилийн музей	National border museum	3 455	3 455	3 455	3 455

10.9 МУЗЕЙН ҮЗЭГЧИД, бүс, аймаг, нийслэлээр
VISITORS OF MUSEUM, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the capital</i>	2010	2011	2012	2013
		мян.хүн / <i>thous.persons</i>			
Бүгд	Total	416.0	517.4	598.6	920.6
Баруун бүс	Western region	59.6	63.4	56.8	75.1
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	17.4	16.2	16.6	24.3
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	9.9	11.0	12.2	14.8
Завхан	<i>Zavkhan</i>	11.1	14.3	11.4	13.8
Увс	<i>Uvs</i>	5.9	6.6	10.4	11.9
Ховд	<i>Khovd</i>	15.3	15.3	6.2	10.3
Хангайн бүс	Khangai region	72.9	95.8	113.3	123.5
Архангай	<i>Arkhangai</i>	8.6	11.7	16.5	15.3
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	14.0	14.6	14.9	18.6
Булган	<i>Bulgan</i>	5.2	5.2	5.2	9.0
Орхон	<i>Orkhon</i>	11.6	11.6	7.9	9.0
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	27.6	43.9	58.1	59.9
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	5.9	8.8	10.7	11.7
Төвийн бүс	Central region	58.3	67.6	72.9	103.6
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	1.1	1.6	1.9	2.0
Дархан - Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	3.8	2.7	1.6	16.6
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	7.0	11.6	11.5	13.9
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	8.0	9.3	11.4	11.0
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	10.7	7.9	8.1	19.2
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	2.4	2.2	6.1	12.3
Төв	<i>Tov</i>	25.3	32.3	32.3	28.6
Зүүн бүс	Eastern region	15.7	21.3	16.4	23.1
Дорнод	<i>Dornod</i>	4.4	8.6	7.7	8.6
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	2.2	4.5	4.3	4.6
Хэнтий	<i>Khentii</i>	9.1	8.2	4.4	9.9
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	209.5	269.3	339.2	595.3
Байгалийн түүхийн музей	<i>Natural History Museum</i>	63.0	116.8	77.6	22.0
Үндэсний түүхийн музей	<i>National History Museum</i>	47.2	52.5	53.1	87.4
Дүрслэх урлагийн музей	<i>Fine Arts Museum</i>	21.0	26.7	26.6	25.1
Богд хааны ордон музей	<i>Bogdo khan palace museum</i>	25.1	26.1	35.0	45.2
Чойжин ламын сүм музей	<i>Chojin lama temple museum</i>	13.8	6.7	12.8	20.5
Театрын музей	<i>Theatre Museum</i>	2.0	1.9	1.8	3.7
Уран зургийн галерей	<i>Art Gallery</i>	4.5	2.0	4.3	4.7
Монгол цэргийн музей	<i>Mongol military museum</i>	10.0	12.9	12.9	13.1
Улсын хилийн музей	<i>National border museum</i>	2.6	2.6	2.6	2.6

10.10 СОЁЛЫН ТӨВ, бүс, аймаг, нийслэлээр
 CULTURAL CENTERS, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	341	341	342	342
Баруун бүс	Western region	88	88	89	89
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	13	13	13	13
Говь-Алтай	Govi-Altai	18	18	18	18
Завхан	Zavkhan	23	23	23	23
Увс	Uvs	18	18	19	19
Ховд	Khovd	16	16	16	16
Хангайн бүс	Khangai region	100	101	101	101
Архангай	Arkhangai	19	19	19	19
Баянхонгор	Bayankhongor	19	19	19	19
Булган	Bulgan	16	17	17	17
Орхон	Orkhon	5	5	5	5
Өвөрхангай	Ovorkhangai	18	18	18	18
Хөвсгөл	Khovsgol	23	23	23	23
Төвийн бүс	Central region	92	92	92	92
Говьсүмбэр	Govisumber	2	2	2	2
Дархан - Уул	Darkhan-Uul	3	3	3	3
Дорноговь	Dornogovi	13	13	13	13
Дундговь	Dundgovi	14	14	14	14
Өмнөговь	Omnogovi	14	14	14	14
Сэлэнгэ	Selenge	20	20	20	20
Төв	Tov	26	26	26	26
Зүүн бүс	Eastern region	47	47	47	47
Дорнод	Dornod	13	13	13	13
Сүхбаатар	Sukhbaatar	12	12	12	12
Хэнтий	Khentii	22	22	22	22
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	14	13	13	13

10.11 СОЁЛЫН ТӨВИЙН СУУДАЛ, бүс, аймаг, нийслэлээр
 SEATS OF CULTURAL CENTERS, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	87 940	89 128	90 925	91 241
Баруун бүс	Western region	18 313	18 365	19 045	19 203
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	2 470	2 470	2 470	2 470
Говь-Алтай	Govi-Altai	3 750	3 720	3 720	4 010
Завхан	Zavkhan	4 108	4 168	4 588	4 538
Увс	Uvs	4 155	4 135	4 435	4 435
Ховд	Khovd	3 830	3 872	3 832	3 750
Хангайн бүс	Khangai region	22 089	22 576	23 181	23 353
Архангай	Arkhangai	4 430	4 430	4 430	4 430
Баянхонгор	Bayankhongor	3 510	3 610	3 610	4 070
Булган	Bulgan	3 550	3 810	3 860	3 860
Орхон	Orkhon	1 865	1 890	1 250	850
Өвөрхангай	Ovorkhangai	4 168	4 270	4 410	4 520
Хөвсгөл	Khovsgol	4 566	4 566	5 621	5 623
Төвийн бүс	Central region	19 684	20 244	20 622	20 483
Говьсүмбэр	Govisumber	300	450	300	300
Дархан - Уул	Darkhan-Uul	732	732	732	652
Дорноговь	Dornogovi	2 410	2 410	2 410	2 410
Дундговь	Dundgovi	2 298	2 560	2 518	2 518
Өмнөговь	Omnogovi	2 572	2 572	2 992	2 933
Сэлэнгэ	Selenge	5 252	5 400	5 550	5 650
Төв	Tov	6 120	6 120	6 120	6 020
Зүүн бүс	Eastern region	9 629	10 028	10 392	10 317
Дорнод	Dornod	2 469	2 589	2 650	2 700
Сүхбаатар	Sukhbaatar	2 400	2 530	2 620	2 490
Хэнтий	Khentii	4 760	4 909	5 122	5 127
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	18 225	17 915	17 685	17 885

10.12 СОЁЛЫН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ
SOME INDICATORS FOR CULTURE

Үзүүлэлт	Indicators	2010	2011	2012	2013
Хэвлэгдсэн ном, товхимол, мян.ш	<i>Published books and booklets, thous.pcs</i>	135.2	95.4	10.4	26.3
Хэвлэгдсэн сонин, мян.ш	<i>Published newspapers, thous.pcs</i>	7 882.9	13 378.6	7 287.4	11 312.6
Хэвлэгдсэн сэтгүүл, мян.ш	<i>Published magazines, journals, thous.pcs</i>	34.6	303.1	225.3	449.7
Үйлдвэрлэсэн кино	<i>Produced films</i>	14	13	13	12
Гадаадаас авсан кино	<i>Films from abroad</i>	68	97	85	105

10.13 СҮМ ХИЙД, ШАШНЫ ТӨРЛӨӨР, БҮС, АЙМАГ, НИЙСЛЭЛЭЭР
TEMPLES AND CHURCHES, by religion types, regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	Сүм, хийд-бүгд				Үүнээс: шашны төрлөөр*											
		Temples and churches-total				Будда				Христ				Ислам			
		2010	2011	2012	2013	Buddhism				Christianity				Islam			
Бүгд	Total	234	327	338	322	127	142	148	146	96	161	157	151	6	18	24	20
Баруун бүс	Western region	24	44	51	46	16	21	23	22	2	5	6	5	5	18	22	19
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	2	15	19	17	-	1	1	-	-	-	-	-	2	14	18	17
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1	3	3	3	1	2	2	2	-	1	1	1	-	-	-	-
Завхан	<i>Zavkhan</i>	6	9	10	9	6	9	10	9	-	-	-	-	-	-	-	-
Увс	<i>Uvs</i>	4	10	10	10	3	6	6	7	1	3	3	3	-	1	1	0
Ховд	<i>Khovd</i>	11	7	9	7	6	3	4	4	1	1	2	1	3	3	3	2
Хангайн бүс	Khangai region	38	56	55	55	28	37	37	37	10	19	18	18	-	-	-	-
Архангай	<i>Arkhangai</i>	6	7	7	7	5	5	5	5	1	2	2	2	-	-	-	-
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	12	11	11	11	11	10	10	10	1	1	1	1	-	-	-	-
Булган	<i>Bulgan</i>	1	7	6	6	1	3	3	3	-	4	3	3	-	-	-	-
Орхон	<i>Orkhon</i>	11	15	15	15	3	4	4	4	8	11	11	11	-	-	-	-
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	6	7	7	7	6	7	7	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	2	9	9	9	2	8	8	8	-	1	1	1	-	-	-	-
Төвийн бүс	Central region	31	53	49	47	19	28	30	29	12	25	19	18	-	-	-	-
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	2	3	3	3	1	1	1	1	1	2	2	2	-	-	-	-
Дархан - Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	14	21	20	18	4	5	6	5	10	16	14	13	-	-	-	-
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	3	8	7	7	3	5	6	5	-	3	1	2	-	-	-	-
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	4	8	7	7	4	8	7	7	-	-	-	-	-	-	-	-
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	3	3	3	3	2	1	2	2	1	2	1	1	-	-	-	-
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	2	4	4	4	2	2	3	4	-	2	1	-	-	-	-	-
Төв	<i>Tov</i>	3	6	5	5	3	6	5	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Зүүн бүс	Eastern region	12	17	16	16	12	15	15	15	-	2	1	1	-	-	-	-
Дорнод	<i>Dornod</i>	2	5	3	3	2	3	2	2	-	2	1	1	-	-	-	-
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	8	10	11	11	8	10	11	11	-	-	-	-	-	-	-	-
Хэнтий	<i>Khentii</i>	2	2	2	2	2	2	2	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	129	157	167	158	52	41	43	43	72	110	113	109	1	-	2	1

Тайлбар: * Үлдсэн нь Бахай, Мүүн, Бөөгийн шашин

Note: * The rest are Bahai, Moon and Shamanism

10.14 СҮМ ХИЙДИЙН АЖИЛЛАГЧИД**, шашны төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр
EMPLOYEES OF TEMPLES AND CHURCHES**, by religion types, regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	Ажиллагчид-бүгд Employees-total				Үүнээс: шашны төрлөөр* Out of which: by religion types*											
		2010	2011	2012	2013	Будда Buddhism				Христ Christianity				Ислам Islam			
						2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	3 017	3 370	3 317	3 166	2 399	2 605	2 494	2 401	586	666	678	637	25	90	95	84
Баруун бүс	Western region	162	283	290	279	111	166	171	171	25	27	29	26	25	90	90	82
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	16	87	81	76	-	6	2	0	-	-	-	-	16	81	79	76
Говь-Алтай	Govi-Altai	5	18	17	17	5	16	15	15	-	2	2	2	-	-	-	-
Завхан	Zavkhan	47	74	72	78	47	74	72	78	-	-	-	-	-	-	-	-
Увс	Uvs	28	63	60	57	25	54	51	51	3	8	8	6	-	1	1	-
Ховд	Khovd	66	41	60	51	34	16	31	27	22	17	19	18	9	8	10	6
Хангайн бүс	Khangai region	519	598	544	600	447	516	459	521	72	82	85	79	-	-	-	-
Архангай	Arkhangai	65	58	59	49	63	55	55	46	2	3	4	3	-	-	-	-
Баянхонгор	Bayankhongor	169	156	143	142	140	145	133	136	29	11	10	6	-	-	-	-
Булган	Bulgan	27	29	33	38	27	20	19	27	-	9	14	11	-	-	-	-
Орхон	Orkhon	73	104	94	111	32	49	48	56	41	55	46	55	-	-	-	-
Өвөрхангай	Ovorkhangai	123	159	164	177	123	159	164	177	-	-	-	-	-	-	-	-
Хөвсгөл	Khovsgol	62	92	51	83	62	88	40	79	-	4	11	4	-	-	-	-
Төвийн бүс	Central region	263	350	359	330	228	296	310	281	35	54	49	49	-	-	-	-
Говьсүмбэр	Govisumber	13	17	11	8	9	11	8	5	4	6	3	3	-	-	-	-
Дархан - Уул	Darkhan-Uul	66	87	94	84	38	63	60	52	28	24	34	32	-	-	-	-
Дорноговь	Dornogovi	59	65	71	76	59	60	66	66	-	5	5	10	-	-	-	-
Дундговь	Dundgovi	57	110	101	92	57	110	101	92	-	-	-	-	-	-	-	-
Өмнөговь	Omnogovi	22	20	21	19	19	4	17	15	3	16	4	4	-	-	-	-
Сэлэнгэ	Selenge	12	12	18	22	12	9	15	22	-	3	3	0	-	-	-	-
Төв	Tov	34	39	43	29	34	39	43	29	-	-	-	-	-	-	-	-
Зүүн бүс	Eastern region	164	197	198	184	164	193	195	179	-	4	3	5	-	-	-	-
Дорнод	Dornod	37	37	36	38	37	33	33	33	-	4	3	5	-	-	-	-
Сүхбаатар	Sukhbaatar	99	132	134	118	99	132	134	118	-	-	-	-	-	-	-	-
Хэнтий	Khentii	28	28	28	28	28	28	28	28	-	-	-	-	-	-	-	-
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	1 909	1 942	1 926	1 773	1 449	1 434	1 359	1 249	454	499	512	478	-	-	5	2

Тайлбар: * Үлдсэн нь Бахай, Мүүн, Бөөгийн шашин
 ** Өмнөх онуудад Улаанбаатар хотын Гандантэгчилэн хийдийн ажиллагчдын тоонд хийдийн дэргэдэх Бурхан шашны дээд сургуулийн суралцагчид, багш нарын тоог оруулан тооцож явсныг энэ онд залруулан хассан болно.

Note: * The rest are Bahai, Moon and Shamanism
 ** The students and and teachers at the High School of Buddhism within the Gandan Monastery in Ulaanbaatar, which had included in the number of employees of the monestry in previous years, are deducted from the number this year.

10.15 ХУРЛЫН ЛАМ, САНВААРТАН, НОМЛОГЧИД, шашны төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр
MONKS, CLERGYMAN AND MISSIONARIES, by religion types, regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	Хурлын лам, санваартан, номлогчид - бүгд <i>Monks, clergyman and missionaries - Total</i>				Үүнээс: шашны төрлөөр* Out of which: by religion types*											
						Будда <i>Buddhism</i>				Христ <i>Christianity</i>				Ислам <i>Islam</i>			
		2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	2 093	1 784	1 668	1 721	1 899	1 571	1 412	1 484	181	191	227	213	11	20	26	21
Баруун бүс	Western region	96	151	168	166	64	113	124	127	21	18	19	18	11	20	25	21
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	5	20	25	19	-	2	2	-	-	-	-	-	5	18	23	19
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	4	12	11	11	4	11	10	10	-	1	1	1	-	-	-	-
Завхан	<i>Zavkhan</i>	28	50	56	64	28	50	56	64	-	-	-	-	-	-	-	-
Увс	<i>Uvs</i>	19	46	43	41	18	43	40	39	1	3	3	2	-	-	-	-
Ховд	<i>Khovd</i>	40	23	33	31	14	7	16	14	20	14	15	15	6	2	2	2
Хангайн бүс	Khangai region	398	443	376	409	346	403	330	377	52	40	46	32	-	-	-	-
Архангай	<i>Arkhangai</i>	52	50	39	34	50	47	36	34	2	3	3	-	-	-	-	-
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	138	127	109	99	115	122	104	97	23	5	5	2	-	-	-	-
Булган	<i>Bulgan</i>	18	15	12	14	18	11	8	12	-	4	4	2	-	-	-	-
Орхон	<i>Orkhon</i>	46	59	57	68	19	33	34	42	27	26	23	26	-	-	-	-
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	90	126	116	129	90	126	116	129	-	-	-	-	-	-	-	-
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	54	66	43	65	54	64	32	63	-	2	11	2	-	-	-	-
Төвийн бүс	Central region	138	228	197	182	132	210	191	176	6	18	6	6	-	-	-	-
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	8	11	7	2	6	8	6	1	2	3	1	1	-	-	-	-
Дархан - Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	9	45	39	41	6	40	35	37	3	5	4	4	-	-	-	-
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	32	38	24	36	32	37	24	36	-	1	-	-	-	-	-	-
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	48	93	76	66	48	93	76	66	-	-	-	-	-	-	-	-
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	13	12	11	11	12	3	10	10	1	9	1	1	-	-	-	-
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	4	2	12	5	4	2	12	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Төв	<i>Tov</i>	24	27	28	21	24	27	28	21	-	-	-	-	-	-	-	-
Зүүн бүс	Eastern region	104	133	117	127	104	130	117	122	-	3	-	5	-	-	-	-
Дорнод	<i>Dornod</i>	18	23	22	28	18	20	22	23	-	3	-	5	-	-	-	-
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	67	91	87	78	67	91	87	78	-	-	-	-	-	-	-	-
Хэнтий	<i>Khentii</i>	19	19	8	21	19	19	8	21	-	-	-	-	-	-	-	-
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	1 357	829	810	837	1 253	715	650	682	102	112	156	152	-	-	1	-

Тайлбар : * Үлдсэн нь Бахай, Мүүн, Бөөгийн шашин

Note: * The rest are Bahai, Moon and Shamanism

10.16 ШАШНЫ СУРГУУЛЬ, ДАЦАНД СУРАЛЦАГЧИД, шашны төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр
 STUDENTS STUDYING IN RELIGIOUS SCHOOLS AND COLLEGES, by religion types, regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	Шашны сургуульд суралцагчид-бүгд Students studying in religious schools and colleges				Үүнээс: шашны төрлөөр* Out of which: by religion types*											
						Будда Buddhism				Христ Christianity				Ислам Islam			
		2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	1 564	1 362	779	591	867	837	354	390	68	108	140	19	629	417	285	182
Баруун бүс	Western region	649	516	348	190	20	59	15	-	-	40	48	8	629	417	285	182
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	610	417	235	182	-	-	-	-	-	-	-	-	610	417	235	182
Говь-Алтай	Govi-Altai	1	42	49	-	1	2	1	-	-	40	48	-	-	-	-	-
Завхан	Zavkhan	11	39	9	-	11	39	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Увс	Uvs	-	10	4	8	-	10	4	-	-	-	-	8	-	-	-	-
Ховд	Khovd	27	8	51	-	8	8	1	-	-	-	-	-	19	-	50	-
Хангайн бүс	Khangai region	27	22	68	47	11	18	32	47	16	4	36	-	-	-	-	-
Архангай	Arkhangai	-	-	1	9	-	-	1	9	-	-	-	-	-	-	-	-
Баянхонгор	Bayankhongor	2	2	12	10	2	2	12	10	-	-	-	-	-	-	-	-
Булган	Bulgan	2	6	1	-	2	6	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Орхон	Orkhon	16	4	34	-	-	-	-	-	16	4	34	-	-	-	-	-
Өвөрхангай	Ovorkhangai	2	1	9	19	2	1	9	19	-	-	-	-	-	-	-	-
Хөвсгөл	Khovsgol	5	9	11	9	5	9	9	9	-	-	2	-	-	-	-	-
Төвийн бүс	Central region	30	58	71	47	15	42	49	36	15	16	22	11	-	-	-	-
Говьсүмбэр	Govisumber	12	2	14	18	-	-	-	8	12	2	14	10	-	-	-	-
Дархан - Уул	Darkhan-Uul	3	14	14	3	-	6	6	2	3	8	8	1	-	-	-	-
Дорноговь	Dornogovi	-	6	-	4	-	-	-	4	-	6	-	-	-	-	-	-
Дундговь	Dundgovi	8	30	15	17	8	30	15	17	-	-	-	-	-	-	-	-
Өмнөговь	Omnogovi	-	-	-	5	-	-	-	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Сэлэнгэ	Selenge	-	-	22	-	-	-	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Төв	Tov	7	6	6	-	7	6	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Зүүн бүс	Eastern region	26	25	54	43	26	25	54	43	-	-	-	-	-	-	-	-
Дорнод	Dornod	6	3	10	5	6	3	10	5	-	-	-	-	-	-	-	-
Сүхбаатар	Sukhbaatar	18	22	44	38	18	22	44	38	-	-	-	-	-	-	-	-
Хэнтий	Khentii	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	832	741	238	264	795	693	204	264	37	48	34	-	-	-	-	-

Тайлбар: * Үлдсэн нь Бахай, Мүүн, Бөөгийн шашин
 Note: * The rest are Bahai, Moon and Shamanism

10.17 ГЭРЭЭР ШАШНЫ НОМ ЗААЛГАДАГ ХҮҮХЭД, шашны төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр
CHILDREN STUDYING RELIGIOUS CONCEPTIONS AT HOME, by religion types, regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	Гэрээр ном заалгадаг хүүхдийн тоо-бүгд Number of pupils who studying at home - total				Үүнээс: шашны төрлөөр* Out of which: by religion types*											
						Будда Buddhism				Христ Christianity				Ислам Islam			
		2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	4 488	4 152	4 074	3 570	147	206	236	123	4 321	3 880	740	721	20	66	4	24
Баруун бүс	Western region	648	100	27	31	14	34	23	7	614	-	-	-	20	66	4	24
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	20	56	4	24	-	-	-	-	-	-	-	-	20	56	4	24
Говь-Алтай	Govi-Altai	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Завхан	Zavkhan	8	17	15	-	8	17	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Увс	Uvs	-	9	8	-	-	9	8	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ховд	Khovd	618	18	-	7	4	8	-	7	614	-	-	-	-	10	-	-
Хангайн бүс	Khangai region	31	44	106	89	31	44	104	89	-	-	2	-	-	-	-	-
Архангай	Arkhangai	-	-	-	10	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-
Баянхонгор	Bayankhongor	10	8	4	-	10	8	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Булган	Bulgan	-	-	-	2	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-
Орхон	Orkhon	0	7	7	-	-	7	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Өвөрхангай	Ovorkhangai	8	16	76	73	8	16	76	73	-	-	-	-	-	-	-	-
Хөвсгөл	Khovsgol	13	13	19	4	13	13	17	4	-	-	2	-	-	-	-	-
Төвийн бүс	Central region	89	157	62	33	79	96	52	23	10	61	10	10	-	-	-	-
Говьсүмбэр	Govisumber	10	32	10	10	-	7	-	-	10	25	10	10	-	-	-	-
Дархан - Уул	Darkhan-Uul	0	3	3	-	-	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дорноговь	Dornogovi	5	42	-	6	5	6	-	6	-	36	-	-	-	-	-	-
Дундговь	Dundgovi	15	25	15	17	15	25	15	17	-	-	-	-	-	-	-	-
Өмнөговь	Omnogovi	-	4	3	-	-	4	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сэлэнгэ	Selenge	55	45	30	-	55	45	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Төв	Tov	4	6	1	-	4	6	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Зүүн бүс	Eastern region	4	6	7	4	4	6	7	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Дорнод	Dornod	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сүхбаатар	Sukhbaatar	4	5	3	4	4	5	3	4	-	-	-	-	-	-	-	-
Хэнтий	Khentii	-	-	4	-	-	-	4	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	3 716	3 845	3 872	3 413	19	26	50	-	3 697	3 819	728	711	-	-	-	-

Тайлбар : * Үлдсэн нь Бахай, Мүүн, Бөөгийн шашин
Note: * The rest are Bahai, Moon and Shamanism

10.18 ШАШНЫ СУРГУУЛЬ ДАЦАНД СУРАЛЦАГЧИД БОЛОН ГЭРЭЭР НОМ ЗААЛГАДАГ ХҮҮХЭД, насны бүлгээр
STUDENTS STUDYING IN RELIGIOUS SCHOOL AND COLLEGES, AND CHILDREN STUDYING AT HOME, by age groups

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	Шашны сургууль, дацанд суралцагчид Students studying in religious school and colleges				Гэрээр ном заалгадаг хүүхэд Children studying religious conceptions at home			
		2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	1 564	1 362	779	591	4 488	4 152	4 074	3 570
8 нас хүртэл	up to 8 years old	0	15	0	14	11	18	15	13
9-12 нас	9 to 12 years old	260	74	74	57	236	65	77	49
13-15 нас	13 to 15 years old	363	372	229	180	672	572	594	554
16 наснаас дээш	16 years old and above	941	901	476	340	3 569	3 497	3 388	2 954

10.23 УЛСЫН ХИЛЭЭР ОРСОН ЖУУЛЧИД, улсаар
INBOUND TOURISTS, by country

Улс	Country	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	456 090	460 360	475 892	417 815
АНУ	USA	12 808	15 423	15 587	14 701
Австрали	Australia	5 443	7 093	7 480	6 765
Австри	Austria	1 118	1 057	1 183	1 254
Бельги	Belgium	964	1 158	1 045	1 113
БНАСАУ	DPR Korea	1 068	1 072	1 012	627
БНСУ	Rep. of Korea	42 231	43 994	44 360	45 178
БНХАУ	PR of China	193 730	200 010	228 547	178 326
Испани	Spain	1 340	1 426	1 125	1 036
Итали	Italy	2 810	2 737	2 769	2 682
Их Британи	UK	6 209	7 120	6 804	6 391
Казахстан	Kazakhstan	5 757	7 973	10 523	11 422
Канад	Canada	2 864	3 173	2 828	2 603
Малайз	Malaysia	926	1 350	1 409	1 296
Нидерланд	Netherlands	3 244	3 239	2 999	2 594
Польш	Poland	1 163	1 172	1 292	1 489
ОХУ	Russian Fed.	121 647	102 738	83 707	74 468
Сингапур	Singapore	1 164	1 798	1 982	1 772
Тайвань	Taiwan	1 235	1 864	2 288	2 005
Тайланд	Thailand	546	660	968	1 019
Турк	Turkey	1 157	851	1 676	2 720
Украйн	Ukraine	818	1 009	1 080	1 186
Филиппин	Philippines	823	941	767	611
Франц	France	7 527	7 570	7 553	7 407
ХБНГУ	Fed. Rep. of Germany	8 095	8 545	8 909	9 499
Хонгконг	Hong Kong	791	1 878	1 888	1 729
Швед	Sweden	1 625	1 463	1 407	1 392
Швейцарь	Switzerland	2 394	2 564	2 730	2 648
Шинэ Зеланд	New Zealand	882	961	974	928
Энэтхэг	India	940	1 478	1 340	1 519
Япон	Japan	14 140	14 988	17 119	18 178
Бусад	Other	10 631	13 055	12 541	13 257

Хилээр орсон гадаадын зорчигчдын 81.1 хувь нь аялал жуулчлалын зорилгоор ирсэн бөгөөд жуулчлалаар ирэгчдийн тоо өмнөх оныхоос 12.2 хувиар буурчээ.

Of the total inbound foreign passengers, 81.1 percent were passengers arriving in the country for tourism purpose. The number of foreign passengers traveling to the country for tourism purpose decreased 12.2 percent from the previous year.

10.24 УЛСЫН ХИЛЭЭР ГАРСАН ДОТООДЫН ЗОРЧИГЧИД, боомт, аяллын зорилгоор
OUTBOUND DOMESTIC PASSENGERS, by immigration posts and purpose of trip

Боомтын нэр	Name of immigration posts	Гарсан зорчигчид Outbound passengers	Аяллын зорилгоор Purpose of trip				
			Албан ажил Official	Хувийн ажил Private	Жуулчлал Tourism	Байнга оршин суух Permanent residence	Бусад Others
Бүгд	Total	1 662 775	121 068	1 397 950	36 123	11 121	96 513
Алтанбулаг	Altanbulag	154 471	2 891	149 347	1 143	273	817
Арцсуурь	Artssuuri	1 779	175	1 475	92	25	12
Байтаг	Baitag	140	-	139	-	-	1
Баянхошуу	Bayankhoshuu	1 869	-	1 869	-	-	-
Бичигт	Bichigt	14 417	2	14 415	-	-	-
Боршоо	Borshoo	3 749	623	2 948	30	65	83
Булган	Bulgan	73 576	56	73 166	5	26	323
Бургастай	Burgastai	951	8	943	-	-	-
Буянт-Ухаа	Buyant-Ukhaa	236 531	41 116	132 089	30 488	9 280	23 558
Гашуун сухайт	Gashuun sukhait	122 382	128	64 257	-	-	57 997
Даян	Dayan	17	-	17	-	-	-
Замын-Үүд	Zamiin-Uud	890 291	19 267	863 685	3 049	1 299	2 991
Өлгий	Ulgii	20	10	10	-	-	-
Сүмбэр	Sumber	135	-	135	-	-	-
Сүхбаатар	Sukhbaatar	21 322	2 572	9 998	262	50	8 440
Тэс	Tes	162	4	158	-	-	-
Ульхан	Ulikhan	1 190	151	989	15	17	18
Хавирга	Khavirga	15 327	458	14 497	323	-	49
Ханги	Khangii	19 870	-	19 870	-	-	-
Ханх	Khankh	13 954	7	13 939	3	-	5
Цагааннуур	Tsagaannuur	12 491	89	11 502	380	86	434
Чойбалсан	Choibalsan	2 605	266	1 982	318	-	39
Шивээ хүрэн	Shivee khuren	71 502	52 888	16 868	15	-	1 731
Эрэнцав	Ereentsav	4 024	357	3 652	-	-	15

10.25 БИЕИЙН ТАМИР, СПОРТЫН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ, бүс, аймаг, нийслэлээр
SOME INDICATORS OF PHYSICAL CULTURE AND SPORT, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the capital</i>	Биеийн тамир, спортын байгууллагад ажиллагчид <i>Employees of sporting organizations</i>	Спортоор хичээллэгчид <i>Persons go in sport</i>	Биеийн тамираар хичээллэгчид <i>Persons go in physical culture</i>	Спортын заалны тоо <i>Sporting halls</i>
Бүгд	Total	544	219 686	585 804	757
Баруун бүс	Western region	100	49 057	81 502	149
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	20	9 016	9 750	28
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	21	8 100	16 910	28
Завхан	<i>Zavkhan</i>	17	5 410	11 604	31
Увс	<i>Uvs</i>	19	19 661	10 905	33
Ховд	<i>Khovd</i>	23	6 870	32 333	29
Хангайн бүс	Khangai region	145	64 343	105 955	179
Архангай	<i>Arkhangai</i>	15	5 776	9 884	33
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	17	1 645	1 645	32
Булган	<i>Bulgan</i>	25	10 724	14 966	24
Орхон	<i>Orkhon</i>	37	16 060	26 840	24
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	27	5 385	10 200	29
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	24	24 753	42 420	37
Төвийн бүс	Central region	128	75 199	180 655	168
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	17	2 824	8 147	10
Дархан - Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	26	11 866	14 717	29
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	11	3 035	29 031	21
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	13	46 187	6 354	1
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	19	454	71 300	24
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	21	2 570	1 000	42
Төв	<i>Tov</i>	21	8 263	50 106	41
Зүүн бүс	Eastern region	62	10 756	16 873	67
Дорнод	<i>Dornod</i>	18	6 235	2 136	24
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	25	1 858	1 300	16
Хэнтий	<i>Khentii</i>	19	2 663	13 437	27
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	109	20 331	200 819	194

Эх үүсвэр: Соёл, Спорт, Аялал жуулчлалын яам
Source: Report of the Ministry of Culture, Sports and Tourism

10.26 ЦОЛ, ЗЭРЭГТЭЙ ТАМИРЧИД, ДАСГАЛЖУУЛАГЧИД, ШҮҮГЧИД, бүс, аймаг, нийслэлээр
ATHLETS, COACHES AND REFEREES WITH TITLE, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл <i>Aimags and the capital</i>		Цол, зэрэгтэй тамирчид, дасгалжуулагчид <i>Coaches and athletes with title</i>		Цол, зэрэгтэй шүүгчид <i>Referees with title</i>		Үндэсний цолтой бөхчүүд <i>National wrestlers with title</i>			Үндэсний сурын цолтой харваачид <i>National archers with title</i>	Цолтой уяачид <i>Race horse trainer with title</i>
		Бүгд <i>Total</i>	Эмэгтэй <i>Female</i>	Бүгд <i>Total</i>	Эмэгтэй <i>Female</i>	Улсын State	Аймгийн <i>Aimags</i>	Сумын <i>Soums</i>		
Бүгд	Total	21 852	7 133	2 480	614	221	1 182	3 141	265	820
Баруун бүс	Western region	2 931	781	229	49	44	405	1 003	69	155
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	281	68	96	18	6	92	191	57	2
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1 650	393	25	1	30	220	280	4	150
Завхан	<i>Zavkhan</i>	204	72	43	12	3	81	419	4	-
Увс	<i>Uvs</i>	394	196	54	17	2	4	27	-	-
Ховд	<i>Khovd</i>	402	52	11	1	3	8	86	4	3
Хангайн бүс	Khangaï region	5 564	2 184	657	176	16	192	840	47	51
Архангай	<i>Arkhangai</i>	1 118	439	214	57	6	47	196	13	5
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	737	329	102	41	-	25	500	10	1
Булган	<i>Bulgan</i>	59	1	-	-	2	4	26	2	16
Орхон	<i>Orkhon</i>	3 313	1 313	302	78	7	105	45	19	15
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	230	102	7	-	1	5	32	2	1
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	107	0	32	-	-	6	41	1	13
Төвийн бүс	Central region	6 280	2 206	1 008	298	69	342	800	85	569
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	500	174	105	17	1	25	35	8	3
Дархан - Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	1 640	442	183	59	3	63	85	5	24
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	1 802	340	233	39	5	73	268	19	12
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	142	43	5	3	6	61	25	8	488
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	124	52	26	5	-	7	28	-	12
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	270	57	11	2	25	41	65	28	16
Төв	<i>Tov</i>	1 802	1 098	445	173	29	72	294	17	14
Зүүн бүс	Eastern region	2 696	494	216	24	4	72	378	28	24
Дорнод	<i>Dornod</i>	2 536	450	188	17	3	65	352	25	17
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	45	13	13	7	-	5	12	2	6
Хэнтий	<i>Khentii</i>	115	31	15	-	1	2	14	1	1
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	4 381	1 468	370	67	88	171	120	36	21

Эх үүсвэр: Соёл, Спорт, Аялал жуулчлалын яам
Source: Report of the Ministry of Culture, Sports and Tourism

11 Байгаль орчин

Монгол Улсын нутаг дэвсгэр газрын нэгдмэл сангийн ангиллаар 2013 онд нийт нутгийн **73.8** хувийг **хөдөө аж ахуйн газар**, 15.9 хувийг улсын тусгай хэрэгцээний, **9.1 хувийг ойн сан** эзэлж байна | **Аюулт үзэгдэл, осол** 2013 онд 4467 удаа гарч, **201 хүн** амь насаа алдаж, **235.6 мян.толгой мал**, амьтан хорогдон, **22.0 тэрбум төгрөгийн хохирол** учирчээ.

Environment 11

*According to the classification of unified land territory, **73.8 percent** of the territory of Mongolia is **agricultural land**, 15.9 percent land for the state special needs, and 9.1 percent land with forest resources as of 2013 | There were **4467 natural disasters** and accidents in 2013, causing 201 deaths, and 235.6 thous.heads livestock loss | As a result, the **total damage amounted to 22.0 bln.tog.***

169	Монгол улсын газрын нэгдмэл сан үндсэн ангиллаар	Unified land territory of mongolia <i>by main types</i>
169	Агаарын жилийн дундаж температур (C°) аймгийн төв, нийслэлээр	Annual average temperature (C°) <i>by aimag centers and the capital</i>
170	Ойн сан бүхий газар бүс, аймаг, нийслэлээр	Forest land <i>by region, aimags and the capital</i>
171	Хур тунадастай өдрийн тоо, хур тунадасны нийлбэр хур тунадасны нийлбэр, аймгийн төв, нийслэлээр	Number of rainy days and precipitation <i>by aimag centers and the capital</i>
172	Цаг уурын олон жилийн дундаж үзүүлэлт аймгийн төв, нийслэлээр	Multiyear average of climate <i>by aimag centers and the capital</i>
172	Ойн түймрийн тоо давхардсан тоогоор, бүс, аймаг, нийслэлээр	Forest fires, duplicated number <i>by region, aimags and the capital</i>
173	Ойгоос бэлтгэсэн модны хэмжээ бүс, аймаг, нийслэлээр	Forest harvest volume <i>by region, aimags and the capital</i>
173	Байгалийн баялгийг хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээнд зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ	Expenditure on protection and rehabilitation of natural resources
174	Тусгай зориулалтаар олзворын агнуур болон спорт загасчлалд 2013 онд агнуулах, бариулах ховор амьтны тоо аймгаар, ангийн нэрээр	Number of rare animals allowed to be hunted and caught in 2013 for special purpose hunting and sport fishing, by aimags and hunting animals <i>by aimags and hunting animals</i>
174	Хохирол учирсан талбай	Land degradation
175	Гадаргын ус тооллого явагдсан оноор, бүс, аймаг, нийслэлээр	Surface water <i>by region, aimags and the capital, census by years</i>
176	Тохиолдсон гамшигт үзэгдэл, учирсан хохирол	Disasters and damages
177	Агаар дахь бохирдуулагч бодисын жилийн дундаж агууламж Улаанбаатар хотын агаар дахь бохирдуулагч бодисын хоногийн дундаж агууламж Агаарын чанарын стандарт дахь хүлцэх хэм хэмжээ Улаанбаатар хотын агаар дахь бохирдуулагч бодисын жилийн дундаж агууламж, станцын байршлаар, мг/м ³ Зарим аймагийн төвийн агаар дахь бохирдуулагч бодисын жилийн дундаж агууламж, мг/м ³	Annual average concentration of pollutants in air <i>Daily average concentration of pollutants in air of ulaanbaatar Maximum allowable concentration of air quality standard Annual average concentrations of pollutants in air of Ulaanbaatar city, by location of station, mg/m³ Annual average concentrations of pollutants in air of some aimag centers, mg/m³</i>

Байгаль орчин

Үндэсний статистикийн газрын дарга, Байгаль орчны сайдын (хуучин нэрээр) 2005 оны 138/306 тоот хамтарсан тушаал, Үндэсний статистикийн хорооны даргын 2008 оны 01/175 тоот тушаал болон Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2010 оны А-361 тоот тушаалаар байгаль орчны талаархи албан ёсны статистикийн мэдээллийг гаргах тайлангийн маягыг батлан мөрдүүлж байна.

Монгол Улсын Газрын тухай хуулийн дагуу газрын нэгдмэл санг хөдөө аж ахуйн газар; хот, тосгон, бусад суурины газар; зам, шугам, сүлжээний газар; ойн сан бүхий газар; усны сан бүхий газар; тусгай хэрэгцээний газар гэж ангилдаг.

Цаг уурын олон жилийн дунджийг 1981-2010 оны дундаж үзүүлэлтээс тооцож мэдээллийг гаргав.

Тухайн жилд ахуйн зориулалтаар агнах, барих агнуурын амьтны тоо хэмжээний дээд хязгаарыг Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн сайдын тушаалаар жил бүр тогтоодог.

Агаар дахь хими, физикийн гаралтай түгээмэл бохирдуулагчийн хүлцэх хэм хэмжээг агаар дахь бохирдуулагч бодисын агууламжийн хүлцэх хэм хэмжээний стандартын дагуу тодорхойлдог байна.

Монгол Улсын Усны тухай хуулийн дагуу усны тооллогыг улсын хэмжээнд 4 жил тутамд холбогдох мэргэжлийн байгууллага явуулж, үр дүнг улсын мэдээллийн санд нэгтгэдэг бөгөөд уг тооллогыг 2003, 2007 болон 2011 онд явуулсан байна. Тооллого явуулах үед гол, горхи, булаг, шанд, рашаан, нуур, тойром нь усгүй болсон тохиолдолд ширгэсэнд тооцсон.

Онцгой байдлын ерөнхий газар харьяа нэгжүүдээсээ аюулт үзэгдэл, ослын мэдээг авч нэгтгэн Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлдэг.

Environment

In accordance with a joint Order 138/306 issued by the Chairman of the National Statistical Office and the Minister of Environment (former name) in 2005, an Order 01/175 adopted by the Chairman of the National Statistical Office in 2008, and an Order A-361 by the Minister of Environment and Tourism in 2010, official statistics on environment is collected and compiled.

According to the Law of Mongolia on Land, the total land fund consists of agricultural land; land of cities, villages and other settlements; land under roads and networks; forest land; water resource land and land for special needs.

The multiyear average climate indicators are estimated based on mean indicators for 1981-2010.

The maximum limit of hunting and catching animals for the domestic purpose is determined by the order of the Minister of Environment and Green Development on an annual basis.

The acceptable amount of the air pollutants is determined according to the standards for the acceptable amount of the chemicals and physical pollutants in the atmosphere.

According to the Law of Mongolia on Water, relevant professional organizations conduct a state water census every four years and all the results submitted to the state information database. The water census was conducted in 2003, 2007 and 2011. If rivers and lakes are dried out during the water census, they shall be considered as a "dried".

The National Emergency and Management Agency collects and compiles data on natural disasters and accidents from its branch offices and provides the collected data to the National Statistical Office.

11.1 МОНГОЛ УЛСЫН ГАЗРЫН НЭГДМЭЛ САН, үндсэн ангиллаар
UNIFIED LAND TERRITORY OF MONGOLIA, by main types

		2010	2011	2012	2013
		мян.га / thous.hectares			
Нийт талбайн хэмжээ	Total area	156 411.6	156 411.6	156 411.6	156 411.6
Хөдөө аж ахуйн газар	Agricultural land	115 525.8	115 490.8	115 399.9	115 361.4
Хот, тосгон, бусад суурины газар	Land of cities, villages and other settlements	620.6	667.3	702.0	699.6
Зам, шугам, сүлжээний газар	Land under roads and networks	407.1	429.2	435.3	437.3
Ойн сан бүхий газар	Land with forest resources	14 297.9	14 260.0	14 256.5	14 295.4
Усны сан бүхий газар	Land with water resources	682.8	686.8	686.8	686.7
Тусгай хэрэгцээний газар	Land for special needs	24 877.4	24 877.4	24 931.1	24 931.1

Эх үүсвэр: Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг, Газрын харилцаа, геодези, зураг зүйн газрын мэдээлэл
Source: Implementing agency of Mongolian Government of Administration of Land Affairs, Geodesy and Cartography

11.2 АГААРЫН ЖИЛИЙН ДУНДАЖ ТЕМПЕРАТУР (C°), аймгийн төв, нийслэлээр
ANNUAL AVERAGE TEMPERATURE (C°), by aimag centers and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010	2011	2012	2013
Баруун бүс	Western region				
Өлгий	Olgii	1.1	0.4	0.2	2.4
Алтай	Altai	-1.0	-1.5	-1.6	0.3
Улиастай	Uliastai	-2.3	-2.4	-2.3	-1.0
Улаангом	Ulaangom	-3.3	-2.5	-3.1	-0.9
Ховд	Khovd	0.5	0.2	0.6	2.2
Хангайн бүс	Khangai region				
Цэцэрлэг	Tsetserleg	0.2	0.7	0.2	1.8
Баянхонгор	Bayankhongor	0.2	-0.2	-0.5	1.4
Булган	Bulgan	-1.6	-1.8	-2.0	-0.7
Эрдэнэт	Erdenet	-0.5	0.3	-0.7	0.4
Арвайхээр	Arvaikheer	1.0	1.3	0.7	2.2
Мөрөн	Moron	-0.4	-1.1	-1.1	0.5
Төвийн бүс	Central region				
Чойр	Choir	0.5	2.1	0.0	1.5
Сайншанд	Sainshand	4.1	1.5	4.1	6.6
Мандалговь	Mandalgovi	1.7	1.7	1.2	2.5
Даланзадгад	Dalanzadgad	5.5	4.7	4.4	6.5
Дархан	Darkhan	-0.1	0.7	-0.3	0.7
Сүхбаатар	Sukhbaatar	-0.8	0.3	-0.1	0.3
Зуунмод	Zuunmod	-1.4	-1.1	-2.3	-0.9
Зүүн бүс	Eastern region				
Чойбалсан	Choibalsan	0.4	1.5	0.2	1.2
Баруун-Урт	Baruun-Urt	0.6	1.2	0.3	1.2
Өндөрхаан	Ondorkhaan	-1.3	-0.1	-1.3	0.1
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	-0.3	-0.4	-1.1	0.1

Эх үүсвэр: Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн яам
Source: Ministry of Environment and Green Development

11.3 ОЙН САН БҮХИЙ ГАЗАР , бүс, аймаг, нийслэлээр
FOREST LAND, by region, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	Бүгд Total	Үүнээс: Of which:				
			Ой, модоор бүрхэгдсэн газар Forest covered area	Ой модыг нь огтолсон газар Logged area	Мод үржүүлгийн газар Tree nursery	Ой тэлэн ургах нөөц газар Forest regeneration area	Ойн сангийн бусад газар Other areas of forest care
		га / hectar					
Бүгд	Total	14 295 447.3	12 138 674.7	142 419.5	46 570.8	744 012.8	1 223 769.5
Баруун бүс	Western region	2 310 092.2	2 083 789.6	15 844.0	13 586.6	33 185.5	163 686.5
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	22 577.0	22 322.0	246.0	9.0	0.0	0.0
Говь-Алтай	Govi-Altai	1 221 267.0	1 215 229.2	5 724.8	0.0	0.0	313.0
Завхан	Zavkhan	490 729.5	463 235.0	5 039.0	50.5	0.0	22 405.0
Увс	Uvs	110 217.5	72 519.9	4 512.1	95.0	33 090.5	0.0
Ховд	Khovd	465 301.2	310 483.5	322.1	13 432.1	95.0	140 968.5
Хангайн бүс	Khangai region	7 490 067.3	6 103 812.0	57 294.0	206.4	538 689.5	790 065.4
Архангай	Arkhangai	1 082 621.0	847 490.0	2 764.0	0.0	0.0	232 367.0
Баянхонгор	Bayankhongor	330 670.8	298 858.5	4 220.0	3.3	0.0	27 589.0
Булган	Bulgan	1 905 008.7	1 428 665.7	7 887.0	45.3	468 410.7	0.0
Орхон	Orkhon	15 610.3	15 576.0	0.0	17.3	0.0	17.0
Өвөрхангай	Ovorkhangai	150 748.5	129 365.9	5 968.0	90.5	13 208.8	2 115.4
Хөвсгөл	Khovsgol	4 005 408.0	3 383 856.0	36 455.0	50.0	57 070.0	527 977.0
Төвийн бүс	Central region	3 114 057.3	2 807 215.5	25 364.0	29 778.8	60 009.3	191 689.6
Говьсүмбэр	Govisumber	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	71 995.4	71 392.7	415.0	187.7	0.0	0.0
Дорноговь	Dornogovi	158 484.6	115 464.8	0.0	80.2	0.0	42 939.6
Дундговь	Dundgovi	58 533.8	27 124.0	0.0	69.8	31 340.0	0.0
Өмнөговь	Omnogovi	746 418.8	723 668.0	920.0	21 830.4	0.4	0.0
Сэлэнгэ	Selenge	1 534 113.5	1 376 662.0	20 645.0	98.6	271 199.0	109 588.0
Төв	Tov	544 511.2	492 904.0	3 384.0	7 512.2	1 549.0	39 162.0
Зүүн бүс	Eastern region	1 307 187.3	1 079 199.9	43 905.5	1 027.7	111 974.5	71 079.8
Дорнод	Dornod	174 411.7	98 319.8	42 313.8	1 003.6	32 773.5	1.0
Сүхбаатар	Sukhbaatar	81.7	27.4	42.3	12.1	0.0	0.0
Хэнтий	Khentii	1 132 693.9	980 852.7	1 549.4	12.0	79 201.0	71 078.8
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	74 043.3	64 657.7	12.0	1 971.3	154.0	7 248.2

Эх үүсвэр: Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг, Газрын харилцаа, геодези, зураг зүйн газрын мэдээлэл

Source: Implementing agency of Mongolian Government of Administration of Land Affairs, Geodesy and Cartography

11.4 ХУР ТУНАДАСТАЙ ӨДРИЙН ТОО, ХУР ТУНАДАСНЫ НИЙЛБЭР, аймгийн төв, нийслэлээр
 ANNUAL AVERAGE TEMPERATURE (Co), by aimag centers and the capital

Аймаг, нийслэл <i>Aimags and the capital</i>	2010	2011	2012	2013				
					Өдрийн тоо <i>Days</i>	Тунадас (мм) <i>Precipitation (mm)</i>	Өдрийн тоо <i>Days</i>	Тунадас (мм) <i>Precipitation (mm)</i>
Баруун бүс <i>Western region</i>								
Өлгий <i>Olgii</i>	101	96.6	83	84.3	104	153.0	83	115.9
Алтай <i>Altai</i>	96	203.1	91	206.7	103	173.4	97	183.5
Улиастай <i>Uliastai</i>	156	228.1	140	214.6	149	156.5	150	239.5
Улаангом <i>Ulaangom</i>	115	146.1	109	73.4	107	166.3	119	153.4
Ховд <i>Khovd</i>	48	167.2	74	129.3	90	159.9	61	175.1
Хангайн бүс <i>Khangai region</i>								
Цэцэрлэг <i>Tsetserleg</i>	142	323.9	152	366.9	189	330.7	153	263.6
Баянхонгор <i>Bayankhongor</i>	76	167.1	68	263.6	80	182.3	58	158.3
Булган <i>Bulgan</i>	138	320.8	122	298.0	154	318.7	144	423.9
Эрдэнэт <i>Erdenet</i>	155	309.3	133	317.9	193	559.5	169	495.9
Арвайхээр <i>Arvaikheer</i>	119	190.5	104	295.3	111	325.5	100	305.0
Мөрөн <i>Moron</i>	117	235.2	118	205.9	137	260.4	126	308.8
Төвийн бүс <i>Central region</i>								
Чойр <i>Choir</i>	78	86.6	72	197.2	82	135.6	81	125.7
Сайншанд <i>Sainshand</i>	84	87.5	53	108.0	77	151.2	81	160.6
Мандалговь <i>Mandalgovi</i>	99	90.4	92	106.2	90	175.6	90	198.2
Даланзадгад <i>Dalanzadgad</i>	110	159.3	95	131.2	109	186.6	72	124.4
Дархан <i>Darkhan</i>	124	305.9	118	390.8	157	394.1	129	420.3
Сүхбаатар <i>Sukhbaatar</i>	112	217.8	103	309.1	160	273.2	128	296.3
Зуунмод <i>Zuunmod</i>	164	248.7	137	269.0	184	308.4	156	239.5
Зүүн бүс <i>Eastern region</i>								
Чойбалсан <i>Choibalsan</i>	119	256.4	107	157.9	149	261.0	133	431.6
Баруун-Урт <i>Baruun-Urt</i>	107	167.3	97	243.2	138	311.9	120	297.9
Өндөрхаан <i>Ondorkhaan</i>	91	227.2	96	306.5	111	319.1	115	282.0
Улаанбаатар <i>Ulaanbaatar</i>								
Улаанбаатар <i>Ulaanbaatar</i>	152	236.0	136	259.8	182	287.4	131	258.3

Эх үүсвэр: Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн яам
 Source: Ministry of Environment and Green Development

11.5 ЦАГ УУРЫН ОЛОН ЖИЛИЙН ДУНДАЖ ҮЗҮҮЛЭЛТ, аймгийн төв, нийслэлээр
MULTIYEAR AVERAGE OF CLIMATE, by aimag centers and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	Олон жилийн дундаж Multiyear averages		
		Тунадас (мм) Precipitation (mm)	Температур C° Temperature C°	
			1-р сар January	7-р сар July
Баруун бүс	Western region			
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	127.2	-16.8	17.3
Говь-Алтай	Govi-Altai	178.4	-17.6	15.1
Завхан	Zavkhan	219.8	-22.4	16.5
Увс	Uvs	154.6	-31.4	19.7
Ховд	Khovd	135.6	-23.4	19.7
Хангайн бүс	Khangaï region			
Архангай	Arkhangai	327.3	-14.9	15.7
Баянхонгор	Bayankhongor	188.9	-18.2	17.6
Булган	Bulgan	333.3	-20.6	16.9
Орхон	Orkhon	359.2	-16.6	16.8
Өвөрхангай	Ovorkhangai	224.3	-14.3	16.9
Хөвсгөл	Khovsgol	238.4	-22.2	17.8
Төвийн бүс	Central region			
Говьсүмбэр	Govisumber	166.0	-20.3	20.1
Дорноговь	Dornogovi	112.4	-17.8	23.8
Дундговь	Dundgovi	139.0	-17.3	20.2
Өмнөговь	Omnogovi	120.8	-13.9	22.5
Сэлэнгэ	Selenge	283.8	-22.6	20.1
Төв	Tov	275.5	-20.0	16.9
Зүүн бүс	Eastern region			
Дорнод	Dornod	232.0	-20.4	21.0
Сүхбаатар	Sukhbaatar	199.3	-21.2	20.8
Хэнтий	Khentii	235.5	-23.6	19.7
Улаанбаатар	Ulaanbaatar			
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	269.2	-21.5	18.3

Эх үүсвэр: Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг, Газрын харилцаа, геодези, зураг зүйн газрын мэдээлэл
Source: Implementing agency of Mongolian Government of Administration of Land Affairs, Geodesy and Cartography

11.6 ОЙН ТҮЙМРИЙН ТОО, давхардсан тоогоор, бүс, аймаг, нийслэлээр
FOREST FIRES, DUPLICATED NUMBER, by region, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	54	91	105	34
Баруун бүс	Western region	2	8	12	7
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	-	2	1	-
Завхан	Zavkhan	-	5	6	-
Увс	Uvs	2	1	3	7
Ховд	Khovd	-	-	2	-
Хангайн бүс	Khangaï region	22	31	65	10
Архангай	Arkhangai	1	5	8	-
Баянхонгор	Bayankhongor	-	-	-	-
Булган	Bulgan	12	10	22	6
Орхон	Orkhon	-	-	-	2
Өвөрхангай	Ovorkhangai	-	1	1	-
Хөвсгөл	Khovsgol	9	15	34	2
Төвийн бүс	Central region	30	36	17	10
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	2	1	2	1
Сэлэнгэ	Selenge	16	24	10	9
Төв	Tov	12	11	5	-
Зүүн бүс	Eastern region	-	12	11	6
Дорнод	Dornod	-	2	4	1
Хэнтий	Khentii	-	10	7	5
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	-	4	-	1

Эх үүсвэр: Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн яам
Source: Ministry of Environment and Green Development

11.7 ОЙГООС БЭЛТГЭСЭН МОДНЫ ХЭМЖЭЭ, бүс, аймаг, нийслэлээр
FOREST HARVEST VOLUME, by region, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010	2011	2012	2013
		мян.м ³ / thous.m ³			
Бүгд	Total	687.5	698.9	771.6	718.3
Баруун бүс	Western region	57.9	119.6	113.6	115.1
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	8.2	8.5	9.0	9.4
Говь-Алтай	Govi-Altai	1.7	3.6	3.5	7.8
Завхан	Zavkhan	16.8	73.1	60.7	63.4
Увс	Uvs	29.8	34.3	37.9	30.9
Ховд	Khovd	1.4	0.2	2.5	3.5
Хангайн бүс	Khangai region	407.9	402.3	384.2	403.1
Архангай	Arkhangai	98.4	112.9	92.3	74.8
Баянхонгор	Bayankhongor	-	0.1	-	-
Булган	Bulgan	84.0	79.9	89.6	108.9
Орхон	Orkhon	1.2	3.0	3.5	4.7
Өвөрхангай	Ovorkhangai	22.8	30.2	24.4	27.1
Хөвсгөл	Khovsgol	201.5	176.2	174.4	187.6
Төвийн бүс	Central region	174.0	131.8	203.2	147.1
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	6.6	8.1	7.0	8.3
Өмнөговь	Omnogovi	0.8	-	-	-
Сэлэнгэ	Selenge	133.5	91.2	163.1	103.9
Төв	Tov	33.1	32.5	33.1	34.9
Зүүн бүс	Eastern region	43.8	38.8	70.7	47.2
Дорнод	Dornod	16.8	20.4	23.2	17.1
Хэнтий	Khentii	27.0	18.4	47.5	30.1
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	3.9	6.4	-	5.9

11.8 БАЙГАЛИЙН БАЯЛГИЙГ ХАМГААЛАХ, НӨХӨН СЭРГЭЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНД
ЗАРЦУУЛСАН ХӨРӨНГИЙН ХЭМЖЭЭ
EXPENDITURE ON PROTECTION AND REHABILITATION OF NATURAL RESOURCES

Арга хэмжээ	Types of activities	2010	2011	2012	2013
		сая төг / mln.tog			
Бүгд	Total	11 672.1	15 497.8	22 630.0	21 903.7
Үүнээс:	Of which:				
Байгаль орчны төвлөрсөн арга хэмжээнд	Protection of nature	881.5	2 159.4	287.9	886.7
Байгаль хамгаалах санд	Environment protection fund	686.1	1 234.2	5 190.3	5 521.6
Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн хамгаалалтад	Protection of special protected areas	2 131.6	2 738.2	4 219.0	5 136.5
Ойжуулалт, ойн аж ахуйн арга хэмжээнд	Reforestation, forestry activities	4 981.7	4 992.3	5 790.6	5 221.1
Газрыг хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээнд	Land protection and rehabilitation	899.5	886.0	230.0	287.5
Байгаль орчны алба, байгаль хамгаалагчдын үйл ажиллагаанд	Actions of environment protection and environmental inspector	2 091.7	3 487.7	6 912.2	4 850.2

Эх үүсвэр: Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн яам
Source: Ministry of Environment and Green Development

11 Байгаль орчин

11.9 ТУСГАЙ ЗОРИУЛАЛТААР ОЛЗВОРЫН АГНУУР БОЛОН СПОРТ ЗАГАСЧЛАЛД 2013 ОНД АГНУУЛАХ, БАРИУЛАХ ХОВОР АМЬТНЫ ТОО, аймгаар, ангийн нэрээр
 NUMBER OF RARE ANIMALS ALLOWED TO BE HUNTED AND CAUGHT IN 2013 FOR SPECIAL PURPOSE HUNTING AND SPORT FISHING, by aimags and hunting animals

Аймаг	Aimags	Угanz Male wild sheep	Тэх Wild goat	Халиун буга Cervus elaphus	Тул зарас Hucho taiman
Бүгд	Total	15	32	10	200
Дорноговь	Dornogovi	2	-	-	-
Өвөрхангай	Ovorkhangai	1	2	-	-
Төв	Tov	3	-	10	-
Увс	Uvs	4	-	-	-
Ховд	Khovd	3	30	-	-
Хэнтий	Khentii	2	-	-	-
Голын сав газрын нэрс	Name of river basin				
Онон	Onon	-	-	-	50
Шишхэд	Shishkhed	-	-	-	60
Дэлгэрмөрөн	Delgermoron	-	-	-	40
Хөвсгөл нуур-Эг	Khuvsgul lake	-	-	-	30
Чулуут	Chuluut	-	-	-	20

Эх үүсвэр: Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн яам
 Source: Ministry of Environment and Green Development

11.10 ХОХИРОЛ УЧИРСАН ТАЛБАЙ
 LAND DEGRADATION

		2010	2011	2012	2013
		мян.га / thous.hectares			
ХОХИРОЛ УЧИРСАН НИЙТ ТАЛБАЙ	TOTAL LAND DEGRADATION	7 364.5	9 233.1	8 370.0	9 014.7
Үүнээс:	Of which:				
Тариалангийн газар	Cultivated area	184.5	52.9	44.7	39.1
Бэлчээр ба бусад өвслөг ургамалт газар	Pasture and other wood land	6 775.3	8 870.1	7 876.5	8 804.2
Хот, тосгон, бусад суурины газар	Cities, villages and other settlements	8.5	5.7	6.5	6.6
Ойн сан бүхий газар	Forest resources land	375.7	293.1	432.2	153.8
Усны сан бүхий газар	Water resources land	0.9	0.2	0.2	0.5
Ухагдаж эвдэрсэн газар	Digged and damaged land	19.4	11.1	9.9	10.5
Үүнээс:	Of which:				
Геологийн эрэл, хайгуулын ажлаас	Due to geology exploration and prospecting	1.9	0.4	0.7	0.2
Ашигт малтмалын олборлолтоос	Due to mineral resources exploration	16.1	9.5	8.0	8.6
Батлан хамгаалах, аюулгүй байдлын үйл ажиллагаанаас	Due to defence and security operation	0.3	0.3	0.2	0.0
Барилга, инженерийн шугам, сүлжээ барих, засвар үйлчилгээний ажлаас	Due to construction of buildings, cable, network, maintenance repair	0.1	0.1	0.1	0.1
Зам, тээвэр, холбооны барилга, засвар, үйлчилгээний улмаас	Due to construction and repair of roads, transportation and communication	1.0	0.8	0.8	1.5

Эх үүсвэр: Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг, Газрын харилцаа, геодези, зураг зүйн газрын мэдээлэл
 Source: Implementing agency of Mongolian Government of Administration of Land Affairs, Geodesy and Cartography

11.11 ГАДАРГЫН УС*, тооллого явагдсан оноор, бүс, аймаг, нийслэлээр
SURFACE WATER*, by region, aimags and the capital, census by years

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	Гол горхи Rivers				Булаг шанд Springs			
		2007**		2011**		2007		2011	
		Нийт Total	Ширгэсэн Dried out	Нийт Total	Ширгэсэн Dried out	Нийт Total	Ширгэсэн Dried out	Нийт Total	Ширгэсэн Dried out
Бүгд	Total	5 128	852	6 646	607	9 306	2 277	10 557	1 587
Баруун бүс	Western region	1 253	118	1 364	59	3 203	413	3 096	140
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	303	11	370	-	831	253	516	59
Говь-Алтай	Govi-Altai	238	9	334	16	858	31	980	48
Завхан	Zavkhan	297	66	249	8	535	53	534	7
Увс	Uvs	177	2	173	2	462	44	497	24
Ховд	Khovd	238	30	238	33	517	32	569	2
Хангайн бүс	Khangai region	2 260	358	3 132	350	2 974	597	4 215	826
Архангай	Arkhangai	601	200	850	194	482	149	838	202
Баянхонгор	Bayankhongor	163	-	309	14	432	17	709	60
Булган	Bulgan	469	82	488	52	620	242	631	206
Орхон	Orkhon	11	7	10	1	24	18	30	5
Өвөрхангай	Ovorkhangai	236	69	248	14	537	171	909	183
Хөвсгөл	Khovsgol	780	-	1 227	75	879	-	1 098	170
Төвийн бүс	Central region	1 173	159	1 124	61	1 722	443	1 679	160
Говьсүмбэр	Govisumber	1	-	7	2	6	-	15	-
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	26	4	26	1	31	1	31	2
Дорноговь	Dornogovi	-	-	1	-	363	27	286	-
Дундговь	Dundgovi	1	-	1	-	152	5	139	12
Өмнөговь	Omnogovi	3	-	1	1	581	217	556	57
Сэлэнгэ	Selenge	616	57	619	15	217	62	257	56
Төв	Tov	526	98	469	42	372	131	395	33
Зүүн бүс	Eastern region	447	209	1 062	117	1 330	798	1 529	423
Дорнод	Dornod	156	71	126	19	354	188	374	48
Сүхбаатар	Sukhbaatar	36	8	70	5	365	171	309	16
Хэнтий	Khentii	255	130	866	93	611	439	846	359
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	51	8	20	20	77	26	38	38

Тайлбар: * Усны газар, Гадаргын усны тооллогын тайлан

** Хэд хэдэн аймгийн нутаг дамжин урсдаг гол болон хэд хэдэн аймгийн нутаг дэвсгэрт оршиж буй нуурыг тухайн аймагт нь давхардуулан тоолсон.

Note: * Water Authority, Surface Water Census Report

** Some rivers and lakes are passed some aimags, and are included in local numbers of rivers and lakes of aimags.

11.12 ГАДАРГЫН УС*, тооллого явагдсан оноор, бүс, аймаг, нийслэлээр
 SURFACE WATER*, by region, aimags and the capital, census by years

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	Рашаан Mineral water			Нуур, тойром Lakes			
		2007		2011	2007**		2011*	
		Нийт Total	Ширгэсэн Dried out	Нийт Total	Нийт Total	Ширгэсэн Dried out	Нийт Total	Ширгэсэн Dried out
Бүгд	Total	429	60	265	3 747	1 181	3 613	486
Баруун бүс	Western region	109	26	85	1 727	238	814	24
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	24	-	25	1 275	179	369	-
Говь-Алтай	Govi-Altai	2	-	2	89	3	108	8
Завхан	Zavkhan	30	-	7	123	19	108	5
Увс	Uvs	28	1	26	113	29	108	11
Ховд	Khovd	25	25	25	127	8	121	-
Хангайн бүс	Khangai region	196	10	73	854	148	678	91
Архангай	Arkhangai	40	2	15	176	52	214	28
Баянхонгор	Bayankhongor	15	-	15	73	4	66	2
Булган	Bulgan	59	3	9	106	32	110	27
Орхон	Orkhon	3	1	1	3	1	4	-
Өвөрхангай	Ovorkhangai	34	4	23	122	59	98	27
Хөвсгөл	Khovsgol	45	-	10	374	-	186	7
Төвийн бүс	Central region	62	9	53	308	146	291	35
Говьсүмбэр	Govisumber	3	2	2	13	3	6	-
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	-	-	2	3	3	2	-
Дорноговь	Dornogovi	4	-	15	6	-	4	2
Дундговь	Dundgovi	3	-	12	2	1	6	5
Өмнөговь	Omnogovi	1	-	5	2	2	5	1
Сэлэнгэ	Selenge	26	6	5	46	8	44	13
Төв	Tov	25	1	12	236	129	224	14
Зүүн бүс	Eastern region	44	8	49	859	649	1 829	332
Дорнод	Dornod	28	7	11	515	426	426	200
Сүхбаатар	Sukhbaatar	7	-	15	56	28	157	6
Хэнтий	Khentii	9	1	23	288	195	1 246	126
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	18	7	5	2	-	4	4

Тайлбар: * Усны газар, Гадаргын усны тооллогын тайлан

** Хэд хэдэн аймгийн нутаг дамжин урсдаг гол болон хэд хэдэн аймгийн нутаг дэвсгэрт оршиж буй нуурыг тухайн аймагт нь давхардуулан тоолсон.

Note: * Water Authority, Surface Water Census Report

** Some rivers and lakes are passed some aimags, and are included in local numbers of rivers and lakes of aimags.

 11.13 ТОХИОЛДСОН ГАМШИГТ ҮЗЭГДЭЛ, УЧИРСАН ХОХИРОЛ
 DISASTERS AND DAMAGES

Тохиолдсон гамшигт үзэгдэл	Disasters and damages	Хэмжих нэгж	Unit	2010	2011	2012	2013
ГАМШИГТ ҮЗЭГДЛИЙН	TOTAL NUMBER OF OCCURRED						
ТОХИОЛДЛЫН ТОО	DISASTERS	тоо	number	2 976	3 548	4 040	4 467
Ой, хээрийн түймэр	Forest and field fires	тоо	number	104	161	229	198
Шатсан ой, хээр	Burnt forests and fields	сая га	mln.hectares	1.0	2.1	5.0	5.6
Объектын түймэр	Fires on possessions	тоо	number	2 541	3 063	3 501	3 819
Хүчтэй цасан болон шороон шуурга	Strong dust and snow storm	тоо	number	32	15	26	37
Аадар бороо, үерийн аюул	Heavy rain and flood	тоо	number	14	18	34	52
Хорогдсон, устгасан мал, амьтан	Livestock deaths	мян.толгой	thous.heads	9 735.5	165.5	13.0	235.6
Гамшгийн улмаас нас барсан хүн	Mortality caused by disasters	тоо	number	223	213	237	201
Гамшгийн улмаас учирсан хохирлын хэмжээ	Damages caused by disasters	тэрбум төг	bln.tog	534.8	9.6	94.5	22.0

Эх үүсвэр: Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг, Онцгой байдлын ерөнхий газрын мэдээлэл

Source: Implementing agency of Mongolian Government of Data of The National Emergency Management Agency

11 Environment

11.14 АГААР ДАХЬ БОХИРДУУЛАГЧ БОДИСЫН ЖИЛИЙН ДУНДАЖ АГУУЛАМЖ, аймгийн төв, нийслэлээр ANNUAL AVERAGE CONCENTRATION OF POLLUTANTS IN AIR, by aimag centers and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	Хүхэрлэг хий SO ₂ Sulphur dioxide SO ₂	Азотын давхар исэл NO ₂ Nitrogen dioxide NO ₂
Баруун бүс	Western region		
Өлгий	Olgii	0.012	0.032
Алтай	Altai	0.005	0.017
Улаангом	Ulaangom	0.004	0.033
Ховд	Khovd	0.006	0.026
Хангайн бүс	Khangai region		
Цэцэрлэг	Tsetserleg	0.010	0.021
Баянхонгор	Bayankhongor	0.015	0.029
Булган	Bulgan	-	-
Эрдэнэт	Erdenet	0.008	0.058
Арвайхээр	Arvaikheer	0.013	0.027
Мөрөн	Moron	0.008	0.050
Төвийн бүс	Central region		
Дархан	Darkhan	0.008	0.030
Сайншанд	Sainshand	0.009	0.027
Мандалговь	Mandalgovi	0.004	0.007
Сүхбаатар	Sukhbaatar	0.005	0.016
Зуунмод	Zuunmod	0.004	0.011
Зүүн бүс	Eastern region		
Чойбалсан	Choibalsan	0.009	0.018
Баруун-Урт	Baruun-Urt	0.006	0.019
Өндөрхаан	Ondorkhaan	-	-
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	0.019	0.069

Эх үүсвэр: Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн яам

Source: Ministry of Environment and Green Development

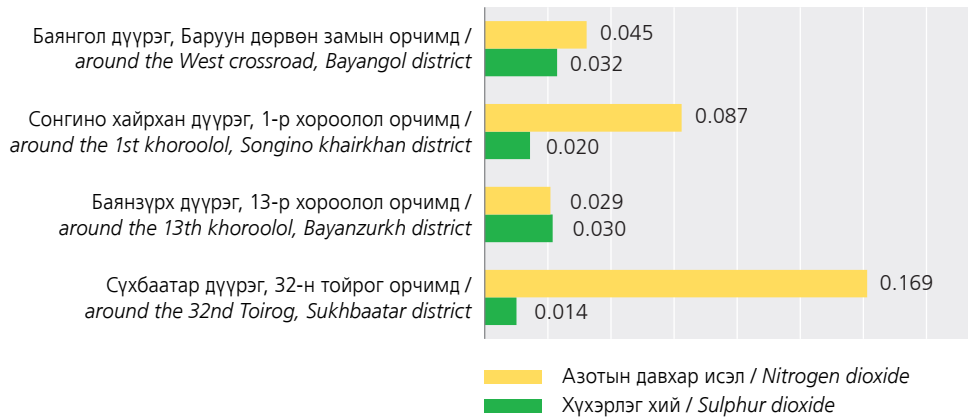
11.15 УЛААНБААТАР ХОТЫН АГААР ДАХЬ БОХИРДУУЛАГЧ БОДИСЫН ХОНОГИЙН ДУНДАЖ АГУУЛАМЖ DAILY AVERAGE CONCENTRATION OF POLLUTANTS IN AIR OF ULAANBAATAR

Агаарын бохирдлын үзүүлэлт	Indicators of air pollution	2013 I	2013 II-IV	2013 V-VII	2013 VIII-X	2013 XI-XII
		мг/м ³ / mg/m ³				
Хүхэрлэг хий (SO ₂)	Sulphur dioxide (SO ₂)	0.095	0.034	0.005	0.005	0.036
Азотын давхар исэл (NO ₂)	Nitrogen dioxide (NO ₂)	0.108	0.081	0.064	0.052	0.071
Нүүрстөрөгчийн давхар исэл (CO ₂)	Carbon dioxide (CO ₂)	2.117	1.132	0.398	0.651	2.125
Тоос (PM10)	Particulate matter (PM10)	0.527	0.210	0.121	0.152	0.360

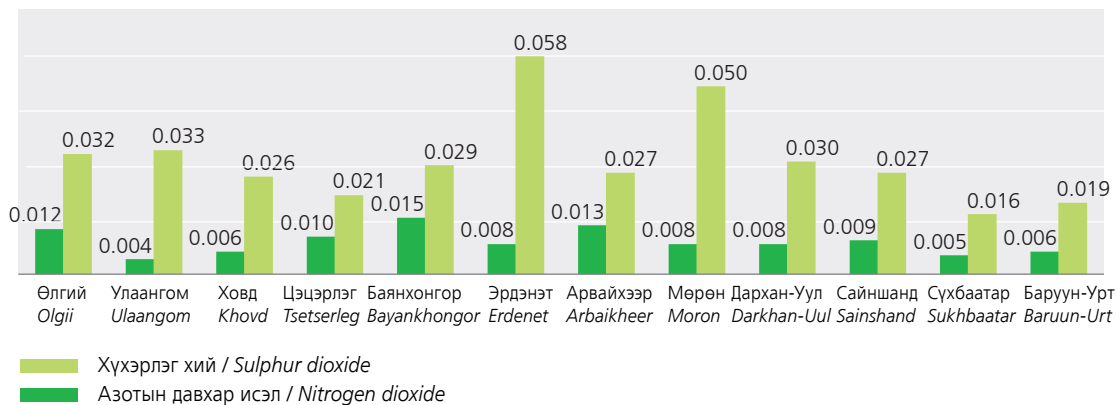
11.16 АГААРЫН ЧАНАРЫН СТАНДАРТ ДАХЬ ХҮЛЦЭХ ХЭМ ХЭМЖЭЭ MAXIMUM ALLOWABLE CONCENTRATION OF AIR QUALITY STANDARD

Химийн нэгдлүүд	Chemical combinations	Хоногийн дундаж	Нэг удаагийн хэмжилт
		Once upon max	
		мг/м ³ / mg/m ³	
Хүхэрлэг хий (SO ₂)	Sulphur dioxide (SO ₂)	0.020	0.500
Азотын давхар исэл (NO ₂)	Nitrogen dioxide (NO ₂)	0.040	0.085
Нүүрстөрөгчийн давхар исэл (CO ₂)	Carbon dioxide (CO ₂)	10.0	60.0
Тоос (PM10)	Particulate matter (PM10)	0.100	0.500

Улаанбаатар хотын агаар дахь бохирдуулагч бодисын жилийн дундаж агууламж, станцын байршлаар, 2013 он, мг/м³
Annual average concentrations of pollutants in air of Ulaanbaatar city, by location of station, in 2013, mg/m³

Зарим аймгийн төвийн агаар дахь бохирдуулагч бодисын жилийн дундаж агууламж, 2013 он, мг/м³
Annual average concentrations of pollutants in air of some aimag centers, in 2013, mg/m³

12 ГЭМТ ХЭРЭГ

Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг 2013 онд **25.4 мянга** болж, өмнөх оныхоос **14.8 хувиар өсчээ** | Гэмт хэргийн улмаас 2013 онд 949 хүн нас барсны 424 нь зам тээврийн гэмт хэргийн улмаас, 204 нь хүнийг санаатай алах гэмт хэргийн улмаас амь насаа алджээ | Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол 2013 онд 159.0 тэрбум төг, нөхөн төлүүлсэн хохирлын нийт хэмжээ 111.3 тэрбум төг байна.

Crime 12

The number of **offences reported** in 2013 reached **25362**, up 14.8 percent from the previous year | Of **949 persons** died due to crimes in 2013, **424** were due to the crime against the rules of safety of traffic and use motor vehicles and **204** due to felonious homicides | The total amount of the reported damages from crimes amounted to **159.0 billion** togrog and that of the damages reimbursed or compensated reached **111.3 billion** togrog.

183 Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг

Гэмт хэргийн ангилал | төрөл | бүс, аймаг, нийслэлээр | Гэмт хэргийн зүйл анги | Хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг | Хүүхэд, гэр бүл, нийгмийн ёс суртахууны эсрэг | Өмчлөх эрхийн эсрэг | Малын хулгай | Нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг | Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журмын эсрэг | Аж ахуйн эсрэг

Summary of recorded offences

Proportion of recorded crime by classification and type | By regions, aimags and the capital | Proportion of recorded crime by division | Homicide and related crime against human life and health | Crime against children, family and social morals | Crime against the right of ownership | Livestock theft | Crime against public security | Crime against the rules of safety of traffic and use of motor vehicles | Economic crimes

192 18, түүнээс дээш насны 10000 хүнд ногдох бүртгэгдсэн гэмт хэрэг

Бүс, аймаг, нийслэлээр

Summary of recorded offences rate per 10000 population aged 18 and above

By regions, aimags and the capital

193 Гэмт хэрэгт холбогдсон сэжигтэн, яллагдагчид

Бүс, аймаг, нийслэлээр

Offenders (suspects and defendants)

By regions, aimags and the capital

193 Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол, нөхөн төлүүлэлт

Хохирогч иргэд | Эмэгтэйчүүд | Нийгмийн байдал | насны бүлгээр

Damage proportion as a result of offence, restituted damage

Victims | Female | Social status | Age groups

195 Шүүхээр ял шийтгүүлсэн хүн

Бүс, аймаг, нийслэлээр | Эмэгтэйчүүд | Боловсролын түвшин | Насны бүлгээр

Persons convicted by court

By regions, aimags and the capital | female | education level | age groups

196 Шүүхээр шийдвэрлүүлсэн хөдөлмөрийн маргаан

Бүс, аймаг, нийслэлээр | Ажлаас буруу шилжүүлсэн | Ажлаас үндэслэлгүй халагдсан | Цалин хөлсний маргаан

Labour dispute cases resolved by court

By regions, aimags and the capital | Wrongful transfer to another work | Wrongful dismissal | Disputes concerning wages

197 Шүүхээр шийдвэрлүүлсэн дампуурсан аж ахуйн нэгж

Бүс, аймаг, нийслэлээр

Bankruptcy cases resolved by court

By regions, aimags and the capital

Гэмт хэрэг

Гэмт хэрэг гэж эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээр Монгол Улсын Эрүүгийн хуульд заасан, нийгэмд аюултай, гэм буруутай үйлдэл, эс үйлдэхгүйг ойлгоно.

Гэмт хэргийн нийгмийн шинж чанар, аюулын хэр хэмжээ, оногдуулж болох ялын хүнд, хөнгөнийг харгалзан гэмт хэргийг хөнгөн, хүндэвтэр, хүнд, онц хүнд гэж ангилна.

Гэмт хэргийн тоог Монгол Улсын Эрүүгийн хуульд заасны дагуу гэмт хэргийн төрлөөр нэгтгэн гаргаж байна.

Тухайлбал:

- Хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг;
- Хүүхэд, гэр бүл, нийгмийн ёс суртахууны эсрэг гэмт хэрэг;
- Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг;
- Үндэсний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг;
- Нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг;
- Хүн амын эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг;
- Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг;
- Шүүн таслах ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг;
- Байгаль хамгаалах журмын эсрэг гэмт хэрэг
- Бусад гэмт хэрэг.

18 ба түүнээс дээш насны 10000 хүнд ногдох бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоог тодорхойлохдоо нийт бүртгэгдсэн гэмт хэргийн тоог 18 ба түүнээс дээш насны хүн амын жилийн дундаж тоонд харьцуулж, 10000-аар үржүүлж тооцно.

Эрүүгийн байцаан шийтгэх тухай хуулиар тогтоосон үндэслэл, журмын дагуу дор дурдсан этгээдэд хэрэг бүртгэгч, мөрдөн байцаагч эрүүгийн хэрэг үүсгэж, үндэслэл бүхий тогтоол гаргасан тохиолдолд сэжигтэн гэж үзнэ.

Үүнд:

- Уг этгээдийг гэмт хэрэг үйлдэж байх үед буюу үйлдсэн дор нь барьсан;
- Гэмт хэрэг үйлдсэн этгээдийг хохирогч буюу харсан хүн шууд заасан;
- Уг этгээдийн бие, хувцас, эд зүйл, орон байранд гэмт хэргийн ул мөр тодорхой илэрч олдсон;
- Уг этгээд хэргээ илчлэн ирсэн;
- Гэмт хэрэгт сэрдэгдэх үндэслэл бүхий бусад баримт байгаа бол.

Эрүүгийн байцаан шийтгэх тухай хуулиар тогтоосон журмын дагуу хэрэг бүртгэгч, мөрдөн байцаагч тогтоол үйлдэж, ял сонгосон этгээдийг яллагдагчаар тооцно.

Гэмт хэрэг үйлдэж гэм буруутай нь шүүхээр тогтоогдож, ял шийтгэл эдэлж буй болон ял шийтгэлгүйд тооцох хугацаа нь дуусаагүй этгээдийг ял шийтгэгдсэн хүнээр тооцно.

Crime

Culpable acts and omissions subject to the criminal liability specified in the Criminal Code of Mongolia, which are socially dangerous, shall be recognized crimes.

Crimes shall be classified as follows according to the nature and degree of their social danger and gravity of the punishment to be imposed minor, less serious, serious and grave.

NSO produces data on committed offences by types of crime according to the Criminal Code of Mongolia, for instance:

- *Crimes against human life and health;*
- *Crimes against children, family and social morals;*
- *Crimes against the right of ownership;*
- *Crimes against national security*
- *Crimes against public security;*
- *Crimes against public health;*
- *Crimes against the rules of safety of traffic and use of motor vehicles;*
- *Crimes against administration of justice;*
- *Crimes against environmental protection rules*
- *Other crimes.*

The number of committed offences per 10000 population aged 18 and over is a proportion of the number of committed crimes and number of mid-year population aged 18 and over multiple by 10000.

Inquiry officer or investigator shall initiate a criminal case according to grounds following persons as suspects, and shall be issue a decree specifying the grounds:

- *When such person is caught committing the crime or immediately after committing it;*
- *When the victim or an eyewitness has directly indicated the person who has committed the crime;*
- *When obvious traces of the crime are discovered on the suspect or on his body, clothing, property or in his dwelling;*
- *When such person is giving oneself up;*
- *When there are other facts allowing grounds to suspect a person in committing a crime.*

An accused is a person with respect to whom a decree to prosecute has been rendered by an inquiry officer or an investigator in accordance with the procedure established by Code of Criminal Procedure.

A sentenced person is a person who committed crime and his culpability ascertained by the court and is undergoing punishment, and not expired term to consider the remission of punishment.

12.1 БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, хэргийн ангилал, төрлөөр
 RECORDED OFFENCES, by classification and type of offences

Хэргийн төрөл	Type	2010	2011	2012	2013
Бүртгэгдсэн хэрэг - Бүгд	Total recorded crime	19 825	19 197	22 089	25 362
Гэмт хэргийн ангиллаар	By classification				
Хөнгөн	Minor	8 151	7 977	9 637	11 648
Хүндэвтэр	Less serious	9 219	8 889	10 041	11 514
Хүнд	Serious	2 014	1 823	1 914	1 766
Онц хүнд	Grave	441	508	497	434
Гэмт хэргийн төрлөөр	By types				
Хүний амь бие, эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	Crimes against human life and health	6 813	6 462	7 155	8 156
Хүнийг санаатай алах	Attempted murder	230	262	231	204
Бусдыг болгоомжгүй алах	Negligent murder	15	21	14	21
Бусдын бие махбодод гэмтэл учруулах	Inflicted injury to someone's body	5 821	5 838	6 546	7 564
Амиа хорлосон	Suicide	119	51	46	48
Золгүй явдлаас нас барсан	Deaths	608	263	278	275
Хүний эрх, эрх чөлөө, алдар хүнд, нэр төрийн эсрэг гэмт хэрэг	Crime against individual's reputation and dignity	35	26	46	55
Хүүхэд, гэр бүл, нийгмийн ёс суртахууны эсрэг гэмт хэрэг	Crimes against children, family and social morals	410	434	405	425
Иргэдийн улс төрийн болон бусад эрх, эрх чөлөөний эсрэг гэмт хэрэг	Crime against citizens' political and other rights and freedoms	63	72	126	124
Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	Crime against the right of ownership	7 944	7 232	9 023	11 118
Хулгай	Theft	5 777	5 276	6 266	7 884
Булаалт	Mugging	143	137	179	227
Дээрэм	Robbery	520	536	552	620
Залилан	Fraud	764	688	1 098	1 231
Завших, үрэгдүүлэх	Forgery	337	202	269	326
Үндэсний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	Offences against national security	118	96	138	54
Аж ахуйн эсрэг гэмт хэрэг	Economic crimes	158	115	185	234
Нийгмийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	Offences against public security	1 684	1 873	1 749	1 894
Хүн амын эрүүл мэндийн эсрэг гэмт хэрэг	Offences regulation public health	328	261	295	318
Байгаль хамгаалах журмын эсрэг гэмт хэрэг	Offences environmental protection	231	270	410	337
Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөний аюулгүй байдал, ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	Crimes against the rules of safety of traffic and use of motor vehicles	1 639	1 870	1 999	2 148
Захиргааны журмын эсрэг гэмт хэрэг	Crime against Administrative order	228	280	332	278
Шүүн таслах ажиллагааны эсрэг гэмт хэрэг	Crime against administration of justice	57	96	100	104
Албан тушаалын гэмт хэрэг	Malfeasance crime	101	101	110	106
Цэргийн албаны эсрэг гэмт хэрэг	Crime against military service	13	9	16	10
Компьютерийн мэдээллийн аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	Cyber crime	3	-	-	1

Эх үүсвэр: Засгийн газрын тохируулагч агентлаг Цагдаагийн ерөнхий газрын мэдээлэл

Source: Report of the Government Regulatory Agency-General Police Department

Тайлбар: *Амиа хорлосон болон золгүй учралаар нас барсан тохиолдлыг "Бусдыг амиа хорлоход хүргэх гэмт хэрэг" гэсэн төрөлд оруулж мэдээлдэг байсныг 2010 оноос өөрчилсөн.

Note: *Since 2010 fetal deaths and suicides have been included in a total number of recorded offences as offences which convicted a person to suicide of bringing to suicide.

12.2 БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, бүс, аймаг, нийслэлээр
RECORDED OFFENCES, by regions, aimags, and the capital

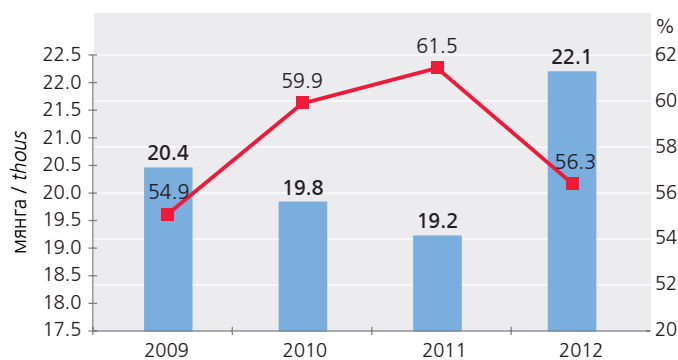
Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	19 825	19 197	22 089	25 362
Баруун бүс	Western region	1 530	1 457	1 567	1 538
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	378	345	467	349
Говь-Алтай	Govi-Altai	174	148	169	189
Завхан	Zavkhan	294	320	354	300
Увс	Uvs	389	363	306	334
Ховд	Khovd	295	281	271	366
Хангайн бүс	Khangai region	2 511	2 420	2 648	2 912
Архангай	Arkhangai	458	385	418	437
Баянхонгор	Bayankhongor	436	347	336	431
Булган	Bulgan	243	249	300	387
Орхон	Orkhon	516	481	545	583
Өвөрхангай	Ovorkhangai	439	473	545	519
Хөвсгөл	Khovsgol	419	485	504	555
Төвийн бүс	Central region	3 234	3 040	3 396	3 798
Говьсүмбэр	Govisumber	119	119	160	179
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	614	557	619	754
Дорноговь	Dornogovi	534	546	582	559
Дундговь	Dundgovi	231	206	201	284
Өмнөговь	Omnogovi	314	323	358	421
Сэлэнгэ	Selenge	797	618	704	679
Төв	Tov	625	671	772	922
Зүүн бүс	Eastern region	1 386	1 323	1 416	1 492
Дорнод	Dornod	526	413	578	751
Сүхбаатар	Sukhbaatar	190	183	207	312
Хэнтий	Khentii	670	727	631	429
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	10 863	10 773	12 910	15 419
Бусад*	Other*	301	184	152	203

Тайлбар: *Төмөр замын цагдаагийн хэлтэс, Иргэний агаарын тээврийн цагдаагийн хэлтэст бүртгэгдсэн болон Монголын Улсын иргэдийн хилийн чанадад үйлдсэн хэргийг хамруулав.

Note: *Both offences recorded Police divisions of Mongolian Railway and Airlines, and offences committed by Mongolian citizens abroad are included.

Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, илрүүлэлтийн хувь

Recorded offences and crime detection rate

■ Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг / Recorded offences

—■ Гэмт хэргийн илрүүлэлтийн хувь / Crime detection rate

12.3 ХҮНИЙ АМЬ БИЕ, ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ЭСРЭГ ГЭМТ ХЭРЭГ, бүс, аймаг, нийслэлээр
CRIME AGAINST HUMAN LIFE AND HEALTH, by regions, aimags, and the capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the capital</i>	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	6 813	6 462	7 155	8 156
Баруун бүс	Western region	539	523	624	643
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	185	166	244	224
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	32	24	46	59
Завхан	<i>Zavkhan</i>	136	140	149	122
Увс	<i>Uvs</i>	101	93	96	115
Ховд	<i>Khovd</i>	85	100	89	123
Хангайн бүс	Khangai region	872	827	893	1 019
Архангай	<i>Arkhangai</i>	143	116	116	162
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	128	124	91	130
Булган	<i>Bulgan</i>	74	69	78	117
Орхон	<i>Orkhon</i>	166	183	212	218
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	163	168	211	208
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	198	167	185	184
Төвийн бүс	Central region	1 190	1 129	1 281	1 355
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	71	57	78	98
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	246	218	266	303
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	216	217	242	197
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	58	73	75	96
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	112	126	138	153
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	299	218	251	255
Төв	<i>Tov</i>	188	220	231	253
Зүүн бүс	Eastern region	297	237	341	433
Дорнод	<i>Dornod</i>	141	119	188	222
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	54	45	56	108
Хэнтий	<i>Khentii</i>	102	73	97	103
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	3 840	3 692	3 989	4 673
Бусад*	<i>Other*</i>	75	54	27	33

Тайлбар: * Төмөр замын цагдаагийн хэлтэс, Иргэний агаарын тээврийн цагдаагийн хэлтэст бүртгэгдсэн болон Монголын Улсын иргэдийн хилийн чанадад үйлдсэн хэргийг хамруулав.

Note: * Both offences recorded Police divisions of Mongolian Railway and Airlines, and offences committed by Mongolian citizens abroad are included.

12.4 ХҮҮХЭД, ГЭР БҮЛ, НИЙГМИЙН ЁС СУРТАХУУНЫ ЭСРЭГ ГЭМТ ХЭРЭГ, бүс, аймаг, нийслэлээр
CRIME AGAINST CHILDREN, FAMILY AND SOCIAL MORALS, by regions, aimags, and the capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the capital</i>	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	410	434	405	425
Баруун бүс	Western region	26	32	30	25
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	4	2	8	2
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	4	5	10	5
Завхан	<i>Zavkhan</i>	2	7	2	5
Увс	<i>Uvs</i>	6	7	5	6
Ховд	<i>Khovd</i>	10	11	5	7
Хангайн бүс	Khangai region	66	47	49	64
Архангай	<i>Arkhangai</i>	4	11	3	6
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	16	9	10	18
Булган	<i>Bulgan</i>	5	3	5	6
Орхон	<i>Orkhon</i>	15	7	13	6
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	10	11	10	14
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	16	6	8	14
Төвийн бүс	Central region	94	98	65	68
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	3	1	3	1
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	23	19	9	13
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	8	14	13	11
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	4	6	2	5
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	9	10	7	6
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	31	32	21	18
Төв	<i>Tov</i>	16	16	10	14
Зүүн бүс	Eastern region	19	25	29	29
Дорнод	<i>Dornod</i>	9	9	11	17
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	4	3	6	3
Хэнтий	<i>Khentii</i>	6	13	12	9
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	201	231	229	237
Бусад*	<i>Other*</i>	4	1	3	2

Тайлбар: * Төмөр замын цагдаагийн хэлтэс, Иргэний агаарын тээврийн цагдаагийн хэлтэст бүртгэгдсэн болон Монголын Улсын иргэдийн хилийн чанадад үйлдсэн хэргийг хамруулав.

Note: * Both offences recorded Police divisions of Mongolian Railway and Airlines, and offences committed by Mongolian citizens abroad are included.

12.5 ӨМЧЛӨХ ЭРХИЙН ЭСРЭГ ГЭМТ ХЭРЭГ, бүс, аймаг, нийслэлээр
 CRIME AGAINST THE RIGHT OF OWNERSHIP, by regions, aimags, and the capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the capital</i>	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	7 944	7 232	9023	11 118
Баруун бүс	Western region	610	599	589	555
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	115	110	137	70
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	99	74	74	60
Завхан	<i>Zavkhan</i>	122	132	131	110
Увс	<i>Uvs</i>	163	171	138	141
Ховд	<i>Khovd</i>	111	112	109	174
Хангайн бүс	Khangai region	1 032	999	1 048	1 279
Архангай	<i>Arkhangai</i>	221	179	182	192
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	157	103	120	186
Булган	<i>Bulgan</i>	96	123	147	197
Орхон	<i>Orkhon</i>	234	195	211	262
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	179	182	207	181
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	145	217	181	261
Төвийн бүс	Central region	1 112	945	1 177	1 376
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	28	39	40	40
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	206	205	231	288
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	132	151	184	172
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	134	81	95	130
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	99	85	98	139
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	247	163	209	205
Төв	<i>Tov</i>	266	221	320	402
Зүүн бүс	Eastern region	755	689	725	726
Дорнод	<i>Dornod</i>	253	194	276	387
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	94	83	93	132
Хэнтий	<i>Khentii</i>	408	412	356	207
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	4 299	3 924	5 419	7 105
Бусад*	<i>Other*</i>	136	76	65	77

Тайлбар: * Төмөр замын цагдаагийн хэлтэс, Иргэний агаарын тээврийн цагдаагийн хэлтэст бүртгэгдсэн болон Монголын Улсын иргэдийн хилийн чанадад үйлдсэн хэргийг хамруулав.

Note: * Both offences recorded Police divisions of Mongolian Railway and Airlines, and offences committed by Mongolian citizens abroad are included.

12.6 МАЛЫН ХУЛГАЙН ГЭМТ ХЭРЭГ, бүс, аймаг, нийслэлээр
LIVESTOCK THEFT, by regions, aimags, and the capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the capital</i>	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	1 070	1 169	1 376	1 435
Баруун бүс	Western region	173	228	264	184
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	37	36	62	22
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	8	9	22	6
Завхан	<i>Zavkhan</i>	37	68	59	32
Увс	<i>Uvs</i>	69	79	77	72
Ховд	<i>Khovd</i>	22	36	44	52
Хангайн бүс	Khangai region	239	294	321	411
Архангай	<i>Arkhangai</i>	102	78	95	99
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	19	19	42	70
Булган	<i>Bulgan</i>	39	62	62	92
Орхон	<i>Orkhon</i>	5	10	9	13
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	50	62	52	54
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	24	63	61	83
Төвийн бүс	Central region	247	234	344	388
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	4	10	11	12
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	15	20	39	41
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	22	26	35	30
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	30	21	31	37
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	8	7	5	8
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	69	50	56	52
Төв	<i>Tov</i>	99	100	167	208
Зүүн бүс	Eastern region	370	358	370	339
Дорнод	<i>Dornod</i>	69	83	111	170
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	29	27	38	48
Хэнтий	<i>Khentii</i>	272	248	221	121
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	38	53	76	112
Бусад*	<i>Other*</i>	3	2	1	1

Тайлбар: *Төмөр замын цагдаагийн хэлтэс, Иргэний агаарын тээврийн цагдаагийн хэлтэст бүртгэгдсэн болон Монголын Улсын иргэдийн хилийн чанадад үйлдсэн хэргийг хамруулав.

Note: *Both offences recorded Police divisions of Mongolian Railway and Airlines, and offences committed by Mongolian citizens abroad are included.

12.7 НИЙГМИЙН АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН ЭСРЭГ ГЭМТ ХЭРЭГ, бүс, аймаг, нийслэлээр
 CRIME AGAINST PUBLIC SECURITY, by regions, aimags, and the capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the capital</i>	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	1 684	1 873	1 749	1 894
Баруун бүс	Western region	118	81	46	44
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	10	3	5	4
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	21	24	8	18
Завхан	<i>Zavkhan</i>	11	10	12	5
Увс	<i>Uvs</i>	51	35	17	11
Ховд	<i>Khovd</i>	25	9	4	6
Хангайн бүс	Khangai region	146	111	106	83
Архангай	<i>Arkhangai</i>	28	9	8	9
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	50	32	20	14
Булган	<i>Bulgan</i>	8	11	7	14
Орхон	<i>Orkhon</i>	22	28	38	21
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	22	15	18	14
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	16	16	15	11
Төвийн бүс	Central region	232	197	155	183
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	8	8	11	8
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	60	55	30	49
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	33	26	26	19
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	19	18	12	13
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	21	13	11	24
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	64	45	43	36
Төв	<i>Tov</i>	27	32	22	34
Зүүн бүс	Eastern region	166	180	152	105
Дорнод	<i>Dornod</i>	63	33	35	35
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	16	26	26	26
Хэнтий	<i>Khentii</i>	87	121	91	44
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	999	1 290	1 277	1 474
Бусад*	<i>Other*</i>	23	14	13	5

Тайлбар: *Төмөр замын цагдаагийн хэлтэс, Иргэний агаарын тээврийн цагдаагийн хэлтэст бүртгэгдсэн болон Монголын Улсын иргэдийн хилийн чанадад үйлдсэн хэргийг хамруулав.

Note: *Both offences recorded Police divisions of Mongolian Railway and Airlines, and offences committed by Mongolian citizens abroad are included.

12.8 ТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ХӨДӨЛГӨӨНИЙ АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ, АШИГЛАЛТЫН ЖУРМЫН ЭСРЭГ ГЭМТ ХЭРЭГ, бүс, аймаг, нийслэлээр
CRIME AGAINST THE RULES OF SAFETY OF TRAFFIC AND USE OF MOTOR VEHICLES, by regions, aimags, and the capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the capital</i>	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	1 639	1 870	1 999	2 148
Баруун бүс	Western region	107	109	133	130
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	18	25	25	21
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	9	17	16	29
Завхан	<i>Zavkhan</i>	14	16	24	20
Увс	<i>Uvs</i>	30	22	23	26
Ховд	<i>Khovd</i>	36	29	45	34
Хангайн бүс	Khangai region	218	245	292	241
Архангай	<i>Arkhangai</i>	34	40	27	39
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	42	44	59	38
Булган	<i>Bulgan</i>	33	31	40	37
Орхон	<i>Orkhon</i>	53	38	51	48
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	37	55	60	47
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	19	37	55	32
Төвийн бүс	Central region	277	380	375	455
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	5	7	15	22
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	34	27	54	55
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	45	70	47	77
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	5	20	9	29
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	32	61	73	61
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	65	78	67	63
Төв	<i>Tov</i>	91	117	110	148
Зүүн бүс	Eastern region	68	115	92	106
Дорнод	<i>Dornod</i>	24	44	33	43
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	11	15	18	25
Хэнтий	<i>Khentii</i>	33	56	41	38
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	955	1 008	1 105	1 211
Бусад*	<i>Other*</i>	14	13	2	5

Тайлбар: *Төмөр замын цагдаагийн хэлтэс, Иргэний агаарын тээврийн цагдаагийн хэлтэст бүртгэгдсэн болон Монголын Улсын иргэдийн хилийн чанадад үйлдсэн хэргийг хамруулав.

Note: *Both offences recorded Police divisions of Mongolian Railway and Airlines, and offences committed by Mongolian citizens abroad are included.

12.9 АЖ АХУЙН ЭСРЭГ ГЭМТ ХЭРЭГ, бүс, аймаг, нийслэлээр
ECONOMIC CRIMES, by regions, aimags, and the capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the capital</i>	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	158	115	185	234
Баруун бүс	Western region	19	9	19	6
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	2	1	10	2
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1	-	1	-
Завхан	<i>Zavkhan</i>	2	1	2	1
Увс	<i>Uvs</i>	9	3	5	-
Ховд	<i>Khovd</i>	5	4	1	3
Хангайн бүс	Khangai region	6	9	7	9
Архангай	<i>Arkhangai</i>	-	-	-	1
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	2	6	-	3
Булган	<i>Bulgan</i>	1	1	-	1
Орхон	<i>Orkhon</i>	2	-	1	1
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	1	2	1	1
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	-	-	5	2
Төвийн бүс	Central region	78	51	45	76
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	-	1	2	-
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	3	2	3	5
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	50	34	30	53
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	1	-	-	-
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	18	6	3	13
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	5	2	6	4
Төв	<i>Tov</i>	1	6	1	1
Зүүн бүс	Eastern region	5	6	6	8
Дорнод	<i>Dornod</i>	-	2	3	4
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	5	4	3	4
Хэнтий	<i>Khentii</i>	-	-	-	-
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	39	32	93	117
Бусад*	<i>Other*</i>	11	8	15	18

Тайлбар: *Төмөр замын цагдаагийн хэлтэс, Иргэний агаарын тээврийн цагдаагийн хэлтэст бүртгэгдсэн болон Монголын Улсын иргэдийн хилийн чанадад үйлдсэн хэргийг хамруулав.

Note: *Both offences recorded Police divisions of Mongolian Railway and Airlines, and offences committed by Mongolian citizens abroad are included.

12.10 18 БА ТҮҮНЭЭС ДЭЭШ НАСНЫ 10 000 ХҮНД НОГДОХ БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРЭГ, бүс, аймаг, нийслэлээр
SUMMARY OF RECORDED OFFENCES RATE PER 10 000 POPULATION AGED 18 AND ABOVE, by regions, aimags, and the capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the capital</i>	2010	2011	2012	2013
Дундаж	<i>Average</i>	109	103	117	133
Баруун бүс	<i>Western region</i>	67	64	69	67
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	71	66	88	65
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	50	42	48	53
Завхан	<i>Zavkhan</i>	62	69	78	66
Увс	<i>Uvs</i>	88	83	70	75
Ховд	<i>Khovd</i>	59	56	55	73
Хангайн бүс	<i>Khangai region</i>	69	66	72	79
Архангай	<i>Arkhangai</i>	80	66	70	73
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	85	66	63	82
Булган	<i>Bulgan</i>	62	64	76	98
Орхон	<i>Orkhon</i>	84	80	89	95
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	61	65	75	71
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	51	59	61	68
Төвийн бүс	<i>Central region</i>	107	99	110	122
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	128	123	163	180
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	96	86	98	117
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	138	137	145	138
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	76	69	68	96
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	94	93	99	115
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	118	89	100	96
Төв	<i>Tov</i>	106	113	131	155
Зүүн бүс	<i>Eastern region</i>	106	100	107	112
Дорнод	<i>Dornod</i>	105	82	114	148
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	53	50	57	85
Хэнтий	<i>Khentii</i>	150	161	139	95
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	141	132	152	182

Тайлбар: Тухайн оны 18, түүнээс дээш насны хүн амын жилийн дундаж тоонд үндэслэн тооцов.

Note: Estimated by mid-year population aged 18 and over in given year

12.11 ГЭМТ ХЭРЭГТ ХОЛБОГДСОН СЭЖИГТЭН, ЯЛЛАГДАГЧ, бүс, аймаг, нийслэлээр
OFFENDRES (SUSPECT AND DEFENDANTS), by regions, aimags, and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2012			2013		
		Бүгд Total	Эмэгтэй Female	18 хүртэлх насны Below age of 18	Бүгд Total	Эмэгтэй Female	18 хүртэлх насны Below age of 18
Бүгд	Total	19 734	2 667	1 248	22 286	3 137	1 222
Баруун бүс	Western region	1 627	112	83	1 527	121	102
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	500	23	18	347	24	20
Говь-Алтай	Govi-Altai	205	11	16	196	24	7
Завхан	Zavkhan	330	23	14	269	17	14
Увс	Uvs	289	17	15	321	23	13
Ховд	Khovd	303	38	20	394	33	48
Хангайн бүс	Khangaï region	2 656	255	201	3 065	302	213
Архангай	Arkhangai	405	18	36	469	35	27
Баянхонгор	Bayankhongor	347	32	20	468	54	29
Булган	Bulgan	285	18	15	397	31	20
Орхон	Orkhon	547	106	52	533	79	69
Өвөрхангай	Ovorkhangai	549	42	42	591	46	27
Хөвсгөл	Khovsgol	523	39	36	607	57	41
Төвийн бүс	Central region	3 481	387	192	3 673	428	223
Говьсүмбэр	Govisumber	162	23	3	184	33	7
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	639	87	54	746	115	72
Дорноговь	Dornogovi	611	75	35	564	64	30
Дундговь	Dundgovi	188	11	5	227	14	9
Өмнөговь	Omnogovi	339	37	21	410	42	33
Сэлэнгэ	Selenge	837	85	63	769	95	42
Төв	Tov	705	69	11	773	65	30
Зүүн бүс	Eastern region	1 264	109	63	1 469	129	86
Дорнод	Dornod	568	53	25	725	62	40
Сүхбаатар	Sukhbaatar	207	10	5	327	32	28
Хэнтий	Khentii	489	46	33	417	35	18
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	10 529	1 755	686	12 361	2 103	597
Бусад*	Other*	177	49	23	191	54	1

Тайлбар: *Төмөр замын цагдаагийн хэлтэс, Иргэний агаарын тээврийн цагдаагийн хэлтэст бүртгэгдсэн болон Монголын Улсын иргэдийн хилийн чанадад үйлдсэн хэргийг хамруулав.

Note: *Both offences recorded Police divisions of Mongolian Railway and Airlines, and offences committed by Mongolian citizens abroad are included.

12.12 ГЭМТ ХЭРГИЙН УЛМААС УЧИРСАН ХОХИРОЛ
DAMAGE PROPORTION AS A RESULT OF OFFENCE

Үзүүлэлт	Indicators	2010	2011	2012	2013
		тэрбум.төг / bln.tog			
Учирсан хохирол - Бүгд	Total amount of damage	33.4	35.9	53.3	159.0
Үүнээс	Of which				
Төрийн өмчид учирсан	Damage for state property	8.8	10.0	9.6	79.0
Хувийн өмчид учирсан	Damage for private property	24.4	25.4	42.8	72.9
Нөхөн төлүүлсэн	Amount of restituted damage	14.3	18.5	25.1	111.3

12.13 ХОХИРОГЧ ИРГЭД
VICTIMS

Үзүүлэлт	Indicators	2010	2011	2012	2013
		Бүгд	Total	19 381	18 592
Үүнээс	Of which				
Эмэгтэйчүүд	Female	7 097	6 856	7 977	9 838
18 хүртэлх насны хүүхэд	Children aged below 18	1 066	1 178	1 270	1 426

12.14 ХОХИРОГЧ ИРГЭД, нийгмийн байдлаар
VICTIMS, by social status

Нийгмийн байдал	<i>Social status</i>	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	19 381	18 592	21 294	25 015
Ажилчин, малчин	<i>Workers and herders</i>	8 573	8 556	10 229	12 681
Албан хаагч	<i>Clerks / civil servants</i>	1 416	1 189	1 795	2 087
Оюутан, сурагч	<i>Students and pupils</i>	1 824	1 633	1 839	2 184
Ажилгүй иргэн	<i>Unemployed</i>	7 492	7 168	7 341	7 963
Бусад	<i>Other</i>	76	46	90	100

12.15 ХОХИРОГЧ ИРГЭД, насны бүлгээр
VICTIMS, by age groups

Насны бүлэг	<i>Age group</i>	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	19 381	18 592	21 294	25 015
18 хүртэлх	<i>Below 18</i>	1 066	1 178	1 270	1 426
18-29	<i>18-29</i>	6 937	7 029	7 361	8 389
30-34	<i>30-34</i>	2 878	2 595	3 179	3 927
35 ба түүнээс дээш	<i>35 and over</i>	8 500	7 790	9 484	11 273

Эх үүсвэр: Засгийн газрын тохируулагч агентлаг Цагдаагийн ерөнхий газрын мэдээлэл
Source: Report of the Government Regulatory Agency-General Police Department

12.16 ШҮҮХХЭЭР ЯЛ ШИЙТГҮҮЛСЭН ХҮН, бүс, аймаг, нийслэлээр
PERSONS CONVICTED BY COURT, by regions, aimags, and the capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the capital</i>	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	7 292	8 210	8 324	8 065
Баруун бүс	Western region	582	664	681	610
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	79	132	131	126
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	80	118	130	105
Завхан	<i>Zavkhan</i>	81	63	123	103
Увс	<i>Uvs</i>	195	200	182	125
Ховд	<i>Khovd</i>	147	151	115	151
Хангайн бүс	Khangai region	1 015	1 350	1 326	1 255
Архангай	<i>Arkhangai</i>	130	204	208	224
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	188	199	190	195
Булган	<i>Bulgan</i>	102	164	167	137
Орхон	<i>Orkhon</i>	236	267	242	228
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	221	266	276	261
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	138	250	243	210
Төвийн бүс	Central region	1 525	1 650	1 659	1 690
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	46	48	48	62
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	339	412	295	299
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	298	235	220	317
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	78	83	106	114
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	160	172	177	168
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	389	409	472	387
Төв	<i>Tov</i>	215	291	341	343
Зүүн бүс	Eastern region	470	602	545	668
Дорнод	<i>Dornod</i>	157	162	160	293
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	122	102	99	143
Хэнтий	<i>Khentii</i>	191	338	286	232
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	3 700	3 944	4 113	3 842

Эх үүсвэр: Шүүхийн Ерөнхий Зөвлөл
Source: Report of the General Judicial council

12.17 ШҮҮХЭЭР ЯЛ ШИЙТГҮҮЛСЭН ХҮН
PERSONS CONVICTED BY COURT

Үзүүлэлт	Indicators	2010	2011	2012	2013
Бүгд	<i>Total</i>	7 292	8 210	8 324	8 065
Эмэгтэйчүүд	<i>Female</i>	612	724	726	692
18 хүртэлх насны хүүхэд	<i>Children aged below 18</i>	451	542	570	565

12.18 ШҮҮХЭЭР ЯЛ ШИЙТГҮҮЛСЭН ХҮН, боловсролын түвшнээр
PERSONS CONVICTED BY COURT, by education level

Боловсролын түвшин	Education level	2010	2011	2012	2013
Бүгд	<i>Total</i>	7 292	8 210	8 324	8 065
Дээд	<i>High / Tertiary</i>	825	893	945	958
Техникийн болон мэргэжлийн	<i>Technical and vocational</i>	7	24	11	7
Тусгай мэргэжлийн дунд	<i>Specialized secondary</i>	195	241	268	333
Бүрэн дунд	<i>Secondary</i>	3 422	3 738	3 925	4 061
Суурь	<i>Basic</i>	1 206	1 508	1 459	1 105
Бага	<i>Primary</i>	1 080	1 164	1 153	1 014
Боловсролгүй	<i>Uneducated</i>	557	642	563	587

12.19 ШҮҮХЭЭР ЯЛ ШИЙТГҮҮЛСЭН ХҮН, насны бүлгээр
PERSONS CONVICTED BY COURT, by age groups

Насны бүлэг Age groups	2010	2011	2012	2013
Бүгд / Total	7 292	8 210	8 324	8 065
14-15	136	124	177	206
16-17	315	418	393	359
18-29	3 802	4 273	4 274	3 941
30-34	1 255	1 390	1 364	1 463
35+	1 784	2 005	2 116	2 096

Эх үүсвэр: Шүүхийн Ерөнхий Зөвлөл
Source: Report of the General Judicial Council

12.20 ШҮҮХЭЭР ШИЙДВЭРЛҮҮЛСЭН ХӨДӨЛМӨРИЙН МАРГААН, бүс, аймаг, нийслэлээр
 LABOUR DISPUTE CASES RESOLVED BY COURT, by regions, aimags, and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	"Хөдөлмөрийн тухай" хуулиар By the Law on Labour															
		Бүгд Total				Ажлаас буруу шилжүүлсэн Wrongful transfer to another work				Ажлаас үндэслэлгүй халагдсан Wrongful dismissal				Цалин хөлсний маргаан Disputes concerning wages			
		2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	978	897	742	1 080	17	18	18	36	568	534	459	725	272	247	196	206
Баруун бүс	Western region	168	137	89	185	2	0	3	7	89	76	62	131	63	45	21	34
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	69	42	33	80	1	-	-	-	27	21	23	58	31	16	8	15
Говь-Алтай	Govi-Altai	17	18	11	26	-	-	-	-	13	12	9	14	3	6	2	10
Завхан	Zavkhan	26	30	13	27	-	-	1	3	22	19	9	22	4	11	3	2
Увс	Uvs	25	30	23	29	1	-	2	-	12	12	13	23	9	8	7	3
Ховд	Khovd	31	17	9	23	-	-	-	4	15	12	8	14	16	4	1	4
Хангайн бүс	Khangai region	155	147	122	151	4	8	3	7	102	85	73	116	27	36	26	20
Архангай	Arkhangai	14	14	20	28	-	-	-	2	8	9	12	21	5	2	5	4
Баянхонгор	Bayankhongor	22	20	14	21	-	1	1	1	13	12	11	15	2	5	1	4
Булган	Bulgan	10	17	23	19	-	-	-	-	9	13	6	15	-	1	8	3
Орхон	Orkhon	51	45	40	43	3	6	1	3	29	25	24	30	9	8	9	8
Өвөрхангай	Ovorkhangai	20	20	6	23	1	1	1	1	14	10	3	21	5	7	1	-
Хөвсгөл	Khovsgol	38	31	19	17	-	-	-	-	29	16	17	14	6	13	2	1
Төвийн бүс	Central region	123	117	89	136	4	3	2	6	74	75	55	73	29	30	22	34
Говьсүмбэр	Govisumber	5	4	3	6	1	-	-	-	3	3	2	4	1	1	1	1
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	31	32	29	57	-	-	2	2	16	18	14	24	8	7	8	17
Дорноговь	Dornogovi	23	13	15	21	-	1	-	2	14	8	8	9	5	4	5	9
Дундговь	Dundgovi	15	14	7	11	-	-	-	-	7	13	5	6	6	1	1	3
Өмнөговь	Omnogovi	10	13	12	8	-	-	-	-	6	9	8	7	2	3	2	1
Сэлэнгэ	Selenge	27	22	15	23	3	-	-	2	20	13	13	15	3	8	2	2
Төв	Tov	12	19	8	10	-	2	-	-	8	11	5	8	4	6	3	1
Зүүн бүс	Eastern region	77	48	45	63	1	0	0	0	41	31	29	40	17	16	16	14
Дорнод	Dornod	33	23	18	20	1	-	-	-	16	16	11	13	5	7	7	3
Сүхбаатар	Sukhbaatar	16	10	10	20	-	-	-	-	10	7	7	12	4	2	3	5
Хэнтий	Khentii	28	15	17	23	-	-	-	-	15	8	11	15	8	7	6	6
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	455	448	397	545	6	7	10	16	262	267	240	365	136	120	111	104

Эх үүсвэр: Шүүхийн Ерөнхий Зөвлөл
 Source: Report of the General Judicial council

12.21 ШҮҮХЭЭР ШИЙДВЭРЛҮҮЛСЭН ДАМПУУРСАН АЖ АХУЙН НЭГЖ, бүс, аймаг, нийслэлээр
 BANKRUPTCY CASES RESOLVED BY COURT, by regions, aimags, and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	"Дампуурлын тухай" хуулиар By the Law on Bankruptcy							
		Бүгд Total				Хариуцагчийг татан буулгасан Liquidated respondents			
		2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	1	7	37	11	0	2	34	7
Баруун бүс	Western region	0	1	0	0	0	0	0	0
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	-	1	-	-	-	-	-	-
Говь-Алтай	Govi-Altai	-	-	-	-	-	-	-	-
Завхан	Zavkhan	-	-	-	-	-	-	-	-
Увс	Uvs	-	-	-	-	-	-	-	-
Ховд	Khovd	-	-	-	-	-	-	-	-
Хангайн бүс	Khangaï region	0	0	1	0	0	0	0	0
Архангай	Arkhangai	-	-	-	-	-	-	-	-
Баянхонгор	Bayankhongor	-	-	-	-	-	-	-	-
Булган	Bulgan	-	-	-	-	-	-	-	-
Орхон	Orkhon	-	-	-	-	-	-	-	-
Өвөрхангай	Ovorkhangai	-	-	1	-	-	-	-	-
Хөвсгөл	Khovsgol	-	-	-	-	-	-	-	-
Төвийн бүс	Central region	0	2	33	4	0	1	33	3
Говьсүмбэр	Govisumber	-	-	-	-	-	-	-	-
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	-	-	-	-	-	-	-	-
Дорноговь	Dornogovi	-	-	-	-	-	-	-	-
Дундговь	Dundgovi	-	-	-	-	-	-	-	-
Өмнөговь	Omnogovi	-	-	-	-	-	-	-	-
Сэлэнгэ	Selenge	-	1	33	4	-	1	33	3
Төв	Tov	-	1	-	-	-	-	-	-
Зүүн бүс	Eastern region	0	0	1	0	0	0	0	0
Дорнод	Dornod	-	-	1	-	-	-	-	-
Сүхбаатар	Sukhbaatar	-	-	-	-	-	-	-	-
Хэнтий	Khentii	-	-	-	-	-	-	-	-
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	1	4	2	7	0	1	1	4

Эх үүсвэр: Шүүхийн Ерөнхий Зөвлөл
 Source: Report of the General Judicial council

13 Үндэсний тооцоо

Монгол Улсын эдийн засаг 2013 онд **11.7** хувиар өсөв | Нэг хүнд ногдох ДНБ 2013 онд оны үнээр **6053.8** мян.төг, Дэлхийн банкны атласын аргаар тооцсоноор **3964** ам.долларт хүрлээ | Бүтээгдэхүүн, үйлчилгээний нийт нөөцийн хэмжээ 2010 онд **24447.4** тэрбум төгрөгт хүрлээ | Нийт нөөцийн **37.5** хувь нь завсрын хэрэглээнд, **27.1** хувь нь эцсийн хэрэглээнд, **16.8** хувь нь хуримтлалд зарцуулагдаж, **18.6** хувийг экспортод гаргажээ.

National accounts 13

*In 2013, **Mongolian economy** grew by 11.7 percent | GDP per capita at current prices reached MNT **6053.8** thousand and according to the **World Bank Atlas method** was USD **3964** in 2013*

*| In 2010, the supply of goods and services amounted to MNT **24447.4** billion | Of the total supply of goods and services, **37.5%** used in intermediate consumption, **27.1%** in final uses and 16.8% in capital formation, and **18.6%** exported*

205	Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн (ДНБ)	Gross domestic product (GDP)
206	ДНБ, үйлдвэрлэлийн аргаар, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар оны үнээр 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр 1 хүнд ногдох ДНБ жилийн цэвэр өөрчлөлт салбарын бүтэц хувийн хэвшлийн эзлэх хувь бүс, аймаг, нийслэлээр улирлаар, оны үнээр улирлаар, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр	GDP, by production approach, International Standard Industrial Classification <i>at current prices / at 2005 constant prices / GDP per capita / annual changes / industrial composition of gross domestic product / private sector value added share / by region, aimags and the capital / by quarter, at current prices / by quarter, at 2005 constant prices</i>
209	ДНБ, эцсийн ашиглалтын аргаар оны үнээр 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр улирлаар, оны үнээр улирлаар, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр	GDP, by expenditure approach <i>at current prices / at 2005 constant prices / by quarter, at current prices / by quarter, at 2005 constant prices</i>
210	ДНБ, орлогын аргаар оны үнээр	GDP, by income approach, at current prices <i>at current prices</i>
210	Үндэсний нийт орлого оны үнээр 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр 1 хүнд ногдох ҮНО	Gross national income <i>at current prices / at 2005 constant prices / GNI per capita</i>
215	Нөөц, ашиглалтын хүснэгт нөөцийн хүснэгт ашиглалтын хүснэгт	Supply and use tables <i>supply table / use table</i>
226	Салбар хоорондын тэнцэл	Input-output table
233	Хөрөнгө оруулалт санхүүжилтийн эх үүсвэрээр технологийн бүтцээр эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар	Investment <i>by financial sources / by technological composition / by economic activities /</i>

Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн (ДНБ)

Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн (ДНБ) нь тухайн нутаг дэвсгэрийн хүрээнд дотоод, гадаадын аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдийн нэг жилийн хугацаанд шинээр бий болгосон нийт нэмэгдэл өртгийн хэмжээ юм.

ДНБ-ийг үйлдвэрлэлийн, эцсийн ашиглалтын, орлогын гэсэн 3 аргаар тооцно. Нийт үйлдвэрлэлээс завсрын хэрэглээг хасаж нэмэгдэл өртгийн нийлбэр дүнгээр тооцохыг үйлдвэрлэлийн; эцсийн хэрэглээ, хуримтлал, цэвэр экспортын нийлбэрээр тодорхойлохыг эцсийн ашиглалтын; хөдөлмөрийн хөлс, үндсэн хөрөнгийн хэрэглээ буюу үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, үйлдвэрлэл болон импортын цэвэр татвар, үйл ажиллагааны цэвэр ашиг, холимог орлого зэрэг орлогын элементийн нийлбэрээр тооцохыг орлогын арга гэж нэрлэнэ.

Эцсийн ашиглалтын аргаарх ДНБ нь өрхийн аж ахуйн хэрэглээ, төрийн удирдлагын байгууллагын хэрэглээ, төрийн бус байгууллагын хэрэглээ, үндсэн хөрөнгийн хуримтлал, материаллаг эргэлтийн хөрөнгийн өөрчлөлт, үнэт зүйлсийн хуримтлал, бараа үйлчилгээний цэвэр экспорт гэсэн дэд хэсгүүдээс бүрдэнэ.

Эцсийн хэрэглээ нь өрхийн аж ахуйн хэрэглээ, төрийн удирдлагын байгууллагын хэрэглээ, төрийн бус байгууллагын хэрэглээнээс бүрдэнэ.

Өрхийн аж ахуйн хэрэглээг өрхийн нийгэм, эдийн засгийн судалгааны хүнсний хэрэглээ, хүнсний бус барааны нийт хэрэглээгээр тооцно.

Төрийн удирдлагын байгууллагын хэрэглээг нийт үйлдвэрлэлт буюу төсөвт байгууллагын урсгал зардлын гүйцэтгэл, үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны орлогын зөрүүгээр тооцно. Төрийн бус байгууллагын хэрэглээг урсгал зардлаар нь тооцно.

Нийт хөрөнгийн хуримтлал нь үндсэн хөрөнгийн хуримтлал, материаллаг эргэлтийн хөрөнгийн өөрчлөлт, үнэт зүйлсийн хуримтлалаас бүрдэнэ.

Эцсийн ашиглалтын аргаарх ДНБ-д бараа, үйлчилгээний гадаад худалдааны зөрүү буюу цэвэр экспортын дүнг тусгах бөгөөд энэ нь төлбөрийн тэнцлийн мэдээлэл байна.

Үндэсний нийт орлого (ҮНО)-ыг тухайн улсын аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдийн шинээр бүтээсэн нэмэгдэл өртгийн дүнгээр тодорхойлно. ҮНО-ыг ДНБ дээр гадаад эдийн засгаас орсон цэвэр орлого буюу эдийн засгийн харьяатаас орсон орлогыг нэмж, тус улсын харьяат бусын орлогыг хасаж тооцно. Гадаад эдийн засгаас орох орлогод эдийн засгийн харьяат, харьяат бусын хооронд хийгдэх хоёр төрлийн ажил гүйлгээ байх ба энэ нь харьяат бус ажиллагчдад төлсөн цалин хөлс, түүнтэй адилтгах орлого, хөрөнгө оруулалтын орлого байна.

ДНБ-ий улирлын тооцоонд тухайн салбарын жилийн үйл ажиллагааны улирлын өөрчлөлтийг харуулж чадах богино хугацааны шалгуур үзүүлэлтийг ашиглан,

Cross domestic product (GDP)

Gross Domestic Product (GDP) measures the sum of value added of all economic activities within the country's territory in a given year.

There are 3 equivalent approaches to measure the GDP, namely the production, expenditure and income. GDP estimates by the production approach is the difference between output and intermediate consumption; expenditure approach is the value of final consumption expenditure, gross capital formation and net exports of goods and services; income approach is the sum of compensation of employees, consumption of fixed capital, net taxes on production and imports and net operating surplus or mixed income.

GDP by expenditure is composed of household consumption, government consumption, NPISH consumption, gross fixed capital formation, changes in inventories, acquisition less disposals of valuables, and net export of goods and services.

Final consumption is comprised of household consumption, government consumption, and NPISH consumption.

Household consumption is estimated by the total food and non-food consumption derived from the Household Socio-Economic Survey.

The government consumption is estimated by the difference between the gross output or current expenses of state-owned organizations and primary and secondary income. The NPISH consumption is calculated by its current expenses.

The gross capital formation is composed of the fixed capital formation, change in inventories, and acquisition less disposals of valuables.

The estimates of GDP by expenditure are derived from the difference between international trade in goods and service or net export.

Gross National Income (GNI) shows the total gross value added produced by all economic residents of the country. GNI is estimated sum of GDP and net income from rest of world or income from economic residents minus expenses paid to non-residents. Income from rest of world is consists of 2 type of transaction between resident and non-resident which are compensation of employees paid to non-resident workers and investment income.

Short-term indicators that can capture seasonal adjustments of annual operations of a given industry are mainly used for quarterly GDP estimation. Value added for

Аргачлалын тайлбар

Methodological notes

тэдгээрийн өсөлт, бууралтын хандлагаар салбарын нэмэгдэл өртгийг тооцно. Үйлдвэрлэлийн аргаар буюу салбараар нэмэгдэл өртгийн хэмжээг тооцоодоо салбарын үндсэн үзүүлэлтийн улирлын гүйцэтгэлийг өмнөх оны улирлын нэмэгдэл өртөг болон салбарын үндсэн үзүүлэлтийн харьцаагаар үржүүлж тооцно. Дараах томъёог ашиглана.

$$X_{q,\beta+1} = I_{q,\beta+1} * \left(\frac{X_{q,\beta}}{I_{q,\beta}} \right)$$

X - нэмэгдэл өртгийн хэмжээ
I - салбарын үндсэн үзүүлэлтийн хэмжээ
q - улирал
β+1 - тайлант он
β - тайлант хугацааны өмнөх он

Салбар хоорондын тэнцэл

Нөөц, ашиглалтын хүснэгт эрэлт, нийлүүлэлтийн уялдааг харуулна. Ашиглалтын хүснэгтийн мөрөөр бүтээгдэхүүн, үйлчилгээг ангилна. Ашиглалтын хүснэгтийн мөр тус бүрийн дүн нь нөөцийн хүснэгтийн дүнтэй тэнцүү байна. Ашиглалтын хүснэгтийн завсрын хэрэглээний хүснэгтийн багана нь салбаруудын үйлдвэрлэлийн явцад бий болсон нэмэгдсэн өртөг, хэрэглэсэн бүтээгдэхүүн үйлчилгээг харуулна. Ашиглалтын хүснэгтийн багана тус бүрийн дүн нь нөөцийн хүснэгтийн баганын дүнтэй тэнцүү байна.

Нөөцийн хүснэгт бараа, үйлчилгээний нөөцийг дотоодын салбаруудын үйлдвэрлэл, импорт болон бүтээгдэхүүний төрлөөр харуулдаг. Тээвэр, худалдааны нэмэгдэл болон бүтээгдэхүүний цэвэр татварын матриц нь нөөцийг үндсэн үнээс худалдан авагчийн үнэд шилжүүлдэг.

Ашиглалтын хүснэгт бараа, үйлчилгээний хэрэглээг салбаруудын завсрын хэрэглээ, эцсийн хэрэглээ, хөрөнгийн нийт хуримтлал, экспортын бүтээгдэхүүн болон хэрэглээний төрлөөр харуулна.

Салбар хоорондын тэнцэл (СХТ) нь үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагааны бараа, үйлчилгээний ашиглалт, үйлдвэрлэлийн үр дүнд бий болсон орлогыг нэгтгэж харуулсан загвар хүснэгт юм.

Салбар хоорондын тэнцлийг олон улсын аргачлалын дагуу нөөц, ашиглалтын хүснэгтээс хөрвүүлж байгуулдаг. СХТ-ийн мөр нь салбаруудын нийт үйлдвэрлэлтийг харуулах бөгөөд энэ нь салбаруудын завсрын хэрэглээ болон эцсийн хэрэглээ гэж хуваагдана. СХТ-ийн завсрын хэрэглээний багана нь үйлдвэрлэгч салбарын бүтээгдэхүүн, ажил үйлчилгээг явуулахад бусад салбараас авч хэрэглэсэн бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ болно.

the industry is estimated using upward and downward trends of the indicators. To estimate value added by production approach or industries, indicators for industries in the current quarter is multiplied by the value added ratio of the previous year. The following formula is employed for the estimation:

$$X_{q,\beta+1} = I_{q,\beta+1} * \left(\frac{X_{q,\beta}}{I_{q,\beta}} \right)$$

X - value added
I - indicator for an industry
q - quarter
β+1 - the current year
β - the last year for which an annual benchmark is available

Input-Output Table

Supply and use tables provide the consistency of supply and demand. A row in the use table describes the destination of each product. The total of each row in the use table equals by definition the corresponding row total in the supply table. A column in intermediate consumption of the use table shows the product used and the value added generated in the production process of an industry. The total of each column in the use table equals by definition the corresponding column total in the supply table.

A supply table shows supply of goods and services by type of product. It distinguishes between the output of domestic industries and imports. The valuation matrices for trade and transport margins and net taxes on products allow a transformation of supply from basic prices to purchasers prices.

A use table shows the use of goods and services by product and by type of use for intermediate consumption by industry, final consumption, gross capital formation and exports. The use tables also shows the components of gross value added by industry for compensation of employees, other taxes less subsidies on production, consumption of fixed capital and net operating surplus.

An input-output table is a means of presenting a detailed analysis of the process of production and the use of goods and services (products) and the income generated in that production.

The Input-Output Table has been derived from Supply and Use Table according to international standards. A row of the input-output table represents the output by industry, broken down by category of destination: intermediate consumption by industry and final uses. A column in intermediate consumption of the input-output table refers to products and services from other industries used as input for production of products by the producer sector.

Хөрөнгө оруулалт

Хөрөнгө оруулалт гэж аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдийн хуримтлалыг шинээр бий болгох, түүний техникийн хүчин чадлыг нэмэгдүүлэн өргөтгөх, сайжруулахад зориулж, тайлант жилд зарцуулсан хөрөнгө, хайгуулын ажлын зардлыг ойлгоно. Хөрөнгө оруулалт нь гадаад, дотоод санхүүжилтийн эх үүсвэрээр бүрдэнэ.

Улс, орон нутгийн төсвөөр санхүүжсэн хөрөнгө оруулалт, гадаадын зээл, буцалтгүй тусламжийн шугамаар санхүүжсэн хөрөнгө оруулалтын мэдээллийг Сангийн яамнаас гаргаж Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлэх бөгөөд гадаадын шууд хөрөнгө оруулалтын мэдээг Монголбанкны төлбөрийн тэнцлийн статистикийн мэдээллээс тооцон гаргаж байна. Харин орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалт болон аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдийн өөрийн хөрөнгө оруулалтын мэдээллийг аймаг, нийслэлийн статистикийн хэлтэс, газар холбогдох нэгж, байгууллагуудаас авч нэгтгэн ҮСХ-нд ирүүлнэ.

Хөрөнгө оруулалтыг барилга угсралтын ажил, машин, тоног төхөөрөмж, геологи хайгуулын зардал болон бусад зардал (зураг төсөв, бусад биет бус хөрөнгө) гэсэн технологийн бүтцийн ангиллаар гаргаж байна.

Барилга угсралтын ажилд барилга байшин барих болон зам, гүүр, далан зэрэг инженерийн байгууламжийг барих хэлбэрээр үндсэн хөрөнгийг бий болгох, шинэчлэх, засварлах, өргөтгөхөд чиглэсэн үйл ажиллагааг хамруулна.

Машин, тоног төхөөрөмжид бүх төрлийн тээврийн хэрэгсэл, механик тоног төхөөрөмж, цахилгаан хэрэгсэл, тэдгээрийн сэлбэг, эд ангийг хамруулна.

Бусад зардалд зураг төсөв, програм хангамж, мэдээллийн сан, биет бус хөрөнгийн зардлыг хамруулна.

Investment

Investment refers to the expenditure of capital investment and geological works of current year for the new accumulation and expansion and improvement of technical equipment of establishments and enterprises. The investment consists of foreign and domestic financial resources.

The Ministry of Finance of Mongolia compiles data on investment from the state and local budget and investment financed from foreign aid and loan and sends to the National Statistical Office while the Mongol Bank compiles data on foreign direct investment which is calculated based on balance of payment statistics. The data on local budget investment and investment of establishments and individuals from the own resources are collected by statistical divisions in aimags and the Municipal Statistics Department for compilation by the NSO.

Data on investment is produced by classification as construction, machinery and equipment, mineral exploration and others (design and others intangible assets).

Construction work includes the activities towards the creation, expansion, repair, and restoration of fixed capital in the form of building of engineering construction such as houses, roads, bridges, and dams.

Machinery and equipment includes all types of vehicles, mechanic equipment, electric appliances and their spare parts.

Others include all types of intangible assets, design, computer software and databases.

13.1 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, үйлдвэрлэлийн аргаар, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар, оны үнээр
GROSS DOMESTIC PRODUCT, by production approach, by classification of economic activities, at current prices

Салбар	Divisions	2010	2011	2012	2013*
ДНБ, сая төг	GDP, mln.tog	8 414 504.6	11 087 723.8	14 012 898.1	17 550 173.3
1 хүнд ногдох ДНБ, мян.төг**	GDP per capita, thous.tog**	3 072.5	3 979.3	4 934.7	6 053.8
1 хүнд ногдох ДНБ, Дэлхийн Банкны Атласын аргаар, ам.доллар**	GDP per capita, by World Bank Atlas method, USD**	2 065	2 562	3 342	3 964
ДНБ, салбараар, сая төг	GDP by divisions, mln.tog				
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	Agriculture, forestry and fishing	1 202 155.6	1 365 115.0	1 979 273.8	2 531 199.0
Уул уурхай, олборлолт	Mining and quarrying	1 913 040.1	2 329 330.6	2 517 014.6	3 242 240.2
Боловсруулах үйлдвэрлэл	Manufacturing	539 836.0	665 537.0	832 380.3	1 102 979.0
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	Electricity, gas, steam and air conditioning supply	190 211.6	211 955.5	232 242.9	266 116.2
Усан хангамж; бохир ус зайлуулах систем, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	30 200.2	39 346.3	44 979.7	49 852.6
Барилга	Construction	107 201.6	173 272.4	250 853.4	453 561.2
Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	696 502.6	1 020 944.4	1 466 556.0	1 905 056.3
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	Transportation and storage	645 747.5	785 475.4	851 130.7	868 188.7
Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ	Accommodation and food service activities	47 522.9	93 348.5	138 693.2	161 668.5
Мэдээлэл, холбоо	Information and communication	245 884.3	295 315.0	373 637.6	408 284.9
Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	Financial and insurance activities	239 607.2	381 098.0	581 055.2	819 287.8
Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	Real estate activities	554 498.9	768 719.9	956 844.4	1 259 935.4
Мэргэжлийн, шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	Professional, scientific and technical activities	69 976.0	101 074.3	129 933.6	150 228.1
Удирдлагын болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	Administrative and support service activities	88 090.4	128 534.2	192 634.7	245 416.6
Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал	Public administration and defence; compulsory social security	303 036.1	366 726.8	572 896.5	669 716.0
Боловсрол	Education	336 646.3	441 036.0	650 191.3	767 213.7
Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	Human health and social work activities	143 194.3	181 390.4	273 168.9	325 034.1
Урлаг, үзвэр, тоглоом наадам	Arts, entertainment and recreation	31 064.1	37 609.2	60 434.5	86 300.1
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	Other service activities	26 473.7	38 798.6	50 532.7	60 790.8
Бүтээгдэхүүний цэвэр татвар	Net taxes on products	1 003 615.1	1 663 096.2	1 858 444.3	2 177 104.2

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл

** Монгол Улсын хүн амын жилийн дундаж тоогоор тооцов

Note: * Preliminary results

** Estimated by mid-year population of Mongolia

13.2 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, үйлдвэрлэлийн аргаар, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр
GROSS DOMESTIC PRODUCT, by production approach, by classification of economic activities, at 2005 constant prices

Салбар	Divisions	2010	2011	2012	2013*
ДНБ, сая төг	GDP, mln.tog	4 162 784.9	4 891 840.4	5 498 482.4	6 144 175.3
1 хүнд ногдох ДНБ, мян.төг**	GDP per capita, thous.tog**	1 520.0	1 755.7	1 936.3	2 119.4
1 хүнд ногдох ДНБ, Дэлхийн Банкны Атласын аргаар, ам.доллар**	GDP per capita, by World Bank Atlas method, USD**	1 022	1 130	1 311	1 388
ДНБ, салбараар, сая төг	GDP by divisions, mln.tog				
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилга, ан агнуур	Agriculture, forestry and fishing	664 150.1	660 682.7	803 190.7	911 314.4
Уул уурхай, олборлолт	Mining and quarrying	736 944.1	791 019.7	854 537.7	1 031 197.5
Боловсруулах үйлдвэрлэл	Manufacturing	248 573.0	269 176.8	294 539.4	314 582.0
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	Electricity, gas, steam and air conditioning supply	96 144.1	103 804.1	108 944.5	114 227.3
Усан хангамж; бохир ус, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	16 640.1	18 533.3	17 675.5	19 596.1
Барилга	Construction	60 225.6	81 693.8	113 504.1	188 972.1
Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	387 486.2	535 791.0	667 517.5	781 175.9
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	Transportation and storage	491 459.4	536 335.3	584 959.5	575 709.7
Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ	Accommodation and food service activities	23 307.0	41 525.1	52 196.5	53 795.9
Мэдээлэл, холбоо	Information and communication	180 325.1	189 726.3	202 360.2	219 048.0
Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	Financial and insurance activities	143 563.3	198 795.8	277 035.3	353 502.0
Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	Real estate activities	195 850.6	204 881.7	220 469.6	231 317.0
Мэргэжлийн, шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	Professional, scientific and technical activities	41 916.8	46 545.3	47 374.7	49 546.8
Удирдлагын болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	Administrative and support service activities	52 767.7	67 472.0	90 754.8	104 461.9
Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал	Public administration and defence; compulsory social security	76 079.9	69 308.8	72 982.2	76 757.1
Боловсрол	Education	99 089.4	100 752.2	102 230.4	102 841.8
Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	Human health and social work activities	50 138.4	45 365.5	46 684.6	47 957.0
Урлаг, үзвэр, тоглоом наадам	Arts, entertainment and recreation	11 475.0	9 912.7	14 694.0	19 806.2
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	Other service activities	16 719.6	20 366.7	24 118.3	26 615.1
Бүтээгдэхүүний цэвэр татвар	Net taxes on products	569 929.4	900 151.5	902 712.9	921 751.4

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл
 ** Монгол Улсын хүн амын жилийн дундаж тоогоор тооцов

Note: * Preliminary results
 ** Estimated by mid-year population of Mongolia

13.3 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЖИЛИЙН ЦЭВЭР ӨСӨЛТ, БУУРАЛТ, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар

ANNUAL CHANGE OF GROSS DOMESTIC PRODUCT, by classification of economic activities

Салбар	Divisions	2010	2011	2012	2013*
		хувь / percentage			
ДНБ	GDP				
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>	6.4	17.5	12.4	11.7
Уул уурхай, олборлолт	<i>Mining and quarrying</i>	-16.6	-0.5	21.6	13.5
Боловсруулах үйлдвэрлэл	<i>Manufacturing</i>	3.6	7.3	8.0	20.7
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	6.1	8.3	9.4	6.8
Усан хангамж; бохир ус, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	0.1	8.0	5.0	4.8
Барилга	<i>Construction</i>	-4.0	11.4	-4.6	10.9
Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>	16.5	35.6	38.9	66.5
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	<i>Transportation and storage</i>	39.3	38.3	24.6	17.0
Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ	<i>Accommodation and food service activities</i>	7.0	9.1	9.1	-1.6
Мэдээлэл, холбоо	<i>Information and communication</i>	-5.5	78.2	25.7	3.1
Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	<i>Financial and insurance activities</i>	6.4	5.2	6.7	8.2
Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	<i>Real estate activities</i>	0.3	38.5	39.4	27.6
Мэргэжлийн, шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	<i>Professional, scientific and technical activities</i>	0.2	4.6	7.6	4.9
Удирдлагын болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	<i>Administrative and support service activities</i>	37.9	11.0	1.8	4.6
Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	-11.9	27.9	34.5	15.1
Боловсрол	<i>Education</i>	0.6	-8.9	5.3	5.2
Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	<i>Human health and social work activities</i>	-1.1	1.7	1.5	0.6
Урлаг, үзвэр, тоглоом наадам	<i>Arts, entertainment and recreation</i>	4.7	-9.5	2.9	2.7
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	<i>Other service activities</i>	23.2	-13.6	48.2	34.8
Бүтээгдэхүүний цэвэр татвар	<i>Net taxes on products</i>	-11.8	21.8	18.4	10.4
		44.7	57.9	0.3	2.1

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: * Preliminary results

13.4 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ САЛБАРЫН БҮТЭЦ, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар, оны үнээр
INDUSTRIAL COMPOSITION OF GROSS DOMESTIC PRODUCT, by classification of economic activities, at current prices

Салбар	Divisions	2010	2011	2012	2013*
		дүнд эзлэх хувь / percentage to total			
ДНБ	GDP	100.0	100.0	100.0	100.0
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, агнуур	Agriculture, forestry and fishing	14.3	12.3	14.2	14.5
Уул уурхай, олборлолт	Mining and quarrying	23.6	24.1	20.2	20.2
Боловсруулах үйлдвэрлэл	Manufacturing	8.4	7.8	7.5	8.3
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	Electricity, gas, steam and air conditioning supply	2.1	1.7	1.6	1.5
Усан хангамж; бохир ус, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	0.4	0.4	0.4	0.3
Барилга	Construction	1.7	2.3	2.9	3.5
Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	15.6	17.6	17.7	17.4
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	Transportation and storage	7.8	7.2	6.0	4.8
Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ	Accommodation and food service activities	0.6	1.0	1.2	1.1
Мэдээлэл, холбоо	Information and communication	3.4	3.1	3.1	2.7
Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	Financial and insurance activities	2.9	3.4	4.2	4.7
Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	Real estate activities	6.6	7.0	6.9	7.3
Мэргэжлийн, шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	Professional, scientific and technical activities	0.9	1.1	1.2	1.2
Удирдлагын болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	Administrative and support service activities	1.6	1.4	1.5	1.5
Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал	Public administration and defence; compulsory social security	3.6	3.3	4.2	3.9
Боловсрол	Education	4.0	4.0	4.6	4.4
Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	Human health and social work activities	1.7	1.7	1.9	1.9
Урлаг, үзвэр, тоглоом наадам	Arts, entertainment and recreation	0.4	0.3	0.4	0.5
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	Other service activities	0.3	0.4	0.4	0.4

13.5 ХУВИЙН ХЭВШЛИЙН НЭМЭГДЭЛ ӨРТГИЙН ДНБ-Д ЭЗЛЭХ ХУВЬ, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар
PRIVATE SECTOR VALUE ADDED SHARE TO GROSS DOMESTIC PRODUCT, by classification of economic activities

Салбар	Divisions	2010	2011	2012	2013*
		дүнд эзлэх хувь / percentage to total			
Нийт дүнд эзлэх хувь	Share to total	73.4	75.2	77.0	79.6
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, агнуур	Agriculture, forestry and fishing	100.0	100.0	100.0	100.0
Уул уурхай, олборлолт	Mining and quarrying	52.5	55.4	57.6	69.1
Боловсруулах үйлдвэрлэл	Manufacturing	89.0	92.5	87.3	92.2
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	Electricity, gas, steam and air conditioning supply	8.9	5.3	11.7	7.9
Усан хангамж; бохир ус, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	13.0	17.7	25.5	24.0
Барилга	Construction	92.1	94.9	97.3	97.6
Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	100.0	100.0	100.0	100.0
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	Transportation and storage	69.1	66.7	63.5	62.0
Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ	Accommodation and food service activities	98.2	98.5	99.3	99.2
Мэдээлэл, холбоо	Information and communication	89.5	92.2	95.0	94.0
Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	Financial and insurance activities	97.5	98.2	99.5	99.5
Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	Real estate activities	99.9	99.4	99.6	99.7
Мэргэжлийн, шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	Professional, scientific and technical activities	56.6	68.0	68.9	76.4
Удирдлагын болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	Administrative and support service activities	97.3	99.0	99.0	98.8
Боловсрол	Education	12.0	13.6	16.2	14.8
Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	Human health and social work activities	21.8	20.5	25.8	22.1
Урлаг, үзвэр, тоглоом наадам	Arts, entertainment and recreation	28.0	26.3	22.5	23.2
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	Other service activities	97.6	97.8	97.7	97.5

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: * Preliminary results

13.6 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, эцсийн ашиглалтын аргаар, оны үнээр**
 GROSS DOMESTIC PRODUCT, by expenditure approach, at current prices**

Бүрэлдэхүүн	Components	ДНБ, сая төг GDP. mln.tog				Дүнд эзлэх хувь, хувиар Share to total, percentage			
		2010	2011	2012	2013*	2010	2011	2012	2013*
ДНБ	GDP	8 459 564.2	11 168 141.0	14 587 978.9	18 383 241.1	100.0	100.0	100.0	100.0
Эцсийн хэрэглээ	Final consumption	5 670 767.9	6 953 559.3	9 367 678.7	11 445 351.3	67.0	62.3	64.2	62.3
өрхийн аж ахуйн хэрэглээ	household consumption	4 515 637.8	5 509 359.7	7 392 797.1	9 466 770.8	53.4	49.3	50.7	51.5
төрийн удирдлагын болон төрийн бус байгууллагын хэрэглээ	government and non-profit institutions serving households consumption	1 155 130.0	1 444 199.6	1 974 881.6	1 978 580.4	13.7	12.9	13.5	10.8
Хөрөнгийн нийт хуримтлал	Gross capital formation	3 432 671.2	6 930 794.9	8 959 875.8	10 778 999.0	40.6	62.1	61.4	58.6
үндсэн хөрөнгийн нийт хуримтлал	gross fixed capital formation	2 738 308.4	5 472 654.2	7 358 000.2	7 750 738.8	32.4	49.0	50.4	42.2
материаллаг эргэлтийн хөрөнгийн өөрчлөлт, үнэт зүйлсийн хуримтлал	changes in inventories, acquisitions less disposals of valuables	694 362.8	1 458 140.7	1 601 875.6	3 028 260.2	8.2	13.1	11.0	16.5
Цэвэр экспорт	Net export	- 643 874.8	-2 716 213.2	-3 739 575.6	-3 841 109.1	-7.6	-24.3	-25.6	-20.9
экспорт	export	4 602 725.2	6 912 278.7	7 084 644.7	7 922 344.6	54.4	61.9	48.6	43.1
импорт	import	5 246 600.0	9 628 491.9	10 824 220.3	11 763 453.7	62.0	86.2	74.2	64.0

13.7 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, эцсийн ашиглалтын аргаар, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр**
 GROSS DOMESTIC PRODUCT, by expenditure approach, at 2005 constant prices**

Бүрэлдэхүүн	Components	ДНБ, сая төг GDP. mln.tog				Жилийн цэвэр өсөлт, бууралт, хувиар Annual changes, percent			
		2010	2011	2012	2013*	2010	2011	2012	2013*
ДНБ	GDP	4 183 013.8	4 910 510.3	5 529 344.5	6 169 303.3	6.5	17.4	12.6	11.6
Эцсийн хэрэглээ	Final consumption	3 421 508.5	3 879 647.4	4 656 211.1	5 416 016.4	11.4	13.4	20.0	16.3
өрхийн аж ахуйн хэрэглээ	household consumption	2 910 269.3	3 305 227.2	3 985 164.5	4 913 005.5	11.0	13.6	20.6	23.3
төрийн удирдлагын болон төрийн бус байгууллагын хэрэглээ	government and non-profit institutions serving households consumption	511 239.2	574 420.3	671 046.7	503 010.9	13.4	12.4	16.8	-25.0
Хөрөнгийн нийт хуримтлал	Gross capital formation	1 754 646.8	2 980 376.2	3 882 948.4	3 963 258.5	36.4	69.9	30.3	2.1
үндсэн хөрөнгийн нийт хуримтлал	gross fixed capital formation	1 441 215.3	2 384 651.4	3 310 987.1	3 084 402.8	33.0	65.5	38.8	-6.8
материаллаг эргэлтийн хөрөнгийн өөрчлөлт, үнэт зүйлсийн хуримтлал	changes in inventories, acquisitions less disposals of valuables	313 431.5	595 724.8	571 961.3	878 855.7	54.4	90.1	-4.0	53.7
Цэвэр экспорт	Net export	- 993 141.5	-1 949 513.3	-3 009 815.0	-3 209 971.6	131.3	96.3	54.4	6.7
экспорт	export	2 841 145.9	3 640 189.4	3 541 882.8	4 034 997.8	6.8	28.1	-2.7	13.9
импорт	import	3 834 287.4	5 589 702.7	6 551 697.9	7 244 969.4	24.1	45.8	17.2	10.6

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл

** Туршилтын тооцоо

Note: * Preliminary results

** Experimental estimation

13.8 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, орлогын аргаар, оны үнээр
GROSS DOMESTIC PRODUCT, by income approach, at current prices

Бүрэлдэхүүн	Components	ДНБ, сая төг GDP. mln.tog				Дүнд эзлэх хувь, хувиар Share to total, percentage			
		2010	2011	2012	2013*	2010	2011	2012	2013*
ДНБ	GDP	8 414 504.6	11 087 723.8	14 012 898.1	17 550 173.3	100.0	100.0	100.0	100.0
Цалин, түүнтэй адилтгах орлого	Compensation of employees	2 121 957.5	2 678 292.2	3 896 148.3	4 683 666.4	25.2	24.2	27.8	26.7
Үндсэн хөрөнгийн хэрэглээ	Consumption of fixed capital	490 065.1	601 221.6	822 522.1	1 047 597.5	5.8	5.4	5.9	6.0
Үйлдвэрлэл, импортын цэвэр татвар	Net taxes on production and imports	1 767 775.5	2 334 392.3	2 557 989.2	2 957 481.9	21.0	21.0	18.3	16.9
Үйл ажиллагааны цэвэр ашиг / цэвэр холимог орлого	Operating surplus, net / mixed income, net	4 034 706.4	5 473 817.6	6 736 238.6	8 861 427.4	48.0	49.4	48.1	50.5

13.9 ҮНДЭСНИЙ НИЙТ ОРЛОГО (ҮНО)
GROSS NATIONAL INCOME (GNI)

Үзүүлэлтүүд	Indicators	2010	2011	2012	2013*	Жилийн цэвэр өсөлт, бууралт, хувиар Annual changes, percent			
						2010	2011	2012	2013*
а. Оны үнээр / а. At current prices									
ҮНО, сая төг	GNI, mln. tog	7 654 423.2	10 020 494.2	12 724 053.8	16 384 431.6	21.3	30.9	27.0	28.8
1 хүнд ногдох ҮНО, мян.төг**	GNI per capita, thous. tog**	2 795.0	3 596.3	4 480.9	5 651.7	19.2	28.7	24.6	26.1
б. 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр / б. At 2005 constant prices									
ҮНО, сая төг	GNI, mln. tog	3 786 760.9	4 420 984.7	4 992 756.3	5 736 058.4	1.1	16.7	12.9	14.9
1 хүнд ногдох ҮНО, мян.төг**	GNI per capita, thous. tog**	1 382.7	1 586.7	1 758.2	1 978.6	-0.7	14.7	10.8	12.5
в. Нэг хүнд ногдох ҮНО, Дэлхийн банкны атласын аргаар / в. GDP, GNI per capita by World Bank Atlas method									
1 хүнд ногдох ҮНО, ам.дол, оны үнээр**	GNI per capita, USD, at current prices**	1 879	2 315	3 035	3 700	5.8	23.2	31.1	21.9
1 хүнд ногдох ҮНО, ам.дол, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр**	GNI per capita, USD, at 2005 constant prices**	929	1 022	1 191	1 295	-11.8	10.0	16.5	8.8

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл
** Монгол Улсын хүн амын жилийн дундаж тоогоор тооцов.

Note: * Preliminary results
** Estimated by mid-year population of Mongolia

13.10 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны үнээр
 GROSS DOMESTIC PRODUCT, by region, aimgs and the capital, by divisions, at current prices

		2010				2011			
		ДНБ, сая төг GDP, mln.tog	Дүнд эзлэх хувь, хувиар Share to total, percentage			ДНБ, сая төг GDP, mln.tog	Дүнд эзлэх хувь, хувиар Share to total, percentage		
			Хөдөө аж ахуй Agriculture	Аж үйлдвэр, барилга Industry, construction	Үйлчилгээ Services		Хөдөө аж ахуй Agriculture	Аж үйлдвэр, барилга Industry, construction	Үйлчилгээ Services
Бүгд	Total	8 414 504.6	14.3	36.2	49.5	11 087 723.8	12.3	36.2	51.5
Баруун бүс	Western region	381 874.6	56.0	5.3	38.7	479 488.1	47.9	4.3	47.8
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	82 207.8	43.0	4.5	52.4	104 679.0	42.6	7.2	50.2
Говь-Алтай**	Govi-Altai**	49 202.7	62.0	- 5.6	43.6	59 381.0	44.0	-7.6	63.6
Завхан**	Zavkhan**	72 929.3	63.4	- 2.7	39.3	90 999.9	51.3	-1.5	50.2
Увс	Uvs	83 444.2	51.9	13.9	34.2	104 937.1	46.4	7.0	46.5
Ховд	Khovd	94 090.7	62.0	10.3	27.7	119 491.2	53.0	9.8	37.3
Хангайн бүс	Khongai region	1 608 576.7	27.2	59.0	13.8	1 883 431.5	26.1	55.3	18.6
Архангай	Arkhangai	132 995.0	76.6	1.5	21.8	168 227.3	70.9	1.9	27.3
Баянхонгор	Bayankhongor	80 459.9	60.7	3.2	36.1	113 369.4	46.7	6.3	47.0
Булган	Bulgan	121 585.4	77.6	2.0	20.4	147 914.9	75.5	0.5	24.0
Орхон	Orkhon	1 007 636.1	1.5	92.6	5.9	1 115 110.4	1.3	91.4	7.3
Өвөрхангай	Ovorkhangai	103 849.2	57.2	3.4	39.4	123 402.9	48.6	4.3	47.1
Хөвсгөл	Khovsgol	162 051.1	73.3	3.3	23.4	215 406.5	61.9	3.1	34.9
Төвийн бүс	Central region	903 554.1	41.8	35.6	22.6	1 154 457.4	37.0	32.3	30.7
Говьсүмбэр	Govisumber	29 577.8	15.2	34.8	50.0	26 527.8	9.8	38.9	51.2
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	184 626.9	16.4	54.3	29.4	201 347.8	18.0	38.7	43.3
Дорноговь	Dornogovi	61 107.6	49.3	3.3	47.4	99 857.8	39.9	4.4	55.7
Дундговь	Dundgovi	54 198.3	65.9	3.7	30.4	63 871.1	47.9	4.3	47.8
Өмнөговь	Omnogovi	222 585.3	14.4	74.8	10.8	313 820.5	10.4	69.1	20.5
Сэлэнгэ	Selenge	193 916.0	62.2	19.1	18.7	254 993.3	54.1	22.4	23.5
Төв	Tov	157 542.1	79.0	2.2	18.7	194 039.2	75.7	1.9	22.4
Зүүн бүс	Eastern region	294 577.3	50.2	26.4	23.4	376 777.6	48.9	20.0	31.1
Дорнод	Dornod	74 705.2	52.4	11.0	36.6	100 446.0	42.3	11.2	46.5
Сүхбаатар	Sukhbaatar	133 101.9	36.1	50.1	13.8	158 330.1	39.2	39.1	21.7
Хэнтий	Khentii	86 770.2	69.7	3.3	27.0	118 001.4	67.6	1.9	30.5
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	5 225 921.7	0.5	32.1	67.4	7 193 569.2	0.5	34.8	64.7

13.10 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, бүс, аймаг, нийслэлээр, оны үнээр
GROSS DOMESTIC PRODUCT, by region, aimags and the capital, by divisions, at current prices

		2012				2013*			
		ДНБ, сая төг GDP, mln.tog	Дүнд эзлэх хувь, хувиар Share to total, percentage			ДНБ, сая төг GDP, mln.tog	Дүнд эзлэх хувь, хувиар Share to total, percentage		
			Хөдөө аж ахуй Agriculture	Аж үйлдвэр, барилга Industry, construction	Үйлчилгээ Services		Хөдөө аж ахуй Agriculture	Аж үйлдвэр, барилга Industry, construction	Үйлчилгээ Services
Бүгд	<i>Total</i>	14 012 898.1	14.2	32.5	53.3	17 550 173.3	14.5	33.9	51.6
Баруун бүс	<i>Western region</i>	681 809.4	50.1	2.9	47.0	948 200.4	51.4	5.6	43.0
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	137 853.3	42.3	6.6	51.1	181 185.4	43.9	7.3	48.8
Говь-Алтай**	<i>Govi-Altai**</i>	98 678.1	52.7	-2.1	49.4	141 995.0	53.9	1.7	44.4
Завхан**	<i>Zavkhan**</i>	138 070.1	53.7	-1.6	47.9	204 533.2	51.7	7.2	41.1
Увс	<i>Uvs</i>	145 572.0	49.0	2.4	48.6	205 105.1	50.2	5.4	44.3
Ховд	<i>Khovd</i>	161 636.0	53.1	7.1	39.8	215 381.7	56.8	5.2	38.0
Хангайн бүс	<i>Khangaï region</i>	2 363 270.0	31.4	45.7	22.8	2 734 402.6	34.0	41.0	24.9
Архангай	<i>Arkhangai</i>	265 122.3	73.6	1.8	24.6	319 662.4	71.5	3.3	25.2
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	166 090.9	50.5	2.7	46.7	227 116.3	53.3	2.7	44.0
Булган	<i>Bulgan</i>	217 534.0	69.8	2.0	28.3	267 096.2	69.4	2.3	28.3
Орхон	<i>Orkhon</i>	1 210 472.9	1.5	86.7	11.9	1 258 540.7	1.5	84.1	14.5
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	212 138.8	49.1	4.3	46.6	307 171.2	50.9	7.6	41.4
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	291 911.1	65.0	3.2	31.8	354 815.9	62.2	5.0	32.8
Төвийн бүс	<i>Central region</i>	1 489 732.2	41.5	23.7	34.8	2 031 857.4	36.0	30.3	33.7
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	54 046.5	14.6	40.2	45.1	75 241.5	16.4	35.4	48.2
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	269 330.4	17.7	38.5	43.8	386 685.7	12.4	45.7	41.9
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	128 530.4	39.8	4.1	56.1	181 080.4	41.1	8.9	50.0
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	101 305.3	54.0	2.6	43.4	146 034.6	57.9	3.7	38.4
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	317 734.8	17.0	58.6	24.5	516 224.7	14.1	64.9	21.0
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	304 028.7	58.9	8.7	32.3	348 542.4	53.5	11.1	35.3
Төв	<i>Tov</i>	314 755.9	71.3	1.9	26.7	378 048.2	67.1	4.4	28.5
Зүүн бүс	<i>Eastern region</i>	510 277.3	46.5	18.3	35.3	692 437.5	48.7	18.5	32.8
Дорнод	<i>Dornod</i>	130 261.1	39.8	5.8	54.4	191 635.7	38.5	14.3	47.2
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	202 269.6	38.7	40.4	20.8	258 231.3	44.2	35.3	20.5
Хэнтий	<i>Khentii</i>	177 746.6	60.1	2.2	37.7	242 570.6	61.5	4.0	34.5
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	8 967 809.2	0.5	33.6	65.9	11 143 275.4	0.4	36.2	63.3

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл

**Нэмэгдэл өртгийн хэмжээ нь зах зээлийн үнээр, үйлдвэрлэл, үйлчилгээний үндсэн үнэ, бүтээгдэхүүний татварын нийлбэрээс татаасыг хасах тооцоогоор зарим аймгийн үйлдвэрлэлийн салбарын хувьд улсын төсвөөс олгосон эрчим хүчний татаастай холбогдон ДНБ-д эзлэх хувь хасах дүнтэй гарсан.

Note: * Preliminary results

** Value added at market prices is value added at basic prices plus taxes on products minus subsidies on products. For some aimags share of industrial sector to GDP was negative data, which are relative to subsidies on energy.

13.11 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, үйлдвэрлэлийн аргаар, улирлаар, оны үнээр
GROSS DOMESTIC PRODUCT, by production approach, by quarter, at current prices

		2010	2011	2012	2013*
		сая төг / mln.tog			
ДНБ	GDP	8 414 504.6	11 087 723.8	14 012 898.1	17 550 173.3
I улирал	I quarter	1 460 081.9	1 981 223.9	2 505 094.8	2 906 975.0
II улирал	II quarter	2 228 925.4	2 959 584.0	3 886 506.7	4 684 035.7
III улирал	III quarter	2 254 834.2	3 091 184.3	3 653 160.3	4 675 383.1
IV улирал	IV quarter	2 470 663.1	3 055 731.6	3 968 136.3	5 283 779.4
Хөдөө аж ахуй	Agriculture	1 202 155.6	1 365 115.0	1 979 273.8	2 531 199.0
I улирал	I quarter	50 851.7	60 150.1	83 996.7	108 459.7
II улирал	II quarter	494 869.8	560 882.6	815 954.9	1 071 877.8
III улирал	III quarter	361 213.4	405 350.7	570 321.4	682 359.3
IV улирал	IV quarter	295 220.6	338 731.7	509 000.9	668 502.2
Аж үйлдвэр, барилга	Industry, construction	2 780 489.6	3 419 441.7	3 877 470.8	5 114 749.2
I улирал	I quarter	516 022.4	658 138.9	741 050.4	827 485.0
II улирал	II quarter	635 144.2	829 211.0	1 004 616.4	1 116 346.5
III улирал	III quarter	747 039.9	972 302.0	953 847.9	1 485 054.4
IV улирал	IV quarter	882 283.1	959 789.8	1 177 956.1	1 685 863.2
Үйлчилгээ	Services	3 428 244.3	4 640 070.8	6 297 709.3	7 727 120.9
I улирал	I quarter	721 276.1	967 385.8	1 307 375.8	1 553 960.4
II улирал	II quarter	855 123.1	1 155 552.9	1 500 636.4	1 831 247.5
III улирал	III quarter	865 427.0	1 208 357.4	1 648 846.7	1 948 875.0
IV улирал	IV quarter	986 418.2	1 308 774.7	1 840 850.4	2 393 038.1
Бүтээгдэхүүний цэвэр татвар	Net taxes on products	1 003 615.1	1 663 096.2	1 858 444.3	2 177 104.2
I улирал	I quarter	171 931.7	295 549.3	372 672.0	417 070.0
II улирал	II quarter	243 788.3	413 937.5	565 299.0	664 563.9
III улирал	III quarter	281 154.0	505 174.2	480 144.2	559 094.4
IV улирал	IV quarter	306 741.1	448 435.3	440 329.0	536 375.9

13.12 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, үйлдвэрлэлийн аргаар, улирлаар, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр
GROSS DOMESTIC PRODUCT, by production approach, by quarter, at 2005 constants prices

		2010	2011	2012	2013*
		сая төг / mln.tog			
ДНБ	GDP	4 162 784.9	4 891 840.3	5 498 482.4	6 144 175.3
I улирал	I quarter	764 473.8	861 545.0	998 500.1	1 068 934.1
II улирал	II quarter	1 118 953.4	1 284 303.9	1 428 994.7	1 633 206.4
III улирал	III quarter	1 126 176.1	1 359 596.9	1 490 518.5	1 667 514.9
IV улирал	IV quarter	1 153 181.6	1 386 394.6	1 580 469.1	1 774 519.9
Хөдөө аж ахуй	Agriculture	664 150.1	660 682.7	803 190.7	911 314.4
I улирал	I quarter	35 934.6	35 784.2	43 273.0	52 052.5
II улирал	II quarter	257 350.1	255 734.6	310 676.2	374 728.5
III улирал	III quarter	204 747.6	201 737.8	243 257.0	267 680.1
IV улирал	IV quarter	166 117.7	167 426.1	205 984.5	216 853.3
Аж үйлдвэр, барилга	Industry, construction	1 158 527.0	1 264 227.6	1 389 201.2	1 668 575.1
I улирал	I quarter	240 834.6	252 146.5	277 493.3	298 207.7
II улирал	II quarter	275 700.2	307 273.6	343 028.1	389 071.0
III улирал	III quarter	305 749.1	336 563.9	341 683.2	460 128.3
IV улирал	IV quarter	336 243.2	368 243.6	426 996.5	521 168.1
Үйлчилгээ	Services	1 770 178.4	2 066 778.6	2 403 377.6	2 642 534.4
I улирал	I quarter	391 359.2	447 593.2	535 702.7	565 064.6
II улирал	II quarter	448 082.2	523 262.4	576 097.9	640 069.7
III улирал	III quarter	451 184.5	543 861.6	642 670.3	682 360.7
IV улирал	IV quarter	479 552.5	552 061.4	648 906.7	755 039.4
Бүтээгдэхүүний цэвэр татвар	Net taxes on products	569 929.4	900 151.5	902 712.9	921 751.4
I улирал	I quarter	96 345.4	126 021.2	142 031.0	153 609.3
II улирал	II quarter	137 820.9	198 033.3	199 192.4	229 337.1
III улирал	III quarter	164 494.9	277 433.6	262 908.0	257 345.9
IV улирал	IV quarter	171 268.2	298 663.3	298 581.4	281 459.2

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: * Preliminary results

13.13 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, эцсийн ашиглалтын аргаар, улирлаар, оны үнээр**
GROSS DOMESTIC PRODUCT, by expenditure approach, by quarter, at current prices**

		2010	2011	2012	2013*
		сая төг / mln.tog			
ДНБ	GDP	8 459 564.2	11 168 141.0	14 587 978.9	18 383 241.1
I улирал	I quarter	1 477 036.8	2 003 749.5	2 625 854.5	3 015 442.0
II улирал	II quarter	2 251 588.0	3 070 994.1	4 068 053.5	4 848 047.6
III улирал	III quarter	2 273 697.1	2 985 421.7	3 767 604.8	4 883 939.6
IV улирал	IV quarter	2 457 242.3	3 107 975.8	4 126 466.2	5 635 811.9
Эцсийн хэрэглээ	Final consumption	5 670 767.9	6 953 559.3	9 367 678.7	11 445 351.3
I улирал	I quarter	1 319 578.0	1 604 893.9	2 105 899.3	2 384 913.4
II улирал	II quarter	1 377 675.4	1 761 083.2	2 421 523.1	3 065 231.3
III улирал	III quarter	1 485 500.8	1 688 296.7	2 254 882.7	2 778 706.8
IV улирал	IV quarter	1 488 013.6	1 899 285.5	2 585 373.6	3 216 499.7
Нийт хуримтлал	Gross capital	3 432 671.2	6 930 794.9	8 959 875.8	10 778 999.0
I улирал	I quarter	335 562.9	912 224.6	1 504 557.5	1 422 745.9
II улирал	II quarter	889 230.5	1 911 573.4	2 445 979.8	2 816 385.0
III улирал	III quarter	1 034 466.4	2 379 042.1	2 942 382.0	3 386 526.6
IV улирал	IV quarter	1 173 411.4	1 727 954.8	2 066 956.4	3 153 341.5
Цэвэр экспорт	Net export	- 643 874.8	-2 716 213.2	-3 739 575.6	-3 841 109.1
I улирал	I quarter	- 178 104.1	- 513 369.0	- 984 602.4	- 792 217.4
II улирал	II quarter	- 15 317.9	- 601 662.6	- 799 449.5	- 1 033 568.6
III улирал	III quarter	- 246 270.1	-1 081 917.1	-1 429 659.9	-1 281 293.8
IV улирал	IV quarter	- 204 182.6	- 519 264.6	- 525 863.8	- 734 029.3

13.14 ДОТООДЫН НИЙТ БҮТЭЭГДЭХҮҮН, эцсийн ашиглалтын аргаар, улирлаар, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр**
GROSS DOMESTIC PRODUCT, by expenditure approach, by quarter, at 2005 constant prices**

		2010	2011	2012	2013*
		сая төг / mln.tog			
ДНБ	GDP	4 183 013.8	4 910 510.3	5 529 344.5	6 169 303.3
I улирал	I quarter	741 726.0	900 427.1	971 366.9	1 071 567.7
II улирал	II quarter	1 169 370.2	1 233 187.8	1 517 810.8	1 718 467.8
III улирал	III quarter	1 172 828.9	1 392 497.9	1 504 902.9	1 680 370.6
IV улирал	IV quarter	1 099 088.7	1 384 397.6	1 535 263.9	1 698 897.1
Эцсийн хэрэглээ	Final consumption	3 421 508.5	3 879 647.4	4 656 211.1	5 416 016.4
I улирал	I quarter	816 083.6	953 666.9	1 127 164.3	1 201 800.6
II улирал	II quarter	814 292.0	991 986.7	1 207 479.2	1 518 913.5
III улирал	III quarter	923 517.1	937 980.9	1 118 319.6	1 287 108.4
IV улирал	IV quarter	867 615.9	996 013.0	1 203 248.0	1 408 193.8
Нийт хуримтлал	Gross capital	1 754 646.8	2 980 376.2	3 882 948.4	3 963 258.5
I улирал	I quarter	181 683.7	408 378.7	708 415.7	590 531.0
II улирал	II quarter	503 666.2	877 462.6	1 154 227.7	973 539.3
III улирал	III quarter	517 271.0	1 020 711.6	1 188 423.3	1 243 691.3
IV улирал	IV quarter	552 025.9	673 823.3	831 881.6	1 155 496.9
Цэвэр экспорт	Net export	- 993 141.5	-1 949 513.3	-3 009 815.0	-3 209 971.6
I улирал	I quarter	- 256 041.4	- 461 618.5	- 864 213.1	- 720 763.9
II улирал	II quarter	- 148 587.9	- 636 261.5	- 843 896.1	- 773 985.0
III улирал	III quarter	- 267 959.1	- 566 194.6	- 801 840.1	- 850 429.1
IV улирал	IV quarter	- 320 553.1	- 285 438.7	- 499 865.8	- 864 793.6

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл

** Туршилт тооцоо

Note: * Preliminary results

** Experimental estimation

13.15 НӨӨЦИЙН ХҮСНЭГТ - 2010, үндсэн болон худалдан авагчийн үнээр
SUPPLY TABLE - 2010, at basic prices, including a transformation into purchasers' prices

Бүтээгдэхүүн Products	Салбар Industries	Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	Уул уурхай, олборлолт	Боловсруулах үйлдвэрлэл	Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалтын хангамж	Усан хангамж; бохир ус зайлуулах систем, хог, хаягдлын менежмент
		<i>Agriculture, forestry and fishing</i>	<i>Mining and quarrying</i>	<i>Manufacturing</i>	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
		сая төг / mln.tog				
А	Б	1	2	3	4	5
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас агнуурын бүтээгдэхүүн	<i>Agriculture, forestry and fishery products</i>	1 673 914.2		56.7		
Хүдэр, эрдэс бодис	<i>Ores and minerals</i>		2 540 758.5	32 375.2		
Цахилгаан, хий, уур, дулаан	<i>Electricity, gas and water</i>		3 188.1	2 159.6	269 646.0	32 445.9
Боловсруулах үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн	<i>Manufacturing products</i>	65 032.2	331 232.9	2 192 228.1	4.8	713.6
Барилга, барилгын ажил, үйлчилгээ	<i>Constructions and construction services</i>		615 257.0	7 231.9	2 447.9	365.0
Худалдааны үйлчилгээ	<i>Distributive trade services</i>		5 087.8	10 273.0	1 201.7	17.1
Зочид буудал, байр, хоол ундаар хангах үйлчилгээ	<i>Accommodation, food and beverage serving services</i>		536.1	1 137.1	564.9	44.0
Тээвэр, шуудангийн үйлчилгээ	<i>Transport and postal services</i>		1 072.0	161.8	1.8	49.9
Цахилгаан, хий, ус түгээх үйлчилгээ	<i>Electricity, gas and water distribution</i>		7 867.7	2 159.6	357 820.7	42 651.4
Санхүүгийн зуучлал болон холбогдох үйлчилгээ	<i>Financial and related services</i>					
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, лизингийн үйлчилгээ	<i>Real estate services; and rental and leasing services</i>		4 156.6	5 323.3	355.6	78.5
Мэргэжлийн, техникийн болон бизнесийн үйлчилгээ	<i>Professional, technical and business services</i>		563 189.2	1 464.2	242.0	
Бизнес, үйлдвэрлэлийн туслах үйлчилгээ	<i>Business and supporting services</i>	7 447.0	45 566.7	26 549.5	4 014.1	10.9
Төрийн удирдлага, нийгэмд үзүүлэх бусад үйлчилгээ, албан журмын даатгалын үйлчилгээ	<i>Public administration and other services provided to the community; compulsory social security services</i>					
Боловсролын үйлчилгээ	<i>Education services</i>					
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамжийн үйлчилгээ	<i>Human health and social care services</i>					
Бохир ус болон бусад хаягдлын боловсруулалт, цэвэрлэх, бусад байгаль орчныг хамгаалах үйлчилгээ	<i>Sewage and waste collection, treatment and disposal and other environmental protection services</i>		2 199.7		459.8	30 901.5
Гишүүнчлэл бүхий байгууллагын үйлчилгээ	<i>Services of membership organizations</i>					
Чөлөөт цаг, соёл, биеийн тамирын арга хэмжээний үйлчилгээ	<i>Recreational, cultural and sporting services</i>					
Бусад үйлчилгээ	<i>Other services</i>					5.3
Бүгд	Total	1 746 393.4	4 120 112.3	2 281 120.1	636 759.4	107 282.9
Импортын СИФ/ФОБ тохируулга	<i>C.i.f./f.o.b. adjustments on imports</i>					
Харьяатын гадаадад хийсэн шууд худалдан авалт	<i>Direct purchases abroad by residents</i>					
НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, үндсэн үнээр	OUTPUT at basic prices	1 746 393.4	4 120 112.3	2 281 120.1	636 759.4	107 282.9
Зах зээлийн	<i>Market output</i>	1 071 471.0	4 114 139.9	1 898 040.4	636 564.7	99 143.7
Өөрийн хэрэглээнд зориулсан	<i>Output for own final use</i>	674 922.4	5 972.5	383 079.7	194.7	33.1
Зах зээлийн бус бусад	<i>Other non-market output</i>					8 106.2

13.15 НӨӨЦИЙН ХҮСНЭГТ - 2010, үндсэн болон худалдан авагчийн үнээр
SUPPLY TABLE - 2010, at basic prices, including a transformation into purchasers' prices

Бүтээгдэхүүн Products	Салбар Industries	Барилга	Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин мотоциклийн засвар үйлчилгээ	Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ	Мэдээлэл, холбоо
		Construction	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	Transportation and storage	Accommodation and food service activities	Information and communication
		сая төг / mln.tog				
А	Б	6	7	8	9	10
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас агнуурын бүтээгдэхүүн	Agriculture, forestry and fishery products		1 975.2			
Хүдэр, эрдэс бодис	Ores and minerals					
Цахилгаан, хий, уур, дулаан	Electricity, gas and water	239.0				
Боловсруулах үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн	Manufacturing products	24 405.2	186.6	837.2	66.2	15 633.9
Барилга, барилгын ажил, үйлчилгээ	Constructions and construction services	1 239 178.1	2 358.1	1 810.8	109.1	15.6
Худалдааны үйлчилгээ	Distributive trade services	41 075.3	1 914 419.0	2 190.9	10 076.6	1 109.2
Зочид буудал, байр, хоол ундаар хангах үйлчилгээ	Accommodation, food and beverage serving services	1 416.4	5 111.4	1 336.9	219 041.2	
Тээвэр, шуудангийн үйлчилгээ	Transport and postal services	928.7	15 761.5	1 454 795.0	8.7	106.8
Цахилгаан, хий, ус түгээх үйлчилгээ	Electricity, gas and water distribution	239.0				
Санхүүгийн зуучлал болон холбогдох үйлчилгээ	Financial and related services					
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, лизингийн үйлчилгээ	Real estate services; and rental and leasing services	10 447.1	49 485.1	5 434.2	5 220.0	9 253.6
Мэргэжлийн, техникийн болон бизнесийн үйлчилгээ	Professional, technical and business services	920.3	2 072.7	48.1	13.2	450 128.0
Бизнес, үйлдвэрлэлийн туслах үйлчилгээ	Business and supporting services		14 246.4	633.0	43.9	8 207.3
Төрийн удирдлага, нийгэмд үзүүлэх бусад үйлчилгээ, албан журмын даатгалын үйлчилгээ	Public administration and other services provided to the community; compulsory social security services					
Боловсролын үйлчилгээ	Education services					
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамжийн үйлчилгээ	Human health and social care services	4.1		114.4	616.0	
Бохир ус болон бусад хаягдлын боловсруулалт, цэвэрлэх, бусад байгаль орчныг хамгаалах үйлчилгээ	Sewage and waste collection, treatment and disposal and other environmental protection services	6.8				
Гишүүнчлэл бүхий байгууллагын үйлчилгээ	Services of membership organizations					
Чөлөөт цаг, соёл, биеийн тамирын арга хэмжээний үйлчилгээ	Recreational, cultural and sporting services	101.7			1.8	510.2
Бусад үйлчилгээ	Other services	76.7		0.5	252.8	
Бүгд	Total	1 319 038.5	2 005 615.9	1 467 200.9	235 449.7	484 964.7
Импортын СИФ/ФОБ тохируулга	C.i.f./f.o.b. adjustments on imports					
Харьяатын гадаадад хийсэн шууд худалдан авалт	Direct purchases abroad by residents					
НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, үндсэн үнээр	OUTPUT at basic prices	1 319 038.5	2 005 615.9	1 467 200.9	235 449.7	484 964.7
Зах зээлийн	Market output	1 309 282.4	2 005 615.9	1 449 866.6	235 449.7	482 059.1
Өөрийн хэрэглээнд зориулсан	Output for own final use	9 756.1				
Зах зээлийн бус бусад	Other non-market output			17 334.4		2 905.5

13.15 НӨӨЦИЙН ХҮСНЭГТ - 2010, үндсэн болон худалдан авагчийн үнээр
SUPPLY TABLE - 2010, at basic prices, including a transformation into purchasers' prices

Салбар <i>Industries</i>	Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	Мэргэжлийн, шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	Удирдлагын болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал	
	<i>Financial and insurance activities</i>	<i>Real estate activities</i>	<i>Professional, scientific and technical activities</i>	<i>Administrative and support service activities</i>	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	
Бүтээгдэхүүн <i>Products</i>	сая төг / mln.tog					
А	Б	11	12	13	14	15
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас агнуурын бүтээгдэхүүн	<i>Agriculture, forestry and fishery products</i>					
Хүдэр, эрдэс бодис	<i>Ores and minerals</i>			2 223.1		
Цахилгаан, хий, уур, дулаан	<i>Electricity, gas and water</i>					
Боловсруулах үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн	<i>Manufacturing products</i>			2 111.1		
Барилга, барилгын ажил, үйлчилгээ	<i>Constructions and construction services</i>		414.5	123.1		1.0
Худалдааны үйлчилгээ	<i>Distributive trade services</i>		2 482.3	3 426.9		1 265.6
Зочид буудал, байр, хоол ундаар хангах үйлчилгээ	<i>Accommodation, food and beverage serving services</i>		558.4	1 611.8		1 979.1
Тээвэр, шуудангийн үйлчилгээ	<i>Transport and postal services</i>		3.8	243.9		2 123.3
Цахилгаан, хий, ус түгээх үйлчилгээ	<i>Electricity, gas and water distribution</i>					
Санхүүгийн зуучлал болон холбогдох үйлчилгээ	<i>Financial and related services</i>	370 276.5		2.4		
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, лизингийн үйлчилгээ	<i>Real estate services; and rental and leasing services</i>		901 676.6	717.4		57 579.1
Мэргэжлийн, техникийн болон бизнесийн үйлчилгээ	<i>Professional, technical and business services</i>		237.8	318 789.0		10.2
Бизнес, үйлдвэрлэлийн туслах үйлчилгээ	<i>Business and supporting services</i>			2 569.9		110 165.8
Төрийн удирдлага, нийгэмд үзүүлэх бусад үйлчилгээ, албан журмын даатгалын үйлчилгээ	<i>Public administration and other services provided to the community; compulsory social security services</i>					715 101.3
Боловсролын үйлчилгээ	<i>Education services</i>					
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамжийн үйлчилгээ	<i>Human health and social care services</i>			93.4		3.1
Бохир ус болон бусад хаягдлын боловсруулалт, цэвэрлэх, бусад байгаль орчныг хамгаалах үйлчилгээ	<i>Sewage and waste collection, treatment and disposal and other environmental protection services</i>					31.0
Гишүүнчлэл бүхий байгууллагын үйлчилгээ	<i>Services of membership organizations</i>					86.7
Чөлөөт цаг, соёл, биеийн тамирын арга хэмжээний үйлчилгээ	<i>Recreational, cultural and sporting services</i>				3 790.4	
Бусад үйлчилгээ	<i>Other services</i>					11.3
Бүгд	Total	370 276.5	905 373.4	331 911.9	177 046.4	715 101.3
Импортын СИФ/ФОБ тохируулга	<i>C.i.f./f.o.b. adjustments on imports</i>					
Харьяатын гадаадад хийсэн шууд худалдан авалт	<i>Direct purchases abroad by residents</i>					
НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, үндсэн үнээр	OUTPUT at basic prices	370 276.5	905 373.4	331 911.9	177 046.4	715 101.3
Зах зээлийн	<i>Market output</i>	370 276.5	114 477.6	287 710.8	177 046.4	161 913.2
Өөрийн хэрэглээнд зориулсан	<i>Output for own final use</i>		790 895.8			
Зах зээлийн бус бусад	<i>Other non-market output</i>			44 201.1		553 188.1

13.15 НӨӨЦИЙН ХҮСНЭГТ - 2010, үндсэн болон худалдан авагчийн үнээр
SUPPLY TABLE - 2010, at basic prices, including a transformation into purchasers' prices

Бүтээгдэхүүн Products	Салбар Industries	Боловсрол	Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн үйл ажиллагаа	Урлаг, үзвэр, тоглоом, наадам	Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	Бусад үйл ажиллагаа
		Education	Human health and social work activities	Arts, entertainment and recreation	Other service activities	Other activities
		сая төг / mln.tog				
А	Б	16	17	18	19	20
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас агнуурын бүтээгдэхүүн	Agriculture, forestry and fishery products			6.4		
Хүдэр, эрдэс бодис	Ores and minerals					
Цахилгаан, хий, уур, дулаан	Electricity, gas and water					
Боловсруулах үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн	Manufacturing products	3.5				
Барилга, барилгын ажил, үйлчилгээ	Constructions and construction services					
Худалдааны үйлчилгээ	Distributive trade services	30.0	1 283.3		720.8	796.9
Зочид буудал, байр, хоол ундаар хангах үйлчилгээ	Accommodation, food and beverage serving services	182.7	128.2		430.7	
Тээвэр, шуудангийн үйлчилгээ	Transport and postal services	40.0	1 059.1			185.1
Цахилгаан, хий, ус түгээх үйлчилгээ	Electricity, gas and water distribution					
Санхүүгийн зуучлал болон холбогдох үйлчилгээ	Financial and related services	2.1	1 631.9			
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, лизингийн үйлчилгээ	Real estate services; and rental and leasing services	1 861.5	1 388.8		610.3	235.6
Мэргэжлийн, техникийн болон бизнесийн үйлчилгээ	Professional, technical and business services		3 243.8		3 665.2	3 447.4
Бизнес, үйлдвэрлэлийн туслах үйлчилгээ	Business and supporting services	391.8	4.0			8 888.3
Төрийн удирдлага, нийгэмд үзүүлэх бусад үйлчилгээ, албан журмын даатгалын үйлчилгээ	Public administration and other services provided to the community; compulsory social security services					
Боловсролын үйлчилгээ	Education services	561 664.8				
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамжийн үйлчилгээ	Human health and social care services		297 317.0		151.7	
Бохир ус болон бусад хаягдлын боловсруулалт, цэвэрлэх, бусад байгаль орчныг хамгаалах үйлчилгээ	Sewage and waste collection, treatment and disposal and other environmental protection services					239.1
Гишүүнчлэл бүхий байгууллагын үйлчилгээ	Services of membership organizations	178.5	166.7		457.9	42 688.1
Чөлөөт цаг, соёл, биеийн тамирын арга хэмжээний үйлчилгээ	Recreational, cultural and sporting services		191.3		52 612.0	
Бусад үйлчилгээ	Other services					30 209.2
Бүгд	Total	564 354.8	306 420.4	58 648.7	86 689.7	103.8
Импортын СИФ/ФОБ тохируулга	C.i.f./f.o.b. adjustments on imports					
Харьяатын гадаадад хийсэн шууд худалдан авалт	Direct purchases abroad by residents					
НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, үндсэн үнээр	OUTPUT at basic prices	564 354.8	306 420.4	58 648.7	86 689.7	103.8
Зах зээлийн	Market output	193 037.8	78 465.3	21 218.0	52 075.8	103.8
Өөрийн хэрэглээнд зориулсан	Output for own final use					
Зах зээлийн бус бусад	Other non-market output	371 317.0	227 955.1	37 430.6	34 613.9	

13.15 НӨӨЦИЙН ХҮСНЭГТ - 2010, үндсэн болон худалдан авагчийн үнээр
SUPPLY TABLE - 2010, at basic prices, including a transformation into purchasers' prices

Бүтээгдэхүүн Products	Салбар Industries	ДОТООДЫН ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, үндсэн үнээр DOMESTIC OUTPUT, at basic prices	Импорт Import	НИЙТ НӨӨЦ, үндсэн үнээр TOTAL SUPPLY, at basic prices	Үнэлгээ / Valuation		НИЙТ НӨӨЦ, худалдан авагчийн үнээр TOTAL SUPPLY, at purchasers' prices
					Тээвэр худалдааны нэмэгдэл Trade, transport margins	Бүтээгдэхүүний цэвэр татвар Taxes less subsidies on products	
А	Б	21	22	23	24	25	26
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас агнуурын бүтээгдэхүүн	Agriculture, forestry and fishery products	1 673 977.2	73 828.3	1 747 805.5	280 158.8	7 221.5	2 035 185.9
Хүдэр, эрдэс бодис	Ores and minerals	2 577 331.9	4 464.2	2 581 796.1	531 869.1	8 691.7	3 122 356.9
Цахилгаан, хий, уур, дулаан	Electricity, gas and water	307 678.6	18 194.1	325 872.7		- 32 544.6	293 328.1
Боловсруулах үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн	Manufacturing products	2 632 455.3	4 572 992.1	7 205 447.5	1 306 180.7	941 227.1	9 452 855.3
Барилга, барилгын ажил, үйлчилгээ	Constructions and construction services	1 869 312.0	9 126.2	1 878 438.3		6 973.6	1 885 411.9
Худалдааны үйлчилгээ	Distributive trade services	1 995 456.3		1 995 456.3	-2 010 199.4	14 743.1	0.0
Зочид буудал, байр, хоол ундаар хангах үйлчилгээ	Accommodation, food and beverage serving services	234 078.9	89 979.2	324 058.1		3 449.9	327 508.0
Тээвэр, шуудангийн үйлчилгээ	Transport and postal services	1 476 541.3	194 750.2	1 671 291.6	-108 009.2	20 386.4	1 583 668.7
Цахилгаан, хий, ус түгээх үйлчилгээ	Electricity, gas and water distribution	410 738.5		410 738.5		1 138.6	411 877.1
Санхүүгийн зуучлал болон холбогдох үйлчилгээ	Financial and related services	371 912.9	54 416.8	426 329.7		3 315.0	429 644.7
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, лизингийн үйлчилгээ	Real estate services; and rental and leasing services	1 053 823.5	26 213.6	1 080 037.1		1 358.0	1 081 395.0
Мэргэжлийн, техникийн болон бизнесийн үйлчилгээ	Professional, technical and business services	1 347 471.0	156 156.3	1 503 627.3		10 615.1	1 514 242.4
Бизнес, үйлдвэрлэлийн туслах үйлчилгээ	Business and supporting services	228 738.6	45 568.1	274 306.6		3 569.3	277 876.0
Төрийн удирдлага, нийгэмд үзүүлэх бусад үйлчилгээ, албан журмын даатгалын үйлчилгээ	Public administration and other services provided to the community; compulsory social security services	715 101.3		715 101.3			715 101.3
Боловсролын үйлчилгээ	Education services	561 664.8	63 863.6	625 528.4		5 287.5	630 815.9
Хүний эрүүл мэнд, нийгмийн халамжийн үйлчилгээ	Human health and social care services	298 299.8	5 011.2	303 310.9		1 513.5	304 824.4
Бохир ус болон бусад хаягдлын боловсруулалт, цэвэрлэх, бусад байгаль орчныг хамгаалах үйлчилгээ	Sewage and waste collection, treatment and disposal and other environmental protection services	33 837.9		33 837.9		184.8	34 022.7
Гишүүнчлэл бүхий байгууллагын үйлчилгээ	Services of membership organizations	43 577.9		43 577.9			43 577.9
Чөлөөт цаг, соёл, биеийн тамирын арга хэмжээний үйлчилгээ	Recreational, cultural and sporting services	57 207.3		57 207.3		396.6	57 603.9
Бусад үйлчилгээ	Other services	30 659.7		30 659.7		834.8	31 494.4
Бүгд	Total	17 919 864.7	5 314 564.0	23 234 428.6	0.0	998 362.0	24 232 790.6
Импортын СИФ/ФОБ тохируулга	C.i.f.f.o.b. adjustments on imports						
Харьяатын гадаадад хийсэн шууд худалдан авалт	Direct purchases abroad by residents		214 597.1	214 597.1			214 597.1
НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, үндсэн үнээр	OUTPUT at basic prices	17 919 864.7	5 529 161.0	23 449 025.7	0.0	998 362.0	24 447 387.7
Зах зээлийн	Market output	14 757 958.6					
Өөрийн хэрэглээнд зориулсан	Output for own final use	1 864 854.2					
Зах зээлийн бус бусад	Other non-market output	1 297 051.9					

13.16 АШИГЛАЛТЫН ХҮСНЭГТ - 2010, худалдан авагчийн үнээр
USE TABLE - 2010, at purchasers' prices

Салбар Industries	Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	Уул уурхай, олборлолт	Боловсруулах үйлдвэрлэл	Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалтын хангамж	Усан хангамж; бохир ус зайлуулах систем, хог, хаягдлын менеджмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	
	Agriculture, forestry and fishing	Mining and quarrying	Manufacturing	Electricity, gas, steam and air conditioning supply	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	
Бүтээгдэхүүн Products	сая төг / mln.tog					
А	Б	1	2	3	4	5
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас агнуурын бүтээгдэхүүн	<i>Agriculture, forestry and fishery products</i>	220 186.3	2 261.9	821 742.8	801.4	294.7
Хүдэр, эрдэс бодис	<i>Ores and minerals</i>		23 691.7	8 292.1	73 691.5	752.7
Цахилгаан, хий, уур, дулаан	<i>Electricity, gas and water</i>	339.6	7 303.6	2 639.1	248 155.6	27 176.7
Боловсруулах үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний	<i>Manufacturing products</i>	240 707.4	1 022 765.1	654 151.9	72 222.7	14 908.7
Барилга, барилгын ажил, үйлчилгээ	<i>Constructions and construction services</i>		386 845.5	3 381.0	1 672.8	771.6
Худалдааны үйлчилгээ	<i>Distributive trade services</i>					
Зочид буудал, байр, хоол ундаар хангах үйлчилгээ	<i>Accommodation, food and beverage serving services</i>	166.2	43 893.7	3 085.2	553.8	184.6
Тээвэр, шуудангийн үйлчилгээ	<i>Transport and postal services</i>	32 486.9	133 455.2	14 019.8	7 141.1	742.6
Цахилгаан, хий, ус түгээх үйлчилгээ	<i>Electricity, gas and water distribution</i>		73 646.8	31 975.6	37 687.4	10 157.3
Санхүүгийн зуучлал болон холбогдох үйлчилгээ	<i>Financial and related services</i>	32 315.8	96 417.6	22 392.5	524.1	8 196.8
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, лизингийн үйлчилгээ	<i>Real estate services; and rental and leasing services</i>	21 404.3	23 988.0	11 332.2	209.5	367.5
Мэргэжлийн, техникийн болон бизнесийн үйлчилгээ	<i>Professional, technical and business services</i>	19 429.4	96 448.0	20 510.5	790.5	3 186.9
Бизнес, үйлдвэрлэлийн туслах үйлчилгээ	<i>Business and supporting services</i>	33 896.7	76 474.4	14 768.9	1 542.0	928.6
Төрийн удирдлага, нийгэмд үзүүлэх бусад үйлчилгээ, албан журмын даатгалын үйлчилгээ	<i>Public administration and other services provided to the community; compulsory social security services</i>	630.7	13 595.8	4 556.7	663.0	728.2
Боловсролын үйлчилгээ	<i>Education services</i>	116.5	7 959.2	436.6	446.9	73.0
Хүний эрүүл мэнд, нийгмийн халамжийн үйлчилгээ	<i>Human health and social care services</i>	15.6	4 227.0	1 279.1	94.7	3.4
Бохир ус болон бусад хаягдлын боловсруулалт, цэвэрлэх, бусад байгаль орчныг хамгаалах үйлчилгээ	<i>Sewage and waste collection, treatment and disposal and other environmental protection services</i>		598.9	100.7	24.2	7 569.3
Гишүүнчлэл бүхий байгууллагын үйлчилгээ	<i>Services of membership organizations</i>		1 311.7	856.0	84.8	6.8
Чөлөөт цаг, соёл, биеийн тамирын арга хэмжээний үйлчилгээ	<i>Recreational, cultural and sporting services</i>		3 069.7	775.1	240.7	22.1
Бусад үйлчилгээ	<i>Other services</i>		0.8	9.0	1.1	0.9
Бүгд	Total	601 695.5	2 017 954.4	1 616 304.8	446 547.8	76 072.3
Экспортын СИФ/ФОБ тохируулга	<i>C.i.f./f.o.b. adjustments on exports</i>					
Харьяатын гадаадад хийсэн шууд худалдан авалт	<i>Direct purchases abroad by residents</i>					
Харьяат бусын дотоодод хийсэн шууд худалдан авалт	<i>Domestic purchases by non- residents</i>					
Бүгд	Total	601 695.5	2 017 954.4	1 616 304.8	446 547.8	76 072.3
Ажиллагчдын цалин, түүнтэй адилтгах орлого	<i>Compensation of employees</i>	45 229.4	260 129.7	126 482.0	86 102.1	20 892.8
Үйлдвэрлэлийн цэвэр бусад татвар	<i>Other net taxes on production</i>	184.3	3 655.9	1 746.2	1 480.0	224.0
Үндсэн хөрөнгийн хэрэглээ	<i>Consumption of fixed capital</i>	7 357.3	132 341.3	33 234.9	62 357.2	11 037.1
Холимог ашиг/орлого	<i>Operating surplus, net</i>	1 091 926.9	1 706 031.0	503 352.2	40 272.3	- 943.2
НЭМЭГДЭЛ ӨРТӨГ, үндсэн үнээр	VALUE ADDED at basic prices	1 144 697.9	2 102 157.9	664 815.3	190 211.6	31 210.6
НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, үндсэн үнээр	OUTPUT at basic prices	1 746 393.4	4 120 112.3	2 281 120.1	636 759.4	107 282.9

13.16 АШИГЛАЛТЫН ХҮСНЭГТ - 2010, худалдан авагчийн үнээр
USE TABLE - 2010, at purchasers' prices

Салбар <i>Industries</i>		Барилга	Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин мотоциклийн засвар үйлчилгээ	Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ	Мэдээлэл, холбоо	
		<i>Construction</i>	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>	<i>Transportation and storage</i>	<i>Accommodation and food service activities</i>	<i>Information and communication</i>	
Бүтээгдэхүүн <i>Products</i>		сая төг / mln.tog					
А	Б	6	7	8	9	10	
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас агнуурын бүтээгдэхүүн	<i>Agriculture, forestry and fishery products</i>	283.5		32.8	285.8	13 567.8	121.3
Хүдэр, эрдэс бодис	<i>Ores and minerals</i>	17 891.4		46.7	46.3	5.6	0.3
Цахилгаан, хий, уур, дулаан	<i>Electricity, gas and water</i>	239.7		104.7	88.8		
Боловсруулах үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн	<i>Manufacturing products</i>	786 943.6	253 207.2	435 327.3		117 645.9	80 397.8
Барилга, барилгын ажил, үйлчилгээ	<i>Constructions and construction services</i>	95 667.7	13 769.7	1 060.7		4 788.7	2 570.9
Худалдааны үйлчилгээ	<i>Distributive trade services</i>						
Зочид буудал, байр, хоол ундаар хангах үйлчилгээ	<i>Accommodation, food and beverage serving services</i>	6 100.3	21 474.7	6 018.4		1 619.6	4 178.5
Тээвэр, шуудангийн үйлчилгээ	<i>Transport and postal services</i>	20 392.5	251 443.9	231 075.9		3 508.3	16 326.9
Цахилгаан, хий, ус түгээх үйлчилгээ	<i>Electricity, gas and water distribution</i>	11 736.2	61 952.2	4 517.7		10 172.8	6 639.2
Санхүүгийн зуучлал болон холбогдох үйлчилгээ	<i>Financial and related services</i>	18 958.2	64 798.2	27 497.3		1 454.7	3 256.7
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, лизингийн үйлчилгээ	<i>Real estate services; and rental and leasing services</i>	10 496.6	29 829.5	26 608.6		9 404.4	33 783.6
Мэргэжлийн, техникийн болон бизнесийн үйлчилгээ	<i>Professional, technical and business services</i>	40 431.8	74 851.9	17 769.1		8 545.1	66 018.6
Бизнес, үйлдвэрлэлийн туслах үйлчилгээ	<i>Business and supporting services</i>	7 095.1	21 621.2	23 399.1		3 181.0	5 397.8
Төрийн удирдлага, нийгэмд үзүүлэх бусад үйлчилгээ, албан журмын даатгалын үйлчилгээ	<i>Public administration and other services provided to the community; compulsory social security services</i>	39 461.8	7 671.5	9 704.5		5 774.6	5 247.0
Боловсролын үйлчилгээ	<i>Education services</i>	2 540.5	2 422.1	668.3		1 012.1	3 961.9
Хүний эрүүл мэнд, нийгмийн халамжийн үйлчилгээ	<i>Human health and social care services</i>	3 885.9	1 735.8	4 021.1		248.5	697.0
Бохир ус болон бусад хаягдлын боловсруулалт, цэвэрлэх, бусад байгаль орчныг хамгаалах үйлчилгээ	<i>Sewage and waste collection, treatment and disposal and other environmental protection services</i>	6 403.3	432.6	793.0		1 739.2	434.8
Гишүүнчлэл бүхий байгууллагын үйлчилгээ	<i>Services of membership organizations</i>	94.5	234.3	388.1		57.5	26.8
Чөлөөт цаг, соёл, биеийн тамирын арга хэмжээний үйлчилгээ	<i>Recreational, cultural and sporting services</i>	138.8	641.2	24.7		75.8	212.9
Бусад үйлчилгээ	<i>Other services</i>	46.3	338.4	0.2		17.1	1.6
Бүгд	Total	1 068 807.7	806 608.6	789 294.8		182 818.7	229 273.4
Экспортын СИФ/ФОБ тохируулга	<i>C.i.f.f.o.b. adjustments on exports</i>						
Харьяатын гадаадад хийсэн шууд худалдан авалт	<i>Direct purchases abroad by residents</i>						
Харьяат бусын дотоодод хийсэн шууд худалдан авалт	<i>Domestic purchases by non-residents</i>						
Бүгд	Total	1 068 807.7	806 608.6	789 294.8		182 818.7	229 273.4
Ажиллагчдын цалин, түүнтэй адилтгах орлого	<i>Compensation of employees</i>	103 221.4	256 856.3	145 868.3		30 539.0	67 861.1
Үйлдвэрлэлийн цэвэр бусад татвар	<i>Other net taxes on production</i>	870.9	3 686.2	1 255.9		953.6	228.9
Үндсэн хөрөнгийн хэрэглээ	<i>Consumption of fixed capital</i>	24 997.9	93 663.7	44 069.5		7 999.3	24 767.6
Холимог ашиг/орлого	<i>Operating surplus, net</i>	121 140.6	844 801.1	486 712.4		13 139.1	162 833.6
НЭМЭГДЭЛ ӨРТӨГ, үндсэн үнээр	VALUE ADDED at basic prices	250 230.7	1 199 007.2	677 906.2		52 631.0	255 691.2
НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, үндсэн үнээр	OUTPUT at basic prices	1 319 038.5	2 005 615.9	1 467 200.9		235 449.7	484 964.7

13.16 АШИГЛАЛТЫН ХҮСНЭГТ - 2010, худалдан авагчийн үнээр
USE TABLE - 2010, at purchasers' prices

Салбар <i>Industries</i>		Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	Мэргэжлийн, шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	Удирдлагын болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал
		<i>Financial and insurance activities</i>	<i>Real estate activities</i>	<i>Professional, scientific and technical activities</i>	<i>Administrative and support service activities</i>	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Бүтээгдэхүүн <i>Products</i>		сая төг / mln.tog				
А	Б	11	12	13	14	15
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас агнуурын бүтээгдэхүүн	<i>Agriculture, forestry and fishery products</i>		44.1	12.5	48.9	2 563.8
Хүдэр, эрдэс бодис	<i>Ores and minerals</i>		48.4	8.6	29.4	
Цахилгаан, хий, уур, дулаан	<i>Electricity, gas and water</i>			2.1		
Боловсруулах үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн	<i>Manufacturing products</i>	27 367.4	56 955.2	92 615.4	34 359.6	111 889.7
Барилга, барилгын ажил, үйлчилгээ	<i>Constructions and construction services</i>	674.7	26 669.1	4 464.4	472.2	2 141.2
Худалдааны үйлчилгээ	<i>Distributive trade services</i>					
Зочид буудал, байр, хоол ундаар хангах үйлчилгээ	<i>Accommodation, food and beverage serving services</i>	4 911.2	821.1	3 473.2	3 594.3	7 845.9
Тээвэр, шуудангийн үйлчилгээ	<i>Transport and postal services</i>	3 123.0	3 218.5	17 799.1	22 866.9	13 811.8
Цахилгаан, хий, ус түгээх үйлчилгээ	<i>Electricity, gas and water distribution</i>		9 530.0	6 385.5	6 895.6	19 955.8
Санхүүгийн зуучлал болон холбогдох үйлчилгээ	<i>Financial and related services</i>	16 288.5	6 653.8	21 365.6	1 600.5	1 380.3
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, лизингийн үйлчилгээ	<i>Real estate services; and rental and leasing services</i>	17 952.8	78 902.3	9 971.0	4 602.3	2 297.4
Мэргэжлийн, техникийн болон бизнесийн үйлчилгээ	<i>Professional, technical and business services</i>	51 295.6	26 450.0	28 830.9	5 810.3	97 339.9
Бизнес, үйлдвэрлэлийн туслах үйлчилгээ	<i>Business and supporting services</i>	5 273.3	1 789.4	3 612.1	9 956.1	11 326.7
Төрийн удирдлага, нийгэмд үзүүлэх бусад үйлчилгээ, албан журмын даатгалын үйлчилгээ	<i>Public administration and other services provided to the community; compulsory social security services</i>	927.7	2 750.2	6 536.6	4 272.7	5 357.2
Боловсролын үйлчилгээ	<i>Education services</i>	1 638.3	3 378.7	1 348.7	442.1	9 055.8
Хүний эрүүл мэнд, нийгмийн халамжийн үйлчилгээ	<i>Human health and social care services</i>	126.7	4.2	1 052.0	10.6	1 869.7
Бохир ус болон бусад хаягдлын боловсруулалт, цэвэрлэх, бусад байгаль орчныг хамгаалах үйлчилгээ	<i>Sewage and waste collection, treatment and disposal and other environmental protection services</i>	654.8	49.7	120.0	29.8	904.4
Гишүүнчлэл бүхий байгууллагын үйлчилгээ	<i>Services of membership organizations</i>	435.3	7.9	16.6	34.2	
Чөлөөт цаг, соёл, биеийн тамирын арга хэмжээний үйлчилгээ	<i>Recreational, cultural and sporting services</i>		397.7	1 968.9	870.0	2 011.4
Бусад үйлчилгээ	<i>Other services</i>		5.4	1.5	19.8	
Бүгд	Total	130 669.3	217 675.8	199 584.7	95 915.0	289 751.0
Экспортын СИФ/ФОВ тохируулга	<i>C.i.f./f.o.b. adjustments on exports</i>					
Харьяатын гадаадад хийсэн шууд худалдан авалт	<i>Direct purchases abroad by residents</i>					
Харьяат бусын дотоодод хийсэн шууд худалдан авалт	<i>Domestic purchases by non-residents</i>					
Бүгд	Total	130 669.3	217 675.8	199 584.7	95 915.0	289 751.0
Ажиллагчдын цалин, түүнтэй адилтгах орлого	<i>Compensation of employees</i>	91 878.6	13 823.2	98 412.3	40 930.8	307 008.5
Үйлдвэрлэлийн цэвэр бусад татвар	<i>Other net taxes on production</i>	776.4	1 364.0	519.3	279.5	859.4
Үндсэн хөрөнгийн хэрэглээ	<i>Consumption of fixed capital</i>	23 642.2	4 606.8	7 731.0	7 835.4	117 482.4
Холимог ашиг/орлого	<i>Operating surplus, net</i>	123 310.0	667 903.6	25 664.7	32 085.7	
НЭМЭГДЭЛ ӨРТӨГ, үндсэн үнээр	VALUE ADDED at basic prices	239 607.2	687 697.6	132 327.3	81 131.4	425 350.3
НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, үндсэн үнээр	OUTPUT at basic prices	370 276.5	905 373.4	331 911.9	177 046.4	715 101.3

13.16 АШИГЛАЛТЫН ХҮСНЭГТ - 2010, худалдан авагчийн үнээр
USE TABLE - 2010, at purchasers' prices

Бүтээгдэхүүн Products	Салбар Industries	сая төг / mln.tog				
		Боловсрол Education	Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн үйл ажиллагаа Human health and social work activities	Урлаг, үзвэр, тоглоом, наадам Arts, entertainment and recreation	Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа Other service activities	Бусад үйл ажиллагаа Other activities
А	Б	16	17	18	19	20
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас агнуурын бүтээгдэхүүн	Agriculture, forestry and fishery products	7 511.4	2 364.3	77.2	329.3	
Хүдэр, эрдэс бодис	Ores and minerals	135.1	6.3		79.6	
Цахилгаан, хий, уур, дулаан	Electricity, gas and water		3.0		3.6	
Боловсруулах үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн	Manufacturing products	88 945.2	76 754.2	9 164.3	18 304.5	
Барилга, барилгын ажил, үйлчилгээ	Constructions and construction services	3 291.4	1 430.1		247.0	
Худалдааны үйлчилгээ	Distributive trade services					
Зочид буудал, байр, хоол ундаар хангах үйлчилгээ	Accommodation, food and beverage serving services	816.6	2 721.7	869.6	748.4	
Тээвэр, шуудангийн үйлчилгээ	Transport and postal services	1 413.6	1 155.3	364.5	2 126.4	
Цахилгаан, хий, ус түгээх үйлчилгээ	Electricity, gas and water distribution	44 495.8	21 746.0	8 694.8	4 083.9	
Санхүүгийн зуучлал болон холбогдох үйлчилгээ	Financial and related services	373.1	2 344.6	1 268.7	578.7	
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, лизингийн үйлчилгээ	Real estate services; and rental and leasing services	3 974.3	6 372.5	1 906.2	4 501.3	
Мэргэжлийн, техникийн болон бизнесийн үйлчилгээ	Professional, technical and business services	24 985.4	11 315.8	1 564.2	6 237.5	
Бизнес, үйлдвэрлэлийн туслах үйлчилгээ	Business and supporting services	1 492.0	873.4	1 498.8	1 195.6	
Төрийн удирдлага, нийгэмд үзүүлэх бусад үйлчилгээ, албан журмын даатгалын үйлчилгээ	Public administration and other services provided to the community; compulsory social security services	5 867.5	9 123.5	36.0	241.2	
Боловсролын үйлчилгээ	Education services	913.5	1 170.6	864.1	1 725.5	
Хүний эрүүл мэнд, нийгмийн халамжийн үйлчилгээ	Human health and social care services	1.1	5.5	0.4	534.1	
Бохир ус болон бусад хаягдлын боловсруулалт, цэвэрлэх, бусад байгаль орчныг хамгаалах үйлчилгээ	Sewage and waste collection, treatment and disposal and other environmental protection services	60.5	1 756.2	47.6	25.8	
Гишүүнчлэл бүхий байгууллагын үйлчилгээ	Services of membership organizations	85.7	34.6		1 035.9	
Чөлөөт цаг, соёл, биеийн тамирын арга хэмжээний үйлчилгээ	Recreational, cultural and sporting services	146.6	9.4	251.9	168.3	
Бусад үйлчилгээ	Other services	0.9	5.6	3.4	184.1	
Бүгд	Total	184 509.5	139 192.5	26 611.6	42 350.8	
Экспортын СИФ/ФОБ тохируулга	C.i.f./f.o.b. adjustments on exports					
Харьяатын гадаадад хийсэн шууд худалдан авалт	Direct purchases abroad by residents					
Харьяат бусын дотоодод хийсэн шууд худалдан авалт	Domestic purchases by non-residents					
Бүгд	Total	184 509.5	139 192.5	26 611.6	42 350.8	
Ажиллагчдын цалин, түүнтэй адилтгах орлого	Compensation of employees	321 082.8	134 904.3	25 030.1	22 948.0	
Үйлдвэрлэлийн цэвэр бусад татвар	Other net taxes on production	320.5	150.0	83.9	319.1	
Үндсэн хөрөнгийн хэрэглээ	Consumption of fixed capital	51 397.0	27 437.6	2 254.8	1 878.7	
Холимог ашиг/орлого	Operating surplus, net	7 045.0	4 736.0	4 668.3	19 193.2	103.8
НЭМЭГДЭЛ ӨРТӨГ, үндсэн үнээр	VALUE ADDED at basic prices	379 845.3	167 227.9	32 037.1	44 338.9	103.8
НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, үндсэн үнээр	OUTPUT at basic prices	564 354.8	306 420.4	58 648.7	86 689.7	103.8

13.16 АШИГЛАЛТЫН ХҮСНЭГТ - 2010, худалдан авагчийн үнээр
USE TABLE - 2010, at purchasers' prices

Бүтээгдэхүүн Products	Салбар Industries	Эцсийн хэрэглээ Final consumption			Хөрөнгийн нийт хуримтлал Gross Capital Formation	
		ЗАВРСРЫН ХЭРЭГЛЭЭ INTERMEDIATE CONSUMPTION	Өрхийн болон ӨҮАББ-ын хэрэглээ Household and NPISH consumption expenditure	Төрийн удирдлагын хэрэглээ General government consumption expenditure	Үндсэн хөрөнгийн нийт хуримтлал Gross Fixed Capital Formation	Эргэлтийн хөрөнгийн өөрчлөлт, үнэт зүйлсийн хуримтлал Changes in inventories; acquisition less disposals of valuables
		сая төг / mln.tog				
А	Б	21	22	23	24	25
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас агнуурын бүтээгдэхүүн	<i>Agriculture, forestry and fishery products</i>	1 072 529.7	491 935.9		2 330.4	294 919.0
Хүдэр, эрдэс бодис	<i>Ores and minerals</i>	124 725.6	15 518.7			- 165 927.4
Цахилгаан, хий, уур, дулаан	<i>Electricity, gas and water</i>	286 056.5	6 691.4			
Боловсруулах үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн	<i>Manufacturing products</i>	4 194 632.9	2 644 672.3		1 423 794.7	612 571.1
Барилга, барилгын ажил, үйлчилгээ	<i>Constructions and construction services</i>	549 918.5	406.0		1 331 111.8	
Худалдааны үйлчилгээ	<i>Distributive trade services</i>					
Зочид буудал, байр, хоол ундаар хангах үйлчилгээ	<i>Accommodation, food and beverage serving services</i>	113 076.9	102 954.1			
Тээвэр, шуудангийн үйлчилгээ	<i>Transport and postal services</i>	776 472.1	565 995.5	17 334.4		
Цахилгаан, хий, ус түгээх үйлчилгээ	<i>Electricity, gas and water distribution</i>	370 272.5	41 604.6			
Санхүүгийн зуучлал болон холбогдох үйлчилгээ	<i>Financial and related services</i>	327 665.7	82 633.1			
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, лизингийн үйлчилгээ	<i>Real estate services; and rental and leasing services</i>	297 904.4	777 685.2			
Мэргэжлийн, техникийн болон бизнесийн үйлчилгээ	<i>Professional, technical and business services</i>	601 811.4	203 736.0	50 418.3	607 451.3	
Бизнес, үйлдвэрлэлийн туслах үйлчилгээ	<i>Business and supporting services</i>	225 322.2	42 142.7			
Төрийн удирдлага, нийгэмд үзүүлэх бусад үйлчилгээ, албан журмын даатгалын үйлчилгээ	<i>Public administration and other services provided to the community; compulsory social security services</i>	123 146.4	38 766.8	553 188.1		
Боловсролын үйлчилгээ	<i>Education services</i>	40 174.3	221 265.3	363 974.4		
Хүний эрүүл мэнд, нийгмийн халамжийн үйлчилгээ	<i>Human health and social care services</i>	19 812.3	69 652.5	214 933.6		
Бохир ус болон бусад хаягдлын боловсруулалт, цэвэрлэх, бусад байгаль орчныг хамгаалах үйлчилгээ	<i>Sewage and waste collection, treatment and disposal and other environmental protection services</i>	21 744.8	4 704.8	7 573.1		
Гишүүнчлэл бүхий байгууллагын үйлчилгээ	<i>Services of membership organizations</i>	4 710.6	38 461.3	406.0		
Чөлөөт цаг, соёл, биеийн тамирын арга хэмжээний үйлчилгээ	<i>Recreational, cultural and sporting services</i>	11 025.3	16 478.3	30 100.3		
Бусад үйлчилгээ	<i>Other services</i>	635.9	30 858.6			
Бүгд	Total	9 161 638.2	5 396 163.0	1 237 928.2	3 364 688.2	741 562.7
Экспортын СИФ/ФОБ тохируулга	<i>C.i.f.f.o.b. adjustments on exports</i>					
Харьяатын гадаадад хийсэн шууд худалдан авалт	<i>Direct purchases abroad by residents</i>		214 597.1			
Харьяат бусын дотоодод хийсэн шууд худалдан авалт	<i>Domestic purchases by non- residents</i>		- 223 466.0			
Бүгд	Total	9 161 638.2	5 387 294.2	1 237 928.2	3 364 688.2	741 562.7
Ажиллагчдын цалин, түүнтэй адилтгах орлого	<i>Compensation of employees</i>		2 199 200.4			
Үйлдвэрлэлийн цэвэр бусад татвар	<i>Other net taxes on production</i>		18 957.9			
Үндсэн хөрөнгийн хэрэглээ	<i>Consumption of fixed capital</i>		686 091.9			
Холимог ашиг/орлого	<i>Operating surplus, net</i>		5 853 976.2			
НЭМЭГДЭЛ ӨРТӨГ, үндсэн үнээр	VALUE ADDED at basic prices	8 758 226.5				
НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, үндсэн үнээр	OUTPUT at basic prices	17 919 864.7				

13.16 АШИГЛАЛТЫН ХҮСНЭГТ - 2010, худалдан авагчийн үнээр
USE TABLE - 2010, at purchasers' prices

Бүтээгдэхүүн Products	Салбар Industries	Экспорт Export	ЭЦСИЙН ХЭРЭГЛЭЭ FINAL USE	НИЙТ ХЭРЭГЛЭЭ, худалдан авагчийн үнээр TOTAL USE at purchasers prices
		сая төг / mln.tog		
А	Б	26	27	28
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас агнуурын бүтээгдэхүүн	Agriculture, forestry and fishery products	173 470.8	962 656.1	2 035 185.9
Хүдэр, эрдэс бодис	Ores and minerals	3 148 039.9	2 997 631.2	3 122 356.9
Цахилгаан, хий, уур, дулаан	Electricity, gas and water	580.3	7 271.7	293 328.1
Боловсруулах үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн	Manufacturing products	577 184.3	5 258 222.4	9 452 855.3
Барилга, барилгын ажил, үйлчилгээ	Constructions and construction services	3 975.6	1 335 493.4	1 885 411.9
Худалдааны үйлчилгээ	Distributive trade services			
Зочид буудал, байр, хоол ундаар хангах үйлчилгээ	Accommodation, food and beverage serving services	111 477.0	214 431.1	327 508.0
Тээвэр, шуудангийн үйлчилгээ	Transport and postal services	223 866.8	807 196.6	1 583 668.7
Цахилгаан, хий, ус түгээх үйлчилгээ	Electricity, gas and water distribution		41 604.6	411 877.1
Санхүүгийн зуучлал болон холбогдох үйлчилгээ	Financial and related services	19 345.9	101 979.0	429 644.7
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, лизингийн үйлчилгээ	Real estate services; and rental and leasing services	5 805.5	783 490.7	1 081 395.0
Мэргэжлийн, техникийн болон бизнесийн үйлчилгээ	Professional, technical and business services	50 825.4	912 431.0	1 514 242.4
Бизнес, үйлдвэрлэлийн туслах үйлчилгээ	Business and supporting services	10 411.0	52 553.7	277 876.0
Төрийн удирдлага, нийгэмд үзүүлэх бусад үйлчилгээ, албан журмын даатгалын үйлчилгээ	Public administration and other services provided to the community; compulsory social security services		591 954.9	715 101.3
Боловсролын үйлчилгээ	Education services	5 401.9	590 641.6	630 815.9
Хүний эрүүл мэнд, нийгмийн халамжийн үйлчилгээ	Human health and social care services	425.9	285 012.1	304 824.4
Бохир ус болон бусад хаягдлын боловсруулалт, цэвэрлэх, бусад байгаль орчныг хамгаалах үйлчилгээ	Sewage and waste collection, treatment and disposal and other environmental protection services		12 277.9	34 022.7
Гишүүнчлэл бүхий байгууллагын үйлчилгээ	Services of membership organizations		38 867.3	43 577.9
Чөлөөт цаг, соёл, биеийн тамирын арга хэмжээний үйлчилгээ	Recreational, cultural and sporting services		46 578.6	57 603.9
Бусад үйлчилгээ	Other services		30 858.6	31 494.4
Бүгд	Total	4 330 810.3	15 071 152.4	24 232 790.6
Экспортын СИФ/ФОБ тохируулга	C.i.f.f.o.b. adjustments on exports			
Харьяатын гадаадад хийсэн шууд худалдан авалт	Direct purchases abroad by residents		214 597.1	214 597.1
Харьяат бусын дотоодод хийсэн шууд худалдан авалт	Domestic purchases by non- residents	223 466.0		
Бүгд	Total	4 554 276.2	15 285 749.5	24 447 387.7
Ажиллагчдын цалин, түүнтэй адилгах орлого	Compensation of employees			
Үйлдвэрлэлийн цэвэр бусад татвар	Other net taxes on production			
Үндсэн хөрөнгийн хэрэглээ	Consumption of fixed capital			
Холимог ашиг/орлого	Operating surplus, net			
НЭМЭГДЭЛ ӨРТӨГ, үндсэн үнээр	VALUE ADDED at basic prices			
НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, үндсэн үнээр	OUTPUT at basic prices			

13.17 САЛБАР ХООРОНДЫН ТЭНЦЭЛ - 2010
INPUT-OUTPUT TABLE - 2010

Бүтээгдэхүүн Products	Салбар Industries	Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	Уул уурхай, олборлолт	Боловсруулах үйлдвэрлэл	Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалтын хангамж
		Agriculture, forestry and fishing	Mining and quarrying	Manufacturing	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
		сая төг / mln.tog			
А	Б	1	2	3	4
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	Agriculture, forestry and fishing	202 133.5	1 792.2	676 765.4	541.5
Уул уурхай, олборлолт	Mining and quarrying	11 636.3	169 186.1	18 263.4	61 663.9
Боловсруулах үйлдвэрлэл	Manufacturing	9 629.0	85 353.5	226 164.1	6 424.2
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	Electricity, gas, steam and air conditioning supply	131.8	71 502.3	32 042.5	273 572.0
Усан хангамж; бохир ус зайлуулах систем, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	377.0	9 136.4	3 055.1	20 106.3
Барилга	Construction	1 470.6	263 063.0	10 077.9	1 976.9
Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	58 910.0	130 459.0	190 225.5	22 737.6
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	Transportation and storage	32 591.5	103 265.5	18 781.3	6 634.5
Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ	Accommodation and food service activities	403.2	35 305.7	2 629.1	331.0
Мэдээлэл, холбоо	Information and communication	4 633.8	18 625.0	9 753.8	481.0
Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	Financial and insurance activities	27 503.9	81 348.4	19 079.0	441.3
Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	Real estate activities	1 914.0	10 019.5	8 990.4	136.4
Мэргэжлийн, шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	Professional, scientific and technical activities	14 366.3	35 199.8	6 284.6	308.0
Удирдлагын болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	Administrative and support service activities	12 989.6	14 676.3	5 365.0	213.6
Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал	Public administration and defence; compulsory social security	630.7	13 595.8	4 556.7	663.0
Боловсрол	Education	159.6	7 971.1	474.3	444.7
Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	Human health and social work activities	184.5	4 906.8	1 488.8	118.5
Урлаг, үзвэр, тоглоом наадам	Arts, entertainment and recreation	25.7	2 976.7	203.1	233.4
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	Other service activities	143.5	2 793.9	1 409.8	228.7
Бусад үйл ажиллагаа	Other activities				
Дотоодын үйлдвэрлэлийн завсрын хэрэглээ	Domestic intermediate consumption	379 834.6	1 061 177.0	1 235 609.7	397 256.8
Импорт	Imports	212 119.2	835 616.7	320 008.7	71 880.2
НИЙТ ЗАВРСЫН ХЭРЭГЛЭЭ, үндсэн үнээр	TOTAL CONSUMPTION at basic prices	591 953.8	1 896 793.7	1 555 618.4	469 136.9
Бүтээгдэхүүний цэвэр татвар	Taxes less subsidies on products	9 741.7	121 160.7	60 686.4	- 22 589.1
НИЙТ ХЭРЭГЛЭЭ, худалдан авагчийн үнээр	TOTAL CONSUMPTION at purchaser prices	601 695.5	2 017 954.4	1 616 304.8	446 547.8
Экспортын СИФ/ФОБ тохируулга	C.i.f./f.o.b. adjustments on exports				
Харьяатын гадаадад хийсэн шууд худалдан авалт	Direct purchases abroad by residents				
Харьяат бусын дотоодод хийсэн шууд худалдан авалт	Direct purchases in domestic markets by non-residents				
Бүгд	Total	601 695.5	2 017 954.4	1 616 304.8	446 547.8
Ажиллагчдын цалин, түүнтэй адилтгах орлого	Compensation of employees	45 229.4	260 129.7	126 482.0	86 102.1
Үйлдвэрлэлийн бусад татвар, цэвэр	Other net taxes on production	184.3	3 655.9	1 746.2	1 480.0
Үндсэн хөрөнгийн хэрэглээ	Consumption of fixed capital	7 357.3	132 341.3	33 234.9	62 357.2
Үйл ажиллагааны ашиг / холимог орлого, цэвэр	Operating surplus/ mixed income, net	1 091 926.9	1 706 031.0	503 352.2	40 272.3
НЭМЭГДЭЛ ӨРТӨГ, үндсэн үнээр	VALUE ADDED at basic prices	1 144 697.9	2 102 157.9	664 815.3	190 211.6
НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, үндсэн үнээр	OUTPUT at basic prices	1 746 393.4	4 120 112.3	2 281 120.1	636 759.4

13.17 САЛБАР ХООРОНДЫН ТЭНЦЭЛ - 2010
INPUT-OUTPUT TABLE - 2010

Салбар Industries	Салбар Industries	Усан хангамж; бохир ус зайлуулах систем, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	Барилга Construction	Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин мотоциклийн засвар үйлчилгээ Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа Transportation and storage
		сая төг / mln.tog			
А	Б	5	6	7	8
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	Agriculture, forestry and fishing	229.8	229.9	28.3	193.3
Уул уурхай, олборлолт	Mining and quarrying	2 606.4	46 872.0	8 828.8	2 088.4
Боловсруулах үйлдвэрлэл	Manufacturing	1 510.9	212 723.4	29 903.1	11 397.9
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	Electricity, gas, steam and air conditioning supply	11 257.1	11 337.4	56 911.5	4 673.7
Усан хангамж; бохир ус зайлуулах систем, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	31 881.0	7 139.4	4 625.9	1 145.4
Барилга	Construction	623.2	80 510.6	10 856.9	2 368.1
Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	2 173.8	105 132.7	37 966.5	56 026.9
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	Transportation and storage	745.9	23 134.7	227 713.0	149 841.7
Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ	Accommodation and food service activities	104.2	3 585.6	15 221.9	3 553.6
Мэдээлэл, холбоо	Information and communication	529.3	19 787.9	38 300.0	11 316.2
Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	Financial and insurance activities	7 032.5	14 322.4	55 267.6	22 916.7
Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	Real estate activities	238.9	7 029.0	21 159.5	3 177.7
Мэргэжлийн, шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	Professional, scientific and technical activities	1 253.5	11 242.4	19 687.7	3 714.9
Удирдлагын болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	Administrative and support service activities	209.4	4 175.8	18 284.6	20 910.1
Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал	Public administration and defence; compulsory social security	728.2	39 461.8	7 671.5	9 704.5
Боловсрол	Education	74.0	2 560.8	2 524.5	750.0
Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	Human health and social work activities	7.7	4 366.9	2 051.5	4 378.5
Урлаг, үзвэр, тоглоом наадам	Arts, entertainment and recreation	26.5	183.5	660.7	75.6
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	Other service activities	127.1	856.3	1 272.7	4 834.9
Бусад үйл ажиллагаа	Other activities				
Дотоодын үйлдвэрлэлийн завсрын хэрэглээ	Domestic intermediate consumption	61 359.4	594 652.5	558 936.1	313 068.1
Импорт	Imports	12 884.4	413 619.4	219 146.8	419 524.5
НИЙТ ЗАВСРЫН ХЭРЭГЛЭЭ, үндсэн үнээр	TOTAL CONSUMPTION at basic prices	74 243.8	1 008 271.9	778 082.8	732 592.6
Бүтээгдэхүүний цэвэр татвар	Taxes less subsidies on products	1 828.4	60 535.8	28 525.8	56 702.2
НИЙТ ХЭРЭГЛЭЭ, худалдан авагчийн үнээр	TOTAL CONSUMPTION at purchaser prices	76 072.3	1 068 807.7	806 608.6	789 294.8
Экспортын СИФ/ФОБ тохируулга	C.i.f./f.o.b. adjustments on exports				
Харьяатын гадаадад хийсэн шууд худалдан авалт	Direct purchases abroad by residents				
Харьяат бусын дотоодод хийсэн шууд худалдан авалт	Direct purchases in domestic markets by non-residents				
Бүгд	Total	76 072.3	1 068 807.7	806 608.6	789 294.8
Ажиллагчдын цалин, түүнтэй адилтгах орлого	Compensation of employees	20 892.8	103 221.4	256 856.3	145 868.3
Үйлдвэрлэлийн бусад татвар, цэвэр	Other net taxes on production	224.0	870.9	3 686.2	1 255.9
Үндсэн хөрөнгийн хэрэглээ	Consumption of fixed capital	11 037.1	24 997.9	93 663.7	44 069.5
Үйл ажиллагааны ашиг / холимог орлого, цэвэр	Operating surplus/ mixed income, net	- 943.2	121 140.6	844 801.1	486 712.4
НЭМЭГДЭЛ ӨРТӨГ, үндсэн үнээр	VALUE ADDED at basic prices	31 210.6	250 230.7	1 199 007.2	677 906.2
НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, үндсэн үнээр	OUTPUT at basic prices	107 282.9	1 319 038.5	2 005 615.9	1 467 200.9

13.17 САЛБАР ХООРОНДЫН ТЭНЦЭЛ - 2010
INPUT-OUTPUT TABLE - 2010

Салбар Industries		Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ <i>Accommodation and food service activities</i>	Мэдээлэл, холбоо <i>Information and communication</i>	Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа <i>Financial and insurance activities</i>	Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа <i>Real estate activities</i>
		сая төг / mln.tog			
А	Б	9	10	11	12
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>	8 478.7	104.0		27.1
Уул уурхай, олборлолт	<i>Mining and quarrying</i>	2 638.7	4 025.2	2 308.0	10 678.7
Боловсруулах үйлдвэрлэл	<i>Manufacturing</i>	37 317.6	7 620.6	3 018.6	14 354.6
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	9 380.2	6 265.1	63.5	8 798.7
Усан хангамж; бохир ус зайлуулах систем, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	2 300.3	850.0	633.4	673.3
Барилга	<i>Construction</i>	3 629.8	2 313.7	868.8	18 787.4
Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>	15 760.1	12 302.7	4 869.3	10 627.5
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	<i>Transportation and storage</i>	3 858.5	9 190.7	3 062.6	1 628.7
Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ	<i>Accommodation and food service activities</i>	1 047.1	2 399.7	2 482.6	631.6
Мэдээлэл, холбоо	<i>Information and communication</i>	2 959.0	43 932.6	14 483.6	15 404.2
Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	<i>Financial and insurance activities</i>	1 235.2	2 518.7	13 982.7	5 697.7
Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	<i>Real estate activities</i>	8 385.0	28 705.8	16 232.6	71 153.5
Мэргэжлийн, шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	<i>Professional, scientific and technical activities</i>	4 167.4	9 440.5	19 132.0	7 017.8
Удирдлагын болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	<i>Administrative and support service activities</i>	2 417.9	3 198.6	4 502.7	3 395.7
Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	5 774.6	5 247.0	927.7	2 750.2
Боловсрол	<i>Education</i>	1 032.3	3 999.9	1 679.9	3 505.9
Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	<i>Human health and social work activities</i>	278.8	829.6	177.7	88.5
Урлаг, үзвэр, тоглоом наадам	<i>Arts, entertainment and recreation</i>	85.1	221.2	23.5	423.3
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	<i>Other service activities</i>	141.4	719.0	541.0	222.3
Бусад үйл ажиллагаа	<i>Other activities</i>				
Дотоодын үйлдвэрлэлийн завсрын хэрэглээ	<i>Domestic intermediate consumption</i>	110 887.6	143 884.5	88 990.2	175 866.9
Импорт	<i>Imports</i>	61 430.5	76 525.4	38 359.3	36 627.3
НИЙТ ЗАВСРЫН ХЭРЭГЛЭЭ, үндсэн үнээр	<i>TOTAL CONSUMPTION at basic prices</i>	172 318.1	220 410.0	127 349.4	212 494.2
Бүтээгдэхүүний цэвэр татвар	<i>Taxes less subsidies on products</i>	10 500.6	8 863.5	3 319.9	5 181.6
НИЙТ ХЭРЭГЛЭЭ, худалдан авагчийн үнээр	<i>TOTAL CONSUMPTION at purchaser prices</i>	182 818.7	229 273.4	130 669.3	217 675.8
Экспортын СИФ/ФОБ тохируулга	<i>C.i.f./f.o.b. adjustments on exports</i>				
Харьяатын гадаадад хийсэн шууд худалдан авалт	<i>Direct purchases abroad by residents</i>				
Харьяат бусын дотоодод хийсэн шууд худалдан авалт	<i>Direct purchases in domestic markets by non-residents</i>				
Бүгд	Total	182 818.7	229 273.4	130 669.3	217 675.8
Ажиллагчдын цалин, түүнтэй адилтгах орлого	<i>Compensation of employees</i>	30 539.0	67 861.1	91 878.6	13 823.2
Үйлдвэрлэлийн бусад татвар, цэвэр	<i>Other net taxes on production</i>	953.6	228.9	776.4	1 364.0
Үндсэн хөрөнгийн хэрэглээ	<i>Consumption of fixed capital</i>	7 999.3	24 767.6	23 642.2	4 606.8
Үйл ажиллагааны ашиг / холимог орлого, цэвэр	<i>Operating surplus/ mixed income, net</i>	13 139.1	162 833.6	123 310.0	667 903.6
НЭМЭГДЭЛ ӨРТӨГ, үндсэн үнээр	VALUE ADDED at basic prices	52 631.0	255 691.2	239 607.2	687 697.6
НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, үндсэн үнээр	OUTPUT at basic prices	235 449.7	484 964.7	370 276.5	905 373.4

13.17 САЛБАР ХООРОНДЫН ТЭНЦЭЛ - 2010
INPUT-OUTPUT TABLE - 2010

Салбар Industries		Мэргэжлийн, шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	Удирдлагын болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал Public administration and defence; compulsory social security	Боловсрол Education	
		Professional, scientific and technical activities	Administrative and support service activities			
Салбар Industries		сая төг / mln.tog				
А	Б	13	14	15	16	
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	Agriculture, forestry and fishing		9.0	34.5	1 951.5	5 953.2
Уул уурхай, олборлолт	Mining and quarrying	2 734.8		863.5	2 108.0	2 414.1
Боловсруулах үйлдвэрлэл	Manufacturing	13 986.9		5 525.6	10 719.8	26 973.4
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	Electricity, gas, steam and air conditioning supply		5 892.7	6 373.8	18 270.1	40 701.1
Усан хангамж; бохир ус зайлуулах систем, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	541.5		507.2	2 183.3	2 932.5
Барилга	Construction	3 657.9		689.9	1 976.8	2 535.7
Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	12 644.7		6 075.2	15 260.5	11 841.7
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	Transportation and storage	10 681.7		20 340.1	6 837.0	1 432.5
Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ	Accommodation and food service activities	2 183.9		2 775.7	5 613.3	421.7
Мэдээлэл, холбоо	Information and communication	11 102.4		3 996.4	47 625.5	10 268.6
Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	Financial and insurance activities	18 307.9		1 359.8	1 121.6	300.6
Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	Real estate activities	7 659.8		3 150.9	2 138.4	3 539.5
Мэргэжлийн, шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	Professional, scientific and technical activities	12 220.9		1 574.0	27 713.3	9 837.9
Удирдлагын болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	Administrative and support service activities	3 325.4		7 747.3	6 624.7	714.1
Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал	Public administration and defence; compulsory social security					
Боловсрол	Education				6 536.6	5 867.5
Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	Human health and social work activities				1 369.2	917.8
Урлаг, үзвэр, тоглоом наадам	Arts, entertainment and recreation				1 095.4	24.2
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	Other service activities				1 850.8	162.1
Бусад үйл ажиллагаа	Other activities				159.4	361.7
Дотоодын үйлдвэрлэлийн завсрын хэрэглээ	Domestic intermediate consumption	115 961.0		66 794.7	168 996.4	127 200.0
Импорт	Imports	74 886.7		25 530.1	107 974.8	49 786.4
НИЙТ ЗАВСРЫН ХЭРЭГЛЭЭ, үндсэн үнээр	TOTAL CONSUMPTION at basic prices	190 847.7		92 324.8	276 971.2	176 986.4
Бүтээгдэхүүний цэвэр татвар	Taxes less subsidies on products	8 737.0		3 590.2	12 779.8	7 523.1
НИЙТ ХЭРЭГЛЭЭ, худалдан авагчийн үнээр	TOTAL CONSUMPTION at purchaser prices	199 584.7		95 915.0	289 751.0	184 509.5
Экспортын СИФ/ФОБ тохируулга	C.i.f./f.o.b. adjustments on exports					
Харьяатын гадаадад хийсэн шууд худалдан авалт	Direct purchases abroad by residents					
Харьяат бусын дотоодод хийсэн шууд худалдан авалт	Direct purchases in domestic markets by non-residents					
Бүгд	Total	199 584.7		95 915.0	289 751.0	184 509.5
Ажиллагчдын цалин, түүнтэй адилтгах орлого	Compensation of employees	98 412.3		40 930.8	307 008.5	321 082.8
Үйлдвэрлэлийн бусад татвар, цэвэр	Other net taxes on production	519.3		279.5	859.4	320.5
Үндсэн хөрөнгийн хэрэглээ	Consumption of fixed capital	7 731.0		7 835.4	117 482.4	51 397.0
Үйл ажиллагааны ашиг / холимог орлого, цэвэр	Operating surplus/ mixed income, net	25 664.7		32 085.7		7 045.0
НЭМЭГДЭЛ ӨРТӨГ, үндсэн үнээр	VALUE ADDED at basic prices	132 327.3		81 131.4	425 350.3	379 845.3
НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, үндсэн үнээр	OUTPUT at basic prices	331 911.9		177 046.4	715 101.3	564 354.8

13.17 САЛБАР ХООРОНДЫН ТЭНЦЭЛ - 2010
INPUT-OUTPUT TABLE - 2010

Салбар Industries		Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн үйл ажиллагаа <i>Human health and social work activities</i>	Урлаг, үзвэр, тоглоом, наадам <i>Arts, entertainment and recreation</i>	Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа <i>Other service activities</i>	Бусад үйл ажиллагаа <i>Other activities</i>
		сая төг / mln.tog			
А	Б	17	18	19	20
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>	1 785.5	55.1	202.3	
Уул уурхай, олборлолт	<i>Mining and quarrying</i>	1 113.7	227.1	316.4	
Боловсруулах үйлдвэрлэл	<i>Manufacturing</i>	11 717.1	1 977.0	3 349.5	
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	19 904.4	7 953.2	3 749.8	
Усан хангамж; бохир ус зайлуулах систем, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	3 072.3	609.9	293.2	
Барилга	<i>Construction</i>	1 262.4	69.7	289.8	
Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>	10 458.1	1 476.5	2 682.9	
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	<i>Transportation and storage</i>	1 214.2	332.9	1 831.2	
Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ	<i>Accommodation and food service activities</i>	1 572.0	636.1	515.1	
Мэдээлэл, холбоо	<i>Information and communication</i>	6 788.5	645.2	2 045.9	
Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	<i>Financial and insurance activities</i>	1 998.4	1 081.9	495.4	
Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	<i>Real estate activities</i>	5 757.0	1 533.9	3 343.8	
Мэргэжлийн, шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	<i>Professional, scientific and technical activities</i>	2 587.1	647.4	1 406.5	
Удирдлагын болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	<i>Administrative and support service activities</i>	518.7	1 151.3	1 257.4	
Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	9 123.5	36.0	241.2	
Боловсрол	<i>Education</i>	1 180.4	867.7	1 731.0	
Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	<i>Human health and social work activities</i>	26.3	10.0	542.4	
Урлаг, үзвэр, тоглоом наадам	<i>Arts, entertainment and recreation</i>	26.3	236.1	149.9	
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	<i>Other service activities</i>	253.4	83.1	1 245.6	
Бусад үйл ажиллагаа	<i>Other activities</i>				
Дотоодын үйлдвэрлэлийн завсрын хэрэглээ	<i>Domestic intermediate consumption</i>	80 359.3	19 630.1	25 689.3	
Импорт	<i>Imports</i>	52 011.2	6 092.6	14 804.0	
НИЙТ ЗАВСРЫН ХЭРЭГЛЭЭ, үндсэн үнээр	<i>TOTAL CONSUMPTION at basic prices</i>	132 370.5	25 722.7	40 493.4	
Бүтээгдэхүүний цэвэр татвар	<i>Taxes less subsidies on products</i>	6 822.0	888.9	1 857.4	
НИЙТ ХЭРЭГЛЭЭ, худалдан авагчийн үнээр	<i>TOTAL CONSUMPTION at purchaser prices</i>	139 192.5	26 611.6	42 350.8	
Экспортын СИФ/ФОБ тохируулга	<i>C.i.f./f.o.b. adjustments on exports</i>				
Харьяатын гадаадад хийсэн шууд худалдан авалт	<i>Direct purchases abroad by residents</i>				
Харьяат бусын дотоодод хийсэн шууд худалдан авалт	<i>Direct purchases in domestic markets by non-residents</i>				
Бүгд	Total	139 192.5	26 611.6	42 350.8	
Ажиллагчдын цалин, түүнтэй адилтгах орлого	<i>Compensation of employees</i>	134 904.3	25 030.1	22 948.0	
Үйлдвэрлэлийн бусад татвар, цэвэр	<i>Other net taxes on production</i>	150.0	83.9	319.1	
Үндсэн хөрөнгийн хэрэглээ	<i>Consumption of fixed capital</i>	27 437.6	2 254.8	1 878.7	
Үйл ажиллагааны ашиг / холимог орлого, цэвэр	<i>Operating surplus/ mixed income, net</i>	4 736.0	4 668.3	19 193.2	103.8
НЭМЭГДЭЛ ӨРТӨГ, үндсэн үнээр	VALUE ADDED at basic prices	167 227.9	32 037.1	44 338.9	103.8
НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, үндсэн үнээр	OUTPUT at basic prices	306 420.4	58 648.7	86 689.7	103.8

13.17 САЛБАР ХООРОНДЫН ТЭНЦЭЛ - 2010
INPUT-OUTPUT TABLE - 2010

Салбар Industries		Эцсийн хэрэглээ Final consumption			
		ЗАВРСЫН ХЭРЭГЛЭЭ INTERMEDIATE CONSUMPTION	Эцсийн хэрэглээний зардал Final consumption expenditure	Хөрөнгийн нийт хуримтлал Gross capital formation	Экспорт Exports
Салбар Industries		сая төг / mln.tog			
А	Б	21	22	23	24
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>	900 514.8	369 740.0	329 861.1	146 277.4
Уул уурхай, олборлолт	<i>Mining and quarrying</i>	350 573.7	49 209.9	895 366.7	2 824 962.0
Боловсруулах үйлдвэрлэл	<i>Manufacturing</i>	719 667.0	1 063 374.6	177 921.3	320 157.2
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	588 781.0	43 759.8	2 974.7	1 243.9
Усан хангамж; бохир ус зайлуулах систем, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	92 063.5	15 165.0	- 449.6	504.0
Барилга	<i>Construction</i>	407 028.9	19 722.6	874 167.5	18 119.4
Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>	707 631.4	533 596.2	206 840.3	557 547.9
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	<i>Transportation and storage</i>	623 118.2	572 379.6	12 037.4	259 665.7
Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ	<i>Accommodation and food service activities</i>	81 413.1	45 631.4	1 176.8	107 228.5
Мэдээлэл, холбоо	<i>Information and communication</i>	262 678.9	188 788.4	13 990.0	19 507.4
Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	<i>Financial and insurance activities</i>	276 011.9	75 183.8		19 080.8
Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	<i>Real estate activities</i>	204 265.6	699 442.4	652.6	1 012.7
Мэргэжлийн, шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	<i>Professional, scientific and technical activities</i>	187 801.9	28 457.5	80 012.0	35 640.5
Удирдлагын болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	<i>Administrative and support service activities</i>	111 678.1	59 330.5	150.2	5 887.5
Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	123 146.4	591 954.9		
Боловсрол	<i>Education</i>	40 763.3	518 071.3	4.2	5 516.0
Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	<i>Human health and social work activities</i>	22 561.9	279 524.1	3 011.4	1 323.0
Урлаг, үзвэр, тоглоом наадам	<i>Arts, entertainment and recreation</i>	10 266.8	47 876.8	85.8	419.3
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	<i>Other service activities</i>	16 187.8	69 920.7	76.7	504.6
Бусад үйл ажиллагаа	<i>Other activities</i>		103.8		
Дотоодын үйлдвэрлэлийн завсрын хэрэглээ	<i>Domestic intermediate consumption</i>	5 726 154.2	5 271 233.2	2 597 879.4	4 324 597.8
Импорт	<i>Imports</i>	3 048 828.1	975 772.5	1 283 940.6	6 022.7
НИЙТ ЗАВРСЫН ХЭРЭГЛЭЭ, үндсэн үнээр	<i>TOTAL CONSUMPTION at basic prices</i>	8 774 982.3	6 247 005.8	3 881 820.0	4 330 620.5
Бүтээгдэхүүний цэвэр татвар	<i>Taxes less subsidies on products</i>	386 655.9	387 085.5	224 430.9	189.7
НИЙТ ХЭРЭГЛЭЭ, худалдан авагчийн үнээр	<i>TOTAL CONSUMPTION at purchaser prices</i>	9 161 638.2	6 634 091.2	4 106 250.9	4 330 810.3
Экспортын СИФ/ФОБ тохируулга	<i>C.i.f.f.o.b. adjustments on exports</i>				
Харьяатын гадаадад хийсэн шууд худалдан авалт	<i>Direct purchases abroad by residents</i>		214 597.1		
Харьяат бусын дотоодод хийсэн шууд худалдан авалт	<i>Direct purchases in domestic markets by non-residents</i>		- 223 466.0		223 466.0
Бүгд	Total	9 161 638.2	6 625 222.4	4 106 250.9	4 554 276.2
Ажиллагчдын цалин, түүнтэй адилтгах орлого	<i>Compensation of employees</i>	2 199 200.4			
Үйлдвэрлэлийн бусад татвар, цэвэр	<i>Other net taxes on production</i>	18 957.9			
Үндсэн хөрөнгийн хэрэглээ	<i>Consumption of fixed capital</i>	686 091.9			
Үйл ажиллагааны ашиг / холимог орлого, цэвэр	<i>Operating surplus/ mixed income, net</i>	5 853 976.2			
НЭМЭГДЭЛ ӨРТӨГ, үндсэн үнээр	VALUE ADDED at basic prices	8 758 226.5			
НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, үндсэн үнээр	OUTPUT at basic prices	17 919 864.7			

13.17 САЛБАР ХООРОНДЫН ТЭНЦЭЛ - 2010
INPUT-OUTPUT TABLE - 2010

Салбар Industries	Салбар Industries	ЭЦСИЙН ХЭРЭГЛЭЭ FINAL USE	НИЙТ ХЭРЭГЛЭЭ TOTAL USE
		сая төг / mln.tog	
А	Б	25	26
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загас барилт, ан агнуур	Agriculture, forestry and fishing	845 878.5	1 746 393.4
Уул уурхай, олборлолт	Mining and quarrying	3 769 538.6	4 120 112.3
Боловсруулах үйлдвэрлэл	Manufacturing	1 561 453.1	2 281 120.1
Цахилгаан, хий, уур, агааржуулалт	Electricity, gas, steam and air conditioning supply	47 978.4	636 759.4
Усан хангамж; бохир ус зайлуулах систем, хог, хаягдлын менежмент болон цэвэрлэх үйл ажиллагаа	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	15 219.4	107 282.9
Барилга	Construction	912 009.5	1 319 038.5
Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	1 297 984.5	2 005 615.9
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	Transportation and storage	844 082.8	1 467 200.9
Зочид буудал, байр, сууц болон нийтийн хоолны үйлчилгээ	Accommodation and food service activities	154 036.6	235 449.7
Мэдээлэл, холбоо	Information and communication	222 285.8	484 964.7
Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	Financial and insurance activities	94 264.6	370 276.5
Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	Real estate activities	701 107.8	905 373.4
Мэргэжлийн, шинжлэх ухаан болон техникийн үйл ажиллагаа	Professional, scientific and technical activities	144 110.0	331 911.9
Удирдлагын болон дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагаа	Administrative and support service activities	65 368.3	177 046.4
Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал	Public administration and defence; compulsory social security	591 954.9	715 101.3
Боловсрол	Education	523 591.6	564 354.8
Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	Human health and social work activities	283 858.5	306 420.4
Урлаг, үзвэр, тоглоом наадам	Arts, entertainment and recreation	48 381.9	58 648.7
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	Other service activities	70 502.0	86 689.7
Бусад үйл ажиллагаа	Other activities	103.8	103.8
Дотоодын үйлдвэрлэлийн завсрын хэрэглээ	Domestic intermediate consumption	12 193 710.4	17 919 864.7
Импорт	Imports	2 265 735.8	5 314 564.0
НИЙТ ЗАВСРЫН ХЭРЭГЛЭЭ, үндсэн үнээр	TOTAL CONSUMPTION at basic prices	14 459 446.3	23 234 428.6
Бүтээгдэхүүний цэвэр татвар	Taxes less subsidies on products	611 706.1	998 362.0
НИЙТ ХЭРЭГЛЭЭ, худалдан авагчийн үнээр	TOTAL CONSUMPTION at purchaser prices	15 071 152.4	24 232 790.6
Экспортын СИФ/ФОб тохируулга	C.i.f./f.o.b. adjustments on exports		
Харьяатын гадаадад хийсэн шууд худалдан авалт	Direct purchases abroad by residents	214 597.1	214 597.1
Харьяат бусын дотоодод хийсэн шууд худалдан авалт	Direct purchases in domestic markets by non-residents		
Бүгд	Total	15 285 749.5	24 447 387.7
Ажиллагчдын цалин, түүнтэй адилтгах орлого	Compensation of employees		
Үйлдвэрлэлийн бусад татвар, цэвэр	Other net taxes on production		
Үндсэн хөрөнгийн хэрэглээ	Consumption of fixed capital		
Үйл ажиллагааны ашиг / холимог орлого, цэвэр	Operating surplus/ mixed income, net		
НЭМЭГДЭЛ ӨРТӨГ, үндсэн үнээр	VALUE ADDED at basic prices		
НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, үндсэн үнээр	OUTPUT at basic prices		

13.18 ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ, санхүүжилтийн эх үүсвэр, технологийн бүтцээр
INVESTMENT, by financial sources and technological composition

Эх үүсвэр	Source	Хөрөнгө оруулалт, тэрбум төг Investment, bln.tog				Дүнд эзлэх хувь, хувиар Share to total, percentage			
		2010	2011	2012	2013*	2010	2011	2012	2013*
Бүгд	Total	3 845.8	8 387.9	9 395.8	6 285.6	100.0	100.0	100.0	100.0
Санхүүжилтийн эх үүсвэрээр	By financial sources								
Дотоод	<i>Domestic</i>	1 403.3	2 426.2	2 929.4	2 784.0	36.5	28.9	31.2	44.3
Улсын төсөв	<i>Central Government budget</i>	561.6	1 110.5	1 427.9	1 202.8	14.6	13.2	15.2	19.1
Бусад	<i>Others</i>	841.7	1 315.7	1 501.6	1 581.2	21.9	15.7	16.0	25.2
Гадаад	<i>Foreign</i>	2 442.5	5 961.6	6 466.3	3 501.6	63.5	71.1	68.8	55.7
Гадаадын шууд хөрөнгө оруулалт	<i>Foreign direct investment</i>	2 209.8	5 554.2	5 991.9	3 046.0	57.5	66.2	63.8	48.5
Хөнгөлөлттэй зээл	<i>Foreign loan</i>	91.0	245.5	260.8	324.5	2.4	2.9	2.8	5.2
Буцалтгүй тусламж	<i>Foreign aid</i>	141.7	161.9	213.6	131.0	3.7	1.9	2.3	2.1
Технологийн бүтцээр	By technological composition								
Барилга угсралт	<i>Construction work</i>	463.0	745.0	964.0	1 452.2	12.0	8.9	10.3	23.1
Орон сууцны барилга	<i>Residential building</i>	123.2	222.2	313.5	399.5	3.2	2.6	3.3	6.4
Орон сууцны бус барилга	<i>Non residential building</i>	133.4	204.2	335.6	341.1	3.5	2.4	3.6	5.4
Инженерийн барилга, байгууламж	<i>General engineering construction</i>	155.2	248.2	188.6	640.8	4.0	3.0	2.0	10.2
Их засварын ажил	<i>Capital repair and maintenance</i>	51.3	70.4	126.3	70.8	1.3	0.8	1.3	1.1
Тоног төхөөрөмж	<i>Machinery and equipment</i>	1 802.3	4 262.5	4 106.4	3 788.8	46.9	50.8	43.7	60.3
Тээврийн хэрэгсэл	<i>Transport equipment</i>	724.2	1 703.0	1 581.3	1 403.4	18.8	20.3	16.8	22.3
Тоног төхөөрөмж	<i>Other machinery and equipment</i>	1 078.2	2 559.5	2 525.1	2 385.4	28.0	30.5	26.9	38.0
Геологи хайгуулын ажил	<i>Mineral exploration</i>	12.7	27.6	742.2	33.0	0.3	0.3	7.9	0.5
Бусад	<i>Others</i>	1 567.8	3 352.8	3 583.2	1 011.5	40.8	40.0	38.1	16.1

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: * Preliminary estimates

13.19 ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбараар
INVESTMENT, by economic activities

Салбар	Divisions	Хөрөнгө оруулалт, тэрбум төг Investment, bln.tog				Дүнд эзлэх хувь, хувиар Share to total, percentage			
		2010	2011	2012	2013*	2010	2011	2012	2013*
Бүгд	Total	3 845.8	8 387.9	9 395.8	6 285.6	100.0	100.0	100.0	100.0
Хөдөө аж ахуй	<i>Agriculture</i>	23.3	38.0	64.6	31.8	0.6	0.5	0.7	0.5
Уул уурхай, олборлолт	<i>Mining and quarrying</i>	1 761.7	5 195.5	4 694.5	2 616.6	45.8	61.9	50.0	41.6
Боловсруулах үйлдвэрлэл	<i>Manufacturing</i>	71.5	92.1	139.2	129.9	1.9	1.1	1.5	2.1
Цахилгаан, хий үйлдвэрлэл, ус хангамж	<i>Electricity, gas, water supply</i>	103.8	207.0	171.6	146.9	2.7	2.5	1.8	2.3
Барилга	<i>Construction</i>	262.8	990.7	913.8	807.4	6.8	11.8	9.7	12.8
Бөөний болон жижиглэн худалдаа; машин, мотоциклийн засвар үйлчилгээ	<i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>	497.7	326.9	1 466.5	865.5	12.9	3.9	15.6	13.8
Тээвэр ба агуулахын үйл ажиллагаа	<i>Transportation and storage</i>	136.7	280.1	510.5	570.2	3.6	3.3	5.4	9.1
Байр, сууц болон хоол хүнсээр үйлчлэх үйл ажиллагаа	<i>Accommodation and food service activities</i>	15.1	30.5	20.1	29.4	0.4	0.4	0.2	0.5
Мэдээлэл, холбоо	<i>Information and communication</i>	60.4	91.6	156.2	91.5	1.6	1.1	1.7	1.5
Санхүүгийн болон даатгалын үйл ажиллагаа	<i>Financial and insurance activities</i>	103.3	227.2	168.3	55.2	2.7	2.7	1.8	0.9
Үл хөдлөх хөрөнгийн үйл ажиллагаа	<i>Real estate activities</i>	89.7	64.0	39.3	62.6	2.3	0.8	0.4	1.0
Төрийн удирдлага ба батлан хамгаалах үйл ажиллагаа, албан журмын нийгмийн хамгаалал	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	335.8	337.6	364.3	303.7	8.7	4.0	3.9	4.8
Боловсрол	<i>Education</i>	79.2	140.3	122.3	80.2	2.1	1.7	1.3	1.3
Хүний эрүүл мэнд ба нийгмийн үйл ажиллагаа	<i>Human health and social work activities</i>	47.1	29.8	43.5	58.9	1.2	0.4	0.5	0.9
Үйлчилгээний бусад үйл ажиллагаа	<i>Other service activities</i>	257.8	336.5	521.2	435.8	6.7	4.0	5.5	6.9

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: * Preliminary estimates

14 Мөнгө, банк, даатгал

Мөнгөний нийлүүлэлт (M2) 2013 оны эцэст **9451.0** тэрбум төг болж, өмнөх оныхоос 24.1 хувиар өслөө | **Төгрөгийн хадгаламж** 2013 оны эцэст 4917.2 тэрбум төгрөгт хүрч **41.0 хувь**, гадаад **валютын хадгаламж 41.5** тэрбум. төг буюу 2.9 хувиар нэмэгджээ | **Арилжааны банкуудын олгосон зээлийн өрийн үлдэгдэл** 2013 оны эцэст **10769.3** тэрбум төг болж, өмнөх оныхоос **54.1 хувиар өссөн** байна

Money, bank, insurance

14

At the end of 2013, the **money supply (broad money or M2)** in the economy reached **9451.0 bln.tog**, up by 24.1 percent | Currency deposits amounted to **4917.2 bln.tog** at the end of 2013, representing an increase 41.0 percent compared to the previous year, **foreign currency deposits** increased 41.5 bln.tog or **2.9 percent**. | **Outstanding loans granted** by the commercial banks totalled **10769.3 bln.tog** at the end of 2013, reflecting an increase by **54.1 percent** from the previous year

242	Мөнгөний нийлүүлэлт	Money supply
242	Гадаад валютын цэвэр албан нөөц	Net international reserves
242	Иргэдийн хадгаламжийн үлдэгдэл бүс, аймаг, нийслэлээр	Outstanding individual deposits <i>by region, aimags and the capital</i>
243	Зээлийн өрийн үлдэгдэл бүс, аймаг, нийслэлээр	Loans outstanding <i>by region, aimags and the capital</i>
244	Чанаргүй зээлийн өрийн үлдэгдэл бүс, аймаг, нийслэлээр	Outstanding non-performing loans <i>by region, aimags and the capital</i>
244	Валютын ханш	Exchange rates
245	Үнэт цаасны зах зээлийн үндсэн үзүүлэлт	Main indicators of the stock market
246	Зах зээлийн үнэлгээ хамгийн өндөртэй байсан 30 компани	30 leading companies in market capitalization
247	Үнэт цаас нь идэвхтэй арилжигдсан 30 компани	30 companies with most active traded stocks
247	Хувьцааны арилжааны үзүүлэлт	Indicators of trading stock
248	Компаний бондын арилжаа	Company bond trading
248	Засгийн газрын бондын арилжаа	Government bond trading
248	Даатгалын байгууллагын үндсэн үзүүлэлт	Main indicators of insurance institutions
249	Банк бус санхүүгийн байгууллагын үндсэн үзүүлэлт	Main indicators of non-bank financial institution
249	Хадгаламж зээлийн хоршоодын үндсэн үзүүлэлт	Main indicators of saving and credit cooperative

Аргачлалын тайлбар

Methodological notes

Мөнгө, зээл

Монголбанк арилжааны банкуудын тайлан тэнцлийн мэдээллийг нэгтгэн мөнгөний нийлүүлэлт, мөнгөний тойм, банкуудын нэгдсэн тайлан, олгосон зээлийн өрийн үлдэгдэл, хадгаламж, зээлийн хүү, гадаад валютын зах зээлийн ханшийн талаарх статистикийн мэдээг сар бүр бэлтгэдэг бөгөөд мөнгө, зээлийн бодлогын үр дүнгийн жилийн тайланг хэвлүүлж байна.

Гүйлгээнд гаргасан бэлэн мөнгийг банкнаас гадуурх мөнгө болон банкны касс дахь бэлэн мөнгөний нийлбэрээр тооцно.

Бага мөнгө /M1/-ийг банкнаас гадуурх мөнгө болон төгрөгийн харилцах дансан дахь мөнгөний нийлбэрээр тодорхойлно.

Банкнаас гадуурх мөнгийг төв банкнаас гүйлгээнд гаргасан цаасан болон зоосон мөнгөнөөс банкуудын эзэмшиж буй цаасан болон зоосон мөнгийг хасна.

Төгрөгийн харилцах дансан дахь мөнгийг иргэд, аж ахуйн нэгж, байгууллагын төгрөгийн харилцах дансны үлдэгдлийн нийлбэрээр тооцно.

Бараг мөнгийг төгрөг болон гадаад валютын хадгаламж, валютын харилцах, цэвэршүүлсэн алтны харилцах, хадгаламжийн сертификатын нийлбэрээр тодорхойлно.

Төгрөг болон валютын хадгаламжийг иргэд, аж ахуйн нэгж, байгууллагын төгрөг, валютын хадгаламжийн үлдэгдлийн нийлбэрээр тооцно.

Валютын харилцахыг иргэд, аж ахуйн нэгж, байгууллагын валютын харилцах дансны үлдэгдлийн нийлбэрээр тодорхойлно.

Мөнгөний нийлүүлэлт /M2/-ийг банкнаас гадуурх мөнгө, төгрөгийн болон валютын харилцах, хадгаламж, цэвэршүүлсэн алтны харилцах, хадгаламжийн сертификатын нийлбэр буюу бага мөнгө болон бараг мөнгөний нийлбэрээр тодорхойлно.

Нөөц мөнгө /M0/-ийг банкны касс т байгаа бэлэн мөнгө, банкнаас гадуурх мөнгө болон Монголбанк дахь банкуудын төгрөг, валютын харилцах, валютын хадгаламжийн нийлбэрээр тооцно.

Хэвийн зээл гэж төлөвлөгдсөн хугацаанд байгаа зээл, түүний хүүг ойлгоно.

Хугацаа хэтэрсэн зээлийг зээл, хүүгийн хугацаа 90 хүртэл хоног хэтэрсэн зээлээр тодорхойлно.

Чанаргүй зээлийг хэвийн бус, эргэлзээтэй, муу зээл буюу зээл, хүүгийн хугацаа 91-ээс дээш хоног хэтэрсэн зээлээр тодорхойлно.

Гадаад валютын цэвэр албан нөөц гэж Монголбанкны эзэмшилд байгаа, захиран зарцуулахад бэлэн, чөлөөтэй хөрвөдөг гадаад валютыг ойлгоно.

Money, loan

The Bank of Mongolia collects balance sheet data from all commercial banks and publishes a monthly bulletin which includes statistics on money supply, monetary survey, deposit and loan interest rate and market rates by dates. The Bank of Mongolia also publishes the Annual Report that describes monetary policy it uses and its results.

Currency in circulation includes bank's vault and currency outside banks.

Money M1 consists of currency outside banks and domestic current account.

Currency outside banks. Banknotes and coins of the Central bank for circulation minus banknotes and coins of the commercial banks.

Domestic current account includes individual's domestic current account and enterprise's domestic current account.

Quasi money consists of domestic and foreign currency deposits, foreign current account, refined gold current account and certificate of deposits.

Domestic and foreign currency deposits includes domestic and foreign currency deposits of individuals and enterprise's domestic and foreign currency deposits.

Foreign current account includes individual's foreign current accounts and enterprise's foreign current accounts.

Money M2 consists of currency outside banks, domestic and foreign current account, domestic and foreign currency deposits, refined gold current account and certificate of deposits.

Reserve Money consists of currency outside banks, bank's cash, bank's deposits in Mongolbank.

Loans is a sum of money given from one party to another for use over a period of time. The money is paid back according to terms agreed upon by both parties, including the specified interest rates and the timeframe over which the loan will be repaid.

Principal in arrears is a loan and/or interest that are past due by 90 days or more.

Non-performing loans mean doubtful and loss loans that are past due by 90 days or more.

Official net international reserves are the foreign currency deposits and bonds held by the Bank of Mongolia.

Үнэт цаасны зах зээл

Монголын хөрөнгийн бирж үнэт цаасны зах зээлийн мэдээллийг сар бүр Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлдэг.

Үнэт цаас гэж Засгийн газар болон бусад эрх бүхий этгээдээс гаргасан өрийн бичиг /бонд/, компанийн бүх төрлийн хувьцаа, компанийн гаргасан, эсхүл гаргахаар санал болгож буй хувьцааг худалдах, худалдан авах эрхийн бичиг /опцион/, хөрөнгө оруулалтын сангийн хувьцаа, түүнчлэн Санхүүгийн зохицуулах хорооноос Монгол Улсын "Үнэт цаасны зах зээлийн тухай" хуульд нийцүүлэн үнэт цаас гэж тодорхойлсон баримтыг;

Өрийн бичиг /бонд/ гэж тодорхой хугацааны дараа үндсэн төлбөр болон хүүг мөнгөн, эсхүл тодорхой эд хөрөнгө, эд хөрөнгийн эрхийн хэлбэрээр эргүүлэн төлөх үүргийг гэрчилсэн үнэт цаасыг;

Хувьцаа гэж компанид хөрөнгө оруулж, түүнийг үндэслэн хувь нийлүүлэгчдийн хуралд оролцож санал өгөх, ногдол ашиг авах, компанийг татан буулгасны дараа үлдсэн эд хөрөнгийг худалдан борлуулснаас олсон орлогоос хувь хүртэх болон хуулиар тогтоосон бусад эрхийг гэрчилсэн үнэт цаасыг;

Брокерийн үйл ажиллагаа гэж үнэт цаасны зах зээл дээр бусдын нэрийн өмнөөс үнэт цаасыг зуучлан худалдах, худалдан авах ажиллагааг;

Дилерийн үйл ажиллагаа гэж үнэт цаасны зах зээл дээр ашиг олох зорилгоор үнэт цаасыг өөрийн хөрөнгөөр худалдан авах, худалдах ажиллагааг;

Хэлцэл гэж үнэт цаасыг худалдах захиалгын үнийн саналыг худалдан авах иргэд, аж ахуйн нэгж, байгууллага зөвшөөрснөөр үнэт цаас арилжаалах үйл ажиллагааг;

Бүртгэлтэй компанийн тоо гэж Монголын хөрөнгийн биржид бүртгэлтэй, хувьцааны арилжааг идэвхитэй хийдэг хувьцаат компанийн тоог ойлгоно;

Зах зээлийн үнэлгээг Хөрөнгийн биржид бүртгэлтэй хувьцаат компанийн нийтэд гаргасан үнэт цаасны тоо, тухайн өдрийн үнэт цаасны арилжааны хаалтын ханшны үржвэрээр тодорхойлно.

ТОП -20 индекс нь үнэт цаасны үнийн ерөнхий өөрчлөлтийг илэрхийлэх бөгөөд Хөрөнгийн биржид бүртгэлтэй хувьцаат компаниудын үнэт цаасны зах зээлийн үнэлгээ, үнэт цаасны өсөлт, бууралтаар үнэт цаасны зах зээлийн ерөнхий чиг хандлагыг тодорхойлно. Индексийг дараах томъёогоор тооцно.

$$I = \frac{P}{C} \cdot 100$$

I - Тухайн өдрийн индекс

P - Тухайн өдрийн зах зээлийн үнэлгээ

C - Зах зээлийн суурь үнэлгээ

Stock market

The Mongolian Stock Exchange reporting monthly data on stock market are sent to the National Statistical Office.

Securities means debt instruments /bonds/ issued by the Government and other authorized bodies, all kinds of company shares, options entitling to sell or purchase shares issued or proposed to be issued by a company, shares of an investment fund, and other instrument declared by the Securities Commission (hereinafter referred to as "the Commission") to be a security for the purposes of this Law.

Share is a security certifying the investment into a company, which allows to participate in the shareholders meeting and vote, to receive dividends and portion from the proceedings from the sale of assets in case of the company bankruptcy and to certify other rights specified by the law.

Bond is a security which certifies the obligation to repay after a specific period principal and interest rates in the form of cash, assets and rights for the assets.

Brokerage activities means selling and buying of securities at the securities markets on behalf of others.

Dealers activities means selling, buying and trading of securities using own assets for the purpose of making profit.

Number of executed orders – shares traded upon consent from individuals and business entities which are to buy price offers of orders for sale of shares.

Number of companies with registration – number of stock companies, registered with the Mongolian Stock Exchange, trade shares actively.

Market capitalization – It is defined as multiplication of the number of shares issued by registered companies at the Mongolian Stock Exchange and close price of certain day.

TOP-20 index – This index defines a general trend of stock market such as market value of companies limited with a registration in the Mongolian stock market, activeness of sales of stocks, and increases and decreases in stocks.

$$I = \frac{P}{C} \cdot 100$$

I - Index in current day

P - Market capitalization in current day

C - Market capitalization in base day

Санхүүгийн бусад салбар

Санхүүгийн бусад салбар гэж Монгол Улсын Төв банк болон арилжааны банкнаас бусад санхүүгийн салбарт үйл ажиллагаа явуулж буй аж ахуйн нэгж, байгууллага (даатгал, банк бус санхүүгийн байгууллага, хадгаламж, зээлийн хоршоо, барьцаалан зээлдүүлэх үйлчилгээ гэх мэт)-ыг ойлгоно.

Даатгалын үйл ажиллагаа гэж даатгалын гэрээний дагуу даатгагч нь хэлэлцэн тохирсон даатгалын нөхөн төлбөрийг төлөх үүргийг тодорхой этгээдийн өмнө хүлээж буй үйл ажиллагаа юм.

Даатгалын хураамж гэж даатгуулагч даатгалын зүйлээ даатгуулсны төлөө даатгагчид төлөх төлбөрийг ойлгоно.

Даатгалын нөхөн төлбөр нь гэрээний дагуу даатгалын тохиолдол үүссэн нөхцөлд даатгагчаас даатгуулагчид олгох мөнгөн хөрөнгө юм.

Даатгалын нөөцийн сангийн өөрчлөлт. Даатгагч нь гэрээгээр хүлээсэн үүргээ хэрэгжүүлэх зорилгоор даатгалын нөөцийн сан бүрдүүлнэ. Энэхүү нөөцийн сангийн хэмжээ, бүрдүүлэх болон хөрөнгө оруулалтад байршуулах нөхцөлийг даатгалын багц дүрмээр тогтооно. Даатгалын нөөцийн сангийн өөрчлөлтийг даатгалын байгууллагуудын нөөцийн сангийн оны эхний болон оны эцсийн зөрүүгээр тодорхойлно.

Банк бус санхүүгийн үйл ажиллагаа гэж зээл олгох, факторингийн үйлчилгээ (зээлдэгчийн зүгээс зээлдүүлэгчээс мөнгөн төлбөрийн үүргийг шаардах эрхээ гуравдагч этгээдэд бүхэлд нь худалдах болон шилжүүлэх, энэхүү эрхийг хүлээн авагч нь эрхээ хэрэгжүүлэх болон үүсэн гарах үр дагаврыг бүрэн хариуцах үйл ажиллагаа), санхүүгийн түрээсийн үйлчилгээ (түрээслүүлэгч нь түрээслэгчийн захиалсан буюу сонгосон эд хөрөнгийг өөрөө үйлдвэрлэх, эсхүл худалдагч буюу нийлүүлэгчээс өөрийн нэр дээр худалдан авах замаар түрээслэгчид тодорхой нөхцөл, хугацаа, төлбөртэйгээр түрээслэх үйл ажиллагаа), төлбөрийн баталгаа болон төлбөр тооцооны хэрэгсэл гаргах үйлчилгээ, цахим төлбөр тооцоо, мөнгөн гуйвуулга, гадаад валютын арилжаа, итгэлцлийн үйлчилгээ, богино хугацаат санхүүгийн хэрэгсэлд хөрөнгө оруулалт хийх, хөрөнгө оруулалт, санхүүгийн чиглэлээр зөвлөгөө, мэдээлэл өгөх зэрэг үйл ажиллагааг ойлгоно.

Санхүүгийн орлогод бүх төрлийн хүүгийн орлого, санхүүгийн түрээсийн орлого, факторингийн үйлчилгээний хүүгийн орлого, гадаад валютын ханшийн тэгшитгэлийн орлого, үнэт цаасны үнэлгээний тэгшитгэлийн орлого, гадаад валют болон үнэт цаасны арилжааны орлого, итгэлцлийн үйл ажиллагаанаас орох орлого, мөнгөн гуйвуулгын орлого, санхүүгийн зөвлөгөө, мэдээлэл өгөх үйлчилгээний орлого, харилцах дансны хүүгийн орлого, банкин дахь хадгаламжийн хүүгийн орлого болон үйлчилгээний хураамж, шимтгэлийн орлогыг хамруулна.

Other financial institutions

These include being organizations of financial sector and insurance, non-bank financial institutions, saving and credit cooperative. But this class does not include central bank and commercial banks.

Insurance is activity that insurer is obligated to pay incurred loss of the entity when the event of risk, according to the insurance agreement between the counterparties.

Insurance premium is the amount of money charged by an insurance company for coverage.

Insurance reimbursement is when one is reimbursed in accordance with an insurance policy for expenses that have been incurred and are covered under the policy.

Change of insurance reserves. In order to insurer use premiums to fund accounts reserved for later payment claim which is on insurance agreement. The quantity and all benchmarks of reserves and investment funding are set up on the regulations of insurance. The quantity of reserves change is defined as the difference between outstanding volumes of reserves at the beginning and at the end of the reporting period.

Activities of non-bank financial institutions include factoring (the seller/creditor sells account receivables at a discounted price to the third party, whom we call the factor, to obtain cash. The debtor then directly pays the full value of the debt to the factor instead of creditor), capital lease (capital or property is rent by lessee to possess it from less or at the specified payment and price after specified time duration), payment guarantee, financial instruments, e-payment, money transfer, foreign exchange trade, trust, advisory services for investment and providing information.

Operating income is the amount of profit realized from a business's operations after taking out operating expenses - such as cost of goods sold (COGS) or wages - and depreciation. Operating income takes the gross income (revenue minus COGS) and subtracts other operating expenses and then removes depreciation. These operating expenses are costs which are incurred from operating activities and include things such as office supplies and heat and power. Operating Income is typically a synonym for earnings before interest and taxes (EBIT) and is also commonly referred to as "operating profit" or "recurring profit".

Аргачлалын тайлбар**Methodological notes**

Санхүүгийн зардалд бүх төрлийн хүүгийн зардал, санхүүгийн түрээс, факторингийн үйл ажиллагаатай холбоотой гарсан зардал, гадаад валют, үнэт цаасны арилжааны зардал, шимтгэлийн зардал, хүүгийн зардлын буцаалт зэрэг зардлыг оруулна.

Санхүүгийн цэвэр ашгийг санхүүгийн орлогоос санхүүгийн зардал болон болзошгүй эрсдэлийн зардлыг хасаж тооцно.

Болзошгүй эрсдэлийн зардал нь банк бус санхүүгийн байгууллагын үйл ажиллагааны явцад гарсан эрсдэлд зарцуулсан зардал юм. Энэхүү зардалд үнэт цаасны арилжаа, зээл, санхүүгийн түрээс, факторингийн үйлчилгээ, үл хөдлөх хөрөнгө, авлагын эрсдэлийн зардлыг хамруулна.

Хоршоо нь эдийн засгийн болон нийгэм, соёлын нийтлэг хэрэгцээгээ хангах зорилгоор хэд хэдэн этгээд сайн дураараа нэгдсэн, ардчилсан, хамтын удирдлага, хяналт бүхий, дундын эд хөрөнгө дээр үндэслэн үйл ажиллагаа явуулахаар хамтран байгуулсан хуулийн этгээд юм.

Operating expenses include the expenses, such as interest expenses, expenses incurred with respect to finance leasing, factoring and trading of foreign currency and securities, commission fees and returns of interest expenses.

Net operating income after provisions is the gross annual income after all operating expenses have been paid, but before adjustments to the income have been made to cover income taxes, interest payments, and any amount of depreciation or amortization that is applicable.

Provisions that in operating activity expenses for provisions. These expenses include provisions for stock trading, provisions for losses on loans, provisions for capital lease, provisions for factoring, provision for finance, provision for claims etc.

A cooperative is a group of several individuals united voluntarily to meet their common economic, social, and cultural needs and aspirations through a jointly-owned and democratically-controlled property.

14 Мөнгө, банк, даатгал

14.1 МӨНГӨНИЙ НИЙЛҮҮЛЭЛТ
MONEY SUPPLY

Үзүүлэлт	Indicators	2010	2011	2012	2013
сая төг / mln.tog					
Гүйлгээнд байгаа бэлэн мөнгө	Currency in circulation	519 692.4	713 351.1	828 450.3	841 129.3
Банкнаас гадуурхи мөнгө	Currency outside banks	388 202.7	517 494.2	603 884.4	582 146.8
Мөнгө M1	Money M1	1 157 617.9	1 741 075.7	1 835 413.2	2 083 310.4
Мөнгө M2	Money M2	4 679 981.4	6 412 259.3	7 617 272.4	9 450 952.8
Нөөц мөнгө	Reserve money	945 477.3	1 659 753.3	2 166 224.0	3 335 571.9

14.2 ГАДААД ВАЛЮТЫН ЦЭВЭР АЛБАНЫ НӨӨЦ
NET INTERNATIONAL RESERVES

Үзүүлэлт	Indicators	2010	2011	2012	2013
Гадаад валютын цэвэр албан нөөц, сая ам.долл	Net international reserves, mln. US dollars	2 091.2	2 273.9	3 629.2	1 193.0
Импорт хангах нөөц, долоо хоногоор	Reserves in weeks of goods imports	33.3	18.2	28.2	9.8

14.3 ИРГЭДИЙН ХАДГАЛАМЖИЙН ҮЛДЭГДЭЛ, бүс, аймаг, нийслэлээр
OUTSTANDING INDIVIDIAL DEPOSITS, by region, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010	2011	2012	2013
сая төг / mln.tog					
Бүгд	Total	2 366 698.8	2 554 209.5	3 815 238.6	4 625 800.0
Баруун бүс	Western region	99 445.6	137 730.5	174 813.9	217 528.5
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	24 639.4	32 869.1	41 374.2	50 832.3
Говь-Алтай	Govi-Altai	16 981.9	23 249.8	30 456.9	37 737.1
Завхан	Zavkhan	17 848.7	24 537.8	26 355.9	37 511.7
Увс	Uvs	21 320.6	32 074.9	43 977.5	51 724.2
Ховд	Khovd	18 655.0	24 998.9	32 649.4	39 723.2
Хангайн бүс	Khangai region	149 786.4	210 313.0	266 748.3	320 105.4
Архангай	Arkhangai	19 340.4	26 222.2	36 558.0	44 472.5
Баянхонгор	Bayankhongor	16 093.9	24 291.3	32 009.0	39 895.3
Булган	Bulgan	9 608.4	13 978.2	19 089.7	23 416.9
Орхон	Orkhon	56 506.7	74 964.2	90 614.4	105 368.8
Өвөрхангай	Ovorkhangai	24 139.5	32 319.6	40 941.6	52 985.1
Хөвсгөл	Khovsgol	24 097.6	38 537.5	47 535.6	53 966.8
Төвийн бүс	Central region	118 582.4	172 407.7	232 731.7	273 148.3
Говьсүмбэр	Govisumber	2 410.6	3 800.6	5 261.1	7 661.8
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	42 634.3	56 877.0	68 365.2	84 926.6
Дорноговь	Dornogovi	12 411.4	28 561.3	24 856.8	27 251.0
Дундговь	Dundgovi	8 559.8	12 194.6	18 023.4	22 690.2
Өмнөговь	Omnogovi	22 535.3	34 855.5	54 157.4	56 201.6
Сэлэнгэ	Selenge	17 803.1	23 160.0	31 436.5	39 238.5
Төв	Tov	12 227.9	12 958.7	30 631.3	35 178.6
Зүүн бүс	Eastern region	45 550.2	66 604.8	88 095.6	109 834.2
Дорнод	Dornod	19 272.7	27 656.0	32 629.9	41 955.3
Сүхбаатар	Sukhbaatar	11 309.0	16 756.9	25 162.4	31 078.1
Хэнтий	Khentii	14 968.5	22 191.9	30 303.3	36 800.8
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	1 953 334.1	1 967 153.5	3 052 849.2	3 705 183.6

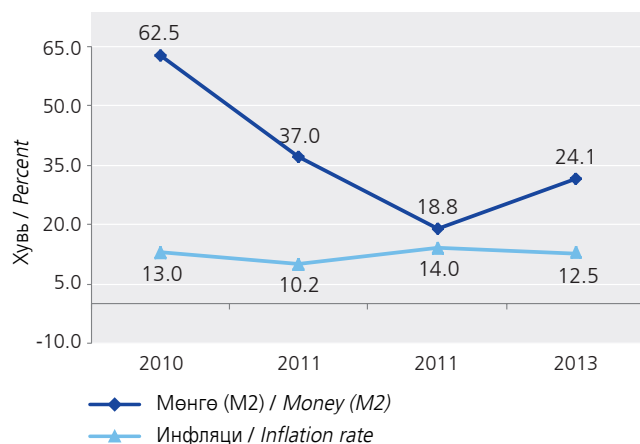
Эх үүсвэр: Монголбанкны статистикийн сарын бюллетень

Source: Monthly statistical bulletin, The Central bank of Mongolia

14.4 ЗЭЭЛИЙН ӨРИЙН ҮЛДЭГДЭЛ, бүс, аймаг, нийслэлээр
LOANS OUTSTANDING, by region, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010	2011	2012	2013
		сая төг / mln.tog			
Бүгд	Total	3 264 778.0	5 641 233.7	6 990 546.3	10 769 336.6
Баруун бүс	Western region	145 773.9	245 306.9	309 549.8	465 386.6
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	32 541.4	52 019.6	68 778.2	96 228.5
Говь-Алтай	Govi-Altai	21 334.9	35 173.4	44 285.9	68 576.2
Завхан	Zavkhan	25 574.3	41 796.7	49 278.1	71 311.1
Увс	Uvs	32 001.7	64 429.5	81 387.8	130 894.5
Ховд	Khovd	34 321.6	51 887.7	65 819.8	98 376.3
Хангайн бүс	Khangai region	215 460.6	380 884.9	468 541.4	700 224.3
Архангай	Arkhangai	26 057.4	39 681.3	51 355.9	74 286.8
Баянхонгор	Bayankhongor	26 658.6	48 486.6	60 835.6	97 041.3
Булган	Bulgan	20 860.0	38 507.2	48 664.9	70 430.9
Орхон	Orkhon	66 827.8	120 163.8	141 466.6	205 922.4
Өвөрхангай	Ovorkhangai	36 146.0	64 036.5	82 124.6	127 485.6
Хөвсгөл	Khovsgol	38 910.7	70 009.5	84 093.8	125 057.3
Төвийн бүс	Central region	233 371.0	468 397.8	567 106.6	844 329.6
Говьсүмбэр	Govisumber	9 527.9	17 008.9	20 691.8	33 423.8
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	64 369.0	122 605.4	138 441.3	216 519.4
Дорноговь	Dornogovi	40 679.1	80 853.7	102 817.7	157 923.0
Дундговь	Dundgovi	14 514.5	27 155.5	35 248.0	56 131.2
Өмнөговь	Omnogovi	33 833.2	78 236.6	94 839.8	132 307.6
Сэлэнгэ	Selenge	47 690.3	85 971.1	114 827.0	164 826.6
Төв	Tov	22 757.0	56 566.6	60 241.1	83 198.0
Зүүн бүс	Eastern region	80 439.5	153 454.8	195 704.5	291 781.6
Дорнод	Dornod	33 467.7	66 630.3	82 943.5	126 978.9
Сүхбаатар	Sukhbaatar	19 582.3	35 131.7	46 941.4	73 479.3
Хэнтий	Khentii	27 389.5	51 692.8	65 819.6	91 323.4
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	2 589 733.1	4 393 189.3	5 449 644.0	8 467 614.5

Эх үүсвэр: Монголбанкны статистикийн сарын бюллетень
Source: Monthly statistical bulletin, The Central bank of Mongolia

Инфляци, мөнгөний нийлүүлэлтийн жилийн өөрчлөлт
Annual inflation rate & change of money supply

14.5 ЧАНАРГҮЙ ЗЭЭЛИЙН ӨРИЙН ҮЛДЭГДЭЛ, бүс, аймаг, нийслэлээр
OUTSTANDING NON-PERFORMING LOANS, by region, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the capital</i>	2010	2011	2012	2013
		сая төг / <i>mln.tog</i>			
Бүгд	Total	374 357.6	329 961.1	295 096.5	565 956.4
Баруун бүс	Western region	5 403.4	2 668.7	1 789.9	1 443.4
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	834.2	385.9	432.3	547.8
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	159.9	182.6	200.3	112.8
Завхан	<i>Zavkhan</i>	1 012.3	880.3	530.4	333.4
Увс	<i>Uvs</i>	493.2	229.7	181.8	275.6
Ховд	<i>Khovd</i>	2 903.8	990.3	445.1	173.8
Хангайн бүс	Khangaï region	4 953.7	3 066.8	2 622.9	2 715.0
Архангай	<i>Arkhangai</i>	328.1	629.1	305.3	154.0
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	559.4	320.0	176.1	533.7
Булган	<i>Bulgan</i>	420.1	473.5	227.7	336.5
Орхон	<i>Orkhon</i>	1 625.3	1 036.5	1 415.5	1 287.6
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	1 149.9	333.1	203.9	181.4
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	870.9	274.6	294.4	221.8
Төвийн бүс	Central region	11 323.0	11 766.9	3 708.0	4 631.1
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	829.7	179.9	83.1	30.8
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	8 686.6	8 154.9	1 506.3	1 345.8
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	293.0	291.0	328.9	462.2
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	293.2	304.1	87.4	75.0
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	613.9	526.2	896.4	1 564.4
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	318.7	1 247.6	716.9	1 061.9
Төв	<i>Tov</i>	287.9	1 063.2	89.0	91.0
Зүүн бүс	Eastern region	1 010.5	2 383.6	606.1	669.4
Дорнод	<i>Dornod</i>	500.4	1 942.6	373.0	379.6
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	240.3	71.4	48.8	42.0
Хэнтий	<i>Khentii</i>	269.8	369.6	184.3	247.8
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	351 667.0	310 075.1	286 369.6	556 497.5

14.6 ВАЛЮТЫН ХАНШ
EXCHANGE RATES

		2010	2011	2012	2013
		төг / <i>tog</i>			
Валютын ханш, жилийн дундаж	Exchange rates, annual average				
АНУ-ын доллар	<i>USD</i>	1 355.93	1 265.46	1 359.40	1 525.72
Евро	<i>EUR</i>	1 801.41	1 761.27	1 748.62	2 029.01
Рубль	<i>RUB</i>	44.71	43.08	43.81	47.83
Юань	<i>CNY</i>	200.25	195.91	215.50	248.36
Вон	<i>KRW</i>	1.17	1.14	1.21	1.40
Иен	<i>JPY</i>	15.46	15.90	17.06	15.63
Фунт	<i>GBP</i>	2 096.18	2 028.51	2 155.55	2 392.01
Валютын ханш, оны эцэст	Exchange rates, at the end of period				
АНУ-ын доллар	<i>USD</i>	1 257.18	1 396.37	1 392.10	1 659.34
Евро	<i>EUR</i>	1 679.97	1 806.76	1 835.83	2 288.81
Рубль	<i>RUB</i>	41.13	43.44	45.66	50.58
Юань	<i>CNY</i>	190.78	221.63	223.39	274.17
Вон	<i>KRW</i>	1.12	1.21	1.30	1.57
Иен	<i>JPY</i>	15.45	18.00	16.15	15.80
Фунт	<i>GBP</i>	1 948.57	2 155.30	2 240.03	2 735.17

Эх үүсвэр: Монголбанкны статистикийн сарын бюллетень
Source: *Monthly statistical bulletin, The Central bank of Mongolia*

14.7 ҮНЭТ ЦААСНЫ ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ
MAIN INDICATORS OF STOCK MARKET

	2010	2011	2012	2013	
Бүртгэлтэй компаний тоо	<i>Number of registered companies</i>	336	332	329	261
Зах зээлийн үнэлгээ, сая төг	<i>Market capitalization, mln.tog</i>	1 373 946.2	2 168 570.0	1 799 898.9	1 670 531.2
Хувьцааны арилжаа	<i>Stock trading</i>				
Үнийн дүн, сая төг	<i>Trading value, mln.tog</i>	62 873.1	109 110.8	144 746.5	97 603.0
Арилжигдсан хувьцааны тоо, сая ш	<i>Trading volume, mln.pcs</i>	64.5	122.8	133.8	65.8
Бондын арилжаа	<i>Bond trading</i>				
Засгийн газрын, сая төг	<i>Government bond value, mln.tog</i>	30 000.0	236 730.6	0.5	1 010.4
Компаний, сая төг	<i>Company's bond value, mln.tog</i>	-	4 394.5	309.6	-
ЗГҮЦаасны хоёрдогч захын арилжаа* сая төг	<i>Government security secondary market* mln.tog</i>	-	-	-	300 494.2
ТОП-20 индекс	<i>TOP-20 index</i>				
дундаж	<i>average</i>	10 582.8	21 420.8	19 072.0	15 094.9
хамгийн их	<i>maximum</i>	15 040.0	32 955.0	22 286.7	18 301.9
хамгийн бага	<i>minimum</i>	6 144.3	14 686.6	15 101.9	13 188.5
хаалт	<i>closing</i>	14 759.8	21 687.6	17 714.5	16 301.8
Хийгдсэн хэлцлийн тоо, мянга	<i>Total deals made, thous</i>	25.5	48.2	27.0	16.3
Брокер, дилерийн компаний тоо	<i>Number of Broker and dealer companies</i>	45	76	80	79

Эх үүсвэр: Монголын Хөрөнгийн биржийн жилийн эцсийн мэдээ

Source: Annual report of Mongolian Stock Exchange

*Монголбанк

*The Central bank of Mongolia

14.8 ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ҮНЭЛГЭЭ ХАМГИЙН ӨНДӨРТЭЙ БАЙСАН 30 КОМПАНИ, 2013
30 LEADING COMPANIES IN MARKET CAPITALIZATION, in 2013

Компаний нэр	Name of companies	Зах зээлийн үнэлгээ
		Market value сая төг / mln.tog
ТАВАН ТОЛГОЙ	TAVAN TOLGOI	318 887.8
АПУ	APU	302 276.7
ШИВЭЭ ОВОО	SHIVEE OVOO	103 327.1
БАГАНУУР	BAGANUUR	97 530.8
БЭРХ УУЛ	BERKH UUL	85 588.7
ШАРЫН ГОЛ	SHARIIN GOL	78 781.7
ГОВЬ	GObI	43 140.2
УБ БҮК	UB BUK	42 874.5
МОНГОЛЫН ЦАХИЛГААН ХОЛБОО	TELECOM MONGOLIA	38 779.5
МОНГОЛ СЕКЬЮРИТИЕС	MONGOL SECURITIES	34 500.0
УЛААНБААТАР ЗБ	UB HOTEL	31 196.0
СҮҮ	SUU	30 794.9
БИДИСЕК	BD SEC	26 400.0
БАЯНГОЛ ЗБ	BAYANGOL HOTEL	21 999.4
УЛСЫН ИХ ДЭЛГҮҮР	ULSYN IKH DELGUUR	20 207.5
ГУТАЛ	GUTAL	17 805.5
МАТЕРИАЛ ИМПЕКС	MATERIAL IMPEX	17 348.9
ТАЛХ ЧИХЭР	TALKH CHIKHER	14 178.3
РЕМИКОН	REMICON	13 218.1
ХӨХ ГАН	KHUKH GAN	13 171.3
МОГОЙН ГОЛ	MOGOIN GOL	13 099.7
ГЕРМЕС ЦЕНТР	HERMES CENTRE	12 802.5
ДАРХАН НЭХИЙ	DARKHAN NEKHII	12 713.0
ТАХЬ КО	TAKHI CO	12 649.5
СИЛИКАТ	SILICATE	10 657.0
МОНГОЛИА ДЕВЕЛОПМЕНТ РЕСОРСЕС	MONGOLIA DEVELOPMENT RESOURCES	10 291.6
АТАР ӨРГӨӨ	ATAR URGUU	10 274.0
ЭЭРМЭЛ	EERMEL	9 738.6
МОНГОЛ ШИЛТГЭЭН	MONGOL SHILTGEEN	9 500.0
МАХ ИМПЕКС	MAKH IMPEX	9 475.2

Эх үүсвэр: Монголын Хөрөнгийн биржийн жилийн эцсийн мэдээ
Source: Annual report of Mongolian Stock Exchange

14.9 ҮНЭТ ЦААС НЬ ИДЭВХТЭЙ АРИЛЖИГДСАН 30 КОМПАНИ, 2013
30 COMPANIES WITH MOST ACTIVE TRADED STOCKS, in 2013

Компаний нэр	Name of companies	Арилжигдсан үнэт цаас Trading volume, pcs
АПУ	APU	15 150 762
НАКО ТҮЛШ	NACO TULSH	12 152 641
МОНИНЖБАР	MONINJBAR	10 816 995
ХАЙ БИ ОЙЛ	HB OIL	5 538 337
РЕМИКОН	REMICON	5 131 385
БАГАНУУР	BAGANUUR	4 474 622
ГЕРМЕС ЦЕНТР	HERMES CENTRE	2 887 682
ХӨХ ГАН	KHUKH GAN	1 781 346
ЖЕНКО ТУР БЮРО	JENCO TOUR BUREAU	997 719
МОНГОЛИА ДЕВОЛОПМЕНТ РЕСОРСЕС	MONGOLIA DEVELOPMENT RESOURCES	986 537
ОЛЛОО	OLLOO	967 933
Э-ТРАНС ЛОЖИСТИКС	E-TRANS LOGISTICS	665 868
ТАВАН ТОЛГОЙ	TAVAN TOLGOI	653 735
БИ ДИ СЕК	BD SEC	473 542
СИЛИКАТ	SILICATE	428 647
ГОВЬ	GOBI	250 997
УЛСЫН ИХ ДЭЛГҮҮР	ULSYN IKH DELGUUR	243 873
ЕВРОФЕ АЗИА	EURO FEU ASIA	232 939
ГОВЬ ФАЙНЕНШЛ ГРУПП	GOBI FINANCIAL GROUP	188 924
ДАРХАН НЭХИЙ	DARKHAN NEKHII	173 278
БАЯНХАЙРХАН	BAYANKHAIKHAN	149 065
БАЯН АЛДАР	BAYAN ALDAR	145 573
АДУУНЧУЛУУН	ADUUNCHULUUN	116 174
БИШРЭЛТ ИНДАСТРИЛ	BISHRELT INDUSTRIAL	107 879
БАЯЛАГ НАЛАЙХ	BAYALAG NALAIKH	107 690
ШАРЫН ГОЛ	SHARIIN GOL	85 122
МОН.ЦАХИЛГААН ХОЛБОО	TELECOM MONGOLIA	77 418
СЭЛЭНГЭ ДУЛААНХААН	SELENGE DULAANKHAAN	76 440
ДАРХАН ЗБ	DARKHAN HOTEL	71 186
ЗООС ГОЁЛ	ZOOS GOYOL	46 823

14.10 ХУВЬЦААНЫ АРИЛЖААНЫ ҮЗҮҮЛЭЛТ
INDICATORS OF TRADING STOCK

Он Year	Арилжаа явсан өдрийн тоо Trading days	Арилжигдсан хувьцааны тоо Volume in piece		Үнийн дүн (сая төг) Total value (mln. tog)	
		Нийт (сая.ш) Total (mln.pcs)	Өдрийн дундаж (мян.ш) Daily average (thous.pcs)	Нийт Total	Өдрийн дундаж Daily average
2010	253	64.5	255.0	62 873.1	248.5
2011	252	122.8	487.2	109 110.8	433.0
2012	250	133.8	535.2	144 746.4	579.0
2013	254	65.8	258.9	97 603.0	384.3

Эх үүсвэр: Монголын Хөрөнгийн биржийн жилийн эцсийн мэдээ
Source: Annual report of Mongolian Stock Exchange

14.11 КОМПАНИЙ БОНДЫН АРИЛЖАА
COMPANY BOND TRADING

Он Year	Арилжаа явсан өдрийн тоо Trading days	Арилжигдсан бондын тоо (мян.ш) Volume in piece (thous.pcs)		Үнийн дүн (сая төг) Total value (mln.tog)		Хөрөнгө оруулагчид (сая төг) Purchased by investors (mln.tog)		
		Нийт Total	Өдрийн дундаж Daily average	Нийт Total	Өдрийн дундаж Daily average	Арилжааны банкууд Commercial banks	Бизнесийн байгууллагууд Business companies	Хувь хүмүүс Individuals
2010	-	-	-	-	-	-	-	-
2011	14	439.5	31.4	4 394.5	313.9	2 000.0	-	2 394.5
2012	6	30.9	5.2	309.6	51.6	-	226.3	43.3
2013	-	-	-	-	-	-	-	-

14.12 ЗАСГИЙН ГАЗРЫН БОНДЫН АРИЛЖАА
GOVERNMENT BOND TRADING

Он Year	Арилжаа явсан өдрийн тоо Trading days	Арилжигдсан бондын тоо (мян.ш) Volume in piece (thous.pcs)		Үнийн дүн (сая төг) Total value (mln.tog)		Хөрөнгө оруулагчид (сая төг) Purchased by investors (mln.tog)			
		Нийт Total	Өдрийн дундаж Daily average	Нийт Total	Өдрийн дундаж Daily average	Арилжааны банкууд Commercial banks	Бизнесийн байгууллагууд Business companies	Төрийн байгууллагууд State institutions	Хувь хүмүүс Individuals
2010	1	3.0	3.0	30 000.0	30 000.0	17 500.0	-	12 500.0	-
2011	14	2 367.3	169.1	236 730.6	16 909.3	236 219.5	409.1	-	102.0
2012	1	0.005	0.005	0.5	0.5	-	-	-	0.5
2013	1	10	10	1 010.4	1 010.4	-	1010.4	-	-

Эх үүсвэр: Монголын Хөрөнгийн биржийн жилийн эцсийн мэдээ
Source: Annual report of Mongolian Stock Exchange

14.13 ДААТГАЛЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ, оны эцэст
MAIN INDICATORS OF INSURANCE INSTITUTIONS, by the end of the year

Үзүүлэлт	Indicators	2010	2011	2012	2013
Даатгалын хураамжийн орлого, сая төг	Insurance premium, mln.tog	31 768.5	47 487.1	79 003.6	93 897.4
Нөхөн төлбөр, сая төг	Insurance reimbursement, mln.tog	8 826.8	10 171.5	16 916.9	26 459.3
Даатгалын сангийн өөрчлөлт, сая төг	Changes of insurance reserves, mln.tog	2 128.0	7 341.4	13 580.7	10 517.2
Тайлант хугацаанд үйл ажиллагаа явуулсан даатгалын байгууллагын тоо	Number of Insurance institutions, at the reporting period	17	17	18	17
Тайлант хугацаанд үйл ажиллагаа явуулсан даатгалын байгууллагын ажиллагчдын тоо	Number of employed persons	510	636	868	1101

Эх үүсвэр: Санхүүгийн зохицуулах хороо
Source: Financial regulatory commission

14.14 БАНК БУС САНХҮҮГИЙН БАЙГУУЛЛАГЫН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ, оны эцэст
 MAIN INDICATORS OF NON-BANK FINANCIAL INSTITUTION, by the end of the year

Үзүүлэлт	Indicators	2010	2011	2012	2013
Санхүүгийн орлого, сая төг	Operating income, mln.tog	29 004.4	45 210.5	67 651.1	102 048.3
Санхүүгийн зардал, сая төг	Operating expenses, mln.tog	8 766.9	14 466.6	23 281.4	39 708.3
Болзошгүй эрсдлийн зардал, сая төг	Provisions, mln.tog	2 247.0	2 114.7	2 322.9	3 384.4
Санхүүгийн цэвэр ашиг, сая төг	Net operating income after provisos, mln.tog	17 990.5	28 629.2	42 046.8	58 955.6
Тайлант хугацаанд үйл ажиллагаа явуулсан банк бус санхүүгийн байгууллагын тоо	Number of Non bank financial institutions at the reporting period	182	195	212	263

14.15 ХАДГАЛАМЖ, ЗЭЭЛИЙН ХОРШООДЫН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ, оны эцэст
 MAIN INDICATORS OF SAVING AND CREDIT COOPERATIVE, by the end of the year

Үзүүлэлт	Indicators	2010	2011	2012	2013
Хүүгийн орлого, сая төг	Interest income, mln.tog	11 171.4	12 372.8	15 426.0	16 862.3
Хүүгийн зарлага, сая төг	Interest expenses, mln.tog	6 361.0	7 384.7	8 322.6	8 909.8
Хүүгийн цэвэр орлого, сая төг	Net interest income, mln.tog	4 810.4	4 988.1	7 103.4	7 952.5
Тайлант хугацаанд үйл ажиллагаа явуулсан хадгаламж, зээлийн хоршоодын тоо	Number of Saving and credit cooperatives, at the reporting period	179	162	148	141

Эх үүсвэр: Санхүүгийн зохицуулах хороо
 Source: Financial regulatory commission

15 Төрийн санхүү

Улсын нэгдсэн төсвийн 2013 оны **5927.6 тэрбум** төг, зарлага **6178.0 тэрбум** төг болж, улсын нэгдсэн төсвийн **тэнцвэржүүлсэн тэнцэл 297.3 тэрбум** төгрөгийн алдагдалтай гарч, **ДНБ-ий 1.7 хувийг** эзэлж байна | Улсын нэгдсэн төсвийн орлогод **татварын орлого 85.3 хувь**, зарлагын дүнд **урсгал зардал 73.8 хувь**, хөрөнгийн зардал **23.4 хувийг** эзэлж байна.

Public finance 15

*In 2013, the total general government budget **revenue reached 5927.6 bln.tog** while the total **expenditure** amounted to **6178.0 bln.tog**. As a result, the equilibrated balance showed a deficit of **297.3 bln.tog**, accounting for **1.7 percent** of GDP | In 2013, the **tax revenue accounted for 85.3 percent** in the general government budget revenue whereas the **current expenditure made up 73.8 percent** and the capital expenditure 23.4 percent of the total expenditure.*

255	Төсвийн орлого улсын нэгдсэн төсөв улсын төсөв, орон нутгийн төсөв нэр төрлөөр	Revenue of government budget <i>general government central government, local government by classification of revenue</i>
258	Төсвийн зарлага улсын нэгдсэн төсөв улсын төсөв, орон нутгийн төсөв нэр төрлөөр	Expenditure of government budget <i>general government central government, local government by classification of expenditure</i>
260	Орон нутгийн төсөв орлого, зарлага бүс, аймаг, нийслэлээр	Local budget <i>revenue, expenditure by region, aimags and the capital</i>
263	Улсын төсвөөс орон нутгийн төсөвт олгосон санхүүгийн дэмжлэг бүс, аймаг, нийслэлээр	Grants from central government to local government <i>by region, aimags and the capital</i>
263	Орон нутгийн төсвөөс улсын төсөвт төвлөрүүлсэн орлого аймаг, нийслэлээр	Grants from local government to central budget <i>by aimags and the capital</i>
264	Улсын нэгдсэн төсвийн зарлага төсвийн ерөнхийлөн захирагчаар	Expenditure of general government <i>by portfolio of ministers</i>
265	Хүний хөгжил сан орлого, зарлага нэр төрлөөр	Human development fund <i>revenue, expenditure by classification</i>
265	Нийгмийн даатгалын сан орлого, зарлага нэр төрлөөр	Social security fund <i>revenue, expenditure by classification</i>

Төрийн санхүү

Монгол Улсын нэгдсэн төсөв нь улсын төсөв, орон нутгийн төсөв, Хүний хөгжлийн сангийн төсөв /2010 он хүртэл Монгол улсыг хөгжүүлэх сан гэсэн нэртэй байсан/ болон нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс бүрдэнэ. Улсын Их Хурлаас баталсан, Засгийн газар бүрдүүлэн, зарцуулах төсвийг улсын төсөв гэнэ. Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлаас баталсан, аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн Засаг даргын бүрдүүлэн, зарцуулах төсвийг орон нутгийн төсөв гэнэ. Орон нутгийн төсөв нь аймаг, нийслэл, сум, дүүргийн төсвөөс бүрдэнэ.

Төсвийн орлого нь тогтворжуулалтын сангийн болон тэнцвэржүүлсэн орлогоос бүрдэнэ. Тэнцвэржүүлсэн орлого нь урсгал орлого, хөрөнгийн орлого, тусламжийн орлогоос бүрдэнэ. Татварын болон татварын бус орлогоос урсгал орлого бүрдэнэ. Татварын орлогод орлогын албан татвар, нийгмийн даатгалын шимтгэл, хураамж, өмчийн татвар, дотоодын бараа, үйлчилгээний татвар, гадаад худалдааны татварын орлого болон бусад татвар орно. Төрийн өмчийн оролцоотой аж ахуйн нэгжийн төрийн өмчид ногдох хувьцааны ногдол ашиг, хүү, торгуулийн орлого, түрээсийн орлого, төсөвт газрын өөрийн орлого болон бусад орлогоос татварын бус орлогыг бүрдүүлдэг.

Төсвийн зарлагыг урсгал зардал, хөрөнгийн зардал, цэвэр зээл гэж ангилна. Урсгал зардалд бараа, үйлчилгээний зардал, зээлийн үйлчилгээний төлбөр, татаас ба шилжүүлэг багтана.

Төсвийн тэнцвэржүүлсэн нийт ашиг /алдагдал/ гэж нийт орлого, тусламжийн дүн нийт зарлага, цэвэр зээлийн дүнгээс их /бага/ байхыг хэлнэ. Урсгал тэнцлийг урсгал орлого ба урсгал зардлын зөрүүгээр тодорхойлно.

Монгол Улсын төсвийн жил тухайн оны 1 дүгээр сарын 1-ний өдрөөс эхэлж 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болдог. Монгол Улсын нэгдсэн төсвийн орлого, зарлагын мэдээг Сангийн яам нэгтгэн гаргаж байна.

Public finance

The Mongolian general government budget consists of the central budget, the local budget, the Human development fund budget /it was named as the Mongolian Development Fund till 2010/, and the Social Security Fund budget. The central budget is a budget that is approved by the State Great Khural for the collection and expenditure of the government. The local budget is a budget that is approved by Heads of Khurals of Representatives of the citizens for the collection and expenditure of the aimag, the capital city, the soum, and the district's governors. The local budget consists of the budget of the aimag, the capital city, the soum and the district.

Budget revenue consists of the stabilization fund revenue and equilibrated revenue. The equilibrated revenue consists of current revenue, capital revenue and grants. The current revenue consists of the tax revenue and non-tax revenue. Tax revenue includes income taxes, social contributions, taxes on property, taxes on domestic goods and services, taxes on foreign trade and other taxes. Non-tax revenue includes dividends from state partially owned enterprises with state shares, interest and fines, revenue from rent, own revenue of budget and other non-tax revenue.

Budget expenditure is classified as the current expenditure, the capital expenditure and the net lending. The current expenditure includes goods and services, interest payment and subsidies and transfers.

Overall equilibrated budget surplus /deficit/ is total equilibrated revenue and grants, more /less/ than total expenditure, and net lending. The current balance is calculated as the difference between current revenue and current expenditure.

The financial year of Mongolia starts from 1st of January and ends on 31st of December of the year. The Ministry of Finance compiles data on general budget revenue and expenditure of Mongolia.

15.1 МОНГОЛ УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, нэр төрлийн ангиллаар
 MONGOLIAN GENERAL GOVERNMENT REVENUE, by classification of revenue

	2010	2011	2012	2013*
	<i>сая төг / mln.tog</i>			
НИЙТ ОРЛОГО, ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	3 122 464.2	4 468 198.0	4 957 777.2	5 927 582.0
ТОГТВОРЖУУЛАЛТЫН САН	-	241 019.9	94 656.5	46 858.6
НИЙТ ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН ОРЛОГО, ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	3 122 464.2	4 227 178.1	4 863 120.8	5 880 723.4
УРСГАЛ ОРЛОГО	3 078 290.0	4 213 674.3	4 828 012.7	5 879 032.8
ТАТВАРЫН ОРЛОГО	2 688 236.3	3 668 307.8	4 179 321.5	5 057 339.1
Орлогын албан татвар	974 970.8	833 738.9	871 401.5	1 108 234.4
Аж ахуйн нэгжийн	390 854.5	545 631.1	524 325.9	659 514.1
Хүн амын	160 944.5	232 257.3	347 019.7	448 720.3
Цалин хөлс болон түүнтэй адилтгах орлогын татвар	149 503.0	216 120.6	328 259.0	405 420.1
Үйл ажиллагааны орлогын	-	-	-	14 971.4
Хөрөнгө борлуулсны орлогын	-	-	-	21 958.2
Урлагийн тоглолт, спортын тэмцээний шагнал, наадмын бай шагнал	-	-	-	462.3
Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	6 151.9	9 446.1	17 674.5	23 207.7
Хувиараа аж ахуй эрхлэгчдийн орлогын татвар	6 791.0	9 127.5	14 041.6	-
Мал бүхий иргэдийн орлогын татвар	182.7	53.6	26.4	-
Орлогыг тодорхойлох боломжгүй иргэдийн татвар	3 403.6	5 042.2	5 569.2	5 409.0
Бусад	7 216.1	11 359.5	16 798.1	23 707.0
Зарим бүтээгдэхүүний үнийн өсөлтийн албан татвар	423 171.8	55 850.6	55.9	-
Нийгмийн даатгалын шимтгэл	331 309.0	473 351.3	650 240.2	860 959.8
Өмчийн татвар	13 812.1	17 152.2	21 929.9	44 041.0
Дотоодын бараа, үйлчилгээний албан татвар	865 325.8	1 434 729.0	1 642 812.7	1 918 970.6
Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар	579 119.6	1 114 382.5	1 296 450.9	1 432 888.9
Дотоодын бараа, үйлчилгээний	207 721.9	365 840.0	496 619.7	573 438.2
Импортын барааны	422 804.7	809 538.9	862 361.3	935 988.1
НӨАТ-ын буцаан олголт	51 407.0	60 996.4	62 530.0	76 537.4
Онцгой албан татвар	268 526.7	293 967.0	312 384.2	449 410.3
Дотоодын архины	68 046.8	67 954.9	92 659.8	148 204.4
Дотоодын тамхины	11 348.0	9 927.6	15 711.4	39 595.8
Автобензин, дизелийн түлшний	92 546.4	48 637.1	17 634.2	45 357.0
Импортын архи, тамхины	24 791.8	34 891.9	49 152.3	79 946.5
Импортын пивоны	5 090.8	5 734.1	7 397.3	10 101.0
Суудлын автомашины	54 525.2	112 347.3	112 271.0	104 393.9
Дотоодын пивоны	12 177.8	14 474.3	17 558.3	21 811.6
Тусгай зориулалтын орлого	17 679.5	26 379.5	33 977.5	36 671.4
Автобензин, дизелийн түлшний татвар	7 390.6	9 206.9	10 814.6	10 908.2
Автотээврийн болон өөрөө явагч хэрэгслийн татвар	10 288.9	17 172.6	23 163.0	25 762.2
Гадаад худалдааны татварын орлого	193 321.7	337 422.6	327 369.8	381 427.0
Импортын барааны гаалийн албан татвар	193 131.9	337 237.1	327 174.6	381 238.3
Экспортын гаалийн албан татвар	189.8	185.5	195.2	188.7
Бусад татвар	309 497.0	571 913.8	665 567.4	743 706.3
Улсын тэмдэгийн хураамж	56 357.5	76 943.8	85 756.2	47 132.5
Ашигт малтмалын хайгуулын болон ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр	34 666.5	40 624.7	42 226.8	38 863.2
Ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр	168 898.0	204 921.7	279 213.6	278 938.1
Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн ордны нөхөн төлбөр	3 170.7	2 000.1	2 066.3	2 367.3
Газрын төлбөр	33 126.0	34 839.8	44 588.5	66 829.3
Байгалын нөөц ашигласны төлбөр	5 668.9	5 525.4	6 049.1	42 746.6
Байгалын ургамлын нөөц ашигласны төлбөр	-	-	-	134.4
Ус рашааны нөөц ашигласны төлбөр	-	-	-	39 135.0
Ойн нөөц ашигласны төлбөр	1 981.0	2 366.2	2 909.5	2 939.5
Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	3 687.9	3 159.3	3 139.6	537.7
Агаарын бохирдлын төлбөр	-	-	24 067.5	25 203.8
Бусад татвар, хураамж	7 609.5	207 058.3	181 599.4	241 625.5
ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	390 053.6	545 366.5	648 691.3	821 693.8
Хувьцааны ногдол ашиг	55 102.7	88 497.2	155 338.1	87 733.8
Хүү, торгуулийн орлого	36 167.2	57 784.8	79 026.3	185 360.9
Түрээсийн орлого	1 717.5	2 206.7	2 557.4	2 157.4
Газрын тосны орлого	54 735.7	75 929.0	108 404.0	187 666.4
Навигацын орлого	31 521.5	35 021.2	38 610.8	63 306.3
Төсөвт газрын өөрийн орлого	163 053.2	233 658.0	183 595.2	226 596.0
Өмч хувьчлал	-	-	5 948.9	3 233.7
Бусад нэр заагдаагүй орлого	47 755.8	52 269.7	75 210.6	65 639.1
ХӨРӨНГИЙН ОРЛОГО	5 686.6	11 962.0	10 426.4	1 690.6
ТУСЛАМЖИЙН ОРЛОГО	38 487.6	1 541.8	24 681.7	-
Гадаадын тусламжийн орлого	38 487.6	1 541.8	24 681.7	-

Тайлбар * Урьдчилсан гүйцэтгэл
Note * Preliminary results

15.2 МОНГОЛ УЛСЫН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, нэр төрлийн ангиллаар
REVENUE OF CENTRAL GOVERNMENT, by classification of revenue

		2010	2011	2012	2013*
		сая төг / mln.tog			
НИЙТ ОРЛОГО, ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	TOTAL REVENUE AND GRANTS	2 488 490.4	3 351 389.0	3 482 390.6	4 032 119.4
ТОГТВОРЖУУЛАЛТЫН САН	STABILIZATION FUND	-	241 019.9	94 656.5	46 858.6
НИЙТ ТЭНЦВЭРЖҮҮЛСЭН ОРЛОГО, ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	TOTAL EQUILIBRATED REVENUE AND GRANTS	2 488 490.4	3 110 369.1	3 387 734.1	3 985 260.8
УРСГАЛ ОРЛОГО	CURRENT REVENUE	2 253 700.6	2 887 500.8	3 036 227.1	3 871 605.6
ТАТВАРЫН ОРЛОГО	TAX REVENUE	1 937 917.2	2 461 688.9	2 585 587.0	3 194 219.1
Орлогын албан татвар	Income tax	814 026.3	601 481.6	524 381.8	659 514.1
Аж ахуйн нэгжийн	Corporation tax	390 854.5	545 631.1	524 325.9	659 514.1
Зарим бүтээгдэхүүний үнийн өсөлтийн албан татвар	Price increase tax of some products	423 171.8	55 850.6	55.9	-
Дотоодын бараа, үйлчилгээний албан татвар	Taxes on domestic goods & services	855 036.9	1 417 556.4	1 619 649.7	1 893 207.4
Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар	Value added tax	579 119.6	1 114 382.5	1 296 450.9	1 432 888.9
Дотоодын бараа, үйлчилгээний	on domestic goods & services	207 721.9	365 840.0	496 619.7	573 438.2
Импортын барааны	on imported goods	422 804.7	809 538.9	862 361.3	935 988.1
НӨАТ-ын буцаан олголт	repayment of VAT	51 407.0	60 996.4	62 530.0	76 537.4
Онцгой албан татвар	Excise taxes	268 526.7	293 967.0	312 384.2	449 410.3
Дотоодын архины	on domestic alcoholic drinks	68 046.8	67 954.9	92 659.8	148 204.4
Дотоодын тамхины	on domestic tobacco	11 348.0	9 927.6	15 711.4	39 595.8
Автобензин, дизелийн түлшний	on fuel and gasoline	92 546.4	48 637.1	17 634.2	45 357.0
Импортын архи, тамхины	on imported alcoholic drinks and tobacco	24 791.8	34 891.9	49 152.3	79 946.5
Импортын пивоны	on imported beer	5 090.8	5 734.1	7 397.3	10 101.0
Суудлын автомашины	on vehicles	54 525.2	112 347.3	112 271.0	104 393.9
Дотоодын пивоны	on domestic beer	12 177.8	14 474.3	17 558.3	21 811.6
Тусгай зориулалтын орлого	Income of special purposes	7 390.6	9 206.9	10 814.6	10 908.2
Автобензин, дизелийн түлшний татвар	tax on fuel and gasoline	7 390.6	9 206.9	10 814.6	10 908.2
Гадаад худалдааны татварын орлого	Taxes on foreign trade	193 321.7	337 422.6	327 369.8	381 427.0
Импортын барааны гаалийн албан татвар	Customs duties	193 131.9	337 237.1	327 174.6	381 238.3
Экспортын гаалийн албан татвар	Exports duties	189.8	185.5	195.2	188.7
Бусад татвар	Other taxes	75 532.4	105 228.3	114 185.7	260 070.6
Улсын тэмдэгтийн хураамж	Stamp fees	48 594.4	53 846.0	57 190.1	15 965.2
Ашигт малтмалын хайгуулын болон ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр	Fee for exploration and mining special permit of the mineral resources	20 599.6	26 891.1	28 166.2	38 863.2
Ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр	Royalty	-	-	-	83 950.7
Улсын төсвийн хөрөнгөөр хайгуул хийсэн ордны нөхөн төлбөр	Payment for deposit explored by the state budget	3 170.7	2 000.1	2 066.3	2 367.3
Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	Fee on usage of natural resource	3 167.6	2 700.1	2 695.6	-
Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	Hunting fee	3 167.6	2 700.1	2 695.6	-
Агаарын бохирдлын төлбөр	Payment for air pollution	-	-	24 067.5	25 203.8
Бусад татвар, хураамж	Other fees	-	19 791.0	-	93 720.4
ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	NON-TAX REVENUE	315 783.4	425 811.9	450 640.1	677 386.5
Хувьцааны ногдол ашиг	Dividends	6 118.0	8 442.7	11 986.4	10 859.7
Хүү, торгуулийн орлого	Interest and Fines	23 009.5	33 571.2	50 089.6	145 062.4
Түрээсийн орлого	Rent	830.0	1 028.0	1 386.6	729.9
Газрын тосны орлого	Oil petroleum	54 735.7	75 929.0	108 404.0	187 666.4
Навигацын орлого	Navigation fee	31 521.5	35 021.2	38 610.8	63 306.3
Төсөвт газрын өөрийн орлого	Revenues from budget entities	155 802.7	224 559.1	173 730.9	216 613.4
Өмч хувьчлал	Privatization receipts	-	-	1 218.6	-
Бусад нэр заагдаагүй орлого	Others	43 766.1	47 260.8	65 213.1	53 148.3
ТУСЛАМЖИЙН ОРЛОГО	GRANTS AND TRANSFERS	234 789.8	222 868.3	351 507.0	113 655.2
Гадаадын тусламжийн орлого	From foreign Governments grants	38 487.6	1 541.8	24 681.7	-
Улсын эмнэлгүүдэд олгох татаас	Subsidy for state hospital	62 869.2	68 500.3	90 015.9	89 407.8
Орон нутгийн төсвөөс төвлөрүүлсэн орлого	From Local Gov't to Central Gov't	133 433.0	152 826.2	236 809.4	24 247.4

Тайлбар * Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note * Preliminary results

15.3 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, нэр төрлийн ангиллаар
LOCAL GOVERNMENT REVENUE, by classification of revenue

		2010	2011	2012	2013*
		сая төг / mln.tog			
НИЙТ ОРЛОГО, ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	TOTAL REVENUE AND GRANTS	360 948.5	580 016.5	862 754.3	1 881 954.6
УРСГАЛ ОРЛОГО	CURRENT REVENUE	335 125.8	538 614.6	700 573.3	753 766.7
ТАТВАРЫН ОРЛОГО	TAX REVENUE	301 809.8	464 703.2	612 781.0	678 040.7
Орлогын албан татвар	Income tax	160 944.5	232 257.3	347 019.7	448 720.3
Аж ахуйн нэгжийн	Corporation tax	0.0	0.0	0.0	0.0
Хүн амын	Personal income tax	160 944.5	232 257.3	347 019.7	448 720.3
Цалин хөлс болон түүнтэй адилтгах орлогын татвар	Taxes on wages and salaries	149 503.0	216 120.6	328 259.0	405 420.1
Үйл ажиллагааны орлогын	Tax revenue from operating income				- 14 971.4
Хөрөнгө борлуулсны орлогын	Tax revenue from sales assets				- 21 958.2
Урлагийн тоглолт, спортын тэмцээний шагнал, наадмын бай шагнал	Tax from award of entertainment, sport competition and others				- 462.3
Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	Personal income tax refund	6 151.9	9 446.1	17 674.5	23 207.7
Хувиараа аж ахуй эрхлэгчдийн орлогын татвар	Taxes on self-employment	6 791.0	9 127.5	14 041.6	-
Мал бүхий иргэдийн орлогын татвар	Taxes of Herdsmen	182.7	53.6	26.4	-
Орлогыг тодорхойлох боломжгүй иргэдийн татвар	Unidentified business revenues	3 403.6	5 042.2	5 569.2	5 409.0
Бусад	Others	7 216.1	11 359.5	16 798.1	23 707.0
Өмчийн татвар	Property taxes	13 812.1	17 152.2	21 929.9	44 041.0
Дотоодын бараа, үйлчилгээний албан татвар	Taxes on domestic goods & services	10 288.9	17 172.6	23 163.0	25 763.2
Тусгай зориулалтын орлого	Income of special purposes	10 288.9	17 172.6	23 163.0	25 763.2
Автотээврийн болон өөрөө явагч хэрэгслийн татвар	tax on vehicles	10 288.9	17 172.6	23 163.0	25 763.2
Бусад татвар	Other taxes	116 764.2	198 121.1	220 668.4	159 516.2
Улсын тэмдэгтийн хураамж	Stamp fees	7 763.1	23 097.8	28 566.0	31 167.3
Ашигт малтмалын хайгуулын болон ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр	Fee for exploration and mining special permit of the mineral resources	14 066.9	13 733.5	14 060.6	-
Ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр	Royalty	51 697.5	103 165.6	63 100.6	-
Газрын төлбөр	Land payment	33 126.0	34 839.8	44 588.5	66 829.3
Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	Fee on usage of natural resource	2 501.3	2 825.3	3 353.5	42 746.6
Байгалийн ургамлын нөөц ашигласны төлбөр	Fee on usage of nature plant's resource	-	-	-	134.4
Ус рашааны нөөц ашигласны төлбөр	Fee on usage of water resource	-	-	-	39 135.0
Ойн нөөц ашигласны төлбөр	Fee on usage of timber	1 981.0	2 366.2	2 909.5	2 939.5
Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	Hunting fee	520.3	459.2	444.1	537.7
Бусад татвар, хураамж	Other fees	7 609.5	20 459.0	66 999.1	18 773.0
ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	NON-TAX REVENUE	33 316.0	73 911.4	87 792.3	75 726.1
Хувьцааны ногдол ашиг	Dividends	8 030.5	35 050.9	33 351.8	8 568.5
Хүү, торгуулийн орлого	Interest and Fines	13 157.8	23 771.1	28 688.0	40 022.9
Түрээсийн орлого	Rent	887.5	1 178.7	1 170.7	1 427.5
Төсөвт газрын өөрийн орлого	Revenues from budget entities	7 250.5	9 098.9	9 864.3	9 982.6
Өмч хувьчлал	Privatization receipts	-	-	4 730.2	3 233.7
Бусад нэр заагдаагүй орлого	Others	3 989.7	4 811.9	9 987.2	12 490.8
ХӨРӨНГИЙН ОРЛОГО	CAPITAL REVENUE	5 686.6	11 962.0	10 426.4	1 690.6
Хөрөнгө худалдсаны орлого	Revenue from immovable assets	5 686.6	11 962.0	10 426.4	1 690.6
ТУСЛАМЖИЙН ОРЛОГО	GRANTS AND TRANSFERS	20 136.2	29 439.9	151 754.7	1 126 497.3
Улсын төсвөөс авсан санхүүгийн дэмжлэг	From Central Gov't to Local Gov't	20 136.2	29 439.9	151 754.7	155 001.6
Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	Transfer income for a specific activities	-	-	-	784 030.3
Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас шилжүүлсэн орлого	Transfer income from local development fund	-	-	-	187 465.4

Тайлбар * Урьдчилсан гүйцэтгэл
Note * Preliminary results

15.4 МОНГОЛ УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, нэр төрлийн ангиллаар
MONGOLIAN GENERAL GOVERNMENT EXPENDITURE, by classification of expenditure

		2010	2011	2012	2013*
		сая төг / mln.tog			
НИЙТ ЗАРЛАГА, ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	TOTAL EXPENDITURE AND NET LENDING	3 080 685.1	4 997 039.9	5 993 800.5	6 177 978.9
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	CURRENT EXPENDITURE	2 256 282.6	3 236 402.9	4 404 111.6	4 559 343.3
Бараа, үйлчилгээний зардал	Goods and services	1 166 323.4	1 504 504.7	2 052 438.6	2 393 599.5
Цалин, хөлс	Wages and salaries	648 105.8	802 464.7	1 197 164.8	1 399 977.4
Нийгмийн даатгалын шимтгэл	Social security contributions	62 125.4	75 938.2	112 826.0	131 277.6
Бараа, үйлчилгээний бусад зардал	Purchase of goods and services	518 217.6	702 039.9	855 273.8	993 622.1
Гэрэл, цахилгааны зардал	Electricity	17 315.0	20 566.8	22 600.1	25 675.3
Түлш, халаалтын зардал	Heating	79 964.9	87 579.0	101 264.0	107 489.3
Тээвэр, шатахууны зардал	Fuel and transportation	31 370.2	37 794.8	43 309.1	46 199.6
Шуудан, холбооны зардал	Communication and post service	6 790.5	8 242.9	8 750.1	10 196.1
Цэвэр, бохир усны зардал	Water	12 453.4	14 623.2	15 216.6	16 033.4
Хичээл, үйлдвэрлэлийн дадлагын зардал	Training expenditure	40.7	-	0.0	0.0
Эд хогшил авах зардал	Purchase of stationery, effects	13 078.2	24 494.8	24 579.2	29 627.0
Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл авах зардал	Purchase of uniforms and special clothes	13 819.2	16 157.0	22 138.4	30 557.3
Хоолны зардал	Food	50 596.4	59 529.5	73 904.9	92 063.5
Эмийн зардал	Medicine	42 013.5	54 644.8	68 643.4	71 694.9
Урсгал засвар	Repair	13 360.5	15 964.1	18 854.5	26 757.9
Байрны түрээс	Rent	5 046.7	6 042.7	8 730.6	12 209.4
Бараа, үйлчилгээний бусад зардал	Others	232 368.4	356 400.1	447 283.0	525 118.3
Зээлийн үйлчилгээний төлбөр	Interest payments	42 327.8	37 321.0	125 913.4	270 466.0
Гадаад зээлийн хүү	External	37 709.1	26 615.6	47 129.7	32 221.3
Банкны зээл болон бондын хүү	Other domestic	4 618.7	10 705.4	78 783.6	238 244.7
Татаас ба шилжүүлэг	Subsidies and transfers	1 047 631.4	1 694 577.3	2 225 759.6	1 895 277.8
Татаас	Subsidies to public enterprises	80 502.5	122 880.7	127 027.7	181 401.7
Эрчим хүчний	Energy	37 234.9	42 862.8	37 104.4	33 254.3
Хотын нийтийн тээврийн	Public transportation	26 824.6	39 627.6	40 656.2	53 367.7
Бусад шилжүүлэг	Other transfers	83.0	11 040.5	29 539.9	60 903.1
Улаан буудай, махны татаас	Subsidies of wheat and meat	12 643.7	16 165.4	14 840.9	24 169.3
Хувийн хэвшлийн байгууллагад үйлдвэрлэл нэмэгдүүлэх зорилгоор олгох татаас	Subsidies of enterprise for increasing production	3 716.4	13 184.3	4 886.3	9 707.3
Төсөв хоорондын урсгал шилжүүлэг	Current intergovernmental transfers	13 206.6	15 299.2	19 455.5	22 380.2
Бусад урсгал шилжүүлгүүд	Other current transfers	814 354.2	1 372 107.1	1 815 717.0	1 492 678.8
Нийгмийн даатгалын зарлага	Social security fund	409 255.3	499 193.7	784 924.2	910 914.4
Халамжийн сангийн зарлага	Social assistance fund	97 863.4	130 174.1	180 364.1	222 044.0
Нөхөн олговор	Reimbursement	124.5	74.2	39.3	73.2
Хэлмэгдэгсдийн нөхөн олговор	Repression reimbursement	100.6	118.8	142.6	82.6
Бусад урсгал шилжүүлэг	Other current transfers	307 010.4	742 546.3	850 247.0	359 564.7
Бусад шилжүүлэг	Other transfers	137 742.4	181 316.3	260 790.2	195 196.5
Гадаад шилжүүлэг	Foreign transfers	1 825.8	2 973.9	2 769.1	3 620.7
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	CAPITAL EXPENDITURE	591 039.5	1 280 919.6	1 525 357.6	1 447 340.2
Дотоод эх үүсвэрээр	From domestic sources	561 626.4	1 110 503.4	1 427 861.4	1 202 820.0
Хөрөнгө оруулалт	Domestic investment	506 629.1	1 020 969.6	1 307 864.0	1 138 886.1
Их засварын зардал	Capital Repairs	30 250.8	50 138.8	53 480.4	27 771.9
Авто замын сан	Road Fund	8 958.8	-	-	-
Геологи хайгуулын зардал	Geological survey	3 724.4	3 927.7	3 995.0	6 756.1
Ойжуулалт, байгаль орчны бусад арга хэмжээ	Forest and other environment expenditure	5 228.9	4 885.1	3 285.6	5 193.9
Улсын нөөц бүрдүүлэх зардал	Commodity stocks	6 834.5	30 582.1	59 236.3	24 211.9
Гадаад эх үүсвэрээр	Foreign financed	29 413.1	170 416.2	97 496.2	244 520.2
ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	NET LENDING	233 363.0	479 717.4	64 331.4	171 295.5
Гадаад зээлээр санхүүжих төсөл	On-lent foreign project loans	49 132.7	4 049.8	52 788.4	51 044.8
Эргэж төлөгдөх цэвэр зээл	Other lending minus repayments	184 230.3	475 667.5	11 543.0	120 250.7

Тайлбар * Урьдчилсан гүйцэтгэл
Note * Preliminary results

15.5 МОНГОЛ УЛСЫН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, нэр төрлийн ангиллаар
 EXPENDITURE OF CENTRAL GOVERNMENT, by classification of expenditure

		2010	2011	2012	2013*
		сая төг / mln.tog			
НИЙТ ЗАРЛАГА, ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	TOTAL EXPENDITURE AND NET LENDING	2 366 174.0	3 621 676.2	4 379 479.5	4 731 207.8
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	CURRENT EXPENDITURE	1 609 784.5	2 040 191.1	3 037 663.8	3 490 396.9
Бараа, үйлчилгээний зардал	Goods and services	1 092 228.5	1 402 924.4	1 895 444.6	1 398 527.3
Цалин, хөлс	Wages and salaries	588 678.6	725 456.2	1 084 210.9	753 793.6
Нийгмийн даатгалын шимтгэл	Social security contributions	54 509.3	66 813.4	99 897.5	60 978.2
Бараа, үйлчилгээний бусад зардал	Purchase of goods and services	449 040.6	610 654.8	711 336.2	583 755.5
Гэрэл, цахилгааны зардал	Electricity	15 297.8	18 268.1	20 022.7	16 011.7
Түлш, халаалтын зардал	Heating	73 593.1	80 491.2	92 752.3	38 460.1
Тээвэр, шатахууны зардал	Fuel and transportation	25 658.3	30 203.3	34 883.7	31 367.5
Шуудан, холбооны зардал	Communication and post service	5 265.5	6 461.0	6 633.7	6 576.7
Цэвэр, бохир усны зардал	Water	11 832.3	13 882.4	14 419.2	8 599.3
Эд хогшил авах зардал	Purchase of stationery, effects	10 774.9	21 424.5	20 251.1	17 559.5
Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл авах зардал	Purchase of uniforms and special clothes	13 616.1	15 889.1	21 687.8	27 462.1
Хоолны зардал	Food	50 363.6	59 266.0	73 142.3	36 821.7
Эмийн зардал	Medicine	42 011.0	54 640.6	68 634.6	67 997.7
Урсгал засвар	Repair	10 893.2	13 212.1	15 169.0	15 586.4
Байрны түрээс	Rent	4 823.0	5 634.0	7 978.0	11 376.1
Бараа, үйлчилгээний бусад зардал	Others	184 911.8	291 282.5	335 761.8	305 937.0
Зээлийн үйлчилгээний төлбөр	Interest payments	42 327.8	37 321.0	106 982.8	261 113.9
Гадаад зээлийн хүү	External	37 709.1	26 615.6	28 199.2	32 221.3
Банкны зээл болон бондын хүү	Other domestic	4 618.7	10 705.4	78 783.6	228 892.6
Татаас ба шилжүүлэг	Subsidies and transfers	475 228.3	599 945.7	1 035 236.3	1 830 755.7
Татаас	Subsidies to public enterprises	222 334.6	294 128.3	393 764.0	430 260.6
Эрчим хүчний	Energy	36 464.9	42 417.8	36 148.9	32 670.9
Хотын нийтийн тээврийн	Public transportation	888.0	34 627.2	40 630.3	53 214.4
Бусад шилжүүлэг	Other transfers	170 667.0	190 721.9	302 143.9	320 206.0
Улаан буудай, махны татаас	Subsidies of wheat and meat	12 643.7	16 165.4	14 840.9	24 169.3
Хувийн хэвшлийн байгууллагад үйлдвэрлэл нэмэгдүүлэх зорилгоор олгох татаас	Subsidies of enterprise for increasing production	1 671.0	10 196.1	-	-
Орон нутгийн төсөвт өгөх санхүүгийн дэмжлэг	Grants to local government	20 136.2	29 439.9	151 754.7	155 001.6
Төсөв хоорондын урсгал шилжүүлэг	Current intergovernmental transfers	20.0	15.0	24 004.2	973 075.0
Бусад урсгал шилжүүлгүүд	Other current transfers	99 218.6	164 035.7	274 087.3	96 568.2
Нийгмийн даатгалын зарлага	Social security fund	-	22.7	15.4	13.0
Халамжийн сангийн зарлага	Social assistance fund	97 863.4	130 174.1	180 362.9	33 268.7
Нөхөн олговор	Reimbursement	124.5	62.2	38.8	21.8
Хэлмэгдэгсдийн нөхөн олговор	Repression reimbursement	100.6	95.5	117.8	82.6
Бусад урсгал шилжүүлэг	Other current transfers	1 130.1	33 681.1	93 552.5	63 182.1
Бусад шилжүүлэг	Other transfers	131 931.6	110 002.1	189 506.8	172 230.0
Гадаад шилжүүлэг	Foreign transfers	1 587.3	2 324.6	2 119.4	3 620.3
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	CAPITAL EXPENDITURE	523 026.5	1 101 767.8	1 277 484.3	1 069 573.9
Дотоод эх үүсвэрээр	From domestic sources	493 613.4	931 351.6	1 179 988.2	825 501.3
Хөрөнгө оруулалт	Domestic investment	442 519.7	847 867.6	1 068 905.3	763 116.7
Их засварын зардал	Capital Repairs	27 792.9	50 138.8	53 471.9	27 771.9
Авто замын сан	Road Fund	8 958.8	-	-	-
Геологи хайгуулын зардал	Geological survey	3 724.4	3 927.7	3 995.0	6 756.1
Ойжуулалт, байгаль орчны бусад арга хэмжээ	Forest and other environment expenditure	5 203.3	4 885.1	3 285.6	5 193.9
Улсын нөөц бүрдүүлэх зардал	Commodity stocks	5 414.5	24 532.4	50 330.3	22 662.7
Гадаад эх үүсвэрээр	Foreign financed	29 413.1	170 416.2	97 496.2	244 072.6
ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	NET LENDING	233 363.0	479 717.4	64 331.4	171 237.0
Гадаад зээлээр санхүүжих төсөл	On-lent foreign project loans	49 132.7	4 049.8	52 788.4	51 044.8
Эргэж төлөгдөх цэвэр зээл	Other lending minus repayments	184 230.3	475 667.5	11 543.0	120 192.2

Тайлбар * Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note * Preliminary results

15.6 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, нэр төрлийн ангиллаар
LOCAL GOVERNMENT EXPENDITURE, by classification of expenditure

		2010	2011	2012	2013*
		сая төг / mln.tog			
НИЙТ ЗАРЛАГА	TOTAL EXPENDITURE	358 120.5	521 467.5	747 181.2	1 765 061.4
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	CURRENT EXPENDITURE	292 593.3	344 681.2	501 161.1	1 392 494.6
Бараа, үйлчилгээний зардал	Goods and services	126 435.9	166 665.0	253 650.4	1 110 554.8
Цалин, хөлс	Wages and salaries	53 246.1	69 287.1	101 795.9	634 912.4
Нийгмийн даатгалын шимтгэл	Social security contributions	6 348.1	7 535.6	11 013.3	68 966.9
Бараа, үйлчилгээний бусад зардал	Purchase of goods and services	66 841.7	89 842.3	140 841.2	406 675.5
Гэрэл, цахилгааны зардал	Electricity	1 941.3	2 170.4	2 468.5	9 550.1
Түлш, халаалтын зардал	Heating	6 061.8	6 716.6	8 130.1	68 648.1
Тээвэр, шатахууны зардал	Fuel and transportation	5 527.9	7 400.5	8 193.9	14 531.6
Шуудан, холбооны зардал	Communication and post service	1 385.7	1 638.7	1 959.4	3 433.7
Цэвэр, бохир усны зардал	Water	580.1	690.2	745.5	7 377.6
Хичээл, үйлдвэрлэлийн дадлагын зардал	Training expenditure	40.7	-	-	-
Эд хогшил авах зардал	Purchase of stationery, effects	2 172.7	2 925.6	4 155.8	11 795.4
Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл авах зардал	Purchase of uniforms and special clothes	203.0	268.0	420.9	3 080.5
Хоолны зардал	Food	232.8	263.5	762.6	55 241.8
Эмийн зардал	Medicine	2.6	4.2	8.8	3 697.2
Урсгал засвар	Repair	2 432.4	2 710.0	3 639.1	11 113.7
Байрны түрээс	Rent	206.2	394.4	592.1	624.8
Бараа, үйлчилгээний бусад зардал	Others	46 054.5	64 660.3	109 764.5	217 580.8
Зээлийн үйлчилгээний төлбөр	Interest payments	-	-	-	771.7
Банкны зээл болон бондын хүү	Other domestic	-	-	-	771.7
Татаас ба шилжүүлэг	Subsidies and transfers	166 157.4	178 016.2	247 510.7	281 168.0
Татаас	Subsidies to public enterprises	26 789.6	16 486.0	1 107.0	6 010.0
Эрчим хүчний	Energy	770.0	445.0	955.5	583.4
Хотын нийтийн тээврийн	Public transportation	25 936.6	5 000.5	25.9	153.3
Бусад шилжүүлэг	Other transfers	83.0	11 040.5	125.6	5 273.3
Төсөв хоорондын урсгал шилжүүлэг	Current intergovernmental transfers	133 433.0	152 826.2	236 809.4	25 040.3
Бусад урсгал шилжүүлгүүд	Other current transfers	-	3 556.6	8 933.4	227 151.1
Халамжийн сангийн зарлага	Social assistance fund	-	-	1.2	188 775.3
Нөхөн олговор	Reimbursement	-	12.0	0.5	51.4
Хэлмэгдэгсдийн нөхөн олговор	Repression reimbursement	-	23.3	24.8	-
Бусад урсгал шилжүүлэг	Other current transfers	-	3 521.2	8 906.9	38 324.4
Бусад шилжүүлэг	Other transfers	5 696.4	4 498.1	11.2	22 966.3
Гадаад шилжүүлэг	Foreign transfers	238.4	649.3	649.7	0.3
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	CAPITAL EXPENDITURE	65 527.2	176 786.3	246 020.1	372 508.3
Дотоод эх үүсвэрээр	From domestic sources	65 527.2	176 786.3	246 020.1	372 060.8
Хөрөнгө оруулалт	Domestic investment	61 623.7	170 736.5	237 105.5	370 511.5
Их засварын зардал	Capital Repairs	2 457.9	-	8.5	-
Ойжуулалт, байгаль орчны бусад арга хэмжээ	Forest and other environment expenditure	25.6	-	-	-
Улсын нөөц бүрдүүлэх зардал	Commodity stocks	1 420.0	6 049.8	8 906.1	1 549.2
Гадаад эх үүсвэрээр	Foreign financed	-	-	-	447.6
ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	NET LENDING	-	-	-	58.5
Эргэж төлөгдөх цэвэр зээл	Other lending minus repayments	-	-	-	58.5

Тайлбар * Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note * Preliminary results

15.7 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, бүс, аймаг, нийслэлээр
 REVENUE OF LOCAL GOVERNMENT, by region, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010	2011	2012	2013*
		сая төг / mln.tog			
Бүгд	Total	360 948.5	580 016.5	862 754.3	1 881 954.6
Баруун бүс	Western region	25 810.0	35 676.8	50 464.4	279 391.8
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	4 378.9	5 810.9	8 593.1	63 060.0
Говь-Алтай	Govi-Altai	5 080.1	8 321.8	10 793.0	49 322.3
Завхан	Zavkhan	5 250.7	7 092.8	10 504.9	54 100.4
Увс	Uvs	5 239.4	7 357.9	10 372.3	56 843.0
Ховд	Khovd	5 860.9	7 093.4	10 201.2	56 066.1
Хангайн бүс	Khangai region	69 459.9	113 345.9	142 518.5	375 385.2
Архангай	Arkhangai	5 184.3	6 983.6	9 752.3	56 643.6
Баянхонгор	Bayankhongor	5 379.8	7 499.3	10 510.2	57 317.3
Булган	Bulgan	5 231.9	6 472.3	13 608.4	47 185.9
Орхон	Orkhon	40 764.8	74 583.8	84 068.2	70 690.8
Өвөрхангай	Ovorkhangai	6 166.1	8 615.5	11 595.1	63 397.2
Хөвсгөл	Khovsgol	6 732.9	9 191.4	12 984.4	80 150.4
Төвийн бүс	Central region	84 074.8	161 515.4	184 941.0	366 097.6
Говьсүмбэр	Govisumber	2 486.4	2 992.0	4 140.2	15 906.0
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	7 576.7	10 108.8	12 638.0	49 375.1
Дорноговь	Dornogovi	8 008.8	10 010.8	18 436.5	41 708.3
Дундговь	Dundgovi	4 073.9	5 279.4	7 422.9	35 993.5
Өмнөговь	Omnogovi	40 858.3	108 962.8	109 452.6	102 924.8
Сэлэнгэ	Selenge	14 501.5	14 033.5	18 077.7	60 333.6
Төв	Tov	6 569.4	10 128.1	14 773.1	59 856.3
Зүүн бүс	Eastern region	18 662.2	24 402.9	28 405.2	144 790.3
Дорнод	Dornod	5 360.6	9 351.2	9 128.8	49 626.5
Сүхбаатар	Sukhbaatar	7 684.8	7 964.1	9 893.6	44 548.0
Хэнтий	Khentii	5 616.8	7 087.5	9 382.9	50 615.8
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	162 941.7	245 075.6	456 425.2	716 289.8

Тайлбар * Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note * Preliminary results

15.8 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, бүс, аймаг, нийслэлээр
EXPENDITURE OF LOCAL GOVERNMENT, by region, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the capital</i>	2010	2011	2012	2013*
		сая төг / mln.tog			
Бүгд	Total	358 120.5	521 467.5	747 181.2	1 765 061.4
Баруун бүс	Western region	25 236.3	34 716.1	47 848.7	264 017.5
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	4 581.1	5 666.7	7 815.5	57 683.8
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	4 771.2	7 390.7	10 959.5	47 079.0
Завхан	<i>Zavkhan</i>	5 206.9	6 873.5	10 180.3	54 012.7
Увс	<i>Uvs</i>	5 047.2	7 375.4	9 604.0	49 507.2
Ховд	<i>Khovd</i>	5 630.0	7 409.9	9 289.6	55 734.7
Хангайн бүс	Khangai region	69 691.6	110 141.3	142 690.9	345 242.7
Архангай	<i>Arkhangai</i>	5 503.5	6 616.4	9 462.5	55 045.2
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	5 431.5	7 326.5	9 653.3	56 493.1
Булган	<i>Bulgan</i>	4 904.5	6 245.2	12 380.7	42 235.0
Орхон	<i>Orkhon</i>	40 745.7	72 793.0	87 235.9	51 276.3
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	6 306.7	8 112.5	11 381.8	62 229.8
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	6 799.8	9 047.7	12 576.7	77 963.3
Төвийн бүс	Central region	84 599.8	154 275.6	189 150.9	316 671.0
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	2 226.1	3 083.8	3 951.7	15 628.6
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	6 891.7	9 647.6	13 752.2	41 155.5
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	8 310.6	12 913.6	16 002.6	36 217.0
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	3 920.7	5 232.4	7 068.8	32 453.4
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	41 605.0	102 280.8	115 804.3	76 307.8
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	14 089.3	11 543.1	19 230.3	61 849.3
Төв	<i>Tov</i>	7 556.4	9 574.3	13 341.1	53 059.3
Зүүн бүс	Eastern region	18 910.3	21 978.2	29 751.9	141 528.9
Дорнод	<i>Dornod</i>	5 310.0	7 324.0	10 765.4	46 223.2
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	7 581.8	8 097.5	9 703.9	44 361.4
Хэнтий	<i>Khentii</i>	6 018.5	6 556.7	9 282.7	50 944.4
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	159 682.5	200 356.3	337 738.7	697 601.3

Тайлбар * Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note * Preliminary results

15.9 УЛСЫН ТӨСВӨӨС ОРОН НУТГИЙН ТӨСӨВТ ОЛГОСОН САНХҮҮГИЙН ДЭМЖЛЭГ, бүс, аймаг, нийслэлээр
GRANTS FROM CENTRAL GOVERNMENT TO LOCAL GOVERNMENT, by region, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the capital</i>	2010	2011	2012	2013*
сая төг / mln.tog					
Бүгд	Total	20 136.2	29 439.9	151 754.7	1 126 497.3
Баруун бүс	Western region	8 852.5	13 145.1	16 799.4	247 856.9
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	1 583.3	2 345.1	3 455.9	57 341.5
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	832.4	1 069.8	255.2	43 583.4
Завхан	<i>Zavkhan</i>	2 218.9	3 550.3	5 098.6	47 801.0
Увс	<i>Uvs</i>	2 420.5	3 763.8	4 930.9	50 752.1
Ховд	<i>Khovd</i>	1 797.3	2 416.1	3 058.7	48 379.1
Хангайн бүс	Khangai region	10 021.8	13 724.0	20 409.1	291 382.3
Архангай	<i>Arkhangai</i>	2 218.6	3 068.4	4 549.0	50 718.4
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	2 217.0	3 032.9	4 998.7	51 637.6
Булган	<i>Bulgan</i>	-	-	-	30 040.5
Орхон	<i>Orkhon</i>	-	-	-	30 822.4
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	2 520.9	3 411.0	5 025.8	56 643.6
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	3 065.4	4 211.7	5 835.6	71 519.8
Төвийн бүс	Central region	1 261.9	2 570.9	4 848.4	227 065.3
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	217.6	551.6	825.7	11 875.6
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	-	-	-	33 541.8
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	-	-	-	26 612.8
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	1 044.3	2 019.3	3 084.9	32 219.6
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	-	-	-	29 598.6
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	-	-	-	44 784.0
Төв	<i>Tov</i>	-	-	937.8	48 433.0
Зүүн бүс	Eastern region	-	-	560.9	117 203.0
Дорнод	<i>Dornod</i>	-	-	-	37 631.5
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	-	-	560.9	36 201.3
Хэнтий	<i>Khentii</i>	-	-	-	43 370.2
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	-	-	109 137.0	242 989.7

Тайлбар * Урьдчилсан гүйцэтгэл
Note * Preliminary results

15.10 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС УЛСЫН ТӨСӨВТ ТӨВЛӨРҮҮЛСЭН ОРЛОГО, бүс, аймаг, нийслэлээр
GRANTS FROM LOCAL GOVERNMENT TO CENTRAL GOVERNMENT, by aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the capital</i>	2010	2011	2012	2013*
сая төг / mln.tog					
Бүгд	Total	133 433.0	152 826.2	236 809.4	24 247.4
Булган	<i>Bulgan</i>	-	200.0	3 937.5	-
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	2 636.5	2 478.6	5 222.3	-
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	3 300.6	2 546.1	3 521.2	-
Дорнод	<i>Dornod</i>	974.3	924.3	629.3	-
Орхон	<i>Orkhon</i>	33 306.2	62 469.6	73 971.3	2 000.0
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	31 259.2	60 907.1	75 527.8	6 865.3
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	1 000.0	870.3	-	-
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	4 274.4	850.0	4 000.0	-
Төв	<i>Tov</i>	164.7	500.0	-	-
Хэнтий	<i>Khentii</i>	358.5	182.0	-	-
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	56 158.6	20 898.1	70 000.0	15 382.1

Тайлбар * Урьдчилсан гүйцэтгэл
Note * Preliminary results

15.11 УЛСЫН НЭГДСЭН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, төсвийн ерөнхийлөн захирагчаар
EXPENDITURE OF GENERAL GOVERNMENT, by Portfolio of Ministers

		2010	2011	2012	2013*
		сая төг / mln.tog			
Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн Тамгын газрын дарга	Head of the office of the President of Mongolia	2 880.1	4 263.0	5 821.2	7 406.8
Монгол Улсын Их Хурлын тамгын газрын ерөнхий нарийн бичгийн дарга	General Secretary Secretariat of the State Great Hural of Mongolia	12 001.0	13 096.3	16 251.8	14 355.2
Монгол Улсын Ерөнхий сайд	Prime Minister of Mongolia	29 177.5	60 260.5	65 309.5	96 542.0
Монгол Улсын Тэргүүн шадар сайд	First Deputy Premier of Mongolia	22 277.7	39 355.6	-	-
Монгол Улсын Шадар сайд	Deputy Premier of Mongolia	55 078.8	94 004.3	96 159.8	114 358.2
Монгол Улсын Үндсэн хуулийн цэцийн дарга	Chairman of Constitutional Court of Mongolia	470.2	347.2	547.0	741.9
Улсын Дээд шүүхийн ерөнхий шүүгч	General Judge, Supreme Court	966.6	1 135.2	1 788.2	2 431.9
Шүүхийн ерөнхий зөвлөлийн дарга	Chairman of General Council of Court	11 137.8	13 158.6	20 281.6	42 303.0
Улсын ерөнхий прокурор	General Prosecutor of Mongolia	7 284.1	10 320.5	18 315.8	23 703.7
Үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөлийн нарийн бичгийн дарга	Secretariat of National Security Council of Mongolia	843.4	1 026.8	1 314.4	1 892.0
Засгийн газрын хэрэг эрхлэх газрын дарга	Cabinet Secretariat of Government of Mongolia	13 881.3	24 777.6	44 847.8	22 810.1
Сангийн сайд	Minister of Finance	154 650.6	190 972.8	384 745.4	706 814.6
Хууль зүйн сайд	Minister of Justice	-	-	319 161.0	349 265.9
Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд	Minister of Justice and Internal Affairs	158 916.2	209 449.3	1 346.0	-
Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн сайд	Minister of Environment and Green Development	-	-	80 916.3	67 364.0
Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд	Minister of Nature, Environment and Tourism	27 793.6	91 794.5	1 620.5	-
Батлан хамгаалахын сайд	Minister of Defense	74 200.4	106 379.4	154 251.6	157 534.0
Боловсрол, шинжлэх ухааны сайд	Minister of Education and Science	-	-	890 687.2	937 714.0
Соёл, спорт, аялал жуулчлалын сайд	Minister of Culture, Sports and Tourism	-	-	115 921.1	104 102.4
Боловсрол, соёл, шинжлэх ухааны сайд	Minister of Education, Culture and Science	522 032.6	678 054.2	1 172.6	-
Эдийн засгийн хөгжлийн сайд	Minister of Economic Development	-	-	15 045.7	15 194.6
Гадаад харилцааны сайд	Minister of Foreign Affairs and Trade	29 437.3	35 847.8	39 932.0	51 513.1
Хүн амын хөгжил, нийгмийн хамгааллын сайд	Minister of Population Development and Social Welfare	-	-	524 542.5	364 344.4
Хөдөлмөрийн сайд	Minister of Labour	-	-	142 329.1	134 109.0
Нийгмийн хамгаалал, хөдөлмөрийн сайд	Minister of Social Welfare and Labour	327 812.9	378 666.2	21 769.8	-
Үйлдвэр, хөдөө аж ахуйн сайд	Minister of Industry and Agriculture	-	-	156 806.8	137 355.8
Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн сайд	Minister of Food, Agriculture and Light Industry	119 396.3	156 831.8	4 843.3	-
Эрүүл мэндийн сайд	Minister of Health	250 264.7	333 559.0	425 016.0	416 300.7
Зам, тээврийн сайд	Minister of Roads and Transportation	-	-	444 790.7	501 407.3
Барилга, хот байгуулалтын сайд	Minister of Construction and Urban Development	-	-	84 344.3	91 370.0
Зам тээвэр, барилга, хот байгуулалтын сайд	Minister of Roads, Transportation, Construction and Urban Development	204 566.2	479 755.2	1 756.1	-
Эрчим хүчний сайд	Minister of Energy	-	-	175 809.1	142 972.0
Уул, уурхайн сайд	Minister of Mineral	-	-	15 388.1	20 055.5
Эрдэс баялаг, эрчим хүчний сайд	Minister of Mineral Resources and Energy	94 173.3	177 215.1	19 442.5	-
Төрийн албаны зөвлөлийн дарга	Chairman of Government Service Council	289.2	372.4	625.5	672.5
Сонгуулийн ерөнхий хорооны дарга	Chairman of General Election Commission	164.3	24 234.5	21 064.8	12 122.1
Хүний эрхийн үндэсний комиссын дарга	Chairman of National Human Rights Commission	237.9	311.6	428.8	544.0
Улсын ерөнхий аудитор	National General Auditor	839.5	925.2	1 277.7	1 643.1
Үндэсний статистикийн хорооны дарга	Chairman of National Statistical Office	3 738.5	4 929.4	6 407.2	7 089.5
Санхүүгийн зохицуулах хорооны дарга	Chairman of Financial Regulatory Commission	902.9	1 229.4	1 749.9	2 001.8
Цагаатгах ажлыг удирдан зохион байгуулах комиссын дарга	Chairman State Commission on Management and Organization Rehabilitation Political Repression	442.2	752.8	822.1	842.7
Авлигатай тэмцэх газрын дарга	Chairman of Independent authority agency corruption	2 753.9	3 598.1	8 163.5	11 093.2
Монголын үндэсний олон нийтийн радио телевиз	Mongolian National Public Radio and Television	4 199.6	5 334.7	6 333.7	-
Аймаг, нийслэлийн Засаг даргын болон ИТХ даргын төсвийн багц	Head of Hural of Representatives of the citizens and Aimag and the Capital Governors Budget batch	224 687.6	368 641.3	510 371.8	1 740 814.0

Тайлбар * Урьдчилсан гүйцэтгэл
Note * Preliminary results

15.12 ХҮНИЙ ХӨГЖИЛ САНГИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, нэр төрлийн ангиллаар
HUMAN DEVELOPMENT FUND REVENUE, EXPENDITURE, by classification

		2010	2011	2012	2013*
		сая төг / mln.tog			
НИЙТ ОРЛОГЫН ДҮН	TOTAL REVENUE	158 154.6	314 207.6	440 972.4	392 700.8
УРСГАЛ ОРЛОГО	CURRENT REVENUE	158 154.6	314 207.6	440 972.4	392 700.8
ТАТВАРЫН ОРЛОГО	TAX REVENUE	117 200.4	268 564.4	330 713.2	324 119.6
Бусад татвар	Other taxes	117 200.4	268 564.4	330 713.2	324 119.6
Ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр	Royalty	117 200.4	101 756.1	216 113.0	194 987.5
Бусад татвар, хураамж	Other fees	-	166 808.4	114 600.2	129 132.1
ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	NON-TAX REVENUE	40 954.2	45 643.2	110 258.9	68 581.2
Хувьцааны ногдол ашиг	Dividends	40 954.2	45 003.6	110 000.0	68 305.6
Хүү, торгуулийн орлого	Interest and Fines	-	442.5	248.7	275.6
Бусад нэр заагдаагүй орлого	Others	-	197.1	10.3	-
НИЙТ ЗАРЛАГЫН ДҮН	TOTAL EXPENDITURE	315 956.6	786 859.7	848 742.8	277 268.4
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	CURRENT EXPENDITURE	315 956.6	786 859.7	848 742.8	277 268.4
Бараа, үйлчилгээний зардал	Goods and services	-	1.1	0.7	-
Бараа, үйлчилгээний бусад зардал	Purchase of goods and services	-	1.1	0.7	-
Зээлийн үйлчилгээний төлбөр	Interest payments	-	-	18 930.5	8 580.4
Татаас ба шилжүүлэг	Subsidies and transfers	315 956.6	786 858.7	829 811.6	268 688.0
Орон нутгийн төсөвт өгөх санхүүгийн дэмжлэг	To local government	10 906.1	15 764.4	-	-
Төсөв хоорондын урсгал шилжүүлэг	Current intergovernmental transfers	-	-	12 151.5	12 151.5
Бусад урсгал шилжүүлгүүд	Other current transfers	305 050.4	704 278.2	746 511.5	256 536.3
Бусад шилжүүлэг	Other transfers	-	66 816.0	71 148.6	0.2

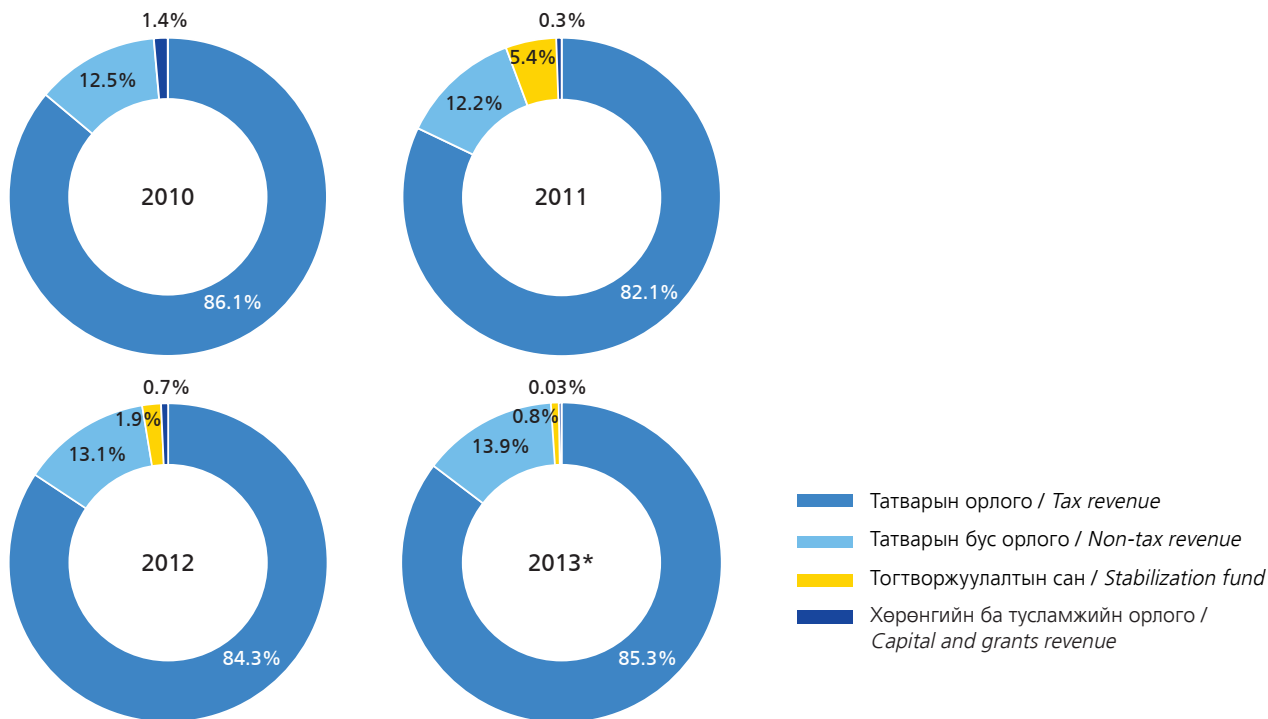
Тайлбар * Урьдчилсан гүйцэтгэл
Note * Preliminary results

15.13 НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, нэр төрлийн ангиллаар
SOCIAL SECURITY FUND REVENUE, EXPENDITURE, by classification

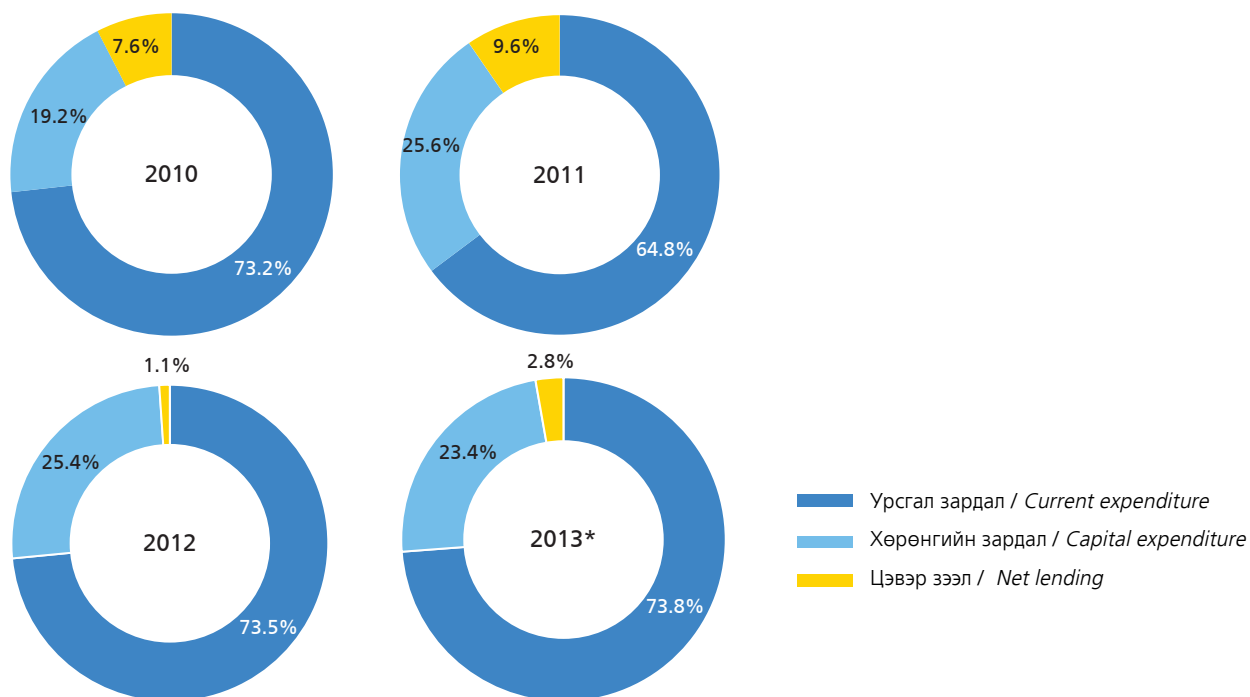
		2010	2011	2012	2013*
		сая төг / mln.tog			
НИЙТ ОРЛОГО, ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	TOTAL REVENUE AND GRANTS	575 027.5	755 790.8	1 071 951.4	1 270 544.4
УРСГАЛ ОРЛОГО	CURRENT REVENUE	404 360.6	565 068.9	799 221.9	1 005 968.1
ТАТВАРЫН ОРЛОГО	TAX REVENUE	404 360.6	565 068.9	799 221.9	1 005 968.1
Нийгмийн даатгалын шимтгэл, хураамж	Social security contributions	404 360.6	565 068.9	799 221.9	1 005 968.1
ТУСЛАМЖИЙН ОРЛОГО	GRANTS AND TRANSFERS	170 667.0	190 721.9	272 729.6	264 576.2
Улсын төсвөөс авсан санхүүгийн дэмжлэг	From Central Gov't to Local Gov't	170 667.0	190 721.9	272 729.6	264 576.2
НИЙТ ЗАРЛАГЫН ДҮН	TOTAL EXPENDITURE	500 590.5	600 242.4	918 688.2	1 054 178.5
УРСГАЛ ЗАРДАЛ	CURRENT EXPENDITURE	498 104.7	597 876.9	916 835.1	1 048 920.6
Бараа, үйлчилгээний зардал	Goods and services	9 784.0	10 852.4	16 168.9	15 794.9
Цалин, хөлс	Wages and salaries	6 181.2	7 721.4	11 158.0	11 271.4
Нийгмийн даатгалын шимтгэл	Social security contributions	1 268.0	1 589.1	1 915.1	1 332.5
Бараа, үйлчилгээний бусад зардал	Purchase of goods and services	2 334.8	1 541.8	3 095.7	3 191.0
Татаас ба шилжүүлэг	Subsidies and transfers	488 320.7	587 024.5	900 666.2	1 033 125.7
Татаас	Subsidies to public enterprises	64 914.6	71 488.6	94 902.2	99 115.2
Төсөв хоорондын урсгал шилжүүлэг	Current intergovernmental transfers	13 206.6	15 299.2	19 455.5	21 587.3
Бусад урсгал шилжүүлгүүд	Other current transfers	410 085.2	500 236.7	786 184.8	912 423.2
Бусад шилжүүлэг	Other transfers	114.3	-	123.7	-
ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	CAPITAL EXPENDITURE	2 485.8	2 365.5	1 853.2	5 257.9

Тайлбар * Урьдчилсан гүйцэтгэл
Note * Preliminary results

Улсын нэгдсэн төсвийн орлогын бүтэц, хувиар
Composition of revenue of General Government, by percentage

Улсын нэгдсэн төсвийн зарлагын бүтэц, хувиар
Composition of expenditure of General Government, by percentage

* Урьдчилсан гүйцэтгэл
 * Preliminary results

16 Төлбөрийн тэнцэл, адаад худалдаа

Гадаад худалдааны тэнцэл 2.1 тэрбум ам.долларын алдагдалтай гарч, өмнөх оныхоос **11.3 хувиар буурлаа** | Экспортын хэмжээ өмнөх оныхоос **2.6 хувь**, импорт **5.6 хувиар** буурсан байна | Төлбөрийн тэнцэл 2013 онд **1883.3 сая ам.долларын алдагдалтай** гарлаа.

Balance of payments and external trade **16**

*Mongolia's foreign trade balance had a deficit of **2.1 billion USD**, down 11.3 percent from its 2012 level | As a result, exports declined **2.6 percent** and imports fell **5.6 percent** over the previous year | The balance of payments had **deficit of 1883.3 mln.US dollars** in 2013.*

273 Гадаад худалдааны үндсэн үзүүлэлт
 Нийт эргэлт | экспорт импорт | улс орноор | тивээр

Main indicators for external trade statistics
Total turnover | exports imports | by countries | by continents

277 Гол нэрийн барааны экспорт
 Түүхий эд | боловсруулсан, хагас боловсруулсан
 бүтээгдэхүүн | хаягдал бүтээгдэхүүн

Main export products
Raw materials | processed, semi-processed products | waste products

278 Гол нэрийн барааны импорт
 Хүнсний бараа | хүнсний бус бараа | үйлдвэрлэл,
 техникийн зориулалттай бараа | түлш, эрчим хүч

Main import products
Food products | non-food products | For production and technical purposes | fuel energy

280 Экспорт, импортын бүтэц

Composition of exports, imports

281 Экспорт, импорт
 Олон улсын худалдааны стандарт ангиллаар

Exports, imports
According to Standard International Trade Classification

282 Төлбөрийн тэнцэл

Balance of payments

Төлбөрийн тэнцэл

Монголбанкны ерөнхийлөгч, ҮСХ-ны даргын 2012 оны А-30/1/28 тоот хамтарсан тушаалаар батлагдсан “Монгол Улсын төлбөрийн тэнцлийг боловсруулах аргачлал”-ын дагуу төлбөрийн тэнцлийг Монголбанк сар, улирал, жилээр боловсруулан гаргаж байна.

Төлбөрийн тэнцэл гэж тодорхой хугацаанд эдийн засгийн харьяат болон эдийн засгийн харьяат бусын хооронд хийсэн худалдаа, үйлчилгээ, орлого, урсгал шилжүүлэг, санхүүгийн болон хөрөнгийн урсгалын орлого, зарлагын гүйлгээг нэгтгэсэн статистикийн тайлан юм. Төлбөрийн тэнцлийг үндсэн 3 бүлгээр боловсруулна. Үүнд:

1. Урсгал данс
2. Хөрөнгийн данс
3. Санхүүгийн данс

Урсгал данс нь эдийн засгийн харьяат болон харьяат бусын хоорондох бараа, үйлчилгээ, анхдагч орлого, орлогын дахин хуваарилалтын урсгалыг харуулах бөгөөд бараа, үйлчилгээ, орлого, урсгал шилжүүлгийн нийлбэрээс бүрдэнэ.

Бараа гэж эдийн засгийн харьяат болон харьяат бусын хооронд өмчлөл шилжих боломж бүхий биет зүйлсийг ойлгоно.

Үйлчилгээнд бусдын эзэмшлийн бараа, бүтээгдэхүүнд нэмэлт боловсруулалт хийх үйлчилгээ, засварын үйлчилгээ, тээвэр, аялал жуулчлал, харилцаа холбоо, компьютер мэдээлэл, барилгын ажил, даатгал, санхүү, оюуны өмч ашиглах эрхийн хураамж, бусад бизнес, амралт соёлын болон Засгийн газрын үзүүлсэн үйлчилгээг хамруулна.

Урсгал шилжүүлэгт бодит нөөц болон санхүүгийн хэрэгслийг солилцож буй гүйлгээнээс бусад төрлийн нэг талт гүйлгээг оруулна.

Хөрөнгө, санхүүгийн данс нь хөрөнгийн данс (хөрөнгийн эзэмшлийн өөрчлөлт), санхүүгийн данс (мөнгөн хөрөнгийн өөрчлөлт) гэсэн үндсэн хоёр хэсгээс бүрдэнэ.

Шууд хөрөнгө оруулалт гэж харьяат бус нь нэг ба түүнээс дээш жилийн хугацаанд үйл ажиллагааны удирдлагад нөлөөлөхүйц саналын эрх бүхий хэмжээний хөрөнгийг харьяат аж ахуйн нэгжид нийлүүлэх, салбар, харьяа нэгжийг байгуулах үйл ажиллагааг ойлгоно.

Санхүүгийн хөрөнгө оруулалт гэж харьяат ба харьяат бусын хооронд хийгдсэн, шууд хөрөнгө оруулалт болон гадаад валютын албан нөөцөд бүртгэснээс бусад бүх төрлийн үнэт цаас, өрийн бичгийг ойлгоно.

Balance of payments

According to the Methodology for Balance of Payments, revised and approved by a joint Order A-30/1/28 of 2012 by the President of the Bank of Mongolia and Chairman of the NSO, the Balance of Payments is compiled by the Bank of Mongolia on a monthly, quarterly, and annual basis.

The Balance of Payments (BoP) is a statistical statement that summarizes the transactions of residents and non-residents during a period. It consists of the goods and services account, the primary income account, the secondary income account, the capital account, and the financial account. The compilation of the BoP is composed of the main three accounts. They are as follows:

1. Current account;
2. Capital account; and
3. Financial account.

The current account shows flows of goods and services, primary income and secondary income redistribution between residents and non-residents and it consists of goods and services, income, and current transfers.

Goods comprise physical, produced items over which ownership rights can be established and whose economic ownership can be passed from one institutional unit to another by engaging in transactions.

Services covers manufacturing services on physical inputs owned by others, maintenance and repair services, transport, travel, telecommunications, computer and information services, construction, insurance and pension services, financial services, charges for the use of intellectual property, other business services, personal, cultural and recreational services, and government goods and services.

Current transfer includes all transfers except transactions exchanging actual reserves and financial instrument.

The capital and financial account has two major components – the capital account and financial account.

Direct investment arises when an investor resident in one economy makes an investment that gives control or a significant degree of influence on the management of an enterprise that is resident in another economy.

Portfolio investment is defined as cross border transactions and positions involving debt or equity securities, other than those included in direct investment or reserve assets.

Аргачлалын тайлбар**Methodological notes**

Цэвэр нөөц гэж гадаад валютын улсын нөөцийг Олон Улсын Валютын сангийн зээлийн үлдэгдэл болон богино хугацаат гадаад пассивын дүнгээр цэвэрлэж тооцсон нөөцийг ойлгоно.

Гадаад валютын цэвэр албан нөөцийн өөрчлөлтийг тооцохдоо ханшийн өөрчлөлт, нөөцийг бий болгох гүйлгээ (алтны мөнгөжүүлэлт, зээлжих тусгай эрхийг байршуулах/буцаах)-г төлбөрийн тэнцэлд тусгахгүй.

Мөнгөжсөн алтны гүйлгээнд зөвхөн бусад орны төв банк, мөнгөний бодлогыг хэрэгжүүлэгч эрх бүхий байгууллага эсвэл олон улсын санхүүгийн байгууллагуудтай хийж буй мөнгөжсөн алтны гүйлгээг хамруулна.

Орлого, зарлагын давхар бичилтийн зарчмыг мөрдлөг болгож эдийн засгийн харьяат болон харьяат бусын хооронд хийсэн гүйлгээг үндэслэн төлбөрийн тэнцлийг боловсруулна.

Монгол Улсын төлбөрийн тэнцэлд аливаа гүйлгээг ам.доллараар бүртгэж, төлбөрийн тэнцлийн гүйцэтгэлийг сая ам.доллараар илэрхийлнэ. Төгрөгийн гүйлгээг ам.долларт хөрвүүлэхдээ тухайн жил, улирал, сарын валютын дундаж ханшийг хэрэглэнэ.

Төлбөрийн тэнцэлд 2004 оноос өмнө гадаад худалдааны импортыг СИФ нөхцөлөөр тусгаж байсан. Харин 2004 оноос хойш СИФ нөхцөлөөрх импортын дүнгээс даатгал, тээврийн өртгийг хасаж, үйлчилгээний бүлэгт оруулан тооцож, барааны импортыг ФОБ нөхцөлөөр төлбөрийн тэнцэлд тусгаж байна.

Гадаад худалдаа

Гаалийн ерөнхий газрын статистикт үндэслэн гадаад худалдааны салбарын үндсэн үзүүлэлтийг тооцож байна. Түүнчлэн Дэлхийн худалдааны байгууллагаас зөвлөмж болгосон "Барааг тодорхойлох, кодлох, уялдуулсан систем"-ийн ангиллын дагуу барааны бүлэг, нэр төрлийг тогтоодог.

Барааны экспорт гэж Монгол Улсын гаалийн нутаг дэвсгэрээс эргэн оруулах үүрэггүйгээр барааг гадаадад гаргахыг ойлгоно.

Барааны экспортод эх орны үйлдвэрлэлийн барааг гадаадад гаргах, мөн реэкспортыг оруулна. Эх орны үйлдвэрлэлийн бараанд мөн түүнчлэн улс оронд оруулсан, дахин боловсруулалт хийсэн, үндсэн чанар буюу техникийн шинжийг өөрчилсөн гадаад гаралтай барааг оруулна.

"Net reserve" is reserve estimation of deducting outstanding liability of Mongolia to the International Monetary Fund and the short-term foreign liabilities. The net reserve is estimated based on the report on net international reserve by the Bank of Mongolia.

To estimate variation of net international reserve and related items (the pure foreign official currency), currency exchange rate and transactions related to reserve creation (monetary gold, arrangement are special drawing rights SDR) are not reflected in the BoP.

The transactions of monetary gold only refer to between the Central Bank of other countries and implementing agency of monetary policy or international financial organizations.

In the BoP, transactions between residents and non-residents are registered using income and expenditure double entry principle.

For the BoP of Mongolia, any transaction is registered in US dollars and the BoP is compiled in million US dollars. In converting tog transactions into US dollar transactions average rate of month, quarter or year is used.

Prior to 2004, the foreign trade import was reflected in the BoP based on CIF-type valuation. From 2004 onwards, insurance and transportation costs are deducted from CIF-type imports and incorporated into the service sector and imports of goods are reflected in the BoP using FOB-type valuation.

External trade

External trade statistics are based on data produced by the General Customs Office of Mongolia. Commodity groups and product nomenclature are classified according to the "Harmonized Commodity Description and Coding System", developed by the World Customs Organization.

Exportation of goods means the customs procedure applicable to goods which, being in free circulation, leave the customs territory and are intended to remain permanently outside it. Exportation of goods refers to export of domestic goods to overseas as well as re-exportation.

Domestic goods consist of goods which have been wholly obtained or substantially transformed within the country and which have undergone a substantial transformation there and compensating products obtained under the inward processing procedure when such processing confers domestic origin.

Барааны реэкспортод Монгол Улсын гаалийн нутаг дэвсгэрт урьд нь оруулсан боловч ямар нэг дахин боловсруулалт хийгдээгүй, гаалийн татвар, хураамж болон төлбөргүй, эдийн засгийн хориг хязгаарлалтгүйгээр гадаадад гаргасан барааг оруулна.

Барааны импорт гэж эргүүлж гаргах үүрэггүйгээр Монгол Улсын гаалийн нутаг дэвсгэрт гадаадаас бараа оруулахыг ойлгоно. Импортод улс орны эдийн засгийн хэрэглээнд зориулж гадаадаас оруулсан бараа, мөн реимпортлох барааг хамруулна. Реимпортын бараанд Монгол Улсын нутаг дэвсгэрээс урьд нь гаргасан хэдий ч эргүүлэн оруулсан барааг оруулна.

Экспорт, импортын нийлбэрээр гадаад худалдааны барааны нийт эргэлтийг тодорхойлно.

Нийт экспортоос импортыг хассан зөрүүгээр тэнцлийг тодорхойлно. Тэнцэл (-) тэмдэгтэй бол алдагдалтай, (+) тэмдэгтэй бол ашигтай гэж үзнэ.

Гадаад худалдааны үнийн болон биет хэмжээний индексийг гадаад худалдааны үйл ажиллагаа, үр ашиг, нөхцөлийг бодитой үнэлж дүгнэх, үндэсний тооцооны системийн зарим үзүүлэлтийг тооцоход ашиглана.

Гадаад худалдааны үнийн болон тоо хэмжээний индекс тооцох аргачлалын дагуу гадаад худалдааны үнийн индексийг томьёо 1-ээр, биет хэмжээний индексийг томьёо 2-оор, гадаад худалдааны нөхцөлийн индексийг томьёо 3-аар, 2005 оныг суурь болгон авч, тооцоог хийж байна.

$$I_p^L = \frac{\sum_{i=1}^n p_{it} * q_{io}}{\sum_{i=1}^n p_{io} * q_{io}} \quad (1)$$

I_p^L - Экспорт импортын үнийн индекс
 I_Q^P - Экспорт импортын биет хэмжээний индекс
 I_{TOT} - Гадаад худалдааны нөхцлийн индекс

$$I_Q^P = \frac{\sum_{i=1}^n p_{io} * q_{it}}{\sum_{i=1}^n p_{io} * q_{io}} \quad (2)$$

p_{it} - i нэр төрлийн барааны тайлант оны үнэ
 p_{io} - i нэр төрлийн барааны суурь оны үнэ
 q_{it} - i нэр төрлийн барааны тайлант оны биет хэмжээ
 q_{io} - i нэр төрлийн барааны суурь оны биет хэмжээ

$$I_{TOT} = \frac{I_p^L}{I_Q^P} \quad (3)$$

Re-exports are foreign goods exported in the same state as previously imported, from the free circulation area, premises for inward processing or industrial free zones, directly to the rest of the world and into premises for customs warehousing or commercial free zones.

Importation of goods means the customs procedure which provides that imported goods may remain permanently in the customs territory. Importation consists of imports of foreign goods for economic demand and re-imports of goods. Re-imports are goods imported in the same state as previously exported.

Total foreign trade turnover is the sum of exports and imports.

Foreign trade balance is the difference between exports and imports of goods and services. It means if the balance is (-), it has a deficit and if the balance is (+), it has a surplus.

Export and import price and volume indices are essential for assessing the impact of international trade on the domestic economy and used for analyzing developments in the trade balance as well as estimating some indicators for national accounts.

To calculate the foreign trade price index (formula 1), the foreign trade volume index (formula 2), and terms of trade index in foreign trade (formula 3), the Methodology for Calculating Foreign Trade Price and Volume Indices of Mongolia is employed. 2005 is used as a base year.

$$I_p^L = \frac{\sum_{i=1}^n p_{it} * q_{io}}{\sum_{i=1}^n p_{io} * q_{io}} \quad (1)$$

I_p^L - Price index of export, import
 I_Q^P - Quantity index of export, import
 I_{TOT} - Terms of trade index

$$I_Q^P = \frac{\sum_{i=1}^n p_{io} * q_{it}}{\sum_{i=1}^n p_{io} * q_{io}} \quad (2)$$

p_{it} - price of product i in the current period
 p_{io} - price of product i in the base period

$$I_{TOT} = \frac{I_p^L}{I_Q^P} \quad (3)$$

q_{it} - quantity of product i in the current period
 q_{io} - quantity of product i in the base period

16.1 ТӨЛБӨРИЙН ТЭНЦЭЛ
BALANCE OF PAYMENTS

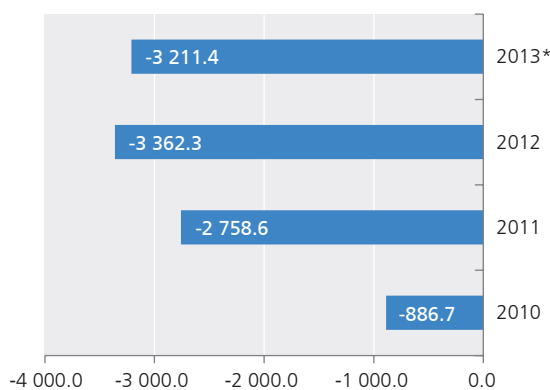
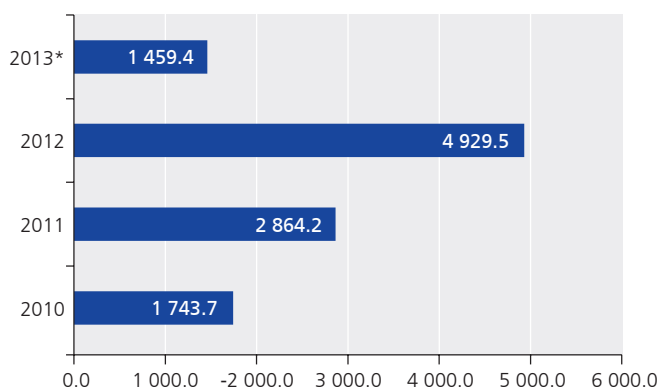
Нэр	Commodities	2010	2011	2012	2013*
		сая ам.долл / mln.USD			
I. Урсгал тэнцэл (А+Б+В)	I. Current account (A+B+C)	-886.7	-2 758.6	-3 362.3	-3 211.4
A. Бараа, үйлчилгээний худалдаа (a+b)	A. Goods and services (a+b)	-474.9	-2 153.4	-2 653.6	-2 575.0
a. Бараа (1+2+3)	a. Goods (1+2+3)	-180.4	-992.9	-1 553.3	-1 303.3
1. Ерөнхий эд бараа (1.1-1.2)	1. General merchandise (1.1-1.2)	-338.1	-1 081.5	-1 650.9	-1 580.3
1.1 Экспорт FOB	1.1 Exports FOB	2 729.5	4 706.6	4 259.2	3 961.5
Үүнээс: Зэсийн баяжмал	Of which: Copper concentrate	770.6	968.6	838.6	851.0
1.2 Импорт FOB	1.2 Imports FOB	3 067.6	5 788.2	5 910.0	5 541.8
Үүнээс: Нефтийн бүтээгдэхүүн	Of which: Petroleum products	676.1	1 136.6	1 354.5	1 162.6
Хүнсний бүтээгдэхүүн	Food products	336.2	365.1	416.7	427.9
2. Мөнгөжөөгүй алт	2. Non-monetary gold	178.3	109.8	122.3	309.8
3. Бусад	3. Other	-20.6	-21.2	-24.8	-32.8
б. Үйлчилгээ	b. Services	-294.5	-1 160.5	-1 100.3	-1 271.7
Б. Цэвэр орлого	B. Net income	-598.8	-843.4	-948.1	-764.1
В. Урсгал шилжүүлэг (а+б+в)	C. Current transfers (a+b+c)	187.0	238.2	239.4	127.7
а. Засгийн газрын шилжүүлэг /цэвэр/	a. General government /net/	32.9	17.7	36.5	20.8
б. Ажилчдын гуйвуулга (1-2)	b. Worker's remittances (1-2)	129.4	58.5	41.0	21.7
1. Хүлээн авсан	1. Credit	247.9	249.3	286.2	194.7
2. Шилжүүлсэн	2. Debit	118.5	190.8	245.3	172.9
в. Бусад шилжүүлэг /цэвэр/	c. Other transfers /net/	24.7	162.0	161.9	85.1
II. Хөрөнгө, санхүүгийн тэнцэл (А+Б)	II. Capital and financial account (A+B)	1 743.7	2 864.2	4 929.5	1 459.4
A. Хөрөнгийн данс	A. Capital account	152.2	113.9	120.4	118.1
Б. Санхүүгийн данс (а+б+в)	B. Financial account (a+b+c)	1 591.5	2 750.3	4 809.1	1 341.4
а. Шууд хөрөнгө оруулалт /цэвэр/	a. Direct investment /net/	1 629.7	4 620.1	4 407.8	2 294.6
б. Санхүүгийн хөрөнгө оруулалт	b. Portfolio investment	894.3	77.0	2 325.4	-151.1
1. Актив	1. Assets	143.3	20.9	-33.9	-15.2
2. Пассив	2. Liabilities	751.0	56.0	2 359.3	-135.8
в. Бусад хөрөнгө оруулалт (1+2+3+4)	c. Other investment (1+2+3+4)	-932.5	-1 946.8	-1 924.1	-802.2
1. Худалдааны зээл /цэвэр/	1. Trade credits /net/	59.1	-406.0	52.7	140.0
2. Зээл /цэвэр/ (2.1+2.2)	2. Loans /net/ (2.1+2.2)	117.9	468.7	496.3	556.2
2.1 Урт хугацааны зээл /цэвэр/	2.1 Long-term	192.3	320.5	633.1	746.6
2.2 Богино хугацааны зээл	2.2 Short-term	-74.4	148.1	-136.8	-190.4
3. Бэлэн мөнгө ба харилцах /цэвэр/	3. Currency and deposits /net/	-1 109.5	-2 011.6	-2 473.12	-1 498.3
4. Бусад цэвэр актив	4. Other net assets	0.0	2.2	0	0.0
III. Алдаа болон орхигдуулга	III. Net Errors and Omissions	16.1	-77.8	-195.5	-131.3
IV. Төлбөрийн тэнцлийн нийт дүн (I+II+III)	IV. Overall Balance of Payments (I+II+III)	873.1	27.8	1 371.7	-1 883.3
V. Гадаад валютын цэвэр нөөцийн өөрчлөлт	V. Reserves and Related items	-873.1	-27.8	-1 371.7	1 883.3

Эх үүсвэр: Монголбанкны төлбөрийн тэнцлийн жилийн тойм

Source: Annual report on Balance of Payments of the Bank of Mongolia

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: * Preliminary results

Урсгал тэнцэл, сая ам.долл
Current account, mln.USD**Хөрөнгө, санхүүгийн тэнцэл, сая ам.долл**
Capital and financial account, mln.USD

16.2 НИЙТ ЭРГЭЛТ, улсаар
TOTAL TURNOVER, by countries

Улсаар	By countries	2010	2011	2012	2013
		сая ам.долл / mln.USD			
Бүгд	Total	6 108.6	11 415.9	11 123.0	10 626.9
Австрали	<i>Australia</i>	38.9	94.7	80.7	58.7
Австри	<i>Austria</i>	4.4	18.1	13.7	9.1
АНУ	<i>USA</i>	164.9	541.1	539.5	516.6
Арабын Нэгдсэн Эмират	<i>United Arab Emirates</i>	0.7	6.7	7.2	9.9
Белорусь	<i>Belarus</i>	15.2	72.3	129.4	155.7
Бельги	<i>Belgium</i>	13.8	23.0	20.5	18.6
БНСУ	<i>South Korea</i>	212.3	394.6	480.0	520.4
БНХАУ	<i>China</i>	3 442.7	6 472.8	5 933.1	5 528.9
Болгар	<i>Bulgaria</i>	3.8	4.7	6.3	7.7
Вьетнам	<i>Viet Nam</i>	35.4	18.9	18.6	23.7
Дани	<i>Denmark</i>	4.7	6.2	5.6	19.1
Израиль	<i>Israel</i>	2.2	2.1	3.9	2.3
Индонез	<i>Indonesia</i>	6.4	11.7	19.8	17.6
Испани	<i>Spain</i>	6.1	13.2	23.7	25.8
Итали	<i>Italy</i>	54.9	89.3	84.9	105.8
Их Британи	<i>United Kingdom</i>	87.3	67.4	65.4	247.2
Казахстан	<i>Kazakhstan</i>	9.9	19.5	24.0	34.8
Канад	<i>Canada</i>	163.9	219.1	214.5	215.9
Киргизстан	<i>Kyrgyzstan</i>	2.1	2.4	2.1	1.9
Малайз	<i>Malaysia</i>	31.3	64.7	67.9	88.7
Мексик	<i>Mexico</i>	8.4	11.6	10.6	8.5
Нидерланд	<i>Netherlands</i>	13.2	19.6	29.6	23.0
ОХУ	<i>Russian Federation</i>	1 129.4	1 721.0	1 927.0	1 623.6
Польш	<i>Poland</i>	29.8	46.9	57.2	63.8
Сингапур	<i>Singapore</i>	53.5	72.9	73.6	74.8
Тайланд	<i>Thailand</i>	19.5	32.4	41.0	45.1
Турк	<i>Turkey</i>	9.9	37.2	34.1	42.3
Украин	<i>Ukraine</i>	44.2	155.3	71.1	61.4
Унгар	<i>Hungary</i>	4.6	7.1	9.6	10.1
Финлянд	<i>Finland</i>	13.0	18.1	23.4	25.0
Франц	<i>France</i>	56.7	107.9	67.2	71.1
ХБНГУ	<i>Germany</i>	109.3	288.6	262.4	270.6
Чехийн БНУ	<i>Czech Republic</i>	8.3	9.9	20.8	16.3
Швед	<i>Sweden</i>	16.9	48.3	41.3	43.7
Швейцарь	<i>Switzerland</i>	7.1	31.9	23.1	14.7
Энэтхэг	<i>India</i>	17.5	46.8	60.3	35.1
Япон	<i>Japan</i>	199.2	501.2	507.2	454.7
Бусад	<i>Other</i>	67.4	116.6	122.5	134.6

16 Balance of payments and external trade

16.3 ЭКСПОРТ, улсаар
EXPORTS, by countries

Улсаар	By countries	2010	2011	2012	2013
		сая ам.долл / mln.USD			
Бүгд	Total	2 908.5	4 817.5	4 384.7	4 269.1
Австрали	<i>Australia</i>	0.3	0.4	0.5	8.3
АНУ	<i>USA</i>	6.0	5.0	3.6	3.9
Арабын Нэгдсэн Эмират	<i>United Arab Emirates</i>	0.5	1.6	5.4	8.8
Бельги	<i>Belgium</i>	0.5	0.3	1.4	0.2
БНСУ	<i>South Korea</i>	30.5	37.9	12.3	13.0
БНХАУ	<i>China</i>	2 466.3	4 439.9	4 059.7	3 706.3
Итали	<i>Italy</i>	31.8	49.8	31.6	51.5
Их Британи	<i>United Kingdom</i>	67.4	20.0	11.9	200.7
Казахстан	<i>Kazakhstan</i>	1.5	2.6	3.5	0.6
Канад	<i>Canada</i>	141.6	90.8	117.3	135.5
Филиппин	<i>Philippines</i>	0.2	0.0	0.0	2.5
Мексик	<i>Mexico</i>	2.3	1.9	0.8	1.7
Нидерланд	<i>Netherlands</i>	0.2	0.3	1.2	0.7
ОХУ	<i>Russian Federation</i>	82.7	96.3	79.6	61.8
Польш	<i>Poland</i>	0.4	0.1	0.1	0.1
Сингапур	<i>Singapore</i>	2.5	3.4	4.3	8.2
Турк	<i>Turkey</i>	0.2	0.4	-	0.4
Узбекстан	<i>Uzbekstan</i>	0.4	0.2	0.6	0.5
Украин	<i>Ukraine</i>	2.6	1.9	1.2	5.2
Франц	<i>France</i>	3.9	7.7	3.6	8.5
ХБНГУ	<i>Germany</i>	22.1	14.9	16.0	18.4
Чехийн БНУ	<i>Czech Republic</i>	0.2	0.1	0.2	0.1
Швед	<i>Sweden</i>	0.1	0.2	0.3	3.9
Швейцарь	<i>Switzerland</i>	2.9	18.0	8.9	3.1
Энэтхэг	<i>India</i>	0.7	1.4	6.0	0.8
Япон	<i>Japan</i>	2.7	11.0	5.6	10.5
Бусад	<i>Other</i>	38.2	11.3	9.1	13.7

16.4 ИМПОРТ, улсаар
IMPORTS, by countries

Улсаар	By countries	2010	2011	2012	2013
		сая ам.долл / mln.USD			
Бүгд	Total	3 200.1	6 598.4	6 738.4	6 357.8
Австрали	<i>Australia</i>	38.6	94.3	80.3	50.4
Австри	<i>Austria</i>	3.6	17.3	13.3	6.9
АНУ	<i>USA</i>	158.9	536.0	535.9	512.7
Белорусь	<i>Belarus</i>	15.2	72.3	129.4	155.0
Бельги	<i>Belgium</i>	13.3	22.7	19.1	18.4
БНСУ	<i>South Korea</i>	181.8	356.7	467.8	507.4
БНХАУ	<i>China</i>	976.2	2 032.9	1 873.5	1 822.6
Болгар	<i>Bulgaria</i>	2.9	4.7	6.3	7.7
Вьетнам	<i>Vietnam</i>	12.4	15.2	16.3	22.3
Дани	<i>Denmark</i>	4.6	6.1	5.5	19.0
Израиль	<i>Israel</i>	2.2	2.1	3.9	2.2
Индонез	<i>Indonesia</i>	6.4	11.7	19.8	17.5
Испани	<i>Spain</i>	6.0	12.5	23.6	25.5
Итали	<i>Italy</i>	23.1	39.5	53.3	54.3
Их Британи	<i>United Kingdom</i>	20.0	47.4	53.5	46.5
Казахстан	<i>Kazakhstan</i>	8.3	16.9	20.5	34.2
Канад	<i>Canada</i>	22.3	128.3	97.2	80.4
Киргизстан	<i>Kyrgyzstan</i>	1.9	1.9	1.6	1.6
Малайз	<i>Malaysia</i>	31.3	64.7	67.8	88.0
Нидерланд	<i>Netherlands</i>	12.9	19.3	28.4	22.3
ОХУ	<i>Russian Federation</i>	1 046.7	1 624.7	1 847.4	1 561.9
Польш	<i>Poland</i>	29.4	46.9	57.1	63.8
Сингапур	<i>Singapore</i>	51.0	69.5	69.2	66.6
Тайланд	<i>Thailand</i>	18.4	32.4	41.0	45.0
Турк	<i>Turkey</i>	9.6	36.8	34.1	41.9
Украин	<i>Ukraine</i>	41.6	153.4	69.9	56.2
Унгар	<i>Hungary</i>	4.5	7.0	9.6	10.1
Финлянд	<i>Finland</i>	13.0	18.1	23.3	25.0
Франц	<i>France</i>	52.8	100.2	63.6	62.5
ХБНГУ	<i>Germany</i>	87.2	273.6	246.4	252.2
Чехийн БНУ	<i>Czech Republic</i>	8.1	9.8	20.7	16.1
Швед	<i>Sweden</i>	16.7	48.1	41.0	39.8
Швейцарь	<i>Switzerland</i>	4.2	13.9	14.2	11.6
Энэтхэг	<i>India</i>	16.8	45.4	54.3	34.3
Япон	<i>Japan</i>	196.5	490.2	501.6	444.2
Бусад	<i>Other</i>	61.6	125.8	128.0	131.8

16.5 НИЙТ ЭРГЭЛТ, ЭКСПОРТ, ИМПОРТ, тив, бүсээр
EXPORTS AND IMPORTS, by continents, regions

Бүс	Region	2010	2011	2012	2013
		сая ам.долл / mln.USD			
Нийт эргэлт	Total turnover	6 108.6	11 415.9	11 123.0	10 626.9
Ази	Asia	4 060.2	7 696.0	7 258.9	6 862.5
Зүүн хойд Азийн орнууд	NorthEastern Asia countries	3 854.9	7 369.3	6 925.0	6 505.5
Зүүн өмнөд Азийн орнууд	Southeast Asian countries	147.5	202.7	334.0	256.9
Европ	Europe	1 639.6	2 787.7	2 960.4	2 912.7
Европын холбоо	European Union	449.1	804.9	763.9	1 009.7
Америк	America	349.2	805.0	794.8	756.8
Африк	Africa	9.9	15.3	8.1	16.4
Австрали	Australia	49.6	111.8	100.9	78.5
Экспорт	Export	2 908.5	4 817.5	4 384.7	4 269.1
Ази	Asia	2 540.4	4 506.0	4 103.1	3 758.3
Зүүн хойд Азийн орнууд	NorthEastern Asia countries	2 499.7	4 488.7	4 077.7	3 730.6
Зүүн өмнөд Азийн орнууд	Southeast Asian countries	26.8	7.2	25.4	13.0
Европ	Europe	217.4	212.1	157.0	358.6
Европын холбоо	European Union	131.6	95.3	66.9	286.9
Америк	America	149.9	98.5	122.0	141.1
Африк	Africa	0.5	0.5	2.0	2.7
Австрали	Australia	0.3	0.5	0.6	8.3
Импорт	Import	3 200.1	6 598.4	6 738.4	6 357.8
Ази	Asia	1 519.8	3 190.1	3 155.9	3 104.2
Зүүн хойд Азийн орнууд	NorthEastern Asia countries	1 355.3	2 880.6	2 847.3	2 774.8
Зүүн өмнөд Азийн орнууд	Southeast Asian countries	120.7	195.5	308.6	243.9
Европ	Europe	1 422.2	2 575.6	2 803.4	2 554.1
Европын холбоо	European Union	317.5	709.6	696.9	722.8
Америк	America	199.3	706.5	672.8	615.6
Африк	Africa	9.5	14.8	6.1	13.7
Австрали	Australia	49.3	111.3	100.2	70.2

16.6 ГОЛ НЭРИЙН БАРААНЫ ЭКСПОРТ
MAIN EXPORT PRODUCTS

Нэр	Commodities	Хэмжих нэгж	Unit	2010	2011	2012	2013
Түүхий эд	Raw materials						
Бохир ноолуур	Greasy cashmere	т	t	3 103.9	2 829.5	3 597.8	4 070.2
Хонины самнаагүй ноос	Sheep wool	мян.т	thous.t	7.9	8.4	4.5	2.4
Тэмээний ноос	Camel wool	мян.т	thous.t	1.1	1.0	1.0	1.0
Адууны дэл	Horse mane	мян.т	thous.t	0.4	0.4	0.3	0.3
Үхрийн шир	Cattle hide	мян.ш	thous.p	2.9	-	4.0	140.5
Адууны шир	Horse hide	мян.ш	thous.p	342.2	273.6	200.7	209.7
Хонины арьс	Sheep skin	мян.ш	thous.p	1.5	2.0	52.2	0.0
Малын дайвар бүтээгдэхүүн	Edible meet offal	т	t	2 048.6	414.6	821.2	790.4
Боловсруулаагүй газрын тос	Crude petroleum oils	мян.барр	thous. barrel	2 070.8	2 553.7	3 568.0	5 243.8
Нүүрс	Coal	мян.т	thous.t	16 726.2	21 296.0	20 915.5	18 373.1
Боловсруулсан, хагас боловсруулсан бүтээгдэхүүн	Processed, semi-processed products						
Зэсийн баяжмал	Copper concentrate	мян.т	thous.t	568.7	575.9	574.3	649.8
Молибдений баяжмал	Molybdenium concentrate	мян.т	thous.t	4.8	4.2	4.3	4.0
Жоншны баяжмал	Flourspar concentrate	мян.т	thous.t	405.6	407.1	428.9	338.1
Тунгаасан зэс, хайлш	Refined copper & copper alloys	мян.т	thous.t	2.8	2.4	2.1	2.2
Боловсруулаагүй буюу хагас боловсруулсан алт	Gold, unwrought or in semi-manufactured forms	т	t	5.1	2.6	2.8	7.6
Цайрын баяжмал	Zinc concentrate	мян.т	thous.t	119.8	121.2	140.9	130.9
Гуалин	Timber	м³	m³	184.3	40.5	-	-
Зүсмэл материал	Sawn wood	мян.м³	thous.m³	0.6	-	-	0.5
Самнасан ноолуур	Combed goat down	мян.т	thous.t	1.0	0.5	0.5	0.6
Ноолууран топс	Tops of cashmere	т	t	-	0.1	-	-
Өлөн гэдэс	Intestine	т	t	644.9	713.0	352.7	490.8
Мах	Meat	мян.т	thous.t	26.8	10.6	3.1	3.0
Бугын ясан эвэр	Deer bone horns	т	t	5.0	9.0	4.0	5.0
Ясны гурил	Bonedust	т	t	120.4	2.3	0.0	0.4
Архи	Vodka	мян.л	thous.l	114.5	48.5	13.4	137.0
Сүлжмэл гадуур хүрэм, цув	Knitted or crocheted coat, jacket	мян.ш	thous.p	11.8	7.0	7.7	5.8
Сүлжмэл дотуур хувцас	Knitted or crocheted underwear	мян.ш	thous.p	356.7	315.8	204.8	286.4
Сүлжмэл гадуур цамц	Knitted or crocheted sweater (jumper)	мян.ш	thous.p	51.5	99.0	132.2	96.7
Сүлжмэл бээлий	Knitted or crocheted and gloves mittens	мян.хос	thous.pairs	13.8	16.0	11.9	20.8
Оёмол гадуур хүрэм, цув, нөмрөг	Sewn coat, jacket	мян.ш	thous.p	0.2	8.3	0.2	0.1
Оёмол дотуур хувцас	Sewn underwear	мян.ш	thous.p	112.4	5.3	0.7	0.6
Хивс	Carpets	сая м²	mln.m²	0.1	0.2	0.1	0.1
Хөнжил ба аяны хөнжил	Blankets & travelling rugs	мян.ш	thous.p	7.6	7.3	5.7	5.0
Тэмээний ноосон	Camel wool	мян.ш	thous.p	4.3	2.1	4.0	1.4
Хаягдал бүтээгдэхүүн	Waste products						
Хар төмөр	Iron scrap	мян.т	thous.t	1.0	1.3	1.6	1.1
Хар тугалга	Lead waste & scrap	мян.т	thous.t	1.0	0.6	0.1	0.4

16.7 ГОЛ НЭРИЙН БАРААНЫ ИМПОРТ
MAIN IMPORT PRODUCTS

Нэр	Commodities	Хэмжих нэгж	Unit	2010	2011	2012	2013
Өргөн хэрэглээний бараа	Consumer goods						
Хүнсний бараа	Food products						
Үр тариа	Wheat	мян.т	thous.t	66.2	7.4	4.1	0.1
Гурил	Flour	мян.т	thous.t	65.2	67.7	50.1	23.9
Ургамлын тос	Vegetable oil	мян.т	thous.t	8.7	5.1	6.0	5.7
Маргарин	Margarin	мян.т	thous.t	5.1	5.0	5.7	5.7
Цэцгийн тос	Butter	т	t	106.1	101.4	108.3	139.4
Элсэн чихэр	Granulated sugar	мян.т	thous.t	38.0	38.4	44.9	44.4
Хатуу чихэр	Candy	мян.т	thous.t	7.1	6.1	6.2	5.2
Амтлаг гурилан зүйлс	Flavoured flour product	мян.т	thous.t	11.9	14.8	15.0	14.7
Цагаан будаа	Rice	мян.т	thous.t	25.9	12.0	31.6	20.4
Шар будаа	Millet	мян.т	thous.t	1.3	1.4	1.3	2.0
Ногоон цай	Green tea	мян.т	thous.t	2.3	2.6	2.0	2.3
Янжуур тамхи	Cigarette	сая ш	mln.p	1 320.9	1 823.8	2 138.1	1 948.4
Дүнсэн тамхи	Tobacco	т	t	459.9	277.1	226.8	245.6
Төмс	Potato	т	t	8 505.0	5 780.0	3 162.4	32.0
Сонгино, саримс	Onion, garlic	мян.т	thous.t	14.6	15.2	10.5	16.2
Жимс, жимсгэнэ	Fresh fruit	мян.т	thous.t	15.8	15.5	20.6	25.3
Алим, лийр	Apple, pear	мян.т	thous.t	8.3	6.9	9.7	11.5
Согтууруулах биш ундаа	Soft drinks	сая л	mln.l	12.5	20.2	22.7	25.4
Согтууруулах ундаа	Alcohol drinks	сая л	mln.l	21.0	25.2	32.1	35.8
Шар айраг	Beer	сая л	mln.l	18.8	21.9	28.7	33.2
Хүнсний бус бараа	Non-food products						
Саван	Soap	т	t	5 586.8	6 765.8	6 340.1	5 182.1
Гар нүүрийн саван	Toilet soap	т	t	2 174.0	1 861.3	1 707.8	1 655.7
Эдийн саван	Laundry soap	т	t	2 902.4	3 610.9	3 584.9	2 499.1
Угаалгын нунтаг	Detergent	т	t	5 496.3	6 785.7	7 764.8	8 151.1
Тунгаар савлагдсан эм	Packet medicine	т	t	1 192.0	3 278.9	1 962.6	2 101.1
Хуванцар лонх, сав	Plastic bottle, box	сая ш	mln.p	280.4	398.4	458.9	471.5
Хуванцар шуудай болон уут	Sacks & bags	сая ш	mln.p	23.0	33.6	25.0	40.0
Нийлэг мяндсан даавуу	Synthetic paper fabric	сая м ²	mln.m ²	1.1	0.9	0.9	1.5
Хөвөн цаасан даавуу	Cotton fabrics	сая м ²	mln.m ²	0.4	0.7	0.4	0.9
Савхин түрийтэй гутал	Leather footwear	мян.хос	thous.pairs	104.1	170.0	273.7	224.1
Хөргөх, хөлдөөх төхөөрөмж	Refrigerator, freezer	мян.ш	thous.p	69.1	102.9	93.9	89.2
Ахуйн зориулалттай шахуургат хөргөгч	Household compression-type refrigerator	ш	p	5 129	9 741	1 837	598
Ахуйн угаалгын машин	Washing machines	ш	p	51 029	69 413	56 954	64 624
Ус халаах зэрэг ахуйн цахилгаан хэрэгсэл	Electric domestic appliances	мян.ш	thous.p	209.2	309.2	343.5	339.7
Цахилгаан зуух	Electric ovens	мян.ш	thous.p	81.7	102.6	107.0	113.8
Цахилгаан индүү	Electric smoothing irons	мян.ш	thous.p	29.7	41.7	42.8	29.9
Тоос сорогч	Vacuum cleaner	мян.ш	thous.p	4.9	4.3	5.0	4.8
Оёдлын машин	Sewing machines	мян.ш	thous.p	0.9	2.1	0.9	4.4
Телевизор, видео дэлгэц ба видео проектор	Television, video monitors & video projectors	мян.ш	thous.p	113.5	234.0	254.3	251.8
Дамжуулагч утасгүй утасны аппарат	Line telephone sets with cordless handsets	мян.ш	thous.p	1.1	4.6	6.8	6.7
Мэдээлэл боловсруулах машин, түүний бүрдэл	Data processing equipment its spare parts	мян.ш	thous.p	102.4	131.6	751.5	95.0
Мэдээлэл боловсруулах автомат машины блок	Other units of automatic data processing	мян.ш	thous.p	5.5	7.2	2.6	2.6

16.7 ГОЛ НЭРИЙН БАРААНЫ ИМПОРТ
MAIN IMPORT PRODUCTS

Нэр	Commodities	Хэмжих нэгж	Unit	2010	2011	2012	2013
Үйлдвэр, техникийн зориулалттай	For production and technical purposes						
Цонхны шил	Window glass	мян.м ²	thous.m ²	923.4	824.9	1 848.4	2 735.0
Азотын бордоо	Nitrogen	мян.т	thous.t	31.2	45.7	67.7	75.8
Цемент	Cement	мян.т	thous.t	455.9	785.9	1 192.3	1 525.4
Сонины цаас	Paper	мян.т	thous.t	1.9	2.1	2.6	1.7
Шинэ дугуй	New tyre	мян.ш	thous.p	191.5	231.4	202.6	219.2
Суудлын автомашины	Cars'	мян.ш	thous.p	102.2	113.8	99.7	97.4
Автобус, Ачааны машины	Buses' or trucks'	мян.ш	thous.p	69.2	90.7	86.3	103.9
Ган хоолой ба ган огтолбор	Steel tubes, steel parts	т	t	8 628.7	34 983.9	19 059.4	12 664.7
Хар төмрөн бусад хоолой хөндий огтолбор	Other tubes, pipes & hollow profiles	т	t	17 461.5	30 756.0	39 571.3	34 839.4
Шингэн зүйлсийн шахуурга	Liquid pump	мян.ш	thous.p	84.7	65.7	98.8	49.8
Өрөөний агаар тохируулах төхөөрөмж	Air conditioning machines, motordriven fan	ш	p	13 853	15 007	17 881	32 189
Хана буюу цонхонд бэхлэх агааржуулагч төхөөрөмж	Window or wall types, self-contained	ш	p	890	3 940	5 850	4 100
Хэвлэгч машин механизм, тэдгээрийн туслах эд анги	Printing machinery, machines & their auxiliary parts	ш	p	76 225	121 086	106 666	101 273
Нэхмэлийн мяндас бэлдэх, ээрэх, ороох машин	Machines for preparing textile, spinning	ш	p	202	183	430	125
Нэхмэлийн самнах машин	Combing machines	ш	p	12	17	18	14
Сүлжээс, нэхээс, үслэг гадаргын нэхээсний машин	Knitting & stitch-bonding machines	ш	p	157	420	652	266
Сүлжмэл оёдлын машин	Stitch-bonding machines	ш	p	33	91	54	63
Шороо, чулуу ялгах, холих машин	Machinery for sorting, screening mixing of stones	мян.ш	thous.p	41.9	114.6	111.7	119.9
Цахилгаан хөдөлгүүр, үүсгүүр	Electric motors, engines	мян.ш	thous.p	3.2	3.4	7.0	5.9
Бульдозер, авто хусуур, индүүдэгч, тэгшлэгч, экскаватор	Bulldozer, grader, leveller road, roll	ш	p	771	1 931	2 090	1 358
Гинжит бульдозер	Track laying bulldozer	ш	p	83	168	94	46
Нийтийн тээврийн хэрэгсэл	Public transport means	ш	p	1 634	2 807	2 432	1 800
Суудлын автомашин	Cars	ш	p	26 378	57 580	46 409	44 680
Цилиндрийн багтаамж нь:	Cylinder capacity:						
1000 см ³ -с ихгүй	not exceeding: 1000 cc	ш	p	496	768	311	203
1000-1500 см ³ -с ихгүй	1000-1500 cc	ш	p	11 182	22 857	11 330	9 928
1500-3000 см ³ -с ихгүй	1500-3000 cc	ш	p	8 770	16 217	12 845	11 489
3000 см ³ -с ихгүй	3000 cc	ш	p	2 415	6 331	3 762	2 798
1500-2500 см ³ -с ихгүй	1500-2500 cc	ш	p	252	943	689	379
2500 см ³ -с их	exceeding: 2500 cc	ш	p	1 358	3 543	1 357	860
Ачааны машин	Trucks	ш	p	12 221	24 853	22 438	17 995
даац нь 5 тонноос ихгүй	g.v.w. not exceeding 5 tons	ш	p	8 414	15 516	16 339	13 625
даац нь 5-20 тонн	g.v.w. exceeding 5 tons but not exceeding 20 tons	ш	p	968	1 390	2 001	1 521
даац нь 20 тонноос их	g.v.w. exceeding 20 tons	ш	p	2 107	5 652	1 682	864
Оч асаагуурт:	Stark ignition:						
даац нь 5 тонноос доош	g.v.w. not exceeding 5 tons	ш	p	76	333	595	492
даац нь 5 тонноос их	g.v.w. exceeding 5 tons	ш	p	13	60	80	59
Тээврийн хэрэгслийн сэлбэг эд анги	Spare parts for vehicles	мян.ш	thous.p	621.3	685.3	805.1	870.8
Төрөл бүрийн трактор, өөрөө явагч механизм	Tractors and selfpropelled mechanisms	ш	p	996	1 044	9 421	369
Түлш, эрчим хүч	Fuel, energy						
Автобензин	Petrol	мян.т	thous.t	284.7	325.4	389.0	380.1
Дизелийн түлш	Diesel	мян.т	thous.t	499.4	647.3	715.5	773.5
Онгоцны түлш	Jet fuel	мян.т	thous.t	16.2	25.1	36.2	38.8
Түлшний мазут	Mazut	мян.т	thous.t	5.3	6.7	3.9	2.6
Тослох материал	Lubricants	мян.т	thous.t	3.0	4.8	1.1	0.5
Цахилгаан эрчим хүч	Electricity	сая кВт.ц	mln.kwt.h	262.9	275.5	366.0	1 195.5

16.8 ЭКСПОРТЫН БҮТЭЦ, барааны бүлгээр
 COMPOSITION OF EXPORT, by groups of commodities

Барааны бүлэг	Groups of commodities	2010	2011	2012	2013
		хувь / percentage			
Дүн	Total	100.0	100.0	100.0	100.0
Мал, амьтны гаралтай бүтээгдэхүүн	Live animals, animals origin products	2.4	0.8	0.6	0.6
Ургамлын гаралтай бүтээгдэхүүн	Vegetable origin products	0.0	0.1	0.1	0.2
Мал, амьтан, ургамлын гаралтай өөх тос	Animal and vegetable fat and oil	0.0	0.0	0.0	0.0
Хүнсний бүтээгдэхүүн	Food products	0.2	0.2	0.2	0.3
Эрдэс бүтээгдэхүүн	Mineral products	81.0	89.2	89.2	81.9
Химийн болон химийн үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн	Chemical and chemical industry products	0.0	0.0	0.0	0.0
Хуванцар, каучук, эдгээрээр хийсэн эдлэл	Plastics, rubber, and articles thereof	0.0	0.0	0.0	0.1
Түүхий болон боловсруулсан арьс, шир, ангийн үс, эдгээрээр хийсэн эдлэл	Raw and processed hides, skins and fur and articles thereof	1.1	1.1	0.7	0.8
Мод, модон эдлэл	Wood and wooden articles	0.0	0.0	0.0	0.0
Целлюлоз, цаас, картон, эдгээрээр хийсэн зүйл	Cellulose, paper, card-board and articles thereof	0.0	0.0	0.0	0.0
Нэхмэл болон нэхмэл бүтээгдэхүүн	Textiles and textile articles	7.4	5.0	5.3	6.6
Гутал, малгай, шүхэр, өд, хиймэл цэцэг	Footwear, headwear, umbrellas feather and artificial flowers	0.0	0.0	0.0	0.0
Чулуу, гөлтгөнө, цемент, шөрмөсөн чулуу, эдгээрээр хийсэн зүйл	Articles of stone, plaster, cement, asbestos, glass and glassware	0.0	0.0	0.0	0.0
Үнэт, хагас үнэт чулуу, металл, гоёлын зүйл	Natural or cultured pearls, precious metal, jewellery	6.1	2.3	2.8	7.3
Төмөр болон төмөрлөг бүтээгдэхүүн	Base metals and articles thereof	0.8	0.5	0.5	0.5
Машин, механик төхөөрөмж, цахилгаан хэрэгсэл, дуу хураагч, зурагт, сэлбэг, эд анги	Machinery, equipment electric appliances, recorders, TV sets and spare parts	0.3	0.3	0.3	1.1
Авто, агаар, усан замын тээврийн хэрэгсэл, тэдгээрийн эд анги	Auto, air and water transport vehicles and their spare parts	0.5	0.2	0.3	0.5
Хараа зүй, гэрэл, кино зураг, хэмжүүр, хяналт, эмнэлэг, мэс заслын багаж, цаг, хөгжмийн зэмсэг	Optical, photographic, cinemato-graphic, measuring, control, medical, surgical and musical instruments, watches	0.0	0.1	0.0	0.0
Үйлдвэрийн төрөл бүрийн бараа	Various industrial goods	0.1	0.1	0.0	0.1
Бусад	Other	0.0	0.0	0.0	0.0

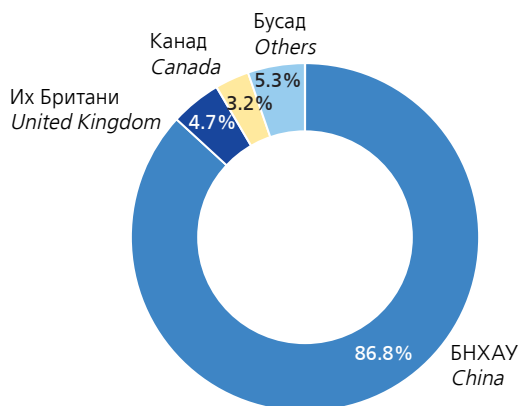
 16.9 ИМПОРТЫН БҮТЭЦ, барааны бүлгээр
 COMPOSITION OF IMPORT, by groups of commodities

Барааны бүлэг	Groups of commodities	2010	2011	2012	2013
		хувь / percentage			
Дүн	Total	100.0	100.0	100.0	100.0
Мал, амьтны гаралтай бүтээгдэхүүн	Live animals, animals origin products	0.9	0.6	0.8	1.0
Ургамлын гаралтай бүтээгдэхүүн	Vegetable origin products	2.8	1.1	1.1	1.1
Мал, амьтан, ургамлын гаралтай өөх тос	Animal and vegetable fat and oil	0.9	0.6	0.5	0.6
Хүнсний бүтээгдэхүүн	Food products	7.5	5.0	5.9	6.5
Эрдэс бүтээгдэхүүн	Mineral products	23.6	19.3	23.5	27.4
Химийн болон химийн үйлдвэрийн бүтээгдэхүүн	Chemical and chemical industry products	5.3	3.9	4.4	4.8
Хуванцар, каучук, эдгээрээр хийсэн эдлэл	Plastics, rubber, and articles thereof	3.4	3.5	3.5	3.7
Түүхий болон боловсруулсан арьс, шир, ангийн үс, эдгээрээр хийсэн эдлэл	Raw and processed hides, skins and fur and articles thereof	0.1	0.1	0.1	0.1
Мод, модон эдлэл	Wood and wooden articles	0.5	0.5	0.6	0.7
Целлюлоз, цаас, картон, эдгээрээр хийсэн зүйл	Cellulose, paper, card-board and articles thereof	1.4	1.0	0.9	1.0
Нэхмэл болон нэхмэл бүтээгдэхүүн	Textiles and textile articles	1.1	0.8	0.8	1.1
Гутал, малгай, шүхэр, өд, хиймэл цэцэг	Footwear, headwear, umbrellas feather and artificial flowers	0.2	0.2	0.2	0.2
Чулуу, гөлтгөнө, цемент, шөрмөсөн чулуу, эдгээрээр хийсэн зүйл	Articles of stone, plaster, cement, asbestos, glass and glassware	1.9	1.7	1.9	2.2
Үнэт, хагас үнэт чулуу, металл, гоёлын зүйл	Natural or cultured pearls, precious metal, jewellery	0.0	0.0	0.0	0.0
Төмөр болон төмөрлөг бүтээгдэхүүн	Base metals and articles thereof	6.3	9.0	8.7	8.7
Машин, механик төхөөрөмж, цахилгаан хэрэгсэл, дуу хураагч, зурагт, сэлбэг, эд анги	Machinery, equipment electric appliances, recorders, TV sets and spare parts	21.3	27.0	24.5	22.0
Авто, агаар, усан замын тээврийн хэрэгсэл, тэдгээрийн эд анги	Auto, air and water transport vehicles and their spare parts	19.0	22.9	18.9	15.7
Хараа зүй, гэрэл, кино зураг, хэмжүүр, хяналт, эмнэлэг, мэс заслын багаж, цаг, хөгжмийн зэмсэг	Optical, photographic, cinemato-graphic, measuring, control, medical, surgical and musical instruments, watches	1.3	1.1	1.5	1.4
Үйлдвэрийн төрөл бүрийн бараа	Various industrial goods	1.8	1.5	2.0	1.9
Бусад	Other	0.6	0.2	0.0	0.0

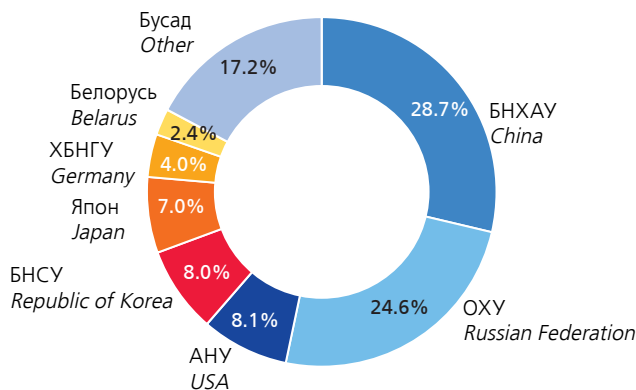
16.10 ЭКСПОРТ, ИМПОРТ, барааны бүлгээр, олон улсын худалдааны стандарт ангиллаар
 EXPORT AND IMPORT, by some groups of commodities, according to the Standard International Trade Classification

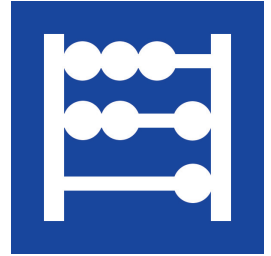
Барааны бүлэг	Groups of commodities	Экспорт Exports				Импорт Imports			
		2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
		сая ам.долл / mln.USD							
Дүн	Total	2 908.5	4 817.5	4 384.7	4 269.1	3 200.1	6 598.4	6 738.4	6 357.8
Хүнс ба мал, амьтад	Food and live animals	60.2	29.6	15.5	20.4	295.4	351.9	413.6	429.4
Тамхи, ундаа	Beverages and tobacco	4.3	4.9	6.0	9.6	64.9	97.1	119.5	115.6
Түлшнээс бусад түүхий эд, материал	Crude materials, inedible, except fuels	1 505.0	1 977.4	1 873.3	2 123.9	21.4	26.2	29.2	26.4
Ээсийн баяжмал	Copper concentrate	770.6	968.6	838.6	949.0	-	-	-	-
Бүх төрлийн түлш, шатах, тослох материал	Mineral fuels, lubricants and related materials	1 055.6	2 555.1	2 259.4	1 650.0	713.8	1 205.7	1 480.6	1 627.0
Амьтан, ургамлын гаралтай өөх тос	Animal and vegetable oils, fats and waxes	0.0	0.0	0.0	0.0	22.8	32.6	28.7	31.4
Химийн гаралтай бараа	Chemicals and related products	1.3	1.4	1.5	2.0	194.6	320.8	365.1	364.7
Бүх төрлийн түүхий эд, материалаар хийсэн үйлдвэрийн бараа	Manufactured goods classified chiefly by material	53.9	78.4	54.3	57.9	414.1	981.3	1 038.4	1 036.9
Машин, тоног төхөөрөмж, тээврийн хэрэгсэл	Machinery and transport equipment	22.8	23.3	24.3	66.6	1 266.7	3 262.5	2 876.8	2 385.9
Үйлдвэрийн төрөл бүрийн бусад бараа	Miscellaneous manufactured articles	27.0	37.6	28.0	28.8	206.3	320.2	386.4	340.3
Бусад бараа шилжүүлэг	Commodities and transactions not classified elsewhere in the SITC	178.3	109.8	122.3	309.8	0.1	0.0	0.1	0.0
Боловруулаагүй буюу хагас боловсруулсан алт	Gold unwrought or in semi-manufactured forms	178.3	109.8	122.3	309.8	-	-	0.1	-

Экспортын бүтэц, орноор, хувиар, 2014
 Export composition, by country, percent 2014

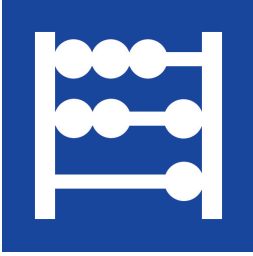
Импортын бүтэц, орноор, хувиар, 2014
 Import composition, by country, percent 2014

17 ҮНЭ

Хэрэглээний үнийн улсын индекс 2013 оны эцэст 12.5 хувь болж, өмнөх оныхоос **1.5 пунктээр буурчээ** | Инфляцийн жилийн дундаж түвшин 2013 онд 10.5 хувь боллоо.

Prices 17

*The **national consumer price index** at the end of 2013 was 12.5%,
down **1.5 percentage** points from the previous year | The annual
average inflation rate stood at 10.5% in 2013.*

288	<p>Хэрэглээний үнийн улсын индекс, бараа үйлчилгээний бүлгээр</p> <p>2010-XII=100 суурьтай харьцуулснаар өмнөх оны эцсийнхтэй харьцуулснаар сарын өөрчлөлт ХҮҮИ, 1991-1-16=100 суурьтай харьцуулснаар инфляцийн жилийн дундаж түвшин</p>	<p>National consumer price index, by groups</p> <p><i>base period 2010-XII=100 compared with the end of previous year, percent change monthly percent change</i></p> <p><i>national CPI, base period 1991-1-16=100 inflation rate, annual average</i></p>
295	<p>Улаанбаатар хотын хэрэглээний үнийн индекс, бараа үйлчилгээний бүлгээр</p> <p>2010-XII=100 суурьтай харьцуулснаар сарын өөрчлөлт, өргөн хэрэглээний зарим бараа, үйлчилгээний жилийн дундаж үнэ</p>	<p>Consumer price index in the capital city, by groups</p> <p><i>base period 2010-XII= 100 monthly percent changes, annual average prices of some consumer goods and services</i></p>
300	<p>Бүс, аймгийн хэрэглээний үнийн индекс</p> <p>2010-XII=100 суурьтай харьцуулснаар, бараа, үйлчилгээний бүлгээр өргөн хэрэглээний зарим бараа, үйлчилгээний жилийн дундаж үнэ</p>	<p>Consumer price index in region and aimags</p> <p><i>base period 2010-XII=100, by groups annual average prices of some consumer goods and services</i></p>
304	<p>Улаанбаатар хотод борлуулсан барилгын гол нэр төрлийн материалын улирлын болон жилийн дундаж үнэ</p> <p>үйлдвэрлэгч улс орноор</p>	<p>Quarterly and annual average prices of major construction materials in Ulaanbaatar</p> <p><i>by producing countries</i></p>
305	<p>ХАА-н зарим гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний зах зээлийн дундаж үнэ</p> <p>хонины ноостой нэхий ямааны ноолууртай арьс үхрийн шир адууны шир ямааны ноолуур тэмээ адуу үхэр нас гүйцсэн хонь нас гүйцсэн ямаа бүс, аймаг, нийслэлээр</p>	<p>Average market price of some agricultural products</p> <p><i>sheep skin with wool goat skin with cashmere cattle hide horse hide 1kg of greazy cashmere camel horse cattle adult sheep adult goat by region, aimags and the capital</i></p>

Хэрэглээний үнийн индекс

Хэрэглээний үнийн индекс (ХҮИ) нь хэрэглэгчдийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нэр төрөл, чанар өөрчлөлтгүй тогтвортой байхад үнэ дунджаар хэрхэн өөрчлөгдөж буйг илэрхийлэх үзүүлэлт бөгөөд нийт өрхөөр тооцсон үнийн өөрчлөлтийг харуулна.

Хэрэглээний үнийн индексийг төрөөс санхүү, мөнгө, зээлийн бодлогыг боловсруулах, инфляцийн түвшинг тодорхойлох, хүн амын цалин, тэтгэвэр, тэтгэмж, бусад орлогын хэмжээг индексжүүлэхэд тооцооны гол үзүүлэлт болгон ашигладаг.

ХҮИ-ийн тооцоонд хэрэглээний сагс, хэрэглээний жин гэсэн хоёр үзүүлэлтийг ашиглана.

Хэрэглээний сагс нь дундаж зарлагатай өрхийн хэрэглээ төлөөлөх чадвартай, хэрэглээний үнийн индекс тооцох зорилгоор бүрдүүлсэн хүн амын өргөн хэрэглээний бараа, үйлчилгээний нэр төрлийн жагсаалт юм. Сагсанд сонгогдсон бараа, үйлчилгээний үнийн өөрчлөлтийг тооцоход бараа, үйлчилгээний тоо хэмжээ, төрөл, чанар зэргийг тогтмолоор авч үздэг.

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний жин гэж өрхийн худалдаж авсан бараа, үзүүлсэн үйлчилгээний нийт зардалд тухайн бараа, үйлчилгээний зардлын эзлэх хувийг ойлгоно.

ХҮИ-ийн тооцоонд Ласпейресийн үнийн индексийг өргөн ашиглаж байна.

Ласпейресийн томъёо нь:

$$I_t^L = \frac{\sum_{i=1}^n P_{it} * q_{io}}{\sum_{i=1}^n P_{io} * q_{io}}$$

I_t^L - t тайлант үеийн Ласпейресийн үнийн индекс

t - тайлант үе,

0 - суурь үе

P_{it} - 'i' барааны тайлант үеийн үнэ

P_{io} - 'i' барааны суурь үеийн үнэ

q_{io} - 'i' барааны суурь үеийн худалдан авсан тоо, хэмжээ

\sum - нийлбэрийн тэмдэг

Үнэ өсч, тэр хэмжээгээр мөнгөний ханш буурахыг инфляци гэнэ. Инфляцийн түвшинг тооцоходоо дараах томъёог ашиглана. Үүнд:

$$\text{Инфляцийн түвшин} = \frac{I_t - I_0}{I_0} * 100$$

I_t - тайлант үеийн үнийн индекс

I_0 - суурь үеийн үнийн индекс

Consumer price index (CPI)

The CPI is a measure of the average change in prices over time fixed in terms of quantity and quality of goods and services purchased either by all consumers. The CPI reflects the collective experience of inflation for all households in a particular expenditure range.

The CPI is used for general index of inflation for the economy as a whole and also used as a main indicator for the purposes of government or central bank's monetary and fiscal policy and used to indexation of wages, pensions, social security benefits and other income.

The main parts in compilation of CPI are selection of consumer basket and consumption weight.

Consumer basket a specified set of quantities of goods and services representing pattern of average household's consumption and widely used by most of population. To measure of price changes the number, description and quality of goods and services in the consumer basket are taken fixed.

Weights of commodities are calculated on the basis of average expenditure per household and actual shares of goods and services in all household's purchased goods and services.

The modified Laspeyres index is used for the compilation of the CPI.

Laspeyres index formula is shown below:

$$I_t^L = \frac{\sum_{i=1}^n P_{it} * q_{io}}{\sum_{i=1}^n P_{io} * q_{io}}$$

I_t^L - Laspeyres index in the current period (t)

P_{it} - price of item "i" in the current period (t)

P_{io} - price of item "i" in the base period (0)

q_{io} - purchase quantity for item "i" in the base period(0)

\sum - sum of all items

Inflation rate is defined as a sustained increase in the general level of prices. Inflation rate can be calculated as follows:

$$\text{Inflation rate} = \frac{I_t - I_0}{I_0} * 100$$

I_t - price index in the current period "t"

I_0 - price index in the base period "0"

ҮСХ 1991 оноос Олон Улсын Хөдөлмөрийн Байгууллагын аргачлалаар ХҮИ-ийг тооцож эхэлсэн бөгөөд 1991 оноос хойш ХҮИ тооцдог хэрэглээний сагсны нэр төрөл, жин болон суурь үеийг 4 удаа шинэчилсэн.

ҮСХ 2008 оноос эхлэн хэрэглээний үнийн улсын индексийг Улаанбаатар хотын ХҮИ-ээр тооцож байсан аргачлалаа шинэчилж, олон улсын аргачлалын дагуу улсын индексийг аймаг, нийслэлийн өрхийн хэрэглээний зардлаар жигнэсэн дундаж үзүүлэлтээр тооцох аргачлалд шилжсэн. Уг аргачлалын дагуу хэрэглээний үнийн улсын индексийг 2005 оны 12 дугаар сарын суурь үетэй харьцуулснаар 2006 оноос хойш тооцож байв.

ҮСХ нь хэрэглээний сагсны нэр төрлийг 2011 онд 329 болгон нэмэгдүүлж, (аймгуудад 214 нэр төрөл), 2010 оны өрхийн нийгэм эдийн засгийн судалгааны үр дүнгээр хэрэглээний зардлын жинг шинэчлэн 2010 оны 12 дугаар сарын суурь үетэй харьцуулснаар 2012 оны 1 дүгээр сараас хэрэглээний үнийн индексийг тооцон нийтэд мэдээлж байна. Хэрэглээний үнийн улсын индексийг хувийн зориулалттай хэрэглээний бараа, үйлчилгээний ангиллын үндсэн 12 бүлгийн түвшинд нэгтгэн тооцож байна.

Хэрэглээний үнийн бүсийн индексийг 2012 оноос дээрх ангиллын 12 бүлгийн түвшинд тооцож, нийтэд тархааж байна.

Хэрэглээний үнийн судалгааг 1997 оноос аймгийн төвүүдэд сар тутам явуулж, аймаг бүрийн үнийн индексийг тооцож байна.

Хөдөө аж ахуйн гол нэр төрлийн зарим бүтээгдэхүүний зах зээлийн дундаж үнэ

Хөдөө аж ахуйн гол нэр төрлийн зарим бүтээгдэхүүний зах зээлийн дундаж үнийн судалгааг сар бүр сум, дүүрэг, аймаг, нийслэлийн үнэ цуглуулдаг нэгжүүдээс нэгтгэн авч, жилийн эцэст арифметик дунджаар жилийн дундаж үнийг тооцож гаргадаг.

Since September 1991, the National Statistical Office has been calculating CPI using ILO methodology. Since 1991, the National Statistical Office updated the number of items in the consumer basket, the weights and the reference period 4 times for computation of the CPI.

Having revised its methodology for CPI by which the CPI for Ulaanbaatar city had been taken as a national CPI, the National Statistical Office has moved to international methodology by which the national CPI is estimated on the basis of weighted average for 2005 HIES consumption expenditure of the capital city and all aimags starting from 2008.

In 2011, the number of items in the consumer basket increased up to 329 (for aimags to 214) and the expenditure weights was updated based on result from the 2010 Household Socio- Economic Survey, the prices of December 2010 were taken as the reference period. From January 2012 onwards, the CPI has been calculated using new basket and weights. The national CPI are compiled for main aggregated 12 groups of COICOP.

Regional CPI are compiled from 2012 and distributed for main aggregated 12 groups.

Since 1997, a monthly consumer price survey has been conducted in aimag centers and prices of goods and services were reported to the National Statistical Office for estimation of the CPI for each aimag.

Average market prices of some main agricultural products

Data on average market prices of some main agricultural products is compiled from soums, districts, aimags and the capital city, collecting the prices from outlets in their respective areas on a monthly basis. To estimate an average price for a product, the arithmetic mean method is employed.

17.1 ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН УЛСЫН ИНДЕКС, 2010-XII=100, бараа, үйлчилгээний бүлгээр
 NATIONAL CONSUMER PRICE INDEX, 2010-XII=100, by groups

Хугацаа Periods	Хүнсний бараа, ундаа, ус Food and non-alcoholic beverages	Согтууруулах ундаа, тамхи Alcoholic beverages and tobacco	Хувцас, бөс бараа, гутал Clothing, footwear and cloth	Орон сууц, ус, цахилгаан, түлш Housing, water electricity and fuels	Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа Furnishings, household equipment and tools	Эм, тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ Health, medical care and services	Тээвэр Transport	Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ Communication	
хувь / percentage									
2010	I	88.2	96.2	91.3	90.2	94.2	98.1	98.7	87.5
	II	93.7	96.5	92.7	90.1	95.2	98.2	97.8	94.9
	III	97.7	96.2	92.8	89.1	95.5	98.6	98.7	99.4
	IV	101.9	96.6	93.4	88.8	96.4	98.5	98.6	99.5
	V	108.3	97.1	93.9	89.2	96.5	99.0	99.5	99.4
	VI	104.0	97.1	93.9	92.2	97.3	99.4	99.7	100.1
	VII	97.2	97.4	94.8	92.5	97.7	99.4	99.6	100.0
	VIII	95.5	97.9	95.2	95.3	98.2	99.6	99.4	100.0
	IX	93.4	97.9	95.8	95.8	98.5	99.6	99.4	100.0
	X	93.0	98.4	97.3	97.5	100.3	100.2	99.5	100.0
	XI	95.0	99.1	99.1	99.7	99.9	99.9	99.9	100.0
	XII	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
2011	I	104.8	101.5	100.4	99.5	100.3	100.1	100.1	100.0
	II	105.7	101.6	101.0	99.0	100.3	101.0	101.6	100.1
	III	104.2	101.6	101.4	98.3	100.7	101.2	101.9	100.1
	IV	103.3	101.9	102.5	97.8	101.3	101.4	102.0	100.1
	V	106.2	102.1	102.5	101.9	101.8	101.7	102.7	100.1
	VI	106.6	102.1	103.5	101.4	102.5	101.7	109.1	100.1
	VII	108.0	102.0	103.7	101.5	102.6	101.9	111.2	100.0
	VIII	105.9	102.1	104.7	103.1	103.4	102.0	112.3	100.0
	IX	105.5	102.1	106.5	110.3	103.8	102.2	111.9	99.9
	X	104.8	102.3	108.9	111.4	104.8	102.2	112.0	99.9
	XI	105.7	102.6	111.0	112.2	105.3	102.2	112.2	99.9
	XII	108.6	102.9	112.4	112.7	105.6	102.4	112.5	99.9
2012	I	113.4	103.4	115.0	112.4	107.6	104.0	118.5	102.5
	II	121.5	104.1	116.0	111.4	108.7	105.2	118.9	102.3
	III	129.7	106.4	116.8	110.5	109.2	106.2	118.8	99.3
	IV	130.6	106.9	119.1	111.0	109.9	106.5	116.6	99.3
	V	132.3	107.3	120.1	113.7	110.2	106.7	116.9	98.9
	VI	133.0	107.6	120.8	115.2	110.9	106.9	116.9	98.8
	VII	134.8	108.2	121.4	114.7	111.8	107.5	117.1	98.7
	VIII	132.0	108.5	122.5	117.7	112.7	109.0	117.6	98.6
	IX	128.5	151.7	124.8	120.9	113.8	109.5	117.8	98.5
	X	125.6	156.8	127.4	126.5	114.9	111.3	118.7	98.4
	XI	125.5	157.7	129.3	125.4	115.7	111.6	118.5	98.4
	XII	127.6	158.8	130.5	125.1	116.4	111.6	119.8	98.4
2013	I	133.3	159.0	131.2	124.4	117.9	112.4	122.0	98.4
	II	137.3	159.7	131.8	123.2	118.5	112.7	122.3	98.3
	III	139.8	160.0	132.5	122.7	119.7	114.8	122.6	98.3
	IV	143.6	160.8	133.4	123.0	120.3	115.1	122.6	98.2
	V	145.2	161.2	134.5	119.7	120.8	116.5	122.8	98.2
	VI	143.9	162.3	135.1	118.9	121.6	117.3	121.7	98.3
	VII	143.0	162.7	135.8	121.0	122.9	118.7	120.7	98.2
	VIII	139.4	163.8	138.8	126.0	125.1	119.1	121.8	98.2
	IX	140.1	171.7	142.2	128.2	129.7	122.4	122.7	98.1
	X	139.7	174.8	146.8	133.1	132.8	124.2	123.1	98.1
	XI	141.6	176.3	150.2	134.0	135.4	125.1	123.4	98.1
	XII	144.5	180.0	153.5	134.9	137.6	126.4	123.5	98.1

17.1 ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН УЛСЫН ИНДЕКС, 2010-XII=100, бараа, үйлчилгээний бүлгээр
 NATIONAL CONSUMER PRICE INDEX, 2010-XII=100, by groups

Хугацаа Periods	Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа үйлчилгээ Recreation and culture	Боловсролын үйлчилгээ Education	Зочид буудал, зоогийн газар, дотуур байр Restaurants and hotels	Бусад бараа, үйлчилгээ Miscellaneous goods & services	Ерөнхий индекс Overall index
	хувь / percentage				
2010 I	97.8	84.2	91.6	95.9	90.5
II	98.4	84.2	94.3	96.9	93.3
III	98.7	84.2	94.7	97.7	95.1
IV	98.9	84.2	94.9	98.3	97.1
V	99.1	84.2	95.9	98.2	100.2
VI	98.6	84.2	96.8	98.0	98.6
VII	98.5	84.2	97.5	98.5	95.8
VIII	98.9	99.2	98.0	98.8	96.5
IX	99.2	100.0	98.0	99.3	95.9
X	99.6	100.0	99.7	99.5	96.2
XI	99.8	100.0	99.7	99.9	97.6
XII	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
2011 I	100.2	100.0	100.1	100.2	101.5
II	100.2	100.0	100.2	100.3	102.0
III	100.4	100.0	100.7	100.3	101.6
IV	100.7	100.0	101.1	100.8	101.6
V	101.0	100.0	101.2	101.7	103.1
VI	102.3	100.0	102.7	102.4	104.3
VII	102.4	100.0	103.1	102.4	105.0
VIII	102.5	108.7	103.3	102.7	105.3
IX	102.6	109.9	103.9	102.8	106.5
X	103.0	109.9	104.7	103.9	106.9
XI	103.1	109.9	105.6	104.3	107.7
XII	102.7	109.9	106.0	104.7	108.9
2012 I	102.5	109.9	108.5	106.0	111.8
II	103.1	109.9	117.8	106.3	114.7
III	105.5	109.9	119.4	107.3	117.2
IV	106.1	109.9	121.7	107.7	117.8
V	105.9	109.9	125.0	108.3	119.0
VI	105.3	109.9	125.8	108.8	119.6
VII	105.1	109.9	126.8	109.2	120.2
VIII	106.3	126.7	128.6	110.2	121.0
IX	105.1	126.7	129.1	111.1	122.3
X	105.6	126.7	129.6	112.0	123.0
XI	106.4	126.7	130.0	112.2	123.2
XII	106.4	126.7	130.3	112.4	124.2
2013 I	106.5	126.7	134.9	112.7	126.4
II	106.5	126.7	135.2	113.0	127.7
III	106.4	126.7	137.9	113.8	128.7
IV	106.8	126.7	139.0	114.5	130.2
V	106.4	126.7	140.0	114.9	130.5
VI	105.7	126.7	141.2	115.1	130.1
VII	105.8	126.7	141.4	115.8	130.3
VIII	106.0	161.0	145.5	118.6	132.4
IX	105.9	161.0	146.2	122.3	134.3
X	106.2	161.0	150.4	126.2	136.2
XI	106.6	161.0	153.3	130.3	137.9
XII	106.7	161.0	153.5	131.8	139.7

17.2 ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН УЛСЫН ИНДЕКСИЙН ӨӨРЧЛӨЛТ, өмнөх оны эцсийнхтэй харьцуулснаар, бараа, үйлчилгээний бүлгээр

NATIONAL CONSUMER PRICE INDEX, compared with the end of previous year, by groups, percent change

Хугацаа Periods	Хүнсний бараа, ундаа, ус Food and non-alcoholic beverages	Согтууруулах ундаа, тамхи Alcoholic beverages and tobacco	Хувцас, бөс бараа, гутал Clothing, footwear and cloth	Орон сууц, ус, цахилгаан, түлш Housing, water electricity and fuels	Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа Furnishings, household equipment and tools	Эм, тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ Health, medical care and services	Тээвэр Transport	Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ Communication
хувь / percentage								
2010 I	4.6	0.2	0.9	1.6	0.4	-0.3	0.0	0.3
II	11.1	0.5	2.5	1.5	1.4	-0.2	-0.9	8.7
III	15.8	0.2	2.5	0.4	1.8	0.2	0.0	13.9
IV	20.8	0.6	3.2	0.1	2.7	0.0	-0.1	14.0
V	28.5	1.2	3.8	0.5	2.9	0.6	0.8	13.9
VI	23.3	1.1	3.7	3.9	3.8	1.0	1.0	14.7
VII	15.3	1.4	4.7	4.2	4.1	0.9	0.9	14.6
VIII	13.2	2.0	5.2	7.4	4.7	1.2	0.7	14.6
IX	10.8	2.0	5.9	8.0	5.0	1.2	0.7	14.6
X	10.3	2.5	7.6	9.9	6.9	1.9	0.8	14.6
XI	12.7	3.2	9.5	12.4	6.5	1.5	1.2	14.6
XII	18.6	4.2	10.5	12.7	6.6	1.6	1.3	14.6
2011 I	4.8	1.5	0.4	-0.5	0.3	0.1	0.1	0.0
II	5.7	1.6	1.0	-1.0	0.3	1.0	1.6	0.1
III	4.2	1.6	1.4	-1.7	0.7	1.2	1.9	0.1
IV	3.3	1.9	2.5	-2.2	1.3	1.4	2.0	0.1
V	6.2	2.1	2.5	1.9	1.8	1.7	2.7	0.1
VI	6.6	2.1	3.5	1.4	2.5	1.7	9.1	0.1
VII	8.0	2.0	3.7	1.5	2.6	1.9	11.2	0.0
VIII	5.9	2.1	4.7	3.1	3.4	2.0	12.3	0.0
IX	5.5	2.1	6.5	10.3	3.8	2.2	11.9	-0.1
X	4.8	2.3	8.9	11.4	4.8	2.2	12.0	-0.1
XI	5.7	2.6	11.0	12.2	5.3	2.2	12.2	-0.1
XII	8.6	2.9	12.4	12.7	5.6	2.4	12.5	-0.1
2012 I	4.4	0.6	2.3	-0.2	1.8	1.6	5.3	2.6
II	11.9	1.2	3.2	-1.2	2.9	2.8	5.6	2.4
III	19.4	3.5	3.9	-2.0	3.4	3.7	5.6	-0.6
IV	20.3	3.9	6.0	-1.5	4.1	4.0	3.6	-0.6
V	21.8	4.3	6.8	0.9	4.3	4.2	3.8	-0.9
VI	22.5	4.6	7.4	2.2	5.0	4.4	3.9	-1.1
VII	24.1	5.2	8.0	1.8	5.9	5.0	4.1	-1.2
VIII	21.5	5.5	9.0	4.5	6.7	6.5	4.5	-1.2
IX	18.3	47.5	11.1	7.3	7.8	7.0	4.7	-1.4
X	15.6	52.5	13.4	12.2	8.8	8.7	5.5	-1.4
XI	15.5	53.3	15.1	11.3	9.5	9.0	5.3	-1.5
XII	17.5	54.4	16.1	11.0	10.2	9.0	6.5	-1.5
2013 I	4.4	0.1	0.5	-0.5	1.3	0.7	1.8	0.0
II	7.6	0.6	1.0	-1.5	1.8	1.0	2.0	-0.2
III	9.6	0.8	1.5	-1.9	2.8	2.9	2.3	-0.2
IV	12.6	1.3	2.2	-1.6	3.3	3.1	2.3	-0.2
V	13.8	1.5	3.0	-4.3	3.8	4.4	2.5	-0.2
VI	12.7	2.2	3.5	-5.0	4.5	5.1	1.6	-0.2
VII	12.1	2.4	4.0	-3.3	5.6	6.3	0.8	-0.2
VIII	9.2	3.1	6.3	0.7	7.5	6.7	1.7	-0.3
IX*	9.8	8.2	9.0	2.5	11.4	9.6	2.4	-0.4
X*	9.5	10.1	12.5	6.4	14.0	11.3	2.7	-0.4
XI*	11.0	11.1	15.1	7.2	16.3	12.0	3.0	-0.3
XII	13.3	13.4	17.6	7.8	18.2	13.2	3.0	-0.3

* Булган аймгийн үнийн мэдээнд тодруулга хийсэнтэй холбогдон өөрчлөлт орсон.

* There was a change in the price indexes for due to adjustments to price data for Bulgan aimag.

17.2 ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН УЛСЫН ИНДЕКСИЙН ӨӨРЧЛӨЛТ, өмнөх оны эцсийнхтэй харьцуулснаар, бараа, үйлчилгээний бүлгээр
NATIONAL CONSUMER PRICE INDEX, compared with the end of previous year, by groups, percent change

Хугацаа Periods	Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа үйлчилгээ <i>Recreation and culture</i>	Боловсролын үйлчилгээ <i>Education</i>	Зочид буудал, зоогийн газар, дотуур байр <i>Restaurants and hotels</i>	Бусад бараа, үйлчилгээ <i>Miscellaneous goods & services</i>	Ерөнхий индекс <i>Overall index</i>
хувь / percentage					
2010 I	0.1	0.0	3.4	0.0	2.3
II	0.7	0.0	6.3	1.0	5.4
III	1.0	0.0	6.8	1.8	7.4
IV	1.2	0.0	7.1	2.4	9.7
V	1.4	0.0	8.2	2.3	13.1
VI	0.9	0.0	9.2	2.1	11.4
VII	0.9	0.0	10.0	2.7	8.3
VIII	1.3	17.9	10.6	3.0	9.0
IX	1.6	18.8	10.6	3.4	8.3
X	2.0	18.8	12.5	3.7	8.7
XI	2.2	18.8	12.5	4.1	10.3
XII	2.4	18.8	12.8	4.2	13.0
2011 I	0.2	0.0	0.1	0.2	1.5
II	0.2	0.0	0.2	0.3	2.0
III	0.4	0.0	0.7	0.3	1.6
IV	0.7	0.0	1.1	0.8	1.6
V	1.0	0.0	1.2	1.7	3.1
VI	2.3	0.0	2.7	2.4	4.3
VII	2.4	0.0	3.1	2.4	5.0
VIII	2.5	8.7	3.3	2.7	5.3
IX	2.6	9.9	3.9	2.8	6.5
X	3.0	9.9	4.7	3.9	6.9
XI	3.1	9.9	5.6	4.3	7.7
XII	2.7	9.9	6.0	4.7	8.9
2012 I	-0.3	0.0	2.4	1.3	2.7
II	0.3	0.0	11.2	1.5	5.3
III	2.7	0.0	12.7	2.5	7.6
IV	3.3	0.0	14.9	2.8	8.2
V	3.1	0.0	18.0	3.5	9.2
VI	2.5	0.0	18.7	3.9	9.7
VII	2.3	0.0	19.6	4.3	10.4
VIII	3.4	15.2	21.4	5.3	11.1
IX	2.3	15.2	21.8	6.1	12.2
X	2.8	15.2	22.3	6.9	12.9
XI	3.5	15.2	22.7	7.2	13.1
XII	3.5	15.2	23.0	7.4	14.0
2013 I	0.2	0.0	3.5	0.3	1.8
II	0.1	0.0	3.8	0.5	2.8
III	0.1	0.0	5.8	1.2	3.6
IV	0.4	0.0	6.7	1.9	4.8
V	0.0	0.0	7.4	2.2	5.1
VI	-0.7	0.0	8.4	2.4	4.7
VII	-0.5	0.0	8.5	2.9	4.9
VIII	-0.3	27.1	11.7	5.4	6.6
IX*	-0.4	27.2	12.2	8.8	8.1
X*	-0.2	27.2	15.4	12.2	9.6
XI*	0.3	27.2	17.7	15.9	11.0
XII	0.3	27.2	17.8	17.2	12.5

17.3 ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН УЛСЫН ИНДЕКС, сарын өөрчлөлт, бараа, үйлчилгээний бүлгээр
 NATIONAL CONSUMER PRICE INDEX, monthly percent change, by group

Хугацаа Periods	Хүнсний бараа, ундаа, ус Food and non-alcoholic beverages	Согтууруулах ундаа, тамхи Alcoholic beverages and tobacco	Хувцас, бөс бараа, гутал Clothing, footwear and cloth	Орон сууц, ус, цахилгаан, түлш Housing, water electricity and fuels	Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа Furnishings, household equipment and tools	Эм, тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ Health, medical care and services	Тээвэр Transport	Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ Communication
хувь / percentage								
2010 I	4.6	0.2	0.9	1.6	0.4	-0.3	0.0	0.3
II	6.2	0.3	1.5	-0.1	1.1	0.1	-0.9	8.4
III	4.2	-0.2	0.1	-1.0	0.4	0.4	0.9	4.7
IV	4.3	0.3	0.7	-0.4	0.9	-0.1	0.0	0.1
V	6.4	0.6	0.6	0.5	0.2	0.5	0.9	-0.1
VI	-4.0	0.0	-0.1	3.4	0.8	0.5	0.2	0.7
VII	-6.5	0.3	1.0	0.3	0.3	-0.1	-0.1	-0.1
VIII	-1.8	0.5	0.4	3.0	0.6	0.2	-0.1	0.0
IX	-2.1	0.0	0.7	0.6	0.3	0.1	0.0	-0.1
X	-0.5	0.6	1.6	1.7	1.8	0.6	0.1	0.0
XI	2.2	0.7	1.8	2.3	-0.4	-0.3	0.5	0.0
XII	5.2	0.9	0.9	0.3	0.1	0.1	0.1	0.0
2011 I	4.8	1.5	0.4	-0.5	0.3	0.1	0.1	0.0
II	0.8	0.1	0.6	-0.5	0.0	0.8	1.5	0.1
III	-1.4	0.0	0.4	-0.7	0.4	0.2	0.3	0.0
IV	-0.8	0.3	1.0	-0.5	0.6	0.2	0.1	0.0
V	2.8	0.2	0.1	4.3	0.4	0.3	0.7	0.0
VI	0.4	0.0	0.9	-0.5	0.7	0.1	6.3	0.0
VII	1.3	-0.2	0.2	0.0	0.1	0.1	1.9	-0.1
VIII	-2.0	0.1	0.9	1.6	0.8	0.1	1.0	0.0
IX	-0.4	0.0	1.7	7.0	0.4	0.2	-0.3	-0.1
X	-0.6	0.2	2.2	1.0	0.9	0.0	0.1	0.0
XI	0.8	0.2	2.0	0.7	0.4	0.0	0.2	0.0
XII	2.8	0.3	1.2	0.5	0.4	0.2	0.3	0.0
2012 I	4.4	0.6	2.3	-0.2	1.8	1.6	5.3	2.6
II	7.2	0.6	0.8	-0.9	1.1	1.1	0.3	-0.2
III	6.7	2.2	0.7	-0.8	0.4	0.9	0.0	-2.9
IV	0.7	0.4	2.0	0.5	0.7	0.3	-1.9	0.0
V	1.3	0.4	0.8	2.4	0.2	0.2	0.2	-0.4
VI	0.5	0.3	0.6	1.3	0.7	0.2	0.0	-0.1
VII	1.3	0.6	0.6	-0.4	0.8	0.5	0.2	-0.1
VIII	-2.1	0.2	0.9	2.6	0.8	1.4	0.4	-0.1
IX	-2.6	39.9	1.9	2.7	1.0	0.5	0.2	-0.2
X	-2.2	3.3	2.1	4.6	0.9	1.7	0.8	0.0
XI	-0.1	0.5	1.5	-0.8	0.7	0.2	-0.2	0.0
XII	1.7	0.7	0.9	-0.3	0.6	0.1	1.1	0.0
2013 I	4.4	0.1	0.5	-0.5	1.3	0.7	1.8	0.0
II	3.0	0.4	0.4	-1.0	0.5	0.3	0.2	-0.1
III	1.8	0.2	0.5	-0.4	1.0	1.9	0.3	0.0
IV	2.7	0.5	0.7	0.3	0.5	0.3	0.0	0.0
V	1.1	0.3	0.8	-2.7	0.4	1.2	0.1	0.0
VI	-0.9	0.6	0.5	-0.7	0.7	0.7	-0.9	0.0
VII	-0.6	0.3	0.5	1.8	1.0	1.2	-0.8	0.0
VIII	-2.5	0.7	2.2	4.1	1.8	0.4	0.9	-0.1
IX	0.5	4.9	2.5	1.8	3.6	2.7	0.7	-0.1
X	-0.3	1.8	3.2	3.8	2.4	1.5	0.3	0.0
XI	1.4	0.9	2.3	0.7	2.0	0.7	0.3	0.0
XII	2.1	2.1	2.2	0.6	1.6	1.0	0.0	0.0

17.3 ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН УЛСЫН ИНДЕКС, сарын өөрчлөлт, бараа, үйлчилгээний бүлгээр
 NATIONAL CONSUMER PRICE INDEX, monthly percent change, by group

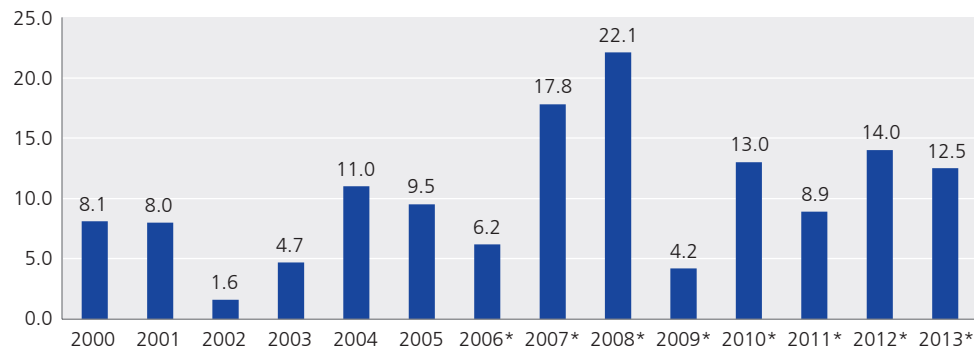
Хугацаа Periods	Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа үйлчилгээ Recreation and culture	Боловсролын үйлчилгээ Education	Зочид буудал, зоогийн газар, дотуур байр Restaurants and hotels	Бусад бараа, үйлчилгээ Miscellaneous goods & services	Ерөнхий индекс Overall index
хувь / percentage					
2010 I	0.1	0.0	3.4	0.0	2.3
II	0.6	0.0	2.9	1.0	3.0
III	0.3	0.0	0.4	0.8	2.0
IV	0.2	0.0	0.3	0.6	2.1
V	0.2	0.0	1.0	-0.1	3.2
VI	-0.5	0.0	0.9	-0.2	-1.5
VII	-0.1	0.0	0.7	0.5	-2.8
VIII	0.4	17.9	0.5	0.3	0.7
IX	0.3	0.8	0.0	0.5	-0.7
X	0.4	0.0	1.7	0.3	0.4
XI	0.2	0.0	0.0	0.4	1.5
XII	0.2	0.0	0.3	0.1	2.4
2011 I	0.2	0.0	0.1	0.2	1.5
II	0.0	0.0	0.0	0.1	0.5
III	0.2	0.0	0.5	0.1	-0.4
IV	0.3	0.0	0.4	0.5	-0.1
V	0.3	0.0	0.1	0.9	1.5
VI	1.3	0.0	1.5	0.7	1.1
VII	0.1	0.0	0.4	0.0	0.7
VIII	0.1	8.7	0.2	0.3	0.3
IX	0.1	1.1	0.6	0.1	1.1
X	0.4	0.0	0.8	1.0	0.4
XI	0.1	0.0	0.9	0.4	0.7
XII	-0.3	0.0	0.3	0.4	1.1
2012 I	-0.3	0.0	2.4	1.3	2.7
II	0.6	0.0	8.6	0.3	2.5
III	2.4	0.0	1.3	0.9	2.2
IV	0.6	0.0	2.0	0.4	0.5
V	-0.2	0.0	2.7	0.6	1.0
VI	-0.5	0.0	0.6	0.4	0.5
VII	-0.2	0.0	0.7	0.3	0.6
VIII	1.1	15.2	1.5	1.0	0.7
IX	-1.1	0.0	0.4	0.8	1.0
X	0.5	0.0	0.4	0.8	0.6
XI	0.7	0.0	0.3	0.2	0.2
XII	0.0	0.0	0.2	0.2	0.8
2013 I	0.2	0.0	3.5	0.3	1.8
II	-0.1	0.0	0.2	0.2	1.0
III	0.0	0.0	1.9	0.8	0.8
IV	0.3	0.0	0.8	0.6	1.1
V	-0.4	0.0	0.7	0.3	0.3
VI	-0.7	0.0	0.9	0.2	-0.3
VII	0.2	0.0	0.1	0.5	0.1
VIII	0.2	27.1	2.9	2.4	1.7
IX	-0.1	0.0	0.5	3.2	1.4
X	0.3	0.0	2.8	3.1	1.4
XI	0.4	0.0	2.0	3.3	1.3
XII	0.0	0.0	0.1	1.1	1.3

17.4 ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС, 1991-1-16=100
 CONSUMER PRICE INDEX, 1991-1-16=100

Он	Year	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
		хувь / percentage											
ХҮИ	CPI	152.7	649.8	1 838.8	3 057.8	4 681.8	6 768.7	8 156.9	8 646.0	9 507.6	10 279.4	11 099.2	11 291.5

Он	Year	2003	2004	2005	2006*	2007*	2008*	2009*	2010*	2011*	2012*	2013*	
		хувь / percentage											
ХҮИ	CPI	11 821.9	13 120.4	14 361.7	15 246.5	17 955.5	21 920.5	22 850.6	25 821.2	28 119.3	32 056.0	36 063.0	

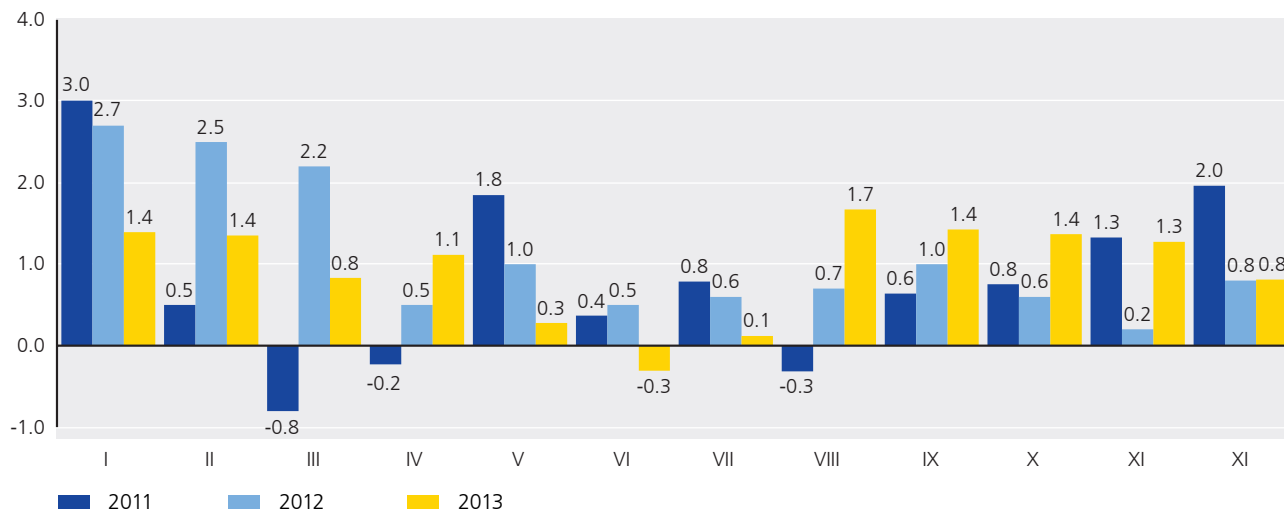
Инфляцийн жилийн түвшин, оны эцэст, оноор, %
 Annual inflation rate, by end of period, by year, %

17.5 ИНФЛЯЦИЙН ЖИЛИЙН ДУНДАЖ ТҮВШИН*, 2010-2013
 INFLATION RATE, ANNUAL AVERAGE, * 2010-2013

	2010*	2011*	2012*	2013*
	хувь / percentage			
Инфляцийн жилийн дундаж түвшин Inflation rate, annual average	10.1	9.2	14.3	10.5

Инфляцийн сарын түвшин, %
 Inflation monthly rate, %

* Хэрэглээний үнийн улсын индексээр шинэчлэн тооцов.

* Updated using national CPI

17.6 УЛААНБААТАР ХОТЫН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС, 2010-XII=100, бараа, үйлчилгээний бүлгээр
 CONSUMER PRICE INDEX IN THE CAPITAL CITY, 2010-XII= 100, by groups

Хугацаа Periods	Хүнсний бараа, ундаа, ус Food and non-alcoholic beverages	Согтууруулах ундаа, тамхи Alcoholic beverages and tobacco	Хувцас, бөс бараа, гутал Clothing, footwear and cloth	Орон сууц, ус, цахилгаан, түлш Housing, water electricity and fuels	Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа Furnishings, household equipment and tools	Эм, тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ Health, medical care and services	Тээвэр Transport	Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ Communication
хувь / percentage								
2010 I	86.9	92.6	91.0	90.5	95.9	96.7	98.2	85.4
II	93.5	93.3	92.6	90.3	96.0	96.2	97.6	99.4
III	97.5	93.5	92.5	88.6	95.7	96.9	99.0	100.1
IV	102.6	93.7	92.3	88.6	96.8	97.2	99.1	100.1
V	111.3	94.1	92.0	88.5	96.8	97.3	100.9	100.1
VI	110.9	94.1	91.7	92.2	96.8	98.1	99.7	100.1
VII	101.5	94.1	94.0	92.4	97.2	98.1	99.5	100.1
VIII	100.8	94.3	94.4	98.1	97.8	98.2	99.4	100.1
IX	97.5	94.8	95.4	97.9	97.7	98.4	99.5	100.0
X	94.0	95.8	98.7	98.1	99.9	99.9	99.4	100.0
XI	95.1	98.1	99.4	99.9	100.3	99.9	100.0	100.0
XII	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
2011* I	104.9	102.4	100.7	98.8	100.3	100.0	100.0	100.0
II	105.2	102.5	101.8	98.2	100.4	100.3	101.2	100.1
III	102.3	102.4	102.8	96.8	100.6	100.4	101.2	100.3
IV	100.6	102.8	104.6	96.1	101.7	100.7	101.9	100.3
V	104.3	103.0	104.5	102.4	102.1	101.1	101.7	100.4
VI	105.6	103.0	106.0	101.5	103.4	101.2	109.1	100.4
VII	107.4	102.7	106.4	101.4	103.4	101.2	111.4	100.3
VIII	106.2	102.7	108.6	103.7	104.7	101.2	112.2	100.3
IX	105.6	102.8	112.3	113.6	105.1	101.7	112.2	100.2
X	104.2	102.9	116.8	113.9	106.2	101.7	112.4	100.2
XI	104.8	103.0	118.8	114.3	106.1	101.7	112.7	100.2
XII	107.6	103.1	118.4	114.4	105.3	101.7	112.7	100.2
2012* I	114.0	105.8	122.0	113.0	106.3	103.0	117.9	100.2
II	121.7	106.4	122.7	110.7	107.4	104.6	119.9	99.8
III	131.2	107.7	123.1	109.0	108.0	108.0	119.9	99.8
IV	131.9	108.2	125.6	109.1	108.5	108.2	116.5	99.8
V	133.5	108.7	125.9	112.5	107.6	108.3	117.2	99.3
VI	133.8	109.0	125.9	114.2	107.8	107.5	117.5	99.3
VII	136.3	109.7	126.2	113.9	108.5	107.8	117.5	99.3
VIII	134.7	109.9	127.9	118.5	108.9	111.1	117.5	99.3
IX	130.9	154.4	130.9	122.4	108.8	112.0	117.9	99.0
X	126.9	157.2	133.3	127.6	109.1	113.2	119.8	99.0
XI	127.0	158.1	133.6	125.2	109.4	113.5	119.3	99.0
XII	129.1	159.3	133.8	124.3	110.1	113.6	121.2	99.0
2013* I	134.9	159.3	133.7	122.8	110.2	113.6	122.9	99.1
II	140.6	159.5	134.0	120.4	110.2	113.6	123.1	99.0
III	143.7	159.5	133.6	120.0	110.2	118.1	123.3	99.0
IV	146.4	160.6	133.3	120.0	110.3	118.1	123.4	99.0
V	147.0	160.6	133.7	115.0	110.6	119.4	123.4	99.0
VI	146.2	160.7	133.7	113.6	111.2	121.0	122.3	99.0
VII	145.5	160.7	134.1	116.4	112.7	123.4	120.3	99.0
VIII	142.3	161.0	137.8	124.1	116.3	124.8	121.3	99.0
IX	143.6	168.4	139.3	125.4	121.6	130.9	122.2	98.8
X	141.7	171.2	144.0	131.7	125.6	135.6	122.5	98.8
XI	143.6	172.8	146.3	133.3	129.1	135.6	123.1	98.8
XII	147.2	177.9	151.8	134.7	132.8	138.2	123.1	98.8

* Бараа, үйлчилгээний шинэчилсэн сагсаар тооцов.

* Updated using new consumer basket.

17.6 УЛААНБААТАР ХОТЫН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС, 2010-XII=100, бараа,
үйлчилгээний бүлгээр
CONSUMER PRICE INDEX IN THE CAPITAL CITY, 2010-XII= 100, by groups

Хугацаа Periods	Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа үйлчилгээ Recreation and culture	Боловсролын үйлчилгээ Education	Зочид буудал, зоогийн газар, дотуур байр Restaurants and hotels	Бусад бараа, үйлчилгээ Miscellaneous goods & services	Ерөнхий индекс Overall index
хувь / percentage					
2010 I	98.6	83.1	90.9	97.0	89.8
II	99.0	83.1	94.4	97.4	93.3
III	99.3	83.1	94.9	98.3	95.1
IV	99.5	83.1	95.1	98.7	97.5
V	99.6	83.1	95.9	98.9	101.6
VI	98.2	83.1	96.5	98.6	101.7
VII	98.2	83.1	96.5	98.7	97.7
VIII	98.6	100.0	97.2	99.2	99.1
IX	99.1	100.0	97.2	99.7	97.7
X	99.2	100.0	99.6	99.7	96.7
XI	99.7	100.0	99.6	99.9	97.6
XII	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
2011* I	100.0	100.0	100.1	100.1	101.5
II	100.1	100.0	100.1	100.1	101.8
III	100.1	100.0	100.1	100.3	100.9
IV	100.6	100.0	100.1	101.1	100.7
V	100.9	100.0	100.2	102.7	102.8
VI	103.1	100.0	102.2	104.1	104.4
VII	103.1	100.0	102.3	104.1	105.2
VIII	103.3	107.5	102.3	104.2	106.1
IX	103.3	107.5	102.9	104.3	107.8
X	103.6	107.5	103.7	105.6	108.1
XI	103.6	107.5	103.7	106.1	108.6
XII	102.0	107.5	103.7	106.2	109.4
2012* I	103.4	107.5	106.1	107.5	112.6
II	105.1	107.5	118.6	107.5	115.5
III	105.4	107.5	118.6	108.3	118.3
IV	106.3	107.5	120.6	108.6	118.6
V	105.8	107.5	124.7	109.1	119.8
VI	104.9	107.5	124.7	109.3	120.1
VII	104.4	107.5	124.7	109.1	120.9
VIII	105.9	124.9	126.3	109.7	122.6
IX	103.9	124.9	126.3	110.5	124.1
X	104.7	124.9	126.3	111.9	124.3
XI	105.7	124.9	126.3	112.3	124.1
XII	105.8	124.9	126.3	112.6	124.9
2013* I	105.8	124.9	131.1	112.6	126.9
II	105.8	124.9	131.1	112.6	128.3
III	106.0	124.9	133.6	113.4	129.4
IV	106.1	124.9	133.6	114.3	130.3
V	105.3	124.9	133.6	114.5	129.9
VI	103.9	124.9	133.6	114.9	129.3
VII	104.3	124.9	133.6	115.5	129.5
VIII	104.8	160.3	139.3	119.5	132.9
IX	103.6	160.3	139.3	122.8	134.5
X	103.4	160.3	144.8	128.5	136.1
XI	103.7	160.3	148.3	134.2	137.9
XII	103.7	160.3	148.4	136.2	140.3

17.7 УЛААНБААТАР ХОТЫН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС, сарын өөрчлөлт, бараа, үйлчилгээний бүлгээр
 CONSUMER PRICE INDEX IN THE CAPITAL CITY, monthly changes, by groups

Хугацаа Periods	Хүнсний бараа, ундаа, ус Food and non-alcoholic beverages	Согтууруулах ундаа, тамхи Alcoholic beverages and tobacco	Хувцас, бөс бараа, гутал Clothing, footwear and cloth	Орон сууц, ус, цахилгаан, түлш Housing, water electricity and fuels	Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа Furnishings, household equipment and tools	Эм, тариа, эмнэлгийн үйлчилгээ Health, medical care and services	Тээвэр Transport	Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ Communication
хувь / percentage								
2010 I	4.8	0.3	2.0	1.8	0.2	0.1	0.0	-0.2
II	7.6	0.8	1.8	-0.2	0.1	-0.5	-0.6	16.3
III	4.2	0.2	-0.1	-1.9	-0.3	0.7	1.4	0.7
IV	5.3	0.2	-0.2	0.1	1.1	0.4	0.1	0.0
V	8.5	0.4	-0.3	-0.1	0.0	0.0	1.8	0.0
VI	-0.3	0.0	-0.4	4.2	0.0	0.9	-1.2	0.0
VII	-8.5	0.0	2.5	0.3	0.4	0.0	-0.2	0.0
VIII	-0.7	0.2	0.4	6.2	0.5	0.1	-0.1	0.0
IX	-3.3	0.6	1.0	-0.2	-0.1	0.2	0.0	-0.1
X	-3.6	1.1	3.5	0.2	2.3	1.5	-0.1	0.0
XI	1.2	2.4	0.7	1.9	0.4	0.0	0.6	0.0
XII	5.2	1.9	0.6	0.1	-0.3	0.1	0.0	0.0
2011* I	4.9	2.4	0.7	-1.2	0.3	0.0	0.0	0.0
II	0.3	0.1	1.1	-0.6	0.1	0.3	1.2	0.1
III	-2.8	0.0	1.0	-1.4	0.2	0.1	0.0	0.1
IV	-1.6	0.4	1.8	-0.8	1.1	0.3	0.7	0.0
V	3.7	0.2	-0.2	6.6	0.5	0.4	-0.2	0.1
VI	1.2	0.0	1.4	-0.9	1.2	0.1	7.3	0.0
VII	1.8	-0.3	0.4	-0.1	0.1	0.0	2.1	-0.1
VIII	-1.2	0.0	2.1	2.3	1.2	0.0	0.7	0.0
IX	-0.5	0.1	3.4	9.6	0.4	0.5	0.0	-0.1
X	-1.3	0.1	4.0	0.3	1.1	0.0	0.1	0.0
XI	0.5	0.1	1.7	0.3	-0.1	0.0	0.3	0.0
XII	2.7	0.0	-0.3	0.0	-0.8	0.0	0.0	0.0
2012* I	5.9	2.7	3.0	-1.2	1.0	1.3	4.6	0.0
II	6.7	0.6	0.6	-2.1	1.0	1.5	1.7	-0.4
III	7.9	1.2	0.3	-1.5	0.6	3.3	-0.1	0.0
IV	0.5	0.5	2.1	0.1	0.4	0.2	-2.8	0.0
V	1.2	0.5	0.2	3.1	-0.8	0.1	0.6	-0.5
VI	0.3	0.3	0.0	1.5	0.1	-0.8	0.3	0.0
VII	1.9	0.6	0.3	-0.2	0.7	0.3	0.0	0.0
VIII	-1.2	0.2	1.3	4.0	0.4	3.1	0.0	0.1
IX	-2.9	40.5	2.4	3.3	-0.1	0.8	0.4	-0.3
X	-3.0	1.8	1.8	4.3	0.3	1.1	1.6	0.0
XI	0.1	0.6	0.2	-1.9	0.3	0.2	-0.5	0.0
XII	1.6	0.8	0.2	-0.7	0.6	0.1	1.6	0.0
2013* I	4.5	0.0	-0.1	-1.3	0.1	0.0	1.4	0.1
II	4.2	0.1	0.2	-1.9	0.0	0.0	0.2	-0.2
III	2.1	0.1	-0.3	-0.3	0.0	3.9	0.2	0.0
IV	1.9	0.7	-0.2	0.0	0.1	0.0	0.1	0.0
V	0.4	0.0	0.3	-4.1	0.3	1.1	0.0	0.0
VI	-0.6	0.1	0.0	-1.2	0.6	1.3	-0.9	0.0
VII	-0.5	0.0	0.3	2.5	1.3	2.1	-1.6	0.0
VIII	-2.2	0.2	2.8	6.6	3.2	1.1	0.8	0.0
IX	0.9	4.6	1.1	1.0	4.6	4.9	0.7	-0.2
X	-1.3	1.6	3.4	5.0	3.3	3.6	0.2	0.0
XI	1.4	0.9	1.6	1.3	2.8	0.0	0.6	0.0
XII	2.5	3.0	3.7	1.1	2.9	2.0	0.0	0.0

* Бараа, үйлчилгээний шинэчилсэн сагсаар тооцов.

* Updated using new consumer basket.

17.7 УЛААНБААТАР ХОТЫН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС, сарын өөрчлөлт, бараа, үйлчилгээний бүлгээр
CONSUMER PRICE INDEX IN THE CAPITAL CITY, monthly changes, by groups

Хугацаа <i>Periods</i>	Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа үйлчилгээ <i>Recreation and culture</i>	Боловсролын үйлчилгээ <i>Education</i>	Зочид буудал, зоогийн газар, дотуур байр <i>Restaurants and hotels</i>	Бусад бараа, үйлчилгээ <i>Miscellaneous goods & services</i>	Ерөнхий индекс <i>Overall index</i>
хувь / percentage					
2010 I	0.0	0.0	4.4	0.0	2.6
II	0.4	0.0	3.9	0.4	3.9
III	0.3	0.0	0.6	0.9	1.9
IV	0.2	0.0	0.2	0.5	2.5
V	0.1	0.0	0.8	0.2	4.2
VI	-1.4	0.0	0.6	-0.3	0.1
VII	0.0	0.0	0.0	0.1	-3.9
VIII	0.4	20.4	0.7	0.4	1.5
IX	0.5	0.0	0.0	0.5	-1.4
X	0.2	0.0	2.4	0.0	-1.0
XI	0.4	0.0	0.0	0.2	1.0
XII	0.3	0.0	0.4	0.1	2.4
2011* I	0.0	0.0	0.1	0.1	1.5
II	0.1	0.0	0.0	0.0	0.3
III	0.0	0.0	0.0	0.2	-0.9
IV	0.5	0.0	0.0	0.7	-0.2
V	0.3	0.0	0.1	1.6	2.0
VI	2.1	0.0	2.0	1.3	1.6
VII	0.1	0.0	0.1	0.1	0.8
VIII	0.2	7.5	0.0	0.1	0.8
IX	0.0	0.0	0.6	0.1	1.6
X	0.3	0.0	0.8	1.1	0.3
XI	0.0	0.0	0.0	0.5	0.5
XII	-1.5	0.0	0.0	0.1	0.7
2012* I	1.4	0.0	2.3	1.3	2.9
II	1.6	0.0	11.8	0.0	2.6
III	0.3	0.0	0.0	0.7	2.5
IV	0.8	0.0	1.7	0.4	0.2
V	-0.4	0.0	3.4	0.4	1.0
VI	-0.8	0.0	0.0	0.2	0.3
VII	-0.5	0.0	0.0	-0.2	0.7
VIII	1.5	16.1	1.3	0.5	1.4
IX	-1.9	0.0	0.0	0.8	1.2
X	0.8	0.0	0.0	1.3	0.2
XI	1.0	0.0	0.0	0.3	-0.2
XII	0.1	0.0	0.0	0.3	0.7
2013* I	0.0	0.0	3.8	0.1	1.5
II	0.0	0.0	0.0	0.0	1.1
III	0.2	0.0	1.9	0.7	0.8
IV	0.1	0.0	0.0	0.8	0.7
V	-0.8	0.0	0.0	0.2	-0.3
VI	-1.3	0.0	0.0	0.3	-0.4
VII	0.4	0.0	0.0	0.6	0.1
VIII	0.5	28.4	4.3	3.4	2.6
IX	-1.2	0.0	0.0	2.8	1.2
X	-0.2	0.0	3.9	4.6	1.3
XI	0.3	0.0	2.4	4.5	1.3
XII	0.0	0.0	0.1	1.5	1.8

17.8 УЛААНБААТАР ХОТЫН ӨРГӨН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ЗАРИМ БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЖИЛИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ
 ANNUAL AVERAGE PRICES OF SOME CONSUMER GOODS AND SERVICES, IN ULAANBAATAR

Бараа, үйлчилгээ	Goods & services	2010	2011	2012	2013
		төг / tog			
Гурил, 1-р зэрэг, кг	Flour, grade 1, kg	637	722	696	728
Талх, "Атар" ш	Bread, "Atar"	631	645	662	805
Цагаан будаа, кг	Rice, kg	1 639	1 676	1 699	1 862
Хонины мах, кг	Mutton, kg	3 790	4 125	6 637	7 356
Үхрийн мах, кг	Beef, kg	4 291	4 695	7 291	8 230
Шингэн сүү, л	Milk, l	1 087	1 040	1 095	1 140
Тараг, л	Kefir, litre	1 403	1 460	1 530	1 680
Элсэн чихэр, кг	Sugar, kg	1 696	1 685	1 702	1 684
Ногоон цай, 2 кг	Green tea, 2 kg	4 603	4 280	4 252	4 332
Алим, кг	Apple, kg	1 900	2 495	3 571	3 615
Төмс, кг	Potato, kg	971	1 045	1 033	938
Байцай, кг	Cabbage, kg	1 045	1 015	1 103	1 287
Лууван, кг	Carrot, kg	961	1 210	1 184	1 241
Манжин, кг	Turnip, kg	922	1 680	1 161	1 460
Сонгино, кг	Onion, kg	1 037	965	1 027	1 323
Давс, цагаан, кг	Salt, white, kg	354	371	370	450
Ургамлын тос, л	Vegetable oil, l	2 781	2 785	2 740	2 841
Өндөг, ш	Egg, piece	215	236	266	311
Архи, 0.5 л	Alcohol, domestic, 0.5l	4 409	4 488	5 280	6 819
Савхин бээлий, хос	Leather gloves, pair	8 080	9 235	9 730	11 078
Өмд, эм, ш	Trousers, piece	21 833	25 365	40 050	43 400
Ноосон цамц, эр, ш	Woollen sweater, piece	23 083	27 575	31 556	35 802
Нэхий дээл, эм, ш	Sheep skin overcoat, piece	297 500	350 000	390 000	352 500
Хүүхдийн ноосон цамц, ш	Children's woollen sweater, piece	11 370	14 700	15 489	18 224
Охидын даашинз, ш	Girl's dress, piece	24 517	28 300	31 067	30 575
Эр. хүний өвлийн гутал, хос	Men's winter leather shoes, pair	60 706	78 200	90 833	81 958
Эм. хүний хавар намрын гутал, хос	Women's warm leather boots pair	73 500	80 120	93 825	99 875
Хятад торго, метр	Chinese silk, m	4 160	4 530	5 010	5 558
Эрээн даавуу, метр	Cotton cloth, m	1 567	1 755	2 455	2 590
Халаалт, м2	Heating fees, m2	334	362	375	409
Цэвэр усны үнэ, сард, 1 хүний	Monthly water use fees per capita	2 665	3 202	3 202	3 202
Цахилгаан, 1 кВт.ц	Electricity, 1 kWt.h	77.0	85.0	86.9	95.0
2 спиральтай плитка, ш	Electric cooker, piece	63 667	64 420	64 000	63 500
Чийдэнгийн шил, 60 В	Light bulb, 60W	428	473	531	587
Хивс, "Алтанбулаг", 2x3 м	Carpet "Altanbulag", 2x3m	188 150	194 570	201 305	225 983
Угаалгын нунтаг, 200 гр	Washing detergent, 200gr	550	560	588	631
Эдийн саван, ш	Laundry soap, piece	379	405	443	486
Гар нүүрийн саван, ш	Beauty soap, piece	576	600	605	628
Шүдний оо, 100 гр	Tooth-paste, 100 gr	824	1 045	1 495	1 628
Аспирин, 10 ш	Aspirin, 10 tablets	246	250	263	292
Автобусны тасалбар, том хүн	Intra-city adult bus fare	300	355	400	400
Онгочны тасалбар, 655 км	Airticket fare, 655 km	171 533	175 120	164 333	161 850
Бензин, АИ-80, 1 л	Petrol "AI-80", litre	1 176	1 250	1 472	1 550
Бензин, АИ-93, 1 л	Petrol "AI-93", litre	1 366	1 470	1 614	1 640
Дизелийн түлш, 1 л	Diesel fuel, litre	1 303	1 576	1 728	1 770
Телевизийн сарын хураамж	TV monthly charge	1 100	1 100	1 100	1 100
"Өдрийн сонин"-ы улирлын захиалга	Quarterly subscription of "Daily news" newspaper	15 200	15 200	15 200	15 200
Сурагчийн дэвтэр, ш	Notebook, piece	131	140	160	190
Хими цэвэрлэгээ, эрэгтэй хослол	Dry cleaning, men's suit	7 083	7 408	8 198	8 650

17.9 ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС, 2010-XII=100, бүс, аймгаар, бараа, үйлчилгээний бүлгээр
 CONSUMER PRICE INDEX, 2010-XII=100, by region and aimags, by groups

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	Ерөнхий индекс Overall index			
		2010	2011*	2012*	2013*
		хувь / percentage			
Баруун бүс	Western region	100.0	108.6	125.7	139.8
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	100.0	108.9	124.6	143.3
Говь-Алтай	Govi-Altai	100.0	108.1	122.4	133.5
Завхан	Zavkhan	100.0	109.8	132.4	152.5
Увс	Uvs	100.0	109.8	123.7	134.6
Ховд	Khovd	100.0	106.3	124.4	136.0
Хангайн бүс	Khangaï region	100.0	108.3	124.6	142.1
Архангай	Arkhangai	100.0	108.1	128.2	139.3
Баянхонгор	Bayankhongor	100.0	107.0	127.5	146.0
Булган	Bulgan	100.0	110.0	118.5	144.0
Орхон	Orkhon	100.0	106.7	127.5	146.9
Өвөрхангай	Ovorkhangai	100.0	108.6	118.8	138.5
Хөвсгөл	Khovsgol	100.0	109.8	125.2	136.4
Төвийн бүс	Central region	100.0	108.1	121.6	137.6
Говьсүмбэр	Govisumber	100.0	106.4	131.6	151.7
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	100.0	106.6	118.1	130.8
Дорноговь	Dornogovi	100.0	108.7	123.7	146.7
Дундговь	Dundgovi	100.0	110.2	120.1	137.4
Өмнөговь	Omnogovi	100.0	109.8	123.0	142.8
Сэлэнгэ	Selenge	100.0	107.2	120.4	130.1
Төв	Tov	100.0	108.5	122.9	138.6
Зүүн бүс	Eastern region	100.0	109.7	123.4	136.6
Дорнод	Dornod	100.0	110.4	128.8	142.6
Сүхбаатар	Sukhbaatar	100.0	111.3	122.1	134.5
Хэнтий	Khentii	100.0	107.6	118.0	131.2

* Бараа, үйлчилгээний шинэчилсэн сагсаар тооцов.

* Updated using new consumer basket.

17.10 ӨРГӨН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ЗАРИМ БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЖИЛИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ, аймгаар
 ANNUAL AVERAGE PRICES OF SOME CONSUMER GOODS AND SERVICES, by aimags

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	Хонины мах, кг Mutton, kg				Үхрийн мах, кг Beef, Kg				Гурил, кг Flour, kg			
		2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
		төг / tog											
Баруун бүс	Western region												
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	2 750	3 875	5 869	5 822	2 917	4 158	5 731	5 674	573	592	673	713
Говь-Алтай	Govi-Altai	3 275	3 283	5 350	6 158	3 508	3 858	6 150	7 214	751	892	900	931
Завхан	Zavkhan	3 442	3 800	5 667	7 236	3 417	3 883	6 431	7 778	708	830	972	983
Увс	Uvs	2 933	3 358	5 667	6 375	2 925	3 417	5 750	6 292	708	800	821	900
Ховд	Khovd	3 192	4 208	6 201	7 192	3 375	4 425	6 251	7 286	792	850	1 154	1 233
Хангайн бүс	Khangaï region												
Архангай	Arkhangai	3 108	3 700	6 117	6 800	3 450	4 208	6 517	7 325	588	687	698	760
Баянхонгор	Bayankhongor	3 358	3 550	5 108	5 965	3 358	3 817	5 733	6 083	759	768	892	893
Булган	Bulgan	3 117	3 700	6 250	6 958	3 617	4 258	6 583	7 417	562	670	873	887
Орхон	Orkhon	3 283	3 683	6 306	7 136	3 842	4 125	6 863	7 840	561	651	683	726
Өвөрхангай	Ovorkhangai	3 175	3 458	5 497	6 192	3 633	4 297	6 964	7 475	708	800	759	783
Хөвсгөл	Khovsgol	3 375	3 833	6 304	7 250	3 508	4 067	6 308	7 521	760	800	800	935
Төвийн бүс	Central region												
Говьсүмбэр	Govisumber	2 917	3 542	5 542	6 283	3 558	4 142	6 367	7 396	670	751	730	713
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	3 383	3 779	6 379	7 200	3 863	4 463	7 075	7 925	674	808	813	823
Дорноговь	Dornogovi	3 002	3 846	5 663	6 454	4 180	5 125	6 700	7 583	638	733	720	749
Дундговь	Dundgovi	3 104	3 717	5 542	6 436	2 600	2 600	3 750	6 500	725	818	789	785
Өмнөговь	Omnogovi	4 117	4 775	6 375	7 136	3 800	4 000	4 483	5 333	817	813	877	902
Сэлэнгэ	Selenge	3 333	4 075	6 325	7 206	3 671	4 492	6 781	7 842	688	738	771	774
Төв	Tov	3 492	3 825	6 067	6 881	4 133	4 500	7 167	8 208	582	653	638	697
Зүүн бүс	Eastern region												
Дорнод	Dornod	3 192	3 783	5 950	6 850	3 650	4 258	6 871	7 892	584	663	669	633
Сүхбаатар	Sukhbaatar	3 150	3 554	5 592	6 438	3 617	3 992	6 483	7 029	637	727	779	842
Хэнтий	Khentii	3 083	3 750	6 042	6 917	3 625	4 600	7 058	8 400	743	908	800	858

17.10 ӨРГӨН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ЗАРИМ БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЖИЛИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ, аймгаар
ANNUAL AVERAGE PRICES OF SOME CONSUMER GOODS AND SERVICES, by aimags

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	Цагаан будаа, кг Rice, kg				Шингэн сүү, л Milk, l				Элсэн чихэр, кг Sugar, kg			
		2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
		төг / tog											
Баруун бүс	Western region												
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	1 517	1 583	1 703	1 858	1 475	1 442	1 450	1 583	1 746	1 892	1 758	1 764
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1 617	1 700	1 642	1 778	1 833	1 483	1 492	1 603	1 733	1 708	1 675	1 717
Завхан	<i>Zavkhan</i>	1 583	1 596	1 614	1 819	1 625	1 433	1 519	1 842	1 808	1 742	1 731	1 775
Увс	<i>Uvs</i>	1 417	1 575	1 656	1 883	1 292	1 092	1 186	1 217	1 675	1 800	1 753	1 819
Ховд	<i>Khovd</i>	1 475	1 592	1 714	1 781	1 375	1 358	1 417	1 611	1 733	1 800	1 820	1 944
Хангайн бүс	Khangai region												
Архангай	<i>Arkhangai</i>	1 592	1 667	1 800	1 925	1 408	1 292	1 283	1 425	1 667	1 700	1 800	1 683
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	1 550	1 600	1 596	1 758	1 467	1 275	1 372	1 500	1 750	1 800	1 750	1 626
Булган	<i>Bulgan</i>	1 646	1 800	1 800	1 917	1 050	992	1 033	1 100	1 767	1 800	1 800	1 800
Орхон	<i>Orkhon</i>	1 471	1 554	1 671	1 870	1 125	1 067	1 031	1 147	1 600	1 525	1 606	1 534
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	1 492	1 675	1 628	1 833	1 950	1 542	1 335	1 567	1 733	1 800	1 639	1 585
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	1 663	1 800	1 803	2 003	1 167	1 142	1 229	1 388	1 717	1 708	1 791	1 771
Төвийн бүс	Central region												
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	1 578	1 553	1 585	1 786	1 125	1 217	1 150	967	1 623	1 613	1 608	1 507
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	1 625	1 708	1 700	1 901	979	867	900	1 000	1 708	1 717	1 700	1 680
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	1 481	1 525	1 554	1 728	1 603	1 723	1 825	1 867	1 664	1 556	1 550	1 550
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	1 494	1 565	1 603	1 814	1 887	1 573	1 671	1 483	1 688	1 616	1 567	1 556
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	1 499	1 596	1 789	1 839	2 208	1 908	2 292	2 425	1 731	1 743	1 797	1 796
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1 567	1 592	1 668	1 838	908	775	914	907	1 692	1 633	1 672	1 649
Төв	<i>Tov</i>	1 586	1 596	1 622	1 822	1 104	1 050	1 075	1 100	1 688	1 683	1 548	1 589
Зүүн бүс	Eastern region												
Дорнод	<i>Dornod</i>	1 346	1 400	1 456	1 624	983	900	969	1 072	1 642	1 592	1 564	1 633
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	1 400	1 458	1 495	1 719	1 317	1 217	1 242	1 329	1 658	1 567	1 501	1 486
Хэнтий	<i>Khentii</i>	1 617	1 608	1 585	1 804	1 058	875	1 100	1 158	1 729	1 608	1 580	1 557

17.10 ӨРГӨН ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ЗАРИМ БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЖИЛИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ, аймгаар
ANNUAL AVERAGE PRICES OF SOME CONSUMER GOODS AND SERVICES, by aimags

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	Цахилгаан, 1кВтц Electricity, 1KWH				Халаалт, м ² Heating fee, m ²				Бензин АИ-80, л Petrol AI-80, l			
		2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
		төг / tog											
Баруун бүс	Western region												
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	66	66	66	66	850	858	858	858	1 238	1 432	1 607	1 547
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	67	88	80	80	440	440	440	440	1 328	1 449	1 635	1 691
Завхан	<i>Zavkhan</i>	57	72	80	84	375	400	400	408	1 294	1 437	1 639	1 691
Увс	<i>Uvs</i>	66	66	66	66	312	312	400	430	1 188	1 359	1 632	1 679
Ховд	<i>Khovd</i>	66	66	66	66	187	187	217	220	1 338	1 442	1 691	1 756
Хангайн бүс	Khangai region												
Архангай	<i>Arkhangai</i>	81	91	92	92	315	385	594	594	1 239	1 335	1 546	1 611
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	79	85	87	87	392	374	495	495	1 272	1 388	1 572	1 625
Булган	<i>Bulgan</i>	71	84	87	87	226	242	242	270	1 231	1 315	1 491	1 541
Орхон	<i>Orkhon</i>	77	85	87	87	334	362	375	409	1 205	1 285	1 488	1 563
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	77	85	87	87	600	610	660	660	1 249	1 381	1 523	1 572
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	79	86	86	86	250	250	250	250	1 260	1 396	1 593	1 667
Төвийн бүс	Central region												
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	79	85	82	79	217	300	300	300	1 304	1 353	1 429	1 470
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	77	85	87	87	328	359	375	411	1 190	1 271	1 474	1 532
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	77	85	83	84	192	198	198	247	1 396	1 486	1 477	1 528
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	79	85	87	87	200	110	300	300	1 283	1 327	1 486	1 559
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	75	88	88	91	216	334	334	334	1 363	1 463	1 608	1 630
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	77	85	87	87	251	251	254	254	1 203	1 270	1 473	1 561
Төв	<i>Tov</i>	77	85	87	87	180	250	334	334	1 183	1 258	1 488	1 571
Зүүн бүс	Eastern region												
Дорнод	<i>Dornod</i>	76	83	80	83	273	304	304	354	1 324	1 403	1 563	1 627
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	78	89	92	91	231	352	352	352	1 326	1 420	1 588	1 661
Хэнтий	<i>Khentii</i>	77	83	83	84	646	620	620	620	1 226	1 334	1 553	1 591

17.11 УЛААНБААТАР ХОТОД БОРЛУУЛСАН БАРИЛГЫН ГОЛ НЭР ТӨРЛИЙН МАТЕРИАЛЫН УЛИРЛЫН БОЛОН ЖИЛИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ, үйлдвэрлэгч улс орноор
 QUARTERLY AND ANNUAL AVERAGE PRICES OF MAJOR CONSTRUCTION MATERIALS IN ULAANBAATAR, by producing countries

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010	2011	2012	2013	Улирлын дундаж Quarterly average				
						I	II	III	IV	
төг / tog										
Монгол улс	Mongolia									
Хөнгөн бетон 700, м³	Iron concrete 700, m³	88 583	106 667	138 450	148 133	150 700	150 700	149 600	141 533	
Улаан тоосго М-100, мян.ш	Brick made from clay M-100, thous.piece	142 500	148 417	279 167	274 056	300 667	302 333	258 889	234 333	
Цемент М-500, 50 кг	Cement M-500, 50 kg	5 800	6 925	9 071	8 943	-	9 033	8 500	10 000	
Вакуум цонх (15x15), м²	Vacuum window (15x15), m²	80 000	80 000	85 833	90 500	90 000	90 000	90 000	92 000	
Шалны банз (ховилгүй), м³	Plank for floor (without groove), m³	132 917	146 833	156 667	230 833	186 667	223 333	253 333	260 000	
Захалсан банз, м³	Edged plank, m³	26 500	37 667	35 000	39 000	36 000	40 000	40 000	40 000	
Палк (15x15), хуурай, ш	Stick (15x15), dry, piece	16 167	25 417	27 500	28 833	28 000	28 000	29 333	30 000	
ОХУ	Russian Federation									
Хар цаас (чулуутай), боодол	Roofing paper (with stone), pack	15 167	18 042	20 583	21408	19 333	21 833	22 133	22 333	
БНХАУ	People's Republic of China									
Цемент М-500, 50 кг	Cement M-500, 50 kg	6 750	8 125	8 750	8 383	9 667	7 933	6 833	9 100	
Цонхны шил 5мм (нөлөөгүй), м²	Window glass 5mm (without reflection), m²	12 000	13 250	13 000	12 250	13 000	12 000	12 000	12 000	
Хар цаас (чулуугүй), боодол	Roofing paper (without stone), pack	6 875	8 083	9 167	8 581	9 000	8 000	8 000	9 322	
Хадаас 100мм, кг	Spike 100 mm, kg	2 500	2 500	2 583	2 621	2 733	2 650	2 600	2 500	
Тосон будаг, кг	Oil paint, kg	2 000	1 983	2 283	2 550	2 500	2 500	2 500	2 700	
Эмульс (гадна), 18 кг	Emulsion (external), 18 kg	18 000	18 000	18 000	17 232	18 000	16 150	15 000	19 778	
Эмульс (дотор), 18 кг	Emulsion (inward), 18 kg	6 500	6 500	6 875	8 633	7 333	9 867	9 333	8 000	
Хавтан 30x30 (шалны), ш	Slab stone 30x30,(for floor), piece	804	850	850	1 089	850	958	1 154	1 395	
Шаазан угаагуур, ш	Ceramic sink, piece	55 000	58 750	74 167	86 575	80 000	85 000	88 133	93 167	
Шаазан суултуур, ш	Ceramic lavatory pan, piece	79 167	87 500	97 500	112 783	103 333	104 444	115 900	127 452	
Хаалга (төмөр), ш	Building door (metal), piece	134 167	137 750	154 500	169 469	160 000	170 667	172 211	175 000	
Крант, ком	Tap, set	37 500	42 083	50 000	66 583	53 333	70 000	70 000	73 000	
Уян шүршүүр, ш	Flexible shower kits, piece	15 000	16 250	23 250	35 119	26 667	36 333	37 500	39 978	
Паркетан шал, м²	Parquet floor, m²	10 000	11 375	13 083	13 711	14 000	12 889	13 900	14 056	
Дүүжин тааз, м²	False ceiling, m²	3 917	3 750	3 500	5 114	4 167	5 056	5 567	5 667	
Цавуу (тарган), кг	Glue (adhesive), kg	4 000	3 667	3 500	3 583	3 500	3 500	3 500	3 833	
БНСУ	Republic of Korea									
Ханын цаас 12x0.5, боодол	Wallpaper 12x0.5, pack	4 500	4 917	5 417	5 661	5 500	5 500	5 520	6 123	

17.12 ХӨДӨӨ АЖ АХҮЙН ЗАРИМ ГОЛ НЭР ТӨРЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ
AVERAGE MARKET PRICE OF SOME AGRICULTURAL PRODUCTS

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	Хонины ноостой нэхийний* үнэ, төг Price of sheep skin with wool, * tog				Ямааны ноолууртай арьсны* үнэ, төг Price of sheep skin with wool, * tog				Адууны ширний дундаж үнэ, төг Average price of horse hide, tog			
		2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Баруун бүс	Western region												
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	6 000	9 500	9 000	8 000	21 000	17 000	18 000	21 000	25 000	25 500	33 000	34 000
Говь-Алтай	Govi-Altai	7 000	10 000	13 000	11 000	17 200	19 000	17 000	22 000	19 700	24 000	33 000	27 000
Завхан	Zavkhan	7 500	11 000	12 000	9 000	-	15 500	15 000	20 000	19 800	23 500	31 000	31 000
Увс	Uvs	5 000	9 500	10 000	10 000	19 000	13 000	13 000	16 000	22 000	24 000	26 000	27 000
Ховд	Khovd	-	12 000	11 000	9 000	19 500	15 500	18 000	23 000	18 000	22 000	29 000	31 000
Хангайн бүс	Khangai region												
Архангай	Arkhangai	8 000	10 000	11 000	8 000	-	15 000	21 000	18 000	25 000	29 000	34 000	35 000
Баянхонгор	Bayankhongor	8 500	12 000	13 000	9 000	20 000	16 500	20 000	22 000	22 000	24 000	34 000	29 000
Булган	Bulgan	7 300	11 000	11 000	7 000	15 500	15 000	16 000	17 000	19 000	25 000	32 000	33 000
Орхон	Orkhon	8 000	11 000	9 500	9 500	11 500	15 000	12 000	16 000	17 500	25 000	34 000	33 000
Өвөрхангай	Ovorkhangai	10 000	12 000	9 000	8 000	21 000	19 000	18 000	19 000	25 000	26 000	33 000	32 500
Хөвсгөл	Khovsgol	6 500	10 000	11 000	9 000	16 000	15 500	13 000	16 000	23 000	24 000	30 000	31 000
Төвийн бүс	Central region												
Говьсүмбэр	Govisumber	8 000	10 500	10 500	7 000	20 000	16 000	20 000	21 000	22 000	28 000	31 000	31 000
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	9 000	11 000	12 000	7 000	19 500	15 000	16 000	19 000	23 000	25 500	28 000	32 500
Дорноговь	Dornogovi	8 000	11 500	10 000	8 000	20 000	13 500	16 000	19 000	24 000	27 500	29 000	33 000
Дундговь	Dundgovi	9 000	13 000	14 000	10 000	21 700	18 500	17 000	23 000	25 000	26 000	31 000	30 000
Өмнөговь	Omnogovi	8 000	9 500	12 000	10 000	22 000	14 500	18 000	20 000	21 000	22 000	32 000	33 500
Сэлэнгэ	Selenge	6 000	8 500	10 000	7 000	17 000	12 500	14 000	18 000	20 000	25 000	31 000	32 000
Төв	Tov	8 500	10 500	11 000	9 000	-	15 000	20 000	24 000	22 000	28 000	38 000	37 000
Зүүн бүс	Eastern region												
Дорнод	Dornod	5 600	8 000	8 000	6 000	16 000	13 000	15 000	18 000	17 800	24 000	31 000	31 000
Сүхбаатар	Sukhbaatar	4 500	7 500	8 000	6 000	15 000	12 000	14 000	20 000	19 000	26 000	33 000	32 000
Хэнтий	Khentii	-	9 000	9 000	8 000	19 000	19 000	19 000	23 000	24 000	29 000	35 500	36 000
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	7 500	9 000	9 500	9 000	19 000	17 000	18 000	22 000	24 600	30 000	36 000	39 000

Тайлбар * Өлөн гэдэс дагалдуулсан үнэ.

Note * Price of sheep skin with sheep's gut.

17.12 ХӨДӨӨ АЖ АХҮЙН ЗАРИМ ГОЛ НЭР ТӨРЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ
AVERAGE MARKET PRICE OF SOME AGRICULTURAL PRODUCTS

		Үхрийн ширний дундаж үнэ, төг Average price of cattle hide, tog							
Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2м-ээс доош урттай / Less than 2m				2м-ээс дээш урттай / More than 2m			
		2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Баруун бүс	Western region								
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	12 000	14 500	21 000	28 000	-	19 000	27 000	28 000
Говь-Алтай	Govi-Altai	10 000	11 000	17 500	22 000	15 000	16 000	27 000	28 000
Завхан	Zavkhan	-	16 000	24 000	28 000	12 000	20 500	28 500	34 000
Увс	Uvs	11 000	15 000	21 000	26 000	14 000	17 000	24 000	28 000
Ховд	Khovd	12 300	13 000	18 000	20 000	16 000	17 000	24 000	26 000
Хангайн бүс	Khangai region								
Архангай	Arkhangai	14 000	20 500	27 500	30 000	25 000	31 000	37 000	40 000
Баянхонгор	Bayankhongor	10 000	15 500	25 000	26 000	12 000	23 000	29 000	30 000
Булган	Bulgan	12 500	17 000	25 000	31 000	21 500	26 000	33 000	40 000
Орхон	Orkhon	11 000	18 500	27 000	30 000	21 000	27 500	36 000	41 000
Өвөрхангай	Ovorkhangai	-	-	23 000	27 500	15 000	20 000	30 000	34 000
Хөвсгөл	Khovsgol	13 000	18 000	24 000	26 500	20 000	23 000	29 000	34 000
Төвийн бүс	Central region								
Говьсүмбэр	Govisumber	12 000	18 500	22 000	25 000	-	26 000	27 500	29 000
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	9 500	17 000	23 000	30 000	23 000	28 000	30 000	40 000
Дорноговь	Dornogovi	-	19 500	20 000	22 000	-	13 500	27 000	29 000
Дундговь	Dundgovi	14 500	10 000	15 500	22 500	19 700	22 000	25 000	27 000
Өмнөговь	Omnogovi	11 000	13 500	20 000	22 000	-	20 000	-	-
Сэлэнгэ	Selenge	12 000	17 000	25 000	26 000	24 000	28 000	34 000	39 500
Төв	Tov	13 000	18 000	27 000	32 000	20 000	28 000	36 000	42 000
Зүүн бүс	Eastern region								
Дорнод	Dornod	11 000	16 000	25 000	27 500	18 000	21 000	31 000	36 000
Сүхбаатар	Sukhbaatar	11 000	16 000	22 000	25 000	17 000	25 000	30 000	34 000
Хэнтий	Khentii	13 000	20 000	27 000	31 000	14 000	-	-	39 000
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	15 300	21 500	30 000	33 000	24 000	33 000	40 000	45 000

17.12 ХӨДӨӨ АЖ АХҮЙН ЗАРИМ ГОЛ НЭР ТӨРЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ
 AVERAGE MARKET PRICE OF SOME AGRICULTURAL PRODUCTS

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	Ямааны ноолуурын дундаж үнэ, кг, төг Average price of greazy cashmere, kg, tog							
		Цагаан / White				Бор / Brown			
		2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Баруун бүс	Western region								
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	-	53 000	43 000	59 000	-	50 500	43 000	59 000
Говь-Алтай	Govi-Altai	-	52 000	45 000	60 000	-	52 000	45 000	59 500
Завхан	Zavkhan	49 700	53 000	45 000	59 000	-	54 000	45 000	60 000
Увс	Uvs	-	54 000	44 000	59 000	-	53 000	43 000	57 000
Ховд	Khovd	-	51 000	43 000	57 000	-	52 000	45 000	57 000
Хангайн бүс	Khangai region								
Архангай	Arkhangai	43 000	49 000	47 000	56 000	43 000	49 000	47 000	56 000
Баянхонгор	Bayankhongor	47 000	53 000	46 000	61 000	-	52 000	45 000	59 000
Булган	Bulgan	-	-	54 000	54 000	42 000	54 000	44 500	53 000
Орхон	Orkhon	43 300	51 000	46 000	59 000	41 500	50 500	45 500	54 000
Өвөрхангай	Ovorkhangai	49 000	54 000	47 000	61 500	49 000	54 000	46 500	61 500
Хөвсгөл	Khovsgol	47 000	51 000	49 500	55 000	48 000	52 500	50 500	57 000
Төвийн бүс	Central region								
Говьсүмбэр	Govisumber	-	52 000	47 000	53 000	-	-	-	-
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	40 000	50 000	44 000	53 000	40 000	50 000	44 000	54 000
Дорноговь	Dornogovi	48 000	50 000	45 000	57 000	-	50 000	45 000	57 000
Дундговь	Dundgovi	-	55 500	45 000	55 000	41 700	50 000	-	-
Өмнөговь	Omnogovi	48 000	51 000	43 500	57 000	48 000	52 000	44 000	56 000
Сэлэнгэ	Selenge	-	47 500	39 000	54 000	-	51 000	38 000	50 000
Төв	Tov	50 000	54 500	47 500	59 000	50 000	54 000	47 000	59 000
Зүүн бүс	Eastern region								
Дорнод	Dornod	-	58 000	40 000	54 000	-	62 000	40 000	54 000
Сүхбаатар	Sukhbaatar	40 000	49 000	42 000	49 000	35 000	50 000	40 000	49 000
Хэнтий	Khentii	-	48 000	54 500	54 000	-	36 000	-	-
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	49 000	55 000	47 500	64 000	-	48 000	47 000	64 000

 17.12 ХӨДӨӨ АЖ АХҮЙН ЗАРИМ ГОЛ НЭР ТӨРЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ
 AVERAGE MARKET PRICE OF SOME AGRICULTURAL PRODUCTS

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	Тэмээний дундаж үнэ, мян.төг Average price for camel, thous.tog															
		Нас гүйцсэн тэмээ Adult camel								Өсвөр насны тэмээ Young camel							
		Ат / Castrated camel				Ингэ / Cow camel				Эр / Steer camel				Эм / Cow camel			
		2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Баруун бүс	Western region																
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	494	566	771	1 035	437	508	717	994	338	369	507	664	278	355	490	635
Говь-Алтай	Govi-Altai	429	450	711	1 044	357	381	586	873	274	273	420	622	270	269	411	597
Завхан	Zavkhan	460	547	841	1 036	375	497	734	922	275	325	601	625	265	307	594	600
Увс	Uvs	450	510	855	1 077	396	437	709	889	277	342	492	703	267	330	446	685
Ховд	Khovd	457	501	817	1 011	369	404	683	845	258	286	496	593	233	256	471	559
Хангайн бүс	Khangai region																
Архангай	Arkhangai	513	574	664	907	438	471	596	794	375	344	420	502	375	327	414	502
Баянхонгор	Bayankhongor	503	563	957	1 218	411	466	693	933	300	366	554	667	325	343	527	667
Булган	Bulgan	505	592	771	813	425	515	687	687	290	329	471	471	290	322	462	455
Өвөрхангай	Ovorkhangai	497	602	1 062	1 326	400	482	796	1 062	350	388	519	772	320	354	502	754
Хөвсгөл	Khovsgol	452	475	653	895	403	415	574	760	318	302	407	553	304	291	396	534
Төвийн бүс	Central region																
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	520	544	802	781	420	494	717	704	340	326	453	477	350	327	432	448
Дорноговь	Dornogovi	559	633	871	1 120	469	549	796	1 006	367	383	562	696	345	364	534	673
Дундговь	Dundgovi	601	588	792	1 167	498	502	682	975	362	353	442	658	341	342	423	666
Өмнөговь	Omnogovi	537	654	998	1 151	420	493	816	867	-	422	604	667	-	350	372	700
Сэлэнгэ	Selenge	-	570	715	706	-	489	630	667	-	295	311	650	-	273	314	-
Төв	Tov	548	583	705	1 047	-	482	614	881	327	347	453	603	318	335	424	584
Зүүн бүс	Eastern region																
Дорнод	Dornod	539	559	807	1 003	446	489	706	862	323	348	526	600	285	323	495	573
Сүхбаатар	Sukhbaatar	445	560	887	1 063	380	467	680	862	270	302	494	613	245	283	462	567
Хэнтий	Khentii	421	434	724	954	390	382	627	860	267	288	501	652	254	270	473	640

17.12 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ЗАРИМ ГОЛ НЭР ТӨРЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ
AVERAGE MARKET PRICE OF SOME AGRICULTURAL PRODUCTS

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	Адууны дундаж үнэ, мян.төг / Average price for horse, thous.tog															
		Нас гүйцсэн адуу / Adult horse								Өсвөр насны адуу / Young horse							
		Морь / Castrated horse				Гүү / Mare				Эр / Male				Эм / Female			
		2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Баруун бүс	Western region																
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	439	508	786	1 023	399	470	733	937	338	368	581	730	318	349	542	683
Говь-Алтай	Govi-Altai	305	330	519	739	265	286	439	609	225	228	343	481	210	223	336	457
Завхан	Zavkhan	259	316	535	720	228	286	474	617	183	248	392	476	177	253	366	441
Увс	Uvs	304	377	622	836	255	322	505	715	236	254	397	535	200	242	367	540
Ховд	Khovd	322	395	697	810	280	349	565	690	219	264	496	589	200	242	433	551
Хангайн бүс	Khngai region																
Архангай	Arkhangai	276	307	499	690	251	292	466	639	180	218	353	441	180	211	341	432
Баянхонгор	Bayankhongor	241	277	490	580	219	255	455	545	166	201	348	443	164	196	343	448
Булган	Bulgan	259	320	570	760	263	303	526	741	188	232	381	508	186	227	377	502
Орхон	Orkhon	344	353	616	679	345	349	579	622	215	201	426	494	200	200	422	473
Өвөрхангай	Ovorkhangai	262	325	664	755	242	283	601	710	200	213	445	575	183	221	402	544
Хөвсгөл	Khovsgol	281	301	481	648	261	278	438	580	211	219	331	432	207	214	317	417
Төвийн бүс	Central region																
Говьсүмбэр	Govisumber	250	446	694	875	250	438	800	1 050	200	323	546	700	200	303	600	700
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	558	448	751	863	430	417	672	791	348	330	512	610	330	314	469	578
Дорноговь	Dornogovi	289	364	521	661	294	338	472	614	207	261	348	425	201	245	327	412
Дундговь	Dundgovi	317	337	552	871	303	314	486	808	243	230	376	583	230	217	341	576
Өмнөговь	Omnogovi	266	321	563	749	250	353	571	611	205	289	430	559	200	258	385	585
Сэлэнгэ	Selenge	400	414	586	732	380	388	528	673	285	307	419	539	280	280	392	517
Төв	Tov	340	411	653	867	320	365	579	769	234	268	425	558	229	258	403	535
Зүүн бүс	Eastern region																
Дорнод	Dornod	274	338	628	781	263	304	548	691	195	220	414	496	191	205	390	469
Сүхбаатар	Sukhbaatar	312	364	589	786	278	309	501	679	207	234	369	490	189	224	362	474
Хэнтий	Khentii	329	322	568	740	291	281	484	680	210	205	405	569	202	196	381	539
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	270	316	502	798	250	283	438	798	240	265	343	550	225	249	319	533

17.12 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ЗАРИМ ГОЛ НЭР ТӨРЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ
AVERAGE MARKET PRICE OF SOME AGRICULTURAL PRODUCTS

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	Үхрийн дундаж үнэ, мян.төг / Average price for cattle, thous.tog															
		Нас гүйцсэн үхэр / Adult cattle								Өсвөр насны үхэр / Young cattle							
		Эр / Male				Эм / Female				Эр / Male				Эм / Female			
		2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Баруун бүс	Western region																
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	318	368	564	685	292	346	514	622	246	272	411	479	234	256	376	455
Говь-Алтай	Govi-Altai	341	343	624	954	316	304	517	787	256	244	425	645	239	237	406	593
Завхан	Zavkhan	409	475	837	955	342	391	677	763	265	326	500	597	282	322	494	520
Увс	Uvs	349	418	723	1 029	299	334	549	775	214	275	416	580	215	251	378	512
Ховд	Khovd	406	451	773	930	322	366	618	737	255	292	502	577	230	271	431	519
Хангайн бүс	Khngai region																
Архангай	Arkhangai	369	421	670	819	319	356	541	690	245	269	411	524	233	262	394	509
Баянхонгор	Bayankhongor	392	404	727	994	325	331	560	777	232	236	396	548	230	226	372	513
Булган	Bulgan	510	568	826	1 063	370	438	649	844	276	324	504	656	266	311	492	635
Орхон	Orkhon	548	595	1 022	1 004	535	570	877	908	370	359	633	718	350	350	593	675
Өвөрхангай	Ovorkhangai	445	477	962	1 136	361	442	759	922	300	365	626	677	279	332	612	678
Хөвсгөл	Khovsgol	512	471	646	868	337	329	497	674	242	253	360	479	235	239	345	462
Төвийн бүс	Central region																
Говьсүмбэр	Govisumber	-	642	1 022	1 200	-	498	775	1 040	300	397	590	670	300	408	593	700
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	675	657	973	1 022	625	584	857	869	453	439	665	736	430	410	604	682
Дорноговь	Dornogovi	507	589	854	1 131	475	512	759	1 002	336	371	547	732	300	344	500	683
Дундговь	Dundgovi	446	499	711	1 163	420	439	648	1 050	320	309	506	765	290	293	462	735
Өмнөговь	Omnogovi	563	601	914	1 365	525	658	838	1 017	404	437	658	756	300	475	750	663
Сэлэнгэ	Selenge	550	616	861	1 101	450	502	725	887	375	406	552	697	350	375	516	631
Төв	Tov	592	611	851	1 143	488	499	718	953	345	378	562	739	334	352	525	695
Зүүн бүс	Eastern region																
Дорнод	Dornod	541	567	966	1 162	472	461	823	949	316	331	641	749	304	298	594	672
Сүхбаатар	Sukhbaatar	527	571	1 031	1 162	425	419	740	901	296	309	583	708	278	282	525	655
Хэнтий	Khentii	501	441	713	910	412	381	604	815	298	266	498	680	269	259	460	636
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	360	437	568	918	340	398	518	904	250	292	438	617	230	263	397	596

17.12 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ЗАРИМ ГОЛ НЭР ТӨРЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ
 AVERAGE MARKET PRICE OF SOME AGRICULTURAL PRODUCTS

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	Нас гүйцсэн хонины дундаж үнэ, мян.төг Average price for adult sheep, thous.tog								Нас гүйцсэн ямааны дундаж үнэ, мян.төг Average price for adult goat, thous.tog							
		Эр Wether				Эм Ewe				Эр Wether				Эм Female			
		2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Баруун бүс	Western region																
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	75	93	147	154	58	75	122	126	44	62	90	94	38	52	76	76
Говь-Алтай	Govi-Altai	65	81	139	169	48	59	101	123	48	58	91	106	38	43	71	80
Завхан	Zavkhan	66	80	141	172	44	58	95	116	43	51	83	98	33	41	64	72
Увс	Uvs	60	83	135	162	41	56	93	115	41	50	85	100	30	39	61	72
Ховд	Khovd	71	91	137	158	53	70	104	120	55	66	101	115	42	49	66	78
Хангайн бүс	Khangai region																
Архангай	Arkhangai	60	78	127	165	50	62	99	129	39	51	81	95	35	43	66	78
Баянхонгор	Bayankhongor	59	80	132	157	46	60	96	109	48	59	92	109	40	46	69	77
Булган	Bulgan	72	81	134	162	53	60	101	124	48	56	92	115	38	45	71	91
Орхон	Orkhon	65	85	167	188	55	66	122	161	40	49	99	111	35	40	73	83
Өвөрхангай	Ovorkhangai	72	93	155	181	53	70	121	146	52	65	105	121	43	52	88	98
Хөвсгөл	Khovsgol	68	68	118	146	49	51	90	105	49	52	81	94	39	40	62	71
Төвийн бүс	Central region																
Говьсүмбэр	Govisumber	60	104	164	200	45	76	136	143	50	70	105	128	40	54	83	99
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	78	103	178	205	65	84	150	162	59	71	132	143	51	61	115	110
Дорноговь	Dornogovi	80	100	145	173	60	72	104	133	54	68	93	114	46	51	73	84
Дундговь	Dundgovi	79	89	140	194	56	66	106	156	58	64	97	137	46	47	74	107
Өмнөговь	Omnogovi	70	106	161	180	57	84	135	143	53	75	119	137	42	58	92	101
Сэлэнгэ	Selenge	85	86	141	182	66	67	114	144	65	61	99	129	50	52	79	105
Төв	Tov	83	92	160	194	62	68	119	146	59	62	101	125	48	50	80	98
Зүүн бүс	Eastern region																
Дорнод	Dornod	60	73	127	152	47	57	102	121	44	51	91	105	37	43	76	88
Сүхбаатар	Sukhbaatar	77	88	138	162	48	55	93	107	50	54	88	102	36	40	61	71
Хэнтий	Khentii	74	74	134	153	59	54	97	109	56	53	99	113	42	42	77	86
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	55	93	157	187	52	69	111	143	35	58	98	122	32	48	77	93

18 Хөдөө аж ахуй

Малын тоо түүхэндээ **анх удаа 45.1 сая толгойд** хүрч, адуу 2.6 сая, үхэр 2.9 сая, тэмээ 0.3 сая, хонь 20.1 сая, ямаа 19.3 сая толгой боллоо | **Үр тариа 387.0 мян.т**, төмс 191.6 мян.т, хүнсний ногоо 101.8 мян.тонныг 2013 онд хураан авлаа.

Agriculture 18

Number of livestock reached 45.1 million heads for the first time in history, of which horse was 2.6 million heads, cattle was 2.9 million, camel was 0.3 million, sheep was 20.1 million, goat was 19.3 million heads | The total crops of cereals was 387.0 thous.t, 191.6 thous.t of potatoes, 101.8 thous.t of vegetables.

314 Хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүний нийт үйлдвэрлэл

Гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл
Нэг хүнд ногдох гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүн

315 Малын аж ахуй

Мал тэжээвэр амьтад, төрлөөр
Хээлтэгч мал, төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр

Цэвэр, эрлийз, нутгийн шилмэл омгийн болон нутгийн сайжируулсан үүлдрийн мал, төрлөөр
Малын тооны дээд хэмжээ, төрлөөр, оноор
Малын тоогоор 2013 онд эхний таван байр эзэлсэн аймаг, сум, малын төрлөөр
Төл бойжилт, төрлөөр
Зүй бус хорогдсон том мал, төрлөөр
Хүнсэнд хэрэглэсэн мал, төрлөөр

322 Малчин өрх

Малчин өрх, бүс, аймаг, нийслэлээр
Малчид, насны бүлгээр
Хувийн малтай өрх, малын тооны бүлгээр

Малчин өрхийн зарим үзүүлэлт

325 Халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ

Халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнд хамрагдсан мал
Халдварт өвчин, паразиттах өвчнөөр өвчилсөн, эдгэрсэн мал

326 Тариалсан нийт талбай

Үр тариа | төмс | хүнсний ногоо | тэжээлийн ургамал
| бүс, аймаг, нийслэлээр

329 Хураасан нийт ургац

Үр тариа | төмс | хүнсний ногоо | тэжээлийн ургамал
| бүс, аймаг, нийслэлээр

332 1 га талбайгаас хураасан ургац

Үр тариа | төмс | бүс, аймаг, нийслэлээр

333 Байгалийн хадлан, бэлтгэсэн тэжээл

Бэлтгэсэн өвс хадлан | ашигласан сүрэл | гар тэжээл
| бэлтгэсэн эрдэс тэжээл | ашигласан үр тарианы хаягдал | тэжээл | бүс, аймаг, нийслэлээр

Gross agricultural output

Output of main agricultural products
Main agricultural products per capita

Number of livestock

Number of livestock and household animals, by type
Number of breeding stock, by type of livestock, by type, by region, aimags and the capital
Number of freshbred, crossbred, thoroughbred and improved bred livestock, by type
Highest number of livestock, by type, by year
The first five aimags and soums ranked by the number of their livestock in 2013, by type
Rearing of young animals, by type
Losses of adult animals, by type
Total livestock slaughtered for consumption, by type

Herder households

Herder households, by region, aimags and the capital
Number of herdsmen, by age group
Grouping of households with livestock, by groups for number of livestock
Herder households selected indicators

For precaution of infection disease

Number of livestock covered in precautionary measures against infectious diseases and expenditure
Number of livestock suffered from and survived infectious and parasite diseases

Sown areas

Cereals | potatoes | vegetables | fodder crops | by region, aimags and the capital

Total crops

Cereals | potatoes | vegetables | fodder crops | by region, aimags and the capital

Yields of staple agricultural crops per hectare

Cereals | potatoes | by region, aimags and the capital

Gross hay harvest and laying-in of fodder

Gross hay harvest | used straw-total | hand made fodder | produced mineral fodder | wastage of the used cereals | fodder-total | by region, aimags and the capital

Хөдөө аж ахуй

Хөдөө аж ахуйн нийт үйлдвэрлэлийн хэмжээг жилийн туршид мал, амьтдыг өсгөн үржүүлсний болон ургамал, тариа, хүнсний ногоо тарьж ургуулсны үр дүнд бий болсон хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүний өртгийн нийлбэр дүнгээр тодорхойлно.

Мал аж ахуй. Малын жил бүрийн тооллого, мөн хашаа, худгийн болон бусад тооллого, судалгаа нь мал аж ахуйн салбарын мэдээллийн гол эх үүсвэр юм.

Мал тооллогыг зун, намрын улиралд буюу ихэвчлэн 8, 9 дүгээр сард явуулж байснаа 1961 оноос мал, тэжээвэр амьтдыг жилийн эцэст 12 дугаар сард тоолдог болов. Энэ хугацаа нь мал аж ахуйн үйлдвэрлэлийн жилтэй тохирдог, малын орлого, зарлагын үзүүлэлт бүрэн гарч дууссан байдаг зэрэг давуу талтай.

Мал тооллогын дүн нь зөвхөн мал, гэрийн тэжээвэр амьтдын тоо толгойн өсөлт, бууралтыг харуулах төдийгүй сүргийн нөхөн үйлдвэрлэлийн үзүүлэлтийг тодорхойлж судлах, шинжлэх бололцоог олгодог.

Хөдөө аж ахуйн салбарын боловсон хүчин, ашиглаж байгаа машин, техник, хашаа, худгийн тооллогыг 1996 оноос хойш гурван жил тутамд явуулж байна.

Манай улсын хувьд мал аж ахуйн гол үйлдвэрлэгчид нь малчдын өрхийн аж ахуй мөн билээ.

Малтай өрхөд малыг ахуй амьдралдаа туслах чанарын үүрэгтэйгээр өсгөн үржүүлдэг өрхийг хамааруулна.

Малчин өрх гэж жилийн 4 улирлын туршид малаа малладаг бөгөөд малын ашиг шим тэдний амьжиргааны эх үүсвэр болж байгаа өрхийг хэлнэ.

Хээлтэгч малд нас гүйцсэн эм малыг хамруулна.

Төлийн бойжилтын хувийг гаргахдаа бойжсон төлийн тоог нийт гарсан төлийн тоонд харьцуулан 100-гаар үржүүлнэ.

100 эхээс бойжуулсан төлийг бойжуулсан төлийн тоог оны эхний хээлтэгч малын тоонд харьцуулан 100-гаар үржүүлж тооцно.

Зүй бусаар хорогдсон малын тоонд халдвартай, халдваргүй өвчин, зуд, үер ус, гал түймэр, аянга цахилгаан зэрэг гэнэтийн аюул болон араатан, жигүүртэнд идүүлэх, худаг, хавцалд унах зэрэг хариулга, маллагаатай холбоотой бусад шалтгаанаар хорогдсон малыг хамруулна.

Хүнсэнд хэрэглэсэн малын тоог тооцохдоо оны эхний малын тоон дээр бойжуулсан төлийг нэмж, том малын зүй бус хорогдол, оны эцсийн малын тоог хасна.

Agriculture

The total output of agriculture is the total value of agricultural products, which is determined by the result of rearing of livestock and domestic animals and cultivation of plants during the year.

Livestock. The core data source of the livestock sector consists of the annual livestock census, yard, felt and other related censuses and surveys.

The livestock census was conducted mostly in summer and autumn months of August and September. However, since 1961 it has been conducted in December, the advantage of this period is that it conforms to livestock production year and data indicators for livestock income and expenditure have been finalized.

The result of the livestock census shows not only the growth and decline of livestock and domestic animals, but also gives opportunity to study some indicators of flock reproduction.

Since 1996 the census of staff, machinery and fences in operation in agriculture sector is held every 3 years.

In the livestock sector, the main producer is a herder household.

A household with livestock refers to a household owning livestock, for which the main source of livelihood is livestock husbandry but primarily is engaged in other activities.

A herder household consists of herder(s) and their nuclear family which conducts livestock husbandry around the year for the main purpose of livelihood and source of income.

A female breeding stock are up to two year old female animals capable of reproduction.

A survival percentage is equal to the number of young surviving animals divided by the total births and multiplied by 100.

An average survival rate per 100 females is equal to the total number of young surviving animals divided by the total female breeding stock and multiplied by 100.

Losses of adult animals refers to losses due to natural disasters (zud, heavy rain, fire, lightning), diseases (infectious and non infectious) and others (animal depredation and losses due to accidents).

Number of livestock slaughtered for consumption (consumed for consumption of households and meat processing industry and exports) is estimated by adding the number of young surviving animals to the number of livestock at the beginning of the year and deducting the losses of adult animals and number of livestock at the end of the year.

Газар тариалан

Газар тариалан. Газар тариалан эрхэлдэг аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдээс тариалсан талбай, ургацын мэдээг баг, хороод авч сум, дүүрэгт нэгтгэж, улмаар аймаг, нийслэлийн статистикийн байгууллагаар дамжин Үндэсний статистикийн хороонд нэгтгэн боловсруулдаг.

Гол төлөв үр тариа, төмс, хүнсний ногоо, малын тэжээлийн ургамал зэргийг тарьж ургуулдаг бөгөөд тэдгээрийн тариалсан талбай, ургац хураалт, га-гийн ургацын хэмжээг улс, орон нутгийн түвшинд тодорхойлно.

Хөдөө аж ахуйн газарт бэлчээр, хадлан, тариалан, атаршсан газар, хөдөө аж ахуйн барилга байгууламжийн дэвсгэр, хөдөө аж ахуйн үйлдвэрлэлийн хэрэгцээнд зориулсан бусад газар хамаарна.

Тариалангийн талбай гэж хөдөө аж ахуйн ургамал тариалсан талбайг хэлэх бөгөөд тухайн жилд үр суулгасан газрын нийт хэмжээгээр тодорхойлно.

Нийт хураасан ургац нь тариалсан бүх талбайгаас хураан авсан үр тариа, төмс, хүнсний ногоо, жимс жимсгэнэ, малын тэжээл, техник, тосны ургамал зэрэг таримал ургамалын хэмжээгээр тодорхойлогдоно.

Га-гийн ургац гэж талбайн нэг нэгжээс /1 га-гаас/ авах газар тариалангийн бүтээгдэхүүний /ургацын/ хэмжээ юм. Га-гийн ургацыг тодорхойлохдоо нэг төрлийн ургамал тариалсан талбайгаас хураан авсан бүх ургацыг тариалсан талбайн хэмжээнд нь харьцуулна.

Crop

Crop. Bag and Khoroo collect data on sown area and harvest from establishments, enterprises and households, engaged in agricultural production and send to Statistical Department and Divisions of aimags and the Capital city through soums and districts. From there, the compiled data are sent to the National Statistical Office for further processing.

Main grains of crop production are cereals, potatoes, vegetables and fodder. The sown area and the total harvest, yield rate are estimated at the state and aimag levels.

Agricultural land includes pastureland, hayfields, crop lands, lands for cultivation of fruits and berries, fallow lands, lands under agricultural constructions and other land for agricultural production.

Arable land is the land under temporary and permanent agricultural crops and sown area and is the land under cultivation during the year.

Crop production data refer to the actual harvested production from the sown area and field orchard or garden such as cereals, potatoes, vegetables, fruits, fodder, technical and oil crops.

Crop yield is the average quantity of a crop harvested from a specified unit area. It is calculated as the yield per hectare. The yield is calculated as the crop yield for each crop planted during the year.

18 Хөдөө ахуй

18.1 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ GROSS AGRICULTURAL OUTPUT

Салбар	Sector	2010	2011	2012	2013*
		сая төг / mln.tog			
Оны үнээр / At current prices					
Бүгд	Total	1 752 465.2	1 987 765.6	2 783 277.9	3 535 112.1
мал аж ахуй	livestock	1 290 709.2	1 476 388.9	2 200 255.4	3 014 992.0
газар тариалан	crops	461 756.0	511 376.7	583 022.5	520 120.1
2005 оны ээрэгцүүлэх үнээр / At constant prices of 2005					
Бүгд	Total	1 015 261.3	1 034 801.8	1 349 277.8	1 498 417.7
мал аж ахуй	livestock	799 148.7	770 135.0	1 065 158.0	1 250 283.4
газар тариалан	crops	216 112.6	264 666.8	284 119.8	248 134.3

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэлээр
Note: * Preliminary data

18.2 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ГОЛ НЭР ТӨРЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ OUTPUT OF MAIN AGRICULTURAL PRODUCTS

Бүтээгдэхүүн	Commodities	2010	2011	2012	2013*
		мян.т / thous.t			
Мах, нядалгааны жингээр	Meat, slaughter weight	201.2	210.0	220.4	249.7
үхрийн	beef	45.2	54.8	59.7	56.5
хонь, ямааны	mutton & goat	127.5	123.1	123.6	156.7
гахайн	pork	0.2	0.4	0.4	0.5
Арьс, шир, мян.ш	Hide and skin, thous.pcs	16 784.7	8 743.8	8 766.5	10 895.1
адууны	horse	395.4	208.0	245.9	242.5
үхрийн	cattle	717.4	446.6	472.8	473.9
хонины	sheep	6 981.6	4 384.6	3 720.1	5 166.8
ямааны	goat	6 368.3	3 258.0	4 022.2	4 640.8
Хонины ноос	Sheep wool	23.5	17.6	19.1	22.1
Ноолуур	Cashmere	6.3	4.4	5.1	5.6
Сүү	Milk	338.4	458.6	511.0	575.2
Өндөг, сая ш	Eggs, mln.pcs	53.6	69.4	56.6	58.4
Үр тариа	Cereals	355.1	446.1	479.3	387.0
буудай	wheat	345.5	435.9	465.3	368.4
Төмс	Potato	168.0	201.6	245.9	191.6
Хүнсний ногоо	Vegetables	82.3	99.0	98.9	101.8
байцай	cabbage	17.9	20.9	20.2	20.6
манжин	turnip	22.0	24.4	23.8	22.4
лууван	carrot	24.4	29.5	32.8	34.5
сонгино	onion	5.4	5.5	5.5	9.3
өргөст хэмх	cucumber	3.4	4.4	3.7	4.3
улаан лооль	tomato	1.6	2.4	2.1	2.5
тарвас, гуатан	watermelon	3.9	7.5	6.4	5.4

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэлээр
Note: * Preliminary data

18.3 НЭГ ХҮНД НОГДОХ ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ГОЛ НЭР ТӨРЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН MAIN AGRICULTURAL PRODUCTION PER CAPITA

Бүтээгдэхүүн	Commodities	2010	2011	2012	2013*
		кг / kg			
Мах, нядалгааны жингээр	Meat, by slaughter weight	73.5	75.4	80.7	89.4
Сүү	Milk	123.6	164.6	187.0	206.0
Өндөг, ш	Eggs, pcs	20	25	21	21
Үр тариа	Cereals	129.6	160.1	175.4	138.6
Төмс	Potato	61.3	72.4	90.0	68.6
Хүнсний ногоо	Vegetables	30.0	35.5	36.2	36.4

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэлээр
Note: * Preliminary data

18.4 МАЛ, ТЭЖЭЭВЭР АМЬТДЫН ТОО
 NUMBER OF LIVESTOCK & HOUSEHOLD ANIMALS

Төрөл	Type	2010	2011	2012	2013
Мал, мян.толгой / Livestock, thous.heads					
Бүгд	Total	32 729.5	36 335.8	40 920.9	45 144.3
адуу	horse	1 920.3	2 112.9	2 330.4	2 619.4
үхэр	cattle	2 176.0	2 339.7	2 584.6	2 909.5
тэмээ	camel	269.6	280.1	305.8	321.5
хонь	sheep	14 480.4	15 668.5	18 141.4	20 066.4
ямаа	goat	13 883.2	15 934.6	17 558.7	19 227.6
Үүнээс: хувийн өмчийн мал / Of which: private livestock					
Бүгд	Total	32 392.2	35 977.6	40 566.9	44 793.2
адуу	horse	1 901.7	2 093.6	2 310.3	2 598.5
үхэр	cattle	2 151.0	2 314.1	2 558.2	2 881.9
тэмээ	camel	267.1	277.7	303.3	318.8
хонь	sheep	14 273.9	15 458.3	17 929.4	19 860.8
ямаа	goat	13 798.5	15 833.9	17 465.7	19 133.3
Тэжээвэр амьтад, толгой / Household animals, heads					
гахай	pig	24 842	30 397	40 421	51 864
шувуу, мян.толгой	poultry, thous.heads	425.8	596.8	469.4	489.3
цаа буга	reindeer	1 344	1 396	1 421	1 574
илжиг, луус	donkey	99	198	75	51
зөгий, бүл	bees, hives	1 628	896	2 128	3 677
туулай	rabbit	736	1 110	1 533	1 262

 18.5 МАЛЫН ТОО, төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр
 NUMBER OF LIVESTOCK, by type of livestock, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010	2011	2012	2013
		мян.толгой / thous.heads			
Бүгд	Total	32 729.5	36 335.8	40 920.9	45 144.3
Баруун бүс	Western region	7 418.5	8 525.4	9 670.8	10 832.7
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	1 126.9	1 302.8	1 410.6	1 604.1
Говь-Алтай	Govi-Altai	1 315.5	1 613.3	1 911.0	2 223.2
Завхан	Zavkhan	1 717.7	2 006.1	2 280.0	2 539.0
Увс	Uvs	1 619.3	1 831.8	2 030.7	2 225.1
Ховд	Khovd	1 639.1	1 771.3	2 038.5	2 241.3
Хангайн бүс	Khangai region	12 216.5	13 472.4	15 379.5	16 790.7
Архангай	Arkhangai	2 679.2	2 984.3	3 403.2	3 772.3
Баянхонгор	Bayankhongor	1 963.0	2 237.8	2 640.8	2 987.1
Булган	Bulgan	2 293.2	2 340.8	2 578.6	2 757.2
Орхон	Orkhon	169.2	168.3	184.5	179.0
Өвөрхангай	Ovorkhangai	2 010.6	2 425.6	2 970.7	3 486.0
Хөвсгөл	Khovsgol	3 101.3	3 315.5	3 601.7	3 609.2
Төвийн бүс	Central region	7 558.0	8 448.8	9 463.9	10 604.9
Говьсүмбэр	Govisumber	153.2	189.7	226.1	272.8
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	249.8	256.8	268.4	279.1
Дорноговь	Dornogovi	1 056.8	1 207.4	1 327.9	1 516.4
Дундговь	Dundgovi	1 111.5	1 348.7	1 671.9	1 996.3
Өмнөговь	Omnogovi	1 010.3	1 223.5	1 419.3	1 653.3
Сэлэнгэ	Selenge	1 265.6	1 260.9	1 305.6	1 314.2
Төв	Tov	2 710.7	2 962.0	3 244.7	3 573.0
Зүүн бүс	Eastern region	5 273.8	5 610.3	6 098.2	6 586.9
Дорнод	Dornod	1 113.3	1 149.8	1 207.3	1 220.1
Сүхбаатар	Sukhbaatar	1 979.8	2 081.4	2 280.6	2 491.4
Хэнтий	Khentii	2 180.7	2 379.1	2 610.4	2 875.3
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	262.9	278.9	308.5	329.1

18.5 МАЛЫН ТОО, төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр
 NUMBER OF LIVESTOCK, by type of livestock, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the capital</i>	2010	2011	2012	2013
		мян.толгой / <i>thous.heads</i>			
Адуу - Бүгд	Horse	1 920.3	2 112.9	2 330.4	2 619.4
Баруун бүс	Western region	300.0	332.7	369.5	414.6
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	43.5	48.5	51.7	58.4
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	38.8	46.6	55.0	65.3
Завхан	<i>Zavkhan</i>	93.4	105.4	116.8	130.1
Увс	<i>Uvs</i>	59.7	64.0	70.4	76.9
Ховд	<i>Khovd</i>	64.7	68.2	75.5	83.8
Хангайн бүс	Khangaï region	726.5	795.0	875.0	984.9
Архангай	<i>Arkhangai</i>	196.1	218.7	238.6	268.2
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	74.4	82.1	93.5	108.0
Булган	<i>Bulgan</i>	182.8	186.0	199.3	225.7
Орхон	<i>Orkhon</i>	10.7	11.8	11.8	11.6
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	113.8	141.1	170.5	205.9
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	148.7	155.3	161.2	165.5
Төвийн бүс	Central region	445.0	497.3	553.2	630.2
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	6.9	8.6	9.6	12.1
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	10.2	11.0	11.3	12.8
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	77.4	86.5	95.6	107.0
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	51.3	59.7	72.0	85.0
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	37.6	43.4	50.1	58.2
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	61.8	65.3	68.1	71.5
Төв	<i>Tov</i>	199.8	223.0	246.7	283.6
Зүүн бүс	Eastern region	428.1	465.4	507.0	559.5
Дорнод	<i>Dornod</i>	136.3	144.1	150.8	160.9
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	148.1	164.9	183.6	203.1
Хэнтий	<i>Khentii</i>	143.7	156.5	172.6	195.6
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	20.8	22.5	25.8	30.2
Үхэр - Бүгд	Cattle	2 176.0	2 339.7	2 584.6	2 909.5
Баруун бүс	Western region	323.5	369.4	423.8	497.5
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	66.0	80.8	87.2	105.1
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	18.4	22.1	29.5	39.4
Завхан	<i>Zavkhan</i>	73.7	83.3	98.3	115.3
Увс	<i>Uvs</i>	84.4	95.7	108.0	122.6
Ховд	<i>Khovd</i>	81.0	87.5	100.7	115.1
Хангайн бүс	Khangaï region	985.9	1 050.9	1 150.7	1 277.3
Архангай	<i>Arkhangai</i>	302.0	335.9	371.1	427.2
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	101.5	110.9	127.9	145.7
Булган	<i>Bulgan</i>	176.1	180.9	195.1	221.0
Орхон	<i>Orkhon</i>	17.8	18.8	20.5	21.6
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	76.2	90.6	114.0	144.9
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	312.4	313.8	322.1	316.8
Төвийн бүс	Central region	418.2	450.5	495.9	566.2
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	3.7	4.3	5.6	7.7
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	32.5	33.9	35.6	39.2
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	40.4	45.6	50.3	59.4
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	18.6	21.0	27.6	35.6
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	7.5	8.7	10.8	13.4
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	143.5	151.9	159.6	171.5
Төв	<i>Tov</i>	172.0	185.0	206.5	239.4
Зүүн бүс	Eastern region	393.5	412.1	453.6	503.9
Дорнод	<i>Dornod</i>	107.8	109.7	119.7	124.7
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	128.0	136.7	151.1	172.0
Хэнтий	<i>Khentii</i>	157.7	165.7	182.7	207.2
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	54.9	56.9	60.6	64.6

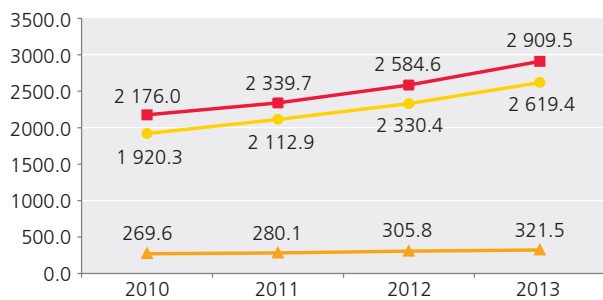
18.5 МАЛЫН ТОО, Төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр
 NUMBER OF LIVESTOCK, by type of livestock, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010	2011	2012	2013
		мян.толгой / thous.heads			
Тэмээ - Бүгд	Camel	269.6	280.1	305.8	321.5
Баруун бүс	Western region	64.8	67.6	74.3	77.8
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	3.8	4.0	4.2	4.3
Говь-Алтай	Govi-Altai	24.3	25.2	28.2	30.4
Завхан	Zavkhan	5.8	6.2	6.4	6.3
Увс	Uvs	14.5	15.4	16.9	17.9
Ховд	Khovd	16.3	16.8	18.6	18.9
Хангайн бүс	Khangaï region	49.0	50.2	57.1	61.3
Архангай	Arkhangai	0.9	0.9	1.1	1.1
Баянхонгор	Bayankhongor	30.1	30.3	34.5	37.2
Булган	Bulgan	0.9	0.9	1.0	1.1
Орхон	Orkhon	0.2	0.2	0.2	0.1
Өвөрхангай	Ovorkhangai	14.7	15.9	18.1	19.7
Хөвсгөл	Khovsgol	2.3	2.1	2.1	1.9
Төвийн бүс	Central region	135.0	142.1	155.9	165.1
Говьсүмбэр	Govisumber	0.5	0.6	0.6	0.8
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	0.7	0.5	0.4	0.2
Дорноговь	Dornogovi	28.1	30.0	31.4	32.8
Дундговь	Dundgovi	18.9	19.7	23.0	24.9
Өмнөговь	Omnogovi	83.8	87.8	97.3	103.1
Сэлэнгэ	Selenge	0.8	0.6	0.6	0.5
Төв	Tov	2.2	2.9	2.4	2.7
Зүүн бүс	Eastern region	20.5	19.9	18.4	17.2
Дорнод	Dornod	6.0	5.6	5.0	4.7
Сүхбаатар	Sukhbaatar	10.9	10.7	9.8	8.9
Хэнтий	Khentii	3.7	3.7	3.7	3.6
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	0.2	0.2	0.2	0.1
Хонь - Бүгд	Sheep	14 480.4	15 668.5	18 141.4	20 066.4
Баруун бүс	Western region	3 086.3	3 414.7	4 034.5	4 549.4
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	459.8	506.9	574.4	662.8
Говь-Алтай	Govi-Altai	396.2	461.7	578.1	679.1
Завхан	Zavkhan	859.1	979.6	1 147.9	1 280.0
Увс	Uvs	776.9	851.5	976.0	1 081.3
Ховд	Khovd	594.2	615.0	758.2	846.2
Хангайн бүс	Khangaï region	5 384.7	5 848.0	6 940.4	7 573.0
Архангай	Arkhangai	1 327.5	1 464.6	1 746.8	1 944.1
Баянхонгор	Bayankhongor	543.8	617.6	788.6	835.4
Булган	Bulgan	1 179.8	1 188.0	1 340.8	1 449.6
Орхон	Orkhon	73.1	68.6	80.2	79.9
Өвөрхангай	Ovorkhangai	896.6	1 051.8	1 310.9	1 541.3
Хөвсгөл	Khovsgol	1 363.9	1 457.5	1 673.1	1 722.8
Төвийн бүс	Central region	3 327.5	3 606.2	4 088.4	4 591.1
Говьсүмбэр	Govisumber	65.2	79.0	99.4	121.0
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	127.6	125.0	136.0	144.9
Дорноговь	Dornogovi	421.3	477.3	531.5	611.9
Дундговь	Dundgovi	529.7	623.5	775.8	922.3
Өмнөговь	Omnogovi	212.8	257.4	299.8	350.8
Сэлэнгэ	Selenge	612.2	581.7	612.1	624.2
Төв	Tov	1 358.7	1 462.3	1 633.7	1 815.9
Зүүн бүс	Eastern region	2 580.3	2 693.9	2 953.4	3 218.4
Дорнод	Dornod	550.8	555.4	584.8	593.0
Сүхбаатар	Sukhbaatar	961.2	992.0	1 090.8	1 216.6
Хэнтий	Khentii	1 068.3	1 146.5	1 277.7	1 408.7
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	101.6	105.7	124.7	134.6

18.5 МАЛЫН ТОО, Төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр
 NUMBER OF LIVESTOCK, by type of livestock, by regions, aimags and the capital

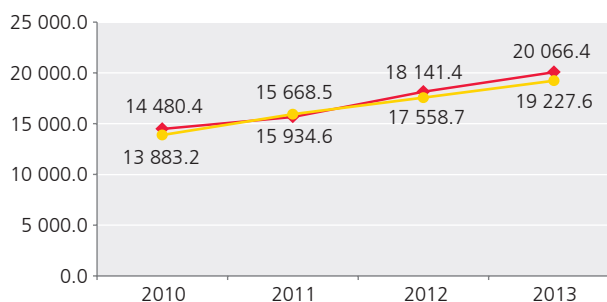
Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010	2011	2012	2013
		мян.толгой / thous.heads			
Ямаа - Бүгд	Goat	13 883.2	15 934.6	17 558.7	19 227.6
Баруун бүс	Western region	3 643.9	4 341.0	4 768.7	5 293.5
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	553.8	662.5	693.1	773.4
Говь-Алтай	Govi-Altai	837.8	1 057.8	1 220.3	1 409.1
Завхан	Zavkhan	685.7	831.6	910.7	1 007.3
Увс	Uvs	683.8	805.3	859.3	926.4
Ховд	Khovd	882.9	983.7	1 085.4	1 177.4
Хангайн бүс	Khangai region	5 070.3	5 728.2	6 356.4	6 894.3
Архангай	Arkhangai	852.8	964.2	1 045.7	1 131.8
Баянхонгор	Bayankhongor	1 213.3	1 397.0	1 596.3	1 860.6
Булган	Bulgan	753.6	785.0	842.3	859.8
Орхон	Orkhon	67.4	69.0	71.8	65.7
Өвөрхангай	Ovorkhangai	909.2	1 126.4	1 357.2	1 574.2
Хөвсгөл	Khovsgol	1 274.0	1 386.8	1 443.2	1 402.1
Төвийн бүс	Central region	3 232.2	3 752.8	4 170.6	4 652.3
Говьсүмбэр	Govisumber	76.9	97.1	110.9	131.2
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	78.8	86.5	85.1	81.9
Дорноговь	Dornogovi	489.6	568.0	619.1	705.2
Дундговь	Dundgovi	493.1	624.8	773.6	928.4
Өмнөговь	Omnogovi	668.6	826.1	961.3	1 127.8
Сэлэнгэ	Selenge	447.4	461.4	465.1	446.6
Төв	Tov	977.9	1 088.9	1 155.4	1 231.3
Зүүн бүс	Eastern region	1 851.4	2 019.0	2 165.8	2 287.9
Дорнод	Dornod	312.4	335.1	346.9	336.8
Сүхбаатар	Sukhbaatar	731.7	777.2	845.3	890.8
Хэнтий	Khentii	807.3	906.7	973.7	1 060.2
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	85.4	93.6	97.2	99.5

Малын тоо, мян.толгой
 Number of Livestock, thous.heads

■ Үхэр / Cattle
 ● Адуу / Horse
 ▲ Тэмээ / Camel

Малын тоо, мян.толгой
 Number of Livestock, thous.heads

◆ Хонь / Sheep
 ● Ямаа / Goat

18.6 МАЛЫН ТООНЫ ДЭЭД ХЭМЖЭЭ, төрлөөр, оноор
 HIGHEST NUMBER OF LIVESTOCK, by type of livestock and years

Төрөл	Type	он year	мян.толгой thous.heads
Бүгд	Total	2013	45 144.3
Адуу	Horse	1999	3 163.5
Үхэр	Cattle	1999	3 824.7
Тэмээ	Camel	1954	895.3
Хонь	Sheep	2013	20 066.4
Ямаа	Goat	2008	19 969.4

18.7 МАЛЫН ТООГООР 2013 ОНД ЭХНИЙ ТАВАН БАЙР ЭЗЭЛСЭН АЙМАГ, СУМ, малын төрлөөр
RANK OF FIRST FIVE AIMAGS AND SOUMS BY NUMBER OF LIVESTOCK, in 2013, by type of livestock

Аймаг	<i>Aimags</i>	Малын тоо, мян.толгой <i>Number of livestock, thous.heads</i>	Аймаг	<i>Aimags</i>	Сумын нэр	<i>Soums</i>	Малын тоо, мян.толгой <i>Number of livestock, thous.heads</i>
Нийт малын тоогоор / By total livestock							
Архангай	<i>Arkhangai</i>	3 772.3	Архангай	<i>Arkhangai</i>	Эрдэнэмандал	<i>Erdenemandal</i>	372.3
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	3 609.2	Хэнтий	<i>Khentii</i>	Өмнөдэлгэр	<i>Omnodelger</i>	349.7
Төв	<i>Tov</i>	3 573.0	Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	Баяндэлгэр	<i>Bayandelger</i>	330.3
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	3 486.0	Төв	<i>Tov</i>	Эрдэнэсант	<i>Erdenesant</i>	327.9
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	2 987.1	Булган	<i>Bulgan</i>	Гурванбулаг	<i>Gurvanbulag</i>	322.2
Адуугаар / By horses							
Төв	<i>Tov</i>	283.6	Булган	<i>Bulgan</i>	Сайхан	<i>Saikhan</i>	34.5
Архангай	<i>Arkhangai</i>	268.2	Төв	<i>Tov</i>	Эрдэнэсант	<i>Erdenesant</i>	27.5
Булган	<i>Bulgan</i>	225.7	Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	Эрдэнэцагаан	<i>Erdenetsagaan</i>	27.3
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	205.9	Булган	<i>Bulgan</i>	Могод	<i>Mogod</i>	25.7
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	203.1	Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	Баруун-Урт	<i>Baruun-Urt</i>	24.8
Үхрээр / By cattle							
Архангай	<i>Arkhangai</i>	427.2	Архангай	<i>Arkhangai</i>	Өндөр -Улаан	<i>Ondor-Ulaan</i>	41.6
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	316.8	Архангай	<i>Arkhangai</i>	Ихтамир	<i>Ikhtamir</i>	39.0
Төв	<i>Tov</i>	239.4	Архангай	<i>Arkhangai</i>	Чулуут	<i>Chuluut</i>	38.3
Булган	<i>Bulgan</i>	221.0	Архангай	<i>Arkhangai</i>	Тариат	<i>Tariat</i>	34.2
Хэнтий	<i>Khentii</i>	207.2	Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	Эрдэнэцогт	<i>Erdenetsogt</i>	32.2
Тэмээгээр / By camels							
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	103.1	Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	Ханбогд	<i>Khanbogd</i>	21.2
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	37.2	Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	Мандал-Овоо	<i>Mandal-Ovoo</i>	16.2
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	32.8	Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	Баянлиг	<i>Bayanlig</i>	15.6
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	30.4	Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	Манлай	<i>Manlai</i>	9.4
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	24.9	Дундговь	<i>Dundgovi</i>	Өлзийт	<i>Ulziit</i>	7.6
Хониор / By sheep							
Архангай	<i>Arkhangai</i>	1 944.1	Архангай	<i>Arkhangai</i>	Эрдэнэмандал	<i>Erdenemandal</i>	240.4
Төв	<i>Tov</i>	1 815.9	Булган	<i>Bulgan</i>	Гурванбулаг	<i>Gurvanbulag</i>	182.6
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	1 722.8	Төв	<i>Tov</i>	Эрдэнэсант	<i>Erdenesant</i>	177.4
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	1 541.3	Булган	<i>Bulgan</i>	Сайхан	<i>Saikhan</i>	166.5
Булган	<i>Bulgan</i>	1 449.6	Хэнтий	<i>Khentii</i>	Өмнөдэлгэр	<i>Omnodelger</i>	166.2
Ямаагаар / By goat							
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	1 860.6	Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	Богд	<i>Bogd</i>	202.0
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	1 574.2	Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	Баацагаан	<i>Baatsagaan</i>	175.8
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1 409.1	Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	Номгон	<i>Nomgon</i>	157.5
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	1 402.1	Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	Бууцагаан	<i>Buutsagaan</i>	148.2
Төв	<i>Tov</i>	1 231.3	Хэнтий	<i>Khentii</i>	Өмнөдэлгэр	<i>Omnodelger</i>	139.5

18.9 ЦЭВЭР, ЭРЛИЙЗ, НУТГИЙН ШИЛМЭЛ ОМГИЙН БОЛОН НУТГИЙН САЙЖРУУЛСАН
 ҮҮЛДРИЙН МАЛЫН ТОО, төрлөөр
*NUMBER OF FRESHBRED, CROSSBRED, THOROUGHBRED AND IMPROVED BRED
 LIVESTOCK, by type*

Төрөл	Type	2010	2011	2012	2013
		мян.толгой / thous.heads			
Цэвэр үүлдрийн малын тоо / Freshbred livestock					
Бүгд	Total	1 194.3	1 241.0	1 261.9	1 195.9
Үхэр	Cattle	28.5	45.5	42.4	41.2
Хонь	Sheep	981.1	938.3	933.0	949.1
Ямаа	Goat	184.7	257.3	286.5	205.5
Эрлийз малын тоо / Crossbred livestock					
Бүгд	Total	409.8	469.1	565.3	273.5
Үхэр	Cattle	63.2	86.0	68.1	57.7
Хонь	Sheep	95.8	65.5	76.2	100.6
Ямаа	Goat	250.8	317.6	420.9	115.2
Нутгийн шилмэл омгийн малын тоо / Thoroughbred livestock					
Бүгд	Total	736.4	769.8	789.6	547.0
Адуу	Horse	25.1	23.2	24.1	79.1
Үхэр	Cattle	2.1	5.3	5.9	5.5
Тэмээ	Camel	11.3	13.9	14.3	18.2
Хонь	Sheep	136.5	141.4	132.9	113.7
Ямаа	Goat	561.4	586.0	612.6	330.5
Нутгийн сайжруулсан малын тоо / Improved bred livestock					
Бүгд	Total	1 403.4	1 886.0	1 899.7	1 475.5
Адуу	Horse	9.2	9.3	10.6	18.2
Үхэр	Cattle	13.6	16.3	17.2	17.9
Тэмээ	Camel	1.5	1.0	1.1	2.3
Хонь	Sheep	688.8	990.9	984.2	546.3
Ямаа	Goat	690.3	868.4	886.7	890.7

18.10 ТӨЛ БОЙЖИЛТ, төрлөөр
REARING OF YOUNG ANIMALS, by type

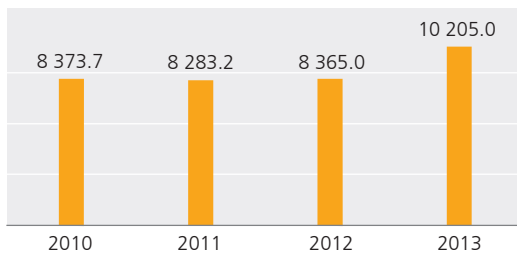
Он Year	Бүгд Total	Үүнээс: Of which				
		унага foals	тугал calves	ботго young camels	хурга lambs	ишиг kids
Бойжуулсан төл, мян.толгой / Number of survival, thous.heads						
2010	7 399.2	274.0	541.0	36.4	3 895.8	2 652.0
2011	12 540.7	429.1	662.9	42.3	5 887.9	5 518.5
2012	13 379.0	476.9	751.3	52.4	6 327.9	5 770.5
2013	15 221.0	550.6	845.5	49.2	7 287.5	6 488.2
Төл бойжилтын хувь / Survival percentage						
2010	68.0	80.8	85.6	89.0	69.3	62.5
2011	94.9	94.7	96.0	95.8	95.1	94.5
2012	96.5	95.4	96.9	97.6	97.0	96.1
2013	96.3	95.8	97.1	97.0	96.9	95.6
100 эхээс бойжуулсан төл, толгой / Average survival rate per 100 female breeding stock, head						
2010	39	42	53	41	45	31
2011	81	72	73	47	83	81
2012	85	74	78	55	89	84
2013	86	79	81	47	88	85

18.11 ЗҮЙ БУСААР ХОРОГДСОН ТОМ МАЛЫН ТОО, төрлөөр
LOSSES OF ADULT ANIMALS, by type

Төрөл	Type	2010	2011	2012	2013
		мян.толгой / thous.heads			
Бүгд	Total	10 319.9	651.3	428.9	792.6
Адуу	Horse	369.7	27.6	21.0	35.9
Үхэр	Cattle	581.0	52.9	36.5	75.0
Тэмээ	Camel	17.0	2.4	1.4	1.8
Хонь	Sheep	4 363.8	284.0	175.5	347.2
Ямаа	Goat	4 988.4	284.4	194.4	332.7

18.12 ХҮНСЭНД ХЭРЭГЛЭСЭН МАЛЫН ТОО, төрлөөр
TOTAL LIVESTOCK FOR CONSUMPTION, by type

Төрөл	Type	2010	2011	2012	2013
мян.толгой / thous.heads					
Бүгд	Total	8 373.7	8 283.2	8 365.0	10 205.0
Адуу	Horse	205.3	208.9	238.3	225.7
Үхэр	Cattle	383.3	446.3	469.9	445.6
Тэмээ	Camel	26.9	29.4	25.2	31.7
Хонь	Sheep	4 326.3	4 415.8	3 679.6	5 015.3
Ямаа	Goat	3 431.9	3 182.8	3 952.0	4 486.6
Оны эхний малд эзлэх хувь / Percentage to total livestock at the beginning of the year					
Бүгд	Total	19.0	25.3	23.0	24.9
Адуу	Horse	9.2	10.9	11.3	9.7
Үхэр	Cattle	14.7	20.5	20.1	17.2
Тэмээ	Camel	9.7	10.9	9.0	10.4
Хонь	Sheep	22.4	30.5	23.5	27.6
Ямаа	Goat	17.5	22.9	24.8	25.6

Хүнсэнд хэрэглэсэн мал, мян.толгой
Livestock slaughtered for consumption, thous.heads18.13 МАЛЧИН ӨРХИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
NUMBER OF HERDER HOUSEHOLDS, by regions, aimags and the Capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	160 265	154 917	146 081	145 311
Баруун бүс	Western region	42791	41 490	38 557	37 741
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	9 436	9 334	8 383	8 392
Говь-Алтай	Govi-Altai	7 185	6 994	6 644	6 537
Завхан	Zavkhan	8 707	8 335	8 033	7 764
Увс	Uvs	8 963	8 630	8 072	8 005
Ховд	Khovd	8 500	8 197	7 425	7 043
Хангайн бүс	Khangaï region	67 188	63 723	60 368	59 908
Архангай	Arkhangai	15 786	14 672	13 692	13 709
Баянхонгор	Bayankhongor	11 055	10 761	10 453	10 356
Булган	Bulgan	7 459	7 271	7 173	7 333
Орхон	Orkhon	1 264	1 249	896	920
Өвөрхангай	Ovorkhangai	15 536	14 775	13 603	13 570
Хөвсгөл	Khovsgol	16 088	14 995	14 551	14 020
Төвийн бүс	Central region	30 631	30 418	29 153	29 638
Говьсүмбэр	Govisumber	490	526	528	563
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	1 205	1 316	941	1 020
Дорноговь	Dornogovi	3 395	3 495	3 552	3 685
Дундговь	Dundgovi	6 249	5 971	5 743	5 699
Өмнөговь	Omnogovi	5 628	5 431	5 131	5 173
Сэлэнгэ	Selenge	4 187	4 214	4 056	4 051
Төв	Tov	9 477	9 465	9 202	9 447
Зүүн бүс	Eastern region	17 950	17 350	16 434	16 560
Дорнод	Dornod	4 063	4 075	3 744	3 738
Сүхбаатар	Sukhbaatar	6 909	6 834	6 530	6 466
Хэнтий	Khentii	6 978	6 441	6 160	6 356
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	1 705	1 936	1 569	1 464

18 Agriculture

18.14 МАЛЧДЫН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр NUMBER OF HERDSMEN, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the capital</i>	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	327 154	311 185	289 646	285 691
Баруун бүс	Western region	88 171	84 694	79 150	77 137
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	18 685	18 895	17 808	17 723
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	14 776	13 889	13 311	13 118
Завхан	<i>Zavkhan</i>	17 762	16 811	15 990	15 386
Увс	<i>Uvs</i>	18 905	17 821	16 540	16 263
Ховд	<i>Khovd</i>	18 043	17 278	15 501	14 647
Хангайн бүс	Khangai region	135 009	126 336	119 514	117 555
Архангай	<i>Arkhangai</i>	30 241	28 027	26 145	26 151
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	22 340	21 547	20 917	20 574
Булган	<i>Bulgan</i>	15 300	14 125	13 861	13 942
Орхон	<i>Orkhon</i>	2 397	2 274	1 665	1 740
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	30 771	28 457	26 687	26 254
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	33 960	31 906	30 239	28 894
Төвийн бүс	Central region	61 561	59 869	55 098	55 287
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	936	936	931	983
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	3 206	3 784	1 837	1 972
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	6 750	6 792	6 858	6 950
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	12 377	12 185	11 185	10 938
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	10 258	9 751	9 279	9 226
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	8 948	8 361	7 741	7 710
Төв	<i>Tov</i>	19 086	18 060	17 267	17 508
Зүүн бүс	Eastern region	37 109	35 513	32 935	32 914
Дорнод	<i>Dornod</i>	8 302	8 379	7 360	7 377
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	15 142	14 921	13 988	13 742
Хэнтий	<i>Khentii</i>	13 665	12 213	11 587	11 795
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	5 304	4 773	2 949	2 798

18.15 МАЛЧДЫН НАСНЫ БҮТЭЦ AGE COMPOSITION OF HERDSMEN

Насны бүлэг	<i>Age group</i>	2010	2011	2012	2013
		хувь / percentage			
Бүгд	Total	100.0	100.0	100.0	100.0
15-34	<i>15-34</i>	43.5	41.5	40.7	38.5
35-59	<i>35-59</i>	43.5	46.0	49.7	51.8
60+	<i>60+</i>	13.0	12.5	9.6	9.7

18.16 ХУВИЙН МАЛТАЙ ӨРХИЙН БҮЛЭГЛЭЛТ, малын тооны бүлгээр GROUPING OF HOUSEHOLDS WITH LIVESTOCK, by group for number of livestock

Малын тооны бүлэг <i>Number of livestock</i>	2010	2011	2012	2013
Дүн / Total	216 574	211 743	207 818	209 933
≤10	21 886	19 100	16 827	16 712
11-30	30 944	27 017	23 449	22 528
31-50	23 666	20 340	17 792	17 088
51-100	39 507	36 052	32 902	31 432
101-200	49 040	49 435	48 474	47 005
201-500	39 923	45 805	50 468	53 143
501-999	9 202	11 188	14 276	17 123
1000-1499	2 041	2 364	3 046	4 076
1500-2000	246	270	385	566
2001+	119	172	199	260

18.17 МАЛЧИН ӨРХИЙН БҮЛЭГЛЭЛТ, малын тооны бүлгээр, 2013
 GROUPING OF HERDER HOUSEHOLDS, by group for number of livestock, in 2013

Малын тооны бүлэг Number of livestock	Малчин өрхийн тоо Number of herder households	Малчин өрхийн малын тоо, мян.толгой Number of livestock in herder households, thous.heads	Адуу Horse	Үхэр Cattle	Тэмээ Camel	Хонь Sheep	Ямаа Goat
Дүн / Total	145 311	39 355.4	2 262.9	2 370.4	299.9	17 669.8	16 752.3
≤10	3 729	23.3	2.5	13.4	0.2	2.3	4.9
11-30	9 408	195.3	16.5	60.2	0.9	40.8	76.8
31-50	8 690	352.9	27.9	66.9	2.2	93.8	162.2
51-100	19 149	1 432.3	102.0	190.4	9.9	450.3	679.6
101-200	35 705	5 252.6	318.4	432.7	41.0	1 910.3	2 550.2
201-500	47 467	15 030.0	818.7	827.9	127.1	6 315.6	6 940.6
501-999	16 372	10 925.6	589.1	495.7	80.1	5 433.7	4 326.9
1000-1499	3 983	4 574.1	276.5	206.8	29.8	2 496.0	1 564.9
1500-2000	555	931.8	62.9	45.1	5.4	545.1	273.3
2001+	253	637.5	48.4	31.3	3.2	381.9	172.7

18.18 МАЛЧИН ӨРХИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ
 SELECTED INDICATORS OF HERDER HOUSEHOLDS

Үзүүлэлт	Indicators	2010	2011	2012	2013
		мян. өрх / thous.households			
Цахилгаан үүсгүүртэй	With electric engine	132.6	136.0	119.8	122.3
Телевизортой	With TV	120.6	125.1	108.7	107.6
Бүх төрлийн автомашинтай	With cars	44.6	48.6	41.2	55.8
Трактортой	With tractor	2.6	2.8	3.5	4.8
Мотоциклтой	With motorcycle	66.9	74.9	63.0	68.6
Хийсэн эсгий, мян.м	Actual produced felt, thous.m	99.8	163.4	64.8	53.6

18.19 МАЛЧИН ӨРХИЙН ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ, бүс, аймаг, нийслэлээр, 2013
 SELECTED INDICATORS OF HERDER HOUSEHOLDS, by regions, aimags and the capital, in 2013

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	Малчин өрхийн тоогоор By number of herder households				
		цахилгаан үүсгүүртэй with electric engine	телевизортой with TV	автомашинтай with cars	мотоциклтой with motor cycle	трактортой with tractor cycle
Бүгд	Total	122 275	107 621	55 832	68 574	4 780
Баруун бүс	Western region	32 409	27 290	15 047	20 312	570
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	6 662	4 727	2 751	3 235	53
Говь-Алтай	Govi-Altai	5 664	4 939	2 713	4 125	35
Завхан	Zavkhan	7 105	6 473	3 963	4 665	106
Увс	Uvs	6 687	5 449	2 451	4 282	146
Ховд	Khovd	6 291	5 702	3 169	4 005	230
Хангайн бүс	Khangaï region	49 844	43 255	18 126	27 202	1 398
Архангай	Arkhangai	11 435	8 922	3 837	4 911	131
Баянхонгор	Bayankhongor	8 883	7 944	3 417	6 047	38
Булган	Bulgan	6 784	6 283	3 369	3 652	711
Орхон	Orkhon	977	940	373	350	44
Өвөрхангай	Ovorkhangai	11 028	9 402	3 804	6 959	59
Хөвсгөл	Khovsgol	10 737	9 764	3 326	5 283	415
Төвийн бүс	Central region	25 465	23 652	15 760	13 989	1 803
Говьсүмбэр	Govisumber	504	474	305	353	19
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	972	906	826	297	263
Дорноговь	Dornogovi	2 924	2 631	1 710	1 798	13
Дундговь	Dundgovi	4 429	4 162	2 236	3 063	20
Өмнөговь	Omnogovi	4 304	4 088	2 186	2 527	26
Сэлэнгэ	Selenge	3 766	3 501	2 970	1 374	649
Төв	Tov	8 566	7 890	5 527	4 577	813
Зүүн бүс	Eastern region	13 438	12 322	6 384	6 919	990
Дорнод	Dornod	2 828	2 702	1 316	1 357	344
Сүхбаатар	Sukhbaatar	5 691	5 052	2 531	3 190	40
Хэнтий	Khentii	4 919	4 568	2 537	2 372	606
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	1 119	1 102	515	152	19

18. 20 МАЛЫН ХАЛДВАРТ ӨВЧНӨӨС УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНД ХАМРАГДСАН МАЛЫН ТОО, ЗАРДАЛ
NUMBER OF LIVESTOCK COVERED BY PRECAUTION ACTIVITIES FROM INFECTIOUS DISEASES AND EXPENDITURE

Үзүүлэлт	Indicators	2010	2011	2012	2013
Халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнд / For precaution of infection disease					
Хамрагдсан малын тоо, мян.толгой / давхардсан тоогоор/	<i>number of covered livestock, thous. heads (duplicated)</i>	30 451.7	41 218.3	52 760.5	47 318.1
Зарцуулсан зардал, сая төг	<i>expenditures, mln.tog</i>	3 573.2	4 743.1	10 517.3	8 217.9
1 малд ногдох зардал, төг	<i>expenditure per livestock, tog.</i>	117.3	115.1	199.3	173.7
Паразиттах өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнд / For precaution of parasite disease					
Хамрагдсан малын тоо, мян.толгой	<i>number of covered livestock, thous. heads</i>	19 872.5	22 984.4	52 064.2	20 856.2
Зарцуулсан зардал, сая төг	<i>expenditures, mln.tog*</i>	685.6	648.2	2 684.0	-
1 малд ногдох зардал, төг	<i>expenditure per livestock, tog.*</i>	34.5	28.2	51.6	-
Лабораторийн оношлогоо, шинжилгээнд / By laboratory diagnosis					
Хамрагдсан малын тоо, мян.толгой	<i>number of covered livestock, thous. heads</i>	1 029.0	1 018.0	718.0	489.2
Зарцуулсан зардал, сая төг	<i>expenditures, mln.tog</i>	1 069.9	694.8	437.9	691.6
1 малд ногдох зардал, төг	<i>expenditure per livestock, tog.</i>	1 039.7	682.5	609.9	1 413.9
Гоц халдварт өвчний вакцинжуулалтад / By vaccinations anti-contagious					
Хамрагдсан малын тоо, мян.толгой	<i>number of covered livestock, thous. heads</i>	9 245.7	17 150.3	27 034.3	27 200.0
Зарцуулсан зардал, сая төг	<i>expenditures, mln.tog</i>	1 714.3	1 779.3	4 016.4	4 000.0
1 малд ногдох зардал, төг	<i>expenditure per livestock, tog.</i>	185.4	103.7	148.6	147.0

Эх үүсвэр: Үйлдвэр, хөдөө аж ахуйн яамны мэдээ

Source: Data of the Ministry of Industry and Agriculture

Тайлбар: * 2013 онд улсын төсвөөс хөрөнгө зарцуулагдаагүй болно.

Note: * Any resources from the government budget were not secured in 2013.

18. 21 ХАЛДВАРТ ӨВЧИН, ПАРАЗИТТАХ ӨВЧНӨӨР ӨВЧИЛСӨН, ЭДГЭРСЭН МАЛЫН ТОО
NUMBER OF LIVESTOCK SUFFERED FROM INFECTIOUS AND PARASITE DISEASES AND SURVIVED

Үзүүлэлт	Indicators	2010	2011	2012	2013
Халдварт өвчин / Infectious disease					
Өвчин гарсан сум, давхардсан тоогоор	<i>Number of soums affected by infectious diseases, (by duplicated numbers)</i>	520	542	448	756
Өвчилсөн малын тоо, бүгд, мян.толгой	<i>Number of diseased livestock, thous.heads</i>	22.3	86.3	11.1	24.3
Эдгэрсэн малын тоо, бүгд, мян.толгой	<i>Number of livestock that survived, thous.heads</i>	19.8	85.0	9.2	14.1
Паразиттах өвчин / Parasite disease					
Өвчин гарсан сум, давхардсан тоогоор	<i>Number of soums affected by infectious diseases, (by duplicated numbers)</i>	605	632	749	896
Өвчилсөн малын тоо, бүгд, мян.толгой	<i>Number of diseased livestock, thous.heads</i>	609.4	518.1	509.9	434.3
Эдгэрсэн малын тоо, бүгд, мян.толгой	<i>Number of livestock that survived, thous.heads</i>	603.8	515.9	509.1	433.1

Эх үүсвэр: Үйлдвэр, хөдөө аж ахуйн яамны мэдээ

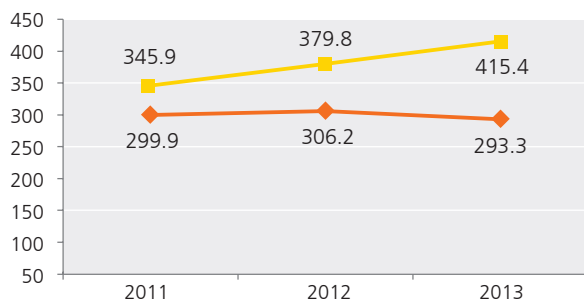
Source: Data of the Ministry of Industry and Agriculture

18.22 ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ЭДЭЛБЭР ГАЗАР
AGRICULTURAL AREAS

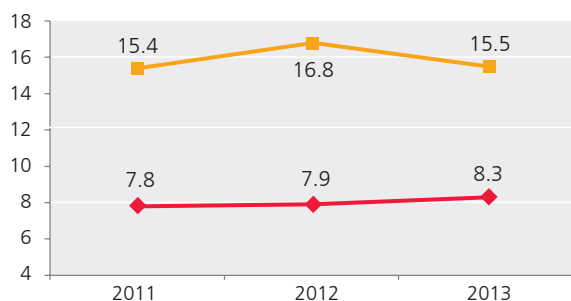
Төрөл	Type	2010	2011	2012	2013
		мян.га / thous.hectar			
Хөдөө аж ахуйн газар	<i>Agricultural land</i>	115 525.8	115 490.8	115 399.9	115 361.4
Хөдөө аж ахуйн эдэлбэр газар- бүгд	<i>Agricultural areas-total</i>	113 587.6	113 506.4	113 396.1	113 309.9
хадлан, бэлчээрийн талбай	<i>meadows & pastures</i>	112 970.5	112 892.7	112 744.8	112 738.5
хагалсан газар	<i>arable land natural</i>	617.1	613.7	651.3	571.4
Нийт тариалсан талбай	<i>Sown area-total</i>	315.3	345.9	379.8	415.4
үр тариа	<i>cereals</i>	259.2	299.9	306.2	293.3
төмс	<i>potato</i>	13.8	15.4	16.8	15.5
хүнсний ногоо	<i>vegetables</i>	7.0	7.8	7.9	8.3
тэжээлийн ургамал	<i>fodder crops</i>	11.1	10.9	13.8	14.4

18.23 ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙ, ургамлын төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр
SOWN AREAS, by types of plants, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010	2011	2012	2013
		га / hectar			
Бүгд	<i>Total</i>	315 295.1	345 935.0	379 761.2	415 367.6
Баруун бүс	<i>Western region</i>	12 525.9	17 087.9	20 775.5	19 889.4
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	1 134.2	1 201.3	1 246.3	1 275.6
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1 642.8	1 904.3	2 145.6	1 092.7
Завхан	<i>Zavkhan</i>	1 522.3	2 522.3	4 114.5	3 313.4
Увс	<i>Uvs</i>	5 583.0	7 822.6	10 386.6	11 400.0
Ховд	<i>Khovd</i>	2 643.7	3 637.4	2 882.4	2 807.8
Хангайн бүс	<i>Khangai region</i>	60 340.0	59 315.6	66 220.9	60 674.0
Архангай	<i>Arkhangai</i>	5 307.2	4 936.3	5 080.9	3 612.1
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	533.1	665.7	701.8	535.3
Булган	<i>Bulgan</i>	33 042.3	32 489.6	35 897.1	33 473.3
Орхон	<i>Orkhon</i>	3 634.2	3 398.7	3 843.5	2 534.6
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	3 050.6	3 572.5	4 972.3	3 804.4
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	14 772.6	14 252.8	15 725.3	16 714.3
Төвийн бүс	<i>Central region</i>	226 151.2	249 853.4	257 714.1	287 054.0
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	43.6	53.2	17.0	23.5
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	13 706.7	14 297.9	15 541.0	18 443.9
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	96.8	89.2	110.7	78.3
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	124.9	108.2	94.4	94.4
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	155.6	163.7	207.5	144.8
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	147 210.3	164 327.0	158 901.3	173 302.1
Төв	<i>Tov</i>	64 813.3	70 814.1	82 842.2	94 967.0
Зүүн бүс	<i>Eastern region</i>	15 143.8	18 732.1	33 603.8	46 505.4
Дорнод	<i>Dornod</i>	4 572.7	9 835.9	18 409.6	32 498.8
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	261.4	126.7	142.5	435.7
Хэнтий	<i>Khentii</i>	10 309.7	8 769.5	15 051.6	13 570.9
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	1 134.3	945.9	1 447.0	1 244.9

Нийт тариалсан талбай, мян.га
Total sown area, thous.hectar

■ Тариалсан талбай / Sown areas
◆ Үр тариа - бүгд / Cereals total

■ Төмс / Potatoes
◆ Хүнсний ногоо / Vegetables

18.23 ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙ, ургамлын төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр
SOWN AREAS, by types of plants, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010	2011	2012	2013
		ra / hectar			
Үр тариа	Cereals	259 196.7	299 927.4	306 234.8	293 261.8
Баруун бүс	Western region	6 328.0	8 992.0	12 822.2	13 033.8
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	18.8	47.8	38.0	45.0
Говь-Алтай	Govi-Altai	594.4	656.6	752.0	251.6
Завхан	Zavkhan	270.0	1 310.0	3 250.0	2 300.0
Увс	Uvs	4 724.5	6 518.2	8 443.0	10 276.5
Ховд	Khovd	720.3	459.4	339.2	160.7
Хангайн бүс	Khangai region	53 317.7	50 934.5	58 392.4	48 326.5
Архангай	Arkhangai	3 515.0	3 050.0	3 780.0	2 097.0
Баянхонгор	Bayankhongor	23.0	5.4	5.5	4.8
Булган	Bulgan	31 114.0	29 522.0	33 185.5	27 957.0
Орхон	Orkhon	2 911.0	2 551.1	3 119.0	1 705.5
Өвөрхангай	Ovorkhangai	1 716.7	2 100.0	3 406.5	1 631.2
Хөвсгөл	Khovsgol	14 038.0	13 706.0	14 895.9	14 931.0
Төвийн бүс	Central region	186 524.0	222 749.0	211 510.2	212 010.5
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	6 823.0	11 041.4	9 050.9	10 640.5
Өмнөговь	Omnogovi	-	-	17.4	-
Сэлэнгэ	Selenge	129 416.7	151 807.3	140 146.9	138 978.5
Төв	Tov	50 284.3	59 900.3	62 295.0	62 391.5
Зүүн бүс	Eastern region	13 027.0	17 251.9	23 510.0	19 891.0
Дорнод	Dornod	4 130.0	9 412.4	13 030.0	11 070.0
Сүхбаатар	Sukhbaatar	80.0	-	-	300.0
Хэнтий	Khentii	8 817.0	7 839.5	10 480.0	8 521.0

18.23 ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙ, ургамлын төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр
SOWN AREAS, by types of plants, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010	2011	2012	2013
		ra / hectar			
Төмс	Potatoes	13 813.7	15 375.6	16 820.7	15 503.2
Баруун бүс	Western region	1 930.2	2 158.0	2 270.7	1 924.2
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	359.7	351.2	375.0	384.0
Говь-Алтай	Govi-Altai	200.0	234.9	280.2	174.3
Завхан	Zavkhan	251.1	285.5	277.4	256.5
Увс	Uvs	222.7	234.4	276.1	238.3
Ховд	Khovd	896.8	1 052.0	1 062.0	871.2
Хангайн бүс	Khangai region	2 501.5	2 683.5	2 564.5	2 264.4
Архангай	Arkhangai	363.4	438.2	383.5	486.6
Баянхонгор	Bayankhongor	271.8	305.4	269.8	199.9
Булган	Bulgan	847.0	813.5	828.1	748.2
Орхон	Orkhon	416.6	435.4	359.9	226.7
Өвөрхангай	Ovorkhangai	281.0	312.0	327.3	330.3
Хөвсгөл	Khovsgol	321.7	379.0	395.9	272.7
Төвийн бүс	Central region	8 039.3	9 360.7	10 473.3	10 024.3
Говьсүмбэр	Govisumber	9.2	11.7	4.5	7.7
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	960.0	1 001.8	1 189.5	695.0
Дорноговь	Dornogovi	40.2	37.0	52.3	30.4
Дундговь	Dundgovi	60.3	66.0	45.6	38.3
Өмнөговь	Omnogovi	83.2	83.6	65.8	64.5
Сэлэнгэ	Selenge	2 903.1	3 339.8	4 064.4	4 019.7
Төв	Tov	3 983.3	4 820.8	5 051.2	5 168.7
Зүүн бүс	Eastern region	804.1	764.4	822.9	792.0
Дорнод	Dornod	312.5	242.3	273.7	263.6
Сүхбаатар	Sukhbaatar	59.0	67.1	64.5	67.0
Хэнтий	Khentii	432.6	455.0	484.6	461.4
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	538.6	409.0	689.4	498.4

18.23 ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙ, ургамлын төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр
SOWN AREAS, by types of plants, by regions, aimags and the capital

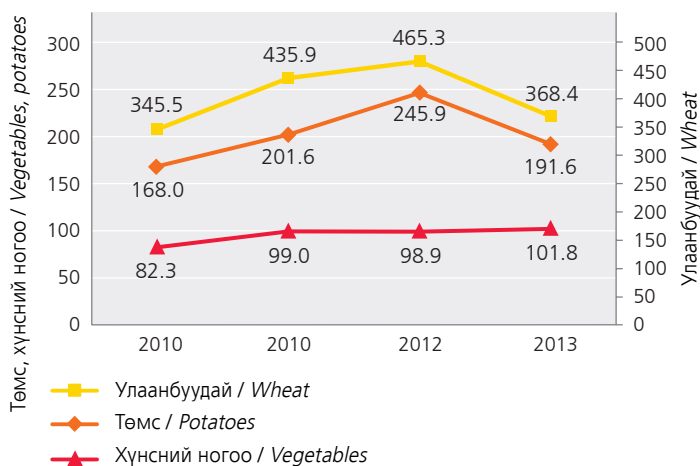
Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010	2011	2012	2013
		га / hectar			
Хүнсний ногоо	Vegetables	7 032.2	7 793.0	7 854.2	8 311.3
Баруун бүс	Western region	1 181.1	1 431.9	1 591.6	1 807.7
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	126.3	133.1	141.3	142.8
Говь-Алтай	Govi-Altai	109.7	150.7	205.7	123.1
Завхан	Zavkhan	104.7	149.4	148.9	145.4
Увс	Uvs	172.1	175.4	208.2	231.0
Ховд	Khovd	668.4	823.3	887.5	1 165.4
Хангайн бүс	Khangai region	1 196.1	1 213.7	1 284.1	1 169.7
Архангай	Arkhangai	128.8	138.8	135.2	160.5
Баянхонгор	Bayankhongor	136.1	129.5	198.6	150.0
Булган	Bulgan	329.3	330.7	274.0	344.6
Орхон	Orkhon	299.1	332.6	355.6	187.4
Өвөрхангай	Ovorkhangai	142.2	147.3	159.7	163.6
Хөвсгөл	Khovsgol	160.6	134.8	161.0	163.6
Төвийн бүс	Central region	3 952.0	4 419.1	4 200.5	4 590.4
Говьсүмбэр	Govisumber	12.2	17.5	4.8	6.9
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	916.8	916.7	961.6	1 240.5
Дорноговь	Dornogovi	48.6	35.6	38.4	35.1
Дундговь	Dundgovi	18.2	20.2	15.2	14.7
Өмнөговь	Omnogovi	44.9	44.3	48.2	45.5
Сэлэнгэ	Selenge	1 792.2	2 049.9	2 139.9	2 318.0
Төв	Tov	1 119.2	1 334.9	992.5	929.7
Зүүн бүс	Eastern region	358.3	373.4	328.1	353.5
Дорнод	Dornod	130.2	138.2	88.6	101.9
Сүхбаатар	Sukhbaatar	28.0	30.2	23.7	25.1
Хэнтий	Khentii	200.1	205.0	215.8	226.5
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	344.7	354.9	449.9	389.9

18.23 ТАРИАЛСАН ТАЛБАЙ, ургамлын төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр
SOWN AREAS, by types of plants, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010	2011	2012	2013
		га / hectar			
Тэжээлийн ургамал	Fodder crops	11 133.2	10 874.0	13 783.6	14 390.4
Баруун бүс	Western region	2 611.9	3 976.9	3 092.5	2 879.0
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	629.4	669.2	672.0	683.3
Говь-Алтай	Govi-Altai	532.0	627.2	756.1	543.7
Завхан	Zavkhan	896.5	777.4	438.2	611.5
Увс	Uvs	198.8	609.6	681.3	454.0
Ховд	Khovd	355.2	1 293.5	544.9	586.5
Хангайн бүс	Khangai region	2 429.1	2 155.2	2 256.5	2 664.9
Архангай	Arkhangai	1 300.0	1 199.3	782.2	738.0
Баянхонгор	Bayankhongor	97.7	177.2	160.2	180.6
Булган	Bulgan	397.0	146.6	464.0	497.0
Орхон	Orkhon	-	2.0	2.0	-
Өвөрхангай	Ovorkhangai	482.1	597.1	575.6	779.3
Хөвсгөл	Khovsgol	152.3	33.0	272.5	470.0
Төвийн бүс	Central region	5 750.4	4 487.5	7 800.8	8 125.9
Говьсүмбэр	Govisumber	22.2	24.0	7.7	8.9
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	208.0	230.0	397.0	92.5
Дорноговь	Dornogovi	7.0	16.6	14.9	12.8
Дундговь	Dundgovi	46.4	22.1	14.0	41.4
Өмнөговь	Omnogovi	27.5	35.8	63.1	34.7
Сэлэнгэ	Selenge	1 264.2	1 676.5	2 140.0	1 639.5
Төв	Tov	4 175.1	2 482.5	5 164.1	6 296.1
Зүүн бүс	Eastern region	94.4	72.4	386.8	363.9
Дорнод	Dornod	-	43.0	10.5	3.2
Сүхбаатар	Sukhbaatar	94.4	29.4	42.3	38.7
Хэнтий	Khentii	-	-	334.0	322.0
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	247.5	182.0	247.0	356.6

18.24 ХУРААСАН НИЙТ УРГАЦ, ургамлын төрлөөр
TOTAL CROPS, by types of plants

Төрөл	Type	2010	2011	2012	2013
		мян.т / thous.t			
Үр тариа-бүгд	Cereals-total	355.1	446.1	479.3	387.0
Улаан буудай	Wheat	345.5	435.9	465.3	368.4
Арвай	Barley	4.3	4.4	5.9	4.4
Овьёос	Oats	4.3	4.3	5.9	10.1
Төмс	Potatoes	168.0	201.6	245.9	191.6
Хүнсний ногоо	Vegetables	82.3	99.0	98.9	101.8
Тэжээлийн ургамал	Fodder crops	34.8	40.4	46.2	42.6
Техникийн ургамал	Technical crops	11.1	6.1	21.0	41.7
Жимс, жимсгэнэ	Fruits	0.6	1.8	0.6	1.6

Нийт хураасан ургац, мян.т
Total crops, thous.t18.25 НЭГ ГА ТАЛБАЙГААС ХУРААСАН УРГАЦ, ургамлын төрлөөр
YIELDS OF STAPLE AGRICULTURAL CROPS PER HECTAR, by types of plants

Төрөл	Type	2010	2011	2012	2013
		цн / centner			
Үр тариа	Cereals	13.7	14.9	15.7	13.2
Улаан буудай	Wheat	13.8	15.0	15.6	13.4
Арвай	Barley	9.0	14.7	14.1	13.6
Овьёос	Oats	12.8	11.5	17.9	13.4
Төмс	Potatoes	121.6	131.1	146.2	123.6
Тэжээлийн ургамал	Fodder crops	31.3	37.2	33.5	29.6
Техникийн ургамал	Technical crops	4.8	5.6	6.3	5.0

18.26 ХУРААСАН НИЙТ УРГАЦ, ургамлын төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр
TOTAL CROPS, by types of plants, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010	2011	2012	2013
		т / т			
Үр тариа	Cereals	355 060.8	446 050.5	479 348.8	387 043.3
Баруун бүс	Western region	7 823.5	10 266.6	10 604.0	11 441.6
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	43.7	121.4	88.0	127.1
Говь-Алтай	Govi-Altai	838.9	832.8	1 169.6	332.4
Завхан	Zavkhan	616.0	1 005.8	1 320.0	2 045.0
Увс	Uvs	5 715.5	7 860.3	7 622.6	8 697.8
Ховд	Khovd	609.4	446.3	403.8	239.3
Хангайн бүс	Khangai region	64 830.3	78 485.3	78 681.4	71 769.3
Архангай	Arkhangai	2 843.0	3 619.0	3 550.0	2 002.0
Баянхонгор	Bayankhongor	11.7	10.9	7.6	8.9
Булган	Bulgan	36 422.4	44 742.7	45 917.0	40 746.9
Орхон	Orkhon	6 367.0	4 652.8	7 366.0	3 328.6
Өвөрхангай	Ovorkhangai	1 088.5	2 057.0	2 983.0	1 303.0
Хөвсгөл	Khovsgol	18 097.7	23 402.9	18 857.8	24 379.9
Төвийн бүс	Central region	270 047.4	343 536.1	361 424.4	279 663.1
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	9 737.6	16 803.8	12 820.8	11 698.0
Сэлэнгэ	Selenge	177 658.8	219 205.8	240 733.0	186 985.8
Төв	Tov	82 651.0	107 526.5	107 870.6	80 979.3
Зүүн бүс	Eastern region	12 359.7	13 762.5	28 639.0	24 169.3
Дорнод	Dornod	4 993.6	5 506.5	14 149.0	12 955.3
Сүхбаатар	Sukhbaatar	40.0	-	-	430.0
Хэнтий	Khentii	7 326.1	8 256.0	14 490.0	10 784.0

18.26 ХУРААСАН НИЙТ УРГАЦ, ургамлын төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр
TOTAL CROPS, by types of plants, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010	2011	2012	2013
		т / т			
Төмс	Potatoes	167 955.7	201 638.9	245 935.0	191 619.2
Баруун бүс	Western region	21 681.7	25 683.8	26 938.8	20 377.8
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	3 992.9	4 050.0	4 161.7	2 617.2
Говь-Алтай	Govi-Altai	1 269.6	1 504.0	1 930.2	1 010.7
Завхан	Zavkhan	2 201.8	3 533.5	3 187.0	2 752.6
Увс	Uvs	2 194.6	2 581.8	3 100.9	2 826.0
Ховд	Khovd	12 022.8	14 014.5	14 559.0	11 171.3
Хангайн бүс	Khangai region	24 836.5	26 246.3	25 218.8	23 115.9
Архангай	Arkhangai	4 015.1	4 020.2	3 508.3	3 784.5
Баянхонгор	Bayankhongor	2 418.6	3 108.6	2 645.2	2 397.8
Булган	Bulgan	8 251.5	9 005.0	8 842.5	8 481.8
Орхон	Orkhon	4 733.3	4 175.7	3 221.1	1 956.6
Өвөрхангай	Ovorkhangai	2 655.0	3 068.9	3 662.6	3 747.5
Хөвсгөл	Khovsgol	2 763.0	2 867.9	3 339.1	2 747.7
Төвийн бүс	Central region	108 406.1	136 708.0	178 279.2	133 967.6
Говьсүмбэр	Govisumber	91.9	73.1	34.9	38.6
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	13 645.6	14 276.5	14 208.0	8 418.0
Дорноговь	Dornogovi	213.1	224.3	207.8	151.5
Дундговь	Dundgovi	304.5	174.4	121.7	125.0
Өмнөговь	Omnogovi	621.1	743.7	636.8	552.1
Сэлэнгэ	Selenge	42 749.6	55 374.6	62 264.7	56 020.6
Төв	Tov	50 780.4	65 841.4	100 805.3	68 661.7
Зүүн бүс	Eastern region	7 733.9	7 700.8	10 315.4	10 097.4
Дорнод	Dornod	2 816.5	2 253.3	3 031.3	3 156.8
Сүхбаатар	Sukhbaatar	437.4	647.5	683.2	709.6
Хэнтий	Khentii	4 480.0	4 800.0	6 600.9	6 231.0
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	5 297.5	5 300.0	5 182.7	4 060.5

18.26 ХУРААСАН НИЙТ УРГАЦ, ургамлын төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр
TOTAL CROPS, by types of plants, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the capital</i>	2010	2011	2012	2013
		т / т			
Хүнсний ногоо	<i>Vegetables</i>	82 266.4	98 973.9	98 917.6	101 761.6
Баруун бүс	<i>Western region</i>	12 719.8	16 671.8	18 788.0	19 914.6
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	1 611.8	1 590.0	1 691.0	1 232.8
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	711.8	804.4	1 348.3	616.8
Завхан	<i>Zavkhan</i>	1 062.6	2 129.1	1 807.9	1 590.5
Увс	<i>Uvs</i>	1 865.8	1 746.2	2 592.2	2 865.2
Ховд	<i>Khovd</i>	7 467.8	10 402.1	11 348.6	13 609.4
Хангайн бүс	<i>Khangai region</i>	12 232.9	13 090.3	12 936.2	12 541.8
Архангай	<i>Arkhangai</i>	1 247.5	1 245.5	1 346.9	1 406.3
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	1 218.9	1 390.1	1 275.2	1 664.0
Булган	<i>Bulgan</i>	3 217.0	3 980.4	3 622.0	4 166.2
Орхон	<i>Orkhon</i>	3 732.9	3 870.7	3 338.5	1 999.1
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	1 458.5	1 648.2	1 991.6	2 076.4
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	1 358.1	955.4	1 362.0	1 229.8
Төвийн бүс	<i>Central region</i>	50 752.3	61 685.0	59 781.6	61 658.3
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	69.7	114.6	27.4	34.8
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	7 829.5	13 144.7	12 928.9	15 277.9
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	169.8	143.2	181.4	274.3
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	48.7	34.5	29.9	33.3
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	408.5	518.7	474.4	499.7
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	30 252.9	34 867.3	34 768.3	35 474.8
Төв	<i>Tov</i>	11 973.3	12 862.0	11 371.3	10 063.6
Зүүн бүс	<i>Eastern region</i>	3 547.0	3 920.0	4 274.6	4 618.2
Дорнод	<i>Dornod</i>	887.3	1 022.4	738.8	785.0
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	217.2	212.1	223.1	269.2
Хэнтий	<i>Khentii</i>	2 442.5	2 685.5	3 312.7	3 564.1
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	3 014.4	3 606.8	3 137.2	3 028.6

18.26 ХУРААСАН НИЙТ УРГАЦ, ургамлын төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр
TOTAL CROPS, by types of plants, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the capital</i>	2010	2011	2012	2013
		т / т			
Жимс, жимсгэнэ	<i>Fruit</i>	578.2	1 833.8	594.9	1 640.3
Баруун бүс	<i>Western region</i>	250.3	1 392.7	310.0	906.0
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	5.0	17.0	13.9	7.3
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	64.0	54.0	100.7	73.3
Увс	<i>Uvs</i>	159.8	1 258.7	122.1	758.3
Ховд	<i>Khovd</i>	21.5	63.0	73.3	67.1
Хангайн бүс	<i>Khangai region</i>	3.1	6.1	40.2	95.3
Булган	<i>Bulgan</i>	3.1	4.5	36.8	38.0
Орхон	<i>Orkhon</i>	-	-	-	0.8
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	-	1.6	3.4	56.5
Төвийн бүс	<i>Central region</i>	254.2	365.0	198.7	418.0
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	29.9	167.3	22.4	69.9
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	3.1	0.3	1.3	1.9
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	-	-	0.5	-
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	0.7	3.4	4.1	4.8
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	139.7	63.5	113.4	199.2
Төв	<i>Tov</i>	80.9	130.5	57.0	142.2
Зүүн бүс	<i>Eastern region</i>	0.3	0.9	1.8	4.9
Дорнод	<i>Dornod</i>	0.2	-	0.6	1.4
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	0.1	0.1	0.5	1.7
Хэнтий	<i>Khentii</i>	-	0.8	0.7	1.8
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	70.3	69.1	44.2	216.2

18.26 ХУРААСАН НИЙТ УРГАЦ, ургамлын төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр
TOTAL CROPS, by types of plants, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010	2011	2012	2013
		т / t			
Тэжээлийн ургамал	Fodder crops	34 792.3	40 444.1	46 219.2	42 637.8
Баруун бүс	Western region	12 472.1	13 994.3	10 017.2	11 605.0
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	4 824.1	4 830.0	4 865.0	4 784.1
Говь-Алтай	Govi-Altai	1 528.1	1 684.1	1 832.5	1 213.7
Завхан	Zavkhan	2 584.5	2 258.7	1 250.4	2 781.1
Увс	Uvs	2 413.3	1 639.0	967.4	865.5
Ховд	Khovd	1 122.1	3 582.5	1 101.9	1 960.6
Хангайн бүс	Khangai region	5 269.2	5 213.1	9 112.0	9 084.1
Архангай	Arkhangai	3 396.2	3 191.0	4 818.0	1 842.5
Баянхонгор	Bayankhongor	359.0	601.0	510.0	741.1
Булган	Bulgan	480.0	457.0	417.0	911.5
Орхон	Orkhon	-	30.0	-	-
Өвөрхангай	Ovorkhangai	703.7	861.1	2 536.0	4 288.0
Хөвсгөл	Khovsgol	330.3	73.0	831.0	1 301.0
Төвийн бүс	Central region	16 612.1	18 982.7	23 487.7	19 418.4
Говьсүмбэр	Govisumber	81.1	206.9	11.7	24.6
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	215.0	6 308.6	1 600.0	147.9
Дорноговь	Dornogovi	0.1	93.9	40.1	14.6
Дундговь	Dundgovi	37.2	11.1	13.7	9.5
Өмнөговь	Omnogovi	266.6	232.8	281.0	191.8
Сэлэнгэ	Selenge	2 237.2	6 460.7	4 602.4	4 520.2
Төв	Tov	13 774.9	5 668.7	16 938.8	14 509.8
Зүүн бүс	Eastern region	14.4	1 695.9	1 814.8	854.9
Дорнод	Dornod	-	42.3	6.0	7.4
Сүхбаатар	Sukhbaatar	14.4	53.6	99.8	40.5
Хэнтий	Khentii	-	1 600.0	1 709.0	807.0
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	424.5	558.1	1 787.5	1 675.4

18.27 НЭГ ГА ТАЛБАЙГААС ХУРААСАН ҮР ТАРИА, ТӨМС, бүс, аймаг, нийслэлээр
YIELDS OF CEREALS, POTATOES PER HECTAR, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010	2011	2012	2013
		цн / centner			
Үр тариа	Cereals	13.7	14.9	15.7	13.2
Баруун бүс	Western region	12.4	11.4	8.3	8.8
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	23.2	25.4	23.2	28.2
Говь-Алтай	Govi-Altai	14.1	12.7	15.6	13.2
Завхан	Zavkhan	22.8	7.7	4.1	8.9
Увс	Uvs	12.1	12.1	9.0	8.5
Ховд	Khovd	8.5	9.7	11.9	14.9
Хангайн бүс	Khangai region	12.2	15.4	13.5	14.9
Архангай	Arkhangai	8.1	11.9	9.4	9.5
Баянхонгор	Bayankhongor	5.1	20.2	13.8	18.5
Булган	Bulgan	11.7	15.2	13.8	14.6
Орхон	Orkhon	21.9	18.2	23.6	19.5
Өвөрхангай	Ovorkhangai	6.3	9.8	8.8	8.0
Хөвсгөл	Khovsgol	12.9	17.1	12.7	16.3
Төвийн бүс	Central region	14.5	15.4	17.1	13.2
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	14.3	15.2	14.2	11.0
Сэлэнгэ	Selenge	13.7	14.4	17.2	13.5
Төв	Tov	16.4	18.0	17.3	13.0
Зүүн бүс	Eastern region	9.5	8.0	12.2	12.2
Дорнод	Dornod	12.1	5.9	10.9	11.7
Сүхбаатар	Sukhbaatar	5.0	-	-	14.3
Хэнтий	Khentii	8.3	10.5	13.8	12.7

18.27 НЭГ ГА ТАЛБАЙГААС ХУРААСАН ҮР ТАРИА, ТӨМС, бүс, аймаг, нийслэлээр
YIELDS OF CEREALS, POTATOES PER HECTAR, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010	2011	2012	2013
		цн / centner			
Төмс	Potatoes	121.6	131.1	146.2	123.6
Баруун бүс	Western region	112.3	119.0	118.6	105.9
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	111.0	115.3	111.0	68.2
Говь-Алтай	Govi-Altai	63.5	64.0	68.9	58.0
Завхан	Zavkhan	87.7	123.8	114.9	107.3
Увс	Uvs	98.6	110.1	112.3	118.6
Ховд	Khovd	134.1	133.2	137.1	128.2
Хангайн бүс	Khangaï region	99.3	97.8	98.3	102.1
Архангай	Arkhangai	110.5	91.7	91.5	77.8
Баянхонгор	Bayankhongor	89.0	101.8	98.0	119.9
Булган	Bulgan	97.4	110.7	106.8	113.4
Орхон	Orkhon	113.6	95.9	89.5	86.3
Өвөрхангай	Ovorkhangai	94.5	98.4	111.9	113.5
Хөвсгөл	Khovsgol	85.9	75.7	84.3	100.8
Төвийн бүс	Central region	134.8	146.0	170.2	133.6
Говьсүмбэр	Govisumber	99.9	62.5	77.7	50.1
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	142.1	142.5	119.4	121.1
Дорноговь	Dornogovi	53.0	60.6	39.7	49.9
Дундговь	Dundgovi	50.5	26.4	26.7	32.7
Өмнөговь	Omnogovi	74.7	89.0	96.8	85.6
Сэлэнгэ	Selenge	147.3	165.8	153.2	139.4
Төв	Tov	127.5	136.6	199.6	132.8
Зүүн бүс	Eastern region	96.2	100.7	125.4	127.5
Дорнод	Dornod	90.1	93.0	110.7	119.7
Сүхбаатар	Sukhbaatar	74.1	96.5	105.9	106.0
Хэнтий	Khentii	103.6	105.5	136.2	135.0
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	98.4	129.6	75.2	81.5

18.28 БАЙГАЛИЙН ХАДЛАН, БЭЛТГЭСЭН ТЭЖЭЭЛ, төрлөөр
GROSS HAY HARVEST AND LAYING-IN OF FODDER, by type

Төрөл	Type	2010	2011	2012	2013
		мян.т / thous.t			
Бэлтгэсэн өвс хадлан	Gross hay harvest	1 137.3	1 195.2	1 175.1	1169.3
Ашигласан сүрэл	Used straw-total	8.3	7.9	4.6	3.1
Гар тэжээл, тэжээлийн нэгжээр	Hand made fodder, in terms of fodder unit	32.7	46.7	39.1	36.6
Бэлтгэсэн эрдэс тэжээл	Produced mineral fodder	48.0	55.6	36.6	31.8
Ашигласан үр тарианы хаягдал	Wastage of the used cereals	11.1	4.5	14.4	10.0
Тэжээл-бүгд, тэжээлийн нэгжээр	Fodder-total, in terms of fodder unit	618.6	663.2	624.6	609.8

18.29 МАЛЫН ТЭЖЭЭЛ, тэжээлийн нэгжид шилжүүлснээр, бүс, аймаг, нийслэлээр
GODDER, by terms of fodder unit, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010	2011	2012	2013
		мян.т / thous.t			
Бүгд	Total	618.6	663.2	624.6	609.8
Баруун бүс	Western region	112.4	129.1	109.7	109.2
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	33.4	36.1	31.8	34.8
Говь-Алтай	Govi-Altai	4.9	6.3	3.7	2.8
Завхан	Zavkhan	9.8	15.9	12.7	11.4
Увс	Uvs	27.4	31.8	27.7	29.2
Ховд	Khovd	36.9	39.0	33.9	30.9
Хангайн бүс	Khangai region	196.7	224.2	200.8	209.4
Архангай	Arkhangai	40.7	40.8	39.5	36.1
Баянхонгор	Bayankhongor	3.7	2.9	3.0	2.3
Булган	Bulgan	49.9	52.1	51.0	49.5
Орхон	Orkhon	4.5	4.3	5.8	6.3
Өвөрхангай	Ovorkhangai	26.9	25.3	22.4	22.4
Хөвсгөл	Khovsgol	71.0	98.9	79.1	92.8
Төвийн бүс	Central region	193.5	199.1	201.5	185.5
Говьсүмбэр	Govisumber	1.8	1.5	1.5	0.8
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	28.1	29.2	35.4	30.0
Дорноговь	Dornogovi	0.8	0.8	1.1	1.2
Дундговь	Dundgovi	4.7	4.9	4.6	4.6
Өмнөговь	Omnogovi	3.5	4.1	3.1	3.8
Сэлэнгэ	Selenge	103.5	83.4	87.0	78.8
Төв	Tov	51.0	75.3	68.9	66.3
Зүүн бүс	Eastern region	107.1	99.6	102.4	96.9
Дорнод	Dornod	29.8	26.8	26.3	24.9
Сүхбаатар	Sukhbaatar	11.9	12.2	10.1	9.3
Хэнтий	Khentii	65.4	60.6	66.1	62.7
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	8.9	11.1	10.2	8.8

18.30 МАЛЫН ТЭЖЭЭЛ, төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр
GODDER, by type, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010	2011	2012	2013
		мян.т / thous.t			
Бэлтгэсэн өвс хадлан	Gross hay harvest	1 137.3	1 195.2	1 175.1	1 169.3
Баруун бүс	Western region	196.1	220.2	197.9	194.8
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	55.5	61.5	58.4	61.4
Говь-Алтай	Govi-Altai	5.3	6.0	4.2	4.6
Завхан	Zavkhan	17.1	28.6	20.5	17.3
Увс	Uvs	48.0	53.1	51.9	54.0
Ховд	Khovd	70.2	71.1	62.8	57.6
Хангайн бүс	Khangai region	378.5	441.8	395.3	422.6
Архангай	Arkhangai	84.7	85.1	82.5	75.4
Баянхонгор	Bayankhongor	3.8	3.5	3.2	3.1
Булган	Bulgan	101.3	107.5	99.7	96.9
Орхон	Orkhon	9.7	9.5	11.0	11.6
Өвөрхангай	Ovorkhangai	31.9	33.0	32.8	35.2
Хөвсгөл	Khovsgol	147.1	203.2	166.0	200.4
Төвийн бүс	Central region	345.8	315.8	358.5	340.6
Говьсүмбэр	Govisumber	3.1	1.4	2.3	1.1
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	59.3	54.7	71.7	60.8
Дорноговь	Dornogovi	1.0	1.4	1.5	2.2
Дундговь	Dundgovi	0.2	0.1	-	-
Өмнөговь	Omnogovi	3.1	3.6	3.3	4.3
Сэлэнгэ	Selenge	203.1	164.0	175.2	164.5
Төв	Tov	76.1	90.6	104.6	107.8
Зүүн бүс	Eastern region	198.7	194.2	202.5	195.4
Дорнод	Dornod	58.7	57.0	55.3	54.9
Сүхбаатар	Sukhbaatar	12.1	11.0	11.8	11.9
Хэнтий	Khentii	127.9	126.2	135.4	128.6
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	18.1	23.2	20.9	15.8

18.30 МАЛЫН ТЭЖЭЭЛ, төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр
GODDER, by type, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the capital</i>	2010	2011	2012	2013
		т / т			
Ашигласан сүрэл	<i>Used straw</i>	8 277.2	7 861.2	4 600.0	3 075.2
Баруун бүс	<i>Western region</i>	732.7	3 332.9	405.9	428.9
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	10.5	11.5	4.7	-
Завхан	<i>Zavkhan</i>	-	-	9.0	74.0
Увс	<i>Uvs</i>	712.0	3 220.0	388.7	354.1
Ховд	<i>Khovd</i>	10.2	101.4	3.4	0.8
Хангайн бүс	<i>Khangai region</i>	1 435.7	630.0	1 127.4	274.5
Архангай	<i>Arkhangai</i>	855.0	20.0	143.7	82.3
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	-	-	6.5	-
Булган	<i>Bulgan</i>	78.0	212.0	248.1	108.8
Орхон	<i>Orkhon</i>	3.0	-	166.4	21.7
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	49.2	316.0	314.6	11.8
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	450.5	82.0	248.0	49.9
Төвийн бүс	<i>Central region</i>	6 058.8	3 888.3	3 044.4	2 322.4
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	-	-	5.4	-
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	80.0	200.2	150.4	66.3
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	-	-	1.0	0.1
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	-	-	1.8	-
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	75.1	-	6.0	0.1
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	4 174.7	2 059.4	866.6	717.2
Төв	<i>Tov</i>	1 729.0	1 628.7	2 013.2	1 538.7
Зүүн бүс	<i>Eastern region</i>	50.0	10.0	1.6	1.0
Дорнод	<i>Dornod</i>	-	-	1.6	-
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	-	10.0	-	1.0
Хэнтий	<i>Khentii</i>	50.0	-	-	-
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	-	-	20.8	48.4

18.30 МАЛЫН ТЭЖЭЭЛ, төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр
GODDER, by type, by regions, aimags and the capital

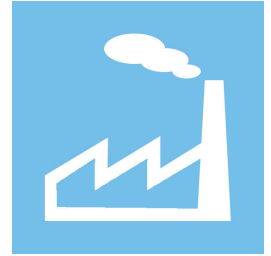
Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the capital</i>	2010	2011	2012	2013
		т / т			
Гар тэжээл, тэжээлийн нэгжээр	<i>Hand made fodder, in terms of fodder unit</i>	32 745.2	46 743.8	39 069.0	36 602.3
Баруун бүс	<i>Western region</i>	12 021.2	14 929.7	12 335.6	12 527.9
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	6 293.5	6 755.0	5 477.0	6 574.5
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	208.5	313.3	380.6	209.2
Завхан	<i>Zavkhan</i>	984.1	1 444.4	823.5	808.1
Увс	<i>Uvs</i>	1 644.0	2 524.0	1 937.0	2 191.7
Ховд	<i>Khovd</i>	2 891.1	3 893.0	3 717.5	2 744.4
Хангайн бүс	<i>Khangai region</i>	10 630.2	11 661.2	10 420.8	9 807.4
Архангай	<i>Arkhangai</i>	1 026.1	1 191.7	1 308.5	1 660.0
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	877.5	589.0	570.7	460.1
Булган	<i>Bulgan</i>	1 420.0	2 600.0	2 361.0	2 028.0
Орхон	<i>Orkhon</i>	54.0	16.5	310.9	115.1
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	6 860.2	6 372.2	5 289.5	5 056.7
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	392.4	891.8	580.2	487.4
Төвийн бүс	<i>Central region</i>	7 637.1	18 538.3	14 304.7	12 174.8
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	347.2	332.5	111.6	51.6
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	725.8	449.7	501.0	827.7
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	72.7	98.4	191.1	97.9
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	3 839.0	4 059.5	3 613.0	3 725.6
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	654.6	439.9	762.7	519.6
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	284.1	1 203.3	601.2	572.6
Төв	<i>Tov</i>	1 713.7	11 955.0	8 524.1	6 379.8
Зүүн бүс	<i>Eastern region</i>	1 906.7	1 224.7	1 599.0	981.7
Дорнод	<i>Dornod</i>	113.8	182.8	477.1	200.2
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	1 661.0	729.2	731.0	659.6
Хэнтий	<i>Khentii</i>	131.9	312.7	390.9	121.9
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	550.0	389.9	408.9	1 110.6

18.30 МАЛЫН ТЭЖЭЭЛ, төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр
GODDER, by type, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010	2011	2012	2013
		т / т			
Бэлтгэсэн эрдэс тэжээл	Produced mineral fodder	48 044.8	55 611.0	36 583.8	31 841.1
Баруун бүс	Western region	7 007.4	9 248.0	7 025.6	7 265.9
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	95.0	-	-	580.1
Говь-Алтай	Govi-Altai	1 768.0	2 719.0	1 264.9	523.0
Завхан	Zavkhan	181.8	850.5	2 112.9	1810.2
Увс	Uvs	3 037.2	3 906.4	1 948.3	2141.3
Ховд	Khovd	1 925.4	1 772.1	1 699.5	2211.2
Хангайн бүс	Khangaï region	12 718.7	10 805.3	9 208.2	7 312.8
Архангай	Arkhangai	92.7	142.4	863.0	495.1
Баянхонгор	Bayankhongor	980.0	470.0	941.0	433.5
Булган	Bulgan	2 223.9	605.7	2 288.9	2836.0
Орхон	Orkhon	73.3	-	304.2	323.2
Өвөрхангай	Ovorkhangai	5 311.2	3 476.1	1 981.5	1417.6
Хөвсгөл	Khovsgol	4 037.6	6 111.1	2 829.6	1807.5
Төвийн бүс	Central region	12 796.5	25 210.1	10 874.5	9 248.6
Говьсүмбэр	Govisumber	96.0	460.9	301.7	320.2
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	219.6	300.7	353.3	277.9
Дорноговь	Dornogovi	98.7	43.5	206.0	72.7
Дундговь	Dundgovi	756.8	748.2	935.3	866.1
Өмнөговь	Omnogovi	1 337.5	1 937.9	801.7	1329.6
Сэлэнгэ	Selenge	2 180.0	3 726.3	1 881.4	1064.9
Төв	Tov	8 107.9	17 992.6	6 395.1	5317.1
Зүүн бүс	Eastern region	15 517.2	10 344.9	9 434.0	7 760.1
Дорнод	Dornod	3 177.0	979.4	775.4	9.6
Сүхбаатар	Sukhbaatar	4 700.6	6 469.9	4 030.0	3222.8
Хэнтий	Khentii	7 639.6	2 895.6	4 628.6	4527.7
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	5.0	2.7	41.5	253.7

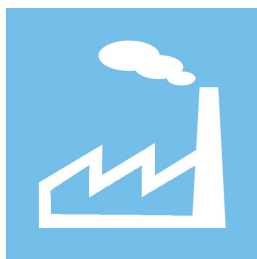
18.30 МАЛЫН ТЭЖЭЭЛ, төрлөөр, бүс, аймаг, нийслэлээр
GODDER, by type, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010	2011	2012	2013
		т / т			
Ашигласан үр тарианы хаягдал	Wastage of the used cereals	11 120.3	4 506.3	14 400.7	9 956.7
Баруун бүс	Western region	189.5	38.3	226.8	379.1
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	-	-	-	8.6
Говь-Алтай	Govi-Altai	46.3	17.3	15.6	7.1
Завхан	Zavkhan	-	-	7.7	0.5
Увс	Uvs	64.3	21.0	190.6	358.9
Ховд	Khovd	78.9	-	12.9	4.1
Хангайн бүс	Khangaï region	722.9	949.1	2 691.3	1 670.8
Архангай	Arkhangai	-	68.0	77.5	20.0
Баянхонгор	Bayankhongor	-	-	0.1	0.8
Булган	Bulgan	535.5	307.2	1 504.8	1 031.4
Орхон	Orkhon	-	-	180.2	363.6
Өвөрхангай	Ovorkhangai	50.0	170.9	109.8	14.4
Хөвсгөл	Khovsgol	137.4	403.0	818.8	240.6
Төвийн бүс	Central region	10 004.4	3 513.9	11 237.8	7 695.1
Говьсүмбэр	Govisumber	-	-	81.1	-
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	332.4	98.0	1 473.1	1 599.4
Дорноговь	Dornogovi	-	-	4.1	1.9
Дундговь	Dundgovi	-	-	1.5	0.1
Өмнөговь	Omnogovi	6.5	-	2.0	3.1
Сэлэнгэ	Selenge	8 577.4	1 746.0	5 465.3	2 856.2
Төв	Tov	1 088.1	1 669.9	4 210.5	3 234.4
Зүүн бүс	Eastern region	203.5	5.0	215.7	158.2
Дорнод	Dornod	75.5	-	137.9	6.8
Сүхбаатар	Sukhbaatar	-	-	16.5	0.6
Хэнтий	Khentii	128.0	5.0	61.2	150.8
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	-	-	29.2	53.5

19 Аж үйлдвэр

Аж үйлдвэрийн салбарын **нийт үйлдвэрлэл**, оны үнээр 2013 онд **9852.7 тэрбум төг**, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр 2653.8 тэрбум төгрөгт хүрч, нийт үйлдвэрлэлийн хэмжээ өмнөх оныхоос **оны үнээр 1489.1 тэрбум төг** буюу **17.8 хувь**, зэрэгцүүлэх үнээр 368.7 тэрбум төг буюу 16.1 хувиар **өслөө**.

Industry 19

*The gross output of the industrial sector at current prices amounted to **9852.7 billion tugrugs** and at 2005 constant prices **2653.8 billion tugrugs** in 2013. Compared with the previous year, the total production at current prices **increased 1489.1 billion tugrugs** or **17.8 percent** and at constant prices **368.7 billion tugrugs** or **16.1 percent** from the previous year.*

341	Аж үйлдвэрийн нийт үйлдвэрлэл Эдийн засгийн бүх төрлийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар, оны үнээр	Gross industrial output <i>By international standard industrial classification, at current prices</i>
342	Аж үйлдвэрийн нийт үйлдвэрлэлийн салбарын бүтэц Эдийн засгийн бүх төрлийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар	Gross industrial output <i>By international standard industrial classification</i>
342	Аж үйлдвэрийн нийт үйлдвэрлэл Ажиллагчдын тооны бүлгээр, оны үнээр	Gross industrial output <i>By employment size class, at current prices</i>
343	Аж үйлдвэрийн нийт үйлдвэрлэл Эдийн засгийн бүх төрлийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр	Gross industrial output <i>By international standard industrial classification, at constant prices of 2005</i>
344	Аж үйлдвэрийн хөдөлмөрийн бүтээмж Эдийн засгийн бүх төрлийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар, оны үнээр	Industrial labour productivity <i>By international standard industrial classification, at current prices</i>
345	Аж үйлдвэрийн гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл	Production of major commodities
346	Нэг хүнд ногдох аж үйлдвэрийн зарим нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл	Some industrial production per capita
349	Цахилгаан эрчим хүчний тэнцэл	Balance of electricity
350	Нүүрсний тэнцэл	Balance of coal
350	Дулааны тэнцэл	Balance of thermal energy

Аж үйлдвэр

Аж үйлдвэрийн салбарын үйл ажиллагааг аж ахуйн нэгж, байгууллагын ажиллагчид, зардал, бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн хэмжээ (биет болон үнийн дүнгээр), борлуулалт, үндсэн хөрөнгө болон санхүүгийн үндсэн үзүүлэлтүүдээр илэрхийлж, аж ахуйн нэгжийн сар, жилийн тайлан, тооллого, судалгааны үр дүнгийн тоон мэдээллийг ашиглан тэдгээрийг нэгтгэн гаргадаг.

Аж үйлдвэрийн бүтээгдэхүүний индексийг сар бүр тооцож, статистикийн бюллетенд тусгаж байна. Аж үйлдвэрийн нийт үйлдвэрлэлийг тооцоход 1967, 1986, 1995, 2000 оныг зэрэгцүүлэх үнийн суурь болгож байсныг 2008 оны 1 дүгээр сараас эхлэн 2005 оны үнийг суурь болгож байна.

Аж үйлдвэрийн салбарын 300 орчим нэр төрлийн бүтээгдэхүүнийг сар бүрийн мэдээлэлд хамруулан судалж, үйлдвэрлэлийн биет хэмжээний индексийг тооцдог. Уг индексийг Ласпейрсын биет хэмжээний индексийн томъёогоор тодорхойлвол:

$$I_Q = \frac{\sum(Q_1 * P_0)}{\sum(Q_0 * P_0)} * 100$$

Q_1 - тайлант онд үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүн

Q_0 - суурь онд үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүн

P_0 - суурь оны үнэ

Үйлдвэрлэл нь тухайн аж ахуйн нэгжийн зах зээлд болон өөрийн эцсийн хэрэглээнд зориулж үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүнээс бүрдэнэ.

Тайлангийн хугацаанд худалдсан буюу гадагш гүйцэтгэсэн ажил үйлчилгээг бүтээгдэхүүний борлуулалт гэнэ.

Хэд хэдэн төрлийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэж, ажил үйлчилгээ эрхэлдэг аж ахуйн нэгжийн өндөр хувийн жинтэй бүтээгдэхүүн, ажил үйлчилгээгээр холбогдох салбарт нь хамруулдаг.

Цахилгаан станц, нүүрсний уурхайн мэдээг үндэслэн цахилгаан, дулааны эрчим хүч, нүүрсний тэнцлийг жилд нэг удаа нэгтгэн гаргаж байна.

Үйлдвэрлэсэн, импортлосон болон экспортлосон цахилгаан эрчим хүч, нүүрсний хэмжээ, цахилгаан станцын дотоод хэрэглээ, түгээлтийн болон шугамын алдагдал, хуваарилалтыг эдийн засгийн үйл ажиллагааны голлох салбараар ангилж, зөвхөн биет хэмжээгээр тэнцэлд тусгаж байна.

Industry

This section provides statistics on the economic state of the industrial sector by number, size, expenditures, volume of production (real and price), sales and the main indicators of fixed assets and financing of establishments. These statistics are compiled by using the monthly and annual Establishment reports, census and surveys.

The index for the industrial production is calculated monthly and reflected in the statistical bulletins. The total industrial production was estimated on a basis of constant prices of 1967, 1986, 1995 and 2000. However since January, 2008 it has been estimated on the base of constant prices of year 2005.

About 300 varieties of the industrial sector commodities are reflected in the monthly reports and the production volume index is being calculated. The production volume index is calculated by multiplication of the product's volume of the current year and prices of the product of the base year divided into the product's volume of the last year and prices of the product of the base year.

$$I_Q = \frac{\sum(Q_1 * P_0)}{\sum(Q_0 * P_0)} * 100$$

Q_1 - product's volume of the current year

Q_0 - product's volume of the base year

P_0 - prices of the product of the base year

The production output refers to the products and services for the particular establishment market and the products and services for their final use.

Selling of products is defined as the amount of the production sold and services executed out in current year.

The entities that produce different types of products and services are classified by the products and services which they produce mostly.

The National Statistical Office compiles the balance figures of electricity, thermal energy and coal once a year based on information of power stations and coal mines.

The amount produced and imported electric energy, volume of coal, internal use of electric power stations, energy losses during the transmissions and distributions are classified by the main sectors of economic activities and reflected in a balance with volume.

19.1 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, эдийн засгийн бүх төрлийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар, оны үнээр
GROSS INDUSTRIAL OUTPUT, by international standard industrial classification, at current prices

Салбар	Divisions	2010	2011	2012	2013*
		сая төг / mln.tog			
Бүгд	Total	4 987 002.6	6 729 805.5	8 363 665.0	9 852 744.1
Уул уурхай, олборлолт	Mining and quarrying	3 097 024.2	4 168 130.1	4 912 411.8	5 782 882.7
Нүүрс олборлолт	Mining of coal and lignite, extraction of peat	926 795.1	1 842 132.9	2 062 440.5	1 721 778.3
Газрын тос олборлолт	Extraction of crude petroleum	205 684.5	328 672.3	449 377.2	651 818.5
Төмрийн хүдэр олборлолт	Mining of metal ores	1 881 068.5	1 896 052.3	2 267 860.8	3 309 754.8
Бусад ашигт малтмал олборлолт	Other mining and quarrying	83 476.1	101 272.5	132 733.3	99 531.0
Боловсруулах үйлдвэрлэл	Manufacturing	1 487 035.9	2 100 894.8	2 851 459.2	3 388 493.5
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэл	Manufacture of food products and beverages	683 656.4	959 854.0	1 286 615.5	1 385 379.6
Тамхи үйлдвэрлэл	Manufacture of tobacco products	44 437.4	40 386.1	54 678.0	74 290.8
Нэхмэлийн үйлдвэрлэл	Manufacture of textiles	235 093.3	329 092.9	337 993.9	437 804.3
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	Manufacture of wearing apparel dressing and dyeing of fur	28 383.9	37 975.3	51 473.3	89 276.6
Арьс шир боловсруулах, ширэн эдлэл, гутал	Tanning, dressing of leather, manufacture of luggage handbags	15 707.8	19 497.3	34 110.2	38 446.8
Мод, модон эдлэл үйлдвэрлэл	Manufacture of wood and wooden products	36 892.7	35 692.5	119 758.5	108 303.2
Цаас, цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	Manufacture of paper and paper products	12 536.8	10 680.0	16 198.5	14 955.0
Нийтлэх, хэвлэх, дуу бичлэг хийх үйл ажиллагаа	Publishing, printing and reproduction of recorded media	49 997.1	52 809.6	79 350.0	79 128.4
Кокс, шингэн болон цацраг идэвхт түлш	Manufacture of coke, refined petroleum products and nuclear fuel	732.2	33 133.9	117 131.2	355 466.1
Химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	Manufacture of chemicals and chemical products	36 873.7	77 263.5	90 842.3	88 473.2
Резинэн болон хуванцар бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	Manufacture of rubber and plastics products	9 130.0	17 577.1	20 590.5	31 612.5
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл	Production of other non-metallic mineral products	111 824.2	220 351.0	323 833.6	367 406.5
Төмрийн үйлдвэрлэл	Manufacture of basic metals	158 985.8	167 574.4	177 343.7	172 083.5
Машин, тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэл	Manufacture of fabricated metal product, except machinery and equipment	31 444.2	55 126.3	50 009.5	48 817.1
Машин, тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэл	Manufacture of machinery and equipment	2 602.2	1 204.7	6 431.0	3 166.8
Бичиг хэргийн болон тооцоолох техник үйлдвэрлэл	Manufacture of office accounting and computing machinery	1 280.8	8 300.0	41 258.3	35 731.6
Цахилгаан хэрэгсэл үйлдвэрлэл	Manufacture of electrical apparatus	6 960.4	19 816.1	14 403.9	24.1
Эмнэлгийн багаж хэрэгсэл, нарийн хэмжүүр, хараа зүйн хэрэгсэл, цаг үйлдвэрлэл	Manufacture of medical precision and optical instruments, watches and clocks	1 695.2	227.6	157.0	224.6
Тээврийн бусад хэрэгсэл үйлдвэрлэл	Manufacture of other transport equipment	1 614.5	2 148.9	7 400.8	6 017.7
Тавилга үйлдвэрлэл, боловсруулах үйлдвэрийн бусад	Manufacture of furniture and others	15 215.6	10 948.7	20 588.8	49 192.2
Хоёрдогч түүхий эд бэлтгэл	Recycling	1 971.9	1 234.9	1 290.5	2 693.1
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамж	Electricity, thermal energy and water supply	402 942.5	460 780.7	599 794.0	681 367.9
Цахилгаан, дулаан, уур үйлдвэрлэл	Electricity, thermal energy, steam	350 700.4	408 547.8	540 913.6	619 807.4
Ус ариутгал, усан хангамж	Collection, purification and distribution of water	52 242.1	52 232.9	58 880.4	61 560.5

19.2 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛИЙН САЛБАРЫН БҮТЭЦ, эдийн засгийн бүх төрлийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар

COMPOSITION OF GROSS INDUSTRIAL OUTPUT, by international standard industrial classification

Салбар	Divisions	2010	2011	2012	2013*
		Дүнд эзлэх хувь / Percentage share to total			
Бүгд	Total	100.0	100.0	100.0	100.0
Уул уурхай, олборлолт	<i>Mining and quarrying</i>	62.1	62.0	58.8	58.7
Нүүрс олборлолт	<i>Mining of coal and lignite, extraction of peat</i>	18.6	27.4	24.7	17.5
Газрын тос олборлолт	<i>Extraction of crude petroleum</i>	4.1	4.9	5.4	6.6
Төмрийн хүдэр олборлолт	<i>Mining of metal ores</i>	37.7	28.2	27.1	33.6
Бусад ашигт малтмал олборлолт	<i>Other mining and quarrying</i>	1.7	1.5	1.6	1.0
Боловсруулах үйлдвэрлэл	Manufacturing	29.8	31.2	34.0	34.4
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of food products and beverages</i>	13.7	14.3	15.4	14.1
Тамхи үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of tobacco products</i>	0.9	0.6	0.7	0.8
Нэхмэлийн үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of textiles</i>	4.7	4.9	4.0	4.4
	<i>Manufacture of wearing apparel dressing and dyeing of fur</i>				
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт		0.6	0.6	0.6	0.9
	<i>Tanning, dressing of leather, manufacture of luggage handbags</i>				
Арьс шир боловсруулах, ширэн эдлэл, гутал		0.3	0.3	0.4	0.4
Мод, модон эдлэл үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of wood and wooden products</i>	0.7	0.5	1.4	1.1
Цаас, цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of paper and paper products</i>	0.3	0.2	0.2	0.2
	<i>Publishing, printing and reproduction of recorded media</i>				
Нийтлэх, хэвлэх, дуу бичлэг хийх үйл ажиллагаа		1.0	0.8	0.9	0.8
	<i>Manufacture of coke, refined petroleum products and nuclear fuel</i>				
Кокс, шингэн болон цацраг идэвхт түлш		0.0	0.5	1.4	3.6
Химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	0.7	1.1	1.1	0.9
Резинэн болон хуванцар бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of rubber and plastics products</i>	0.2	0.3	0.2	0.3
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл	<i>Production of other non-metallic mineral products</i>	2.2	3.3	3.9	3.7
Төмрийн үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of basic metals</i>	3.2	2.5	2.1	1.7
Машин, тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of fabricated metal product, except machinery and equipment</i>	0.6	0.8	0.6	0.5
Машин, тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of machinery and equipment</i>	0.1	0.0	0.1	0.0
Бичиг хэргийн болон тооцоолох техник үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of office accounting and computing machinery</i>	0.0	0.1	0.5	0.4
Цахилгаан хэрэгсэл үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of electrical apparatus</i>	0.1	0.3	0.2	0.0
Эмнэлгийн багаж хэрэгсэл, нарийн хэмжүүр, хараа зүйн хэрэгсэл, цаг үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of medical precision and optical instruments, watches and clocks</i>	0.0	0.0	0.0	0.0
Тээврийн бусад хэрэгсэл үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of other transport equipment</i>	0.0	0.0	0.1	0.1
Тавилга үйлдвэрлэл, боловсруулах үйлдвэрийн бусад	<i>Manufacture of furniture and others</i>	0.3	0.2	0.2	0.5
Хоёрдогч түүхий эд бэлтгэл	<i>Recycling</i>	0.0	0.0	0.0	0.0
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамж	Electricity, thermal energy and water supply	8.1	6.8	7.2	6.9
Цахилгаан, дулаан, уур үйлдвэрлэл	<i>Electricity, thermal energy, steam</i>	7.0	6.1	6.5	6.3
Ус ариутгал, усан хангамж	<i>Collection, purification and distribution of water</i>	1.1	0.7	0.7	0.6

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: * Preliminary results

19.3 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, ажиллагчдын тооны бүлгээр, оны үнээр
GROSS INDUSTRIAL OUTPUT, by employment size class, at current prices

Ажиллагчдын тооны бүлэг	Employment size class	2010	2011	2012	2013*
		сая төг / mln.tog			
Бүгд	Total	4 987 002.6	6 729 805.5	8 363 665.0	9 852 744.1
1-9	1-9	382 499.4	516 171.0	641 486.8	755 698.1
10-29	10-29	117 837.9	159 018.7	197 625.1	232 810.6
30-49	30-49	363 736.7	490 851.4	610 020.1	718 629.0
50-99	50-99	205 098.0	276 773.4	343 968.3	405 208.9
100-199	100-199	148 326.0	200 161.3	248 756.4	293 045.4
200-299	200-299	142 086.0	191 740.7	238 291.4	280 717.2
300-399	300-399	90 830.8	122 573.4	152 331.7	179 453.0
400-499	400-499	641 229.2	865 318.9	1 075 400.7	1 266 866.6
500 ба түүнээс дээш	500 and over	2 895 358.6	3 907 196.7	4 855 784.4	5 720 315.3

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: * Preliminary results

19.4 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, эдийн засгийн бүх төрлийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар, 2005 оны зэрэгцүүлэх үнээр
GROSS INDUSTRIAL OUTPUT, by international standard industrial classification, at constant prices of 2005

Салбар	Divisions	2010	2011	2012	2013*
		сая төг / mln.tog			
Бүгд	Total	1 937 467.2	2 126 779.4	2 285 121.3	2 653 780.4
Уул уурхай, олборлолт	<i>Mining and quarrying</i>	1 166 141.5	1 277 009.5	1 380 153.2	1 682 571.6
Нүүрс олборлолт	<i>Mining of coal and lignite, extraction of peat</i>	235 338.6	288 413.4	266 236.2	271 853.4
Газрын тос олборлолт	<i>Extraction of crude petroleum</i>	119 326.4	139 432.8	198 898.2	280 565.8
Төмрийн хүдэр олборлолт	<i>Mining of metal ores</i>	780 510.0	822 535.8	883 635.1	1114 564.6
Бусад ашигт малтмал олборлолт	<i>Other mining and quarrying</i>	30 966.6	26 627.5	31 383.7	15 587.8
Боловсруулах үйлдвэрлэл	Manufacturing	542 957.0	608 141.7	653 084.8	707 561.8
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of food products and beverages</i>	291 601.5	327 333.3	361 851.8	404 955.1
Тамхи үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of tobacco products</i>	20 597.9	25 545.0	21 071.9	18 899.3
Нэхмэлийн үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of textiles</i>	91 538.1	93 124.5	75 326.1	81 367.7
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	<i>Manufacture of wearing apparel dressing and dyeing of fur</i>	10 752.4	20 032.0	19 319.6	26 588.6
Арьс шир боловсруулах, ширэн эдлэл, гутал үйлдвэрлэл	<i>Tanning, dressing of leather, manufacture of luggage handbags saddlery harness, footwear</i>	1 321.2	2 332.9	4 295.1	3 812.2
Мод, модон эдлэл үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of wood and wooden products</i>	4 613.1	4 363.1	4 605.6	4 130.3
Цаас, цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of paper and paper products</i>	2 682.7	3 394.4	4 730.0	4 174.4
Нийтлэх, хэвлэх, дуу бичлэг хийх үйл ажиллагаа	<i>Publishing, printing and reproduction of recorded media</i>	11 499.7	10 168.5	16 277.3	23 209.4
Кокс, шингэн болон цацраг идэвхт түлш үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of coke, refined petroleum products and nuclear fuel</i>	9.2	12.3	43.0	46.6
Химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	9 081.4	13 240.0	13 219.2	15 154.1
Резинэн болон хуванцар бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of rubber and plastics products</i>	848.7	1 513.5	5 688.2	4 063.9
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл	<i>Production of other non-metallic mineral products</i>	28 930.4	40 652.1	49 865.9	43 328.6
Төмрийн үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of basic metals</i>	63 262.7	57 413.9	60 781.2	66 159.1
Машин, тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of fabricated metal product, except machinery and equipment</i>	1 596.3	1 543.8	2 785.7	6 241.9
Бичиг хэргийн болон тооцоолох техник үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of office accounting and computing machinery</i>	1 613.9	1 997.2	3 981.8	3 343.2
Цахилгаан хэрэгсэл үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of electrical apparatus</i>	388.1	3 327.3	3 726.4	384.4
Эмнэлгийн багаж, хэрэгсэл, нарийн хэмжүүр, хараа зүйн хэрэгсэл, цаг үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of medical precision and optical instruments, watches and clocks</i>	279.3	60.3	7.5	7.5
Тээврийн бусад хэрэгсэл үйлдвэрлэл	<i>Manufacture of other transport equipment</i>	503.2	496.9	776.5	473.7
Тавилга үйлдвэрлэл, боловсруулах үйлдвэрийн бусад	<i>Manufacture of furniture and others</i>	1 837.1	1 590.7	4 731.8	1 221.9
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэлт, усан хангамж	Electricity, thermal energy and water supply	228 368.7	241 628.2	251 883.3	263 647.0
Цахилгаан, дулаан, уур үйлдвэрлэл	<i>Electricity, thermal energy, steam</i>	209 199.3	222 379.3	232 378.9	243 591.0
Ус ариутгал, усан хангамж	<i>Collection, purification and distribution of water</i>	19 169.4	19 248.9	19 504.4	20 056.0

19.5 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН ХӨДӨЛМӨРИЙН БҮТЭЭМЖ*, эдийн засгийн бүх төрлийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар, оны үнээр
INDUSTRIAL LABOUR PRODUCTIVITY*, by international standard industrial classification, at current prices

Салбар	Divisions	2010	2011	2012	2013**
		мян.төг / thous.tog			
Бүгд	Total	96 853.8	122 445.3	142 570.8	153 334.0
Уул уурхай, олборлолт	Mining and quarrying	194 736.5	243 985.7	265 566.9	263 750.5
Нүүрс олборлолт	Mining of coal and lignite, extraction of peat	201 736.7	343 206.6	291 270.9	216 480.6
Газрын тос олборлолт	Extraction of crude petroleum	515 500.0	392 757.2	541 744.7	381 403.5
Төмрийн хүдэр олборлолт	Mining of metal ores	212 064.9	210 294.7	259 931.7	323 539.5
Бусад ашигт малтмал олборлолт	Other mining and quarrying	40 913.0	54 357.5	71 259.8	48 951.7
Боловсруулах үйлдвэрлэл	Manufacturing	67 726.2	86 981.9	108 521.3	119 579.5
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэл	Manufacture of food products and beverages	76 968.8	98 799.5	125 705.4	124 067.5
Тамхи үйлдвэрлэл	Manufacture of tobacco products	392 382.8	276 459.4	364 520.0	604 399.8
Нэхмэлийн үйлдвэрлэл	Manufacture of textiles	59 963.9	80 936.1	75 047.2	95 123.1
Хувцас үйлдвэрлэл, үслэг арьс боловсруулалт	Manufacture of wearing apparel dressing and dyeing of fur	22 942.7	27 636.8	42 399.8	58 683.1
Арьс шир боловсруулах, ширэн эдлэл, гутал үйлдвэрлэл	Tanning, dressing of leather, manufacture of luggage handbags saddlery harness, footwear	40 553.6	40 960.7	45 663.0	52 013.7
Мод, модон эдлэл үйлдвэрлэл	Manufacture of wood and wooden products	44 293.3	41 402.6	119 878.4	114 223.8
Цаас, цаасан бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	Manufacture of paper and paper products	40 803.4	31 722.6	47 214.5	43 191.4
Нийтлэх, хэвлэх, дуу бичлэг хийх үйл ажиллагаа	Publishing, printing and reproduction of recorded media	44 981.6	50 096.1	77 238.8	78 132.2
Кокс, шингэн болон цацраг идэвхт түлш	Manufacture of coke, refined petroleum products and nuclear fuel	22 939.6	378 673.1	602 733.5	1564 207.4
Химийн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	Manufacture of chemicals and chemical products	41 146.0	72 406.3	72 741.7	74 655.6
Резинэн болон хуванцар бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл	Manufacture of rubber and plastics products	253 024.9	132 158.7	136 436.4	134 904.0
Төмөрлөг бус эрдэс бодисоор хийсэн эдлэл үйлдвэрлэл	Production of other non-metallic mineral products	50 597.3	92 685.0	125 302.4	108 936.5
Төмрийн үйлдвэрлэл	Manufacture of basic metals	147 550.6	131 045.4	114 655.7	105 454.1
Машин, тоног төхөөрөмжөөс бусад төмөр эдлэл үйлдвэрлэл	Manufacture of fabricated metal product, except machinery and equipment	92 892.8	139 090.7	127 928.8	99 711.5
Машин, тоног төхөөрөмж үйлдвэрлэл	Manufacture of machinery and equipment	32 939.7	43 024.6	229 679.2	68 843.1
Бичиг хэргийн болон тооцоолох техник үйлдвэрлэл	Manufacture of office accounting and computing machinery	62 225.0	46 368.9	161 797.2	141 045.8
Цахилгаан хэрэгсэл үйлдвэрлэл	Manufacture of electrical apparatus	132 644.8	98 099.7	53 347.9	1 216.0
Эмнэлгийн багаж хэрэгсэл, нарийн хэмжүүр, хараа зүйн хэрэгсэл, цаг үйлдвэрлэл	Manufacture of medical precision and optical instruments, watches and clocks	15 237.7	4 947.3	3 412.4	3 957.7
Тээврийн бусад хэрэгсэл үйлдвэрлэл	Manufacture of other transport equipment	15 624.5	18 083.0	60 047.1	45 820.1
Тавилга үйлдвэрлэл, боловсруулах үйлдвэрийн бусад	Manufacture of furniture and others	96 453.9	62 208.8	111 391.3	241 928.7
Хоёрдогч түүхий эд бэлтгэл	Recycling	51 891.1	53 691.3	56 110.3	103 581.0
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамж	Electricity, thermal energy and water supply	29 563.5	33 547.9	43 182.2	48 688.6
Цахилгаан, дулаан, уур үйлдвэрлэл	Electricity, thermal energy, steam	34 217.5	39 526.0	51 594.6	58 776.9
Ус ариутгал, усан хангамж	Collection, purification and distribution of water	15 453.6	15 367.9	17 287.7	17 847.1

Тайлбар: * Нэг ажиллагчид ногдох нийт бүтээгдэхүүн

** Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: *Gross output per employee

** Preliminary results

19.6 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН ГОЛ НЭР ТӨРЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ
PRODUCTION OF MAJOR COMMODITIES

Бүтээгдэхүүн	Commodities	Хэмжих нэгж	Unit	2010	2011	2012	2013
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамж / Electricity, thermal energy and water supply							
Цахилгаан эрчим хүч	Electricity	сая кВт.цаг	mln.kwt.h	4 312.8	4 536.4	4 815.6	5 019.5
Дулааны эрчим хүч	Thermal energy	мян.Гкал	thous.Gkal	8 362.5	8 682.9	9 321.8	9 511.7
Түгээсэн ус	Distribution of water	сая м³	mln.m³	61.7	62.0	62.8	64.6
Уул уурхай, олборлолт / Mining and quarrying							
Нүүрс	Coal	мян.т	thous.t	25 161.9	32 029.7	29 926.1	30 123.3
Газрын тос	Crude oil	мян.баррель	thous.barrel	2 181.4	2 548.9	3 636.0	5 128.9
Зэсийн баяжмал, 35%-ийн агуулгад шилжүүлснээр	Copper concentrate with 35%	мян.т	thous.t	357.1	347.4	347.6	533.3
Молибдений баяжмал, 47%-ийн агуулгад шилжүүлснээр	Molybdenium concentrate with 47%	т	t	4 677.1	4 163.1	4 050.2	3 869.2
Алт	Gold	кг	kg	6 037.1	5 702.6	5 995.0	8 904.4
Хайлуур жонш	Fluor spar	мян.т	thous.t	727.0	658.7	484.4	161.7
Хайлуур жоншны баяжмал	Fluor spar concentrate	мян.т	thous.t	140.7	116.4	157.2	76.4
Төмрийн хүдэр	Iron ore	мян.т	thous.t	3 203.2	5 678.3	7 561.4	6 011.2
Цайрын баяжмал	Zincum concentrate	мян.т	thous.t	112.6	104.7	119.1	104.1
Гянтболдын баяжмал	Tangsten concentrate	т	t	19.9	12.6	66.0	-
Давс олборлолт	Salt mining	т	t	-	-	569.2	657.6
Боловсруулах үйлдвэрлэл / Manufacturing							
Катодын зэс, 99%	Copper, 99%	т	t	2 746.2	2 388.7	2 281.7	2 344.2
Металл бэлдэц	Metal steel	мян.т	thous.t	64.2	60.0	68.1	56.0
Металл цувимал	Metal foundries	мян.т	thous.t	61.8	55.4	57.0	69.3
Цахилгаан дамжуулах утас	Electrical conductor wire	т	t	147.3	1 263.0	1 414.5	145.9
Зүсмэл материал	Sawn wood	мян.м³	thous.m³	20.2	10.6	14.2	9.8
Төмөр замын дэр мод	Railway sleeper	мян.м³	thous.m³	12.5	10.0	12.3	7.4
Цемент	Cement	мян.т	thous.t	322.5	425.8	349.4	258.8
Шохой	Lime	мян.т	thous.t	50.2	45.3	68.2	56.7
Бетон зуурмаг	Concrete mortar	мян.м³	thous.m³	36.9	68.9	176.2	317.8
Бетон дэр	Metal sleeper	мян.ш	thous.pcs	68.2	39.2	151.1	125.6
Улаан тоосго	Bricks made from clay	сая ш	mln.pcs	27.7	31.9	44.5	66.5
Хүрмэн блок	Khurmen block	мян.ш	thous.pcs	647.7	1 217.2	1 699.0	2 204.3
Барилгын модон хаалга, цонх	Building wooden door and windows	мян.м²	thous.m²	13.8	13.6	7.6	12.4
Самнасан ноолуур	Combed down	т	t	824.7	874.3	417.0	521.8
Угаасан ноос	Scoured wool	мян.т	thous.t	2.3	1.8	1.1	0.9
Тэмээний ноосон ээрмэл	Camel woollen spun thread	т	t	90.2	10.0	11.6	9.9
Хивс	Carpet	мян.м²	thous.m²	609.6	850.8	915.8	852.9
Тэмээний ноосон хөнжил	Camel woollen blanket	мян.м	thous.m	15.3	25.8	8.2	14.7
Эсгий	Felt	мян.м	thous.m	134.9	263.2	251.4	178.1
Эсгий гутал	Felt boots	мян.хос	thous.pairs	27.9	42.6	34.0	20.8
Сүлжмэл эдлэл	Knitted goods	мян.ш	thous.pcs	801.1	853.5	795.6	932.9
Ноосон даавуу	Woollen fabrics	мян.тууш.м	running.m	330.2	262.6	314.9	243.0
Улны шир	Hides large	мян.т	thous.t	0.8	0.6	1.2	1.0
Шевро	Goat skin	мян.м²	thous.m²	1.2	1.3	1.6	1.9
Хром, булигаар	Hide skin	мян.м²	thous.m²	1.6	2.4	1.7	2.7
Савхин гутал, ботинк	Leather boots, shoes	мян.хос	thous.pairs	9.9	9.1	18.3	26.5
Савхин дээл	Leather coat	мян.ш	thous.pcs	9.0	9.5	13.9	11.0
Савхин цамц	Leather jacket	мян.ш	thous.pcs	5.6	7.3	8.3	9.0
Нэхий дээл	Skin coat	мян.ш	thous.pcs	16.6	22.5	9.0	16.8
Костюм	Suits	мян.хос	thous.pairs	0.4	0.9	1.6	1.5
Оёмол өмд	Stitched pants	мян.ш	thous.pcs	23.5	10.7	8.3	26.4
Оёмол цамц	Stitched shirt	мян.ш	thous.pcs	22.6	13.0	14.4	133.1
Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн	Milk, dairy products	сая л	mln.l	33.8	42.7	53.2	50.1
Малын мах	Meat	мян.т	thous.t	12.0	13.2	13.2	19.8
Махан нөөш	Canned meat	т	t	178.4	114.6	130.0	231.2
Хиаман төрлийн бүтээгдэхүүн	Kind of sausage	т	t	1 734.8	2 204.4	2 222.7	2 347.2
Хүнсний давс	Salt	т	t	1 861.7	2 182.5	2 461.2	2 178.5
Малын тэжээл	Fodder	мян.т	thous.t	65.8	34.1	38.2	65.6
Өлөн гэдэс	Small intestine	мян.рогц	thous.roll	1 288.5	1 250.8	941.9	696.1

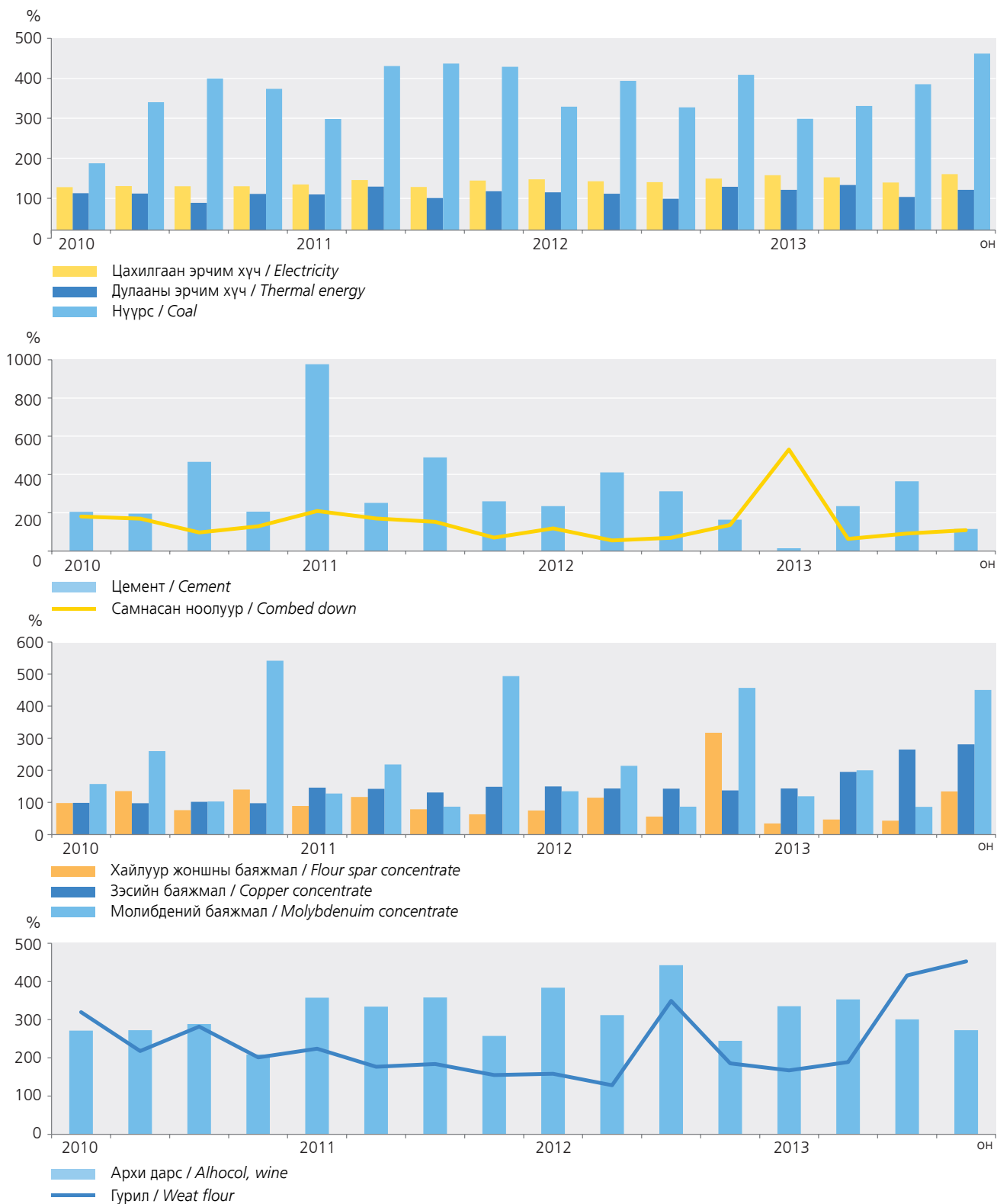
19.6 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН ГОЛ НЭР ТӨРЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ
PRODUCTION OF MAJOR COMMODITIES

Бүтээгдэхүүн	Commodities	Хэмжих нэгж	Unit	2010	2011	2012	2013*
Спирт	<i>Spirit</i>	мян.л	<i>thous.l</i>	3 609.1	3 440.4	3 305.3	1 925.4
Архи, дарс	<i>Alcohol, wine</i>	мян.л	<i>thous.l</i>	20 396.7	25 596.1	26 894.4	24 852.3
Шар айраг	<i>Beer</i>	мян.л	<i>thous.l</i>	44 878.5	57 133.6	65 124.6	63 775.3
Амтат ус, ундаа, жүүс	<i>Soft drinks, juice</i>	мян.л	<i>thous.l</i>	135 372.0	163 136.0	177 172.1	210 705.3
Гурил	<i>Flour</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	143.5	105.3	114.9	188.1
Гоймон	<i>Macaroni noodles</i>	т	<i>t</i>	2 084.8	2 239.0	1 904.5	1 531.9
Талх	<i>Bread</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	21.7	23.9	25.4	25.0
Нарийн боов	<i>Bakery products</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	12.9	13.0	13.9	18.7
Жигнэмэг	<i>Biscuit</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	0.3	0.4	0.6	0.5
Чихэр	<i>Sweets</i>	мян.т	<i>thous.t</i>	0.1	0.1	0.1	0.0
Тамхи	<i>Cigarettes</i>	мян.блок	<i>thous.blocks</i>	6 866.0	8 515.0	7 024.0	6 299.8
Ном	<i>Book</i>	сая х.д.х	<i>mln.pr.p</i>	55.5	47.5	60.8	55.5
Сонин	<i>Newspaper</i>	сая х.д.х	<i>mln.pr.p</i>	42.2	40.8	69.2	55.9
Хүснэгт, маягт	<i>Forms</i>	сая х.д.х	<i>mln.pr.p</i>	6.5	8.7	14.7	14.9
Шингэн эм	<i>Liquid medicine</i>	т	<i>t</i>	2 002.0	2 426.0	2 579.3	3 699.9
Шахмал эм	<i>Medical tablets</i>	мян.боодол	<i>thous.packs</i>	9 844.0	15 408.8	13 314.9	14 318.2
Монгол эм	<i>Mongolian medicine</i>	мян.төг	<i>thous.tog</i>	29 139.9	45 704.9	57 971.9	73 554.0
Нэг удаагийн тариур	<i>Disposable injection syringe</i>	сая ш	<i>mln.pcs</i>	4.0	0.8	-	-
Алт, мөнгөн эдлэл	<i>Jewellery</i>	мян.ш	<i>thous.pcs</i>	1.3	1.0	0.5	0.5
Лаа	<i>Candle</i>	мян.ш	<i>thous.pcs</i>	1 422.5	322.0	229.1	-

19.7 НЭГ ХҮНД НОГДОХ АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН ЗАРИМ НЭР ТӨРЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ
SOME INDUSTRIAL PRODUCTION PER CAPITA

Бүтээгдэхүүн	Commodities	Хэмжих нэгж	Unit	2010	2011	2012	2013
Дулааны эрчим хүч	<i>Thermal energy</i>	Гкал	<i>Gkal</i>	3.1	3.2	3.4	3.4
Нүүрс	<i>Coal</i>	тн	<i>t</i>	9.2	12.0	11.0	10.8
Газрын тос	<i>Crude oil</i>	баррель	<i>barrel</i>	0.8	1.0	1.3	1.8
Зэсийн баяжмал, 35%-ийн агуулгад шилжүүлснээр	<i>Copper concentrate with 35%</i>	кг	<i>kg</i>	130.4	129.7	127.2	191.0
Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн	<i>Milk, dairy products</i>	л	<i>l</i>	12.4	15.9	19.5	17.9
Малын мах	<i>Meat</i>	кг	<i>kg</i>	4.4	4.9	4.8	7.1
Хиамны зүйл	<i>Sausages</i>	кг	<i>kg</i>	0.6	0.8	0.8	0.8
Архи, дарс	<i>Alcohol, wine</i>	л	<i>l</i>	7.4	9.6	9.8	8.9
Шар айраг	<i>Beer</i>	л	<i>l</i>	16.4	21.3	23.8	22.8
Амтат ус, ундаа	<i>Soft drinks</i>	л	<i>l</i>	49.4	60.9	64.8	75.5
Гурил	<i>Flour</i>	кг	<i>kg</i>	52.4	39.3	42.0	67.4
Талх	<i>Bread</i>	кг	<i>kg</i>	7.9	8.9	9.3	9.0
Нарийн боов	<i>Bakery products</i>	кг	<i>kg</i>	4.7	4.9	5.1	6.7
Цемент	<i>Cement</i>	кг	<i>kg</i>	117.8	158.9	127.9	92.7
Улаан тоосго	<i>Bricks made from clay</i>	ш	<i>psc</i>	10.0	11.9	16.3	23.8

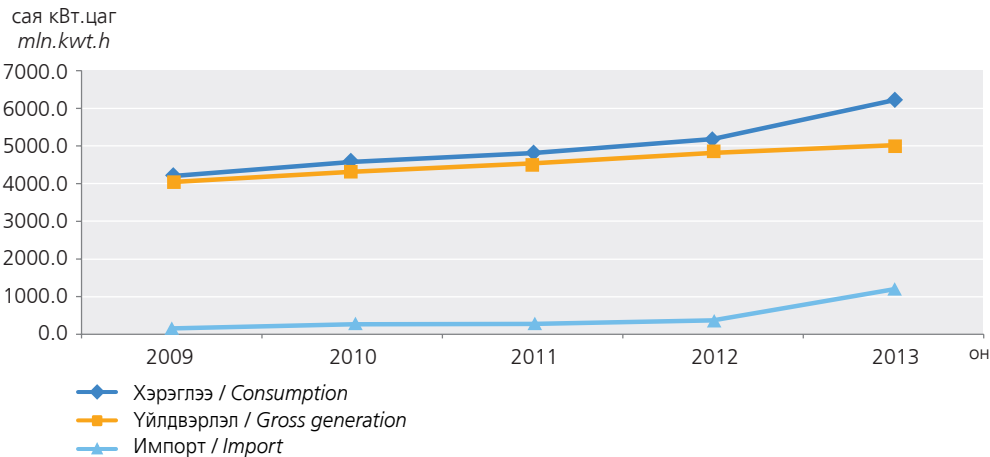
Зарим гол нэрийн бүтээгдэхүүний биет хэмжээний индекс, улирлаар, 2005=100%
Quantity index of some major industrial commodities, by quarter, 2005=100%

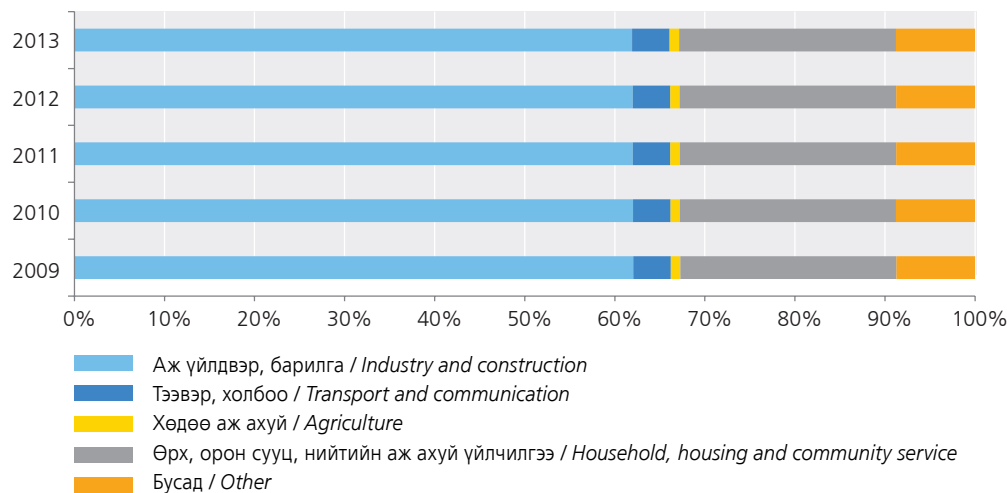
19.8 ЦАХИЛГААН ЭРЧИМ ХҮЧНИЙ ТЭНЦЭЛ
BALANCE OF ELECTRICITY

Үзүүлэлт	Indicators	2010	2011	2012	2013
		сая кВт.цаг / mln.kwt.h			
Нөөц-Бүгд	Resources- Total	4 575.7	4 811.9	5 181.6	6 215.0
Үйлдвэрлэсэн	Gross generation	4 312.8	4 536.4	4 815.6	5 019.5
Импорт	Import	262.9	275.5	366.0	1 195.5
Хуваарилалт-Бүгд	Distribution -Total	4 575.7	4 811.9	5 181.6	6 215.0
Хэрэглэсэн	Consumption	3 375.9	3 453.0	3 772.6	4 732.1
Үүнээс:	Of which:				
Аж үйлдвэр, барилга	Industry and construction	2 093.8	2 140.8	2 338.9	2 930.7
Тээвэр, холбоо	Transport and communication	140.4	143.7	156.8	196.9
Хөдөө аж ахуй	Agriculture	35.6	36.4	39.8	49.9
Өрх, орон сууц, нийтийн аж ахуй	Household and communal housing	809.7	829.5	906.7	1 139.2
Бусад	Other	296.2	302.6	330.4	415.4
Түгээлтийн болон шугамын алдагдал	Losses in transmission and distribution	505.4	644.3	675.4	739.5
Цахилгаан станцын дотоод хэрэглээ	Station internal use	672.2	690.8	712.4	725.3
Экспорт	Export	22.2	23.8	21.2	18.2
Нэг хүнд амд ногдох Үйлдвэрлэсэн цахилгаан эрчим хүч, кВт.ц	Electricity produced per capita, kwt.h	1 574.8	1 693.2	1 762.3	1 797.9

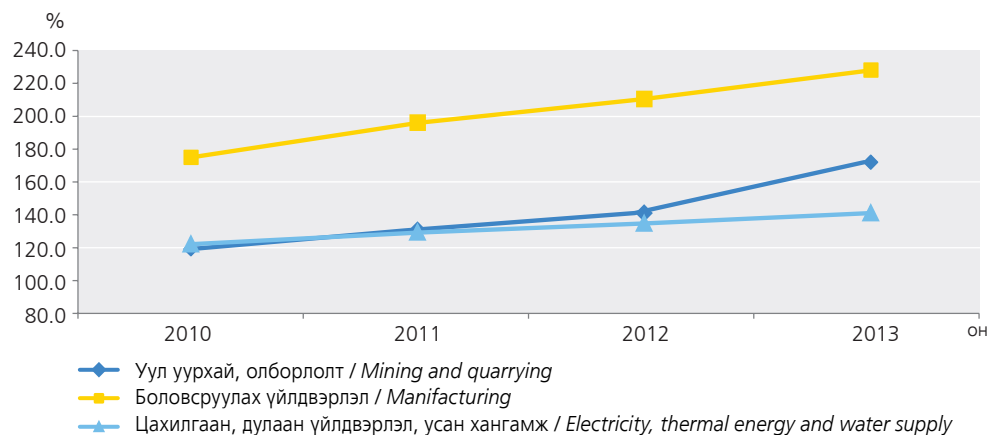
Цахилгаан эрчим хүчний үйлдвэрлэл, хэрэглээ, импорт
Electricity generation and consumption, import

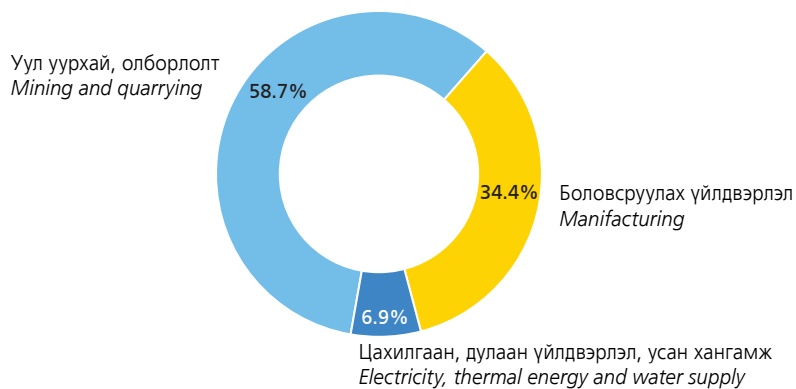
Цахилгаан эрчим хүчний хэрэглээний бүтэц, хувиар, салбараар
Composition of electricity consumption, in percent, by divisions

Аж үйлдвэрийн нийт үйлдвэрлэлийн индекс, 2005=100%
Index of gross industrial output, 2005=100%

Аж үйлдвэрийн нийт үйлдвэрлэлийн 2013 оны салбарын бүтэц
Composition of gross industrial output of 2013

19 Аж үйлдвэр

19.9 НҮҮРСНИЙ ТЭНЦЭЛ
BALANCE OF COAL

Үзүүлэлт	Indicators	2010	2011	2012	2013
		мян.т / thous.t			
Нөөц-Бүгд	Resources- Total	26 506.1	34 903.9	34 140.9	32 154.7
Эхний үлдэгдэл	Stock at the beginning of the year	1 344.0	2 874.1	4 214.5	2 030.7
Үйлдвэрлэсэн	Produced	25 161.9	32 029.7	29 926.1	30 123.3
Төрийн өмчит уурхай	State owned mining company	10 459.5	12 090.3	10 335.6	12 322.2
Хувийн хэвшлийн уурхай	Private sector's mining company	14 702.4	19 939.4	19 590.5	17 801.1
Импорт	Import	0.2	0.1	0.3	0.7
Хэрэглэсэн-Бүгд	Consumption-Total	6 905.8	6 815.3	7 381.3	8 180.9
Дулааны цахилгаан станцад хэрэглэсэн	Consumed by thermal power stations	5 533.2	5 410.1	5 800.9	6 374.7
Аж ахуйн нэгж, байгуулага болон өрхөд түлшний зориултаар нийлүүлсэн:	Distributed to establishments and households for fuel purposes	1 372.6	1 405.2	1 580.4	1 806.2
Үүнээс:	Of which:				
Аж үйлдвэр, барилга	Industry & construction	179.6	221.9	336.6	222.7
Тээвэр, холбоо	Transport & communication	49.5	52.5	42.2	11.3
Хөдөө аж ахуй	Agriculture	10.0	8.9	3.7	7.5
Орон сууц, нийтийн аж ахуй	Communal housing	614.9	641.3	637.0	787.5
үүнээс: өрхөд	of which: household	612.3	639.7	626.0	783.2
Бусад	Other	518.6	480.6	560.9	777.2
Дахин боловсруулах үйлдвэрт	Manufacturing	-	2 578.1	3 813.3	4 632.7
Экспорт	Export	16 726.2	21 296.0	20 915.5	18 373.1
Эцсийн үлдэгдэл	Stock at the end of the year	2 874.1	4 214.5	2 030.7	968.0

19.10 ДУЛААНЫ ТЭНЦЭЛ
BALANCE OF THERMAL ENERGY

Үзүүлэлт	Indicators	2010	2011	2012	2013
		мян.Гкал / thous.Gkal			
Үйлдвэрлэсэн	Gross generation	8 362.5	8 682.9	9 321.8	9 511.7
Дулааны цахилгаан станцын дотоод хэрэглээ	Power and thermal station's internal use	338.4	366.0	378.7	522.5
Аж ахуйн нэгж, байгуулага болон өрхөд түгээсэн-Бүгд	Distributed to establishments and households	7 820.2	8 032.6	8 692.7	8 671.7
Үүнээс:	Of which:				
Аж үйлдвэр, барилга	Industry and construction	2 082.9	2 067.1	2 108.7	2 161.8
Тээвэр, холбоо	Transport and communication	281.7	278.7	281.1	309.1
Хөдөө аж ахуй	Agriculture	40.5	42.7	33.4	49.0
Өрх, орон сууц, нийтийн аж ахуй	Household and communal housing	3 361.8	3 473.9	3 737.0	3 818.5
Бусад	Other	2 053.4	2 170.2	2 532.5	2 333.3
Түгээлтийн алдагдал	Losses in transmission and distribution	203.9	284.3	250.4	317.5

20 Тээвэр, харилцаа холбоо

Төмөр замын тээврээр тээсэн ачаа 2013 онд түүхэндээ анх удаа **21.0 сая тонн-д хүрч**, өмнөх оныхоос **2.9 хувиар өсчээ**

Дотоодын агаарын тээврийн авиа компаниудаар үйлчлүүлсэн **зорчигчдын тоо** 2013 онд **767.4 мян.хүн** болж, өмнөх оныхоос буурчээ | Шуудан, холбооны үйлчилгээний орлого 2013 онд **631.0 тэрбум төг** болж, өмнөх оныхоос **10.9 хувиар** нэмэгдлээ.

Transportation and telecommunication 20

*In 2013, the total freight carried by rail reached an all-time high of **21.0 mil.tonnes**, indicating an increase of **2.9 percent** compared with the previous year | In 2013, the **number of passengers carried** by local airline companies was **767.4 thous.persons**, showing a decrease over the previous year | In 2013, the total revenue from the post and telecommunication services reached **631.0 bln.tog**, up 10.9 percent from the previous year.*

355	Бүх төрлийн тээврийн үндсэн үзүүлэлт	Main indicators of all transportation types
355	Авто машин төрлөөр, ашигласан хугацаагаар	Vehicles <i>by type and year of exploitation</i>
356	Техникийн хяналтын улсын үзлэгт хамрагдсан авто машин бүс, аймаг, нийслэлээр	Vehicles passed the technical inspection <i>by region, aimags and the capital</i>
357	Төмөр замын тээврийн үндсэн үзүүлэлт	Main indicators of railway transport
357	Авто тээврийн үндсэн үзүүлэлт	Main indicators of road transport
357	Иргэний агаарын тээврийн үндсэн үзүүлэлт	Main indicators of civil air transport
357	Сайжруулсан авто замын урт	Improved road length
358	Харилцаа холбооны салбарын үндсэн үзүүлэлт	Main indicators of telecommunication sector
358	Харилцаа холбоо, шуудангийн үйлчилгээний үзүүлэлт нэр төрлөөр	Telecommunication and postal service indicators <i>by type</i>
359	Суурин утасны цэгийн тоо бүс, аймаг, нийслэлээр	Number of telephone lines <i>by regions, aimags and the capital</i>

Тээвэр

Тээврийн салбар нь өргөн уудам нутагтай, хүн ам харьцангуй сийрэг суурьшилтай манай улсын хувьд эдийн засагт чухал ач холбогдолтой салбарын нэг юм.

Манай улсад авто, төмөр зам, агаар, усан замын үндсэн 4 төрлийн тээврийн дэд салбарууд үйл ажиллагаа явуулж байна.

Авто тээврийн статистикийн мэдээллийг аж ахуйн нэгж, байгууллагууд аймаг, нийслэлийн статистикийн хэлтэс, газраар дамжуулан, агаарын болон төмөр замын тээврийн мэдээг иргэний агаарын тээврийн компаниуд, Иргэний нисэхийн ерөнхий газар болон Төмөр замын хэрэг эрхлэх газар Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлж байна.

Техникийн хяналтын үзлэгт хамрагдсан авто тээврийн хэрэгслийн дүнг Авто тээврийн үндэсний төвөөс нэгтгэж, аймаг, нийслэлээр гаргаж мэдээлж байна.

Ачаа эргэлтийг тээвэрлэсэн ачааг тээсэн зай/км/-аар үржүүлсэн үржвэрийн нийлбэрээр тооцно.

Зорчигч эргэлтийг зорчсон зорчигчдын тоог аялсан зай/км/-аар үржүүлсэн үржвэрийн нийлбэрээр тооцно.

Авто замыг дараах байдлаар ангилна. Үүнд:

- хатуу хучилттай замд цемент, асфальт, хөнгөвчилсэн материалаар хучсан хар замыг оруулна.
- хайрган замд засч, сайжруулсан хөрсөн замд хайрга, чулуу асгаж, нягтруулсан замыг оруулна.
- сайжруулсан хөрсөн замд энгийн хөрсөн замыг тэгшлэн, засч, нягтруулсан замыг оруулна.
- энгийн шороон зам буюу ямар нэгэн хучилтгүй, засч сайжруулаагүй ердийн хөрсөн замыг хамааруулна.

Харилцаа холбоо

Суурин телефон цэг гэдэг нь нийтийн телефон сүлжээнд хэрэглэгчийн шугамаар телефон станц дээр порт эзлэн зориулалтын төхөөрөмжөөр холбогдсон эцсийн хэрэглэгчийг хэлнэ.

Үүрэн утас хэрэглэгч гэж цахилгаан холбооны нийтийн сүлжээнд хөдөлгөөнт технологийг ашиглан холбогдох боломж бүхий хэрэглэгчдийг ойлгоно.

Утасгүй холбооны хэрэглэгч гэж тухайн байгуулсан сүлжээний хүрээнд ажиллах радио долгионы холбооны хэрэглэгчийг ойлгоно.

Сансрын холбооны хэрэглэгч гэж сансрын хиймэл дагуул ашиглан холбогдож буй холбооны хэрэглэгчийг ойлгоно.

Интернет кафе гэдэг нь олон нийтэд нэг цэгт интернетийн үйлчилгээ үзүүлэгч үйлчилгээний цэгийг ойлгоно.

Интернетийн байнгын хэрэглэгчид гэж сар бүр тодорхой хэмжээний төлбөр төлж интернетийг тогтмол хэрэглэдэг хэрэглэгчийг ойлгоно.

Интернетийн үйлчилгээ үзүүлэгч байгууллагад Харилцаа холбооны зохицуулах хорооноос интернетийн үйлчилгээ эрхлэх тусгай зөвшөөрөл авсан эрх бүхий байгууллагыг хамруулна.

Transportation

Mongolia, one of the most sparsely populated country, has a vast territory. Therefore, the transport sector plays a vital role for the country's economy.

Transport sub-sectors of air, rail, road and water operate in the country.

Road transport data is collected from entities and establishments and provided by the statistical divisions in aimags and the capital to the National Statistical Office whereas air and railway transport data is sent by local airline companies, the Civil Aviation Authority and the Mongolian Railway Authority to the NSO.

The National Transport Centre of Mongolia compiles motor vehicle inspection statistics by aimags and the capital city.

Freight turnover is estimated by summing up the results obtained by multiplying the weight of each shipment and the distance of cargo carried (in km).

Passenger turnover is measured by multiplying the number of the passengers carried and the length of distance covered;

Roads are classified as follows:

- *Paved roads include cement and asphalt roads.*
- *Gravel roads include repaired and improved natural roads covered with stones and gravel.*
- *Improved soil roads include repaired and improved natural roads.*
- *Ordinary soil roads and natural roads include unpaved, unrepaired roads.*

Telecommunication

Fixed telephone lines refer to telephone lines that connect a subscriber's terminal equipment to the public switched telephone network (PSTN) and that have a dedicated port on a telephone exchange.

Mobile phone subscribers refer to users of portable telephones subscribing to public mobile telephone services using cellular technology, which provides access to the public switched telephone network.

Wireless communication subscribers are the users, who use the radio waved communication in a certain network.

Satellite communication subscribers are the users, who use satellite communications.

Internet cafe is an entity or company which provides internet service to the public in one location.

Permanent internet subscribers are the users, who use permanently the internet and pay monthly for this service.

Internet Service Provider is an organization that has an official authority and was granted a special license to operate internet services by the Communications Regulatory Committee.

20 Transportation and telecommunication

20.1 БҮХ ТӨРЛИЙН ТЭЭВРИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ, төрлөөр MAIN INDICATORS OF TRANSPORT, by types

Тээврийн төрөл	Types of transport	2010	2011	2012	2013
Ачаа эргэлт, сая т.км	Freight turnover, mln.t.km	12 124.8	16 336.7	16 613.4	16 400.2
төмөр замын	railway	10 286.7	11 418.7	12 142.7	12 076.5
авто	road	1 834.0	4 910.3	4 461.0	4 314.0
агаарын	air	4.2	7.7	9.7	9.6
Тээсэн ачаа, мян.т	Carried freight, thous.t	29 415.9	44 086.0	53 348.1	49 787.0
төмөр замын	railway	16 804.0	18 447.7	20 445.2	21 035.5
авто	road	12 610.2	25 635.3	32 898.9	28 747.5
агаарын	air	1.6	2.9	4.0	4.1
Зорчигч эргэлт, сая хүн км	Passenger turnover, mln. pass.km	3 607.4	4 695.4	4 971.8	4 625.7
төмөр замын	railway	1 220.0	1 399.7	1 485.4	1 394.4
авто	road	1 480.2	2 321.6	2 263.1	1 941.9
агаарын	air	907.2	973.9	1 223.1	1 289.1
усан замын	water	0.044	0.252	0.198	0.265
Зорчигчид, сая хүн	Passengers carried, mln. persons	250.6	296.2	318.7	308.7
төмөр замын	railway	3.5	3.8	4.0	3.8
авто	road	246.7	291.8	313.9	304.2
агаарын	air	0.4	0.6	0.8	0.8
усан замын	water	0.011	0.013	0.011	0.011

20.2 АВТО МАШИНЫ ТОО, төрлөөр, ашигласан хугацаагаар NUMBER OF VEHICLES, by type and age

Төрөл	Types of vehicles	2010	2011	2012	2013
Авто машины төрлөөр	Vehicles, by type	254 486	312 542	345 473	384 864
суудлын	passenger automobile	172 583	208 514	228 650	259 309
ачааны	truck	61 841	75 090	83 718	89 473
автобус	bus	16 366	22 547	21 642	20 400
тусгай зориулалтын	vehicle for special purposes	3 696	6 391	11 463	15 682
Ашигласан хугацаагаар	By used year				
3 жил хүртэл	up to 3 years	8 585	10 770	20 325	26 492
4-9 жил	4-9 years	54 283	46 114	79 022	79 470
10 ба түүнээс дээш	10 and over	191 618	255 658	246 126	278 902

20.3 ТЕХНИКИЙН ХЯНАЛТЫН ҮЗЛЭГТ ХАМРАГДСАН АВТО МАШИНЫ ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
NUMBER OF VEHICLES PASSED THE TECHNICAL INSPECTION, by region, aimgas and the capital

Аймаг, нийслэл <i>Aimags and the capital</i>	2010	2011	2012	2013	Үүнээс / Of which							
					төрлөөр <i>by type</i>				ашигласан хугацаагаар <i>by used year</i>			
					суудлын <i>passenger automobile</i>	ачааны <i>truck</i>	автобус <i>bus</i>	тусгай зориулалтын <i>vehicle for special purposes</i>	3 жил хүртэл <i>up to 3 years</i>	4-9 жил <i>4-9 years</i>	10-аас дээш <i>10 and over</i>	
Бүгд	254 486	312 542	345 473	384 864	259 309	89 473	20 400	15 682	26 492	79 470	278 902	
Баруун бүс	Western region	20 796	22 088	25 129	27 518	17 631	7 298	1 967	622	1 185	2 720	23 613
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	5 152	5 175	5 763	6 623	4 716	1 518	280	109	219	663	5 741
Говь-Алтай	<i>Gobi-Altai</i>	3 453	3 937	4 430	4 306	2 757	943	441	165	264	479	3 563
Завхан	<i>Zavkhan</i>	3 467	3 975	4 297	4 773	2 480	1 763	473	57	125	460	4 188
Увс	<i>Uvs</i>	3 947	4 052	4 903	5 598	3 616	1 516	378	88	252	583	4 763
Ховд	<i>Khovd</i>	4 777	4 949	5 736	6 218	4 062	1 558	395	203	325	535	5 358
Хангайн бүс	Khangai region	32 473	37 123	39 702	42 805	24 800	13 586	3 795	624	1 401	4 607	36 797
Архангай	<i>Arkhangai</i>	4 361	4 546	5 318	5 396	2 413	2 567	350	66	145	422	4 829
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	3 894	4 486	4 977	5 568	3 555	1 248	644	121	257	517	4 794
Булган	<i>Bulgan</i>	4 276	4 234	4 582	5 237	2 505	2 445	250	37	114	495	4 628
Орхон	<i>Orkhon</i>	6 900	8 635	9 865	11 121	8 022	1 998	906	195	435	1 925	8 761
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	6 463	6 895	5 762	5 812	3 046	2 050	633	83	180	441	5 191
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	6 579	8 327	9 198	9 671	5 259	3 278	1 012	122	270	807	8 594
Төвийн бүс	Central region	28 402	32 212	39 757	44 509	25 498	12 645	2 556	3 810	3 413	6 890	34 206
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	817	851	1 058	1 220	785	325	63	47	81	190	949
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	5 296	6 833	8 237	9 506	6 733	2 140	501	132	274	1 545	7 687
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	4 317	5 360	6 888	7 632	4 430	1 853	325	1 024	292	1 203	6 137
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	2 456	2 957	3 353	3 112	1 921	865	253	73	90	281	2 741
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	5 293	5 718	8 056	10 383	5 018	2 299	744	2 322	2 372	2 120	5 891
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	5 048	5 379	6 677	6 750	3 520	2 754	322	154	156	783	5 811
Төв	<i>Tov</i>	5 175	5 114	5 488	5 906	3 091	2 409	348	58	148	768	4 990
Зүүн бүс	Eastern region	10 105	11 328	11 933	12 534	7 009	4 535	652	338	544	1 483	10 507
Дорнод	<i>Dornod</i>	3 566	3 716	4 636	5 263	3 032	1 658	321	252	316	581	4 366
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	3 529	3 884	4 309	4 212	2 369	1 638	161	44	110	569	3 533
Хэнтий	<i>Khentii</i>	3 010	3 728	2 988	3 059	1 608	1 239	170	42	118	333	2 608
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	162 710	209 791	228 952	257 498	184 371	51 409	11 430	10 288	19 949	63 770	173 779

Эх үүсвэр: Авто тээврийн үндэсний төвийн мэдээлэл
 Source: The report of National Transport Centre

20.4 ТӨМӨР ЗАМЫН ТЭЭВРИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ
MAIN INDICATORS OF RAILWAY TRANSPORT

Үзүүлэлт	Indicators	2010	2011	2012	2013
Тээсэн ачаа, мян.т	<i>Carried freight, thous.t</i>	16 804.0	18 447.7	20 445.2	21 035.5
орон нутгийн	<i>local</i>	8 304.4	8 574.2	9 889.8	10 725.1
олон улсын	<i>international</i>	8 499.6	9 873.6	10 555.4	10 310.3
гаргалт	<i>exit</i>	4 638.8	5 966.2	6 575.7	6 069.4
оруулалт	<i>entry</i>	1 546.2	2 018.4	2 445.5	2 484.1
дамжин өнгөрөх	<i>transit</i>	2 314.6	1 889.0	1 534.2	1 756.8
Ачаа эргэлт, сая т.км	<i>Freight turnover, mln.t.km</i>	10 286.7	11 418.7	12 142.7	12 076.5
орон нутгийн	<i>local</i>	2 631.2	2 870.2	3 291.7	3 647.9
олон улсын	<i>international</i>	7 655.5	8 548.6	8 851.0	8 428.7
гаргалт	<i>exit</i>	4 315.9	5 400.3	5 909.6	5 316.0
оруулалт	<i>entry</i>	770.4	1 051.4	1 238.5	1 162.7
дамжин өнгөрөх	<i>transit</i>	2 569.2	2 096.8	1 703.0	1 950.0
Зорчигчид, мян.хүн	<i>Passengers carried, thous. person</i>	3 516.3	3 832.1	4 000.0	3 759.7
олон улсын	<i>international</i>	144.2	165.3	170.3	170.4
дотоодын	<i>local</i>	3 372.1	3 666.8	3 829.7	3 589.3
Зорчигч эргэлт, сая хүн км	<i>Passenger turnover, mln.pass. km</i>	1 220.0	1 399.7	1 485.4	1 394.4
1 км төмөр замд ногдох ачаа эргэлт, мян.т.км	<i>Freight turnover, thous.t.km per 1 km railway length</i>	5 667.6	6 291.3	6 690.2	6 646.4
зорчигч эргэлт, мян.хүн км	<i>Passengers turnover thous. km person</i>	672.2	771.2	818.4	768.3

20 Transportation and telecommunication

20.5 АВТО ТЭЭВРИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ MAIN INDICATORS OF ROAD TRANSPORT

		2010	2011	2012	2013
Тээсэн ачаа, мян.т	<i>Carried freight, thous.t</i>	12 610.2	25 635.3	32 898.9	28 747.5
Ачаа эргэлт, сая т.км	<i>Freight turnover, mln t.km</i>	1 834.0	4 910.3	4 461.0	4 314.0
Зорчигчид, сая хүн	<i>Passengers carried, mln.persons</i>	246.7	291.8	313.9	304.2
Зорчигч эргэлт, сая хүн км	<i>Passenger turnover, mln.pass.km</i>	1 480.2	2 321.6	2 263.1	1 941.9
Сайжруулсан авто замын нийт урт, км	<i>Total improved auto road, km</i>	6 734.4	7 633.4	7 652.9	8 875.6
1000 км² нутаг дэвсгэрт ногдох сайжруулсан авто зам, км	<i>Improved auto road km, per 1000 km² territory</i>	4.3	4.9	4.9	5.7
Сайжруулсан 1 км авто замд ногдох ачаа эргэлт, мян.т.км	<i>Freight turnover, thous.t.km per 1 km improved auto road</i>	272.3	643.3	582.9	486.1
зорчигч эргэлт, мян.хүн км	<i>Passengers turnover thous.km person</i>	219.8	304.1	295.7	218.8

20.6 ИРГЭНИЙ АГААРЫН ТЭЭВРИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ MAIN INDICATORS OF CIVIL AIR TRANSPORT

		2010	2011	2012	2013
Тээсэн ачаа, т	<i>Carried freight, t</i>	1 642.9	2 928.5	4 011.1	4 063.6
шуудан	<i>mail</i>	381.2	429.1	409.1	381.1
тээш	<i>luggage</i>	273.7	392.5	480.0	560.3
ачаа	<i>freight</i>	988.0	2 106.9	3 122.0	3 122.2
Зорчигчид мян.хүн	<i>Passengers carried, thousand person</i>	398.2	574.0	770.2	767.4
олон улсын	<i>international</i>	277.1	379.2	441.8	441.6
дотоодын	<i>domestic</i>	121.1	194.8	328.5	325.8
Олон улсын нислэгийн тоо	<i>Number of international flight</i>	72 988	84 076	88 981	92 386
дамжин өнгөрөлтийн тоо	<i>number of overflight</i>	67 936	77 975	82 628	85 690
олон улсын буулт, хөөрөлт	<i>international landing & take off</i>	5 052	6 101	6 353	6 696
Орон нутгийн нислэгийн тоо	<i>Number of local flight</i>	6 748	8 590	11 102	9 772

20.7 САЙЖРУУЛСАН АВТО ЗАМЫН УРТ, КМ IMPROVED AUTO ROAD LENGTH, KM

		2010	2011	2012	2013
Сайжруулсан зам	<i>Improved auto road-total</i>	6 734.4	7 633.5	7 652.9	8 875.6
үүнээс:	<i>of which:</i>				
хатуу хучилттай	<i>with hard cover</i>	3 015.6	4 063.5	4 082.9	5 838.2
хайрган хучилттай	<i>with gravel cover</i>	2 071.6	1 959.2	1 959.2	1 864.8
сайжруулсан хөрсөн зам	<i>improved soil road</i>	1 647.2	1 610.8	1 610.8	1 172.6

20.8 ХАРИЛЦАА ХОЛБООНЫ САЛБАРЫН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ
MAIN INDICATORS OF TELECOMMUNICATION SECTOR

		2010	2011	2012	2013
Харилцаа холбооны үйлчилгээний орлого, сая төг	<i>Revenue from telecommunication services, mln.tog</i>	401 631.1	459 006.8	569 052.3	630 989.9
Хүн амаас орсон орлого, сая төг	<i>Revenue from population, mln.tog</i>	315 027.5	343 898.5	436 128.3	468 312.1
Суурин утасны цэг, мян.ш	<i>Telephone lines, thous.pcs</i>	143.2	131.8	153.0	210.4
1000 хүнд ногдох суурин утасны цэг	<i>Telephone lines, per 1000 inhabitants</i>	52	49	56	75
Кабелийн телевиз хэрэглэгчид	<i>Cabel television subscribers</i>	120 551	180 052	227 045	277 968
Үүрэн утас хэрэглэгчдийн тоо (давхардсан тоогоор), мян.хүн* ¹	<i>Mobile cellular telephone users thous.persons*¹</i>	2 532.9	2 942.3	3 426.1	4 247.4
Утасгүй холбооны хэрэглэгчид**	<i>Wireless telephone (WLL) subscribers**</i>	5 780	5 195	4 481	3 593
Сансрын холбооны хэрэглэгчид	<i>Satellite communication subscribers</i>	773	986	1 016	1 369
Шугамын радио цэг, мян.ш	<i>Wired-radio stations, thous.pcs</i>	56.2	50.5	50.6	49.0
Интернетийн үйлчилгээ үзүүлэгч байгууллага*	<i>Internet service providers (ISP)*</i>	77	85	67	55
Интернет кафе*	<i>Internet cafes*</i>	200	180	158	205
Интернетийн байнгын хэрэглэгчид, мян.хүн*	<i>Permanent internet users thous.persons*</i>	199.8	457.6	695.6	762.2
Компьютерийн тоо	<i>Computers</i>	373 075	421 901	478 186	505 596
1000 хүнд ногдох компьютерийн тоо	<i>Computers, per 1000 inhabitants</i>	136	157	175	181

Эх үүсвэр: * Мэдээллийн технологи, шуудан, харилцаа холбооны газар
** Утасгүй холбооны хэрэглэгчдээс МЦХ ХХК-ны хэрэглэгчдийг хасаж тооцсон.

¹ Бүртгэлтэй хэрэглэгчдийн тоо

Source: * Information technology, post and communication authority

** Deducted the subscribers of MTC from the wireless telephone subscribers

¹ Number of registered users

20.9 ХАРИЛЦАА ХОЛБОО, ШУУДАНГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ҮЗҮҮЛЭЛТ, нэр төрлөөр
TELECOMMUNICATION AND POSTAL SERVICE INDICATORS, by type

		2010	2011	2012	2013
Явуулсан бичиг захидал, илгээмж, мян.ш	<i>Sent letters, mails and parcels, thous.pcs</i>	744.0	879.1	815.7	989.7
1000 хүнд ногдох, ш	<i>per 1000 population, piece</i>	272	328	299	354
Хүргэсэн хэвлэл, сая ш	<i>Delivered periodicals, mln.pcs</i>	10.6	13.5	17.6	12.4
нэг хүнд ногдох, ш	<i>per capita, piece</i>	4	5	6	4
Цахилгаан мэдээ, мян.ш	<i>Telegrams, thous.pcs</i>	19.5	10.5	4.0	3.3
1000 хүнд ногдох, ш	<i>per 1000 population, piece</i>	7	4	1	1
Телефон яриа*, сая минут	<i>Trunk calls*, mln.minutes</i>	97.6	71.5	47.9	35.7
нэг хүнд ногдох, минут	<i>per capita, minutes</i>	36	27	18	13

Тайлбар: * Зөвхөн суурин утасны яриагаар тооцов.

Note: * Estimated by calls of fixed line only.

20.10 СҮҮРИН УТАСНЫ ЦЭГИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
NUMBER OF TELEPHONE LINES, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the capital</i>	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	143 193	131 804	152 970	210 432
Баруун бүс	Western region	8 146	6 533	6 465	6 194
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	3 179	2 836	2 881	2 741
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	1 055	932	835	792
Завхан	<i>Zavkhan</i>	1 145	851	839	858
Увс	<i>Uvs</i>	1 504	663	684	666
Ховд	<i>Khovd</i>	1 263	1 251	1 226	1 137
Хангайн бүс	Khangai region	14 630	12 969	11 748	11 910
Архангай	<i>Arkhangai</i>	589	550	507	486
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	1 456	1 178	1 140	1 195
Булган	<i>Bulgan</i>	1 489	1 348	1 094	1 071
Орхон	<i>Orkhon</i>	7 340	7 455	6 829	6 960
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	1 391	1 022	1 016	1 008
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	2 365	1 416	1 162	1 190
Төвийн бүс	Central region	17 864	15 928	15 502	14 077
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	421	395	346	403
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	8 692	7 612	7 484	6 650
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	3 240	3 079	2 827	2 678
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	795	720	716	695
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	1 614	1 411	1 330	980
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	1 674	1 491	1 505	1 499
Төв	<i>Tov</i>	1 428	1 220	1 294	1 172
Зүүн бүс	Eastern region	3 686	3 239	2 979	2 755
Дорнод	<i>Dornod</i>	1 277	1 094	1 042	958
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	935	819	805	748
Хэнтий	<i>Khentii</i>	1 474	1 326	1 132	1 049
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	98 867	93 135	116 276	175 496

21 Худалдаа, үйлчилгээ

Бөөний болон жижиглэн худалдааны салбарын **нийт борлуулалт** 2013 онд **16.6 их наяд төг** болж, өмнөх оныхоос **24.1 хувиар өслөө** | Зочид буудлын салбарын **нийт үйлдвэрлэл** 2013 онд **136.6 тэрбум төг** болж, өмнөх оныхоос **20.0 хувиар өссөн** байна.

Trade and service 21

*In 2013, the total sale of the **wholesale and retail trade** sector was **16.6 trillion tog**, up 24.1 percent compared with previous year*

*In 2013, the total output of the **hotel industry** reached **136.6 bln.***

***togrogs**, up 20.0 percent compared with 2012.*

365	Худалдааны салбарын нийт борлуулалт, үйлдвэрлэл	<i>Total sales and output of wholesale and retail trade sector</i>
366	Худалдааны нэг цэгт ногдох хүний тоо бүс, аймаг, нийслэлээр	<i>Population per commercial unit by region, aimags and the capital</i>
366	Зочид буудал, нийтийн хоолны салбарын нийт үйлдвэрлэл	<i>Total output of hotel and restaurant sector</i>
366	Зочид буудал, нийтийн хоолны салбарын нийт ажиллагчид	<i>Total number of employees of hotel and restaurant sector</i>

Худалдаа

Эдийн засгийн бүх төрлийн үйл ажиллагааны салбарын стандарт ангилал(ЭЗБТУАСА-4.0)-ын дагуу дотоод худалдааны салбар дараах 3 дэд салбараас бүрдэнэ. Үүнд:

1. Машин, мотоцикл, түлш, шатахууны худалдаа, засвар үйлчилгээнд шинэ болон хуучин автомашин, мотоциклийн бөөний болон жижиглэнгийн худалдаа, техникийн засвар үйлчилгээ, сэлбэг шатахууны жижиглэн худалдааг оруулна.
2. Машин, мотоциклээс бусад барааны бөөний болон комиссын худалдаанд жижиглэн худалдаа, үйлдвэр, байгууллагын хэрэгцээнд барааг бөөнөөр нийлүүлдэг байгууллага, экспорт, импорт эрхэлдэг аж ахуйн нэгжүүдийн үйл ажиллагааг хамруулна.
3. Машин, мотоциклээс бусад барааны жижиглэн худалдаа, гэр ахуйн барааны засвар үйлчилгээнд хүн ам, гэр ахуйн хэрэгцээнд дэлгүүр, лангуу, үүргийн болон захиалга, дуудлагаар бараа худалдах үйл ажиллагааг оруулна.

Худалдааны нийт үйлдвэрлэлд бөөний болон жижиглэн худалдааны байгууллагуудын худалдаж авсан бараа, бүтээгдэхүүнийг борлуулснаас орсон орлого буюу худалдааны нэмэгдэл, ажиллагчиддаа цалингийн оронд олгосон бүтээгдэхүүн, барилга, байшин, машин, тоног төхөөрөмж түрээслүүлснээс олсон орлого, үндсэн бус үйл ажиллагаа (хоёрдогч, гуравдагч салбарын үйл ажиллагааны орлого, туслах чанарын үйлдвэрлэл, үйлчилгээний орлого зэрэг)-оос орсон орлого, бусад орлого (үндсэн хөрөнгө худалдсанаас орсон орлого, ногдол ашиг, даатгалын нөхөн төлбөр, валютын ханшийн өөрчлөлтөөс олсон орлого орохгүй)-ыг оруулна.

Худалдааны нийт борлуулалтад тайлант хугацаанд худалдсан буюу гадагш гүйцэтгэсэн ажил, үйлчилгээний борлуулалтыг оруулах бөгөөд тайлант хугацаанд худалдааны салбарын аж ахуйн нэгжийн цэвэр борлуулалтын нийлбэрээр тооцно. Цэвэр борлуулалт (электрон худалдааны борлуулалтыг оруулаад)-ыг тооцоходоо нийт борлуулалтаас борлуулалтын буцаалт, хөнгөлөлтийг хасна.

Нийт цэгийн тоонд тайлант хугацаанд бизнес регистрийн санд бүртгэлтэй худалдааны салбарын аж ахуйн нэгжийн тоо, албан бус секторт хамрагдах цэг (чингэлэг, түргэн үйлчилгээний цэг, лангуу, гутал засвар, авто засварын газар зэрэг)-үүдийг хамруулна.

Худалдааны нэг цэгт ногдох хүний тоог тайлант хугацааны суурин хүн амын жилийн дундаж тоог тухайн хугацааны худалдааны салбарын нийт цэгийн тоонд харьцуулж тодорхойлно.

$$\text{Худалдааны нэг цэгт ногдох хүний тоо} = \frac{\text{Суурин хүн амын жилийн дундаж тоо}}{\text{Нийт цэгийн тоо}}$$

Agriculture

According to the International Standard Industrial Classification-4.0, the trade sector is divided into three sub-sectors:

1. The sub-sector of vehicles (machinery), motorcycles, fuel trade and auto service consists of wholesale and retail trade of new, used vehicles, motorcycles, auto service and retail trade of spare and fuel.
2. The sub-sector of other wholesale and second hand sale except vehicles and motorcycles consists of retail trade, production, the entities which provide other entities with wholesale products and the entities which engage export and import activities.
3. The other retail trade except vehicles, motorcycles and repair and service of furnishings consists of stores for population and household demand and door to door trade activities.

Total trade output includes income earned from sales of goods and products bought by wholesale and retail trade institutes, income earned from products granted to employees by employers instead of salary, income earned from renting of constructions, buildings, automobiles and equipments, non-basic operational revenue (operational income of secondary and third sectors, revenue of assistant productions and services and etc) and other revenues (excluding from revenues from sales of fixed capital, dividends, insurance compensations and change of exchange rate).

Total trade sale is a sale amount for sold or outwards executed works and services during the reported period and it is calculated as a sum of net sales of a business entity in the trade sector within the reported period. The sales returns and discounts will be deducted in order to estimate net sales (including e-commerce sales).

Number of total units consists of number of business entities for trade sector officially registered in business registration fund and number of units included in estimation of unofficial sectors (including containers, fast service outlets, counters, boot-repairing units and etc) during the reported period.

The total number of population in reported period will be compared to a number of total trade sector units of that period in order to determine annual average number of resident population for commercial unit.

$$\text{Number of population per commercial unit} = \frac{\text{Annual average number of resident population}}{\text{Number of total units}}$$

Зочид буудал, нийтийн хоолны салбар

Зочид буудал, зоогийн газрын үйл ажиллагаа эрхэлдэг аж ахуйн нэгжийн тайлангаар ажиллагчдын тоо, бараа, бүтээгдэхүүний борлуулалт, зардал, үндсэн хөрөнгө болон санхүүгийн үзүүлэлтүүдийг нэгтгэж гаргадаг.

Зочид буудлын үйл ажиллагаанд зочид буудал, амралтын газар, хүүхдийн зуслан, түр хоноглох байрууд хамрагдана.

Зоогийн газрын үйл ажиллагаанд ресторан, кафе, баар, гуанз, цайны газар, тусгай захиалгат хоол хүнсээр үйлчлэх газрууд хамрагдана.

Hotels and restaurants

The financial statements of the establishments running the hotel and restaurant businesses are used to compile data on number of employees, total sales, and operational expenditure, and to estimate capital and financial indicators for the industries.

Hotel services include hotels, camping sites, children camps and other provision of short-stay accommodation.

Restaurant services include restaurants, cafes, cafeteria services and other food service activities.

21 Худалдаа, үйлчилгээ

21.1 ХУДАЛДААНЫ САЛБАРЫН НИЙТ БОРЛУУЛАЛТ, ҮЙЛДВЭРЛЭЛ
TOTAL SALES AND OUTPUT OF WHOLESALE AND RETAIL TRADE SECTOR

		2010	2011	2012	2013*
		тэрбум төг / bln.tog			
Нийт борлуулалт	<i>Total sales</i>	4 918.7	9 602.1	13 350.0	16 562.7
Нийт үйлдвэрлэл	<i>Total output</i>	1 514.0	2 015.2	2 732.2	3 567.1
Бөөний худалдаа	<i>Wholesale trade</i>	944.3	1 212.2	1 397.1	1 803.3
Жижиглэн худалдаа	<i>Retail trade</i>	569.7	803.0	1 335.1	1 763.9

21.2 ХУДАЛДААНЫ НЭГ ЦЭГТ НОГДОХ ХҮНИЙ ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
POPULATION PER COMMERCIAL UNIT, by region, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the capital</i>	2010	2011	2012	2013*
Бүгд	Total	53	48	46	50
Баруун бүс	Western region	77	73	68	71
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	64	59	76	73
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	146	165	134	180
Завхан	<i>Zavkhan</i>	54	52	43	49
Увс	<i>Uvs</i>	89	81	63	75
Ховд	<i>Khovd</i>	90	83	77	65
Хангайн бүс	Khangaian region	81	67	64	60
Архангай	<i>Arkhangai</i>	279	202	291	211
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	77	70	55	41
Булган	<i>Bulgan</i>	89	74	77	78
Орхон	<i>Orkhon</i>	34	29	27	29
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	88	62	60	64
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	153	142	145	111
Төвийн бүс	Central region	59	47	47	54
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	47	34	36	38
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	56	34	42	36
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	46	38	40	45
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	72	51	50	49
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	95	64	50	80
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	46	50	52	60
Төв	<i>Tov</i>	85	77	52	99
Зүүн бүс	Eastern region	73	59	50	59
Дорнод	<i>Dornod</i>	72	55	48	51
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	66	63	91	89
Хэнтий	<i>Khentii</i>	80	59	39	53
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	39	38	37	41

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: * Preliminary result

21.3 ЗОЧИД БУУДАЛ, НИЙТИЙН ХООЛНЫ САЛБАРЫН НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ
TOTAL OUTPUT OF HOTEL AND RESTAURANT SECTOR

		2010	2011	2012	2013*
		тэрбум төг / bln.tog			
Бүгд	Total	149.8	302.5	382.3	474.8
Зочид буудал	<i>Hotel</i>	59.9	82.2	113.8	136.6
Нийтийн хоол	<i>Restaurant</i>	89.9	220.3	268.4	338.2

21.4 ЗОЧИД БУУДАЛ, НИЙТИЙН ХООЛНЫ САЛБАРЫН НИЙТ АЖИЛЛАГЧИД
TOTAL NUMBER OF EMPLOYEES OF HOTEL AND RESTAURANT SECTOR

		2010	2011	2012	2013*
Бүгд	Total	9 714	12 445	15 542	16 242
Зочид буудал	<i>Hotel</i>	5 163	5 987	5 722	5 676
Нийтийн хоол	<i>Restaurant</i>	4 551	6 458	9 820	10 566

Тайлбар: * Урьдчилсан гүйцэтгэл

Note: * Preliminary result

22 Барилга, орон сууц, нийтийн аж ахуй

Барилга угсралт, их засварын ажил 2013 онд **1845.9 тэрбум** төгрөгт хүрч, өмнөх оныхоос **78.5 хувиар** өсчээ | Улсын хэмжээнд 2013 онд нийт **1237.3 мян.м²** талбай бүхий орон сууцыг ашиглалтад оруулснаар **орон сууцны фонд 11483.4 мян.м²** болж, өмнөх оныхоос 8.4 хувиар өслөө | **Ус түгээх цэгийн тоо** 2013 онд **1493** болж, өмнөх оныхоос 6.7 хувиар өсч, **зөөврийн ус хэрэглэдэг өрхийн тоо 460.5** мянгад хүрчээ.

Construction, housing services and amenities

22

*Construction and capital repairs in 2013 reached **1845.9 billion.tog**, increased by **78.5 percent** from the previous year | **Living quarters with 1237.3 thous.m²** floor space were put into operation in 2013 at the national level. As a result, the **housing stock reached 11483.4 thous.m²**, up by 8.4 percent compared with 2012. The number of **water supply stations reached 1493** in 2013, up 6.7 percent from 2012 | Accordingly, the **number of households using portable water supply** was 460.5 thousand.*

371 Барилга угсралт, их засварын ажил дотоод, гадаадын байгууллагаар	Construction and capital repairs <i>by local and foreign entities</i>
371 Барилга угсралт, их засварын ажлын бүтэц барилгын төрөл, өмчийн хэлбэрээр	Structure of construction and capital repairs <i>by types of construction and ownership</i>
371 Ашиглалтанд оруулсан үндсэн хөрөнгө барилгын төрөл, хүчин чадлаар	Buildings put into operation <i>by types and capacity of buildings</i>
372 Дотоодын барилгын байгууллагын гүйцэтгэсэн барилга угсралт, их засварын ажил бүс, аймаг, нийслэлээр	Construction work and capital repairs performed by local construction entities <i>by aimags and the capital</i>
372 Барилгын байгууллагын бүлэглэлт байгууллагын тоонд эзлэх хувь / ажлын дүнд эзлэх хувиар	Grouping of construction entities <i>by its percentage in the total number of construction units / by its percentage in the total value of construction and capital repairs</i>
373 Орон сууцны фонд Орон сууцны фонд ашиглалтад оруулсан орон сууц нийт талбай сууцны талбай	Housing stock <i>living quarters put into operation total floor space floor space</i>
373 Хот, нийтийн аж ахуйн үйлчилгээний зарим үзүүлэлт Цэвэр усны хангамж хог цэвэрлэгээ, тээвэрлэлт халуун усны үйлчилгээ	Some statistics of facilities for public services and amenities <i>Drinking water supply solid waste collecting and transportation bathing service</i>

Барилга

Барилгын салбарын гүйцэтгэсэн барилга, угсралтын ажил (барилгын төрөл, объектоор), ашиглалтад оруулсан барилга байгууламж, тэдгээрийн хүчин чадал, барилга угсралтын ажлын зардал, ажиллагчдын тоо, дундаж цалин, барилгын гол нэр төрлийн материалын үнэ зэрэг мэдээллийг аймаг, нийслэлийн статистикийн хэлтэс, газар Үндэсний статистикийн хороонд ирүүлдэг байна.

Барилга угсралт, их засвар нь барилга байшин барих болон инженерийн зориулалтаар зам, гүүр, далан угсрах зэрэг инженерийн бусад байгууламжийг барих хэлбэрээр үндсэн хөрөнгийг бий болгох, шинэчлэх, засварлах, өргөтгөхөд чиглэсэн үйл ажиллагаа юм.

Орон сууцны барилга нь хамгийн багадаа түүний тал хэсгийг нь орон сууцны зориулалтаар ашигладаг байгууламж юм.

Барилгын багахан хэсгийг (нийт талбайн талаас бага хэсэг) орон сууцны зориулалтаар ашигладаг барилгыг орон сууцны бус барилга гэнэ.

Инженерийн барилгын ажилд төмөр зам, зам, гүүр, хурдны зам, онгоцны буудлын талбай, ус хангамж, бохирын шугам, далан хаалт, усжуулалтын байгууламж зэрэг барилга угсралтад ангилагддаггүй барилга байгууламжийн бүх ажлыг оруулна.

Үндсэн хөрөнгө нь үйлдвэрлэлийн үйл ажиллагааны үр дүнд гаргалт хэлбэрээр үйлдвэрлэгдэж, үйлдвэрлэлийн бусад үйл ажиллагаанд нэг ба түүнээс дээш жилийн хугацаанд дахин давтагдан, эсхүл үргэлжлэн ашиглагддаг биет эсхүл биет бус хөрөнгө болно.

Орон сууц, нийтийн аж ахуй

Орон сууцны сан (фонд)-г байшингийн сууцны талбайгаар тодорхойлж байгаа бөгөөд энэ тооцоонд Монгол үндэсний гэрийн талбайг оруулдаггүй.

Нийт талбайд унтлагын, амралтын, зочны, ажлын, гал тогооны, ариун цэврийн өрөө болон сууцны доторх коридор, агуулахын талбайг хамруулна.

Сууцны талбай нь унтлагын, амралтын, зочны болон ажлын өрөөний талбайгаар тодорхойлогдоно.

Ундны ус түгээх цэг нь хот, суурин газрын гэр хорооллын айлыг усаар хангахад зориулагдсан, усан хангамжийн төвлөрсөн системд холбогдсон болон холбогдоогүй худаг, усан сан юм. Зөвшөөрөл бүхий аж ахуйн нэгж, байгууллага зориулалтын автомашинаар ус зөөвөрлөн худагт юүлж байвал төвлөрсөн системд холбогдоогүй гэж үзнэ.

Зөөврийн ус хэрэглэдэг өрхөд ус түгээх цэг, ус тээврийн машин, ердийн хөсөг болон булаг, шандаас ундны усаа хэрэглэж байгаа өрхийг хамруулна.

Construction

The data on construction industry such as construction work performed (by type and purpose of construction), buildings put into operation, their capacity, costs, number of employees, average wages and price of main construction materials are collected through the statistical divisions in aimags and the Municipal Statistics Department and sent to the National Statistical Office.

Construction and capital repairs refer to economic activities directed to the creation, renovation, repair or extension of fixed assets in the form of buildings, land improvements of an engineering nature and other such engineering constructions as roads, bridges, dams, and so forth.

A residential building refers to a construction of which at least half is used for residential purposes.

A building is regarded as a non-residential building if the minor part of the building (i.e. less than half of its gross floor area) is used for dwelling purposes.

A civil engineering refers to all construction work not classified under building construction, including construction of railways, roads, bridges, highways, airports, sewages, dams and irrigation, etc.

Fixed assets are tangible or intangible assets produced as outputs from processes of production that are used repeatedly or continuously in other processes of production for more than one year.

Housing, public services and amenities

The housing stock is defined by the floor space of a housing unit, but excludes the floor space of the traditional dwelling - ger.

The total floor space of a housing unit is the sum of the floor space of bedroom, living room, working room, kitchen, bathroom, corridor/passage, and storage areas.

The floor space refers to the sum of living areas of bed, living, dining, and working rooms.

Drinking water supply stations refer to all wells either they connected or not connected to the central water supply network that designated to supply drinking water to households who live in ger districts in urban areas. If authorized entities carry water by water tank trucks and pour water into a water supply station, it is considered as the one not connected to the central system.

Households using portable water supply refer to those who manually carry or fetch drinking water from water supply stations, water-tank trucks and carts, springs, rivers and streams.

22.1 БАРИЛГА УГСРАЛТ, ИХ ЗАСВАРЫН АЖИЛ, дотоод, гадаадын байгууллагаар
CONSTRUCTION AND CAPITAL REPAIRS, by local and foreign entities

Гүйцэтгэгчийн төрөл	Types of construction units	2010	2011	2012	2013
		сая төг / mln.tog			
Барилга угсралт, их засварын ажил - бүгд	Construction and capital repairs and maintenances - total	463 049.5	745 020.5	1034 140.6	1845 871.4
Дотоодын барилгын байгууллагын гүйцэтгэсэн	Performed by local construction entities	442 743.9	657 196.0	919 681.9	1719 508.8
Үүнээс:	Of which:				
Гадаадтай хамтарсан байгууллагын гүйцэтгэсэн	Performed by joint ventures	27 013.1	15 412.7	56 640.0	24 878.9
Гадаадын байгууллагын гүйцэтгэсэн	Performed by foreign entities	20 305.6	87 824.5	114 458.7	126 362.6

22.2 БАРИЛГА УГСРАЛТ, ИХ ЗАСВАРЫН АЖЛЫН БҮТЭЦ, барилгын төрөл, өмчийн хэлбэрээр
STRUCTURE OF CONSTRUCTION AND CAPITAL REPAIRS, by types of construction and ownership

		2010	2011	2012	2013
		хувь / percentage			
Барилга угсралт, их засварын ажил- бүгд	Construction, capital repairs and maintenance work - total	100.0	100.0	100.0	100.0
Үүнээс:	Of which:				
Орон сууц	Residential buildings	26.6	29.8	32.5	40.2
Орон сууцны бус	Non residential buildings	28.8	27.4	34.8	18.9
Үйлдвэрийн	Industrial	7.4	3.7	17.3	3.1
Худалдаа, үйлчилгээний	Trade and services	11.9	11.9	11.0	18.1
Эмнэлэг, сургууль, соёлын	Hospitals, schools, cultural institutions	44.4	51.8	40.0	43.4
Бусад	Others	36.3	32.6	31.7	35.5
Инженерийн байгууламж	General engineering construction	33.5	33.3	19.6	37.0
Эрчим хүчний	Energy	20.9	16.5	18.6	8.3
Холбооны	Communication	0.0	-	0.1	0.0
Төмөр зам	Railway	4.4	3.7	1.7	5.3
Авто зам	Roads	10.2	44.3	34.4	69.4
Гүүр, гүүрэн гарц	Bridges	3.4	6.2	9.2	5.7
Далан, суваг, шугам, сүлжээ	Dams, ditches, cables, networks	28.9	17.8	28.1	6.0
Бусад (зам, талбайн ажил)	Minor work and others	32.1	11.4	7.9	5.2
Их засварын ажил	Capital repairs and maintenance	11.1	9.5	13.1	4.0
Шинээр барьсан болон барьж байгаа барилга, байгууламж-бүгд	New construction - total	88.9	90.5	86.9	96.0
Барилга угсралт	Construction	62.3	63.2	77.5	61.5
Инженерийн байгууламж	General engineering construction	37.7	36.8	22.5	38.5
Өмчийн хэлбэрээр:	By type of ownership:	100.0	100.0	100.0	100.0
Хувийн байгууллагын	Private (units) entities	91.8	91.9	88.6	93.2
Төрийн өмчийн байгууллагын	Government (units) entities	8.2	8.1	11.4	6.8

22.3 АШИГЛАЛТАД ОРУУЛСАН ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ, барилгын төрөл, хүчин чадлаар
BUILDINGS PUT INTO OPERATION, by types and capacity of buildings

		2010	2011	2012	2013
1. Барилгын төрлөөр, оны үнээр, сая төг / Types of buildings, at current prices, mln.tog		600 492.3	686 038.2	895 733.4	1564 701.4
Бүгд	Total				
Үүнээс:	Of which:				
Орон сууцны барилга	Residential buildings	344 485.5	387 840.4	389 418.3	856 903.7
Худалдаа, үйлчилгээний барилга	Trade and services	33 459.3	29 272.3	30 676.3	49 912.6
Эмнэлгийн барилга	Hospitals	6 219.0	11 322.1	20 456.5	5 523.7
Сургууль, соёлын барилга	Educational and cultural institutions	35 996.3	29 894.8	68 403.0	64 814.3
Авто зам	Roads	16 525.7	60 805.4	44 929.1	335 146.7
Гүүр, гүүрэн гарц	Bridges	6 499.1	3 813.2	13 437.3	7 893.6
Бусад	Others	157 307.3	163 090.1	328 412.9	244 506.9
2. Хүчин чадал, биет хэмжээгээр / Capacity, by volume					
Орон сууцны барилга, сууцны тоогоор	Residential buildings, number of apartments	9 899	11 349	11 413	18 012
Эмнэлэг, орны тоогоор	Hospitals, number of beds	305	424	613	228
Сургууль, соёлын барилга, суудлын тоогоор	Educational and cultural institutions, number of seats	17 593	16 539	19 628	20 012
Авто зам, км-ээр	Roads, kms	53	207	120	1 213
Гүүр, гүүрэн гарц, метрээр	Bridges, meters	275	249	619	552

22.4 ДОТООДЫН БАРИЛГЫН БАЙГУУЛЛАГЫН ГҮЙЦЭТГЭСЭН БАРИЛГА УГСРАЛТ, ИХ
ЗАСВАРЫН АЖИЛ, бүс, аймаг нийслэлээр
CONSTRUCTION AND CAPITAL REPAIRS PERFORMED BY LOCAL CONSTRUCTION ENTITIES
by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	2010	2011	2012	2013
		сая төг / mln.tog			
Бүгд	Total	442 743.9	657 196.0	919 681.9	1719 508.8
Баруун бүс	Western region	52 862.8	71 792.7	79 138.0	231 272.8
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	7 536.0	10 032.0	13 783.9	36 182.7
Говь-Алтай	Govi-Altai	14 839.6	4 009.3	7 278.8	9 468.4
Завхан	Zavkhan	3 977.6	6 357.8	9 825.5	91 803.1
Увс	Uvs	7 697.8	19 333.3	14 217.9	78 108.0
Ховд	Khovd	18 811.7	32 060.2	34 032.1	15 710.5
Хангайн бүс	Khangai region	38 625.5	57 443.6	79 765.2	151 832.5
Архангай	Arkhangai	3 990.4	5 367.2	9 462.2	29 833.4
Баянхонгор	Bayankhongor	2 531.0	2 994.9	7 579.7	10 231.5
Булган	Bulgan	2 908.5	3 778.1	2 137.1	6 120.9
Орхон	Orkhon	16 682.0	20 504.2	24 255.2	24 529.4
Өвөрхангай	Ovorkhangai	2 859.5	3 045.2	5 827.8	32 337.7
Хөвсгөл	Khovsgol	9 654.1	21 754.1	30 503.1	48 779.6
Төвийн бүс	Central region	24 798.1	31 168.9	37 706.6	201 893.4
Говьсүмбэр	Govisumber	2 443.5	489.9	196.0	2 946.7
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	7 424.3	10 744.1	18 149.8	36 674.7
Дорноговь	Dornogovi	1 072.6	3 873.5	4 501.0	60 509.1
Дундговь	Dundgovi	2 819.4	2 401.4	1 502.3	51 990.5
Өмнөговь	Omnogovi	2 261.0	3 719.0	1 763.5	25 046.8
Сэлэнгэ	Selenge	1 222.7	1 572.3	5 124.3	12 216.5
Төв	Tov	7 554.7	8 368.7	6 469.7	12 509.0
Зүүн бүс	Eastern region	11 245.2	13 234.6	20 570.1	113 467.1
Дорнод	Dornod	6 876.9	8 147.1	15 230.0	59 238.5
Сүхбаатар	Sukhbaatar	1 433.1	1 905.0	1 884.3	22 669.1
Хэнтий	Khentii	2 935.3	3 182.5	3 455.9	31 559.6
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	309 067.8	473 742.1	698 280.6	1002 190.5
Бусад*	Others*	6 144.5	9 814.1	4 221.4	18 852.5

Тайлбар: * Барилгын цэрэг, төмөр замын барилгын байгууллагыг оруулсан бөгөөд бүс, аймаг, нийслэлээр салгаж харуулаагүй болно

Note: * Included the military civil engineering corps and the construction unit of the railway authority, but not disaggregated by regions, aimags and the capital.

22.5 БАРИЛГЫН БАЙГУУЛЛАГЫН БҮЛЭГЛЭЛТ, байгууллагын тоонд эзлэх хувиар
GROUPING OF CONSTRUCTION UNITS, by its percentage in the total number of construction units

Ажлын хэмжээ, сая төг	Amount of work, mln.tog	2010	2011	2012	2013
		хувь / percentage			
Бүгд	Total	100.0	100.0	100.0	100.0
10 сая хүртэл	Up to 10	4.9	2.2	7.3	1.7
10-50	10-50	16.4	15.8	13.0	9.4
51-100	51-100	13.6	13.2	10.5	10.8
101-500	101-500	43.6	42.9	35.5	28.4
500 саяас дээш	And over 500	21.5	25.9	33.7	49.7

22.6 БАРИЛГЫН БАЙГУУЛЛАГЫН БҮЛЭГЛЭЛТ, ажлын дүнд эзлэх хувиар
GROUPING OF CONSTRUCTION ENTITIES, by its percentage in the total value of construction work and capital repairs

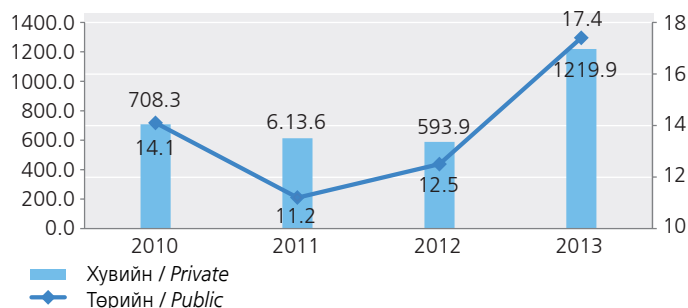
Ажлын хэмжээ, сая төг	Amount of work, mln.tog	2010	2011	2012	2013
		хувь / percentage			
Бүгд	Total	100.0	100.0	100.0	100.0
10 сая хүртэл	Up to 10	0.1	0.1	0.0	0.0
10-50	10-50	1.0	0.8	0.4	0.2
51-100	51-100	1.9	0.9	0.8	0.5
101-500	101-500	22.8	9.4	10.4	4.5
500 саяас дээш	And over 500	74.4	88.8	88.3	94.9

22.7 ОРОН СУУЦ
HOUSING

		2010	2011	2012	2013
Орон сууцны сан * /фонд/, сууцны талбайгаар, мян.м ²	Housing stock*, by floor space, thous.m ²	9 543.9	10 062.3	10 592.8	11 483.4
Ашиглалтад оруулсан орон сууц, мян.м ² / Living quarters put into operation, thous.m ²					
Нийт талбай	Total floor space	722.4	624.8	606.4	1 237.3
Төрийн	Public	14.1	11.2	12.5	17.4
Хувийн	Private	708.3	613.6	593.9	1 219.9
Сууцны талбай	Floor space	630.9	518.4	530.5	890.6
Төрийн	Public	4.4	6.6	9.6	9.4
Хувийн	Private	626.5	511.8	520.9	896.9

Тайлбар: * Гэр ороогүй

Note: * Excluded the traditional dwelling - ger

Ашиглалтад оруулсан орон сууц, нийт талбайгаар, мян.м²
Living quarters put into operation, by total floor space, thous.m²22.8 ХОТ, НИЙТИЙН АЖ АХУЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ, бүс, аймаг, нийслэлээр
SOME INDICATORS OF FACILITIES FOR PUBLIC SERVICES AND AMENITIES, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	Цэвэр усны хангамж Drinking water supply											
		Ус түгээх цэг Water supply stations				Ус тээврийн автомашин Tanker trucks				Зөөврийн ус хэрэглэдэг өрхийн тоо Households using portable water supply			
		2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	1 288	1 368	1 399	1 493	165	164	173	185	416 862	433 213	439 834	460 516
Баруун бүс	Western region	68	69	90	117	10	11	14	16	55 689	55 622	57 210	60 182
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	13	13	21	21	1	1	2	2	6 381	5 724	6 727	11 577
Говь-Алтай	Govi-Altai	9	15	15	24	5	5	7	8	9 151	9 562	9 005	8 106
Завхан	Zavkhan	7	11	12	14	3	3	3	3	12 633	12 630	12 654	12 780
Увс	Uvs	23	16	12	11	1	2	2	2	8 286	8 550	10 391	8 812
Ховд	Khovd	16	14	30	47	0	0	0	1	19 238	19 156	18 433	18 907
Хангайн бүс	Khangai region	214	227	228	244	35	37	43	43	81 668	81 827	82 910	91 464
Архангай	Arkhangai	22	28	26	26	4	5	5	5	14 617	14 483	14 558	15 218
Баянхонгор	Bayankhongor	34	30	29	32	5	4	4	5	20 211	21 166	20 300	23 355
Булган	Bulgan	15	20	19	20	2	4	3	6	8 268	6 092	5 677	3 678
Орхон	Orkhon	47	50	48	52	8	8	9	7	12 880	11 895	12 207	13 641
Өвөрхангай	Ovorkhangai	67	70	70	72	11	11	12	11	15 117	15 687	16 176	16 282
Хөвсгөл	Khovsgol	29	29	36	42	5	5	10	9	10 575	12 504	13 992	19 290
Төвийн бүс	Central region	358	372	374	389	41	38	37	40	72 766	77 773	77 894	74 951
Говьсүмбэр	Govisumber	15	15	8	8	1	1	1	1	2 152	2 485	2 173	1 656
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	50	53	53	52	6	5	4	5	12 030	15 015	14 136	14 366
Дорноговь	Dornogovi	46	50	60	59	12	11	12	12	8 566	8 494	8 091	9 453
Дундговь	Dundgovi	46	52	49	45	3	3	2	2	11 126	11 301	11 477	11 469
Өмнөговь	Omnogovi	37	44	38	51	1	1	1	1	8 679	9 593	9 108	9 461
Сэлэнгэ	Selenge	59	56	59	71	6	6	6	5	12 868	13 276	14 455	9 677
Төв	Tov	105	102	107	103	12	11	11	14	17 345	17 609	18 454	18 869
Зүүн бүс	Eastern region	89	109	89	110	16	22	21	23	33 729	36 368	39 353	39 436
Дорнод	Dornod	31	35	32	40	2	2	2	2	18 348	18 864	19 382	20 100
Сүхбаатар	Sukhbaatar	23	26	24	28	9	11	14	13	7 300	5 818	7 445	8 231
Хэнтий	Khentii	35	48	33	42	5	9	5	8	8 081	11 686	12 526	11 105
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	559	591	618	633	63	56	58	63	173 010	181 623	182 467	194 483

22.8 ХОТ, НИЙТИЙН АЖ АХУЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРИМ ҮЗҮҮЛЭЛТ, бүс, аймаг, нийслэлээр
SOME STATISTICS OF FACILITIES FOR PUBLIC SERVICES AND AMENITIES, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	Хог цэвэрлэгээ, тээвэрлэлт Solid waste collection and transportation								Халуун усны үйлчилгээ Bathing service							
		Хог устгах цэгийн тоо Rubbish-dump				Хог тээврийн машины тоо Solid waste disposal trucks				Цэгийн тоо Bathhouses				Багтаамж (хүн) Capacity (persons)			
		2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
Бүгд	Total	419	412	417	380	551	603	681	733	662	690	732	844	2 881	3 057	3 228	3 708
Баруун бүс	Western region	116	112	113	106	85	93	84	109	138	144	165	207	533	580	663	741
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	29	27	30	24	33	39	38	43	45	49	57	88	154	158	177	240
Говь-Алтай	Govi-Altai	20	20	20	19	20	22	23	32	18	19	20	25	68	78	82	99
Завхан	Zavkhan	25	25	25	25	4	4	4	4	32	33	33	33	112	122	122	122
Увс	Uvs	21	19	19	21	8	3	4	6	25	25	35	37	112	131	173	160
Ховд	Khovd	21	21	19	17	20	25	15	24	18	18	20	24	87	91	109	120
Хангайн бүс	Khangai region	94	100	98	102	88	104	110	134	135	135	123	161	534	553	571	713
Архангай	Arkhangai	19	19	19	19	5	6	11	19	19	18	19	30	64	56	62	92
Баянхонгор	Bayankhongor	19	20	20	20	27	25	27	29	11	15	15	19	84	87	87	106
Булган	Bulgan	17	21	21	21	7	16	10	12	27	25	13	23	109	113	74	104
Орхон	Orkhon	2	2	2	2	14	19	19	17	13	14	14	14	38	47	54	55
Өвөрхангай	Ovorkhangai	25	26	26	26	28	28	28	31	33	32	32	34	135	149	146	164
Хөвсгөл	Khovsgol	12	12	10	14	7	10	15	26	32	31	30	41	104	101	148	192
Төвийн бүс	Central region	134	131	142	110	128	146	143	155	152	147	160	142	592	558	597	545
Говьсүмбэр	Govisumber	10	12	15	7	6	6	7	10	3	3	2	2	40	36	15	15
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	5	4	5	6	13	14	16	14	4	5	5	8	13	14	13	22
Дорноговь	Dornogovi	14	13	15	14	24	27	24	29	29	32	29	30	91	118	96	108
Дундговь	Dundgovi	19	17	15	14	15	20	15	16	14	13	9	11	83	74	63	48
Өмнөговь	Omnogovi	14	14	16	13	16	23	19	23	19	21	26	31	62	83	115	155
Сэлэнгэ	Selenge	27	35	36	14	24	28	29	25	42	40	50	28	119	128	174	91
Төв	Tov	45	36	40	42	30	28	33	38	41	33	39	32	184	105	121	106
Зүүн бүс	Eastern region	65	61	56	53	51	60	64	75	47	59	66	81	154	172	236	295
Дорнод	Dornod	21	21	22	19	17	18	23	28	18	24	26	40	41	52	38	79
Сүхбаатар	Sukhbaatar	13	12	13	14	21	20	22	22	13	16	15	18	43	52	54	73
Хэнтий	Khentii	31	28	21	20	13	22	19	25	16	19	25	23	70	68	144	143
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	10	8	8	9	199	200	280	260	190	205	218	253	1 068	1 194	1 161	1 414

23 Бизнес регистр

Аж ахуйн нэгж, байгууллагын регистрийн санд 2013 онд 99.6 мянган аж ахуйн нэгж, байгууллага бүртгэлтэй байгаагийн **54.9 мянга** нь үйл ажиллагаа явуулж байна | Үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллагын **34.8 мянга** нь Улаанбаатар хотод байна.

Business register 23

*In 2013, there were **99.6 thous.establishments** registered in the business register, of which **54.9 thous.establishments** were operating actively | Of all the active establishments, 34.8 thous. establishments **registered in Ulaanbaatar.***

379 Бизнес регистрийн санд бүртгэлтэй аж ахуйн нэгж, байгууллага

бүс, аймаг, нийслэлээр / эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар / ажиллагчдын тооны бүлгээр / хариуцлагын хэлбэрээр

Establishments in the business register

by regions, aimags and the capital / by division of economic activities by employment size class / by legal status

381 Үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллага

бүс, аймаг, нийслэлээр / эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар / ажиллагчдын тооны бүлгээр

Active establishments

by regions, aimags and the capital / by division of economic activities / by employment size class

382 Нийслэлд бүртгэлтэй аж ахуйн нэгж, байгууллага

дүүргээр

Registered establishments in the capital city

by districts

382 Нийслэлд үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллага

ажиллагчдын тооны бүлгээр

Active establishments in the capital city

by employment size class

383 Бизнес регистрийн санд бүртгэлтэй хоршоо, хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээ, гишүүдийн тоо

бүс, аймаг, нийслэлээр эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар

Cooperatives in the business register, the amount of stakeholder's capital, number of members

by regions, aimags and the capital / by division of economic activities

Аж ахуйн нэгж байгууллагын регистрийн сан

Бизнес регистр гэдэг нь аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэр, хаяг, регистрийн дугаар, үйлдвэрлэл, үйлчилгээний хэмжээ /аж ахуйн нэгж, байгууллагын борлуулалтын орлого, үндсэн хөрөнгийн хэмжээ/, ажиллагчдын тоо зэрэг үндсэн үзүүлэлтүүдийг агуулсан мэдээллийн сан юм.

Бизнес регистрийн санд эдийн засгийн бүхий л салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллага болон тэдгээрийн салбар нэгжүүдийн мэдээллийг хамруулна.

Бизнес регистрийн мэдээллийн санг анх аж ахуйн нэгж, байгууллагын 1998 оны тооллогын үр дүнд үндэслэн байгуулсан бөгөөд түүнээс хойш орсон өөрчлөлтийг аж ахуйн нэгж, байгууллагын 2006 оны тооллогын дүн, Улсын Татварын Ерөнхий газрын бүртгэл болон бусад байгууллагын мэдээллийг үндэслэн улирал тутам шинэчилж байна.

Энэхүү бүлгийн үзүүлэлтүүдийг бизнес регистрийн сангийн мэдээллийг ашиглан гаргав.

Business register

The business registers contains main data on indicators of establishments, including their names, addresses, registration numbers, fixed capital, sales income, size of personnel etc.

The business register records establishments as well as their branches, which are active in all economic sectors.

Initially, it was based on the result of the Establishment census of 1998. Currently it is updated quarterly according to the results of the Establishment census 2006, the database of the National General Taxation Office and other institutions.

The indicators included in this chapter are based on the Business register

23.1 БИЗНЕС РЕГИСТРИЙН САНД БҮРТГЭЛТЭЙ АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГА бүс, аймаг,
нийслэлээр
ESTABLISHMENTS IN THE BUSINESS REGISTER, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	<i>Aimags and the capital</i>	2010	2011*	2012	2013
Бүгд	Total	73 795	67 409	90 538	99 603
Баруун бүс	Western region	4 382	4 551	5 709	6 478
Баян-Өлгий	<i>Bayan-Olgii</i>	901	983	1159	1 297
Говь-Алтай	<i>Govi-Altai</i>	581	541	688	760
Завхан	<i>Zavkhan</i>	818	895	1236	1 359
Увс	<i>Uvs</i>	905	954	1132	1 347
Ховд	<i>Khovd</i>	1 177	1 178	1494	1 715
Хангайн бүс	Khangaï region	5 964	6 143	7 711	8 767
Архангай	<i>Arkhangai</i>	699	709	871	978
Баянхонгор	<i>Bayankhongor</i>	698	752	877	1 046
Булган	<i>Bulgan</i>	600	741	955	984
Орхон	<i>Orkhon</i>	2 299	2 310	2857	3 138
Өвөрхангай	<i>Ovorkhangai</i>	873	826	1052	1 233
Хөвсгөл	<i>Khovsgol</i>	795	805	1099	1 388
Төвийн бүс	Central region	7 685	7 226	8 873	9 729
Говьсүмбэр	<i>Govisumber</i>	196	197	238	259
Дархан-Уул	<i>Darkhan-Uul</i>	2 170	1 868	2504	2 772
Дорноговь	<i>Dornogovi</i>	705	767	905	983
Дундговь	<i>Dundgovi</i>	571	565	639	698
Өмнөговь	<i>Omnogovi</i>	862	908	1194	1 373
Сэлэнгэ	<i>Selenge</i>	2 020	1 738	2105	2 215
Төв	<i>Tov</i>	1 161	1 183	1288	1 429
Зүүн бүс	Eastern region	2 138	2 294	2 658	2 975
Дорнод	<i>Dornod</i>	912	937	1092	1 230
Сүхбаатар	<i>Sukhbaatar</i>	462	521	602	667
Хэнтий	<i>Khentii</i>	764	836	964	1 078
Улаанбаатар	<i>Ulaanbaatar</i>	53 626	47 195	65 587	71 654

23.2 АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГА, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар
ESTABLISHMENTS, by division of economic activities

Салбар	<i>Sectors</i>	2010	2011*	2012	2013
Бүгд	Total	73 795	67 409	90 538	99 603
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загасны аж ахуй, ан агнуур	<i>Agriculture, forestry and fishery, hunting</i>	3 183	3 514	4 765	5 360
Уул уурхай, олборлох үйлдвэр	<i>Mining and quarrying</i>	795	513	691	728
Боловсруулах үйлдвэр	<i>Manufacturing</i>	4 912	5 853	7 425	8 044
Цахилгаан, дулааны үйлдвэрлэл, усан хангамж	<i>Electricity, gas and water supply</i>	267	239	280	320
Барилга	<i>Construction</i>	3 057	4 226	5 430	6 529
Бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин, мотоцикл, гэр ахуйн барааны засвар үйлчилгээ	<i>Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, household goods</i>	36 297	26 504	40 331	43 721
Зочид буудал, зоогийн газар	<i>Hotels and restaurants</i>	2 228	2 344	2 967	3 097
Тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбоо	<i>Transport, storage and communications</i>	2 344	3 181	4 039	4 336
Санхүүгийн гүйлгээ хийх үйл ажиллагаа	<i>Financial services</i>	1 208	2 167	2 545	2 708
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, бизнесийн бусад үйл ажиллагаа	<i>Real estate, renting and other bussiness activities</i>	5 030	6 573	8 951	10 251
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, албан журмын нийгмийн даатгалын үйл ажиллагаа	<i>Public administration and defence, compulsory social security</i>	1 605	1 387	1 387	1 390
Боловсролын салбарын үйл ажиллагаа	<i>Education</i>	2 528	3 016	3 186	3 293
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	<i>Health and social work</i>	2 678	2 771	2 993	3 114
Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ	<i>Other community, social and personal services</i>	7 654	5 104	5 529	6 698
Бусад	<i>Other</i>	9	17	19	14

Тайлбар * ААНБ-ын 2011 оны тооллогын үр дүн.
Note * Based on Establishment Census for 2011.

23.3 АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГА, ажиллагчдын тооны бүлгээр
ESTABLISHMENTS, by employment size class

Ажиллагчдын тооны бүлэг <i>Employment size class</i>	2010	2011*	2012	2013
Бүгд / Total	73 795	67 409	90 538	99 603
1 - 9	66 062	57 957	81 382	90 270
10 - 19	3 816	4 471	4 215	4 300
20 - 49	2 568	3 294	3 015	3 192
50 +	1 349	1 687	1 926	1 841

23.4 АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГА, хариуцлагын хэлбэрээр
ESTABLISHMENTS, by legal status

Хариуцлагын хэлбэр <i>Legal status</i>	2010	2011*	2012	2013
Бүгд	73 822	67 409	90 538	99 603
Компани <i>Company</i>	55 996	53 142	74 336	82 904
Төрийн өмчит үйлдвэрийн газар <i>State enterprise</i>	557	260	314	308
Хоршоо <i>Co-operative</i>	2 563	1 755	2 819	3 227
Нөхөрлөл <i>Partnership</i>	3 303	2 051	2 461	2 537
Төсөвт байгууллага <i>Budget organisation</i>	4 410	3 959	3 975	3 938
Төрийн бус байгууллага <i>Non-Government organisation</i>	6 915	5 879	6 312	6 468
Бусад (хувийн цэцэрлэг, сургууль гэх мэт) <i>Other (private kindergarten and schools etc.)</i>	78	363	321	221

23.5 ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЯВУУЛЖ БАЙГАА АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГА бүс, аймаг,
нийслэлээр
ACTIVE ESTABLISHMENTS, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл <i>Aimags and the capital</i>	2010	2011*	2012	2013
Бүгд	40 951	48 086	51 938	54 929
Баруун бүс <i>Western region</i>	3 399	4 120	4 861	5 262
Баян-Өлгий <i>Bayan-Olgii</i>	702	906	1000	1074
Говь-Алтай <i>Govi-Altai</i>	435	501	614	667
Завхан <i>Zavkhan</i>	588	765	938	977
Увс <i>Uvs</i>	617	866	983	1 082
Ховд <i>Khovd</i>	1 057	1 082	1 326	1 462
Хангайн бүс <i>Khangaï region</i>	4 180	5 186	5 208	5 844
Архангай <i>Arkhangai</i>	545	636	696	753
Баянхонгор <i>Bayankhongor</i>	588	666	554	685
Булган <i>Bulgan</i>	499	655	762	762
Орхон <i>Orkhon</i>	1 294	1 752	1 585	1 743
Өвөрхангай <i>Ovorkhangai</i>	695	735	792	885
Хөвсгөл <i>Khovsgol</i>	559	742	819	1 016
Төвийн бүс <i>Central region</i>	4 821	5 951	6 693	6 851
Говьсүмбэр <i>Govisumber</i>	159	178	180	179
Дархан-Уул <i>Darkhan-Uul</i>	1 032	1 447	1 699	1 669
Дорноговь <i>Dornogovi</i>	460	633	607	650
Дундговь <i>Dundgovi</i>	401	487	493	513
Өмнөговь <i>Omnogovi</i>	587	745	903	950
Сэлэнгэ <i>Selenge</i>	1 562	1 456	1 775	1 813
Төв <i>Tov</i>	620	1 005	1 036	1 077
Зүүн бүс <i>Eastern region</i>	1 672	1 963	2 033	2 195
Дорнод <i>Domod</i>	666	779	848	912
Сүхбаатар <i>Sukhbaatar</i>	421	491	522	559
Хэнтий <i>Khentii</i>	585	693	663	724
Улаанбаатар <i>Ulaanbaatar</i>	26 879	30 866	33 143	34 777

Тайлбар * ААНБ-ын 2011 оны тооллогын үр дүн.
Note * Based on Establishment Census for 2011.

23.6 ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЯВУУЛЖ БАЙГАА АЖ АХҮЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГА эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар

ACTIVE ESTABLISHMENTS, by division of economic activities

Салбар	Sectors	2010	2011*	2012	2013
Бүгд	Total	40 951	48 086	51 938	54 929
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загасны аж ахуй, ан агнуур	<i>Agriculture, forestry and fishery, hunting</i>	1 809	2 507	2 877	3 178
Уул уурхай, олборлох үйлдвэр	<i>Mining and quarrying</i>	362	383	430	401
Боловсруулах үйлдвэр	<i>Manufacturing</i>	2 574	4 143	4 492	4 177
Цахилгаан, дулааны үйлдвэрлэл, усан хангамж	<i>Electricity, gas and water supply</i>	197	219	242	256
Барилга	<i>Construction</i>	1 452	2 831	3 135	3 541
Бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин мотоцикл, гэр ахуйн барааны засвар үйлчилгээ	<i>Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, household goods</i>	19 749	15 897	19 765	20 926
Зочид буудал, зоогийн газар	<i>Hotels and restaurants</i>	1 320	1 899	1 965	1 994
Тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбоо	<i>Transport, storage and communications</i>	1 056	1 894	1 812	1 901
Санхүүгийн гүйлгээ хийх үйл ажиллагаа	<i>Financial services</i>	834	1 564	1 561	1 641
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, бизнесийн бусад үйл ажиллагаа	<i>Real estate, renting and other bussiness activities</i>	2 529	5 101	4 956	5 899
Төрийн удирдлага, батлан хамгаалах, албан журмын нийгмийн даатгалын үйл ажиллагаа	<i>Public administration and defence, compulsory social security</i>	1 605	1 387	2 043	1 390
Боловсролын салбарын үйл ажиллагаа	<i>Education</i>	2 141	2 790	2 528	2 553
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	<i>Health and social work</i>	2 283	2 570	2 525	2 659
Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ	<i>Other community, social and personal services</i>	3 036	4 884	3 594	4 404
Бусад	<i>Other</i>	4	17	13	9

23.7 ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЯВУУЛЖ БАЙГАА АЖ АХҮЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГА, ажиллагчдын тооны бүлгээр

ACTIVE ESTABLISHMENTS, by employment size class

Ажиллагчдын тооны бүлэг Employment size class	2010	2011*	2012	2013
Бүгд / Total	40 951	48 086	51 938	54 929
1 - 9	34 844	38 797	43 501	46 347
10 - 19	2 741	4 363	3 732	3 789
20 - 49	2 186	3 256	2 824	2 990
50 +	1 180	1 670	1 881	1 803

Тайлбар * ААНБ-ын 2011 оны тооллогын үр дүн.

Note * Based on Establishment Census for 2011.

23.8 НИЙСЛЭЛД БҮРТГЭЛТЭЙ АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГА, дүүргээр
REGISTERED ESTABLISHMENTS IN THE CAPITAL CITY, by districts

Дүүрэг	Districts	2010	2011*	2012	2013
Бүртгэлтэй аж ахуйн нэгж, байгууллага / Registered enterprises and legal entities					
Бүгд	Total	53 626	47 195	65 587	71 654
Хан-Уул	Khan-Uul	4 494	4 339	6 283	6 742
Багануур	Baganuur	342	346	409	471
Баянзүрх	Bayanzurkh	10 440	9 925	14 243	15 845
Налайх	Nalaikh	554	531	620	694
Баянгол	Bayangol	11 165	10 644	14 576	15 651
Сүхбаатар	Sukhbaatar	12 402	9 963	13 195	14 324
Чингэлтэй	Chingeltei	8 269	6 189	8 554	9 286
Багахангай	Bagakhangai	37	38	43	41
Сонгинохайрхан	Songinokhairkhan	5 923	5 220	7 664	8 600
Үүнээс: үйл ажиллагаа явуулж байгаа / Of which: active					
Бүгд	Total	26 879	30 866	33 143	34 777
Хан-Уул	Khan-Uul	1 651	2 558	3 314	3 507
Багануур	Baganuur	219	293	317	342
Баянзүрх	Bayanzurkh	5 328	6 322	7 919	8 246
Налайх	Nalaikh	386	413	440	463
Баянгол	Bayangol	5 663	6 540	6 921	7 541
Сүхбаатар	Sukhbaatar	5 112	7 056	5 382	5 792
Чингэлтэй	Chingeltei	4 651	4 346	4 779	5 124
Багахангай	Bagakhangai	20	33	27	27
Сонгинохайрхан	Songinokhairkhan	3 849	3 305	4 044	3 735

23.9 НИЙСЛЭЛД ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЯВУУЛЖ БАЙГАА АЖ АХУЙН НЭГЖ, БАЙГУУЛЛАГА,
ажиллагчдын тооны бүлгээр
ACTIVE ESTABLISHMENTS IN THE CAPITAL CITY, by employment size class

Ажиллагчдын тооны бүлэг Employment size class	2010	2011*	2012	2013
Бүгд / Total	26 879	30 866	33 143	34 777
1 - 9	23 949	25 821	28 724	30 269
10 - 19	1 287	2 375	1 887	1 897
20 - 49	941	1 641	1 355	1 466
50 +	702	1 029	1 177	1 145

Тайлбар * ААНБ-ын 2011 оны тооллогын үр дүн.
Note * Based on Establishment Census for 2011.

23.10 БИЗНЕС РЕГИСТРИЙН САНД БҮРТГЭЛТЭЙ ХОРШОО, ХУВЬ НИЙЛҮҮЛСЭН ХӨРӨНГИЙН ХЭМЖЭЭ, ГИШҮҮДИЙН ТОО, бүс, аймаг, нийслэлээр
 COOPERATIVES IN THE BUSINESS REGISTER, THE AMOUNT OF STAKEHOLDER'S CAPITAL, NUMBER OF MEMBERS, by regions, aimags and the capital

Аймаг, нийслэл	Aimags and the capital	Хоршоо cooperatives		Хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээ, сая төг The amount of stakeholder's capital, mln.tog		Гишүүдийн тоо Number of members	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013
Бүгд	Total	2 819	3 227	32 673.2	34 481.4	53 003	58 903
Баруун бүс	Western region	1 000	1 136	8 635.9	9 458.1	17 241	19 085
Баян-Өлгий	Bayan-Olgii	277	317	2 542.0	2 561.8	3 923	4 279
Говь-Алтай	Govi-Altai	104	107	1 150.6	1 215.6	4 222	4 388
Завхан	Zavkhan	309	338	2 141.6	2 372.7	5 002	5 515
Увс	Uvs	153	183	1 593.8	1 980.6	2 192	2 654
Ховд	Khovd	157	191	1 207.9	1 327.4	1 902	2 249
Хангайн бүс	Khangai region	762	937	5 923.8	6 710.0	12 851	15 570
Архангай	Arkhangai	159	188	939.5	1 036.6	2 269	2 783
Баянхонгор	Bayankhongor	145	191	410.6	483.7	3 435	4 296
Булган	Bulgan	94	101	725.4	787.1	1 390	1 435
Орхон	Orkhon	74	75	972.2	1 148.7	2 308	2 371
Өвөрхангай	Ovorkhangai	140	171	1 018.4	1 107.2	1 333	1 839
Хөвсгөл	Khovsgol	150	211	1 857.7	2 146.7	2 116	2 846
Төвийн бүс	Central region	546	628	5 725.4	5 896.8	10 349	11 268
Говьсүмбэр	Govisumber	13	10	137.3	106.3	109	92
Дархан-Уул	Darkhan-Uul	98	116	2 683.7	2 701.8	740	939
Дорноговь	Dornogovi	48	56	353.5	359.7	2 212	2 289
Дундговь	Dundgovi	79	88	496.1	566.1	3 606	3 731
Өмнөговь	Omnogovi	45	56	129.4	166.9	943	1 067
Сэлэнгэ	Selenge	138	150	1 365.7	1 390.5	852	990
Төв	Tov	125	152	559.7	605.5	1 887	2 160
Зүүн бүс	Eastern region	137	157	1 314.5	1 375.1	2 405	2 722
Дорнод	Dornod	26	37	403.3	434.7	663	897
Сүхбаатар	Sukhbaatar	40	46	345.6	369.3	853	894
Хэнтий	Khentii	71	74	565.6	571.1	889	931
Улаанбаатар	Ulaanbaatar	374	369	11 073.7	11 041.4	10 157	10 258

23.11 ХОРШОО, ХУВЬ НИЙЛҮҮЛСЭН ХӨРӨНГИЙН ХЭМЖЭЭ, ГИШҮҮДИЙН ТОО, эдийн засгийн үйл ажиллагааны салбарын ангиллаар
COOPERATIVES IN THE BUSINESS REGISTER, THE AMOUNT OF STAKEHOLDER'S CAPITAL, NUMBER OF MEMBERS, by division of economic activities

Салбар	Sectors	Хоршоо cooperatives		Хувь нийлүүлсэн хөрөнгийн хэмжээ, сая төг <i>The amount of stakeholder's capital, mln.tog</i>		Гишүүдийн тоо <i>Number of members</i>	
		2012	2013	2012	2013	2012	2013
Бүгд	Total	2 819	3 227	32 673.2	34 481.4	53 003	58 903
Хөдөө аж ахуй, ойн аж ахуй, загасны аж ахуй, ан агнуур	<i>Agriculture, forestry and fishery, hunting,</i>	992	1 164	9 694.1	10 497.0	11 590	14 672
Уул уурхай, олборлох үйлдвэр	<i>Mining and quarrying</i>	10	5	22.4	17.1	100	40
Боловсруулах үйлдвэр	<i>Manufacturing</i>	461	522	2 986.9	3 196.6	4 651	5 243
Цахилгаан, дулааны үйлдвэрлэл, усан хангамж	<i>Electricity, gas and water supply</i>	4	3	123.1	118.1	33	24
Барилга	<i>Construction</i>	29	36	906.1	958.5	296	1 067
Бөөний болон жижиглэн худалдаа, машин, мотоцикл, гэр ахуйн барааны засвар үйлчилгээ	<i>Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles, household goods</i>	652	817	5 595.8	6 238.8	12 457	14 107
Зочид буудал, зоогийн газар	<i>Hotels and restaurants</i>	56	54	294.3	383.8	486	467
Тээвэр, агуулахын аж ахуй, холбоо	<i>Transport, storage and communications</i>	71	74	2 764.5	2 751.5	700	820
Санхүүгийн гүйлгээ хийх үйл ажиллагаа	<i>Financial services</i>	296	290	8 231.0	8 233.1	19 730	19 375
Үл хөдлөх хөрөнгө, түрээс, бизнесийн бусад үйл ажиллагаа	<i>Real estate, renting and other bussiness activities</i>	37	40	859.0	883.5	1 327	1 306
Боловсролын салбарын үйл ажиллагаа	<i>Education</i>	13	13	278.2	278.0	57	58
Эрүүл мэнд, нийгмийн халамжийн үйл ажиллагаа	<i>Health and social work</i>	178	181	857.9	853.1	1 453	1 516
Нийгэм, бие хүнд үзүүлэх бусад үйлчилгээ	<i>Other community, social and personal services</i>	20	28	59.9	72.6	123	208

24 Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлт

Дэлхийн хүн ам 2013 онд **7.04 тэрбум**-д хүрлээ | Дэлхийн хүн амын **80.9** хувь нь бага, дунд орлоготой, **19.1 хувь нь өндөр орлоготой** орнуудад амьдарч байна | Дэлхийн үндэсний нийт орлогын **69.6 хувь** нь өндөр орлоготой орнуудад ногдож байна.

World development indicators 24

*It is estimated that the current population of the world is over **7.04 billion**, of which **80.9 percent** live in low and middle-income countries and the remaining **19.1 percent in high income countries**. About **69.6 percent** of the **world GNI** are **generated** by the high income countries.*

389	Эдийн засгийн цар хүрээ, 2012 улс орноор	<i>Size of Economy as of 2012</i> <i>by countries</i>
394	Дэлхийн эдийн засаг дахь оролцоо ДНБ-д эзлэх хувиар	<i>Integration with the global economy</i> <i>% of GDP</i>
395	Хөгжлийн туслалцааны хорооны гишүүн орнуудаас 2014 онд хуваарилсан цэвэр тусламж бүсээр	<i>Distribution of net aid by Development assistant committee members, 2014</i> <i>by regions</i>
396	Хөгжлийн албан ёсны туслалцаанаас хамааралтай байдал бүс нутгийн зарим улс орноор	<i>Official development aid dependency</i> <i>by selected countries of the regions</i>
397	ДНБ-ий салбарын бүтэц бүс нутгийн зарим улс орноор	<i>Structure of output</i> <i>by selected countries of the regions</i>
398	ДНБ-ий эцсийн ашиглалтын бүтэц бүс нутгийн зарим улс орноор	<i>Structure of final demand</i> <i>by selected countries of the regions</i>
399	Гадаад худалдаа бүс нутгийн зарим улс орноор	<i>International trade</i> <i>by selected countries of the regions</i>
400	Мянганы хөгжлийн зорилтын хэрэгжилт бүс нутгийн зарим улс орноор	<i>Implementation of Millenium Development Goals</i> <i>by selected countries of the regions</i>

Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлт

Энэ бүлгийн үзүүлэлтүүдийг Дэлхийн Банкнаас нийтлүүлсэн “Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлт - 2014” эмхэтгэлээс авч бэлтгэв. Дэлхийн улс орнуудын эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийн гол үзүүлэлтүүдийг дэлхий, бүс нутаг болон бүс нутгийн хөгжлийг тодорхойлогч сонгогдсон орнуудаар харуулав. Бусад орнуудтай харьцуулах боломжийг хангах зорилгоор Монгол Улсын үзүүлэлтүүдийг мөн орууллаа.

Өнөөдөр дэлхийд 7.04¹ тэрбум хүн амьдарч байгаагийн 80.9 хувийг бага, дунд, 19.1 хувийг өндөр орлоготой орнуудын хүн ам эзэлж байна. Гэвч дэлхийн нийт орлогын 70 орчим хувь нь харьцангуй цөөн хүн амтай, өндөр орлоготой орнуудад ногдож, улс орнуудын хөгжлийн түвшин эрс ялгаатай хэвээр байна.

Мянган хөгжлийн зорилтын шалгуур үзүүлэлтүүдээр хөгжлийг хэмжих болсон тул тэдгээрийг бүс нутаг, бүс нутгуудын гол орнуудаар харьцуулж энэ бүлэгт мөн багтаав.

Үзүүлэлтүүдийн шаардлагатай тайлбарыг холбогдох хүснэгтийн дор оруулсан.

Тэмдэглэгээний тайлбар:

- w жигнэсэн дундаж
- s энгийн нийлбэр
- t орхигдсон мэдээллийг нөхөж тооцсон дүн
- m медиан

World development indicators

The data presented in this section is compiled from the “World Development Indicators – 2014”, published by the World Bank. The section shows key development indicators on society and economy of countries around the world by the world and regions and selected major countries playing key roles in their respective regions. In addition, data of Mongolia is included allowing international comparisons.

It is estimated that the current population of the world is over 7.04¹ billion, of which 80.9 percent live in low and middle-income countries and the remaining 19.1 percent in high income countries. About 70 percent of the gross world income are generated by the high income countries with relatively few populations. There are still great development differences between countries around the world.

As the indicators for the Millennium Development Goals are used to measure the development of countries, this section also provides comparisons of the indicators across countries and regions.

Necessary notes for symbols of indicators in this section are provided beneath relevant tables.

Explanation of symbols:

- w weighted averages
- s simple totals
- t averages include gap filled estimates for missing data
- m median

¹Дэлхийн амын тоо 2012 оны байдлаар тусгагдав.

¹World population figure as of 2012

24.1 ЭДИЙН ЗАСГИЙН ЦАР ХҮРЭЭ, 2012
SIZE OF ECONOMY, 2012

Улс орон	Countries	Хүн ам, сая Population mln	Газар нутаг, мян.км ² Surface area thous sq.km	Хүн амын нягтрал, хүн/1км ² Population density people per sq.km	Үндэсний нийт орлого, GNI				ДНБ-ий жилийн цэвэр өсөлт, бууралтын хувь DP % growth 2011-12	
					Атласын аргаар Atlas method		Худалдан авах чадварын паритетын аргаар Purchasing power parity			
					Тэрбум ам. доллар \$ billions	1 хүнд ногдох ам.доллар Per capita \$	тэрбум ам.доллар \$ billions	1 хүнд ногдох ам.доллар Per capita \$	Өсөлтийн хувь % growth	Нэг хүнд ногдох өсөлтийн хувь Per capita % growth
1 Афганистан	Afghanistan	29.8	652.2	46	20.4	680	46.6 ^a	1 560 ^a	14.4	11.6
2 Албани	Albania	3.2	28.8	115	12.7	4 030 ^b	29.3	9 280	1.6	1.3
3 Алжир	Algeria	38.5	2 381.7	16	193.2	5 020	321.6 ^a	8 360 ^a	3.3	1.4
4 Ангол	Angola	20.8	1 246.7	17	95.4	4 580	112.4	5 400	6.8	3.5
5 Аргентин	Argentina	41.1	2 780.4	15	.. ^f	.. ^{cf}	.. ^f	.. ^f	1.9 ^g	.. ^f
6 Армен	Armenia	3.0	29.7	104	11.0	3 720	20.4	6 860	7.2	7.0
7 Австрали	Australia	22.7	7 741.2	3	1 346.6	59 260	966.6	42 540	3.4	1.7
8 Австри	Austria	8.4	83.9	102	403.4	47 850	369.7	43 850	0.9	0.6
9 Азербейджан	Azerbaijan	9.3	86.6	112	57.9	6 220	86.5	9 310	2.2	0.9
10 АНУ	United States	313.9	9 831.5	34	16 430.4	52 340	16 514.5	52 610	2.8	2.0
11 Арабын Нэгдсэн Эмират	United Arab Emirates	9.2	83.6	110	355.5	38 620	381.4	41 430	4.4	1.2
12 Баруун эрэг, Газын зурвас	West Bank and Gaza	4.0	6.0	672 ^j
13 БНХАУ	China	1 350.7	9 600.0	145	7 731.3	5 720	12 205.8	9 040	7.8	7.3
14 Бангладеш	Bangladesh	154.7	144.0	1 188	129.3	840	314.2	2 030	6.2	5.0
15 Беларусь	Belarus	9.5	207.6	47	61.8	6 530	141.6	14 960	1.5	1.6
16 Бельги	Belgium	11.1	30.5	368	497.6	44 720	452.7	40 680	-0.1	-0.9
17 Бенин	Benin	10.1	114.8	89	7.5	750	15.6	1 550	5.4	2.6
18 Боливи	Bolivia	10.5	1 098.6	10	23.3	2 220	51.2	4 880	5.2	3.5
19 Босни Герцоговин	Bosnia and Herzegovina	3.8	51.2	75	18.2	4 750	37.0	9 650	-0.7	-0.6
20 Бостван	Botswana	2.0	581.7	4	15.3	7 650	32.2	16 060	4.2	3.3
21 Бразил	Brazil	198.7	8 514.9	23	2 311.1	11 630	2 291.0	11 530	0.9	0.0
22 Болгар	Bulgaria	7.3	111.0	67	50.0	6 840	112.9	15 450	0.8	1.4
23 Буркина Фасо	Burkina Faso	16.5	274.2	60	11.0	670	24.4	1 480	9.5	6.4
24 Бурунди	Burundi	9.8	27.8	384	2.4	240	5.4	550	4.0	0.8
25 БНАСАУ	Korea, Dem. Rep.	24.8	120.5	206 ^o
26 БНСУ	Korea, Rep.	50.0	99.9	515	1 133.8	22 670	1 509.0	30 180	2.0	1.6
27 Венесуэл	Venezuela, RB	30.0	912.1	34	373.3	12 460	386.9	12 920	5.6	4.0
28 Вьетнам	Vietnam	88.8	331.0	286	137.5	1 550	321.4	3 620	5.2	4.1
29 Гонконг / БНХАУ	Hong Kong, China	7.2	1.1	6 866	261.6	36 560	373.4	52 190	1.5	0.3
30 Габон	Gabon	1.6	267.7	6	16.4	10 040	23.0	14 090	5.6	3.1
31 Гамби	Gambia, The	1.8	11.3	177	0.9	510	3.3	1 830	5.3	2.0
32 Гүрж	Georgia	4.5 ^l	69.7	79 ^l	14.8 ^l	3 290 ^l	26.0 ^l	5 790 ^l	6.0 ^l	5.8 ^l
33 Гана	Ghana	25.4	238.5	111	39.4	1 550	48.4	1 910	7.9	5.6
34 Грек	Greece	11.1	132.0	86	262.4	23 660	290.3	26 170	-6.4	-6.1
35 Гватемали	Guatemala	15.1	108.9	141	47.1	3 120	73.6 ^a	4 880 ^a	3.0	0.4
36 Гвиней	Guinea	11.5	245.9	47	5.0	440	11.1	970	3.9	1.3
37 Гвиней Биссау	Guinea-Bissau	1.7	36.1	59	0.9	510	1.8	1 100	-6.7	-8.9
38 Гайти	Haiti	10.2	27.8	369	7.7	760	12.4 ^a	1 220 ^a	2.8	1.4
39 Гондурас	Honduras	7.9	112.5	71	16.8	2 120	30.8 ^a	3 880 ^a	3.9	1.8
40 Дани	Denmark	5.6	43.1	132	334.8	59 870	246.4	44 070	-0.4	-0.7
41 Доминикан	Dominican Republic	10.3	48.7	213	56.3	5 470	99.3 ^a	9 660 ^a	3.9	2.6
42 Египет	Egypt, Arab Rep.	80.7	1 001.5	81	240.3	2 980	520.7	6 450	2.2	0.5
43 Замби	Zambia	14.1	752.6	19	19.0	1 350	22.4	1 590	7.2	3.9
44 Зимбабе	Zimbabwe	13.7	390.8	35	8.9	650	4.4	1.6
45 Йемен	Yemen, Rep.	23.9	528.0	45	30.4	1 270	55.1	2 310	0.1	-2.2
46 Индонез	Indonesia	246.9	1 904.6	136	844.0	3 420	1 168.7	4 730	6.2	4.9
47 Иран	Iran, Islamic Rep.	76.4	1 745.2	47 ^c	-1.9	-3.2
48 Ирак	Iraq	32.6	435.2	75	199.8	6 130	242.9	7 460	9.3	6.5
49 Ирланд	Ireland	4.6	70.3	67	179.0	39 020	164.2	35 790	0.2	-0.1
50 Израйль	Israel	7.9	22.1	366	253.4	32 030	240.2	30 370	3.4	1.5

24.1 ЭДИЙН ЗАСГИЙН ЦАР ХҮРЭЭ, 2012
SIZE OF ECONOMY, 2012

Улс орон	Countries	Хүн ам, сая Population mln	Газар нутаг, мян.км ² Surface area thous sq.km	Хүн амын нягтрал, хүн/1км ² Population density people per sq.km	Үндэсний нийт орлого, GNI				ДНБ-ий жилийн цэвэр өсөлт, бууралтын хувь DP % growth 2011-12		
					Атласын аргаар Atlas method		Худалдан авах чадварын паритетын аргаар Purchasing power parity		Өсөлтийн хувь % growth	Нэг хүнд ногдох өсөлтийн хувь Per capita % growth	
					Тэрбум ам. доллар \$ billions	1 хүнд ногдох ам.доллар Per capita \$	тэрбум ам.доллар \$ billions	1 хүнд ногдох ам.доллар Per capita \$			
52	Иордан	Jordan	6.3	89.3	71	29.5	4 670	37.8	5 980	2.7	0.4
53	Испани	Spain	46.8	505.6	94	1 368.8	29 270	1 485.1	31 760	-1.6	-1.7
54	Их Британи	United Kingdom	63.6	243.6	263	2 448.8	38 500	2 266.0	35 620	0.3	-0.3
55	Камбодж	Cambodia	14.9	181.0	84	13.0	880	34.6	2 330	7.3	5.4
56	Камерун	Cameroon	21.7	475.4	46	25.3	1 170	49.3	2 270	4.6	2.0
57	Канад	Canada	34.8	9 984.7	4	1 792.3	51 570	1 469.0	42 270	1.7	0.5
58	Колумби	Colombia	47.7	1 141.8	43	334.8	7 020	476.4	9 990	4.2	2.8
59	Конго / Ардчилсан/ Rep.	Congo, Dem. Rep.	65.7	2 344.9	29	15.4	230	25.5	390	7.2	4.3
60	Конго /БН/ Congo, Rep.	Congo, Rep.	4.3	342.0	13	11.1	2 550	15.0	3 450	3.8	1.1
61	КостаРика	Costa Rica	4.8	51.1	94	42.4	8 820	60.1 ^a	12 500 ^a	5.1	3.6
62	Котивор /Зааны ясан эрэг/ Cote d'Ivoire	Cote d'Ivoire	19.8	322.5	62	24.2	1 220	38.2	1 920	9.5	7.0
63	Куба	Cuba	11.3	109.9	106	66.4	5 890	2.7	2.8
64	Казакстан	Kazakhstan	16.8	2 724.9	6	164.3	9 780	197.9	11 790	5.0	3.5
65	Кени	Kenya	43.2	580.4	76	37.2	860	74.7	1 730	4.6	1.8
66	Кувейт	Kuwait	3.3	17.8	182	140.2	44 880	149.2	47 750	6.2	2.1
67	Киргиз	Kyrgyz Republic	5.6	199.9	29	5.5	990	12.4	2 220	-0.9	-2.5
68	Лаос	Lao PDR	6.6	236.8	29	8.4	1 270	17.9	2 690	8.2	6.2
69	Латви	Latvia	2.0	64.5	33	28.6	14 060	44.4	21 820	5.0	6.3
70	Ливан	Lebanon	4.4	10.5	433	40.7	9 190	62.7	14 160	1.4	0.4
71	Лесото	Lesotho	2.1	30.4	68	2.8	1 380	4.5	2 170	4.0	2.8
72	Либериа	Liberia	4.2	111.4	44	1.5	370	2.4	580	10.2	7.3
73	Ливи	Libya	6.2	1 759.5	3 ^c
74	Литви	Lithuania	3.0	65.3	48	41.3	13 820	70.3	23 540	3.7	5.1
75	Македон БНЮУ Macedonia, BHOY	Macedonia, BHOY	2.1	25.7	83	9.7	4 620	24.3	11 540	-0.3	-0.3
76	Мадагаскар	Madagascar	22.3	587.0	38	9.7	430	20.8	930	3.1	0.3
77	Малави	Malawi	15.9	118.5	169	5.0	320	11.6	730	1.9	-1.0
78	Малайз	Malaysia	29.2	330.8	89	287.0	9 820	475.8	16 270	5.6	3.9
79	Мали	Mali	14.9	1 240.2	12	9.8	660	16.9	1 140	-0.4	-3.3
80	Мавритани	Mauritania	3.8	1 030.7	4	4.2	1 110	9.4	2 480	7.6	4.9
81	Маврикий	Mauritius	1.3	2.0	636	11.1	8 570	19.5	15 060	3.2	2.8
82	Мексик	Mexico	120.8	1 964.4	62	1 165.1	9 640	1 951.1	16 140	3.8	2.5
83	Молдав	Moldova	3.8 ^a	33.9	124 ^a	7.4 ^a	2 070 ^a	12.9 ^a	3 630 ^a	-0.8 ^a	-0.8 ^a
84	Монгол	Mongolia	2.8	1 564.1	2	8.8	3 160	14.0	5 020	12.3	10.6
85	Марокко	Morocco	32.5	446.6	73	97.9 ^a	2 960 ^a	167.4 ^a	5 060 ^a	4.2 ^a	2.7 ^a
86	Мозамбик	Mozambique	25.2	799.4	32	12.8	510	25.3	1 000	7.4	4.7
87	Мьянмар	Myanmar	52.8	676.6	81 ^o
88	Намиби	Namibia	2.3	824.3	3	12.7	5 610	16.4	7 240	5.0	3.1
89	Непал	Nepal	27.5	147.2	192	19.2	700	40.4	1 470	4.9	3.6
90	Недерланд	Netherlands	16.8	41.5	497	804.3	48 000	733.0	43 750	-1.2	-1.6
91	Никарагуа	Nicaragua	6.0	130.4	50	9.9	1 650	23.3 ^a	3 890 ^a	5.2	3.7
92	Нигер	Niger	17.2	1 267.0	14	6.7	390	13.0	760	10.8	6.7
93	Нигерия	Nigeria	168.8	923.8	185	242.7	1 440	404.8	2 400	6.5	3.6
94	Норвеги	Norway	5.0	323.8	16	495.7	98 780	338.5	67 450	2.9	1.6
95	Оман	Oman	3.3	309.5	11	58.8	19 450	71.0	25 330	5.0	-7.1
96	ОХУ Russian Federation	Russian Federation	143.5	17 098.2	9	1 822.7	12 700	3 272.9	22 800	3.4	3.0
97	ӨАБНУ South Africa	South Africa	52.3	1 219.1	43	389.8	7 460	563.3	10 780	2.5	1.2
98	Пакистан	Pakistan	179.2	796.1	232	225.1	1 260	516.5	2 880	4.0	2.3
99	Панама	Panama	3.8	75.4	51	32.4	8 510	57.6 ^a	15 150 ^a	10.7	8.9
100	Папуа Гвиней	Papua New Guinea	7.2	462.8	16	12.8	1 790	19.6 ^a	2 740 ^a	8.0	5.7
101	Парагвай	Paraguay	6.7	406.8	17	22.8	3 400	38.2	5 720	-1.2	-2.9
102	Перу	Peru	30.0	1 285.2	23	181.8	6 060	302.7	10 090	6.3	5.0
103	Польш	Poland	38.5	312.7	127	488.0	12 660	838.6	21 760	1.8	1.8

24.1 ЭДИЙН ЗАСГИЙН ЦАР ХҮРЭЭ, 2012
SIZE OF ECONOMY, 2012

Улс орон	Countries	Хүн ам, сая Population mln	Газар нутаг, мян.км2 Surface area thous sq.km	Хүн амын нягтрал, хүн/1км2 Population density people per sq.km	Үндэсний нийт орлого, GNI				ДНБ-ий жилийн цэвэр өсөлт, бууралтын хувь DP % growth 2011-12		
					Атласын аргаар Atlas method		Худалдан авах чадварын паритетын аргаар Purchasing power parity				
					Тэрбум ам. доллар \$ billions	1 хүнд ногдох ам.доллар Per capita \$	тэрбум ам.доллар \$ billions	1 хүнд ногдох ам.доллар Per capita \$	Өсөлтийн хувь % growth	Нэг хүнд ногдох өсөлтийн хувь Per capita % growth	
104	Португали	Portugal	10.5	92.1	115	217.0	20 640	266.3	25 330	-3.2	-2.8
105	Пуэрто-Рико	Puerto Rico	3.7	8.9	413	66.0	18 000	0.5	1.3
106	Румын	Romania	20.1	238.4	87	171.9	8 560	354.3	17 650	0.4	0.7
107	Руанда	Rwanda	11.5	26.4	464	6.9	600	15.1	1 320	8.0	0.7
108	Саудын Араб	Saudi Arabia	28.3	2 149.7 ^r	13	687.8	24 310	837.4	30 160	5.1	3.2
109	Сенегал	Senegal	13.7	196.7	71	14.2	1 030 ^a	25.8	1 880	3.5	0.5
110	Сьерра Леон	Sierra Leone	6.0	71.7	83	3.5	580	8.0	1 340	15.2	13.0
111	Сингапур	Singapore	5.3	0.7	7 589	250.8	47 210	319.3	60 110	1.3	-1.1
112	Словак	Slovak Republic	5.4	49.0	112	93.0	17 190	137.5	25 430	1.8	1.6
113	Словени	Slovenia	2.1	20.3	102	46.9	22 810	58.1	28 240	-2.5	-2.7
114	Сомали	Somalia	10.2	637.7	16 ^o
115	Судан	Sudan	37.2 ^t	1 879.4 ^t	20	55.9 ^t	1 500 ^t	77.1 ^t	2 070 ^t	-10.1 ^u	0.6 ^u
116	Сири	Syrian Arab Republic	22.4	185.2	122 ^d	0.8
117	Таджикстан	Tajikistan	8.0	142.6	57	7.1	880	17.4	2 180	7.5	4.9
118	Тайланд	Thailand	66.8	513.1	131	347.8	5 210	619.5	9 280	6.5	6.2
119	Танзани	Tanzania	47.8	947.3	54	26.7 ^v	570 ^v	72.4 ^v	1 560 ^v	6.9 ^v	3.7 ^v
120	Того	Togo	6.6	56.8	122	3.3	500	6.0	900	5.6	2.9
121	Тринидад Тобаго	Trinidad and Tobago	1.3	5.1	261	19.7	14 710	30.6 ^a	22 860 ^a	1.5	1.2
122	Тунис	Tunisia	10.8	163.6	69	44.8	4 150	99.2	9 210	3.6	2.6
123	Турк	Turkey	74.0	783.6	96	801.1	10 830	1 360.6	18 390	2.2	0.9
124	Туркменстан	Turkmenistan	5.2	488.1	11	28.0	5 410	46.9 ^a	9 070 ^a	11.1	9.7
125	ТАБНУ/Гөв Африк/	Central African Republic	4.5	623.0	7	2.3	510	4.9	1 080	6.9	4.8
126	Уганда	Uganda	36.3	241.6	182	17.6	480	47.1	1 300	3.4	0.0
127	Украин	Ukraine	45.6	603.6	79	159.6	3 500	327.1	7 180	0.2	0.4
128	Уругвай	Uruguay	3.4	176.2	19	46.1	13 580	52.0	15 310	3.9	3.6
129	Узбекстан	Uzbekistan	29.8	447.4	70	51.2	1 720	109.1 ^a	3 670 ^a	8.2	6.6
130	Унгар	Hungary	9.9	93.0	110	123.1	12 410	211.8	21 350	-1.7	-1.2
131	Филиппин	Philippines	96.7	300.0	324	241.7	2 500	423.6	4 380	6.8	5.0
132	Финлянд	Finland	5.4	338.4	18	251.7	46 490	212.0	39 150	-0.8	-1.3
133	Франц	France	65.7	549.2	120	2 742.9	41 750	2 458.1	37 420	0.0	-0.5
134	ХБНГУ	Germany	80.4	357.1	231	3 624.6	45 070	3 516.2	43 720	0.7	2.4
135	Хорват	Croatia	4.3	56.6	76	57.6	13 490	86.2	20 200	-2.0	-1.7
136	Чад	Chad	12.4	1 284.0	10	9.6	770	20.1	1 620	8.9	5.7
137	Чили	Chile	17.5	756.1	23	249.9	14 310	357.2	20 450	5.6	4.6
138	Чех	Czech Republic	10.5	78.9	136	190.5	18 130	267.9	25 480	-1.0	-1.2
139	Шинэ Зеланд	New Zealand	4.4	267.7	17	163.6	36 900	144.6	32 620	3.2	2.6
140	Шри Ланка	Sri Lanka	20.3	65.6	324	59.3	2 920	122.5	6 030	6.4	9.2
141	Швед	Sweden	9.5	450.3	23	534.3	56 120	418.5	43 960	0.9	0.2
142	Швейцари	Switzerland	8.0	41.3	200	647.5	80 970	439.8	55 000	1.0	0.0
143	Швазиланд	Swaziland	1.2	17.4	72	3.5	2 860	5.9	4 760	-1.5	-3.0
144	Эквадор	Ecuador	15.5	256.4	62	80.1	5 170	147.0	9 490	5.1	3.5
145	Эл Сальвадор	El Salvador	6.3	21.0	304	22.6	3 590	42.3 ^a	6 720 ^a	1.9	1.3
146	Эритрея	Eritrea	6.1	117.6	61	2.8	450	3.4 ^a	550 ^a	7.0	3.6
147	Эстони	Estonia	1.3	45.2	31	21.6	16 270	31.0	23 280	3.9	4.4
148	Этопия	Ethiopia	91.7	1 104.3	92	34.7	380	101.5	1 110	8.5	5.7
149	Энэтхэг	India	1 236.7	3 287.3	416	1 913.2	1 550	4 730.3	3 820	4.7	3.4
150	Ямайка	Jamaica	2.7	11.0	250	13.9	5 130	-0.5	-0.7
151	Япон	Japan	127.6	378.0	350	6 106.7	47 870	4 687.6	36 750	2.0	2.2

24.1 ЭДИЙН ЗАСГИЙН ЦАР ХҮРЭЭ, 2012
SIZE OF ECONOMY, 2012

Улс орон	Countries	Хүн ам, сая Population mln	Газар нутаг, мян.км ² Surface area thous sq.km	Хүн амын нягтрал, хүн/1км ² Population density people per sq.km	Үндэсний нийт орлого, GNI				ДНБ-ий жилийн цэвэр өсөлт, бууралтын хувь DP % growth 2011-12	
					Атласын аргаар Atlas method		Худалдан авах чадварын паритетын аргаар Purchasing power parity		Өсөлтийн хувь % growth	Нэг хүнд ногдох өсөлтийн хувь Per capita % growth
					Тэрбум ам.доллар \$ billions	1 хүнд ногдох ам.доллар Per capita \$	тэрбум ам.доллар \$ billions	1 хүнд ногдох ам.доллар Per capita \$		
ДЭЛХИЙ	WORLD	7 043.9^s	134 289.9^s	54^w	71 692.4ⁱ	10 178^w	85 986.8ⁱ	12 207^w	2.4^w	1.2^w
Бага ба дунд орлоготой орнууд	Low & Middle income countries	5 744.1	80 409.9	73	21 916.1	3 815	36 250.5	6 311	4.9	3.6
Зүүн Ази, Номхон Далайн орнууд	East Asia & Pacific countries	1 991.6	16 301.6	126	9 727.7	4 884	15 451.5	7 758	7.5	6.7
Европ, Төв Ази	Europe and Central Asia	270.8	6 478.6	43	1 804.4	6 664	3 234.8	11 946	1.8	1.1
Латин Америк, Карибийн тэнгисийн орнууд	Latin American & Caribbean countries	581.4	19 460.9	30	5 273.2	9 070	6 852.9	11 787	2.9	1.7
Ойрхи Дорнод, Хойд Африкийн орнууд	Middle East & N. African countries	339.6	8 775.4	39	1.9	0.2
Өмнөд Азийн орнууд	South Asian countries	1 649.2	5 131.1	346	2 370.1	1 437	5 777.6	3 503	4.9	3.5
Дэд Сахарын Африкийн орнууд	Sub-Saharan African countries	911.5	24 262.3	39	1 230.2	1 350	2 030.0	2 227	4.3	1.5
Өндөр орлоготой орнууд	High income countries	1 299.8	53 880.1	25	49 905.7	38 394	50 055.1	38 509	1.5	1.2

Эх үүсвэр: Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлтүүд, 2014: Хүснэгт 1.1
Source: World development indicators, 2014: Tables 1.1

Тэмдэглэл:

- Регрессийн аргаар тооцсон. Бусад үзүүлэлтийн хувьд Олон улсын өртгийн зэрэгцүүлэлтийн 2005 оны хөтөлбөрийн суурь тооцоог тархааж тооцсон.
- Өмнөх жилүүдийн тоо мэдээлэлд үндэслэн дундаас дээш орлоготой орнуудын нэгдсэн тооцоонд оруулсан.
- Дундаас дээш орлоготой орноор тооцсон (4 086-12 615 ам.доллар).
- Өндөр орлоготой орноор тооцсон (12 616 ам.доллар ба түүнээс дээш).
- Өмнөх жилүүдийн тоо мэдээлэлд үндэслэн өндөр орлоготой орнуудын нэгдсэн тооцоонд оруулсан.
- Тоо мэдээллийг Аргентин улсын Үндэсний статистик, тооллогын хүрээлэнгээс гаргадаг албан ёсны статистикийн мэдээнд хийж буй засвар дууссаны дараа боловсруулна.
- Аргентин улсын тоо мэдээг Аргентин улсын Үндэсний статистик, тооллогын хүрээлэнгээс албан ёсоор мэдээлдэг. Олон Улсын Валютын Сангаас Аргентин улсад ДНБ болон хэрэглээний үнийн индексийн тоо мэдээнийг ханарт анхаарч засаж сайжруулах арга хэмжээ авах хүсэлт тавьж шүүмжилсэн мэдээлэл гаргасан. Тоо мэдээллийн өөр эх үүсвэрээс харахад 2008 оноос хойших албан ёсны мэдээллээс эдийн засгийн бодит өсөлт үлэмж бага, инфляцийн түвшин нь өндөр гарсан. Үүнтэй холбогдуулан Дэлхийн Банк Аргентин улсын макро эдийн засгийн хөгжлийн үзүүлэлтүүдэд ажиглалт хийхдээ өөр эх үүсвэрийн тоо мэдээлэл, тооцооллыг мөн ашиглаж байна.
- 0-ээс их, 50-аас бага.
- Кипр улсын Засгийн газрын хяналтад буй газар нутгийн талаарх тоо мэдээлэл.
- Дундаас бага орлоготой орноор тооцсон (1,036-4,085 ам.доллар).
- 0-ээс их, 50,000-аас бага.
- Абхаз болон Өмнөд Осsetyг оруулаагүй.
- Мөсөн бүрхэвчгүй газар нутагт хамаарна.
- 0-ээс их, 0.5-аас бага.
- Бага орлоготой орноор тооцсон (1,035 ам.доллар ба түүнээс доош)
- Транснистраг оруулаагүй.
- Хуучнаар Испаний Сахарыг оруулсан.
- Урьдчилсан байдлаар тооцсон.
- Өмнөх жилүүдийн тоо мэдээлэлд үндэслэн дундаас бага орнуудын нэгдсэн тооцоонд оруулсан.
- Өмнөд Судан Улсыг оруулаагүй.
- Өмнөд Судан Улсыг 2011 оны 07-р сарын 09-ны өдрөөс хойш оруулаагүй.
- Зөвхөн эх газрын Танзани улсын тооцоонд хамаарна.

Note:

- a. Based on regression; others are extrapolated from 2005 International Comparison Program benchmark estimates.
- b. Included in the aggregates for upper middle-income economies based on earlier data.
- c. Estimated to be upper middle income (\$4 086-\$12 615)
- d. Estimated to be high income (\$12 616 or more)
- e. Included in the aggregates for high-income economies based on earlier data.
- f. Data series will be calculated once ongoing revisions to official statistics reported by the National Statistics and Censuses Institute of Argentina have been finalized .
- g. Data for Argentina are officially reported by the National Statistics and Censuses Institute of Argentina. The IMF has, however, issued a declaration of censure and called on Argentina to adopt remedial measures to address the quality of GDP and consumer price index data. Alternative data sources have shown significantly lower real growth and higher inflation than the official data since 2008. In this context, the World Bank is also using alternative data sources and estimates for the surveillance of macroeconomic developments in Argentina.
- h. Greater than 0 but less than 50.
- i. Data are for the area controlled by the government of Cyprus.
- j. Estimated to be lower middle income (\$1,036 - \$4,085).
- k. Greater than 0 but less than 50,000.
- l. Excludes Abkhazia and South Ossetia.
- m. Refers to area free from ice.
- n. Greater than 0 but less than 0.5.
- o. Estimated to be low income(\$1,035 or less).
- p. Excludes Transnistria
- q. Includes Former Spanish Sahara.
- r. Provisional estimate.
- s. Included in the aggregates for lower middle-income economies based on earlier data.
- t. Excludes South Sudan.
- u. Excludes South Sudan after July 9, 2011.
- v. Covers mainland Tanzania only.

24.2 ДЭЛХИЙН ЭДИЙН ЗАСАГ ДАХЬ ОРОЛЦОО, ДНБ-д эзлэх хувиар
INTEGRATION WITH THE GLOBAL ECONOMY, % of GDP

Бүс	Region	Гадаад худалдааны нийт бараа эргэлт ба ДНБ харьцаа %-иар Trade in goods % of GDP		Хувийн хөрөнгийн нийт урсгал Gross private capital flows		Гадаадын шууд хөрөнгө оруулалт Foreign direct investment	
		2002	2012	2002	2012	Цэвэр дотогшлох урсгал Net inflows	Цэвэр гадагшлах урсгал Net outflows
						2009	2012
ДЭЛХИЙ	WORLD					1.8w	2.1
Өндөр орлоготой орнууд:	High income					2.0	1.8
Үүнээс:	Of which:						
АНУ	United States					1.0	1.3
Япон	Japan					0.2	0
ХБНГУ	Germany					1.2	0.8
Бага, дунд орлоготой орнууд:	Low & middle income					2.2	2.7
Зүүн Ази, Номхон далайн орнууд:	East Asia & Pacific	77.2	63	13.1	16.9	1.6	3
Үүнээс:	Of which:						
БНХАУ	Mongolia	71.1	57.4	25.5	38	14.8	43.3
БНАСАУ	China	79.7	64.2	8.3	9.6	1.6	3.1
Вьетнам	Korea, D.R.	33.6	8.8	32.2	79.2
Индонез	Vietnam	72.4	57.4	22.3	37.8	8.4	5.4
Лаос	Indonesia	72.1	60.4	16.5	29.6	0.9	2.2
Малайз	Lao PDR	17.2	12.5	80.2	86.1	5.4	3.1
Тайланд	Malaysia	76.9	61.9	18.7	29.9	0.7	3.2
	Thailand	71.8	64.3	19.4	27.8	1.9	2.9
Өмнөд Азийн орнууд:	South Asia	54.9	57.1	4.6	3.4	2.3	1.2
Үүнээс:	Of which:						
Афганистан	Afghanistan	49.9	44.7	29.8	29.2	1.3	0.5
Бангладеш	Bangladesh	52	38.2	15.6	15.5	0.8	1
Пакистан	Pakistan	73	58.3	2.3	4.4	1.5	0.4
Энэтхэг	India	51.3	59.5	0.9	0.6	2.5	1.3
Европ, Төв Ази:	Europe & Central Asia	78.2	67.6	10	13.3	3.3	3.5
Үүнээс:	Of which:						
ОХУ	Russian Federation	60.3	57.8	3.0	2.5
Польш	Poland					3.2	1.4
Турк	Turkey	75.8	63	6.2	7	1.4	1.6
Латин Америк, Карибийн тэнгисийн орнууд:	Latin America & Caribbean countries	77.4	61.5	12.1	16.2	1.9	2.8
Үүнээс:	Of which:						
Аргентин	Argentina	56.3	45.1	33.5	33.4	1.3	2.6
Бразил	Brazil	69.5	56.6	15.1	14	1.6	3.4
Мексик	Mexico	88.6	75.3	3	3.2	1.7	1.3
Ойрхи Дорнод, Хойд Африкийн орнууд:	Middle East & N. African countries	71.6	58	5.9	7.3	2.6	1.5
Үүнээс:	Of which:						
Египет	Egypt, Arab Rep.	61.7	60.5	3.1	4.2	3.6	1.1
Иран	Iran, Islamic Rep.	79.3	58.6	0.8	0.3	0.9	0.9
Саудын Араб	Saudi Arabia					2.8	1.7
Дэд Сахарын Африкийн орнууд:	Sub-Saharan African countries	67.7	47.8	12.1	12.8	3.1	2.9
Үүнээс:	Of which:						
Нигери	Nigeria	74.9	43	4.5	5.2	3.3	2.7
ӨАБНУ	South Africa	78.5	58.9	3.3	9.2	1.9	1.2

Эх үүсвэр: Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлтүүд, 2014 Хүснэгт 6.4; 6.9
Source: World development indicators, 2014, Table 6.4; 6.9

24.3 ХӨГЖЛИЙН ТУСЛАЛЦААНЫ ХОРООНЫ ГИШҮҮН ОРНУУДААС 2014 ОНД ХУВААРИЛСАН ЦЭВЭР ТУСЛАМЖ, бүсээр
DISTRIBUTION OF NET AID BY DEVELOPMENT ASSISTANCE COMMITTEE MEMBERS, 2014, by regions

Бүс	Regions	Бүгд	АНУ	Япон	Франц	ХБНГУ	Их Британи
		Total	USA	Japan	France	Germany	United Kingdom
		сая ам.доллар / USD millions					
ДЭЛХИЙ	WORLD	105 683.8	25 471.2	6 402.2	7 927.8	8 584.1	8 709.5
Бага орлоготой орнууд	Low income countries	29 939.5	9 538.8	2 710.9	895.2	2 380.6	3 201.1
Дунд орлоготой орнууд	Middle income countries	41 834.4	8 165.9	1 854.3	5 329.3	3 321.0	2 291.2
Бага, дунд орлоготой орнууд	Low & middle income countries	105 518.3	25 469.7	6 395.0	7 911.8	8 535.8	8 703.6
Зүүн Ази, Номхон далайн орнууд	East Asia & Pacific countries	7 025.6	987.9	-107.5	556.4	763.5	214.2
Европ, Төв Ази	Europe & Central Asia	8 273.1	833.4	285.1	54.4	714.0	89.1
Латин Америк, Карибийн тэнгисийн орнууд	Latin America & Caribbean countries	7 868.7	1 967.5	- 201.3	1 395.0	796.8	421.7
Ойрхи Дорнод, Хойд Африкийн орнууд	Middle East & North African countries	9 645.8	2 381.8	612.6	1 358.4	776.3	328.2
Өмнөд Азийн орнууд	South Asian countries	11 944.4	3 800.2	2 423.2	91.8	943.9	1 628.6
Дэд Сахарын Африкийн орнууд	Sub-Saharan African countries	33 456.8	8 806.7	1 693.1	3 106.0	2 556.8	3 220.2

24.3 ХӨГЖЛИЙН ТУСЛАЛЦААНЫ ХОРООНЫ ГИШҮҮН ОРНУУДААС 2014 ОНД ХУВААРИЛСАН ЦЭВЭР ТУСЛАМЖ, бүсээр
DISTRIBUTION OF NET AID BY DEVELOPMENT ASSISTANCE COMMITTEE MEMBERS, 2014, by regions

Бүс	Regions	Нидерланд	Канад	Австрали	Европын Холбооны Комисс	Швед	Бусад
		Netherlands	Canada	Australia	EU institutions	Sweden	Other
		сая ам.доллар / USD millions					
ДЭЛХИЙ	WORLD	3 857.5	4 052.7	4 560.9	17 172.8	3 638.0	15 307.5
Бага орлоготой орнууд	Low income countries	634.9	1 237.6	784.1	3 480.0	989.0	4 087.7
Дунд орлоготой орнууд	Middle income countries	357.6	911.6	2 563.7	11 404.9	633.0	5 001.4
Бага, дунд орлоготой орнууд	Low & middle income countries	3 857.5	4 048.7	4 558.0	17 142.8	3 637.0	15 258.1
Зүүн Ази, Номхон далайн орнууд	East Asia & Pacific countries	12.4	83.9	2 493.8	629.4	110.0	1 281.9
Европ, Төв Ази	Europe & Central Asia	17.7	69.4	4.8	5 339.9	181.0	684.9
Латин Америк, Карибийн тэнгисийн орнууд	Latin American & Caribbean countries	102.1	856.5	51.4	1 180.6	129.0	1 169.2
Ойрхи Дорнод, Хойд Африкийн орнууд	Middle East & North African countries	95.2	164.1	120.3	2 751.5	200.0	857.2
Өмнөд Азийн орнууд	South Asian countries	171.5	209.1	577.2	758.7	186.0	1 154.1
Дэд Сахарын Африкийн орнууд	Sub-Saharan African countries	734.5	1 835.5	386.8	5 125.4	1 176.0	4 815.4

Эх үүсвэр: Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлтүүд, 2014: Хүснэгт 6.12

Source: World development indicators, 2014: Table 6.12

24.4 ХӨГЖЛИЙН АЛБАН ЁСНЫ ТУСЛАЛЦААНААС ХАМААРАЛТАЙ БАЙДАЛ, бүс нутгийн зарим улс, орноор
OFFICIAL DEVELOPMENT AID DEPENDENCY, by some selected countries of the regions

Бүс	Region	Хөгжлийн албан ёсны цэвэр тусламж, сая ам.долл Net official development assistance, USD millions		Нэг хүнд ногдох тусламж, доллар Aid per capita, USD		Тусламжаас хамааралтай байдлын харьцаа Aid dependency ratios					
		2009	2012	2009	2012	ҮНӨ-д эзлэх хувь Aid as % of GNI		Импортод эзлэх хувь Aid as % of imports		Засгийн газрын зардалд эзлэх хувь Aid as % of central government expenditure	
						2009	2012	2009	2012	2009	2012
ДЭЛХИЙ	WORLD	127 527s	133 039	19w	19	0.2w	0.2	0.7w	0.5
Бага, дунд орлоготой орнууд:	Low & middle income	127 093	132 851	22	23	0.8	0.6	2.7	1.8
Зүүн Ази, Номхон далайн орнууд:	East Asia & Pacific	10 278	8 796	5	4	0.2	0.1	0.6	0.3
Үүнээс:	<i>Of which:</i>										
БНХАУ	<i>Mongolia</i>	372	449	139	160	9.4	4.7	13.1	5	30.7	13.7
БНАСАУ	<i>China</i>	1 132	- 194	..	0	0	0	0.1	0
Вьетнам	<i>Korea, D.R.</i>	67	98	3	4
Индонез	<i>Vietnam</i>	3 744	4 116	43	46	4.4	2.8	4.9	3.3
Лаос	<i>Indonesia</i>	1 049	68	5	0	0.2	0	0.8	0	1.2	..
Малайз	<i>Lao PDR</i>	420	409	66	62	7.2	4.6	25.2	11.4	62.5	36.2
Тайланд	<i>Malaysia</i>	144	15	5	1	0.1	0	0.1	0	0.3	0
	<i>Thailand</i>	- 77	- 135	- 1	- 2	0	0	0	0	- 0.1	- 0.2
Өмнөд Азийн орнууд:	South Asia	14 332	14 171	9	9	0.8	0.6	3.3	1.9
Үүнээс:	<i>Of which:</i>										
Афганистан	<i>Afghanistan</i>	6 070	6 725	204	225	..	32.8	..	56.6	112.5	79.9
Бангладеш	<i>Bangladesh</i>	1 227	2 152	8	14	1.3	1.7	5	5.4	12.2	..
Пакистан	<i>Pakistan</i>	2 781	2 019	16	11	1.7	0.9	7.1	3.9	10.6	4.8
Энэтхэг	<i>India</i>	2 393	1 668	2	1	0.2	0.1	1.7	0.3	1.1	0.6
Европ, Төв Ази:	Europe & Central Asia	8 101	9 970	20	37	0.3	0.6	0.9	1.1
Үүнээс:	<i>Of which:</i>										
ОХУ	<i>Russian Federation</i>
Польш	<i>Poland</i>
Турк	<i>Turkey</i>	1 362	3 033	18	41	0.2	0.4	0.8	1.2	0.8	1.1
Латин Америк, Карибийн тэнгисийн орнууд:	Latin America & Caribbean countries	9 104	10 091	16	17	0.2	0.2	1	0.8
Үүнээс:	<i>Of which:</i>										
Аргентин	<i>Argentina</i>	128	179	3	4	0	0	0.2	0.2
Бразил	<i>Brazil</i>	338	1 288	2	6	0	0.1	0.2	0.4	0.1	0.2
Мексик	<i>Mexico</i>	185	418	2	3	0	0	0.1	0.1
Ойрхи Дорнод, Хойд Африкийн орнууд:	Middle East & N. African countries	13 589	13 894	41	41	1.1	..	3.9	2.5
Үүнээс:	<i>Of which:</i>										
Египет	<i>Egypt, Arab Rep.</i>	925	1 807	11	22	0.5	0.7	1.6	2.4	1.6	2.3
Иран	<i>Iran, Islamic Rep.</i>	93	149	1	2	0	0.1	..
Саудын Араб	<i>Saudi Arabia</i>
Дэд Сахарын Африкийн орнууд:	Sub-Saharan African countries	44 510	46 274	53	51	4.9	3.8	12	8.3
Үүнээс:	<i>Of which:</i>										
Нигери	<i>Nigeria</i>	1 659	1 916	11	11	1	0.8	2.8	1.9	..	8.1
ӨАБНУ	<i>South Africa</i>	1 075	1 067	22	20	0.4	0.3	1.2	0.8	1.1	0.8

Эх үүсвэр: Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлтүүд, 2014 Хүснэгт 6.11
Source: World development indicators, 2014, Table 6.11

24.5 ДНБ-ИЙ САЛБАРЫН БҮТЭЦ, бүс нутгийн зарим улс, орноор
STRUCTURE OF OUTPUT, by some selected countries of the regions

Бүс	Regions	Хөдөө аж ахуй Agriculture		Аж үйлдвэр Industry		Боловсруулах аж үйлдвэр Manufacturing		Үйлчилгээ Services	
		2000	2012	2000	2012	2000	2012	2000	2012
ДНБ-д эзлэх хувь / % of GDP									
ДЭЛХИЙ	WORLD	4	3	29	27	19	15	67	70
Өндөр орлоготой орнууд:	High income countries:	2	1	28	25	18	15	70	74
Үүнээс:	Of which:								
АНУ	USA	1	1	23	20	16	13	75	79
Япон	Japan	2	1	31	26	21	19	67	73
ХБНГУ	Germany	1	1	31	31	22	22	68	69
Бага, дунд орлоготой орнууд:	Low & middle income countries:	13	11	37	36	22	21	50	54
Зүүн Ази, Номхон далайн орнууд:	East Asia & Pacific countries:	15	11	45	44	31	31	40	45
Үүнээс:	Of which:								
Монгол	Mongolia	31	17	25	33	8	7	44	50
БНХАУ	China	15	10	46	45	32	32	39	45
БНАСАУ	Korea, Dem. Rep.
Вьетнам	Vietnam	23	20	34	39	17	17	43	42
Индонез	Indonesia	16	14	46	47	28	24	38	39
Лаос	Lao PDR	45	28	17	36	6	8	38	36
Малайз	Malaysia	9	10	48	41	31	24	43	49
Тайланд	Thailand	9	12	42	44	34	34	49	44
Өмнөд Азийн орнууд:	South Asian countries:	24	18	26	26	15	14	51	56
Үүнээс:	Of which:								
Афганистан	Afghanistan	38	25	24	22	19	13	38	54
Бангладеш	Bangladesh	26	18	25	28	15	18	49	54
Пакистан	Pakistan	26	24	23	22	15	14	51	54
Энэтхэг	India	23	18	26	26	15	14	51	56
Европ, Төв Ази:	Europe & Central Asia	12	9	33	31	21	17	55	60
Үүнээс:	Of which:								
ОХУ	Russian Federation	6	4	38	36	17	15	56	60
Польш	Poland	5	4	32	32	19	18	63	65
Турк	Turkey	11	9	31	27	23	18	57	64
Латин Америк, Карибийн тэнгисийн орнууд:	Latin American & Caribbean countries:	5	5	32	32	18	16	62	63
Үүнээс:	Of which:								
Аргентин	Argentina	5	9	28	31	18	20	67	60
Бразил	Brazil	6	5	28	26	17	13	67	68
Мексик	Mexico	3	4	36	36	20	17	61	61
Ойрхи Дорнод, Хойд Африкийн орнууд:	Middle East & North African countries:	13	..	38	..	14	..	49	..
Үүнээс:	Of which:								
Египет	Egypt	17	14	33	39	19	15	50	46
Иран	Iran	14	..	37	..	13	..	50	..
Саудын Араб	Saudi Arabia	5	2	54	63	10	10	41	35
Дэд Сахарын Африкийн орнууд:	Sub-Saharan African countries:	17	16	34	31	13	9	49	53
Үүнээс:	Of which:								
Нигерия	Nigeria	26	33	52	41	4	2	22	26
ӨАБНУ	South Africa	3	3	32	28	19	12	65	69

Эх үүсвэр: Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлтүүд, 2014: Хүснэгт 4.2
Source: World development indicators, 2014: Table 4.2

24.6 ДНБ-ИЙ ЭЦСИЙН АШИГЛАЛТЫН БҮТЭЦ, бүс нутгийн зарим улс, орноор
STRUCTURE OF FINAL DEMAND, by some selected countries of the regions

Бүс	Region	Өрхийн эцсийн хэрэглээ Household final consumption expenditure % of GDP		Засгийн газрын хэрэглээ General government final consumption expenditure % of GDP		Хөрөнгийн нийт хуримтлал Gross capital formation % of GDP		Бараа, үйлчилгээний экспорт Exports of goods and services % of GDP		Бараа, үйлчилгээний импорт Imports of goods and services % of GDP		Дотоодын нийт хуримтлал Gross domestic savings % of GDP	
		2000	2012	2000	2012	2000	2012	2000	2012	2000	2012	2000	2012
ДЭЛХИЙ	WORLD	60	60	16	18	23	22	26	30	26	30	23	22
Өндөр орлоготой орнууд:	High income	60	61	17	19	23	20	25	30	25	30	23	20
Үүнээс:	<i>Of which:</i>												
АНУ	<i>United States</i>	66	69	14	16	24	19	11	14	14	17	21	17
Япон	<i>Japan</i>	57	61	17	20	25	21	11	15	9	17	28	22
ХБНГУ	<i>Germany</i>	58	58	19	19	22	17	33	52	33	46	20	24
Бага, дунд орлоготой орнууд:	Low & middle income	60	55	14	14	25	32	27	30	26	31	26	31
Зүүн Ази, Номхон далайн орнууд:	East Asia & Pacific	50	40	14	13	32	44	33	34	29	31	35	46
Үүнээс:	<i>Of which:</i>												
БНХАУ	<i>Mongolia</i>	70	48	15	14	29	63	54	51	68	77	23	33
БНАСАУ	<i>China</i>	47	35	16	14	35	49	23	27	21	25	37	51
Вьетнам	<i>Korea, D.R.</i>
Индонез	<i>Vietnam</i>	70	63	6	6	27	27	50	80	53	77	28	32
Лаос	<i>Indonesia</i>	61	57	7	9	22	36	41	24	30	26	25	32
Малайз	<i>Lao PDR</i>	93	69	7	11	14	32	30	36	44	48	2	16
Тайланд	<i>Malaysia</i>	44	49	10	14	27	26	120	87	101	75	36	32
	<i>Thailand</i>	57	56	11	14	23	30	67	75	58	74	30	30
Өмнөд Азийн орнууд:	South Asia	67	64	12	11	23	32	14	23	15	30	25	30
Үүнээс:	<i>Of which:</i>												
Афганистан	<i>Afghanistan</i>	112	104	8	12	12	17	32	6	65	39	..	-15
Бангладеш	<i>Bangladesh</i>	78	77	5	6	23	27	14	23	19	32	27	40
Пакистан	<i>Pakistan</i>	75	83	9	10	17	15	13	12	15	20	20	20
Энэтхэг	<i>India</i>	64	60	13	12	24	35	13	24	14	31	25	30
Европ, Төв Ази:	Europe & Central Asia	68	68	14	14	21	22	37	36	40	40	19	17
Үүнээс:	<i>Of which:</i>												
ОХУ	<i>Russian Federation</i>	46	48	15	19	19	26	44	29	24	22	36	30
Польш	<i>Poland</i>	64	61	17	18	25	21	27	46	34	46	19	18
Турк	<i>Turkey</i>	71	70	12	15	21	20	20	26	23	32	18	14
Латин Америк, Карибийн тэнгисийн орнууд:	Latin America & Caribbean countries	66	65	15	16	20	21	20	24	20	26	18	19
Үүнээс:	<i>Of which:</i>												
Аргентин	<i>Argentina</i>	71	59	14	17	16	22	11	20	12	17	13	22
Бразил	<i>Brazil</i>	64	62	19	21	18	18	10	13	12	14	14	15
Мексик	<i>Mexico</i>	67	67	11	12	22	23	26	33	27	34	20	22
Ойрхи Дорнод, Хойд Африкийн орнууд:	Middle East & N. African countries	55	..	15	..	25	..	30	..	26	..	29	..
Үүнээс:	<i>Of which:</i>												
Египет	<i>Egypt, Arab Rep.</i>	76	81	11	11	20	16	16	17	23	26	18	13
Иран	<i>Iran, Islamic Rep.</i>	48	..	14	..	33	..	23	..	17	..	39	..
Саудын Араб	<i>Saudi Arabia</i>	37	28	26	20	19	26	44	56	25	30	29	50
Дэд Сахарын Африкийн орнууд:	Sub-Saharan African countries	64	62	15	18	16	20	34	35	29	35	18	20
Үүнээс:	<i>Of which:</i>												
Нигери	<i>Nigeria</i>	53	47	8	12	7	8	52	55	20	23	29	41
ӨАБНУ	<i>South Africa</i>	63	61	18	22	16	19	28	28	25	31	16	13

Эх үүсвэр: Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлтүүд, 2014, Хүснэгт 4.8
Source: World development indicators, 2014, Table 4.8

24.7 ГАДААД ХУДАЛДАА, бүс нутгийн зарим улс, орноор
INTERNATIONAL TRADE, by some selected countries of the regions

Бүс	Region	Экспорт Export				Импорт Import			
		Бараа Goods		Үйлчилгээ Services		Бараа Goods		Үйлчилгээ Services	
		2000	2012	2005	2012	2000	2012	2005	2012
		сая ам.долл / USD millions							
ДЭЛХИЙ	WORLD	6 499 528.0	18 447 479.0	2 545 578.0	4 363 071.0	6 691 977.0	18 559 142.0	2 425 997.0	4 116 447.0
Өндөр орлоготой орнууд:	High income	5 233 279.0	12 701 888.0	2 106 364.0	3 446 075.0	5 449 393.0	12 755 100.0	1 964 023.0	3 024 004.0
Үүнээс:	<i>Of which:</i>								
АНУ	<i>United States</i>	781 918.0	1 547 283.0	361 277.0	628 258.0	1 259 300.0	2 335 375.0	273 618.0	416 511.0
Япон	<i>Japan</i>	479 249.0	798 567.0	99 627.0	131 084.0	379 511.0	885 845.0	137 358.0	182 819.0
ХБНГУ	<i>Germany</i>	551 810.0	1 407 098.0	170 330.0	263 485.0	497 197.0	1 167 423.0	218 328.0	302 202.0
Бага, дунд орлоготой орнууд:	Low & middle income	1 268 423.0	5 734 380.0	438 250.0	916 436.0	1 242 773.0	5 796 548.0	460 589.0	1 097 451.0
Зүүн Ази, Номхон далайн орнууд:	East Asia & Pacific	544 015.0	2 896 625.0	156 154.0	341 018.0	475 678.0	2 679 067.0	169 025.0	448 808.0
Үүнээс:	<i>Of which:</i>								
БНХАУ	<i>Mongolia</i>	536.0	4 385.0	409.0	959.0	615.0	6 739.0	468.0	2 048.0
БНАСАУ	<i>China</i>	249 203.0	2 048 814.0	88 655.0	195 312.0	225 094.0	1 818 069.0	83 560.0	281 015.0
Вьетнам	<i>Korea, D.R.</i>	708.0	3 350.0	1 686.0	5 000.0
Индонез	<i>Vietnam</i>	14 483.0	114 573.0	4 176.0	9 600.0	15 638.0	113 792.0	4 472.0	12 520.0
Лаос	<i>Indonesia</i>	65 403.0	188 146.0	13 190.0	23 037.0	43 595.0	190 225.0	22 532.0	33 874.0
Малайз	<i>Lao PDR</i>	330.0	2 400.0	184.0	553.0	535.0	2 700.0	29.0	335.0
Тайланд	<i>Malaysia</i>	98 229.0	227 388.0	19 637.0	37 800.0	81 963.0	196 615.0	21 750.0	42 202.0
	<i>Thailand</i>	69 057.0	229 519.0	19 771.0	49 306.0	61 924.0	247 590.0	26 656.0	52 855.0
Өмнөд Азийн орнууд:	South Asia	64 379.0	354 617.0	56 853.0	157 983.0	81 760.0	602 014.0	59 575.0	150 729.0
Үүнээс:	<i>Of which:</i>								
Афганистан	<i>Afghanistan</i>	137.0	350.0	1 187.0	2 998.0	1 176.0	6 200.0	533.0	2 191.0
Бангладеш	<i>Bangladesh</i>	6 389.0	25 113.0	591.0	1 350.0	8 883.0	34 132.0	2 038.0	5 054.0
Пакистан	<i>Pakistan</i>	9 028.0	24 596.0	2 030.0	3 162.0	10 864.0	44 157.0	7 288.0	7 399.0
Энэтхэг	<i>India</i>	42 379.0	293 214.0	51 851.0	145 030.0	51 523.0	489 364.0	46 699.0	128 955.0
Европ, Төв Ази:	Europe & Central Asia	116 110.0	639 802.0	77 489.0	141 726.0	156 447.0	714 027.0	56 273.0	99 903.0
Үүнээс:	<i>Of which:</i>								
ОХУ	<i>Russian Federation</i>	105 565.0	529 255.0	28 616.0	61 465.0	44 659.0	335 446.0	39 521.0	106 617.0
Польш	<i>Poland</i>	31 747.0	183 430.0	16 222.0	37 892.0	49 029.0	196 021.0	15 310.0	31 801.0
Турк	<i>Turkey</i>	27 775.0	152 537.0	27 502.0	42 644.0	54 503.0	236 544.0	10 756.0	19 173.0
Латин Америк, Карибийн тэнгисийн орнууд:	Latin America & Caribbean countries	335 107.0	1 015 907.0	65 116.0	119 772.0	353 076.0	1 021 289.0	79 922.0	184 453.0
Үүнээс:	<i>Of which:</i>								
Аргентин	<i>Argentina</i>	26 341.0	81 205.0	6 343.0	14 759.0	25 154.0	68 514.0	7 235.0	17 897.0
Бразил	<i>Brazil</i>	55 086.0	242 580.0	13 784.0	38 121.0	59 053.0	233 270.0	21 524.0	77 751.0
Мексик	<i>Mexico</i>	166 367.0	370 915.0	15 697.0	16 146.0	179 464.0	380 477.0	22 262.0	26 761.0
Ойрхи Дорнод, Хойд Африкийн орнууд:	Middle East & N. African countries	114 831.0	417 223.0	63 133.0	115 482.0	93 042.0	389 037.0	52 369.0	101 036.0
Үүнээс:	<i>Of which:</i>								
Египет	<i>Egypt, Arab Rep.</i>	5 276.0	29 397.0	14 449.0	21 336.0	14 578.0	69 813.0	9 507.0	15 557.0
Иран	<i>Iran, Islamic Rep.</i>	28 739.0	95 500.0	13 898.0	56 500.0
Саудын Араб	<i>Saudi Arabia</i>	77 583.0	386 000.0	11 179.0	10 575.0	30 238.0	144 095.0	19 684.0	49 889.0
Дэд Сахарын Африкийн орнууд:	Sub-Saharan African countries	93 397.0	410 069.0	27 624.0	50 797.0	81 516.0	389 857.0	47 582.0	116 207.0
Үүнээс:	<i>Of which:</i>								
Нигери	<i>Nigeria</i>	20 975.0	114 000.0	1 433.0	2 076.0	8 721.0	51 000.0	6 384.0	22 509.0
ӨАБНУ	<i>South Africa</i>	29 983.0	87 261.0	11 041.0	14 711.0	29 695.0	122 760.0	11 864.0	17 229.0

Эх үүсвэр: Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлтүүд, 2014, Хүснэгт 4.4, 4.5, 4.6, 4.7
Source: World development indicators, 2014, Table 4.4, 4.5, 4.6, 4.7

24.8 МЯНГАНЫ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛТЫН ХЭРЭГЖИЛТ, бүс нутгийн зарим улс орнуудаар
IMPLEMENTATION OF MILLENNIUM DEVELOPMENT GOALS, by some selected countries of the regions

Зорилтууд Goals		Нэн ядуурал, өлсгөлөнг арилгах Eradicate extreme poverty and hunger				Бага боловсролыг нийтэд эзэмшүүлэх Achieve universal primary education	
Үзүүлэлтүүд Indicators		Нийт хүн амд өдрийн 1.25 ам.доллараас бага хэрэглээтэй хүн амын эзлэх хувь, Proportion of population below USD 1.25 (PPP) a day, %		1.25 ам.долларын хэрэглээтэй хүн амын ядуурлын гүнзгийрэлтийн хувь Poverty gap at \$1.25 a day %		5 хүртэлх насны хоол тэжээлийн дутагдалтай хүүхдийн хувь, % Percentage of underweight children aged below 5 years old, %	
		Он Years	Эзлэх хувь percentage	Он Years	Эзлэх хувь percentage	2005-12 ^a	2008-12 ^a
ДЭЛХИЙ	WORLD					15.1 w	91w
Өндөр орлоготой орнууд:	High income countries:					1.4	100
Үүнээс:	Of which:						
АНУ	USA				98
Япон	Japan				102
ХБНГУ	Germany				..	1.1	100
Бага, дунд орлоготой орнууд:	Low & middle income countries:					17.0	89
Зүүн Ази, Номхон далайн орнууд:	East Asia & Pacific countries:					5.3	..
Үүнээс:	Of which:						
Монгол	Mongolia	2002	15.5		..	5.3	130
БНХАУ	China	2009 ^h	11.8	2009 ^h	2.8	3.4	..
БНАСАУ	Korea, Dem. Rep.	18.8	..
Вьетнам	Vietnam	2008	16.9	2008	3.8	12.0	101
Индонез	Indonesia	2011 ^h	16.2	2011 ^h	2.7	18.6	100
Лаос	Lao PDR	2008	33.9	2008	9.0	31.6	95
Малайз	Malaysia	2009 ^e	<2	2009 ^e	<0.5	12.9	..
Тайланд	Thailand	2010 ⁱ	<2	2010 ⁱ	<0.5	7.0	..
Өмнөд Азийн орнууд:	South Asian countries:					32.2	88
Үүнээс:	Of which:						
Афганистан	Afghanistan
Бангладеш	Bangladesh	2010	43.3	2010	11.2	36.8	75
Пакистан	Pakistan	2008	21.0	2008	3.5	30.9	72
Энэтхэг	India	2010 ^h	32.7	2010 ^h	7.5	43.5	96
Европ, Төв Ази:	Europe & Central Asia					1.8	99
Үүнээс:	Of which:						
ОХУ	Russian Federation	2009	<2	2009	<0.5	..	98
Польш	Poland	2011	<2	2011	<0.5	..	95
Турк	Turkey	2010	<2	2010	<0.5	..	103
Латин Америк, Карибийн тэнгисийн орнууд:	Latin American & Caribbean countries:					2.9	102
Үүнээс:	Of which:						
Аргентин	Argentina	2010 ^{d,e}	<2	2010 ^{d,e}	0.7	2.3	109
Бразил	Brazil	2009 ^f	6.1	2009 ^f	3.6	2.2	..
Мексик	Mexico	2010	<2	2010	<0.5	2.8	93
Ойрхи Дорнод, Хойд Африкийн орнууд:	Middle East & North African countries:					6.2	91
Үүнээс:	Of which:						
Египет	Egypt	2008	<2	2008	<0.5	6.8	107
Иран	Iran	2005	<2	2005	<0.5	..	102
Саудын Араб	Saudi Arabia	5.3	106
Дэд Сахарын Африкийн орнууд:	Sub-Saharan African countries:					20.8	69
Үүнээс:	Of which:						
Нигерия	Nigeria	2010	68.0	2010	33.7	24.4	76
ӨАБНУ	South Africa	2009	13.8	2009	2.3	8.7	..

Эх үүсвэр: Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлтүүд, 2014: Хүснэгт 2.8, 2.13
Source: World development indicators, 2014: Tables 2.8, 2.13

24.8 МЯНГАНЫ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛТЫН ХЭРЭГЖИЛТ, бүс нутгийн зарим улс, орноор
 IMPLEMENTATION OF MILLENNIUM DEVELOPMENT GOALS, by some selected countries of the regions

Зорилтууд <i>Goals</i>		Бүх нийтээрээ бага боловсрол эзэмших <i>Achieve universal primary education</i>	Хүүхдийн эндэгдлийг багасгах <i>Reduce child mortality</i>	Эхийн эрүүл мэндийг сайжруулах <i>Improve maternal health</i>		ДОХ, бусад өвчинтэй тэмцэх <i>Combat HIV/AIDS and other diseases</i>
Үзүүлэлтүүд <i>Indicators</i>		15-24 насны залуусын бичиг үсэг тайлагдалтын хувь <i>Youth literacy rate % of ages 15-24</i>	5 хүртэлх насны 1 000 хүүхдэд ногдох нас баралт <i>Under five mortality rate per 1000 live births</i>	Амьд хүүхэд төрүүлсэн 100 000 эхэд ногдох эхийн эндэгдэл <i>Maternal mortality ratio per 100 000 live births</i>	15-19 насны өсвөр насны охидын 1 000 хүүхдэд ногдох төрөлтийн элэх хувь <i>Adolescent fertility rate Births per 1,000 women aged 15-19</i>	ХДХВ-ийн халдвар авсан 15-49 насны хүн амын эзлэх хувь <i>HIV prevalence % of population ages 15-49</i>
		2005-12 ^a	2012	2010	2012	2012
ДЭЛХИЙ	WORLD	89w	48w	210w	45w	0.8w
Өндөр орлоготой орнууд:	High income countries:	..	6	16	18	..
Үүнээс:	<i>Of which:</i>					
АНУ	<i>USA</i>	..	7	21	31	..
Япон	<i>Japan</i>	..	3	5	5	..
ХБНГУ	<i>Germany</i>	..	4	7	4	..
Бага, дунд орлоготой орнууд:	Low & middle income countries:	88	53	240	49	1.2
Зүүн Ази, Номхон далайн орнууд:	East Asia & Pacific countries:	99	21	83	20	..
Үүнээс:	<i>Of which:</i>					
Монгол	<i>Mongolia</i>	96	28	63	19	<0.1
БНХАУ	<i>China</i>	100	14	37	9	..
БНАСАУ	<i>Korea, Dem. Rep.</i>	100	29	81	1	..
Вьетнам	<i>Vietnam</i>	97	23	59	29	0.4
Индонез	<i>Indonesia</i>	99	31	220	48	0.4
Лаос	<i>Lao PDR</i>	84	72	470	65	0.3
Малайз	<i>Malaysia</i>	98	9	29	6	0.4
Тайланд	<i>Thailand</i>	98	13	48	41	1.1
Өмнөд Азийн орнууд:	South Asian countries:	80	60	220	39	0.3
Үүнээс:	<i>Of which:</i>					
Афганистан	<i>Afghanistan</i>	..	99	460	87	<0.1
Бангладеш	<i>Bangladesh</i>	79	41	240	81	<0.1
Пакистан	<i>Pakistan</i>	71	86	260	27	<0.1
Энэтхэг	<i>India</i>	81	56	200	33	0.3
Европ, Төв Ази:	Europe & Central Asia	99	22	32	31	..
Үүнээс:	<i>Of which:</i>					
ОХУ	<i>Russian Federation</i>	100	10	34	26	..
Польш	<i>Poland</i>	100	5	5	12	..
Турк	<i>Turkey</i>	99	14	20	31	..
Латин Америк, Карибийн тэнгисийн орнууд:	Latin American & Caribbean countries:	97	19	82	69	..
Үүнээс:	<i>Of which:</i>					
Аргентин	<i>Argentina</i>	99	14	77	54	0.4
Бразил	<i>Brazil</i>	98	14	56	71	..
Мексик	<i>Mexico</i>	98	16	50	63	0.2
Ойрхи Дорнод, Хойд Африкийн орнууд:	Middle East & North African countries:	92	26	81	37	..
Үүнээс:	<i>Of which:</i>					
Египет	<i>Egypt</i>	89	21	66	43	<0.1
Иран	<i>Iran</i>	99	18	21	32	0.2
Саудын Араб	<i>Saudi Arabia</i>	98	9	24	10	..
Дэд Сахарын Африкийн орнууд:	Sub-Saharan African countries:	70	98	500	108	4.7
Үүнээс:	<i>Of which:</i>					
Нигерия	<i>Nigeria</i>	66	124	630	120	3.1
ӨАБНУ	<i>South Africa</i>	99	45	300	51	17.9

Эх үүсвэр: Дэлхийн хөгжлийн үзүүлэлтүүд, 2014: Хүснэгт 2.13, 2.17, 2.20, 2.21
 Source: World development indicators, 2014: Tables 2.13, 2.17, 2.20, 2.21

